

Stjórnartíðindi

1892 - B-deild

Útgáfa 1.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfundu skjalsins prentteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Gallar á bls. 37 og 56.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

FYRIR

ÍSLAND

árið 1892.

B-deild.

Reykjavík.

Prentuð í prentsmiðju Ísafoldar.

1892.

Efnisyfirlit.

Kaflar í efnisyfirlitinu.

Stjórnarbrjef, auglýsingar, reglugjörðir, staðfestar samþykktir o. fl.
Verðlagsskrár.
Reikningar.
Amtsráðsfundarskýrslur.
1 msar greiðslur úr landssjóði.
Auglýsingar um útkomin lög o. fl.

Embættaskipan og sýslana, veiting og lausn.
Auglýsingar um óveitt embætti og sýslanir.
Heiðursgjafir.
Heiðursmerki.
Ferðaáætlanir.
Leiðrjettingar.

STJÓRNARBRJEF, AUGLÝSINGAR, REGLUGJÖRÐIR o. fl.	
Skammstafanir: A. = Auglýsing, L = Landshöfðingjabrjef, R. = Ráðgjafabrjef, Rglgj. = Reglugjörð, S. = Samþykkt.	
Dag- Tala í setning. B-deild.	Bls.
1891.	
5. desbr. 48. Staðfesting konungs að mandatum á Skipulags-skrá fyrir ekknasjóð drukknadra manna í Borgarfjarðarsýslu	87
5. — 53. Staðfesting konungs að mandatum á Skipulags-skrá fyrir styrktarsjóð handa ekkjum og börnum Vestmanneyingapeirra, er í sjó drukknar eða hrapa til bana	95
29. — 1 L. út af pingsályktun neðri deildar alþingis 1891 um landsbankann	1
1892.	
5. jan. 2 L. út af pingsályktun 24. ág. 1891 um útsending brjefa o. fl.	3
5. — 3 L. um kirkjugarðsstæði fyrir Fróðársókn	3
6. — 4 L. um kostnað hreppstjóra við band á Stjórnartíðindum o. fl.	3
19. — 5 L. um borgun fyrir ferðakostnað lækna o. fl.	4
22. — 6 L. um hlunnindi handa sparisjóði á Rosmhvalanesi ...	5
23. — 7 L. um kaup á jarðarhúsum handa Þjóðjörð	5

Dagsetning Tala í 1892. B-deild.	Bls.
29. jan. 8 L. um breytingu á reglugjörð landsbankans 5. júní 1886	5
1. febr. 9 Rglgj. fyrir kennarakennslu við alþýðu- og gagnfræðaskólann í Flensborg	6
1. — 12 Leiðarvísir fyrir póstafrgreiðslumenn	9
1. — 13 Leiðarvísir fyrir brjefhirðingarmenn	25
1. — 26 L. um sameing Austurskaptafellssýslu við Austuramtíð	65*
1. — 27 L. um sama efni	66
2. — 28 L. um sveitfesti þurfalings (Bjarna Hinrikssonar) ...	66
11. — 29 L. um sölu á hálfum Ormsdal	67
20. — 14 A. um póstmál	34
27. — 54 R. um synjun konungsstaðfestingar á lagafrumvarpi um breyt. á lögum um kosningar til alþingis	97
29. — 30 L. um sjerstaka manntalsþinghá fyrir Jökuldalshr.	68
29. — 31 L. um gjöf til búnaðarfelags Suðuramtsins af varasjóði sparisjóðs Reykjavíkur ...	68
29. — 32 L. um skoðun á jarðabótum búnaðarfelaga	68
29. — 55 R. um veiting Staðarhrauns prestakalls	97
2. marz L. um lántökuleyfi handa prestakalli til kirkjubýgg.	69
2. — 33 L. um útreikning á sýsluvegagjaldi	69

IV

Dag- setning. Tala í 1892. B-deild.		Bls.	Dag- setning. Tala í 1892. B-deild		Bls.
2. marz 56 L.	um hlunnindi handa spari- sjóðum (í Ólafsvík og Dalasýslu)	99	29. apríl 75 L.	um sóknaskipting (Hof- teigs- og Brúarsókna).....	115
3. — 34 L.	um aðalpostleið í Húna- vatnssýslu o. fl.	69	3. maí 76 L.	um leyfi til að halda Lotteri (á Seyðisfirði).....	115
3. — 36 L.	um greiðslu á sýsluvega- gjaldi	70	4. — 77 L.	um virðingargjörðir á þjóð- jörðum, er selja skal.....	115
3. — 37 L.	um ýmislegt, er snertir fjárstjórn kaupstaða.....	70	4. — 78 R.	um synjun konungsstað- festingar á lagafrumvarpi (um breyting á 35. gr. í aukatekjureglugjörð fyrir rjettarins þjóna, dags. 10. sept. 1830.....	116
14. — 71 R.	um þingsályttn um mæl- ing á uppsigling á Hvammfjörð.....	113	4. — 79 R.	um synjun konungsstað- festingar á lagafrumvarpi (um friðun á laxi).....	117
16. — 57 L.	um stofnun gagnfræða- kennslu við lærða skól- ann o. fl.	99	10. — 80	Konunglegt leyfisbréf að mandatum til ættleiðingar	118
24. — 61 L.	um skyldu landsbankans til þess að láta skatta- nefndum í tje skýrslur um inneign viðskiptamanna landsbankans	105	10. — 85 R.	um veitt einkarjettindi. .	127
25. — 50 L.	um skattskyldu ýmsra tekjugreina	106	30. — 81 R.	um að bann gegn innflutn- ingi á skepnum frá Ís- landi til Bretlands sje úr gildi felt.....	118
29. — 60 S.	um breyting á l. samþykkt um ýmisleg atriði er snerta fiskiveiðar á opnum skip- um fyrir Rosmhvalaness- hrepp, Njarðvíkurhrepp o. s. frv., dags. 8. desbr. 1890	103	2. júní 84 Rglgj.	fyrir Húnavatnssýslu um fjallskil og meðferð á óskilafjenaði	126
31. — 63 L.	um flutning á þingstað (í Hólshreppi)	107	2. — 87 Rglgj.	um grenjaleitir og eyð- ing refa í Húnavatnssýslu	134
31. — 64 L.	um flutning á þingstað (í Súðavíkurhreppi)	107	3. — 83 Rglgj.	fyrir barnaskólan á Ísafirði	119
2. apríl 65 R.	um bann gegn innflutn- ingi á lifandi skepnum frá Íslandi til Englands Wales og Skotlands	108	14. — 82	Auglýsing um póstmál.....	118
5. — 66 L.	um lántökuleyfi handa prestakalli til kirkjubyg- gingar (á Setbergi)	108	15. — 91 L.	um hlunnindi handa spari- sjóði (í Stykkishólmi)	161
13. — 67 L.	um lántökuleyfi handa prestakalli (Klippstað) til kirkjubyggingar	109	24. — 92 R.	um þingsályktun út af til- lögum við landsreikning- ana 1888 og 1889....	161
13. — 68 L.	um lántökuleyfi handa prestakalli (Saurbæ á Hvalfjarðarströnd) til hús- byggingar	109	4. júlí 105 Rglgj.	fyrir Suðurmúlasýslu um refaveiðar, notkun af- rjetta, fjallskil m. fl.....	195
20. — 72 L.	um kaup á jörð handa Ísafjarkaupstað	114	5. — 86	Reglur fyrir umferð um brúna á Ölfusá hjá Selfossi.....	128
26. — 73 L.	um leyfi til að halda Lotteri (á Akranesi)	114	11. — 93 L.	um skipting Helgafells- sveitar í 2 hreppsflög	162
27. — 74 L.	um breyting á lántöku- leyfi handa prestakalli (Mosfelli í Grímsnesi)	114	11. — 94 L.	um skipting Holtamanna- hrepps í 2 hreppsflög ..	163
			12. — 95 L.	um útflytningsgjald af kola	163
			25. — 88 Rglgj.	fyrir Mýrasýslu um notkun afrjetta, fjallskil, rjettir og refaveiðar.....	145
			4. ágúst 96 L.	um hve verja skuli styrks- hluta Suðuramtsins af gullbrúðkaupssjóði Bjarna amtamanns Þorsteinsson- og konu hans árin 1892 —94.....	164

Dag- setning. Tala í 1892. B-deild.		Bls.
9. ágúst 97 L.	um lántökuleyfi handa prestakalli (Borg á Mýrum til húsakaupa og jarðabóta.....)	164
13. — 115 L.	um útmæling á túnstæði hjá Borðeyri.....	233
26. — 99 A.	um póstmál.....	168
30. — 116 L.	um endurgjald á veittum sveitarstyrk.....	233
30. — 119 L.	um hlunnindi handa sparisjóði (Kinnunga).....	241
10. sept. 120 L.	um virðingargjörðir á þjóðjörðum er selja skal.....	241
22. — 118 L.	um sjerstaka manntalsþinghá í Alptavershreppi.....	241
30. — 121 L.	um sjerstaka manntalsþinghá fyrir Vallnahrepp.....	242
10. okt. 128 L.	um viðbótarlán handa prestakalli (Eyvindarhól).....	247
13. — 129 L.	um viðbótarlán handa prestakalli (Holti undir Eyjafjöllum).....	247
28. — 135 R.	um veiting einkaleyfis.....	256
4. nóv. 122 L.	um skipting á Skinnastaðahreppi í 2 hreppsfélög.....	242
10. — 130 L.	um viðbótarlán handa prestakalli (Söndum).....	248
17. — 117	Endurskoðuð reglugjörð fyrir yfirsetukonur.....	235
18. — 136 L.	um sveitakennarastyrk.....	256
18. — 138 L.	um dag og náttmerki á skipum.....	257
30. — 139 L.	um toll af sykri.....	257
30. — 140 L.	um fastreikningsform fyrir sparisjóði.....	257
30. — 141 L.	um húsaskatt af bræðsluhúsum.....	259
30. — 142 L.	um skyldu póstgufuskipanna til þess að greiða afreiðslugjald í Vestmannaeyjum.....	260
29. des. 143 L.	um lántökuleyfi handa prestakalli (Hofi í Álptarfirði).....	260
VERÐLAGSSKRÁR.		
13. febr. 17 fyrir	Austur-Skaptafellssýslu.....	49
13. — 18 —	Vesturskaptafellssýslu.....	50
15. — 19 —	Rangárvallasýslu.....	52
15. — 20 —	Vestmannaeyjasýslu.....	54
17. — 21 —	Arnessýslu.....	56
17. — 22 —	Kjósar- og Gullbringusýslu og Reykjavíkurkaupstað.....	57

Dag- setning. Tala í 1892. B-deild.		Bls.
17. — 23 —	Borgartjardarsýslu.....	59
17. — 24 —	Mýrasýslu.....	61
17. — 25 —	Snæfellsness og Hnappadalssýslu.....	63
17. — 40 —	Dalasýslu.....	73
17. — 41 —	Barðastrandarsýslu.....	74
17. — 42 —	Ísafjardarsýslu og Ísafjarðarkaupstað.....	76
19. — 43 —	Strandasýslu.....	78
17. — 45 —	Húnavatnssýslu.....	81
17. — 46 —	Skagafjardarsýslu.....	83
18. — 47 —	Eyjafjardarsýslu og Akureyrarkaupstað.....	85
18. — 50 —	Þingeyjarsýslu.....	89
18. — 51 —	Norður-Múlasýslu.....	91
19. — 52 —	Suður-Múlasýslu.....	93

REIKNINGAR.

I.

Sjóðir undir stjórn landshöfðingja.

6. jan. 10	Gullbrúðkaupslegat Bjarna amtm. Þorsteiussonar og konu hans, frú Þórunnar Hannesdóttur 1891.....	7
6. — 11	Styrktarsjóður þeirra er bíða tjón af jarðeldum, 1891.....	8
6. — 38	Gjafasjóður Hannesar prestaskólakennara Arnasonar 1891.....	71
6. — 39	Styrktarsjóður W. Fischers 1891.....	72
1. okt. 137	Styrktarsjóður Kristjáns konungs níunda ($\frac{1}{3}$ '91— $\frac{31}{3}$ '92).....	256

II.

Undir stjórn eða umsjón stiptsyfirvaldanna.

15. marz 127	Reikningur landsbókasafnsins 1891.....	246
22. sept. 126	Þorkillii barnaskólasjóður 1891.....	246

III.

Sjóðir undir stjórn biskups.

25. júní 90	Prestaekknasjóðurinn.....	159
25. — 90	Gjafasjóður Guttorms próf. Þorsteinssonar.....	159
25. — 90	Sjóður af árgjöldum brauða.....	160
25. — 90	Vallholtslegat.....	160

IV.

*Undir stjórn eða umsjón amlsráðsins í Norður- og Austuramtinu.**(Norðuramtinu og Austuramtinu).*

2. jan. 101	Jafnaðarsjóður Norður- og Austuramtsins 1891.....	187
1. marz 104	Búnaðarsjóður Norður- og Austuramtsins s. á.....	191

Dag- setning. Tala í 1892. B-deild.	Bls.
1. — 104 Búnaðarskólasjóður N. og A. amtsins s. á.	192
1. — 104 Gjafasjóður Guttorms pró- fasts Þorsteinssonar s. á.	192
1. — 104 Gjafasjóður Pjeturs sýslu- manns Þorsteinssonar s. á.	193
1. ... 104 Prentsmiðjusjóður N. og A. amtsins s. á.	193
1. — 104 Styrktarsjóður fátækra ekkna og munaðarlausra barna í Norður og Austur- amtinu s. á.	194
1. — 104 Bókasafn Norður og Aust- uramtsins s. á.	194
18. júlí 102 Yfirlit yfir efnahag sýslu- vegaskjóða í Norðuramtinu 1891	188
18. — 103 Yfirlit yfir efnahag sýslu- skjóða í Norðuramtinu s. á.	190
26. nóv. 131 Yfirlit yfir efnahag sýslu- vegaskjóða í Austuramtinu s. á.	248
26. — 133 Yfirlit yfir efnahag sýslu- skjóða í Austuramtinu s. á.	253
V.	
<i>Undir stjórn amtm. í Norður- og Austur- amtinu og prófastsins í Eyjafjarðarprófastsd.</i>	
11. jan. 59 Gjafasjóður Jóns Sigurðs- sonar 1891	102
11. — 59 Gjafasjóður Jóns Sigurðs- sonar til Vallahrepps s. á.	103
VI.	
<i>Sjóður undir stjórn amtm. í Norður- og Austuramtinu og verzlunarstjóra Örum & Wulffs á Húsavík.</i>	
11. jan. 49 Gjafasjóður Örum & Wulffs 1891	88
VII.	
<i>Undir stjórn eða umsjón amtsráðsins í Suðuramtinu.</i>	
31. marz 124 Styrktarsjóður verðugra og þurfandi Þjóðjarðalandseta og ekkna þeirra í Suður- amtinu 1891	245
31. — 125 Eldgossjóður Suðuramtsins s. á.	245
31. — 113 Jafnaðarsjóður Suðuramts- ins s. á.	231
31. — 114 Búnaðarskólasjóður Suður- amtsins s. á.	232
VIII.	
<i>Undir stjórn eða umsjón amtsráðsins í Vesturamtinu</i>	
30. marz 109 Jafnaðarsjóður Vesturamts- ins 1891	229

Dag- setning. Tala í 1892. B-deild.	Bls.
9. — 110 Búnaðarskólasjóður Vest- uramtsins s. á.	230
30. — 111 Búnaðarsjóður Vesturamts- ins s. á.	230
30. júní 112 Amtsbókasafnið í Stykkis- hólmi s. á.	231
IX.	
<i>Sjóðir prestaskólans.</i>	
5. marz 44 Prestaskólasjóðurinn	80
5. — 44 Gjóf Halldórs Andréssonar	80
X.	
<i>Landsbankareikningar.</i>	
18. febr. 16 Agrip af reikningi lands- bankans 1. okt. til 31. des. 1891	46
11. apr. 69 Agrip af reikningi lands- bankans 1. jan. til 31. marz 1892	110
15. júlí 89 Agrip af reikningi lands- bankans 1. apríl til 30. júní 1892	157
14. okt. 123 Agrip af reikningi lands- bankans 1. júlí til 30. sept. 1892	243
12. marz 132 Reikningur yfir tekjur og gjöld landsbankans 1891...	249
XI.	
16. febr. 58 Reikningur yfir tekjur og gjöld Söfnunarjóðs Íslands árið 1891	101
XII.	
2. jan. 70 Reikningur Nemendasjóðs Möðruvallaskóla	112
AMTSRÁÐSFUNDARSKÝRSLUR.	
A.	
<i>Tala í Aðalfundur amtsráðsins í Norður- B-deild. amtinu 1.—3. júní 1892.</i>	
98 1. Kosinn skrifari	165
2. Skýrt frá skipting á eignum og skuldum N. og A. amtsins	165
3. Endursk. og samþ. jafnaðar- sjóðsreikn. N. og A. amtsins 1891	165
4. Endursk. og samþ. reikningar ýmsra sjóða	165
5. Synjað um verðlaun af búnaðar- sjóði	166
6. Endursk. og samþ. reikningur amtsbókasafnsins ..	166
7. Styrkveiting til Laugaland- skvinnaskóla	166
8. Styrkveiting til Ytrieyjarskóla, og breyting á reglugjörð hans...	166
9. Styrkveiting til »bjargráða«	166

VII

Tala í B-deild	Bls.
10. Um hreppsnefndarkosningar í Akrahreppi	166
11. Tillag til búnaðarsjóðs Eyjafjarðarsýslu. Reikningur úrskurðaður	166
12. Brúarstæði á Hörgá	167
13. Um unnar og fyrirhugaðar vegagjörðir og vegabætur	167
14. Ráðstöfun um sýsluvegagjald Húnavatnssýslu	167
15. Fjárframlag af sýslusjóði til hreppsvegna	167
16. Stefna aðalpóstleiðarinnar um Húnavatnssýslu	167
17. Nýr vegur yfir Eyjafjarðará af Brunnáreyrum á aðalpóstleiðina við Þverárbrú	167
18. Um breytingar á aðalpóstleiðum í Þingeyjarsýslu og Norður-Múlasýslu	169
19. Um kostnað læknis við bólu-kveiking	170
20. Heyrnar- og málleysingar	170
21. Aætlun um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs Norðurráðsins 1893...	170
22. Staðfestar reglugjörðir fyrir Húnavatnssýslu um fjallskil og grenjaleitir; synjað frumvörpum úr Skagafjarðarsýslu	170
23. Skilarjett fyrir Vindhælishrepp	171
24. Kæra útaf fjáralagi sýslunefndar fyrir vantandi gagnaskil	171
25. Um kostnað við grenjaleitir í Dalkvíslum og Sauðadal	171
26. Um sameining núverandi búnaðarskóla	171
27. Hvort Norðrþingeyjarsýslaskuli taka þátt í Hólaskóla eða Eyðaskóla	172
28. Endurnýjuð amtsráðskosning í Norðrþingeyjarsýslu	173
29. Yfirfarin eptirrit af gjörðabókum sýslunefnda	173
30. Endurskoðaðir sýslusjóðsreikningar úr amtinu	173
31. Endurskoðaðir sýsluvegasjóðsreikningar úr amtinu	173
32. Yms skjöl og ályktanir viðvíkjandi búnaðarskólanum á Hólum	177
B.	
<i>Aðalfundur amtsráðsins í Austuramtinu 4.—6. júlí 1892.</i>	
100 1. Um endurnýjaða amtsráðskosning í Norðrþingeyjarsýslu	179
2. Um skipti milli Norður- og Austuramtsins	179

Tala í B-deild.	Bls.
3. Reikningur jafnaðarsjóðs Norður- og Austuramtsins	179
4. Endurskoðaðir reikningar ýmsra sjóða	179
5. Bjargráðastyrkur	179
6. Styrkur til Ytri-Eyjarskóla	179
7. Styrkur til Laugalandsskóla	179
8. Styrkveiting til bókasafns Austuramtsins	179
9. Aætlun um tekjur og gjöld jafnsjóðs Austuramtsins 1893	180
10. Um sameining Austur-Skaptafellssýslu við Austuramtíð	180
11. Reglugj. fyrir Suður-Múlasýslu um refaveiðar, notkun af rjetta o. fl.	181
12.—13. Synjað staðfestingar fjallskilareglugjörð og refaveiða fyrir Norður-Þingeyjarsýslu	182
14. Um breyting á aðalpóstleiðinni í Þingeyjarsýslu og Norðurmúlasýslu	182
15. Aðgjörðir við aðalpóstleiðina í Suðurmúlasýslu 1891	183
16. Framkvæmdir búnaðarfelaga ..	183
17. Skólahúsbygging á Vestdalseyri	183
18. Búnaðarskólinn á Eyðum	183
19. Um sameining núverandi búnaðarskóla ..	183
20. Um hluttöku Norður-Þingeyjarsýslu í búnaðarskólanum á Eyðum eða Hólum	184
21. Brú á Fjarðará	185
22. Gufubátsferðir um Lagarfljótsós	185
23. Fjallskilareglugjörð fyrir Norðurmúlasýslu	185
24. Yfirfarin eptirrit úr gjörðabókum sýslunefnda	185
25. Úrskurðaðir sýslusjóðsreikningar 1891	186
26. Úrskurðaðir sýsluvegasjóðsreikningar 1891	186
27. Utgjöld til fundarhaldsins	186
C.	
<i>Aðalfundur amtsráðsins í Suðurrámtinu 5.—6. júlí 1892.</i>	
1. Um kosning hinna nýju amtsráðsmanna	207
2.—6. Lagðir fram ýmsir reikningar og skipt til endurskoðunar ..	207
7. Yfirfarin eptirrit úr gjörðabókum sýslunefnda	208
8. Nýr sýsluvegur	208
9. Ráðstafað styrkluta Suðurrámtins af gullbrúðkaupslegati Bjarni amtmanns 1892—94	208

Tala í B-deild.	Bls.	Tala í B-deild.	Bls.
10. Styrkur til kvennaskólans í Reykjavík	209	13. Sameining núverandi búnaðarskóla	225
11. Bjargráðastyrkur	209	14. Lán til brúargerðar á Hvítá	226
12. Styrkur til sæluhússvarðarins á Kolviðarhól	209	15. Um eptirlit með fjássölu í rjettum, á mörkuðum og fjárrekstrum	226
13. Brúargjörð á Flókadalsá, <i>subsidiært</i> Hvítá	209	16. Lántaka sýslunefndar til gufubátskaupa	226
14. Lántaka sýslunefndar	209	17. Um kvennaskólastofnun í Vesturamtinu	226
15. Samþykktur jafnaðarsjóðsreikningurinn	209	18. Samþykktir reikningar ýmsra sjóða er standa undir stjórn amtsráðsins	226
16. Samþykktur búnaðarskólasjóðsreikningur	209	19. Athugasemdir og úrskurðir við sýslusjóðsreikninga	227
17. Samþykktur leiguliðasjóðsreikningur	209	20. Um lantöku til æðarræktarfelagsins við Breiðafjörð	228
18. Samþykkt. eldgosasjóðsreikningurinn	209	21. Fjallskilareglugjörð Mýrasýslu ..	228
19. Sýslusjóðsreikn. Austur-Skaptafellssýslu samþ. með athugas.	219	22.—23. Ólafsdalsskólinn	228
20. Sýslusjóðsreikn. Vestur-Skaptafellssýslu sömuleiðis	219	24. Sameining búnaðarskóla	229
21.—23. Samþykktir sýslusjóðsreikningar Rangárvallasýslu, Arnessýslu og Vestmannaeyjasýslu	219	25. Ætlun um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs Vesturamtsins 1893 ...	229
24. Sýslusjóðsreikningur Kjósar- og Gullbringusýslu samþykktur með athugasemdum	219		
25. Sýslusjóðsreikn. Borgarfjarðarsýslu samþykktur með athugas.	220	ÝMSAR GREIÐSLUR ÚR LANDSSJÓÐI.	
26. Ætlun um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs Suðuramtsins 1893	220	A. Til eflingar búnaði.	
27. Um sameining núverandi búnaðarskóla	220	Samkvæmt fjárlögunum fyrir 1892 og 1893, 10. gr. C. 4. b.	
28. Rannsókn á markaðsfje	221	Styrkur til 74 búnaðar og framfarafjelaga	199
29. Um sameining Austur-Skaptafellssýslu við Austuramtið	221	B. Til vegabóta.	
30. Hvanneyrarskólinn ; lántaka hans vegna	222	Samkvæmt fjárlögunum fyrir 1892 og 1893	
D.		12. gr. B. b. og c.	
Aðalfundur amtsráðsins í Vesturamtinu 16.—18. júlí 1892.		1. á aðalpóstleiðum	48, 112
108 1. Kjörbrjef athuguð.	223	2. á fjallvegum	48
2.—5. Framlagðir ýmsir reikningar, og skipt til endurskoðunar	223	C. Til prestakalla, uppgjafapresta og prestaekkna.	
6. Yfirfarin eptirrit úr gjörðabókum sýslunefnda	223	Samkvæmt fjárlögunum 1892 og 1893, 13. gr. B. VI. b. 1 og 2.	
7. Nýtt yfirsetukonuhjærað	224	Til 17 barnaskóla	238
8. Styrkur til kvennaskólans í Reykjavík	224	Til 90 sveitakennara	238
9. Neitað um bjargráðastyrk	224	E. Af óvissum gjöldum.	
10. Um þóknun fyrir kennslu heyrnar- og málleysingja	224	Samkvæmt fjárlögunum 1892 og 1893, 16. gr.	
11. Breyting á fjallskilareglugjörð Isafjarðarsýslu	225	Til áhaldakaupa við kennarakennslu	112
12. Rannsókn á markaðsfje	225	AUGLÝSINGAR UM ÚTKOMIN LÖG o. fl.: 1, 65, 177, 201, 233	

IX

	Bls.		Bls.
EMBÆTTASKIPAN OG SÝSLANA (<i>veiting og lausn</i>) 48, 72, 96, 104, 120, 128, 136, 168, 184, 192, 208, 240, 248.		FERÐAÁÆTLANIR.	
AUGLÝSINGAR UM ÓVEITT EMBÆTTI OG SÝSLANIR, 8, 48, 64, 72, 96, 120, 128, 168, 208, 224, 248.		Um ferðir landpóstanna (eptir 4. ferð) til ársloka 1892	38
HEIÐURSGJAFIR OG VERÐLAUN	200	Áætlun um ferðir landpóstanna árið 1893	210
HEIÐURSMERKI	128, 208, 248	Ferðaáætlun póstgufuskipanna árið 1893	254
		LEIÐRJETTINGAR.....	33, 168

Registur

nafna og orða.

A. Á.

Ábýli, skattur af ábýlishlunnindum presta, 106.
Aðalpóstleið, í Húnavatnssýslu, 69; í Þingeyjarsýslu og Norður-Múlasýslu, 169, 182; greiðslur úr landssjóði til aðalpóstvega, 48, 112.
Afgreiðslugjald 260.
Akureyri, bæjarfógetaembættið þar, 120.
Álptavershreppur, manntalsþing, 241.
Alþingiskosningar, frumv. synjað staðfestingar, 97.
Amlie, Th, stórkaupmaður, 127.
Amtsráðskosningar 136.
Árgjöld brauða, sjóður af, 160.
Arnarbælisprestakall 224.
Arrnarstapa og Skógarstrandar umboð 128, 240.
Árni Jóhannesson, prestur, 168.
Árni Jónsson, læknir, 72.
Arnór Arnason, prestur, varaamt sráðsmaður, 136.
Ásaprestakall 96.
Ashreppur, nýr, 163.
Ásgeir Bjarnason, bóndi, amtsráðsmaður, 136, 223.
Ásólfskáli, kirkjubygging þar, 247.
Auglýsingar, um út komin lög o. fl., sjá Efnisyfirlitið; um óveitt embætti og sýslanir, sjá Efnisyfirlitið; um póstmál, 34, 118, 168.
Aukalæknishjarað 8.
Aukapóstferðir, nýjar, 34.
Aukatekjur, presta, 106.
Aukatekjureglugjörð, um endurskoðun au., 116.
Austur-Skaptafellssýsla, um sameining við Austuramtíð, 65, 66, 180, 221.

Axarfjarðarhreppur, nýr, 242.
Aætlan, um ferðir landpóstanna 1892 og 1893, 38, 210; póstgufuskipanna 1893, 254. A. um tekjur og gjöld kaupstaða 70.

B.

Barnaskóli, á Ísafirði, 119; styrkur til b. 238.
Benedikt Blöndal, amtsráðsmaður, 165.
Bjarni Hinriksson, þurfalingur, 66.
Björn Bjarnarson, sýslumaður, varaamt sráðsmaður, 136.
Blönduós, aðalpóstleið um B., 69.
Bókasafn, Austuramtsins, 180; Norður- og Austuramtsins, 194; í Stykkishólmi, 231.
Bókbandskostnaður hreppstjóra 3.
Borðeyri, túnstæði við B., 233.
Borgarprestakall, 98, 164.
Bráðabirgðauppþót, fátækra prestakalla, 80.
Bretland, innflutningsbann þangað, 108, 118.
Brjefhirðingarmenn, leiðarvísir fyrir, 25.
Brjefhirðingarstaðir, nýir, 36.
Brúargjörð, fyrirhuguð, 164, 185, 226.
Brúarsókn 115.
Bræðsluhús, húsaskattur af b., 259.
Búnaðarfjelög, gjöf til b. suðuramtsins, 68; um skoðun á jarðabótum b.-fjelaga, 68; styrkur til b., 199.
Búnaðarsjóður, norður- og aust-

uramtsins, 191; vesturamtsins, 230.
Búnaðarskólar, um sameining b., 183.
Búnaðarskólasjóður, N.- og A.-amtsins, 192; Vesturamtsins, 230; Suðuramtsins, 232.

D.

Dag- og náttmerki 257.
Dalasýsla, sparisjóður þar, 99.
Daníel Halldórsson, præp. hon., 248.
Davíð Guðmundsson, prófastur, r. af dbr., 128.
Davíð Sch. Þorsteinsson, læknir, amtsráðsmaður, 136, 223.

E.

Einar Ásmundsson, amtsráðsmaður, 165.
Einar B. Guðmundsson, dannebrogsmaður, 128.
Einar Jónsson, prestur, amtsráðsmaður, 178.
Einar Markússon, verzlunarstjóri, settur umboðsmaður, 240.
Einkaleyfi 127, 256.
Eiríkur Briem, yfirsattaneftarm., 240.
Ekknasjóður, í Borgarfjarðarsýslu, 87.
Eldgossjóður Suðuramtsins 245.
Embættaskipanir, lausn frá embætti, sjá Efnisyfirlitið.
Endurskoðun bæjarsjóðsreikninga 70.
Eyðahreppur, manntalsþinghá, 242.
Eyðaskóli 183.

Eyja-fjarðarsýsla, sýslumanns-embættið þar, 120.
Eyvindará, þingstaður, 242.
Eyvindarhólaprestakall, kirkjubygging, 247.

F.

Ferðaaætlan, landpósta, 38, 210; póstgufuskípa, 254.
Ferðakostnaður, lækna, 4.
Fiskiveiðasamþykkt 103.
Fjallahreppur (nýr) 242.
Fjallskilareglugjörðir, fyrir Húnavatnssýslu, 126; Mýrasýslu, 139; fyrir Suður-Múlasýslu, 195.
Fjallvegir, greiðslur úr lands-sjóði til fj., 48.
Fjarðará, 185.
Fjenaður, bannaður innflutningur á fj. til Bretlands, 108; bannið úr gildi felld, 118.
Flensborgarskólinn, kennarakennsla þar, 6.
Friðbjörn Steinsson, vara-yfirs-kattane-fndarm., 104.
Fróðársókn, kirkjugarðsstæði fyrir F., 3.

G.

Gagnfræðakennsla, við lærðaskólann, 99.
Gísli Jónsson, prestur, 240.
Gísli Pjetursson, aukalæknir, 120.
Gjafasjóður, Haðnesar Arnasonar 1891, 71; Örum & Wulffs s. á., 88; Jóns Sigurðssonar s. á., 102; Jóns Sigurðssonar til Vallahrepps 1890—1891, 103; Guttorms Þorsteinssonar 1891, 159; Guttorms próf. Þorsteinssonar, 192; Pjetars sýslumanns Þorsteinssonar, 193.
Gjöf, af varasjóði sparisjóðs Reykjavíkur til búnaðarfélags suðuramtsins, 68; Halldórs Andriessonar 1891, 80.
Grenjaleitarreglugjörð, fyrir Húnavatnssýslu, 134.
Grundir, þingstaður, 107.
Guðlaugur Guðmundsson, sýslumaður, amtráðsmaður, 136, 206.

Guðlaugur Guðmundsson, prestur, 48.
Guðmundur Guðmundsson á Auðnum, bóndi, 200.
Guðmundur Guðmundsson, prestur, amtsráðsmaður, 136, 223.
Guðmundur Helgason, prófastur, amtsráðsmaður, 136. 206.
Guðmundur Magnússon, læknir, 168.
Guðný Þorsteinsdóttir, þurfa-kona, 233.
Gullbrúðkaupslegat, Bjarna amt-m. Þorsteinssonar 1891, 7.
Gunnar Ólafsson, uppgjafaprestur, 48.

H.

Hafiði Eyjólfsson, dbrm., vara-amtsráðsmaður, 136.
Halldór Friðriksson, yfirkennari, yfirs-kattane-fndarm., 240.
Hálskirkjavið Hamarsfjörð, 260.
Hans Jónsson, prestur, 120.
Havsteen, J., amtmaður, 104, 165, 178.
Heiðursgjafir, 200.
Helgafellssveit 162.
Helgi Guðmundsson, læknir, 120.
Helgi Hálfðánarson, lektor, r. af dbr. og dbrm., 248.
Herjólfssstaðir, þingstaður, 241.
Hítarnesþingaprestakall 98.
Hjörleifur Einarsson, prófastur, r. af dbr., 128.
Hof í Álptafirði, lántaka, 260.
Hofteigssókn 115.
Hólaskóli 177.
Hólmar í Reyðarfirði 248.
Hólmsá, brú fyrirhuguð, 164.
Hólshreppur, þingstaður þar, 107.
Holtahreppur 163.
Holtamannahreppur 163.
Holtsprestakall, undir Eyja-fjöllum, lántaka, 247.
Hreppaskipting 162, 163, 242.
Húnavatnssýsla, aðalpostleiðin þar, 69; fjallskilareglugj., 126; grenjaleitareglugj., 134.
Húsakauphandaprestakalli, 164.
Húsaskattur 259.
Húsbygging á prestssetri 109 114, 248.

Hvalskíði, verkunaraðferð einkaleyfi bundin, 127.
Hvalsuða, h.-aðferð, einkaleyfi, 127.
Hvítá, brúargjörð fyrirhuguð, 226.
Hvammstjörður, um uppsigling á H., 113.
Höfðaprestakall, 48, 168.
Höfði, þingstaður, 242.

I. J.

Ingimundur Eiríksson, vara-amtsráðsmaður, 136.
Innflutningsbann 108, 118.
Innheimtulaun, skattskyld, 106.
Ísafjarðarkaupstaður, um fjárstjórn hans, 70; jarðakaup, 114; reglugj. fyrir barnaskóla á I., 119; bæjafógetaembættið þar, 192.
Ísafjarðarsýsla 192.
Ísleifur Einarsson, uppgjafaprestur, 48.
Ísleifur Gíslason, prestur, amtsráðsmaður, 136, 206.
Jafnaðarsjóður, norður- og austuramtsins 1891, 187; vesturamtsins s. á., 229; suðuramtsins s. á., 231.
Jakob Gunnlaugsson, verzlunarstjóri, amtsráðsmaður, 136, 179.
Jarðabætur, á prestssetri, 164; skoðun á jarðabótum búnaðarfélagi, 68; heiðursgjafir fyrir framúrskarandi dugnað í jarðabótum o. fl., 200.
Jóhansen, E. O., ingeniör, 127.
Jón Guðmundsson á Efri-Brú, bóndi, 200.
Jón Jóakimsson, dannebrogsmaður, 128.
Jón Jónsson prófastur, vara-amtsráðsmaður, 136.
Jón Jónsson, fyrv. umboðsmaður, 128.
Jökulsdalshreppur, sjerstök manntalsþinghá. 68.
Jørgensen, N., járnsmiðsmeistari, 127.

K.

Kálfafellsstaðarprestakall 96, 240.

Kaupstaðir, um ýmislegt, er snertir fjárstjórn kaupstaða, 70.

Kennarakennsla, reglugj. um kennarakennslu, 6; styrkur til áhaldakaupa, 112.

Kinn, sparisjóður Kinnunga, 241.

Kirkjubygging, lán til k., 69, 108, 109, 247, 260.

Kláfoss, brú þar, 226.

Klemens Jónsson, sýslumaður og bæjarfógeti, 120.

Klippstaðarprestakall, kirkjubygging, 109.

Knudsen, Didrik Knúd Ludvig, prestur, 208.

Koli, um útflutningsgjald af k., 163.

Kristján Jónsson yfirdómari, settur amtmaðnr, 206, 223; yfrskattanefndarm., 240.

L.

Lagafrumvarp, synjað konungsstaðfestingar á l., 97, 116, 117.

Lagarfljótsós 185.

Landpóstar, áætlanir, 38, 210.

Landsbankinn, um þingsályktun viðvíkjandi l. 1; breyting á reglugjörð l., 5; um skyldu l. til að skýra skattanefndum frá innviðeign viðskiptamanna, 105; reikningságrip bankans, 46, 110, 157, 243; ársreikningur bankans 1891, 249; framkvæmdarstjóri við landsb. 64, 184.

Landsbókasafnsreikningur 1891, 246.

Landsreikningar, um þingsályktun út af tillögum við l., 161.

Lántökuleyfi prestakalla, til kirkjubyggingar, 69, 108, 109, 247, 260; til húsbygginga 109, 114, 248; til húsakaupa og jarðabóta, 164.

Lárus K. Bjarnason, settur sýslum. og bæjarfógeti, 192.

Lax, frumv. um friðun á l., 117.

Lausnveitingar, frá emb. og sýslunum, sjá Efnisyfirlitið.

Leiðarvísir, fyrir póstaðgreiðslu-

menn, 9; fyrir brjefhirdinga-menn, 25.

Leiðrjettingar 33, 168.

Lotterí 114, 115.

Lýsisbræðsluaðferð, einkaleyfi, 127.

Lækningatekjur, skattskylda þeirra, 100.

Læknisvottorð, borgun fyrir ýms l., 4.

Læknar, ferðakostnaður l., 4.

Lærði skólinn, um gagnfræðakennslu við l., 99.

M.

Magnús Bl. Jónsson, prestur, 96.

Magnús Sigurðsson, amtsráðsmaður, 165.

Manntalsþinghá, sjerstök fyrir Jökuldalshrepp, 68; Álptavershrepp, 241; Eyðahrepp, 242; Vallahrepp, 242.

Meðallandsþingaprestakall 240.

Miklaholtsprestakall 98.

Mosfellsprestakall í Grímsnesi 114.

Mýrasýsla, fjallskilareglugjörð, 139.

Möller, Peter, í Kristiania, 256.

Möðruvallaskóli 99, 112.

N.

Nemendasjóður Möðruvallskóla 112.

O. Ó.

Oddur Gíslason, prestur, 166, 179, 209, 224.

Ólafsvík, kirkjugarðsstæði þar, 3; aukalæknir, 8, 120; sparisjóður, 99.

Ólafur Briem, umboðsmaður, amtsráðsmaður, 165.

Ólafur Ólafsson, prófastur, 208.

Ormsdalur, sala á O., 67.

P.

Páll Blöndal læknir, varaamtsráðsmaður, 136.

Páll Briem sýslumaður, amtsráðsmaður, 136, 206.

Páll Melsteð sögukenndari, r. af dbr., 208.

Páll Ólafsson prófastur, amtsráðsmaður, 136, 223.

Pjetur Jónsson, prestur, 240.

Póstaðgreiðsla, ný, 36.

Póstaðgreiðslumenn, leiðarvísir fyrir p., 9.

Póstgufuskip, ferðaáætl. 1893, 254; skylda til að greiða afgreiðslugjald á Vestmannaeyjum, 260.

Póstmál, auglýsing um p., 34 (breytingar á póstgöngunum etc.), 118, 168; þingsályktun um útsending brjefa o. fl., 3; leiðarvísir fyrir póstaðgreiðslumenn 9; brjefhirdingamenn, 25; ferðaáætlanir, 38, 210, 254.

Prentsmiðjusjóður, norður- og austuramtsins 1891, 193.

Prestaköll, lántökuleyfi, til kirkjubyggingar, 69, 108, 109, 247, 260; til húsabygginga, 109, 114, 248; til húsakaupa, 164; til jarðabóta, 164; bráðabirgðauppbót handa fátækum p., 80.

Prestar, skattur af ábylshlunnindum presta, 106.

Prestaskólasjóðurinn 1891, 80.

Prestsekkjur, styrkur til p., 175.

Prestsekknasjóðurinn 159.

R.

Reglugjörðir, breyting á r. landsbankans, 5; r. fyrir kennarakennslu við Flensborgarskólann, 6; r. fyrir barnaskólann á Ísafirði, 119; r. um fjallskil o. s. frv. fyrir Húnavatnsýslu, 126; r. um grenjaleitir fyrir sömu sýslu, 134; r. um fjallskil o. s. frv. fyrir Mýrasýslu, 139; r. fyrir Suður-Múlasýslu um notkun afrjetta, fjallskil o. fl., 195; endurskoð. uð r. fyrir yfirsetukonur, 235.

Reglur, fyrir umferð um Ólfusárbrúna, 128.

Reikningar, sjá Efnisyfirlitið.

Reikningsform, fyrir sparisjóði, 258.

Rosmhvalanesshreppur, sparisjóður par, 5.

S.

Samþykkt, um fiskiveiðar, 103.
Sandaprestakall 248.
Saubær, húsbygging, 109.
Setbergskirkja 108.
Sighvatur Arnason alpm., varaamtsráðsmaður, 136.
Sigurður Einarsson búfræðingur, amtsráðsm., 178.
Sigurður Jónsson, sýslumaður, amtsráðsmaður, 136.
Sigurður Sigurðsson hreppstjóri, amtsráðsm., 136.
Sigurður Sigurðsson smiður, yfirskattanefndarm., 104.
Sigurður Stefánsson prestur, varaamtsráðsm., 136.
Skaptafellssýsla, Austur-S., sameining við Suðuramtíð, 65, 66, 180, 221.
Skapti Jóseppson ritstjóri 180.
Skarðspingaprestakall, 48.
Skattanefnd 104, 105.
Skattskylda ýmsra tekjugreina 106.
Sknastaðahreppur, skipt í 2 hreppa, 242.
Skipulagsskrá, ekknasjóðs druknaðra manna í Borgarfjarðarsýslu, 87; styktarsjóðs ekkna á Vestmannaeyjum, 95.
Skúli Thoroddsen sýslumaður, amtsráðsmaður, 136, 223; vikið frá embætti um stundarsakir, 192.
Sóknaskipting 115.
Sparisjóðir, hlunnindi, 5, 99, 161, 241; reikningsform fyrir sparisjóði, 257.
Staðarhraunsprestakall 96, 97.
Staðarkirkja í Grunnavík, byggð, 69.
Staðarprestakall í Grunnavík 208.
Staðarprestakall í Steingrímsfirði 48, 120.
Staðfesting, konungs á skipulagsskrám, 87, 95; synjun staðf. á lagafrumv., 97, 116, 117.
Stefán Jónsson, prestur, 96.
Stekkjanes, hjáleiga, 114.

Stjórntartíðindi, kostnaður við band á s., 3.

Stokkseyrarprestakall 120.
Stykkishólmshreppur (nýr) 162.
Styrktarsjóðir, þeirra, er biða tjón af jarðeldi, 8; W. Fischers 1891, 72; ekkna og barna Vestmanneyinga er í sjó drukna eða hrapa til bana, 95; fátækra ekkna og munaðarlausra barna í Eyjafjarðarsýslu og Akureyrarkaupstað, 194; verðugra og þurfandi þjóðjarðalandseta í S.-amtinu, 245; Kristjáns konungs niunda, 256.
Styrkur úr landdssjóði, sjá Efnisyfirlitið.
Súðavíkurhreppur, flutning á þingstað, 107.
Sveinbjörnsson, L. E. bankastjóri, 96; yfirskattanefndarmaður, 240.
Sveinn Eiríksson, prestur, 96.
Sveitakennarar, styrkur til s. 238, 256.
Sveitarstyrkur, endurgjald á veittum s., 233.
Sveitfesti, þurfalings, 66.
Sykurtollur 257.

Sýslanir, veiting og lausn, sjá Efnisyfirlitið.
Sýsluvegagjald, um útreikning á s., 69; um greiðslu á s., 70.
Sýslaskipan, breyting á sýsluskipan í suðuramtinu og austuramtinu, 65, 66, 180, 221.
Sýslusjóðir, yfirlit yfir fjárhag s., í norðuramtinu 1891, 190; í austuramtinu s. á., 253.
Sýsluvegasjóðir, yfirlit yfir fjárhag s., í norðuramtinu 1891, 188; í austuramtinu s. á., 248.
Sæmundur Jónsson, prófastur, r. af dbr., 128; varaamtsráðsmaður, 136.
Söfnunarsjóðsreikningur 1891, 101.

T.

Thorkillii barnaskólasjóður 1891, 246.
Tollur, af sykri, 257.
Torfi Bjarnason skólastjóri, amtsráðsmaður, 136, 223.

Tröð, þingstaður, 107.

Túnstaði, útmæling á t. við Borðeyri, 233.

U.

Uppgjafaprestar, styrkur til u., 175.
Útflutningsgjald, af kola, 163.

V.

Vallahreppur, manntalsþinghá, 242.
Vallanesprestakall 96, 98.
Vallholtslegat 1891, 160.
Varasjóður, sparisjóðs Reykjavíkur, 68.
Veiðarfæri 127.
Verðlagsskrár, sjá Efnisyfirlitið.
Vestmannaeyjar, skylda póstskaða til að greiða þar afgreiðslugjald, 260.
Vetrarlega, fiskiskipa, 257.
Viðbótarlán, handa prestaköllum, 247.
Vopnafjarðarlæknishjarað 72.

Y.

Yfirsetukonuhjarað, nýtt, 224.
Yfirsetukonur, endurskoðuð reglugjörð fyrir y., 235.
Yfirskattanefndir 104, 240.

Þ.

Þingeyri, ný póstaðgreiðsla, 36.
Þingsályktun, um landsbankann, 1; um útsending brjefa o. fl., 3; um uppsigling á Hvammsfjörð, 113; út af tillögum við landsreikningana 1888 og 1889, 161.
Þingstaður, flutning á þ., 107.
Þjóðjarðir, kaup á jarðarhúsum handa þ., 5; virðingargjörð á þ., 115, 241.
Þórður Guðmundsson hreppstjóri, amtsráðsmaður, 136, 206.
Þórður Þórðarson, bóndi, varaamtsráðsmaður, 136.

Þorgrímur Johnsen lækni, yf-
irskattanefndarmaður, 104.

Þorgrímur Þórðarson lækni,
amtsráðsmaður, 136, 206.

Þorlákur Guðmundsson alþing-
ismaður, varaamtsráðsm., 136.

Þóroddsstaðaprestakall 208.

Þorvaldur Jakobsson prestur,
varaamtsráðsmaður 136.

Þurfalingar, sveitfesti þ., 66;
endurgreiðsla á veittum sveita-

styrk, 233.

Þönglabakki 168.

Æ.

Ættleiðing 118.

Ö.

Ögn Guðmundsdóttir, 166.

Ölfusárbrúin, reglur um umferð
yfir hana, 128.

Örum & Wulfs-gjafasjóður, 88.

Nýútkomið í A-deild Stjórnartíðindanna.

Konungleg auglýsing um að konungur sje kominn heim aptur, undirskrifuð af konungi 1. desbr. 1891 (A. nr. 28, bls. 118—119).

Lög um stækkun verzlunarlóðarinnar í Keflavík, undirskrifuð af konungi 11. desbr. 1891, (A. nr. 29 bls. 120—121).

Lög um þóknun handa hreppsnefndarmönnum, undirskrifuð af konungi 11. des. 1891, (A. nr. 30, bls. 122—123).

Lög um að stjórninni veitist heimild til að selja nokkrar þjóðjarðir, undirskrifuð af konungi 11. desbr. 1891, (A. nr. 31 bls. 124—129).

Lög um breyting á konungsráðgjafi 25. ágúst 1853 viðvíkjandi Ásmundarstaðakirkju í Presthólaprestakalli, undirskrifuð af konungi 11. desbr. 1891, (A. nr. 32, bls. 130—131).

Lög um brýrnar á Skjálfandafli, undirskrifuð af konungi 11. desbr. 1891 (A. nr. 33, bls. 132—133).

Lög um samþykktir um kynbætur hesta, undirskrifuð af konungi 11. desbr. 1891, (A. nr. 34. bls. 134—137).

Lög um aðfluttar ósútaðar húðir, undirskrifuð af konungi 11. desbr. 1891, (A. nr. 35, bls. 138—139).

Lög um lán úr viðlagasjóði til handa amtsráðinu í vesturamtinu til æðarvarpsræktar, undirskrifuð af konungi 15. jan. 1892 (A. nr. 1 bls. 2, þýðing bls. 3).

Lög um breyting á lögum 19. febr. 1886 um friðun hvala, undirskrifuð af konungi 15. jan. 1892, (A. nr. 2, bls. 4, þýðing bls. 5).

Lög um stækkun verzlunarlóðarinnar í Reykjavík, undirskrifuð af konungi 15. jan. 1892, (A. nr. 3 bls. 6, þýðing á bls. 7).

Lög um löggilding verzlunarstaðar, undirskrifuð af konungi 15. jan. 1892, (A. nr. 4, bls. 8, þýðing á bls. 9).

Lög um löggilding verzlunarstaðar að Haukadal í Dýrafirði, undirskrifuð af konungi 15. jan. 1892, (A. nr. 5, bls. 10, þýðing á bls. 11).

Brjef landshöfðingja til stjórnenda landsbankans, út af þings- 1
ályktun neðri deildar alþingis 1891 um landsbankann. — Neðri deild 29. des. 1891.
 alþingis 1891 hefur ályktað að skora á mig að hlutast til meðal annars um:

1. að landsbankinn sem allra fyrst komist í viðskiptasamband við banka erlendis, einkum í Englandi og Danmörku;
2. að bankinn stofni sem fyrst útibú samkvæmt 9. gr. bankalaganna; og
3. að bankinn sje opinn að minnsta kostir 6 stundir á dag.

Um leið og jeg hjermeð gjöri hinni háttvirtu stjórn landsbankans kunnar óskir neðri deildar alþingis í áminnstum efnum, skal jeg útaf 3. tölulið hjer að framan skjóta því til bankastjórnarinnar, hvort nokkuð muni vera því til fyrirstöðu nú eptir að launakjör sýslunarmanna bankans hafa verið rífkuð

5. dag febrúarmán. 1892.

1 að miklum mun, að afgreiðslustofu landsbankans verði haldið opinni nokkuð 29. des. lengur á hverjum degi en verið hefur að undanfögnu¹.
1891.

Svar bankastjórnarinnar er á þessa leið:

Landshöfðinginn yfir Íslandi hefur í mikilsvirtu bræfi, dags. 29. f. m. tilkynnt stjórn landsbankans, að neðri deild alþingis 1891 hafi skorað á sig, að hlutast til meðal annars um:

1. að landsbankinn sem allra fyrst komist í viðskiptasamband við banka erlendis, einkum í Englandi og Danmörku;
2. að bankinn stofni sem fyrst útibú, samkvæmt 9. gr. bankalaganna og
3. að bankinn sje opinn að minnsta kosti 6 stundir á dag, og jafnframt skotið því til bankastjórnarinnar, hvort nokkuð muni vera því til fyrirstöðu, að afgreiðslustofu bankans verði haldið lengur opinni á degi hverjum en að undanfögnu.

Framkvæmdarstjóri landsbankans hefur óskað, að við gæzlustjórnarnir ljætum sjerstaklega í ljósi álit okkar um mál þetta, og viljum við þá gjöra það á þessa leið.

1. Að því er snertir viðskiptasamband við banka erlendis, þá á slíkt samband sjer nú þegar stað við Landmandsbankann í Kaupmannahöfn og er ekkert því til fyrirstöðu, að þetta samband geti orðið notað eins mikið og viðskiptabörfin við Danmörku gefur tilefni til og hlutadeigendur sjá sjer hag við; fyrir milligöngu Landmandsbankans hefur landsbankinn einnig haft viðskipti nokkur við önnur lönd, og geta þau eptir atvikum aukizt, án þess landsbankinn setji sig teinlínis í samband við banka þar, en að því er það sjerstaklega snertir, að landsbankinn komist í viðskiptasamband við banka á Englandi, þá erum við því samdóma, að næst Danmörku mundu þein viðskipti við einhvern áreiðanlegan banka á Bretlandi helst hafa þýðingu, en þó við ætlum að þýðing þessi myndi fyrst um sinn eigi verða mikil, þá sjáum við á hinn bóginn ekkert verulegt því til fyrirstöðu, að reynt sje að koma slíku sambandi á fótí svo fljótt sem kringumstæður leyfa; en nú stendur svo á, að eptir því sem framkom á síðasta þingi má búast við, að landsbankinn njóti eigi til lengdar forstöðu hins núverandi framkvæmdarstjóra, og þar sem þannig viðskiptasamband við banka á Bretlandi mundi fyrst geta komið til framkvæmda, svo teljandi væri, eptir að nýr framkvæmdarstjóri væri tekinn við, þá þykir okkur bezt eiga við, að hann ætti hlut í, við hvern banka þar samið væri og hvernig þeim samningum væri hagað. Af þessum ástæðum álitum við rjettast að mál þetta sje látið bíða til næsta árs.

2. Að því er hið annað atriðið snertir, þá er sjálfsagt að fullnægja því ákvæði bankalaganna að stofna útibú svo fljótt sem audið er, en vjer sjáum eigi að bankinn sje að svo stöddu fær um aukin útgjöld, þar sem honum ber eptir 2. gr. bankalaganna framvegis að greiða landssjóði 5000 kr. á ári í vexti af seðlaupphæðinni, leggja 10000 kr. árlega í varasjóð, og hann á fyrir hendi að verja fullum 6000 kr. meira á ári til launa en að undanfögnu; þetta þykir okkur því næg ástæða til að frestað sje að sinni öllum ráðstöfunum til að koma á fót útibúum, því heldur sem búast má við að nýr framkvæmdarstjóri komi að bankanum innan skamms.
3. Viðvíkjandi því að bankinn sje opinn 6 stundir á dag, þá sjáum við eigi að það sje að sinni þörf á að fara svo langt, en á hinn bóginn er það orðið of lítið, að hafa afgreiðslustofuna opna að eins 2 stundir á dag, og viljum við því leggja til, að auk þess tíma, sem hún hingað til hefur verið opin, verði hún opin 1—2 stundir á dag; sýni reynslan að það verði eigi

Brjef landshöfðingja til póstmeistarans út af þingsályktun 24. ágúst 1891, um útsending brjefa o. fl. — Útaf ályktun, sem samþykkt var í neðri deild alþingis í sumar sem leið, skal jeg brýna fyrir yður, herra póstmeistari, að gæta þess, að brjef þau, er viðtakendur innan Reykjavíkur hafa eigi hirt á póststofunni innan 12 stunda eptir komu pósts, sjeu send þeim tafarlaust þegar bústaður hlutaðeiganda er tilgreindur á póstsendingunni, eða yður er hann á annan hátt kunnur. Sömuleiðis vil eg eptir ósk tjeðrar þingdeildar skora á yður, þegar póstaðgreiðslu- eða brjefhirðingarsýslan losnar í kaupstað eða verzlunarstað, þá að gefa mönnum þar á staðnum kost á að sækja um sýslanina að svo miklu leyti sem búizt verður við, að það hafi nokkurn árangur, sem og að annast um, að mönnum sje gefinn kostur á að gjöra tilboð um að taka að sjer póstferðir og aukapóstferðir, þegar þarf að fá nýja menn til þess starfa. Þar sem optnefnd þingdeild loks hefur farið fram á, að póstum sje gjört að skyldu að koma við og skila brjefum og veita brjefum móttöku á nokkrum stöðum milli póstaðgreiðslu- og brjefhirðingastaða eptir nánari tillögum sýslunefnda. þá fæ jeg ekki sjed, að slíkar tillögur geti orðið teknar til greina, nema því að eins, að viðkomustaðir þeir, sem stungið er upp á, sjeu í rjettri leið póstsins, og að viðkomurnar ekki dvelji fyrir ferð hans að neinum mun.

Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um kirkjugarðsstæði fyrir Fróðársókn. — Eptir að hafa fengið þóknanlegt brjef stiptsyfirvaldanna dags. 18. f. m. viðvíkjandi kirkjugarðsstæði fyrir Fróðársókn, hef jeg veitt samþykki mitt til, að kirkjan og kirkjugarðurinn verði byggð í túnjadrí Ólafsvíkur, á rústum hinna nýaflögdðu búða Grimsbúðar, Björnsbúðar og Steinsbúðar, þar sem sóknarnefndin hefur æskt eptir kirkjugarðsstæði, þó með því skilyrði að söfnuðurinn leggi vel umgirtan stig að kirkjugarðinum, og viðhaldi honum.

Umboðsmanni Arnarstapa og Skógarstrandarumboðs hefur verið ritað hið nauðsynlega hjeraðlútandi, og verður það kostnaðarlaust fyrir Fróðársókn, þó að eptirgjald eptir Ólafsvík kunni að verða lækkað vegna grasnáms við bygging kirkjugarðsins á framangreindum rústum.

Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Þingeyjarsýslu, um kostnað hreppstjóra við band á Stjórnartíðindum o. fl. — Með þóknanlegu brjefi dags. 16. nóv. f. á. hafið þjer, herra sýslumaður, samkvæmt ósk hreppstjórans í Ljósavatnshreppi, Jóns Sigurgeirssonar, lagt þá spurningu fyrir mig,

nægur tími, þá má lengja hann síðar. Á hinn bóginn þykir okkur eigi þörf á, að stjórnarstofa landsbankans sje lengur opin en að undanfögnu, nema þegar mikil aðsókn kynni að gjöra það nauðsynlegt.

Reykjavík 18. jan. 1892.

B. Kristjánsson. Eiríkur Briem.

Jeg er þessu áleti gæzlustjóranna með öllu samþykkur.

Reykjavík 20. jan. 1892.

L. E. Sveinbjörnsson.

4 hverjum beri að kosta band á Stjórnartíðindum og þeim bókum, sem hrepp-
6. jan. stjórum eru sendar til stuðnings við embættisfærslu þeirra.

Útaf þessu skal yður hjermeð tjáð, til þóknanlegrar leiðbeiningar, að með því að engin lagaheimild er til fyrir því, að greiða kostnað við bókband og viðhald á bókum þeim, sem hreppstjórum eru sendar til stuðnings við embættisfærslu þeirra, úr opinberum sjóði, verða hreppstjórnir sjálfir að bera þann kostnað.

5 **Brjef landshöfðingja til Guðmundar læknis Guðmundssonar á Laug-**
19. jan. **ardælum, um borgun fyrir ferðakostnað lækna o. fl.** — Þjer hafið herra lækni, með brjefi dags. 27. f. m., sent mjer til úrlausnar svolátandi fyrirspurnir:

1. »Hefur ekki lækni leyfi til að reikna sjer peninga fyrir fylgdarmann þegar hann fer lækni ferðir án þess honum sje skaffaður fylgdarmaður, þótt hann fari aleinn?
2. Hvaða laun bera lækni fyrir vottorð um að einhver sje lasinn svo að hann t. d. ekki geti gegnt embætti? eða getur það álitist ósanngjarnt, sje engin ákvörðun um það, að taka fyrir slík vottorð frá 2—4 krónur þar sem lífs-
8 169 ábyrgðarvottorð eru miklu dýrari yfir höfuð að tala?
3. Hvaða borgun ber lækni fyrir dauðravottorð og líkskoðun?»

Útaf þessu skal yður hjermeð þjónustusamlega tjáð, að þegar um endurgjald ferðakostnaðar eða annars kostnaðar er að ræða, þar sem ekki liggja sjersakir samningar eða önnur ákvæði til grundvallar, getur ekki komið til mála endurgjald fyrir annað en það, sem í raun og veru hefur verið til kostað, og þegar slíkir kostnaðarreikningar eru úrskurðaðir, verður spurningin því að eins um, hvort ekki hafð veriði kostað til meiru en nauðsynlegt var, eða venja og sanngirni leyfði. Það nær þannig engri átt, að hjeraðslæknir eða aðrir embættismenn hafi nokkurn rjett til að heimta borgun fyrir fylgdarmann, sem þeir ekki hafa haft, þótt þeir gætu hafa haft hann, og þó að slíkt því miður kunni að hafa komið fyrir, að embættismenn og aðrir hafi í ferðakostnaðarreikningum sínum sett upp borgun fyrir fylgdarmenn, sem þeir eigi hafa notað í raun og veru, þá er það alveg ólöglegt og rangt.

Að því er snertir 2. og 3. lið fyrirspurnar yðar verður ekki öðru svar að en því, að borgun sú, sem þar um ræðir, verður að vera komin undir samkomulagi hlutaðeigenda, og miðast við fyrirhöfn þá, sem lækni rínn hefur fyrir hverju þess, sem um er spurt, því að um þetta eru engar fastar reglur settar. Þurfi lækni rínn, til þess að geta gefið hin umræddu vottorð samvizkusamlega, að takast á hendur ítarlegar rannsóknir og skoðanir sjerstaklega í þessum tilgangi, er vitanlega meiri ástæða fyrir hann til þess að heimta nokkuð riflegri borgun, heldur en ef svo stendur á, að hann getur gefið vottorðin án sjerstaks ómaks, — Yfir höfuð getur lækni sett upp það, er hann álitur að sjer beri

fyrir að inna af hendi þau störf, sem ekkert er ákveðið um í lögum nr. 15. 5
15. okt. 1875, og sætir það þá, ef til kemur, úrskurði dómstólanna, hvort hann 19. jan.
hefur gætt sanngirni í kröfum sínum.

Ágrip af brjefi landshöfðingja til sjera Jens Pálssonar á Útskál- 6
um, um hlunnindi handa sparisjóði á Rosmhvalanesi. — Með brjefi 22. jan.
þessu veitti landshöfðingi með venjulegum skilyrðum sparisjóði á Rosmhvala-
nesi hlunnindi þau, sem talin eru í tilsk. 5. jan. 1874, um 5 ára tímabil, er
teljist frá 1. janúar þ. á. til 1. janúar 1897.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í suðuramtinu og vesturamt- 7
inu, um kaup á jarðarhúsum handa Þjóðjörð. — Þjer hafð herra 23. jan.
amtmaður með þóknanlegu brjefi dags. 18. þ. m. skýrt mjer frá, að Þjóðjörðinni
Vestra-Norðurgarði á Vestmannaeyjum, sem sje laus úr ábúð frá næstkomandi
fardögum, fylgi engin jarðarhús, heldur eigi hinn núverandi ábúandi öll húsin,
sem á jörðinni eru, svo sem baðstofu, eldhús og fjós, sem eptir lauslegri virð-
ingu muni öll til samans vera 500 kr. virði, og hafð þjer jafnframt mælt með
þeirri tillögu sýslumannsins á Vestmannaeyjum að landssjóður kaupi tjeð jarð-
arhús af eigandanum og sjeu þau síðan látin fylgja jörðinni.

Útaf þessu skal yður þjónustusamlega tjáð, að jeg er yður samdóma
um, að rjett sje að hin nauðsynlegu jarðarhús fylgi jörð þessari, og því vil jeg
fallast á, að fyrnefnd hús verði keypt af ábúandanum eptir mati löglegra út-
tektarmanna, en þó eigi fyrir meir en 500 kr., og skal þá hækka landsskuld-
ina þannig, að hækkunin svari til 4% af þeirri upphæð, sem jarðarhúsin verða
metin og keypt fyrir.

Brjef landshöfðingja til stjórnar landsbankans, um breyting á 8
reglugjörð bankans 5. júní 1886. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 20. þ. m., 29. jan.
hefir hinn háttvirta bankastjórn samkvæmt áskorun minni sent mjer tillögur sín-
ar útaf þingsályktun, samþykktri af báðum deildum alþingis f. á. þar sem skorað er
á landshöfðingja að fá því framgengt, að lands bankinn veiti lán gegn veði í húseign
um í kaupstöðum öðrum en Reykjavík og verzlunarstöðum landsins, þá er hús
þessi eru váttryggð og þannig að landsbankinn annist váttryggingargjaldið fyrir hönd
lántakenda, semgreiði váttryggingargjaldið fyrirfram ásamt kostnaði skaðlaust, allt
á þann hátt, er ákveðið yrði nákvæmar með reglugjörð samkvæmt lögum 18. sept.
1885, og hefur bankastjórnin lagt það til að 11. 12. og 13. gr. í reglugjörð fyrir
landsbankann 5. júní 1886 verði breytt þannig, að nefndar greinar verði svo,
sem nú skal greina:

11. gr.

»Bankinn veitir lán gegn tryggingu í fasteign, þó að eins gegn 1. veðrjetti.

19. jan.

Til þess að menn geti fengið lán úr landsbankanum gegn fasteignarveði verða menn að fullnægja þeim skilyrðum, er nú skal greina:

a. Láta virða eignina til peninga af 2 óvilhöllum, kunnugum, af sýslumanni útnefndum mönnum. Skal eigninni nákvæmlega lýst í virðingargjörðinni, og þess getið, hver hús sjeu á eigninni, sje það jörð, og hvað þau sjeu virt útaf fyrir sig; einnig skal í henni tekið fram, hvert afgjald sje af jörðinni, og hafi jörðin nýlega gengið kaupum og solum, hvað gefið hafi verið fyrir hana.

Til þess að hús í kaupstöðum öðrum en Reykjavík og verzlunarstöðum sjeu tekin að veði útheimtist, að þau sjeu váttryggð, og þannig, að bankinn annist váttrygginguna fyrir hönd eiganda og lántakanda; ber honum að greiða landsbankanum váttryggingargjaldið fyrirfram ásamt kostnaði skaðlaust og þóknun fyrir. Landsbankinn tekur ekki að sjer að annast váttryggingar á húsum nema þeim, sem váttryggð eru í váttryggingarfjelögum, er hafa umhöðsmann (agent) í Reykjavík. Hús, sem fylgja jörðum, verða ekki sjerstaklega tekin að veði, enda þótt váttryggð sjeu eins og áður segir.

b. Útvega vottorð hlutaðeigandi embættismanns samkvæmt afsals- og veðbrjefabókunum um, hvort nokkur veðskuld eða önnur eignarbönd liggi á eigninni, og hver þau sjeu.

c. Útvega vottorð hlutaðeigandi embættismanns samkvæmt embættisbókum hans um, að hlutaðeigandi hafi þinglesna heimild fyrir fasteigninni, eða sje það ekki unnt, þá vottorð hans um, að eignin sje vitanleg (notorisk) eign hans.

13. gr.

Landsbankinn lánar fje gegn sjálfskuldarábyrgð.

Útaf þessu skal bankastjórninni þjónustusamlega tjáð til þókn-anlegrar leiðbeiningar, að jeg samkv. 8. gr. í lögum 18. sept. 1885 legg hjer-med samþykki mitt á ofangreindar tillögur yðar, og breytast 11., 12. og 13. gr. í reglugjörð bankans 5. júní 1886 samkvæmt því.

Reglugjörð

fyrir kennarakennslu við alþýðu og gagnfræðaskólann í Flensborg.

1. gr.

Kennslan byrjar 1. apríl ár hvert, og stendur til 14. maímánaðar. Auk þess skal tilsögn veitt í uppeldisfræði frá 1. október til 31. mars. ár hvert þeim nemendum úr efri deild skólans, sem óska þess.

2. gr.

Skilyrði fyrir því, að mega njóta kennslunnar frá 1. apríl til 14. maí eru þau, sem hjer segir:

1. Að nemandinn hafi tekið burtfararpróf við gagnfræðaskóla, kvennaskóla búnaðarskóla, eða aðra skóla, er standa skólum þessum jafnfætis, eða

sýni með því að standast próf fyrir kennendum skólans, að hann hafi á annan hátt aflað sjer nauðsynlegrar undirbúningsmenntunar. Þó gildir skilyrði þetta ekki fyrir þá, sem hafa verið kennarar við barnaskóla eða haft á hendi sveitakennslu.

2. að nemendur sjeu fullra 18 ára að aldri, og hafi óspillt mannorð. Yngri nemendur en 18 ára má þó veita móttöku með sjerstöku leyfi stiptsyfirvaldanna.

3. gr.

Kennslugreinir eru þessar:

- A. 1. Uppeldisfræði.
2. Uppeldisiðnaður (Slöjd).
3. Teiknun.
B. Verklegar kennsluæfingar í:
1. Kristindómi
2. Náttúrufræði
3. Landafræði
4. Reikningi
5. Íslenzku (lestri, stafsetning o. s. frv.)
6. Skript.

4. gr.

Við lok kennslunnar ár hvert skal halda opinbert próf með 2 prófdómendum, og skulu við prófið gefnir 2 aðalvitnisburðir, annar fyrir bóklega þekkingu í uppeldisfræði, en hinn fyrir verklega kennslu í þeim námsgreinum, sem ákveðið er að barnaskólakennarar og sveitakennarar veiti tilsögn í; vitnisburðirnir eru ágætlega, dával, vel, laklega, illa og afarilla, er jafngilda tölunum 6, 5, 4, 3, 2, 1, og má ákveða einkunnirnar fyrir neðan 6 nákvæmar með brotunum $\frac{1}{3}$ og $\frac{2}{3}$.

Þeim lærisveinum, sem standast prófið, skal gefa skriflegt burtfararskírteini, og í því tilgreina einkunnir þær, er þeir hafa fengið. Til þess að standast prófið þurfa nemendur að fá að minnsta kosti aðaleinkunnina vel í hvorri deild þess.

5. gr.

Forstöðumaður Flensborgarskólans skal árlega að afloknu prófi senda stiptsyfirvöldunum skýrslu um kennsluna og próf það, er haldið hefur verið.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 1. febrúar 1892.

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

Reikningur

10

yfir tekjur og gjöld gullbrúðkaupslegats Bjarna amtmanns Þorsteinssonar og konu hans Þórunnar Hannesdóttur árið 1891.

Tekjur:

kr. a. kr. a.

1. Sjóður við ársbyrjun (Stj.tíð. 1891 B. 3. bls.):

a. óuppsegjanlegum skuldabryfum 2400 00
b. í landsbankanum með sparisjóðskjörum 232 73 3132 73

2. Ársvextir:

a., af ríkisskuldabryfum til $\frac{11}{6}$ og $\frac{11}{12}$ 91 á $3\frac{1}{2}$ 0/0 84 00
b. af fje í landsbankanum til $\frac{31}{12}$ 91 24 60 108 60

Samtals: 3241 33

10

Gjöld:

1. Styrkur veittur til vegabóta á svonefndum Arnarstapa- vegi í Mýrasýslu	100 00	
2. Sjóður í árslok:		
a. í óuppseggjanlegum ríkisskuldabréfum	2400 00	
b. í landsbankanum með sparisjóðskjörum	741 33	3141 33
	Samtals:	3241 33

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 6. janúar 1892.

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

11

Reikningur

yfir tekjur og gjöld styrktarsjóðs þeirra, er biða tjón af jarðeldum, árið 1891.

Tekjur:

kr. a. kr. a.

1. Sjóður við ársbyrjun (Stj.tíð. 1891 B. 2. bls.):		
a. innritunarskírteini Ltra. A. fol. 102	30100 00	
b. lán gegn fasteignarveði	1150 00	
e. eptirstöðvar af vöxtum	15 84	
d. í landsbankanum með sparisjóðskjörum	2195 18	33461 02
2. Ársvextir,		
a. af innritunarskírteini til $11/6$ og $11/12$ 91	1053 50	
b. af lánum gegn fasteignarveði til $11/6$ 91	31 34	
e. af fje í landsbankanum til $31/12$ 91	77 49	1162 33
	Samtals:	34623 35

Gjöld:

1. Styrkur veittur búnaðarskólanum á Eyðum	884 00	
2. Sjóður í árslok:		
a. innritunarskírteini ltra. A. fol. 102	30100 00	
b. lán gegn fasteignarveði	2550 00	
e. í landsbankanum með sparisjóðskjörum	1089 35	33739 35
	Samtals:	34623 35

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 6. jan. 1892.

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein

Auglýsing.

Í 11. gr. 2. g. í fjárlögunum fyrir 1892 og 1893 er veittur 1000 kr. styrkur á ári til aukalæknis í Ólafsvík með vesturhluta Snæfellsnessýslu.

Þeir sem vilja sækja um styrk þennan, verða að senda beiðni þar að lútandi til landshöfðingja fyrir 1. maí næstkomandi. Vottorð um embættispróf og fyrirskipaða veru á fæðingarstofnuninni í Kaupmannahöfn verða að fylgja beiðninni.

Leiðarvísir

12

fyrir póstafgreiðslumenn.

1. grein.

Póstmeistarinn í Reykjavík er nánasti yfirboðari póstafgreiðslumanna, og á hann að hafa eptirlit með því, að þeir gegni þeim skyldum, sem á þeim hvíla samkvæmt auglýsingu 3. maí 1872. Hann á að gjöra þeim kunnar allar þær breytingar, sem verða kunnu á póstgöngum, póststöðvum, burðargjalds-ákvæðum o. s. frv., og láta þeim í tje allar nauðsynlegar leiðbeiningar. Póstafgreiðslumenn eru skyldir til að afhenda póstmeistara bækur sínar til skoðunar, hvenær sem þess kann að verða krafizt.

Öll erindi póstafgreiðslumanna til yfirstjórnar póstmálanna skal senda póstmeistara, áleiðis til landshöfðingjans, til þess að póstmeistari geti látið þeim fylgja ummæli sín.

Vilji póstafgreiðslumaður takast ferð á hendur, skal hann sækja um fararleyfi samkvæmt því, er fyrir er mælt í síðasta málslíð 3. greinar í augl. 3. maí 1872.

2. grein.

Hver póstafgreiðslumaður er skipaður yfir brjefhirðingarmenn þá, sem eru á póstleiðinni milli hans og næsta póstafgreiðslumanns þeim megin, er fjær er Reykjavík, og ber þeim að hafa nákvæmt eptirlit með því, að brjefhirðingarmenn þeir, sem þeir eru yfir skipaðir, leysi störf sín vel af hendi.

3. grein.

Hver póstafgreiðslumaður afgreiðir póstflutning til póststofunnar í Reykjavík, svo og til allra póstafgreiðslustaða á sömu póstleið, og til brjefhirðingarmanna á póstleiðinni, sem eru á milli hans og næstu póstafgreiðslumanna á báðar hliðar. Þeir póstafgreiðslumenn, sem búa á viðkomustöðum strandferðaskipanna, hafa og póstsendingaviðskipti við útlönd. Til þess að nauðsynlegt eptirlit verði haft með því, er með pósti er sent, og aðgætt, hvort burðargjald er rjett talið, skal rita allt, sem afgreitt er frá póstafgreiðslustað, á *póstsendinga-skrár*, eptir þeim reglum, sem settar eru í 7. grein, og skal vera sjerstök skrá til hvers póstafgreiðslustaðar, yfir þann flutning allan, sem þangað á að fara, svo og til brjefhirðingarstaða þeirra, er hlutaðeigandi póstafgreiðslumaður á við að skipta.

Póstsendingar, sem eiga að fara innanlands en utan póstleiðar, skal skrá til þeirrar póstafgreiðslu, sem næst liggur þeim stað, sem sendingin á að fara til. Póstsendingar til útlanda skulu sendar póststofunni í Reykjavík, nema þegar þær, samkvæmt því er síðar segir, eru sendar með strandferðaskipunum, eða brjef- og krossbandssendingar með öðrum skipum samkvæmt 6 grein í tilsk. 6. febr. 1872. Hver póstafgreiðslumaður, sem býr á viðkomustað strandferðaskips, getur sent póstsendingar með því beinlínis til útlanda, og

11. dag febrúarmán. 1892.

- 12 skráð þær til pósthöðvanna á viðkomustöðum skipanna erlendis, ef skipið á ekki eptir að koma við í Reykjavík í þeirri ferð, en böggulsendingar og peningasendingar má þó ekki senda beinlínis til pósthúsa utanríkis, og verða slíkar sendingar til landa utanríkis að fara um pósthúsið í Kaupmannahöfn. Eigi skipið að koma við í Reykjavík eptir að það fer frá póstafgreiðslustaðnum, skal skrá allar póstsendingarnar til póststofunnar þar. Póstafgreiðslumenn, er eigi búa á viðkomustað strandferðaskipa, skulu skrá póstsendingar, er til útlanda eiga að fara, til póstafgreiðslumannsins á næsta afgangslustað strandferðaskipa utan Reykjavíkur þegar svo stendur á, að það samkvæmt ferðaáætlun nefndra skipa í sambandi við áætlunina um ferðir landpóstanna mundi greiða póstsendingunum fljótari ferð, heldur en að senda þær með landpósti til Reykjavíkur, og fer þá sá póstafgreiðslumaður með sem fyrr segir.

Samkvæmt 6. gr. í tilsk. 6. febr. 1872 má og senda brjef og krossbandssendingar með öðrum skipum, og skal þá skrá póstsendingarnar til þess pósthúss, sem skipið fer til.

4. grein.

Til flutnings með póstum mega póstafgreiðslumenn taka á móti:

- I. *Lausum brjefum* og *brjefspjöldum*, sem eiga að fara til innlendra og útlendra pósthöðva.
- II. *Prentuðu máli í krossbandi* og *sýnishornum af varningi*, allt að 5 pd. þunga.
- III. a. *Almennum böggulsendingum* innanlands og til Danmerkur. Eigi að senda böggulsendingu áleiðis frá póstafgangslustað með landpósti, má hún ekki vega meira en 5 pund, en verði hún send alla leið með póstgufuskipunum, þannig að eigi þurfi að senda hana neitt yfir land, má hún vega bæði hafna á milli innanlands og til Danmerkur allt að 10 pd.
- b. *Almennum böggulsendingum* til landa utanríkis. Um þyngd þeirra og burðareyri undir þær sjá töfluna C.

Hverri böggulsendingu á að fylgja tilvísunarbrjef (Adressebrev). Eigi sendingin að fara til innlendra pósthöðva eða pósthöðva í Danmörku og Færeyjum, má tilvísunarbrjefið vera almennt umslag, en eigi vega meira en 3 kvint. Til landa utanríkis eru tilvísunarbrjefin prentuð eyðublöð, sem nákvæmlega verður að fylla út; hverju slíku tilvísunarbrjefi verður að fylgja ein eða fleiri tollskrár, sjá töfluna C.

IV. *Peningabrjefum*

1. til innlendra pósthöðva.
2. — Danmerkur og Færeyja.
3. — landa utanríkis.

V. *Peningasendingum í pokum* og *böggulsendingum* með tilgreindu verði:

1. til innlendra póststöðva,
2. — Danmerkur og Færeyja,
3. — landa utanríkis.

Innanlands og til Danmerkur og Færeyja mega þær vega allt að 16 pd., sjeu í þeim mótaðir peningar, annars 10 pd. Um þyngd á slíkum sendingum til landa utanríkis vísast til töflunnar C.

VI. *Ábyrgðarbrjefum:*

1. til innlendra póststöðva,
2. — Danmerkur og Færeyja,
3. — landa utanríkis.

VII. *Póstávísunum:*

1. Til Danmerkur og Færeyja,
2. — landa utanríkis.

Fyrst um sinn er póstávísunum ekki veitt móttaka utan Reykjavíkur nema á Isafirði, Akureyri og Seyðisfirði, og skulu póstafgreiðslumennirnir þar ávallt senda þær ásamt peningum þeim, er þær hljóða um, til póststofunnar í Reykjavík. Þeir, sem póstávísanirnar senda frá nefndum póstafrgreiðslustöðum, verða auk póstávísunargjaldsins (sjá 5. gr. VII.) að greiða venjulegt burðargjald og ábyrgðargjald undir hina sendu peninga, frá hlutaðeigandi póstafrgreiðslustað til Reykjavíkur (sjá landshöfðingjabrjef 18. sept. 1886).

Að því er snertir ásigkomulag sendinganna, umbúðir, utanáskriptir og innsigli, verða þær að fullnægja þeim skilyrðum, sem tekin eru fram í auglýsingu 3. maí 1872, augl. 26. sept. 1872 og brjefi landshöfðingja 20. júlí 1886, og verða þær því að eins teknar í ábyrgð póststjórnarinnar, að þeim fyrirskipunum sje nákvæmlega fylgt.

Hluti, sem bannað er að flytja með póstum (sbr. tilskipun um póstmál 27. febr. 1872 4. gr., og auglýsingu 3. maí 1872, 12. gr.) mega póstafrgreiðslumenn ekki taka til flutnings, en hafi það eigi að síður verið gjört, skal fara með þá samkvæmt 12. gr. auglýsingar 3. maí 1872.

Póstafrgreiðslumenn eru skyldir til að taka á móti og afrgreiða sendingar frá dagmálum til náttmála, þegar þeir eru viðstaddir, eða sjá um að það verði gjört fyrir þeirra hönd. Á afrgreiðslustöðum póstgufuskipanna verður þetta þó að vera komið undir brottfarartíma skipanna.

5. gr.

Burðareyrir undir þær sendingar, sem í 4. gr. segir, að póstafrgreiðslumenn megi taka til flutnings, er:

I. *Almenn brjef.*

1. *Til póststöðva innanlands:*

Þegar þau vega allt að 3 kv.—10 aur.

— — — frá 3—25 — 20 —

— — — — 25—50 — 30 —

12

2. *Til Danmerkur og Færeyja.*

Þegar þau vega allt að 3 kv. 16 aur.

— — — frá 3—25 — 30 —

— — — — 25—50 — 50 —

Sje eigi borgað fyrirfram með frimerkjum undir brjef til innanlands-póststöðva eða til Danmerkur og Færeyja, verður burðareyrir tvöfaldur við það, sem segir í 1. og 2. tölulið. Sje borgunin ónóg, tvöfaldast burðareyririnn sömuleiðis, en þá skal draga frá burðareyrinum tvöföldum það, sem greitt hefur verið fyrirfram í frimerkjum.

3. *Til landa utanríkis.* Sjá töfluna A.

Sje eigi borgað fyrir fram með frimerkjum undir brjef til landa utanríkis, verður burðareyrir tvöfaldur. Sje borgunin ónóg, tvöfaldast það sem á vantar.

4. *Brjefspjöld.*

Til innanlands póststöðva . 5 aur.

— Danmerkur og Færeyja . 8 —

— landa utanríkis . . . 10 —

með fyrirfram borguðu svari helmingi meira.

II. *Krossbandssendingar* verða ávallt að vera borgaðar fyrir fram. Burðareyrir er:

1. *Til innlendra póststöðva* undir hver 10 kvint og minni þyngd . 3 aur.

2. *Til Danmerkur og Færeyja* undir hver 10 kvint og minni þyngd 5 —

3. *Til landa utanríkis.* Sjá töfluna A.

Sjeu frimerki eigi við höfð við krossbandssendingar, eða ef á þær er ritað nokkuð, sem eigi er leyft af póststjórninni, eða ef umbúðirnar, sem eiga að vera svo lagaðar, að hægt sje að kanna, hvað í þeim er, eru með öðru móti en hún hefur lagt fyrir, skal borga fyrir þessar sendingar hið sama gjald, sem fyrir almenn brjef, er eigi er borgað undir fyrirfram með frimerkjum.

III. *Almennar böggulssendingar.*1. *Til innlendra póststöðva.*

a. Með landpóstum frá sumarmálum (ö: 20. apríl) til veturnótta (ö: 18. okt.) undir hvert pund eða minni þunga 30 aur.

b. með landpóstum frá veturnóttum (ö: 18. okt.) til sumarmála (ö: 20. apríl) undir hver 25 kvint eða minni þyngd 25 —

d. með póstgufuskipunum undir hvert pd. eða minni þyngd . 10 —
auk almenns brjefburðargjalds undir tilvísunarbrjefið, sje umslagið lokað (sbr. I. 1.).

2. *Til Danmerkur og Færeyja.*

Fyrir hvert pd. eða minni þunga 10 aur.

og að auki aðalgjald undir hvern böggul 25 —

3. *Til landa utanríkis.*

12

Sjá töfluna C.

Þegar böggulsending til útlanda (III. 2. og 3.) er send áleiðis með landpósti, ber auk burðargjalds eptir III. 2. eða III. 3. að greiða undir hana burðargjald eptir III. 1. fyrir flutninginn á landi.

IV. *Peningabrjef.*

1. *Til innlendra póststöðva.* Burðargjald eptir vikt sbr. I. 1 og ábyrgðargjald að auki eptir verðupphæð þeirri, sem í brjefinu er, fyrir hverjar 100 kr. eða minni upphæð¹ 5 aur.

2. *Til Danmerkur og Færeyja.* Burðargjald eptir vikt sbr. I. 2. og auk þess ábyrgðargjald af upphæð þeirri, sem í brjefinu er, fyrir hverjar 200 krónur eða minni upphæð 25 aurar.

3. *Til landa utanríkis.*

Sjá töfluna B.

V. *Peningasendingar í pokum eða böggulsendingar með ákveðnu verði.*

1. *Til innlendra póststöðva.* Burðargjald eptir vikt sbr. III. 1. og auk þess ábyrgðargjald fyrir hverjar 100 kr. eða minni upphæð 5 aurar.

2. *Til Danmerkur og Færeyja.* Burðargjald eptir viktsbr. III. 2, og að auki ábyrgðargjald fyrir hverjar 200 krónur eða minni upphæð 25 aurar.

3. *Til landa utanríkis.*

Sjá töfluna C.

VI. *Ábyrgðarbrjef.*

1. *Til innlendra póststöðva.* Burðargjald eptir vikt sbr. I. 1. og að auki 20 aur. í ábyrgðargjald.

2. *Til Danmerkur og Færeyja.* Burðargjald eptir vikt sbr. I. 3, auk þess 16 aura í ábyrgðargjald.

3. *Til landa utanríkis.*

Sjá töfluna A.

Sje ábyrgð keypt á krossbandssendingu greiðist auk burðargjalds samkv.

II. ennfremur ábyrgðargjald, sem innanlands er 20 aurar, en til Danmerkur og Færeyja 16 aura, fyrir hvern böggul. Til landa utanríkis sjá töfluna A.

VII. *Póstávísanir.*

verða ávallt að vera borgaðar fyrirfram í frímerkjum, sem límd eru á sjálfa póstávísunina.

1. *Til Danmerkur og Færeyja.* Til Kaupmannahafnar má hver póstávísun hljóða upp á að allt að 200 krónum, en til annara staða í Danmörku og til Færeyja að eins 100 kr.

1) Um mótaða peninga í brjefum sjá auglýsingu 3. maí 1872 13. gr. C.

12

Burðareyririnn er:

Uppað 30 kr. fullum 20 a.

yfir 30 kr. uppað 60 kr. fullum . 40 —

— 60 — — 90 — . . 60 —

— 90 — 80 —

2. Til landa utanríkis, þeirra sem hjer fara á eptir, og er fyrir hvert land tiltekin hæzta upphæð, sem hver ávísun má hljóða upp, á og burðareyrir sem ávalt verður að borga fyrirfram.

Til Belgíu 500 franka = 365 kr.

— Bulgariu 500 lew = 365 kr.

— Canada 180 krónur

— Englands með Írlandi

Skotlandi og Austur-

Indlandi 180 krónur

— Frakklands 500 franka = 365 kr.

— Frakkneskra póst-

stöðva í Tanger (Mar-

okko) og Zanzibar . 500 franka = 365 kr.

— Hollands 240 gyllin = 360 kr.

— Ítalíu 500 franka = 365 kr.

— Luxemburg 500 — = 365 kr.

— Noregs 360 krónur

— Portugals 90,000 reis = 360 kr.

— Rúmeníu 500 franka = 365 kr.

— Schweiz 500 — = 365 kr.

— Svíþjóðar 360 krónur.

— Tunis 500 franka — 365 kr.

Tyrklands

a. Til Þýzkra póst-

stöðva

í Konstantinopel . 400 mörk 356,80

b. Til frakkneskra

póststöðva

í Beyruth, Kon-

stantinopel, Saloniki

og Smyrna 500 franka = 365 kr.

— Ungverjalands og Aust-

urríkis 400 mörk = 356,80

— Egyptalands 18 livres = 360 kr.

— hinna dönsku Vest-

urindía 100 dollara = 373 kr.

— Þýzkalands 400 mörk = 356,80

Burðareyrir:
18 aurar fyrir
hverjar 18 kr. eða
minni upphæð,
minnst 36 aurar

9 aurar fyrir hverjar
18 kr. eða minni upp-
hæð, minnst. 36 aurar.

— Bandaríkjanna í Norður-
ameríku 365 krónur.

} 25 aurar undir hverj-
ar 20 krónur eða
minna, minnst 50 aur.

12

Póstávisanir eiga ávalt að vera stýlaðar í peningum þess lands, sem þær eiga að fara til, nema póstaávisanir til Englands (með Írlandi, Skotlandi, Austur-Indlandi og Canada) og til Bandaríkjanna í Norður-Ameríku; þangað eiga þær að vera stýlaðar í krónum.

Ef eitthvað er áfátt við umbúnað á böggjum, peningabréfum eða öðrum peningasendingum þegar þeim er skilað til flutnings með póstum og vilji hlutaðeigandi sjálfur ekki bæta úr því, skal hann skyldur að greiða póstaðgreiðslumanni 5 aura fyrir það, sem hann kann að gjöra til þess að sendingin verði löglega úr garði gjörð.

Sendingar með þjónustufrimerkjum álitast sem óborgaðar, sé ekki nákvæmlega farið eptir auglýs. 3. maí 1872.

Það sem nú skal greina má ekki taka til flutnings nema það sje fyrirfram borgað í frimerkjum:

- a. kvittanir fyrir sendingum
- b. ábyrgðarbrjef,
- c. brjef (eða sendingar) til konungs eða ættmenna hans
- d. og yfirvalda,

nema sá, er sendir, hafi ritað á þær »fyrirskipuð skýrsla» »heimtað álit» eða »fyrirskipuð sending» og nafn sitt undir.

Póstaðgreiðslumenn eru skyldir til, þegar þess er krafist af þeim sem sandir, að telja peninga samkv. ákvörðun í tilskipun um póstmál, 3. maí 1872 8. gr. og gefa kvittun fyrir þeim, gegn þeirri borgun, sem þar er og ákveðin. Þau brjef eða peningaböggla, sem póstaðgreiðslumenn telja peninga í, verða þeir að lakka með innsigli póstaðgreiðslunnar, mitt á milli þeirra innsigla, sem sendingin á að vera lökkuð með af þeim, sem sendir. Allir verða að nota signet á slíkar sendingar, en mótaða peninga, hnappa eða því um líkt má ekki nota í þess stað.

6. gr.

Hafi útgefendur blaða eða tímarita, er út koma á Íslandi, samið við póststjórnina um útbýtingu og afgangi þeirra, eru póstaðgreiðslumenn skyldir að taka að sjer að panta þau, bæði fyrir einstaka menn, og eptir beiðni frá brjefhirðingarstöðum þeim, er þeir hafa póstsendingaviðskipti við, og annast um það, sem pantað er, eptir þeim reglum, sem settar eru í 23. gr. í auglýs. um póstmál 3. maí 1872; skulu þeir senda pöntunina til póstaðgreiðslumannsins í því póstaðgreiðsluumdæmi, sem blaðið kemur út í, eða póstmeistarans í Reykjavík, ef blaðið kemur þar út, og afhenda síðan blöðin eða tímaritin áskrifendum eða senda þau til þess brjefhirðingamanns, sem beiðið hefur um þau.

Gjöri póstaðgreiðslumaður ekki með sama pósti um hæl athugasemd um að í blöð vanti, er til hans er send, álitast blöðin rjett send frá hendi afgangslumanns þeirra.

Öll ábyrgðarbrjef, peningabrjef, böggla og peningaböggla, sem póstaðgreiðslu er afhent til sendingar með póstum, skal, þegar er afgreiðslumaðurinn tekur við þeim, innfæra í sjerstaka bók, sem til þess er löggilt (viðtökubók), samkvæmt þeirri vísbendingu, er útbúning bókar þessarar gefur.

Kvittun fyrir móttöku sendingar lætur póstaðgreiðslumaður þegar þess er óskað, móti 5 aura borgun; þó skal sá, er sendir, eigi þurfa að borga fyrir þessa viðurkenningu, ef hann hefur póstkvittunarbók með sjer, sem ritað er í nafn móttökumanns sendingarinnar, verð hennar og vikt, svo að viðkomandi póstaður þurfi eigi annað en rita nafn sitt.

Æski einhver, sem skilar slíkum sendingum til flutnings, kvittunar viðtakanda fyrir sendingu með pósti til baka, skal póstaðgreiðslumaður fylla út eyðublað, sem til þess er ætlað (móttökukvittun) og næla það við tilvísunarbrjefið. Fyrir þessa kvittun greiðir sá er sendir, 10 aura í burðargjald, sem límt er á blaðið í frímerkjum.

Þegar pósti skal afgreiða frá póstaðgreiðslustað skal taka brjef þau öll og sendingar, sem með pósti eiga að fara, eins þau brjef og sendingar, sem komið hafa frá brjefhirdingastöðunum, er póstaðgreiðslan skiptist póstsendingum á við; eða sem pósti hafa verið afhent á leiðinni, og setja á þau póststöðvastimpil, þeim megin, sem utanáskriptin er, og skal auk þess setja stimpil yfir öll álimd frímerki, til þess að þau verði ekki aptur notuð. Síðan skal skipta brjefum og sendingum niður eptir þeim póstsöðvum, sem þær eiga að fara til, og útbúa póstsendingaskrá til hvers póstaðgreiðslustaðar, sem póstur á að koma við á, og til brjefhirdingastaðanna á leiðinni til næstu póstaðgreiðslu.¹ Undir þessar skrár eru notuð eyðublöð, og ber að útfylla þau þannig, að í 1. og 2. dálki sje samtala allra þeirra almennu brjefa, sem með skránni eru send: í 1. dálki tala brjefa þeirra, er borgað hefur verið undir, og í 2. dálki tala óborgaðra brjefa, sem sendast eiga. Peningasendingar, böggulsendingar og ábyrgðarbrjef skal rita í 3. og 4. dálk þannig, að í 3. dálki sje tölumerki hvernar sendingar, sem á henni er í viðtökubókinni, en í 4. dálki sje greint hvers konar sending það er, sem um er að ræða, og í 5. dálki nafn viðtakanda. Sje verð tilgreint á sendingu skal rita það í 6. dálk, svo og upphæð peningabrjefa, en í 7. dálk þyngd brjefa og sendinga. Þá skal í 8. dálk rita burðargjald það, sem borgað hefur verið fyrir frímerki á sendingarnar á þeirri póststöð; við sendingar þær sem komnar eru til póstaðgreiðslustaðarins með pósti, og hafa verið skráðar áður, skal að eins rita »fr.« (franco) í 8. dálkinn, ef nægilega er borgað undir þær, en í 9. dálk skal rita burðargjald það, sem óborgað kann að vera, bæði af brjefum (í einu lagi) og öðrum sendingum. Á hverja póstsendingaskrá skal jafnan rita nafn fráfararstaðarins og þeirrar póststöðvar, sem hún á að fara til, svo og

1) Um póstsendingar til póststofunnar í Reykjavík gildir að sjálfsögðu hið sama, eins og til póstaðgreiðslustaða út um landið.

dagsetning (brottfarardag póstsins), og ritar póstafgreiðslumaður nafn sitt undir skrána. 12

Póstsendingaskrár skal senda til allra póstafgreiðslustaða á póstleiðinni og brjefhirðingarstaða, er póstafgreiðslan á viðskipti við, hvort sem nokkurt brjef eður önnur sending á að fara til þeirra eða ekki, til þess að hlutaðeigandi póstmaður geti fullvissað sig um, að ekkert hafi glatazt í för póstsins.

Á brjef þau eða tilvísunarbrjef, sem ekki hefur verið borgað undir, eða eigi er greitt nægilegt burðargjald fyrir, skal póstafgreiðslumaður rita með rauðkít burðargjaldið ofani utanáskriptina, og stimpla þau með stafnum **T**. Á brjef, sem fylgja peningasendingum, sem talið hefur verið í á póstafgreiðslustaðnum (sbr. niðurlag 5. greinar), skal rita greinilega orðið »talið«, á eitthvert horn brjefsins. Vinstramegin á efra horn ábyrgðarbrjefa, sem jafnan eiga að vera frimerkt, skal rita tölumerki það (númer), sem brjefin hafa fengið í mót-tökubókinni og stimpla þau með stafnum **R**.

Pegar allt hefur verið fært inn á póstsendingaskrárnar samkvæmt því, er að framan er sagt, skal leggja saman burðargjald og binda brjef (almenn brjef og tilvísunarbrjef), peningabrjef og ábyrgðarbrjef saman í bundin, í sömu röð, eins og þau eru tilfærð á póstsendingaskránni, og skal á hverri póstsendingaskrá tilgreina, hve mörg bundin fylgi henni. Bundinin skal síðan binda saman með góðu seglgarni, og láta þau ásamt peningasendingum, og böggulsendingum að svo miklu leyti sem því verður við komið, niður í poka, merktan með nafni póstafgreiðslustaðarins, sem hann er sendur frá, og þeirra póststöðva, er hann á að fara til. Peningasendingar og böggla skal jafnan láta niður vottfast eða í viðurvist póstsins, og bera jafnframt saman við póstsendingaskrána. Pokunum skal loka með lakki, er sje sett á pappspjald yfir endana á fyrirbandinu og póstsígnit fyrir. Poka þessa skal senda, þó að ekkert sje í að láta nema póstsendingaskráin.

Það, sem á að fara til póstafgreiðslustaða, skal láta niður í póstkoffort, sem hver póstafgreiðslumaður hefur lykil að; en póstsendingar til brjefhirðingarstaðanna skal láta í lokaðar töskur, og hefur pósturinn og hlutaðeigandi póstafgreiðslumaður lykil að þeim.

Loks skal póstafgreiðslumaður loka póstkoffortunum og afhenda þau póstinum ásamt töskunum. Á fararseðil póstsins skal rita komu- og fararstund. Póstafgreiðslumaður skal annast um, að póstur tefji ekki fram yfir áætlun frekar en nauðsyn krefur.

8. grein.

Pegar póstur kemur til póstafgreiðslustaðar, skal taka upp flutninginn vottfast eða í viðurvist póstsins, bæði úr töskunum frá brjefhirðingarstöðunum, og úr póstkoffortunum það, er til póstafgreiðslunnar á að fara, eður til brjefhirðingarstaða þeirra, sem eru á leiðinni til næstu póstafgreiðslu. Bera skal póstsendingarnar saman við póstsendingaskrárnar, sem þeim fylgja, og rannsaka, hvort hvert einstakt brjef eða böggulsending er rjett meðhöndluð, hvort allt er tilfært á póstsendingaskránni, og burðargjald rjett ákveðið; svo og hvort

12 burðargjald er rjett ritað á skrána og rjett lagt saman. Um sjerhverja ónákvæmni eða villu, sem póstaðgreiðslumaður finnur á póstsendingaskránni eða að því er snertir hinar komnu póstsendingar, skal hann rita athugasemd eða leiðrjetting á póstsendingaskránni, og jafnframt skýra þeim póstmanni, sem sent hefur skrá þá, sem leiðrjettingin hefur verið gjörð á, frá því með pósti um hæl, með svonefndri leiðrjettingarskýrslu, sem sjerstök eyðublöð eru höfð undir. Þegar póstaðgreiðslumönnum berast slíkar leiðrjettingarskýrslur, eiga þeir að rita á þær athugasemdir þær, er þeir kunna að hafa sjer til stuðnings eða afsökunar, eða þá »viðurkennt« að öðrum kosti, og nafn sitt undir, og endursenda þær síðan þeim póstmanni, sem ritað hefur leiðrjettingarskýrsluna. Póstaðgreiðslumaður, sem þannig fær endursenda leiðrjettingarskýrslu, skal leggja hana við póstsendingaskránnar, og láta fylgja reikningi sínum til póststofunnar í Reykjavík.

Um vantandi burðargjald skal krefja viðtakanda (sjá 5. gr. I. aths. við 2.). Hafi brjef eða sendingar, sem ekki eru nægilegum frímerkjum búin, ekki verið metin til rjetts burðargjalds, eða á þau verið ritað »ónóg borgað« (stimpluð með stafnum T), skal það pósthús, er sendingunni fyrst var skilað á, greiða burðargjaldið samkvæmt leiðrjettingarskýrslunni, og skal innfæra á póstsendingaskránni burðargjald það, er svara skal, og leiðrjetta samlagninguna samkvæmt því.

Þegar búið er að bera sendingarnar saman við póstsendingaskránnar, skal setja póststöðvastimpil á þær, og skal póstaðgreiðslumaður rita nafn sitt neðst á þær til sannindamerkis um, að það sje rjett, sem á þær er ritað. Á brjef, tilvísunarbrjef og peningabrjef skal og setja póststöðvastimpil, aptan á brjefin.

9. grein.

Eigi má láta í pósttöskurnar til brjefhirðingarstaðanna peningasendingar eða böggulsendingar, sem eru yfir 300 kr. virði. Póstsendingar þangað, sem eru meira virði, eða sem sá, er sendi, hefur krafizt slíks um, biða á póstaðgreiðslustaðnum þangað til þeirra er vitjað, en tilvísunarbrjefið er þá sent til brjefhirðingarmanns þess, er hlut á að máli, eða tilkynning um, að hluturinn sje kominn, sem viðtakandi getur kvittað á, og verður þá sendingin afhent gegn þeirri kvittun. Til þessara tilkynninga eru notuð sjerstök eyðublöð (sjá næstu grein).

10. grein.

Póstaðgreiðslumenn eru ekki skyldir til að láta bera komin brjef út meðal viðtakenda, heldur verður að gefa viðtakendum kost á að fá þau afhent hjá póstaðgreiðslunni, enda þótt póstaðgreiðslumaður sje eigi sjálfur við staddur, og skal hann annast um, að jafnan sje einhver, er í fjarvist hans frá heimilinu hefur þetta á hendi.

Ábyrgðarbrjef, peningabrjef og böggla má ekki afhenda nema gegn kvittun. Í því skyni skal rita slíkar sendingar allar inn í kvittunarbókina með því tölumerki (nr.), sem þær hafa á póstsendingaskránni, og skal mót-

takandi rita í kvittunarbókina nafn sitt sem kvittun við hverja sendingu. Þegar slíkar sendingar, sem að ofan ræðir um, eru sendar með póstum frá pósta-fgreiðslustaðnum, skal þess getið í kvittunarbókinni. Þegar móttakendur ekki eru staddir á póststöðvunum eða umboðsmenn þeirra, er kvittað geti fyrir þeirra hönd, sendir pósta-fgreiðslumaður þeim tilkynning um, að sendingin sje komin, á eyðublaði, er til þess er ætlað, og ef móttakandi ritar kvittun á tilkynning þessa, og sendir hana síðan aptur til póststöðvanna, fær hann sendinguna afhenta gegn þessari kvittun. Slíkar kvittanir geymast sem fylgiskjöl við kvittunarbókina. Pósta-fgreiðslumaður ábyrgist, að undirskript kvittana sje rjett. Þegar móttökukvittun (sbr. 7. gr. 1. lið) fylgir tilvísunarbrjefi með sendingu, sem skilað er til viðtakanda frá pósta-fgreiðslustað, verður pósta-fgreiðslumaður að annast um, að viðtakandi riti nafn sitt á móttökuskírteinið um leið og hann kvittar fyrir sendingunni, og ber svo að endursenda það til þeirra póststöðva, sem það upphaflega var sent frá.

11. grein.

Þegar pósta-fgreiðslumönnum berast með póstum óborguð brjef frá öðrum póststöðvum til manna, sem ekki eiga heima í umdæmi þeirra, en brjefin hafa verið talin með óborguðu burðargjaldi á póstsendingaskrá þeirri, sem þau komu með, svo að viðtakandi pósta-fgreiðslumaður hefur orðið að telja burðargjaldið með tekjum hjá sjer, á hann, þegar hann sendir þessi brjef frá sjer með póstum aptur, að tilfæra þau á póstsendingaskrá til þess staðar, sem þau eiga að fara til, og jafnframt láta þeim fylgja *endurgjaldsskírteini*, er sjerstök eyðublöð eru fyrir. Á endurgjaldsskírteinið skal rita tölu hinna óborguðu brjefa, staðinn, þar sem þeim, samkvæmt póststimplinum, fyrst var skilað til flutnings, og loks upphæð hins óborgaða burðargjalds í aurum, er einnig skal tilgreina með orðum. Sá póstmaður, er síðast annast um afgreiðslu þessara brjefa, skal skrifa nafn sitt undir endurgjaldsskírteinið, og endursenda það síðan þeirri póststöð, sem það er komið frá, og skal það síðan látið fylgja póstsendingaskránum, sem borgun upp í burðargjald það, sem sú póststöð á að standa skil á.

12. grein.

Ef sending vantar eða er mjög skemmd, þegar póstur kemur og póstsendingaskrár eru bornar saman við sendingarnar, þá skal skýra póstmanni þeim, er sendi, frá þessu, sem fyrr segir, svo og póstmeistarann í Reykjavík, og skal jafnframt móttökumanni gjörð vitneskja um það.

Ef sendingar eru rangt sendar, skal sem fyrst senda þær aptur ókeypis rjetta leið, eða, þegar viðtökustaður er ókunnur, fara með sem sendingar, er eigi verður komið til skila.

13. grein.

Þær póstsendingar, sem pósta-fgreiðslumaður getur eigi komið til skila (augl. 3. maí 1872 § 21), skal sem fyrst endursenda því pósthúsi, er þær eru sendar frá. Aptan á brjef eða tilvísunarbrjef skal rita ástæðuna, hví þau hafi eigi komizt til skila. Þegar póstsendingar eru þannig endursendar, skal afhenda þær þeim, er sendi, gegn burðargjaldi því, er á þeim kann að hvíla.

12. Finnist eigi sá, er sendi, eða skorist hann undan að innleysa sendingu, skal senda slíkar sendingar til pósthöfnunar í Reykjavík áleiðis til landshöfðingja, til meðferðar eftir ofanefndri 21. gr. augl. 3. maí 1872, og skal þá fylgja þeim listi, er allar slíkar sendingar eru ritaðar á.

14. grein.

Póstafgreiðslumenn ábyrgjast allar póstsendingar, sem þeim er trúað fyrir. Þær skulu geymdar á óhultum stað, og mega ekki liggja fyrir sjónum óviðkomandi manna, og er það heldur eigi leyfilegt, að viðtakandi sjálfur leiti uppi sendingar til sín. Póstafgreiðslumönnum er bannað að gefa nokkrum óviðkomandi manni vitneskju um til hvers eða frá hverjum póstsendingar koma eða fara um höndur póstafrgreiðslunnar, nema þetta sje nauðsynlegt til þess að koma þeim til skila.

Lyklar þeir, stimplar, signet, eyðublöð og önnur áhöld, sem póstafrgreiðslumönnum eru fengin, mega ekki koma í hendur óviðkomandi mönnum.

15. grein.

Póstafgreiðslumenn verða að annast um, að hafa jafnan byrgðir af frimarkjum og brjefspjöldum, bæði til að selja út frá póstafrgreiðslustöðunum og til birgða fyrir brjefhirðingarstaði þá, sem undir þá eru lagðir.

16. grein.

Með hverjum pósti til Reykjavíkur skulu póstafrgreiðslumenn senda reikningságrip yfir tekjur og gjöld póstafrgreiðslu sinnar, og þar með peningaleifar, sem hjá þeim kunna að vera, og sem þeir þurfa ekki að nota til póstafrfarfa. Sem fylgiskjöl skulu þeir senda allar þær póstsendingaskrár, sem þeir hafa mótttekið og meðhöndlað síðan seinasti reikningur var sendur, og skal tilgreina tölu þeirra í reikningságripinu. Leiðrjettingarskýrslur og endurgjaldsskírteini skulu og fylgja, svo sem fyrr segir, svo og kvittanir hlutaðeigandi manna fyrir öllum þeim útgjöldum í þarfr póstafrgreiðslunnar, sem póstafrgreiðslumaður kann að hafa haft frá því er síðasta reikningságrip var samið.

17. grein.

Komist póstafrgreiðslumenn að því, að póstar hafi meðferðis brjef, peninga eða böggla, sem ekki er ritað á póstsendingaskrár, eru þeir skyldir til að skýra pósthmeisteranum í Reykjavík frá því. Ef póstafrgreiðslumenn eða fólk þeirra notar pósthinn ólöglega, varðar það sektum, sem pósthstjórnin ákveður, eða afsetningu.

18. grein.

Póstafgreiðslumenn eru ekki skyldir til að veita pósthum gistingu, góðgjörðir eða heygjöf handa hestum þeirra nema gegn sanngjarnri borgun.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, 1. febr. 1892.

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

Fylgiskjöl

við leiðarvísi fyrir póstaðgreiðslumenn.

Tfl. A.

Skýrsla

um burðareyri undir brjef, krossbandsendingar og ábyrgðarsendingar
til landa utanríkis.

Löndin:	Almenn brjef.			Brjef- spjöld	Krossbands- sendingar			Ábyrgðar- sendingar.	
	Þyngd brjefa	Brjef, sem eru send fri- merkt	Brjef sem koma ófri- merkt		Þyngd.	Blöð og annað prent- að mál.	Sýnis- horn af varn- ingi og fyrir- myndir við fata snið.	Ábyrgð- argjald	Burð- argjald fyrir mót- töku skýr- teini.
Norðurlöf: Austurríki og Ungarn, Belgía, Bulgaria, England Skotland og Írland, Frakk- land og Monaco, Gíbraltar, Grikk- land, Holland, Helgoland, Ítalía og St. Marino, Luxemburg, Malta, Montenegro, Noregur, Portugal, Rumenía, Rúss- land, Serbía, Spánn og Andorra, Svía- ríki, Svissland Tyrkland Þýskaland.	fyrir hver 3 kv.	20	40	10	fyrir hver 10 kv.	5	5 Minnst 10*	16	8
Vesturlöf: Kanada Bandaríkin.									

*Burðargjaldið
telst þannig:
Allt að
20 kv. 10 aur.
20—30 15 —
30—40 20 —
40—50 25 —

um burðareyri undir peningabréf til landa utanríkis.

Löndin:	Burðargjaldið er innifalið í					Athugasemd:
	a	b	c			
	Burðargjaldi fyrir almenn brjef; fyrir hver 3 kvint:	Abyrgðargjaldi	Burðargjaldi eptir verðupphæð.			
			Af þeim, sem sendir, á að taka fyrir 144 kr. = 200 frk. eða þar undir	Dönsku póststjórninni skal endurgoldið fyrir 200 franka eða þar undir	Takmörk verðupphæðar.	
Norðurlöf:	aur	aur	aura	centim.	frankar	
Austurriki og Ungarn	20	16	18	10	10000	
Belgía	20	16	18	10	10000	
Bulgaría	20	16	18	20	10000	
Frakkland	20	16	18	10	10000	
Holland	20	16	18	10	10000	
Ítalía	20	16	18	15	10000	
Luxemburg	20	16	18	10	10000	
Noregur	20	16	18	10		
Portugal	20	16	18	20	10000	
Rússland	20	16	18	10		
Serbía	20	16	18	15	10000	
Spánn	20	16	18	15	10000	
Svíaríki	20	16	18	10		
Svissland	20	16	18	10		
Tyrkland*	20	16	18	25		*Á brjefin skal skrifa
Þýzkaland	20	16	18	5		Via Triest.

um burðareyri undir bögguldsendingar til landa utanríkis.

Lönd, sem sendingin & að fara til.	Leið, sú er sendingin & að fara um frá Danmörku.	Mest/ þyngd.	Burðargjald eptir þyngd				Mest verð- upphæð	Burðargjald eptir verð- upphæð		Tala toll- skráa þegar 2 eða 3 bögglar eru sendir með einu tilvis- unar- brjefi
			Almennir póstbögglar.		Aðrir póst- bögglar	frankar		aura	cent- im.	
			Af þeim, sem sendir, & að taka goldið	Dönsk. póst- þeim, sem sendir, & að taka goldið						
<i>Norðurlönd:</i>										
1. Austurríki og Ungarn	yfir Þýzkaland	pd. 10	aura 108	aurar 72	aura 162	1000	18	2	2	
2. Belgía	yfir Þýzkaland	10	108	72	162	Engin takmörk	18	3	3	
3. Búlgaría	yfir Þýzkaland og Austurríki	6	198	162	»	«	«	3	3	*Þegar 2
4. Frakkland	yfir Þýzkaland	6	108	72	»	«	«	3	3	bögglar eru
5. Grikkland	yfir Triest	10	108	144	270	1000	18	3	3	sendir með
6. Holland	yfir Þýzkaland	10	108	72	«	1000	18	3	3	1 tilvísunar-
7. Ítalía	yfir Sviss	6	162	126	«	500	18	3	«	brjefi, þá
8. Luxemburg	yfir Þýzkaland	10	90	54	135	10000	18	1	1	skal senda
9. Montenegro	yfir Þýzkaland og Austurríki	10	162	126	243	1000	18	2	2	4 tollskrár,
10. Noregur	beina leið yfir Svíaríki	10	90	54	135	Engin takmörk	18	«	«	en 5 ef 3
11. Portugal	yfir Þýzkaland og með skipi	6	198	162	«	«	18	«	«	bögglar eru
12. Rúmenía	yfir Þýzkaland og Austurríki	6	162	126	«	500	18	2	2	sendir.
13. Serbía	yfir Þýzkaland og Austurríki	6	162	126	«	«	«	2	2	
14. Spánn	yfir Þýzkaland og Frakkland	6	162	126	«	«	«	2	2	
15. Svíaríki	beina leið	6	108	72	«	Engin takmörk	18	«	«	
16. Svissland	yfir Þýzkaland	10	108	72	162	Engin takmörk	18	2	2	
17. Tyrkland	yfir Triest	10	216	180	«	1000	18	3	«	
18. Þýzkaland	yfir Varna beina leið	6	234	198	«	Engin takmörk	«	«	«	
		10	72	45	108	67½	8	1	1	

Frh. af tfl. C.

Skýrsla

um burðareyri undir böggulsendingar til landa utanríkis.

Lönd, sem sendingin á að fara til:	Leið sú, sem sendingin á að fara um frá Danmörku	Böggjar allt að 2 pundum		Böggjar frá 2—6 pundum	
		Af þeim, sem sendir, á að taka	Dönsku póststjórn- inni skal endurgoldið	Af þeim, sem sendir á að taka	Dönsku póststjórn- inni skal endurgoldið
<i>Nordurálfan:</i> 1. England, Skotland og Írland	{ yfir Hamborg eða Bremen yfir Belgíu	aura	aura	aura	aura
		126	90	171	135
2. Gibraltar	{ yfir Hamborg eða Bremen yfir Belgíu	153	117	189	153
		198	162	288	252
<i>Vesturálfan.</i> Kanada	{ yfir Hamborg eða Bremen og England yfir Belgíu og England	216	180	306	270
		414	378	738	702
		432	396	756	720

Leiðarvísir

fyrir
brjefhirðingarmenn.

1. grein.

Brjefhirðingarstaðirnir liggja venjulega undir þá póstafgreiðslu, sem næst þeim er á leið póstsins til Reykjavíkur, og er hverjum brjefhirðingarmanni sjerstaklega gjört kunnugt, undir hverja póstafgreiðslu hann er skipaður.

Hlutaðeigandi póstafgreiðslumaður er nánasti yfirboðari brjefhirðingarmanna, og á hann að hafa eptirlit með, að þeir haldi samning sinn og gegni þeim skyldum, sem á þeim hvíla samkvæmt auglýsingu 3. maí 1872. Hann á að gjöra þeim kunnar allar þær breytingar, sem verða kunna á póstgöngum, póststöðvum, burðargjaldsákvæðum o. s. frv., og láta þeim í tje allar nauðsynlegar leiðbeiningar*.

Brjef brjefhirðingamanna til póststofunnar í Reykjavík skal senda til hinnar yfirboðnu póstafgreiðslu, er afgreiðir þau áleiðis til póstmeistarans með skýringum sínum.

Verði brjefhirðingarmönnum eitthvað á i póstafgreiðslunni til annara póstafgreiðslustaða, skal þeim gjörð vitneskja um það beinlínis.

Ferðaleyfis um stuttan tíma, i mesta lagi 14 daga, skulu brjefhirðingarmenn leita hjá hlutaðeigandi póstafgreiðslumanni, en ferðaleyfis um lengri tíma hjá póstmeistarannum i Reykjavík; þó geta þeir, ef mikið liggur á, farið strax af stað, en þá skulu þeir skýra póstafgreiðslumanni frá því, og verða þá og að annast um, að áreiðanlegur maður i fjarvist þeirra gegni þeim póststörfum, er fyrir kunna að koma, upp á ábyrgð þeirra.

2. grein.

Brjefhirðingarmenn afgreiða póstsendingar til næstu póstafgreiðslustaða á báðar hliðar við þá, og millumliggjandi brjefhirðingarstaða. Til þess að eptirlit verði haft með því, er með pósti er sent, og burðareyri þeim, er greiða ber, skal rita allt, sem sent er, á póstsendingaskrár til allra þeirra póststöðva, er brjefhirðingarmaður afgreiðir flutning til.

3. grein.

Til flutnings með póstum skulu brjefhirðingarmenn taka á móti:

- I. *Lausum brjefum* og *brjefspjöldum*, sem eiga að fara til innlendra og útlendra póststöðva.
- II. *Prentuðu máli i krossbandi* og *sýnishornum af varningi*, allt að 2 pd. þunga.
- III. a. *Almennum böggulsendingum* innanlands og til Danmerkur. Eigi að senda böggulsendingu áleiðis frá brjefhirðingarstað með landpósti, má hún ekki vega meira en 2 pund, en verði hún send alla leið

*Brjefhirðingar þær, er liggja milli Reykjavíkur og næstu próstafigreiðslustaða á alla vegu, liggja beint undir póstmeistarann i Reykjavík.

13

með pósthúsfuskunum, þannig að eigi þurfi að senda hana neitt yfir land, má hún vega bæði hafna á milli innanlands og til Danmerkur allt að 10 pd.

- b. *Almennum böggulsendingum* til landa utanríkis, allt að 2 pundum að þyngd. Um slíkar sendingar með pósthúsfuskunum sjá þó III a, sbr. töfluna C.

Hverri böggulsendingu á að fylgja tilvísunarbrjef (Adressebrev). Eigi sendingin að fara til innlendra pósthöðva eða pósthöðva í Danmörku og Færeyjum, má tilvísunarbrjefið vera almennt umslag, en eigi vega meira en 3 kvint. Til landa utanríkis eru tilvísunarbrjefin prentuð eyðublöð, sem nákvæmlega verður að fylla út; hverju slíku tilvísunarbrjefi verður að fylgja ein eða fleiri tollskrár, sjá töfluna C.

IV. *Peninga brjefum*

1. til innlendra pósthöðva.
2. — Danmerkur og Færeyja.
3. — landa utanríkis.

V. *Peningasendingum í pokum og böggulsendingum* með tilgreindu verði:

1. til innlendra pósthöðva,
2. — Danmerkur og Færeyja,
3. — landa utanríkis.

Með landpóstum mega sendingar þessar vega allt að 5 pd., sjeu í þeim mótaðir peningar, annars 2 pd. Með pósthúsfuskunum sjá III a, og töfluna C.

VI. *Ábyrgðarbrjefum:*

1. til innlendra pósthöðva,
2. — Danmerkur og Færeyja,
3. — landa utanríkis.

Umbúðir sendinga, utanáskriptir og innsigli verða að fullnægja þeim skilyrðum, sem tekin eru fram í auglýsingu 3. maí 1872, augl. 26. sept. 1872 og brjefi landshöfðingja 20. júlí 1886, og verða þær því að eins teknar í ábyrgð pósthjónarinnar, að þeim fyrirskipunum sje nákvæmlega fylgt.

Hluti, sem bannað er að flytja með póstum (sbr. tilskipun um póstmál 26. febr. 1872 4. gr., og auglýsingu 3. maí 1872, 12. gr.) mega brjefhirðingarmenn ekki taka til flutnings, en hafi það eigi að síður verið gjört, skal fara með þá samkvæmt 12. gr. auglýsingar 3. maí 1872.

Brjefhirðingarmenn eru skyldir til að taka á móti og afgreiða sendingar frá dagmálum til náttmála, þegar þeir eru viðstaddir, eða sjá um að það verði gjört fyrir þeirra hönd.

4. gr.

Burðareyrir undir þær sendingar, sem í 4. gr. segir að brjefhirðingarmenn megi taka til flutnings, er fyrir:

I. *Almenn brjef.*1. *Til póststöðva innanlands:*

Pegar þau vega allt að 3 kv.—10 aur.

— — — frá 3—25 — 20 —

— — — — 25—50 — 30 —

2. *Til Danmerkur og Færeyja.*

Pegar þau vega allt að 3 kv. 16 aur.

— — — frá 3—25 — 30 —

— — — — 25—50 — 50 —

Sje eigi borgað fyrirfram með frimerkjum undir brjef til innanlands-póststöðva eða til Danmerkur og Færeyja, verður burðareyrir tvöfaldur við það, sem segir í 1. og 2. tölulið. Sje borgunin ónóg, tvöfaldast burðareyririnn sömuleiðis, en þá skal draga frá burðareyrinum tvöföldum það, sem greitt hefur verið fyrirfram í frimerkjum.

3. *Til landa utanríkis. Sjá töfluna A.*

Sje eigi borgað fyrir fram með frimerkjum undir brjef til landa utanríkis, verður burðareyrir tvöfaldur. Sje borgunin ónóg, tvöfaldast það sem á vantar.

4. *Brjefspjöld.*

Til innanlands póststöðva . 5 aur.

— Danmerkur og Færeyja . 8 —

— landa utanríkis 10 —

með fyrirfram borguðu svari helmingi meira.

II. *Krossbandssendingar* verða ávallt að vera borgaðar fyrir fram. Burðareyrir er:

1. *Til innlendra póststöðva* undir hver 10 kvint og minni þyngd . 3 aur.

2. *Til Danmerkur og Færeyja* undir hver 10 kvint og minni þyngd 5 —

3. *Til landa utanríkis. Sjá töfluna A.*

Sjeu frimerki eigi við höfð við krossbandssendingar, eða ef á þær er ritað nokkuð, sem eigi er leyft af póststjórninni, eða ef umbúðirnar, sem eiga að vera svo lagaðar, að hægt sje að kanna, hvað í þeim er, eru með öðru móti en hún hefur lagt fyrir, skal borga fyrir þessar sendingar hið sama gjald, sem fyrir almenn brjef, er eigi er borgað undir fyrirfram með frimerkjum.

III. *Almennar böggulsendingar.*1. *Til innlendra póststöðva.*

a. Með landpóstum frá sumarmálum (3: 20. apríl) til veturnóttu (3: 18. okt.) undir hvert pund eða minni þunga 30 aur.

b. með landpóstum frá veturnóttum (3: 18. okt.) til sumarmála (3: 20. apríl) undir hver 25 kvint eða minni þyngd 25 —

d. með póstgufuskipunum undir hvert pd. eða minni þyngd . 10 —
auk almenns brjefburðargjalds undir tilvísunarbrjefið, sje umslagið lokað (sbr. I. 1.).

13

2. *Til Danmerkur og Færeyja.*

Fyrir hvert pd. eða minni þunga 10 aur.
og að auki aðalgjald undir hvern böggul 25 —

3. *Til landa utanríkis.*

Sjá töfluna C.

Þegar böggulsending til útlanda (III. 2. og 3.) er send áleiðis með land pósti, ber auk burðargjalds eptir III. 2. eða III. 3. að greiða undir hana burðargjald eptir III. 1. fyrir flutninginn á landi.

IV. *Peningabrjef.*

1. *Til innlendra póststöðva.* Burðargjald eptir vikt, sbr. I. 1 og ábyrgðargjald að auki eptir verðupphæð þeirri, sem í brjefinu er, fyrir hverjar 100 kr. eða minni upphæð¹ 5 aur.

2. *Til Danmerkur og Færeyja.* Burðargjald eptir vikt sbr. I. 2. og auk þess ábyrgðargjald af upphæð þeirri, sem í brjefinu er, fyrir hverjar 200 krónur eða minni upphæð 25 aurar.

3. *Til landa utanríkis.*

Sjá töfluna B.

V. *Peningasendingar í pokum eða böggulsendingar með ákveðnu verði.*

1. *Til innlendra póststöðva.* Burðargjald eptir vikt, sbr. III. 1. og auk þess ábyrgðargjald fyrir hverjar 100 kr. eða minni upphæð 5 aurar.

2. *Til Danmerkur og Færeyja.* Burðargjald eptir vikt, sbr. III. 2, og að auki ábyrgðargjald fyrir hverjar 200 krónur eða minni upphæð 25 aurar.

3. *Til landa utanríkis.*

Sjá töfluna C.

VI. *Ábyrgðarbrjef.*

1. *Til innlendra póststöðva.* Burðargjald eptir vikt sbr. I. 1. og að auki 20 aur. í ábyrgðargjald.

2. *Til Danmerkur og Færeyja.* Burðargjald eptir vikt sbr. I. 3, auk þess 16 aura í ábyrgðargjald.

3. *Til landa utanríkis.*

Sjá töfluna A.

Sje ábyrgð keypt á krossbandssendingu, greiðist auk burðargjalds samkv.

II. ennfremur ábyrgðargjald, sem innanlands er 20 aurar, en til Danmerkur og Færeyja 16 aurar, fyrir hvern böggul. Til landa utanríkis sjá töfluna A.

Ef eitthvað er áfátt við umbúnað á bögglum, peningabrjefum eða öðrum peningasendingum þegar þeim er skilað til flutnings með póstum og vilji hlutaðeigandi sjálfur ekki bæta úr því, skal hann skyldur að greiða brjefhirðingar manni 5 aura fyrir sjerhvað það, sem hann kann að gjöra til þess að sendingin verði löglega úr garði gjörð.

Sendingar með þjónustufrimerkjum álitast sem óborgaðar, sé ekki nákvæmlega farið eptir auglýs. 3. maí 1872.

1) Um mótaða peninga í brjefum sjá augl. 3. maí 1872, 13. gr. C.

Það sem nú skal greina má ekki taka til flutnings nema það sje fyrirfram borgað í frimerkjum:

- a. kvittanir fyrir sendingum,
- b. ábyrgðarbrjef,
- c. brjef (eða sendingar) til konungs eða ættmanna hans
- d. og yfirvalda,

nema sá, er sendir, hafi ritað á þær »fyrirskipuð skýrsla» »heimtað álit» eða »fyrirskipuð sending» og nafn sitt undir.

5. gr.

Hafi útgefendur blaða eða tímarita, er út koma á Íslandi, samið við póststjórnina um útbýtingu og afgreiðslu þeirra, eru brjefhirðingarmenn skyldir að taka að sjer að panta þau fyrir þá er þess beiðast, eptir þeim reglum, sem settar eru í 23. gr. í auglýs. um póstmál 3. maí 1872; skulu þeir senda pöntunina til póstaafgreiðslumanns þess, er þeir eru undir skipaðir og afhenda síðan blöðin eða tímaritin áskrifendum.

Gjóri brjefhirðingarmaður ekki með sama pósti um hæl athugasemd um að í blöð vanti, er til hans eru send, álfást blöðin rjett send frá hendi afgreiðslumanns þeirra.

6. gr.

Öll ábyrgðarbrjef, peningabrjef, böggla og peningaböggla, sem afhentir eru á brjefhirðingarstað til sendingar með póstum, skal, þegar er brjefhirðingarmaðurinn tekur við þeim, innfæra í sjerstaka bók, sem til þess er löggilt (viðtökubók), samkvæmt þeirri vísbendingu, er útbúning bókar þessarar gefur.

Kvittun fyrir móttöku sendingar lætur brjefhirðingarmaður þegar þess er óskað, móti 5 aura borgun; þó skal sá, er sendir, eigi þurfa að borga fyrir þessa viðurkenningu, ef hann hefur póstkvittunarbók með sjer, sem ritað er í nafn móttökumanns sendingarinnar, verð hennar og vikt, svo að viðkomandi póstmaður þurfi eigi annað en rita nafn sitt.

Æski einhver, sem skilar slíkum sendingum til flutnings, kvittunar viðtakanda fyrir sendingu með pósti til baka, skal brjefhirðingarmaður fylla út eyðublað, sem til þess er ætlað (móttökukvittun) og næla það við tilvísunarbrjefið. Fyrir þessa kvittun greiðir sá er sendir, 10 aura í burðargjald, sem límt er á blaðið í frimerkjum.

7. gr.

Þegar póst skal afgreiða frá brjefhirðingarstað, skal taka brjef þau öll og sendingar, sem með pósti eiga að fara, og ónýta frimerkin á þeim sendingum, sem ekki eiga að fara svo langt, að þau nái næsta póstaafgreiðslustað, með því að gjöra kross með bleki yfir þau eða rita nafn brjefhirðingarinnar yfir frimerkin. Síðan skal skipta brjefum og sendingum niður eptir þeim póststöðvum, sem þær eiga að fara til, og útbúa póstsendingaskrá til hlutaðeigandi póstaafgreiðslustaðar og brjefhirðingarstaða. Undir þessar skrár eru notuð eyðublöð, er ber að útfylla þannig, að í 1. og 2. dálki sje samtala allra þeirra almennu brjefa, sem með skránni eru send: í 1. dálki tala

13 brjefa þeirra, er borgað hefur verið undir, og í 2. dálki tala óborgaðra brjefa, sem sendast eiga. Peningasendingar, böggulsendingar og ábyrgðarbrjef skal rita í 3. og 4. dálk þannig, að í 3. dálki sje tölumerki hvernar sendingar, sem á henni er í viðtökubókinni, en í 4. dálki sje greint, hvers konar sending það er, sem um er að ræða, og í 5. dálki nafn viðtakanda. Sje verð tilgreint á sendingu skal rita það í 6. dálk, svo og upphæð peningabrjefa, en í 7. dálk þyngd brjefa og sendinga. Þá skal í 8. dálk rita burðargjald það, sem borgað hefur verið fyrir frímerki á sendingarnar frá þeirri pósthönd; en í 9. dálk skal rita burðargjald það, sem óborgað kann að vera, bæði af brjefum (í einu lagi) og öðrum sendingum. Á hverja pósthendingaskrá skal jafnan rita nafn fráfarar staðarins og þeirrar pósthöndvar, sem hún á að fara til, svo og dagsetning (brottfarardag póstsins), og ritar brjefhirðingarmaður nafn sitt undir skrána; blaðapantanir, kvittanir, leiðrjettingarskýrslur og þessháttar sem sent er, skal tilfæra á pósthendingaskránni.

Pósthendingaskrár skal senda til allra þeirra pósthöndva á leið póstsins sem brjefhirðingin hefir sendingaviðskipti við, hvort sem nokkurt brjef eður önnur sending á að fara til þeirra eða ekki, til þess að hlutaðeigandi pósthöndur geti fullvissað sig um, að ekkert hafi glatazt í för póstsins.

Á brjef þau eða tilvísunarbrjef, sem ekki hefur verið borgað undir, eða eigi er greitt nægilegt burðargjald fyrir, skal brjefhirðingarmaður rita meðrauðkritt burðargjaldið ofani utanaskriptina. Vinstramegin á efra horn ábyrgðarbrjefa, sem jafnan eiga að vera frímerkt, skal rita tölumerki það (númer), sem brjefin hafa fengið í móttökubókinni og merkið NB.

Þegar allt hefur verið fært inn á pósthendingaskrárnar samkvæmt því, er að framan er sagt, skal leggja saman burðargjald og binda brjef (almenn brjef og tilvísunarbrjef), peningabrjef og ábyrgðarbrjef saman í bundin, í sömu röð, eins og þau eru tilfærð á pósthendingaskránni, og skal á hverri pósthendingaskrá tilgreina, hve mörg bundin fylgi henni. Bundinin skal síðan binda saman með góðu seglgarni, og láta þau ásamt peningasendingum og böggulsendingum í viðurvists póstsins niður í poka, merktan með nafni brjefhirðingarstaðarins, sem hann er sendur frá, og þeirra pósthöndva, er hann á að fara til, og bera saman við pósthendingaskrána, jafnóðum og niður er látið. Þoka þessa skal senda, þó að ekkert sje í að láta nema pósthendingaskráin.

Að þessu loknu skal láta pokana niður í pósthöskuna, sem pósturinn hefur lykil að; brjefhirðingarmenn verða sem mest þeir mega að halda sjer heima þegar von er á pósti, og taka svo fljótt sem unnt er við því, sem kemur og afgreiða það, sem á að fara. Á fararseðil póstsins skal rita, hvenær hann kemur og fer.

8. grein.

Þegar póstur kemur til brjefhirðingarstaðar, skal opna pósthöskuna í viðurvist póstsins og bera pósthendingarnar saman við pósthendingaskrárnar, sem þeim fylgja, og rannsaka, hvort hvert einstakt brjef eða böggulsending er rjett meðhöndluð, hvort allt er tilfært á pósthendingaskránni, og burðargjald

rjett ákveðið, svo og hvort burðargjald er rjett ritað á skrána og rjett lagt saman. Sömuleiðis skal opna tösku þá, er póstur ber á sjer, og taka brjef þau, er eptir eiga að verða á brjefhirðingarstaðnum, en senda hin áfram eptir sömu reglum og önnur brjef, er á brjefhirðingarstaðnum eru afhent til flutnings. Frimerki, sem ekki þegar hafa verið ónýtt á sendingum, sem afhendast eiga í brjefhirðingarumdæminu, skal ónýta svo sem fyrr segir. Um sjerhverja ónákvæmni eða villu, sem brjefhirðingarmaður finnur á póstsendingaskránni eða að því er snertir hinar komnu póstsendingar, skal hann rita athugasemd eða leiðrjetting á póstsendingaskránni, og jafnframt skýra þeim póstmanni, sem sent hefur skrá þá, sem leiðrjettingin hefur verið gjörð á, frá því með pósti um hæl, með svonefndri leiðrjettingarskýrslu, sem sjerstök eyðublöð eru höfð undir. Þegar brjefhirðingarmanni berast slíkar leiðrjettingarskýrslur, eiga þeir að rita á þær athugasemdir þær, er þeir kunna að hafa sjer til stuðnings eða afsökunar, eða þá »viðurkennt« að öðrum kosti, og nafn sitt undir, og endursenda þær síðan þeim póstmanni, sem ritað hefur leiðrjettingarskýrsluna. Brjefhirðingarmaður, sem þannig fær endursendar leiðrjettingarskýrslur, skal leggja þær við póstsendingaskránni, og láta þær fylgja þeim til póstaftgreiðslustaðar þess, sem brjefhirðingin liggur undir.

Um vantandi burðargjald, er á brjef er skrifað, skal krefja viðtakanda (sjá 4. gr. I. aths. við 2.). Hafi brjef eða sendingar, sem ekki eru nægilegum frimerkjum búin, ekki verið metin til rjetts burðargjalds nje á þau verið ritað »ónóg borgað« (stimpluð með stafnum T), skal það pósthús, er sendingunni fyrst var skil. að á, greiða burðargjaldið og skal innfæra á póstsendingaskránni burðargjald það, er svara skal, og leiðrjetta samlagninguna samkvæmt því.

9. grein.

Eigi má láta í póttöskurnar til brjefhirðingarstaðanna peningasendingar eða böggulsendingar, sem eru yfir 300 kr. virði. Póstsendingar þangað, sem eru meira virði, eða sem sá, er sendi, hefur krafizt slíks um, biða á póstaftgreiðslustaðnum þangað til þeirra er vitjað, en tilvísunarbrjefið er þá sent til brjefhirðingarmanns þess, er hlut á að máli, eða tilkynning um, að hluturinn sje kominn, sem viðtakandi getur kvittað á, og verður þá sendingin afhent gegn þeirri kvittun. Til þessara tilkynninga eru notuð sjerstök eyðublöð (sjá næstu grein).

10. grein.

Brjefhirðingarmenn eru ekki skyldir til að láta bera komin brjef út meðal viðtakenda, heldur verður að gefa viðtakendum kost á að fá þau afhent á brjefhirðingarstaðnum enda þótt brjefhirðingarmaður sje eigi sjálfur við staddur, og skal hann annast um, að jafnan sje einhver, er í fjarvist hans frá heimilinu hefur þetta á hendi, og fyrir samkomulag við nágranna sína reyna að koma þeim til skila hið fyrsta.

Ábyrgðarbrjef, peningabrjef og böggla má ekki afhenda nema gegn kvittun. Í því skyni skal rita slíkar sendingar allar inn í kvittunarbókina með því tölumerki (nr.), sem þær hafa á póstsendingaskránni, og skal mót-

13 takandi rita í kvittunarbókina nafn sitt sem kvittun við hverja sendingu. Þegar slíkar sendingar, sem að ofan ræðir um, eru sendar með póstum frá brjefhirðingarstaðnum, skal þess getið í kvittunarbókinni. Þegar móttakendur ekki eru staddir á póststöðvunum eða menn, sem hafa fullkomið umboð til að kvitta fyrir hönd þeirra, sendir brjefhirðingarmaður þeim tilkynning um, að sendingin sje komin, á eyðublaði, er til þess er ætlað, og ef móttakandi ritar kvittun á tilkynning þessa, og sendir hana síðan aptur til póststöðvanna, fær hann sendunguna afhenta gegn þessari kvittun. Slíkar kvittanir geymast sem fylgiskjöl við kvittunarbókina. Brjefhirðingarmaður ábyrgist, að undirskript kvittana sje rjett. Þegar móttökukvittun (sbr. 7. gr. 3. lið) fylgir tilvísunarbrjefi með sendingu, sem skilað er til viðtakanda, verður brjefhirðingarmaður að annast um, að viðtakandi riti nafn sitt á móttökuskirteinið um leið og hann kvittar fyrir sendingunni, og ber svo að endursenda það til þeirra póststöðva, sem það upphaflega var sent frá.

11. grein.

Þegar brjefhirðingarmönnum berast með póstum óborguð brjef frá öðrum póststöðvum til manna, sem ekki eiga heima í umdæmi þeirra, en brjefin hafa verið talin með óborguðu burðargjaldi á póstsendingaskrá þeirri, sem þau komu með, svo að viðtakandi brjefhirðingarmaður hefur orðið að telja burðargjaldið með tekjum hjá sjer, á hann, þegar hann sendir þessi brjef frá sjer með póstum aptur, að tilfæra þau á póstsendingaskrá til þess staðar, sem þau eiga að fara til, og jafnframt láta þeim fylgja *endurgjaldsskirteini*, er sjerstök eyðublöð eru fyrir. Á endurgjaldsskirteinið skal rita tölu hinna óborguðu brjefa, staðinn, þar sem þeim, samkvæmt póststimplinum, fyrst var skilað til flutnings, og loks upphæð hins óborgaða burðargjalds í aurum, er einnig skal tilgreina með orðum. Sá póstmaður, er annast um afgreiðslu þessara brjefa, skal skrifa nafn sitt undir endurgjaldsskirteinið, og endursenda það síðan þeirri póststöð, sem það er komið frá, og skal það síðan látið fylgja póstsendingaskránum, sem borgun upp í burðargjald það, sem sú póststöð á að standa skil á.

12. grein.

Ef sending vantar eða er mjög skemmd, þegar póstur kemur og póstsendingaskrár eru bornar saman við sendingarnar, þá skal skýra póstmanni þeim, er sendi, frá þessu, sem fyrr segir, svo og póstaftgreiðslumanni þeim, er brjefhirðingin liggur undir og skal jafnframt móttökumanni gjörð vitneskja um það.

Ef sendingar eru rangt sendar, skal sem fyrst senda þær aptur ókeypis rjetta leið, eða, þegar viðtökustaður er ókunnur, fara með sem sendingar, er eigi verður komið til skila.

13. grein.

Þær póstsendingar, sem brjefhirðingarmaður getur eigi komið til skila (augl. 3. maí 1872 § 21), skal sem fyrst endursenda því pósthúsi, er þær eru sendar frá. Aptan á brjef og tilvísunarbrjef skal rita ástæðuna, hvi þau hafi eigi komizt til skila. Þegar póstsendingar eru þannig endursendar, skal afhenda þær þeim, er sendi, gegn burðargjaldi því, er á þeim kann að hvíla.

14. grein.

13

Brjefhirðingarmenn ábyrgjast allar póstsendingar, sem þeim er trúað 20. febr. fyrir. Þær skulu geymdar á óhultum stað, og mega ekki liggja fyrir sjónum óviðkomandi manna, og er það heldur eigi leyfilegt, að viðtakandi sjálfur leití uppi sendingar til sín. Brjefhirðingarmönnum er bannað að gefa nokkrum óviðkomandi manni vitneskju um, til hvers eða frá hverjum póstsendingar koma eða fara um höndur þeirra, nema þetta sje nauðsynlegt til þess að koma þeim til skila.

Lyklar og eyðublöð, sem brjefhirðingarmönnum eru fengin, mega ekki koma í hendur óviðkomandi mönnum.

15. grein.

Brjefhirðingarmenn verða að sjá fyrir því, að þeir hafi jafnan byrgðir af frimerkjum og brjefspjöldum. Hjá póstafgreiðslumanni þeim, sem þeir eru undir skipaðir, geta þeir mót kvittun fengið frímerki að láni allt að þeirri upphæð, sem árslaun þeirra nema.

16. grein.

Allar þær póstsendingaskrár, sem brjefhirðingarmenn móttaka og með höndla, skal senda með fyrsta pósti til póstafgreiðslu þeirrar, er brjefhirðingin liggur undir, og skal tilgreina tölu þeirra á póstsendingarskránni þangað. Leiðrjettingarskýrslur og endurgjaldsskírteini skulu og fylgja, svo sem fyrr segir, og skal tilgreina, hve mikið eptir póstsendingaskránni standi í skuld, sem þá verður að gjöra grein fyrir með næsta pósti.

17. grein.

Komist brjefhirðingarmenn að því, að póstar hafi meðferðis brjef, peninga eða böggla utantösku, eru þeir skyldir til að skýra póstafgreiðslu þeirri, er þeir standa undir, þegar frá því. Ef brjefhirðingarmenn eða fólk þeirra notar póstin ólöglega, varðar það sektum, sem póststjórnin ákveður, eða afsetningu.

18. grein.

Brjefhirðingarmenn eru ekki skyldir til að veita póstum gistingu, góðgjörðir eða heygjöf handa hestum þeirra nema gegn sanngjarnri borgun.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, 1. febr. 1892.

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

Leiðrjettingar.

Á bls. 9, 2. línu a. n.: 6. febr. les: 26. febr.

Á bls. 10, 13. línu a. o.: 6. febr. les: 26. febr.

Á bls. 11, 14. línu a. n.: 27. febr. les: 26. febr.

Á bls. 15, 10. línu a. o.: fyrir það les: fyrir sjerhvað það.

Á bls. 15, 19. línu a. n.: ákvörðun í tilsk. um póstmál---8. gr. les: ákvörðun í lögum 15. okt.

1875, 1. gr.

Á bls. 15, 19. línu a. n.: sandir les: sendir.

Á bls. 18, 16. línu a. o.: eða les: nje.

Á bls. 19, 16. línu a. n. (í 11. gr.): Sá póstmaður, er síðast annast les: Sá póstmaður, er annast.

2. dag marzmán. 1892.

14
20. febr.

Auglýsing um póstmál.

Það auglýsist hjer með almenningi, að eptir að 4 fyrstu ferðum aðal-póstanna er lokið á þessu ári, verða þær breytingar á póstgöngunum, er hjer segir:

- A. Að aðalpóstferðum vestanpóstins milli Reykjavíkur og Ísafjarðar, norðan-póstins milli Reykjavíkur og Akureyrar og Seyðisfjarðarpóstins milli Ak-ureyrar og Seyðisfjarðar verður fjölgað um tvær ferðir á ári (úr 12 í 14), og aukapóstferðum þeim, er standa í sambandi við þær, fjölgað að sama skapi. Tvískipting sú, sem hingað til hefur verið á þessum aðalpóstferðum að vetrinum til, verður framvegis allt árið.
- B. Aðalpóstleiðin um Húnavatnssýslu milli Sveinsstaða og Bólstaðarhlíðar verður um Blönduós.
- C. Að teknar verða upp nýjar aukapóstferðir og lengdar aukapóstferðir, sem nú eru, svo sem nú skal greina:

Í Gullbringusýslu:

1. Aukapóstferðin frá Reykjavík að Útskálum verður lengd að Hvalsnesi.
2. Ný aukapóstferð verður tekin upp frá Keflavík, eptir komu Gullbringu-sýslupóstins þangað, um Kirkjuvog, Tóptir í Grindavík, Vogsósa og Þorlákshöfn til Eyrarbakka og sömu leið aptur.

Í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu.

3. Frá Arnarholti, eptir komu vestanpóst frá Reykjavík, ný aukapóstferð um Reykholt að Gilsbakka og beina leið aptur að Arnarholti.

Í Snæfellsnessýslu.

4. Frá Stykkishólmi ný aukapóstferð, eptir komu Dalasýslupóstins þangað frá Stað í Hrútafirði, um Grundarfjörð til Ólafsvíkur og sömu leið aptur.

Í Bardastrandarsýslu.

5. Frá Flatey að Brjámslæk á Bardaströnd, 4 nýjar aukapóstferðir á ári eptir komu aukapóstins úr Stykkishólmi til Flateyjar.
6. Aukapóstferðin frá Bæ í Króksfirði að Bildudal lengist að Rafnseyri við Arnarfjörð.
7. Ný aukapóstferð tekst upp frá Bæ í Króksfirði, eptir komu vestanpóstins þangað frá Ísafirði, að Stað í Hrútafirði: Snýr pósturinn þaðan aptur að Bæ eptir komu norðanpóstins frá Akureyri, og er ætlað til, að hann sje kominn að Bæ, áður en vestanpósturinn leggur upp þaðan vestur á Ísafjörð.

Í Ísafjarðarsýslu.

8. Frá Arngerðareyri ný aukapóstferð, eptir komu vestanpóstins þangað frá Ísafirði, að Kálfanesi í Steingrímsfirði, fram og aptur.
9. Milli Ísafjarðar og Botns í Súgandafirði verða farnar 6 nýjar aukapóstferðir á ári.

10. Aukapóstferðin milli Ísafjarðar og Þingeyrar lengist að Rafnseyri við Arnarfjörð. **14**
20. febr.

Í Strandasýslu.

11. Aukapóstferðin frá Stað í Hrútafirði að Kúvíkum í Reykjarfirði lengist að Árnesi í Trjeykylisvík.
12. Frá Bæ í Króksfirði tekst upp ný aukapóstferð að Kálfanesi í Steingrímsfirði eptir komu aðalpóstsins frá Hjarðarholti.

Í Húnavatnssýslu.

13. Frá Sveinsstöðum ný aukapóstferð, eptir komu aðalpóstsins frá Stað í Hrútafirði, að Auðkúlu í Svínadal, fram og aptur.
Aukapósturinn út á Skagaströnd fer frá Blönduósi, en ekki frá Sveinsstöðum.

Í Skagafjarðarsýslu.

14. Aukapóstferðin frá Víðimýri að Lýtingsstöðum lengist að Goðdölum.
15. Frá Sauðárkrók að Hvammi í Laxárdal, ný póstferð fram og aptur eptir komu Siglufjarðarpóstsins frá Víðimýri.
16. Eptir komu sama pósts að Lóni, ný aukapóstferð þaðan að Hólum í Hjaltadal fram og aptur.

Í Eyjafjarðarsýslu.

17. Aukapóstferðin frá Akureyri að Tjörn í Svarfaðardal lengist um Reyki í Olafsfirði að Hraunum í Fljótum.
18. Frá Akureyri ný aukapóstferð eptir komu norðanpóstsins frá Stað í Hrútafirði, um Hrafnagil að Saurbæ og sömu leið aptur.

Í Þingeyjarsýslu.

19. Aukapóstferðin frá Akureyri að Grýtubakkka lengist að Þönglabakka.

Í Norður-Múlasýslu.

20. Milli Fossvalla og Hákonarstaða ný aukapóstferð eptir komu norðanpóstsins frá Akureyri að Fossvöllum.
21. Frá Höfða ný aukapóstferð, eptir komu norðanpóstsins frá Akureyri, um Ás í Fellum að Valbjófsstað og sömu leið aptur.
22. Aukapóstferðin frá Höfða að Hjaltastað lengist að Kirkjubæ í Hróars-tungu.

23. Vopnafjarðarpósturinn leggur framvegis upp frá Seyðisfirði svo tímanlega, að hann sje kominn að Höfða áður en norðanpósturinn kemur þangað frá Akureyri, fari eptir komu hans um Bót og Fossvelli til Vopnafjarðar og sömu leið aptur á Seyðisfjörð.

24. Frá Seyðisfirði eptir komu aðalpóstsins þangað ný aukapóstferð um Stakkahlíð í Loðmundarfirði að Desjarmýri.

Í Suður-Múlasýslu.

25. Frá Seyðisfirði ný aukapóstferð, eptir komu aðalpóstsins, að Brekku í Mjóafirði fram og aptur.
26. Frá Eskifirði ný aukapóstferð, eptir komu aðalpóstsins frá Bjarnanesi, að Skorrastað í Norðfirði fram og aptur.

14

20. febr.

Í Skaptafellssýslu.

27. Frá Prestsbakka á Síðu ný aukapóstferð, eptir komu aðalpóstsins frá Odda, að Borgarfelli í Skaptártungu.

Í Rangárvallasýslu:

28. Frá Odda ný aukapóstferð, eptir komu aðalpóstsins frá Reykjavík, um Stórolfshvol að Teigi í Fljótshlíð og sömu leið aptur.
 29. Frá Ási í Holtum ný aukapóstferð, eptir komu aðalpóstsins frá Reykjavík, að Skarði á Landi fram og aptur.

Í Árnessýslu:

30. Í stað aukpóstferðarinnar frá Hraungerði að Búrfelli kemur aukapóstferð frá Hraungerði um Arnarbæli í Grímsnesi og Mosfell að Torfastöðum og sömu leið aptur.
 41. Frá Kotströnd í Ölfusi eptir komu aðalpóstsins frá Reykjavík ný aukapóstferð að Úlfljótsvatni í Grafningi, fram og aptur.
- D. Að á Þingeyri við Dýrafjörð verður stofnuð póstafrgreiðsla í stað brjefhirðingar þeirrar, er þar hefur verið hingað til.
- E. Að þessir verða nýir brjefhirðingarstaðir:
1. á Hvalsnesi á Miðnesi	}	í Gullbringusýslu.
2. - Kirkjuvogi í Höfnum		
3. - Tóptum í Grindavík		
4. - Reykholti í Borgarfirði,	}	í Ísafjarðarsýslu.
5. - Gilsbakka í Hvítársíðu í Mýrasýslu,		
6. - Grundarfirði í Snæfellsnessýslu,		
7. - Arngerðareyri		
8. - Snæfjöllum		
9. - Botni í Súgandafirði		
10. - Mýrum í Dýrafirði		
11. - Rafnseyri í Arnarfirði		
12. - Kollafjarðarnesi í Strandasýslu,		
13. - Auðkúlu í Svinadal í Húnavatnssýslu.		
14. - Mælifelli		
15. - Goðdölum		
16. - Hvammi í Laxárdal		
17. - Hólum í Hjaltadal		
18. - Hraunum í Fljótum		
19. - Reykjum í Ólafsfirði	}	í Eyjafjarðarsýslu.
20. - Hrafnagili		
21. - Saurbæ		
22. - Þönglabakka í Þingeyjarsýslu.		

23. - Hákonarstöðum	}	í Norðurmúlasýslu,
24. - Ási í Fellum		
25. - Valþjófsstað		
26. - Kirkjubæ í Hróarstungu		
27. - Fossvöllum		
28. - Stakkahlíð í Loðmundarfirði	}	í Suðurmúlasýslu,
29. - Desjarmýri		
30. - Skorrastað		
31. - Brekku í Mjóafirði	}	í Rangárvallasýslu,
32. - Búðareyri við Reyðarfjörð		
33. - Starmýri í Álptafirði		
34. - Hólmi á Mýrum í Austur-Skaptafellssýslu,		
35. - Borgarfelli í Skaptártungu í Vestur-Skaptafellssýslu,		
36. - Seljalandi undir Eyjafjöllum	}	í Rangárvallasýslu,
37. - Teigi í Fljótshlíð		
38. - Skarði á Landi		
39. - Arnarbæli í Grímsnesi	}	í Árnessýslu.
40. - Mosfelli - —		
41. - Torfastöðum í Biskupstungum		
42. - Úlfjótavatni í Grafningi		
43. - Vogsósum í Selvogi;		

En aptur leggjast þessar brjefhirðingar niður:

1. á Vatnsfirði í Ísafjardarsýslu,
2. - Reykjum í Húnavatnssýslu,
3. - Lýtingsstöðum í Skagafjardarsýslu,
4. - Hrafnabjörgum og
5. - Hjaltastað í Norðurmúlasýslu.
6. - Búrfelli í Grímsnesi í Árnessýslu.

Reykjavík 20. febrúar 1892.

Landshöfðinginn yfir Íslandi.

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

2. dag marzmán. 1892.

Reykjavík, Prentsmíðja Ísafoldar 1892.

Um ferðir landpóstanna

	Póstleiðir.	Póststöðvar.	5. ferð.	6. ferð.	7. ferð.
I. Vestanpóstur.	A. Milli Reykjavíkur og Hjarðarholts.	<i>Frá Reykjavík</i>	21. apríl	5. maí	18. júní
		— Leirvogstungu	21. —	5. —	18. —
		— (Fossá)	21. —	5. —	18. —
		— Saurbæ	22. —	6. —	19. —
		— Hesti	22. —	6. —	19. —
		— Arnarholti	23. —	7. —	20. —
		— Harastöðum	23. —	7. —	20. —
		<i>að Hjarðarholti</i>	24. —	8. —	21. —
	1. <i>Frá Reykjavík</i> (vesturleið)	<i>Frá Hjarðarholti</i>	26. apríl	10. maí	22. júní
		— Harastöðum	26. —	10. —	22. —
		— Arnarholti	27. —	11. —	23. —
		— Hesti	27. —	11. —	23. —
		— Saurbæ	28. —	12. —	24. —
		— (Fossá)	28. —	12. —	24. —
		— Leirvogstungu	28. —	12. —	24. —
		<i>í Reykjavík</i>	29. —	13. —	25. —
	2. <i>Frá Hjarðarholti</i> (framhald suðurleiðar)	<i>Frá Ísafirði</i>	21. apríl	5. maí	17. júní
		— Vigur	21. —	5. —	17. —
		— Vatnsfirði	21. —	5. —	17. —
		— Arngerðareyri	22. —	6. —	18. —
		— Bæ	23. —	6. —	19. —
		— Brunná	23. —	7. —	19. —
		<i>að Hjarðarholti</i>	24. —	8. —	20. —
		<i>Frá Hjarðarholti</i>	27. apríl	10. maí	22. júní
II. Norðanpóstur.	B. Milli Ísafjarðar og Hjarðarholts.	— Brunná	27. —	10. —	22. —
		— Bæ	28. —	11. —	23. —
		— Arngerðareyri	29. —	12. —	24. —
		— Vatnsfirði	29. —	12. —	24. —
		— Vigur	29. —	12. —	24. —
		<i>á Ísafirði</i>	30. —	13. —	25. —
		<i>Frá Reykjavík</i>	19. apríl	4. maí	16. júní
		— Leirvogstungu	19. —	4. —	16. —
	A. Milli Reykjavíkur og Staðar	— Fossá	19. —	4. —	16. —
		— Saurbæ	20. —	5. —	17. —
		— Hesti	20. —	5. —	17. —
		— Arnarholti	21. —	6. —	18. —
		<i>að Stað</i>	22. —	7. —	19. —
		<i>Frá Stað</i>	25. apríl	9. maí	21. júní
		— Arnarholti	26. —	10. —	22. —
		— Hesti	26. —	10. —	22. —
	1. <i>Frá Reykjavík</i> (norðurleið)	— Saurbæ	27. —	11. —	23. —
		— Fossá	28. —	11. —	23. —
		— Leirvogstungu	28. —	11. —	23. —
		<i>í Reykjavík</i>	29. —	12. —	24. —
	2. <i>Frá Stað</i> (framhald suðurleiðar)	<i>Frá Stað</i>	25. apríl	9. maí	21. júní
		— Arnarholti	26. —	10. —	22. —
		— Hesti	26. —	10. —	22. —
		— Saurbæ	27. —	11. —	23. —
		— Fossá	28. —	11. —	23. —
		— Leirvogstungu	28. —	11. —	23. —
		<i>í Reykjavík</i>	29. —	12. —	24. —
		<i>Frá Stað</i>	25. apríl	9. maí	21. júní

UN

(eptir 4. ferð) til ársloka 1892.

8. ferð.	9. ferð.	10. ferð.	11. ferð.	12. ferð.	13. ferð.	14. ferð.
13. júlí	17. ág.	9. sept.	3. okt.	22. okt.	11. nóv.	3. des.
13. —	17. —	9. —	3. —	22. —	11. —	3. —
13. —	17. —	9. —	3. —	22. —	11. —	4. —
14. —	18. —	10. —	4. —	23. —	12. —	4. —
14. —	18. —	10. —	4. —	23. —	13. —	5. —
15. —	19. —	11. —	5. —	24. —	14. —	6. —
15. —	19. —	11. —	5. —	24. —	14. —	6. —
16. —	20. —	12. —	6. —	25. —	15. —	7. —
17. júlí	21. ág.	13. sept.	8. okt.	27. okt.	17. nóv.	9. des.
17. —	21. —	13. —	8. —	27. —	17. —	9. —
18. —	22. —	14. —	9. —	28. —	18. —	10. —
18. —	22. —	14. —	9. —	28. —	18. —	10. —
19. —	23. —	15. —	10. —	29. —	19. —	11. —
19. —	23. —	15. —	10. —	29. —	19. —	11. —
19. —	23. —	15. —	10. —	30. —	20. —	12. —
20. —	24. —	16. —	11. —	31. —	21. —	13. —
12. júlí	17. ág.	8. sept.	3. okt.	21. okt.	10. nóv.	3. des.
12. —	17. —	8. —	3. —	21. —	10. —	3. —
12. —	17. —	8. —	3. —	21. —	11. —	3. —
13. —	18. —	9. —	4. —	22. —	12. —	4. —
14. —	19. —	10. —	5. —	23. —	13. —	5. —
14. —	19. —	10. —	5. —	23. —	13. —	5. —
15. —	20. —	11. —	6. —	24. —	14. —	6. —
17. júlí	22. ág.	13. sept.	9. okt.	27. okt.	17. nóv.	9. des.
17. —	22. —	13. —	9. —	27. —	17. —	9. —
18. —	23. —	14. —	10. —	28. —	18. —	10. —
19. —	23. —	15. —	11. —	29. —	19. —	11. —
19. —	24. —	15. —	11. —	29. —	19. —	12. —
19. —	24. —	15. —	11. —	29. —	19. —	12. —
20. —	25. —	16. —	12. —	30. —	20. —	13. —
11. júlí	15. ág.	7. sept.	1. okt.	20. okt.	9. nóv.	1. des.
11. —	15. —	7. —	1. —	20. —	9. —	1. —
11. —	15. —	7. —	1. —	20. —	10. —	2. —
12. —	16. —	8. —	2. —	21. —	10. —	2. —
12. —	16. —	8. —	3. —	22. —	11. —	3. —
13. —	17. —	9. —	4. —	23. —	12. —	4. —
14. —	18. —	10. —	5. —	24. —	13. —	5. —
16. júlí	20. ág.	12. sept.	6. okt.	26. okt.	15. nóv.	7. des.
17. —	21. —	13. —	7. —	27. —	16. —	8. —
17. —	22. —	14. —	8. —	28. —	17. —	9. —
18. —	23. —	15. —	9. —	29. —	18. —	10. —
18. —	23. —	15. —	9. —	29. —	18. —	10. —
18. —	23. —	15. —	9. —	30. —	19. —	11. —
19. —	24. —	16. —	10. —	30. —	20. —	12. —

15

II. Norðanpóstur.
(framh.).

Póstleiðir.	Póststöðvar.	5. ferð.	6. ferð.	7. ferð.
B. Milli Akureyrar og Staðar	<i>Frá Akureyri</i>	19. apríl	2. maí	15. júní
	— Möðruvöllum	19. —	2. —	15. —
	— Steinsstöðum	19. —	2. —	15. —
1. <i>Frá Akureyri</i> (suðurleið)	— Miklabæ	20. —	3. —	16. —
	— <i>Víðimýri</i>	20. —	3. —	16. —
	— Bólstaðarhlíð	21. —	4. —	17. —
	— Blönduósi	21. —	5. —	17. —
	— <i>Sveinsstöðum</i>	22. —	6. —	18. —
	— Lækjamóti	22. —	6. —	18. —
	— Staðarbakka	23. —	7. —	19. —
	<i>að Stað</i>	23. —	7. —	20. —
	<i>Frá Stað</i>	25. apríl	9. maí	21. júní
2. <i>Frá Stað</i> (framhald norðurleiðar)	— Staðarbakka	25. —	9. —	21. —
	— Lækjamóti	25. —	9. —	21. —
	— <i>Sveinsstöðum</i>	26. —	10. —	22. —
	— Blönduósi	26. —	10. —	22. —
	— Bólstaðarhlíð	27. —	11. —	23. —
	— <i>Víðimýri</i>	27. —	11. —	23. —
	— Miklabæ	28. —	12. —	24. —
	— Steinsstöðum	28. —	12. —	24. —
	— Möðruvöllum	28. —	12. —	24. —
	<i>að Akureyri</i>	29. —	13. —	25. —

III. Seyðisfjarðarpóstur.

A. Milli Akureyrar og Grímsstaða	<i>Frá Akureyri</i>	9. apríl	2. maí	16. maí
	— Ljósavatni	10. —	3. —	17. —
1. <i>Frá Akureyri</i> (austurleið)	— Grenjaðarstað	10. —	3. —	17. —
	— Reykjahlíð	11. —	4. —	18. —
	<i>að Grímsstöðum</i>	12. —	5. —	19. —
	<i>Frá Grímsstöðum</i>	14. apríl	6. maí	20. maí
2. <i>Frá Grímsstöðum</i> (framh. vesturleiðar)	— Reykjahlíð	15. —	7. —	21. —
	— Grenjaðarstað	16. —	8. —	22. —
	— Ljósavatni	16. —	8. —	22. —
	<i>á Akureyri</i>	17. —	9. —	23. —
B. Milli Seyðisfjarðar og Grímsstaða	<i>Frá Seyðisfirði</i>	9. apríl	2. maí	16. maí
	— Höfða	10. —	3. —	17. —
	— Bót	10. —	3. —	17. —
	— Fossvöllum	11. —	4. —	18. —
1. <i>Frá Seyðisfirði</i> (vesturleið)	— Skjöldólfsstöðum	11. —	4. —	18. —
	<i>að Grímsstöðum</i>	12. —	5. —	19. —
	<i>Frá Grímsstöðum</i>	14. apríl	6. maí	20. maí
2. <i>Frá Grímsstöðum</i> (framh. austurleiðar)	— Skjöldólfsstöðum	15. —	7. —	21. —
	— Fossvöllum	15. —	7. —	21. —
	— Bót	16. —	8. —	22. —
	— Höfða	16. —	8. —	22. —
	<i>á Seyðisfirði</i>	17. —	9. —	23. —

8. ferð.	9. ferð.	10. ferð.	11. ferð.	12. ferð.	13. ferð.	14. ferð.	
11. júlí	15. ág.	7. sept.	29. sept.	19. okt.	9. nóv.	1. des.	
11. —	15. —	7. —	29. —	19. —	9. —	1. —	
11. —	15. —	7. —	30. —	20. —	10. —	2. —	
12. —	16. —	8. —	30. —	20. —	10. —	2. —	
12. —	16. —	8. —	1. okt.	21. —	11. —	3. —	
13. —	17. —	9. —	2. —	22. —	12. —	4. —	
13. —	17. —	9. —	3. —	23. —	13. —	5. —	
14. —	18. —	10. —	4. —	24. —	13. —	6. —	
14. —	18. —	10. —	4. —	24. —	13. —	6. —	
15. —	19. —	11. —	5. —	25. —	14. —	7. —	
15. —	19. —	11. —	5. —	25. —	14. —	7. —	
16. júlí	20. ág.	12. sept.	6. okt.	26. okt.	15. nóv.	8. des.	
16. —	20. —	12. —	7. —	27. —	16. —	9. —	
16. —	20. —	12. —	8. —	28. —	17. —	10. —	
17. —	21. —	13. —	8. —	28. —	17. —	10. —	
17. —	21. —	13. —	9. —	29. —	18. —	11. —	
18. —	22. —	14. —	9. —	29. —	18. —	11. —	
18. —	22. —	14. —	10. —	30. —	19. —	12. —	
19. —	23. —	15. —	10. —	30. —	19. —	12. —	
19. —	23. —	15. —	11. —	31. —	20. —	13. —	
19. —	23. —	16. —	11. —	31. —	20. —	13. —	Auka-
20. —	24. —	16. —	12. —	1. nóv.	21. —	14. —	ferð.
27. júní	22. júlí	26. ág.	19. sept.	14. okt.	3. nóv.	23. nóv.	16. des.
28. —	23. —	27. —	20. —	15. —	4. —	24. —	17. —
28. —	23. —	27. —	20. —	15. —	4. —	24. —	17. —
29. —	24. —	28. —	21. —	16. —	5. —	25. —	18. —
30. —	25. —	29. —	22. —	17. —	6. —	26. —	19. —
1. júlí	26. júlí	30. ág.	23. sept.	19. okt.	8. nóv.	28. nóv.	21. des.
2. —	27. —	31. —	24. —	20. —	9. —	29. —	22. —
3. —	28. —	1. sept.	25. —	21. —	10. —	30. —	23. —
3. —	28. —	1. —	25. —	21. —	10. —	30. —	23. —
4. —	29. —	2. —	26. —	22. —	11. —	1. des.	24. —
27. júní	22. júlí	26. ág.	19. sept.	14. okt.	3. nóv.	23. nóv.	16. des.
28. —	23. —	27. —	20. —	15. —	4. —	24. —	17. —
28. —	23. —	27. —	20. —	15. —	4. —	24. —	17. —
29. —	24. —	28. —	21. —	16. —	5. —	25. —	18. —
29. —	24. —	28. —	21. —	16. —	5. —	25. —	18. —
30. —	25. —	29. —	22. —	17. —	6. —	26. —	19. —
1. júlí	26. júlí	30. ág.	23. sept.	19. okt.	8. nóv.	28. nóv.	21. des.
2. —	27. —	31. —	24. —	20. —	9. —	29. —	22. —
2. —	27. —	31. —	24. —	20. —	9. —	29. —	22. —
3. —	28. —	1. sept.	25. —	21. —	10. —	30. —	23. —
3. —	28. —	1. —	25. —	21. —	10. —	30. —	23. —
4. —	29. —	2. —	26. —	22. —	11. —	1. des.	24. —

	Póstleiðir.	Póststöðvar.	5. ferð.	6. ferð	7. ferð.
IV. Austanpóstur.	A. Milli Reykjavíkur og Odda.	<i>Frá Reykjavík.</i>	13. apríl	4. maí	27. maí
		— Kotströnd	14. —	5. —	28. —
		— Hraungerði	15. —	6. —	29. —
	1. <i>Frá Reykjavík</i> (austurleið).	— Ási	15. —	6. —	29. —
		að Odda	16. —	7. —	30. —
		<i>Frá Odda</i>	18. apríl	9. maí	1. júní
		— Ási	19. —	9. —	1. —
		— Hraungerði	19. —	10. —	2. —
	2. <i>Frá Odda</i> (framh. suðurleiðar).	— Kotströnd	20. —	10. —	2. —
		í Reykjavík	21. —	11. —	3. —
	B. Milli Prestsbakka og Odda.	<i>Frá Prestsbakka</i>	13. apríl	4. maí	27. maí
		— Rofabæ	14. —	5. —	28. —
		— Mýrum	14. —	5. —	28. —
		— Vík	15. —	6. —	29. —
	1. <i>Frá Prestsbakka</i> (framh. suðurleiðar).	— Holti	15. —	6. —	29. —
		— Seljalandi	16. —	6. —	29. —
		að Odda	17. —	7. —	30. —
		<i>Frá Odda</i>	18. apríl	9. maí	1. júní
		— Seljalandi	18. —	9. —	1. —
	2. <i>Frá Odda</i> (framh. austurleiðar).	— Holti	19. —	9. —	1. —
		— Vík	19. —	10. —	2. —
		— Mýrum	19. —	10. —	2. —
		— Rofabæ	20. —	11. —	3. —
		að Prestsbakka	21. —	12. —	4. —
	A. Milli Prestsbakka og Bjarnaness.	<i>Frá Prestsbakka</i>	23. apríl	14. maí	6. júní
		— Sandfelli	24. —	15. —	7. —
		— Kálfafellsstað	25. —	16. —	8. —
	1. <i>Frá Prestsbakka</i> (framh. austurleiðar).	— Hólmi	25. —	16. —	8. —
		að Bjarnanesi	26. —	17. —	9. —
		<i>Frá Bjarnanesi</i>	27. apríl	19. maí	10. júní
		— Hólmi	27. —	19. —	10. —
		— Kálfafellsstað	28. —	20. —	11. —
	2. <i>Frá Bjarnanesi</i> (framh. suðurleiðar).	— Sandfelli	29. —	21. —	12. —
		að Prestsbakka	30. —	22. —	13. —
	B. Milli Eskifjarðar og Bjarnaness.	<i>Frá Eskifirði</i>	22. apríl	14. maí	5. júní
		— Höfða	22. —	14. —	5. —
		— Arnhallstöðum	23. —	15. —	6. —
		— Höskuldsstöðum	23. —	15. —	6. —
	1. <i>Frá Eskifirði</i> (suðurleið).	— Djúpavogi	24. —	16. —	7. —
		— Starmýri	24. —	16. —	7. —
		— Stafafelli	25. —	17. —	8. —
		að Bjarnanesi	26. —	18. —	9. —
		<i>Frá Bjarnanesi</i>	29. maí	20. maí	11. júní
	2. <i>Frá Bjarnanesi</i> (framh. austurleiðar).	— Stafafelli	30. —	21. —	12. —
		— Starmýri	30. —	21. —	12. —
		— Djúpavogi	30. —	22. —	13. —
		— Höskuldsstöðum	1. maí	22. —	13. —
		— Arnhallstöðum	2. —	23. —	14. —
		— Höfða	2. —	23. —	14. —
		að Eskifirði	3. —	24. —	15. —

Suðanstanlandspóstur.

V. Eskifjarðarpóstur.

8. ferð.	9. ferð.	10. ferð.	11. ferð.	12. ferð.	13. ferð.	14. ferð.	15. ferð.	16. ferð.
15. júní	6. júlí	25. júlí	15. ág.	5. sept.	21. sept.	12. okt.	2. nóv.	25. nóv.
16. —	7. —	26. —	16. —	6. —	22. —	13. —	3. —	26. —
17. —	8. —	27. —	17. —	7. —	23. —	14. —	4. —	27. —
17. —	8. —	27. —	17. —	7. —	23. —	14. —	4. —	27. —
18. —	9. —	28. —	18. —	8. —	24. —	15. —	5. —	28. —
20. júní	10. júlí	30. júlí	20. ág.	10. sept.	26. sept.	17. okt.	7. nóv.	30. nóv.
21. —	11. —	31. —	21. —	11. —	27. —	18. —	8. —	1. des.
22. —	12. —	1. ág.	22. —	12. —	28. —	19. —	9. —	2. —
22. —	12. —	1. —	22. —	12. —	28. —	19. —	9. —	3. —
23. —	13. —	2. —	23. —	13. —	29. —	20. —	10. —	4. —
15. júní	6. júlí	25. júlí	15. ág.	5. sept.	22. sept.	12. okt.	2. nóv.	23. nóv.
16. —	7. —	26. —	16. —	6. —	23. —	13. —	3. —	24. —
16. —	7. —	26. —	16. —	6. —	23. —	13. —	3. —	24. —
17. —	8. —	27. —	17. —	7. —	24. —	13. —	3. —	24. —
17. —	8. —	27. —	17. —	7. —	24. —	14. —	4. —	25. —
17. —	8. —	27. —	17. —	7. —	24. —	14. —	4. —	25. —
18. —	9. —	28. —	18. —	8. —	25. —	15. —	5. —	26. —
19. júní	9. júlí	30. júlí	20. ág.	10. sept.	26. sept.	17. okt.	7. nóv.	28. nóv.
19. —	9. —	30. —	20. —	10. —	26. —	17. —	7. —	28. —
19. —	9. —	30. —	20. —	10. —	26. —	17. —	7. —	29. —
20. —	10. —	31. —	21. —	11. —	27. —	18. —	8. —	29. —
20. —	10. —	31. —	21. —	11. —	27. —	18. —	8. —	30. —
21. —	11. —	1. ág.	22. —	12. —	28. —	19. —	9. —	1. des.
22. —	12. —	2. —	23. —	13. —	29. —	20. —	10. —	2. —
25. júní	13. júlí	3. ág.	26. ág.	14. sept.	2. okt.	22. okt.	11. nóv.	3. des.
26. —	14. —	4. —	27. —	15. —	3. —	23. —	12. —	4. —
27. —	15. —	5. —	28. —	16. —	4. —	24. —	13. —	5. —
27. —	15. —	5. —	28. —	16. —	4. —	24. —	13. —	5. —
28. —	16. —	6. —	29. —	17. —	5. —	25. —	14. —	6. —
29. júní	18. júlí	8. ág.	30. ág.	18. sept.	7. okt.	27. okt.	16. nóv.	8. des.
29. —	18. —	8. —	30. —	18. —	7. —	27. —	16. —	8. —
30. —	19. —	9. —	31. —	19. —	8. —	28. —	17. —	9. —
1. júlí	20. —	10. —	1. sept.	20. —	9. —	29. —	18. —	10. —
2. —	21. —	11. —	2. —	21. —	10. —	30. —	19. —	11. —
24. júní	13. júlí	3. ág.	25. ág.	14. sept.	1. okt.	21. okt.	10. nóv.	2. des.
24. —	13. —	3. —	25. —	14. —	1. —	21. —	10. —	2. —
25. —	14. —	4. —	26. —	15. —	2. —	22. —	11. —	3. —
25. —	14. —	4. —	26. —	15. —	2. —	22. —	11. —	3. —
26. —	15. —	5. —	27. —	16. —	3. —	23. —	12. —	4. —
26. —	15. —	5. —	27. —	16. —	3. —	23. —	12. —	4. —
27. —	16. —	6. —	28. —	17. —	4. —	24. —	13. —	5. —
28. —	17. —	7. —	29. —	18. —	5. —	25. —	14. —	6. —
1. júlí	20. júlí	10. ág.	31. ág.	21. sept.	7. okt.	26. okt.	16. nóv.	7. des.
2. —	21. —	11. —	1. sept.	22. —	8. —	27. —	17. —	8. —
2. —	21. —	11. —	1. —	22. —	8. —	27. —	17. —	8. —
3. —	22. —	12. —	2. —	23. —	9. —	28. —	18. —	9. —
3. —	22. —	12. —	2. —	23. —	9. —	28. —	18. —	9. —
4. —	23. —	13. —	3. —	24. —	10. —	29. —	19. —	10. —
4. —	23. —	13. —	3. —	24. —	10. —	29. —	19. —	10. —
5. —	24. —	14. —	4. —	25. —	11. —	30. —	20. —	11. —

15

Þessir eru aukapóstar:

1. GULLBRINGUSÝSLUPÓSTURINN, milli Reykjavíkur og Hvalsness, leggur af stað frá Reykjavík eptir komu aðalpóstanna að norðan og vestan, fer um *Hafnarfjörð*, *Kálfa-tjörn*, *Keflavík* og *Útskála* að *Hvalsnesi*, og snýr þá aptur sömu leið til Reykjavíkur.
2. EYRARBAKKAPÓSTURINN, milli Keflavíkur og Eyrarbakka, leggur af stað frá *Keflavík* eptir komu Gullbringusýslupóstsins þangað frá Reykjavík, fer um *Kirkjuvog*, *Tóptir* í *Grindavík*, *Vogsósa* og *Þorlákshöfn* til *Eyrarbakka*, dvelur þar að minnsta kosti 6 klukkutíma og fer þá aptur sömu leið til Keflavíkur.
3. BORGARFJARÐARSÝSLUPÓSTARNIR eru tveir:
 - a. Fer annar frá *Saurbæ* á *Hvalfjarðarströnd* eptir komu norðan- og vestanpóstsins þangað á suðurleið út á *Akranes* að *Skipaskaga*, dvelur þar að minnsta kosti í 6 klukkutíma, og fer síðan sömu leið aptur að *Saurbæ*.
 - b. Hinn pósturinn fer frá *Arnarholti* þegar eptir komu vestanpóstsins þangað frá Reykjavík um *Reykholt* að *Gilsbakka* í *Hvítársíðu*, og snýr þaðan aptur beina leið að *Arnarholti*.
4. MÝRASÝSLUPÓSTURINN fer frá *Arnarholti* í Mýrasýslu svo fljótt sem unnt er eptir komu aðalpóstanna þangað frá Reykjavík að *Borgarnesi* í *Borgarhreppi* og snýr þaðan þegar aptur að *Arnarholti*.
5. STYKKISHÓLMSPÓSTURINN, milli *Arnarholts* og *Stykkishólms*, fer frá *Arnarholti* í hvert skipti strax eptir komu norðanpóstsins þangað frá Reykjavík og kemur við á *Staðarhrauni* og *Rauðkollsstöðum*; snýr aptur frá *Stykkishólmi* eptir 12 tíma viðstöðu þar, og fer sömu leið aptur að *Arnarholti*; kemur þangað áður en annarhvor aðalpóstanna leggur þaðan af stað til Reykjavíkur.
 Daginn eptir að póstur þessi er kominn frá *Arnarholti* að *Rauðkollsstöðum* fer aukapóstur þaðan um *Staðastað* til *Ólafsvíkur* og snýr þaðan strax aptur sömu leið að *Rauðkollsstöðum*.
6. FLATEYJARPÓSTURINN fer frá *Stykkishólmi* til *Flateyjar*, strax eptir komu *Stykkishólmspóstsins* í 10. og 12. ferð, og snýr aptur til *Stykkishólms* eptir sólarhringsdvöl.
7. SNÆFELLNESSÝSLUPÓSTURINN fer frá *Stykkishólmi* eptir komu aukapóstsins frá Stað í *Hrútafirði*, og fer um *Grundarfjörð* til *Ólafsvíkur* og sömu leið aptur eptir 6 tíma dvöl.
8. DALASÝSLUPÓSTARNIR eru tveir:
 - a. Fer annar frá Stað í *Hrútafirði*, þegar eptir að norðanpósturinn er kominn þangað frá *Akureyri*, að *Hjarðarholti* í *Dölum*. Eptir komu vestanpóstsins þangað frá *Ísafirði* heldur hann áfram um *Harastaði* og *Breiðabólstað* á *Skógarströnd* til *Stykkishólms*, og eptir sólarhringsdvöl þar, snýr hann aptur sömu leið að Stað í *Hrútafirði*.
 - b. Hinn pósturinn fer frá *Hjarðarholti* í *Dölum*, þegar eptir komu *Reykjavíkurbóstsins* þangað, fram *Fellsströnd* um *Staðarfell* og *Skarðsströnd* að *Skarði*, og þaðan alla leið að *Brunná*, þaðan snýr hann aptur sömu leið að *Hjarðarholti* í *Dölum*.
9. BARÐASTRANDARSÝSLUPÓSTARNIR eru þrír:
 - a. Hinn fyrsti fer frá *Bæ* í *Króksfirði*, þegar eptir að vestanpóstur er þangað kominn frá *Hjarðarholti*, fer um *Gufudal*, *Brjámslæk*, *Geirseyri*, *Sveinseyri* og *Bildudal* að *Rafnseyri*, og snýr aptur sömu leið að *Bæ*.
 - b. Annar fer frá *Flatey*, eptir komu *Flateyjarpóstsins* þangað, að *Brjámslæk*, og snýr aptur þaðan til *Flateyjar*.
 - c. Hinn þriðji fer frá *Bæ* í *Króksfirði* eptir komu vestanpóstsins þangað frá *Ísafirði*, að Stað í *Hrútafirði*. Eptir komu norðanpóstsins frá *Akureyri* að Stað fer hann þaðan aptur að *Bæ*, og sje kominn þangað áður en vestanpósturinn fer þaðan áleiðis til *Ísafjarðar*.
10. ÍSAFJARÐARSÝSLUPÓSTARNIR eru fjórir:
 - a. Hinn fyrsti fer frá *Ísafirði*, þegar eptir komu vestanpóstsins þangað um *Holt* í *Öndarfirði*, *Mýrar* í *Dýrafirði*, og *Þingeyri* að *Rafnseyri*, og snýr aptur þaðan sömu leið til *Ísafjarðar*.
 - b. Annar fer, þegar eptir komu vestanpóstsins, frá *Ísafirði* sjóleiðis til *Snæfjalla*, þaðan að Stað í *Grunnavík* og þaðan aptur til *Hesteyrar* í *Sljettuhreppi*, og, ef tími er

nægur, að *Stað í Aðalvík*, og síðan, sem fyrst unnt er, sömu leið aptur til Ísa-fjarðar.

- c. Hinn þriðji fer frá *Ísafirði*, eptir komu vestanpóstsins þangað í 6., 8., 11. og 13. ferð, að *Botni í Súgandafirði* og snýr þaðan aptur á *Isafjörð*.
- d. Hinn fjórði fer frá *Arngerðareyri*, eptir komu vestanpóstsins frá Ísafirði, að *Kálfanesi* í *Steingrímsfirði*, og snýr aptur þaðan að *Arngerðareyri*.

11. STRANDASÝSLUPÓSTARNIR eru tveir:

- a. Annar fer frá *Stað í Hrútafirði*, daginn eptir komu norðanpóstsins þangað frá *Reykjavík*, fer um *Borðeyri*, *Bæ*, *Prestsbakka*, *Kollafjarðarnes*, *Kálfanes* og *Hrófberg* í *Steingrímsfirði*, um *Kúvíkur* við *Reykjartjörð* að *Arnesi* í *Trjeyllisvík*, og snýr aptur þaðan sömu leið að *Stað í Hrútafirði*.
- b. Hinn fer frá *Bæ í Króksfirði*, eptir komu vestanpóstsins þangað frá *Hjarðarholti*, að *Kálfanesi* í *Steingrímsfirði*, og snýr þaðan aptur að *Bæ*.

12. HÚNAVATNSÝSLUPÓSTARNIR eru þrír:

- a. Hinn fyrsti fer frá *Sveinsstöðum*, daginn eptir komu norðanpóstsins þangað frá *Stað*, um *Vesturhópshóla* að *Tjörn á Vatnsnesi* og snýr aptur þaðan sömu leið að *Sveinsstöðum*.
- b. Annar fer sömuleiðis frá *Sveinsstöðum*, eptir komu póstsins frá *Stað*, að *Auðkúlu í Svinadal*, og snýr aptur að *Sveinsstöðum*.
- c. Hinn þriðji fer frá *Blönduósi*, daginn eptir komu norðanpóstsins þangað frá *Sveinsstöðum*, til *Skagastrandar verzlunarestaðar*, og eptir sólarhringsdvöl þar fer hann aptur að *Blönduósi*.

13. SKAGAFJARÐARSÝSLUPÓSTARNIR eru fjórir:

- a. Hinn fyrsti fer frá *Víðimýri*, eptir komu norðanpóstsins þangað frá *Stað*, um *Mælifell* að *Goðdölum* og sömu leið aptur að *Víðimýri*.
- b. Annar fer frá *Víðimýri*, daginn eptir komu norðanpóstsins þangað frá *Stað* um *Sauðárkrók*, *Lón*, *Hofsós*, *Haganes* og *Hraun* til *Siglufjarðar*, og snýr aptur sömu leið eptir sólarhringsdvöl þar.
- c. Hinn þriðji fer frá *Sauðárkróki*, eptir komu *Siglufjarðarpóstsins* frá *Víðimýri*, að *Hvammi í Laxárdal*, og snýr aptur á *Sauðárkrók*.
- d. Hinn fjórði fer frá *Lóni*, eptir komu *Siglufjarðarpóstsins* þangað frá *Víðimýri*, að *Hólum í Hjaltadal* og snýr aptur þaðan að *Lóni*.

14. EYJAFJARÐARSÝSLUPÓSTARNIR eru þrír, og fara allir frá Akureyri daginn eptir komu norðanpóstsins þangað frá *Stað*:

- a. Hinn fyrsti um *Tjörn í Svarfaðardal* og *Reyki í Ólafsfirði* að *Hraunum í Fljótum*, og snýr aptur þaðan eptir komu aukapóstsins frá *Siglufirði* sömu leið á *Akureyri*;
- b. Annar um *Hrafnagil* að *Saurbæ í Eyjafirði* og sömu leið aptur á *Akureyri*;
- c. Hinn þriðji um *Grýtubakka í Höfðahverfi* að *Þönglabakka* og sömu leið aptur á *Akureyri*.

15. ÞINGEYJARSÝSLUPÓSTARNIR eru tveir: Fer annar þeirra frá *Grenjaðarstað*, þegar er Seyðisfjarðarpósturinn er þangað kominn frá Akureyri, kemur við á *Húsavík*, *Skinnaströðum* og *Presthólum* og mætir á *Raufarhöfn* hinum Þingeyjarsýslupóstinum, sem fer frá *Vopnafirði* sama dag og hinn pósturinn á að fara frá *Grenjaðarstað* og kemur við á *Sauðanesi* og *Svalbarði*. Þegar báðir þessir póstar eru komnir til *Raufarhafnar*, snúa þeir aptur sömu leið, annar til *Grenjaðarstaðar* og hinn til *Vopnafjarðar*, og má Seyðisfjarðarpósturinn ekki fara frá *Grenjaðarstað* á leiðinni til Akureyrar, fyr en aukapósturinn er kominn aptur að *Grenjaðarstað*.

16. MÚLASÝSLUPÓSTARNIR eru átta:

- a. Hinn fyrsti er milli Seyðisfjarðar og Vopnafjarðar. Hann fer frá *Seyðisfirði* svo tímanlega, að hann sje kominn að *Höfða*, áður en Seyðisfjarðarpósturinn kemur þangað frá Akureyri, en undir eins og Seyðisfjarðarpósturinn er þangað kominn, heldur aukapósturinn áfram um *Bót* og *Fossvelli* til *Vopnafjarðar* og snýr aptur þaðan eptir sólarhrings dvöl sömu leið á *Seyðisfjörð*.
- b. Annar fer frá *Seyðisfirði* eptir komu aðal-póstsins þangað frá Akureyri um *Stakkahlíð* að *Desjarmýri* og sömu leið aptur til *Seyðisfjarðar*.
- c. Hinn þriðji fer sömuleiðis frá *Seyðisfirði*, þegar eptir komu norðanpóstsins þangað frá Akureyri, að *Brekku í Mjóafirði*, og snýr þaðan aptur til *Seyðisfjarðar*.

2. dag marzmán. 1892.

15

- d. Hinn fjórði fer frá *Höfða*, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá Akureyri, um Hjaltaastað að *Kirkjubæ* í *Hróarstungu* og sömu leið aptur að *Höfða*.
- e. Hinn fimmti fer sömuleiðis frá *Höfða*, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá Akureyri, yfir *Lagarfljót* um *Ás* í *Fellum* að *Valþjófsstað* og sömu leið aptur að *Höfða*.
- f. Hinn sjötti fer frá *Fossvöllum*, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá Akureyri, að *Hákonarstöðum* og sömu leið aptur að *Fossvöllum*.
- g. Hinn sjöundi fer frá *Eskifirði*, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá Bjarnanesi, um *Búðareyri* við *Reyðarfjörð* og *Kolfreyjastað* að *Stöð* í *Stöðvarfirði* og sömu leið aptur að *Eskifirði*.
- h. Hinn áttundi fer sömuleiðis frá *Eskifirði*, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá Bjarnanesi, að *Skorrastað* í *Norðfirði* og snýr þaðan aptur á *Eskifjörð*.
17. SKAPTAFELLSSÝSLUPÓSTURINN fer frá *Prestsbakka*, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá *Odda*, að *Borgarfelli* í *Skaptártungu* og snýr þaðan aptur að *Prestsbakka*.
18. VESTMANNAEYJAPÓSTURINN fer frá *Odda* að *Ljótarstöðum*, daginn eptir komu aðal-póstsins frá Reykjavík, og snýr þegar aptur að *Odda*. Þegar póstattaskan kemur frá Vestmannaeyjum að *Ljótarstöðum*, skal henni komið svo snemma að *Odda*, að hún komist á aðalpóstinn á leið hans til Reykjavíkur.
19. RANGÁRVALLASÝSLUPÓSTARNIR eru tveir:
- a. Fer annar frá *Ási* í Holtum, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá Reykjavík, að *Skarði* á *Landi* og snýr þaðan aptur að *Ási*.
- b. Hinn fer frá *Odda*, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá Reykjavík, um *Stórolfshvol* að *Teigi* í *Fljótshlíð* og þaðan aptur sömu leið að *Odda*.
20. ÁRNESSÝSLUPÓSTARNIR eru fjórir:
- a. Hinn fyrsti fer frá *Kotströnd* í *Ölfusi*, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá Reykjavík, að *Úlfjótswatni* í *Grafningi* og snýr þaðan aptur að *Kotströnd*.
- b. Annar fer frá *Hraungerði*, sem fyrst eptir komu aðal-póstsins frá Reykjavík, um *Arnarbæli* í *Grímsnesi* og *Mosfell* að *Torfastöðum* í *Biskupstungum* og þaðan aptur sömu leið að *Hraungerði*.
- c. Hinn þriðji fer sömuleiðis frá *Hraungerði*, sem fyrst eptir komu aðal-póstsins frá Reykjavík, um *Ólafsvelli* að *Reykjum* á *Skeiðum* og þaðan aptur sömu leið að *Hraungerði*.
- d. Hinn fjórði fer og frá *Hraungerði*, sem fyrst eptir komu aðal-póstsins frá Reykjavík ofan á *Eyrarbakka*, og snýr þaðan daginn eptir að *Hraungerði*.
- Reykjavík, 27. febrúar 1892.
Landshöfðinginn yfir Íslandi,
Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

16

Á g r i p

af reikningi landsbankans 1. október til 31. desbr. 1891.

Tekjur:

1. Í sjóði 1. október	68,700	65
2. Seðlar frá landssjóði	70,000	"
3. Borguð lán:		
a. Fasteignarveðslán	43,020	04
b. Sjálfsskuldarábyrgðarlán	17,942	30
c. Handveðslán	978	55
d. Lán gegn ábyrgð sveita- og bæjarfelaga o. fl.	1,197	80
e. Reikningslán	1	18
	Flyt	201,840 52

	Flutt	201,840 52	16
	Kr. a.		
4. Víxlar innleystir		76,595	•
5. Ávísanir innleystar		625	•
6. Vextir		25,005	15
7. Diskonto		364	54
8. Ýmislegar tekjur		48	90
9. Frá Landmands-bankanum		28	15
10. Innlög á hlaupareikning		39,284	•
11. Sparisjóðsinnlög		112,132	35
12. Til jafnaðar móti gjaldlið 9 a—c		21,769	52
	Samtals	477,693	13

Gjöld:

1. Lán veitt:			
a. Fasteignarveðslán	55,201	•	
b. Sjálfsskuldarábyrgðarlán	21,940	•	
c. Handveðslán	8,000	•	
d. Lán gegn ábyrgð sveita og bæjarfjelaga o. fl.	3,250	•	
e. Reikningslán	120	•	88,511 •
2. Víxlar keyptir		33,175	•
3. Ávísanir keyptar		500	•
4. Útborgað af innlögum á hlaupareikning		38,649	41
5. Útborgað af sparisjóðsinnlögum	109,550	95	
Útborgaðir dagsvextir þar af	158	76	109,709 71
6. Til Landmands-bankans		980	•
7. Kostnaður við bankahaldið (laun o. fl.)		1,925	86
8. Ýmisleg útgjöld		205	73
9. Vextir af:			
a. Innstæðufje á hlaupareikning	76	03	
b. Innstæðufje með sparisjóðskjörum	18,775	21	
c. Innstæða varasjóðs landsbankans fyrir 1891	2,918	28	21,769 52
10. Í sjóði 31. desbr.		182,266	90
	Samtals	477,693	13

Athugasemdir:

Landsbankinn átti 31. desbr. 1891:

1. Skuldabréf fyrir lánun:			
a. Fasteignarveðsskuldabréf	627,543	04	
b. Sjálfsskuldarábyrgðarskuldabréf	103,125	84	
c. Handveðsskuldabréf	42,228	•	
d. Skuldabréf fyrir lánun sveita- og bæjarfjelaga o. fl.	22,005	47	
e. Skuldabréf fyrir reikningslánun	496	49	795,398 84
2. Önnur skuldabréf:			
a. Konungl. ríkisskuldabréf	249,200	•	
b. Skuldabréf Reykjavíkur kaupst.	1,500	•	250,700 •
3. Vízla		21,395	•
4. Ávísanir		1,565	•
5. Fasteignir lagðar bankanum út fyrir lánun að upphæð		1,050	•
6. Hjá Landmands-bankanum		2,356	83
7. Í sjóði		182,266	90
	Alls	1,254,732	57

16

	Kr.	a.
Seðlaskuld bankans til landssjóðs var 31. desbr. 1891	500,000	.
Innlög á hlaupareikning s. d.	5319 70	
Að viðbættum vöxtum fyrir 1891	76 03	5,395 73
Sparisjóðsinnlög 31. desbr. 1891	586,466 20	
Að viðbættum vöxtum fyrir 1891	18,775 21	605,241 41
Varasjóður bankans var 1. jan. 1891	83,379 43	
Vextir þar af fyrir 1891	2,918 28	86,297 71
Varasjóður sparisjóðs Reykjavíkur 31. des. 1891		22,871 15
Ymsar tekjur, sem enn eru eigi lagðar við varasjóð		34,926 57
	Alls	1,254,732 57

Stjórn landsbankans 18. febr. 1892.

L. E. Sveinbjörnsson. Eiríkur Briem. B. Kristjánsson.

STYRKUR ÚR LANDSSJÓÐI

samkvæmt fjárlögunum fyrir árin 1892 og 1893.

12. gr. B. b.

Veittar 10 krónur til endurgjalds kostnaði við aðgjörð á aðalpóstleiðinni yfir Vaðlaheiði.
 Veittar 64 kr. til endurgjalds kostnaði við skoðunargjörð á vegabótum þeim, er gjörðar voru sumarið 1891 á aðalpóstleiðinni um Húnavatnssýslu 1891.

Veittar 88 kr. til endurgjalds kostnaði við vörðuhleðslu á Holtavörðuheidi.

Veittar 25 kr. til endurgjalds kostnaði við endurbætur á aðalpóstleiðinni í Mýrasýslu.

Veittar 49 kr. 30 a. til að gjöra við brú hjá Grímsá í Borgarfjarðarsýslu.

Veittar 4 kr. 33 a. upp í kostnað við aðgjörð á aðalpóstveginum frá Krókeyri að Gilsferju í Eyjafjarðarsýslu.

Veittar 8 kr. 75 a. til endurgjalds kostnaði við aðgjörð á aðalpóstleiðinni um Hraungerðishrepp haustið 1890 og vorið 1891.

Veittar 217 kr. 50 a. til endurgjalds kostnaði við vörðuhleðslu á svonefndri Austra-selsheiði á Mývatnsöræfum.

Veittar 7 kr. upp í kostnað við að festa upp reglur fyrir umferð yfir Ölfusárbrúna.

Veittar 8 kr. 60 a. til vegabóta í Hraungerðishreppi.

Veittar 461 kr. 90 a. upp í kostnað við vegabót á Hesthálsi og Varmalækjarmelum.

Veittar 500 kr. til endurgjalds kostnaði við vegagjörðir í Suðuramtinu 1891 svo og til innkaupa á áhöldum til vegagjörðar.

Veittar 24 kr. fyrir skoðunargjörð á sæluhúsinu við Jökulsá á Fjöllum.

Veittar 129 kr. 70 a. til áhalda til vegagjörða á aðalpóstleiðum.

Veittar 32 kr. 50 a. til aðgjörðar að brú fyrir neðan Viðimýri.

12. gr. B. c.

Veittar 67 kr. upp í kostnað við ruðning á veginum frá Hrauni í Ölfusi að Kolviðarhóli.

EMBÆTTASKIPUN OG LAUSN FRÁ EMBÆTTI.

4. febr. veitti landshöfðingi settum presti að Staðarhrauni, sjera Guðlaugi Guðmundssyni, Skarðspingaprestakall í Dalaprófastsdæmi frá næstkomandi fardögum að telja eptir að tillögu safnadarins hafði verið um það leitað.

11. febr. veitti landshöfðingi presti að Höfða í Suður-Þingeyjarprófastsdæmi, sjera Gunnari Ólafssyni, lausn frá prestsembætti frá næstkomandi fardögum að telja með eptirlaunum sakir ellilasleika.

S. d. veitti landshöfðingi presti að Stað í Steingrímsfirði, sjera Isleifi Einarssyni, lausn frá prestsembætti frá næstkomandi fardögum að telja sakir heilsubrests.

ÓVEITT PRESTAKÖLL.

Höfða prestakall (Grenivíkursókn) í Suður-Þingeyjarprófastsdæmi; prestsetrið er að Grenivík. — Metið 923 kr. 45 a., augl. 24. febr. 1892. Veitist frá næstu fardögum.

Staður í Steingrímsfirði í Strandaprófastsdæmi. Prestsekkja nýtur $\frac{1}{10}$ af föstum tekjum prestakallsins og uppgjafaprestur fær af því í eptirlaun 279 kr. 84 a. Metið 1479 kr. 84 a. — Augl. 24. febrúar 1892. Veitist frá næstu fardögum.

Verðlagsskrá,

sem gildir fyrir

Austur-Skaptafellsýslu.

frá miðju maímánaðar 1892 til sama tíma 1893.

17
13. febr.

		I peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1. kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	84	05	84	05	70
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	10	50	63	»	52
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	11	43	68	58	57
4.	— 8 — tvævetrir	9	17	73	36	61
5.	— 12 — veturgamlir	6	78	81	36	68
6.	— 8 ær geldar	7	97	63	76	53
7.	— 10 — mylkar	6	62	66	20	55
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	60	20	60	20	50
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu á sama aldri hver -	43	20	57	60	48
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pundið á	»	76	91	20	76
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — -	»	56	67	20	56
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu	»	59	70	80	59
13.	— 100 — af tólg, vel bræddri	»	23	27	60	23
<i>C. Tóvara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræðir pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 — tvíbandsgjald-sokka	»	»	»	»	»
17.	— 180 — sjóvetlinga	»	»	»	»	»
18.	— 20 eingirnispeysur hver -	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvodarvaðmáls, álnar breiðs 1 alin á	»	»	»	»	»
21.	— 120 álnir einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 alin á	»	»	»	»	»
<i>D. Fiskur.</i>						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
23.	— 6 — — harðfiski — — — -	16	»	96	»	80
24.	— 6 — — þyrsklingi — — — -	»	»	»	»	»
25.	— 6 — — ýsu, hertri	»	»	»	»	»
26.	— 6 — — hákarli hertum	15	»	90	»	75
<i>E. Lýsi.</i>						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . 8 pottar á	2	»	30	»	25
28.	— 1 — — — hákarlslýsi . - — -	2	08	31	20	26
29.	— 1 — — — selslýsis . . - — -	2	37	35	55	30
30.	— 1 — — — þorskalýsis . - — -	1	88	28	20	23

10. dag marzmán. 1892.

17

13. febr.

						Í peningum		Hundrað á		Alin
						Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>F. Skinnavara.</i>										
31.	1 hndr.	4 fjórðungar	nautsinnns . . .	10 pund á		12	1	48	4	40
32.	—	6 —	kýrskinnns . . .	— —		10	12	60	72	51
33.	—	6 —	hross-sinnns . . .	— —		7	88	47	28	39
34.	—	8 —	sauðskinnns af tvæ-							
			vetrum og eldri — —	— —		5	52	44	16	37
35.	—	12 —	sauðskinnns af vet-							
			urgömlum og ám — —	— —		4	25	51	»	42
36.	—	6 —	selsinnns . . .	— —		6	45	38	70	32
37.	—	240	lambskinn (vorlamba), einlit	hvert á		»	19	45	60	38
<i>G. Ýmislegt.</i>										
38.	1 hndr.	6 pd.	af æðardún, vel hreinsuðum,	pundið á		11	»	66	»	55
39.	—	40 —	— óhreinsuðum . . .	— —		»	»	»	»	»
40.	—	120 —	— fuglaflöðri . . .	10 pund —		9	»	108	»	90
41.	—	480 —	— fjallagrösum . . .	— —		1	25	60	»	50
42.	5 álnir	1 dagsverk	um heyannir . . .			2	46	59	4	49
43.	—	1 lambsfóður				3	53	84	72	71

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum land-
aurum verður:

<i>Eptir A. eða í friðu</i>	68	68	57
— <i>B. — í ullu, smjör og tölq</i>	64	20	53
— <i>C. — í ullar-tóvöru</i>	»	»	»
— <i>D. — í fiski</i>	93	»	77
— <i>E. — í lýsi</i>	31	24	26
— <i>F. — í skinna-vöru</i>	47	93	40

En meðalverð allra landaura samantalið 305 05 253

og skipt með 5 sýnir:

meðalverð allra meðalverða . 61 01 51

Reykjavík 13. dag febrúarmán. 1892

Kristján Jónsson, Hallgrímur Sveinsson.
settur.

18

13. febr.

Verðlagsskrá,

sem gildir fyrir

Vestur-Skaptafellssýslu

frá miðju maímánaðar 1892 til sama tíma 1893.

					Í peningum		Hundrað á		Alin.
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>									
1.	1 hndr.	1 kýr,	3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum						
			október til nóvembermánaðarloka, í fardög-						
			um	á	73	92	73	92	62
2.	—	6 ær,	2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í						
			fardögum	hver á	9	4	54	24	45
3.	—	6 sauðir,	3 til 5 vetra, á hausti . . .	—	12	15	72	90	61
4.	—	8 —	tvævetrir . . .	—	9	92	79	36	66
5.	—	12 —	veturgamlir . . .	—	6	87	82	44	69

		í peningum		Hundrað á		Alin.	18 13. febr.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.	
6.	1 hndr. 8 ær geldar . . . á hausti . hver á	8	34	66	72	56	
7.	— 10 — mylkar . . . — — —	6	32	63	20	53	
8.	— 1 áburðarhestur taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum . . . á	59	17	59	17	49	
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu, á sama aldri . . . hver -	45	»	60	»	50	
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>							
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	»	57	68	40	57	
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — -	»	43	51	60	43	
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu . . — -	»	54	64	80	54	
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri . . — -	»	33	39	60	33	
<i>C. Tóvara af ullu.</i>							
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . . . pundið á	»	»	»	»	»	
15.	— 60 þör eingirnissocka . . . parið á	»	»	»	»	»	
16.	— 30 — tvíbandsgjald-socka . . — -	»	»	»	»	»	
17.	— 180 — sjóvetlinga . . . — -	»	20	36	»	30	
18.	— 20 eingirnispeysur . . . hver -	»	»	»	»	»	
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur . . . — -	»	»	»	»	»	
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin. . . á	1	»	120	»	100	
21.	— 120 álnir einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 alin. . . á	»	»	»	»	»	
<i>D. Fiskur.</i>							
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á	15	»	90	»	75	
23.	— 6 — — harðfiski — — —	33	13	198	78	166	
24.	— 6 — — þyrsklingi — — —	25	»	150	»	125	
25.	— 6 — — ýsu, hertri . . . — -	12	66	75	96	63	
26.	— 6 — — hákarli hertum . . . — -	»	»	»	»	»	
<i>E. Lýsi.</i>							
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . 8 pottar á	»	»	»	»	»	
28.	— 1 — — hákarlslýsis . — — -	2	»	30	»	25	
29.	— 1 — — selslýsis . — — -	2	80	42	»	35	
30.	— 1 — — þorskalýsis . — — -	1	77	26	55	22	
<i>F. Skinnavara.</i>							
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautsinnss . . 10 pund á	9	88	39	52	33	
32.	— 6 — kýrskinnss . . — — -	7	26	43	56	36	
33.	— 6 — hrossskinnss . . — — -	5	87	35	22	29	
34.	— 8 — sauðskinnssaf tvævetrum og eldri . — — -	4	36	34	88	29	
35.	— 12 — sauðskinnss af veturgömlum og ám — — -	3	05	36	60	30	
36.	— 6 — selskinnss . . — — -	5	25	31	50	26	
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á	»	29	69	60	58	

18
13. febr.

		í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>G. Ýmislegt.</i>						
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	»	»	»	»	»
39.	— 40 — — — óhreinsuðum . . . —	»	»	»	»	»
40.	— 120 — — fuglafiðri 10 pund -	4	23	50	76	42
41.	— 480 — — fjallagrösum — — -	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	18	52	32	44
43.	— 1 lambsfóður	3	04	72	96	61

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum land-
aurum verður:

<i>Eptir A. eða í friðu</i>	67	99	57
— <i>B. — í ullu, smjör og tólg</i>	56	10	47
— <i>C. — í ullar-tóvöru</i>	78	»	65
— <i>D. — í fiski</i>	128	68	107
— <i>E. — í lýsi</i>	32	85	27
— <i>F. — í skinna-vöru</i>	41	55	35

En meðalverð allra landaura samantalið 405 17 338
og skipt með 6 sýnir:

meðalverð allra meðalverða .

67 53 56

Reykjavík 13. dag febrúarmán. 1892.

Kristján Jónsson, Hallgrímur Sveinsson.
settur.

19
15. febr.

Verðlagsskrá,

sem gildir fyrir

Rangárvallasýslu

frá miðju maímánaðar 1892 til sama tíma 1893.

		í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Fríður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardög- um á	86	71	86	71	72
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	9	02	54	12	45
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	13	54	81	24	68
4.	— 8 — tvævetrir	10	98	87	84	73
5.	— 12 — veturgamlir	7	41	88	92	74
6.	— 8 ær geldar	9	44	75	52	63
7.	— 10 — mylkar	6	89	68	90	57
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	69	92	69	92	58
9.	— 1 ¹ / ₃ hryssu, á sama aldri hver -	53	83	71	77	60
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	»	69	82	80	69
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — -	»	51	61	20	51
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu	»	57	68	40	57
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri	»	35	42	»	35

		í peningum		Hundrað á		Alin.		19 15. febr
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.		
C. Tóvara af ullu.								
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði	pundið á	»	»	»	»	»	
15.	— 60 þör eingirnissokka	parið á	»	»	»	»	»	
16.	— 30 — tvíbandsgjald-sokka	—	»	»	»	»	»	
17.	— 180 — sjóvetlinga	—	»	»	»	»	»	
18.	— 20 eingirnispeysur	hver	»	»	»	»	»	
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur	—	»	»	»	»	»	
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin	á	1	25	150	»	125	
21.	— 120 álnir einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 alin	á	1	»	120	»	100	
D. Fiskur.								
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á		12	17	73	02	61	
23.	— 6 — — harðfiski — — —	—	24	19	145	14	121	
24.	— 6 — — þyrsklingi — — —	—	12	»	72	»	60	
25.	— 6 — — ýsu, hertri	—	10	95	65	70	55	
26.	— 6 — — hákarli hertum	—	»	»	»	»	»	
E. Lýsi.								
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis.	8 pottar á	»	»	»	»	»	
28.	— 1 — — — hákarlslýsis	—	»	»	»	»	»	
29.	— 1 — — — selslýsis	—	3	»	45	»	37	
30.	— 1 — — — þorskalýsis	—	1	76	26	40	22	
F. Skinnavara.								
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinns	10 pund á	13	14	52	56	44	
32.	— 6 — — kýrskinns	—	10	61	63	66	53	
33.	— 6 — — hross-skinns	—	8	39	50	34	42	
34.	— 8 — — sauðskinnsaftvævetrum og eldri. — — —	—	6	96	55	68	46	
35.	— 12 — — sauðskinnsafveturgömlum og ám — — —	—	5	07	60	84	51	
36.	— 6 — — selskinns	—	11	13	66	78	56	
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit hvert á	—	»	28	67	20	56	
G. Ýmislegt.								
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		»	»	»	»	»	
39.	— 40 — — — óhreinsuðum	—	»	»	»	»	»	
40.	— 120 — — fuglafiðri	10 pund	»	»	»	»	»	
41.	— 480 — — fjallagrösum	—	»	»	»	»	»	
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	—	2	22	53	28	44	
43.	— 1 lambsfóður	—	3	11	74	64	62	

19 Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum land-
15. febr. aurum verður:

<i>Eptir A. eða í friðu</i>	
— B. — <i>í ullu, smjöri og tólgi</i>	
— C. — <i>í ullar-tövéru</i>	
— D. — <i>í fiski</i>	
— E. — <i>í lýsi</i>	
— F. — <i>í skinnavöru</i>	

En meðalverð allra landaura samantalið
og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða .

Reykjavík 15. dag febrúarmán. 1892.

Kristján Jónsson, Hallgrímur Sveinsson.
settur.

Hundrað á		Alin.
Kr.	Aur.	Aur.
76	11	63
63	60	53
135	»	112
88	96	74
35	70	30
59	58	50
458	95	382
76	49	64

20

15. febr.

Verðlagsskrá,

sem gildir fyrir

Vestmannaeyjasýslu

frá miðju maímánaðar 1892 til sama tíma 1893.

		Í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	»	»	»	»	»
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	10	»	60	»	50
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	17	»	102	»	85
4.	— 8 — tvævetrir	11	50	92	»	77
5.	— 12 — veturgamlir	8	»	96	»	80
6.	— 8 ær geldar	11	25	90	»	75
7.	— 10 — mylkar	10	»	100	»	83
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	87	50	87	50	73
9.	— 1 ¹ / ₃ hryssu, á sama aldri hver -	40	»	53	33	44
<i>B. Ull, smjör og tólgi.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pundið á	»	65	78	»	65
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — -	»	50	60	»	50
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu	»	57	68	40	57
13.	— 120 — af tólgi, vel bræddri	»	38	45	60	38
<i>C. Tóvara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 þör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 — tvíbandsgjaldsokka	»	»	»	»	»
17.	— 180 — sjóvetlinga	»	25	45	»	38
18.	— 20 eingirnisspeysur hver -	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbands-gjaldspeysur	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvöðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin. á	»	87	104	40	87
21.	— 120 álnir einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 alin. á	»	»	»	»	»

		Í peningum		Hundrað á		Alin.	20 15. febr.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.	
<i>D. Fiskur.</i>							
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á	14	»	84	»	70	
23.	— 6 — — harðfiski — — —	40	»	240	»	200	
24.	— 6 — — þyrsklingi — — —	8	63	51	78	43	
25.	— 6 — — ýsu, hertri	6	75	40	50	34	
26.	— 6 — — hákarli hertum	»	»	»	»	»	
<i>E. Lýsi.</i>							
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . 8 pottar á	»	»	»	»	»	
28.	— 1 — — — hákarlslýsis . - — -	»	»	»	»	»	
29.	— 1 — — — selslýsis . . - — -	»	»	»	»	»	
30.	— 1 — — — þorskalýsis . - — -	1	40	21	»	18	
<i>F. Skinnavara.</i>							
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nauskinns . . 10 pund á	10	50	42	»	35	
32.	— 6 — — kýrskinns . . . — — -	»	»	»	»	»	
33.	— 6 — — hross-skinns . . — — -	»	»	»	»	»	
34.	— 8 — — sauðskinns aftvæ- vetrum og eldri. — — -	6	25	50	»	42	
35.	— 12 — — sauðskinns af vet- urgömlum og ám — — -	4	»	48	»	40	
36.	— 6 — — selskinns . . . — — -	10	»	60	»	50	
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á	»	42	100	80	84	
<i>G. Ýmislegt.</i>							
38.	1 hndr. 6 pd. af ædardún, vel hreinsuðum, pundið á	10	25	61	50	51	
39.	— 40 — — — óhreinsuðum . — -	»	»	»	»	»	
40.	— 120 — — fuglafiðri 10 pund -	5	»	60	»	50	
41.	— 480 — — fjallagrösum — — -	»	»	»	»	»	
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	50	60	»	50	
43.	— 1 lambsfóður	3	75	90	»	75	

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum land-
aurum verður:

<i>Eptir A. eða í friðu</i>	85	10	71
— <i>B. — í ullu, smjöri og tólg</i>	63	»	52
— <i>C. — í ullar-tóvöru</i>	74	70	62
— <i>D. — í fiski</i>	104	07	87
— <i>E. — í lýsi</i>	21	»	18
— <i>F. — í skinna-vöru</i>	60	16	50

En meðalverð allra landaura saman talið 408 03 340
og skipt með 6 sýnir:

meðalverð allra meðalverða 68 „ 57

Reykjavík 15. dag febrúarmán. 1892.

Kristján Jónsson, Hallgrímur Sveinsson.
settur.

Verðlagsskrá,

sem gildir fyrir

Árnessýslu

frá miðju maímánaðar 1892 til sama tíma 1893.

		Í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	100	21	100	21	84
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	11	31	67	86	56
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	16	37	98	22	82
4.	— 8 — tvævetrir	13	16	105	28	88
5.	— 12 — veturgamlir	9	57	114	84	96
6.	— 8 ær geldar	11	76	94	08	78
7.	— 10 — mylkar	8	22	82	20	68
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra í fardögum á	70	90	70	90	59
9.	1 ¹ / ₃ hryssu, á sama aldri hver -	51	92	69	23	58
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	»	67	80	40	67
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — -	»	48	57	60	48
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu	»	60	72	»	60
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri	»	36	43	20	36
<i>C. Tóvara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 — tvíbandsgjald-sokka	1	20	36	»	30
17.	— 180 — sjóvetlinga	»	30	54	»	45
18.	— 20 eingirnispeysur hver -	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur	3	54	53	10	44
20.	— 120 álnir gjaldvöðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin á	1	14	136	80	114
21.	— 120 álnir einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 alin á	»	92	110	40	92
<i>D. Fiskur.</i>						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á	13	83	82	98	69
23.	— 6 — — harðfiski — — — -	35	27	211	62	176
24.	— 6 — — þyrsklingi — — — -	14	72	88	32	74
25.	— 6 — — ýsu hertri	12	05	72	30	60
26.	— 6 — — hákarli hertum	10	»	60	»	50
<i>E. Lýsi.</i>						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis. 8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 — — — hákarlslýsis . - — -	1	92	28	80	24
29.	— 1 — — — selslýsis.	2	07	31	05	26
30.	— 1 — — — þorskalýsis . - — -	1	87	28	05	23

					í peningum		Hundrað á		Alin.	21 17. febr.
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.	
<i>F. Skinnavara.</i>										
31.	1 hndr.	4 fjórðungar	nautskinn	. . 10 pund á	13	90	55	60	46	
32.	—	6	—	kýrskinn . . . — — -	11	61	69	66	58	
33.	—	6	—	hross-skinns . . — — -	9	58	57	48	48	
34.	—	8	—	sauðskinn, aftvævetrum og eldri. — — -	7	30	58	40	49	
35.	—	12	—	sauðskinn, af veturgömlum og ám — — -	5	40	64	80	54	
36.	—	6	—	selskinns . . . — — -	10	08	60	48	50	
37.	—	240	lambskinn (vorlamba), einlit, hvert		»	37	88	80	74	
<i>G. Ýmislegt.</i>										
38.	1 hndr.	6 pd.	af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		10	38	62	28	52	
39.	—	40	— — — óhreinsuðum . — — -		»	»	»	»	»	
40.	—	120	— — — fuglafiðri 10 pund -		5	58	66	96	56	
41.	—	480	— — — fjallagrösum — — -		»	»	»	»	»	
42.	5 álnir	1 dagsverk	um heyannir		2	50	60	»	50	
43.	—	1 lambsfóður			3	80	91	20	76	

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

<i>Eptir A. eða í friðu</i>	89	20	74
— <i>B. — í ullu, smjöri og tölgu</i>	63	30	53
— <i>C. — í ullar-tóvöru</i>	78	06	65
— <i>D. — í fiski</i>	103	04	86
— <i>E. — í lýsi</i>	29	30	24
— <i>F. — í skinna-vöru</i>	65	03	54

En meðalverð allra landaura saman talið 427 93 356

og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða 71 32 59

Reykjavík 17. dag febrúarmán. 1892.

Kristján Jónsson, Hallgrímur Sveinsson.
settur.

Verðlagsskrá,

sem gildir fyrir

Kjósar- og Gullbringusýslu og Reykjavíkurkaupstað

frá miðju maímánaðar 1892 til sama tíma 1893.

22

17. febr.

					í peningum		Hundrað á		Alin.
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>									
1.	1 hndr.	1 kýr,	3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á		116	34	116	34	97
2.	—	6 ær,	2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á		13	53	81	18	68
3.	—	6 sauðir,	3 til 5 vetra, á hausti . — —		17	30	103	80	86
4.	—	8 —	tvævetrir . . . — — — —		14	42	115	36	96
5.	—	12 —	veturgamlir . . . — — — —		10	10	121	20	101

17. dag marzmán. 1892.

22

17. febr.

		í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
6.	— 8 ær geldar . . . á hausti . hver á	13	43	107	44	90
7.	— 10 — mylkar . . . — — —	8	48	84	80	71
8.	— 1 áburðarhestur taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum . . . á	65	24	65	24	54
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu, á sama aldri . . . hver -	49	48	65	97	55
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pundið á	»	67	80	40	67
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — -	»	47	56	40	47
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu . . — -	»	63	75	60	63
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri . . — -	»	39	46	80	39
<i>C. Tóvara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . . . pundið á	1	34	40	20	33
15.	— 60 pör eingirnissokka . . . parið á	»	98	58	80	49
16.	— 30 — tvíbandsgjald-sokka . . — -	1	35	40	50	34
17.	— 180 — sjóvetlinga . . . — -	»	30	54	»	45
18.	— 20 eingirnispeysur . . . hver -	3	06	61	20	51
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur . . . — -	4	50	67	50	56
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin. . . á	1	37	164	40	137
21.	— 120 álnir einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 alin. . . á	1	06	127	20	106
<i>D. Fiskur.</i>						
22.	1 hndr. 6 $\frac{1}{2}$ vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á	13	79	82	74	69
23.	— 6 — — harðfiski — — — -	38	»	228	»	190
24.	— 6 — — þyrsklingi — — — -	13	48	80	88	67
25.	— 6 — — ýsu, hertri . . . — -	12	66	75	96	63
26.	— 6 — — hákarli, hertum . . . — -	9	34	56	04	47
<i>E. Lýsi.</i>						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis. . 8 pottar á	1	75	26	25	22
28.	— 1 — — — hákarlslýsis . - — -	1	46	21	90	18
29.	— 1 — — — selslýsis . . - — -	1	60	24	»	20
30.	— 1 — — — þorskalýsis . - — -	1	36	20	40	17
<i>F. Skinnavara.</i>						
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinn . . 10 pund á	13	23	52	92	44
32.	— 6 — — kýrskinn . . . — — -	11	46	68	76	57
33.	— 6 — — hross-skinns . . — — -	10	06	60	36	50
34.	— 8 — — sauðskinn, aftvævetrum og eldri . — — -	8	25	66	»	55
35.	— 12 — — sauðskinn, af veturgömlum og ám — — -	6	44	77	28	64
36.	— 6 — — selskinns . . . — — -	11	06	66	36	55
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á	»	64	153	60	128

		Í peningum		Hundrað á		Alin	22 17. febr.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.	
G. Ýmislegt.							
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	11	16	66	96	56	
39.	— 40 — — — óhreinsuðum . — -	1	50	60	»	50	
40.	— 120 — — fuglafiðri 10 pund -	8	61	103	32	86	
41.	— 480 — — fjallagrösum — — -	3	»	144	»	120	
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	82	67	68	56	
43.	— 1 lambsfóður	4	16	99	84	83	

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum land-
aurum verður:

<i>Eptir A. eða í friðu</i>	95	70	80
— <i>B. — í ullu, smjör og tólg</i>	64	80	54
— <i>C. — í ullar-tóvöru</i>	76	72	64
— <i>D. — í fiski</i>	104	72	87
— <i>E. — í lýsi</i>	23	14	19
— <i>F. — í skinna-vöru</i>	77	90	65

En meðalverð allra landaura saman talið 442 98 369
og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða 73 83 61

Reykjavík 17. dag febrúarmán. 1892.

Kristján Jónsson, Hallgrímur Sveinsson.
settur.

Verðlagsskrá,

sem gildir fyrir

Borgarfjarðarsýslu

frá miðju maímánaðar 1892 til sama tíma 1893.

23

17. febr.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardög- um á	108	75	108	75	91
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	13	48	80	88	67
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	18	17	109	02	91
4.	— 8 — tvævetrir	14	72	117	76	98
5.	— 12 — veturgamlir	10	92	131	04	109
6.	— 8 ær geldar	11	90	95	20	79
7.	— 10 — mylkar	9	»	90	»	75
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	69	50	69	50	58
9.	— 1 ¹ / ₃ hryssu, á sama aldri hver -	54	90	73	20	61
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	»	68	81	60	68
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — -	»	50	60	»	50
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu	»	61	73	20	61
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri	»	37	44	40	37

23

17. febr.

C. Tóvara af ullu.

		í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði	pundið á	»	»	»	»
15.	— 60 þör eingirnissokka	parið á	»	»	»	»
16.	— 30 — tvíbandsgjald-sokka	—	1	25	37	50
17.	— 180 — sjóvetlinga	—	»	32	57	60
18.	— 20 eingirnipeysur	hver	3	»	60	»
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur	—	4	57	68	55
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin	á	1	48	177	60
21.	— 120 álnir einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 alin	á	1	31	157	20
						131

D. Fiskur.

22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	14	59	87	54	73
23.	— 6 — — harðfiski — — — —	27	84	167	04	139
24.	— 6 — — þyrsklingi — — — —	12	69	76	14	63
25.	— 6 — — ýsu, hertri	12	10	72	60	60
26.	— 6 — — hákarli, hertum	»	»	»	»	»

E. Lýsi.

27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis. . 8 pottar á	1	40	21	»	18
28.	— 1 — — — hákarlslýsis . - — -	1	20	18	»	15
29.	— 1 — — — selslýsis . - — -	1	51	22	65	19
30.	— 1 — — — þorskalýsis . - — -	1	19	17	85	15

F. Skinnavara.

31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautsinn . . 10 pnd á	14	28	57	12	48
32.	— 6 — — kýrskinn . . . — — -	12	35	74	10	62
33.	— 6 — — hross-sinn . — — — -	10	53	63	18	53
34.	— 8 — — sauðskinn, af tvævetrum og eldri. — — — -	8	20	65	60	55
35.	— 12 — — sauðskinn, af veturgömlum og ám — — — -	5	74	68	88	57
36.	— 6 — — selskinn . . . — — -	8	84	53	04	44
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit hvert á	»	39	93	60	78

G. Ýmislegt.

38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	10	65	63	90	53
39.	— 40 — — — óhreinsuðum . — — -	»	»	»	»	»
40.	— 120 — — fuglafíðri	10	6	75	81	»
41.	— 480 — — fjallagrösum	—	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	44	58	56	49
43.	— 1 lambsfóður	4	»	96	»	80

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum land-
aurum verður:

<i>Eptir A. eða í friðu</i>	
— <i>B. — í ullu, smjöri og tólg</i>	
— <i>C. — í ullar-tövu</i>	
— <i>D. — í fiski</i>	
— <i>E. — í lýsi</i>	
— <i>F. — í skinnavöru</i>	

En meðalverð allra landaura saman talið
og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða .

Reykjavík 17. dag febrúarmán. 1892.

Kristján Jónsson, Hallgrímur Sveinsson.
settur.

Hundrað á		Alin.	23 15. febr.
Kr.	Aur.	Aur.	
97	26	81	
64	80	54	
93	07	78	
100	83	84	
19	88	17	
67	93	57	
443	77	371	
73	96	62	

Verðlagsskrá,

sem gildir fyrir

Mýrasýslu

frá miðju maímánaðar 1892 til sama tíma 1893.

24
15. febr.

		í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	101	65	101	65	85
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	13	66	81	96	68
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	17	66	105	96	88
4.	— 8 — tvævetrir	14	12	112	96	94
5.	— 12 — veturgamlir	10	58	126	96	106
6.	— 8 ær geldar	11	93	95	44	78
7.	— 10 — mylkar	9	02	90	20	75
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	71	78	71	78	60
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu, á sama aldri hver -	53	65	71	53	60
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pundið á	»	68	81	60	68
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — -	»	46	55	20	46
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu	»	60	72	»	60
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri	»	40	48	»	40
<i>C. Tövara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 þör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 — tvíbandsgjaldsokka	1	75	52	50	44
17.	— 180 — sjóvetlinga	»	32	57	60	48
18.	— 20 eingirnispeysur hver -	3	65	73	»	61
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur	5	92	88	80	74
20.	— 120 álnir gjaldvöðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin á	1	51	181	20	151
21.	— 120 álnir einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 alin á	1	05	126	»	105

24

17. febr.

		í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>D. Fiskur.</i>						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á	10	90	65	40	54
23.	— 6 — — harðfiski — — —	13	25	79	50	66
24.	— 6 — — þyrsklingi — — —	12	06	72	36	60
25.	— 6 — — ýsu, hertri	11	46	68	76	57
26.	— 6 — — hákarli, hertum	12	»	72	»	60
<i>E. Lýsi.</i>						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . 8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 — — — hákarlslýsis . . — — —	»	»	»	»	»
29.	— 1 — — — selslýsis . . — — —	1	72	25	80	22
30.	— 1 — — — þorskalýsis . . — — —	»	»	»	»	»
<i>F. Skinnavara.</i>						
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinns . . 10 pund á	16	39	65	56	55
32.	— 6 — — kýrskinns . . . — — —	13	38	80	28	67
33.	— 6 — — hross-skinns . . — — —	11	18	67	08	56
34.	— 8 — — sauðskinns, aftvævetrum og eldri. — — —	8	60	68	80	57
35.	— 12 — — sauðskinns, af veturgömlum og ám — — —	6	45	77	40	64
36.	— 6 — — selskinns . . . — — —	10	83	64	98	54
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á	»	30	72	»	60
<i>G. Ýmislegt.</i>						
38.	1 hndr. 6 pd. af ædardún, vel hreinsuðum, pundið á	11	54	69	24	58
39.	— 40 — — — óhreinsuðum . . — — —	»	»	»	»	»
40.	— 120 — — fuglafiðri 10 pund	8	07	96	84	81
41.	— 480 — — fjallagrösum — — —	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	49	59	76	50
43.	— 1 lambsfóður	4	08	97	92	82

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

<i>Eptir A. eða í friðu</i>	95	38	79
— <i>B. — í ullu, smjöri og tólg</i>	64	20	54
— <i>C. — í ullar-tóvöru</i>	96	52	80
— <i>D. — í fiski</i>	71	60	60
— <i>E. — í lýsi</i>	25	80	22
— <i>F. — í skinna-vöru</i>	70	87	59

En meðalverð allra landaura saman talið
og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða 70 73 59

Reykjavík 17. dag febrúarmán. 1892.

Kristján Jónsson, Hallgrímur Sveinsson.
settur.

Verðlagsskrá,

sem gildir fyrir

Snæfellsness- og Hnappadalssýslu

frá miðju maímánaðar 1892 til sama tíma 1893.

25

17. febr.

		I peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	107	44	107	44	90
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	14	21	85	26	71
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	16	94	101	64	85
4.	— 8 — tvævetrir	13	72	109	76	91
5.	— 12 — veturgamlir	10	32	123	84	103
6.	— 8 ær geldar	12	86	102	88	86
7.	— 10 — mylkar	9	09	90	90	76
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	65	98	65	98	55
9.	— 1 ¹ / ₃ hryssu á sama aldri hver -	52	46	69	95	58
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pundið á	»	67	80	40	67
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — -	»	48	57	60	48
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu	»	58	69	60	58
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri	»	41	49	20	41
<i>C. Tóvara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	70	42	»	35
16.	— 30 — tvíbandsgjald-sokka	1	39	41	70	35
17.	— 180 — sjóvetlinga	»	20	36	»	30
18.	— 20 eingirnispeysur hver -	3	86	77	20	64
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur	5	23	78	45	65
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs 1 alin á	1	48	177	60	148
21.	— 120 álnir einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 alin á	1	13	135	60	113
<i>D. Fiskur.</i>						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á	14	17	85	02	71
23.	— 6 — — harðfiski — — — -	33	65	201	90	168
24.	— 6 — — þyrsklingi — — — -	12	74	76	44	64
25.	— 6 — — ýsu, hertri	11	06	66	36	55
26.	— 6 — — hákarli, hertum	10	44	62	64	52
<i>E. Lýsi.</i>						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . 8 pottar á	2	»	30	»	25
28.	— 1 — — — hákarlslýsis . . — -	1	98	29	85	25
29.	— 1 — — — selslýsis . . — -	1	95	29	25	24
30.	— 1 — — — þorskalýsis . . — -	1	52	22	80	19

25
17. febr.

					í peningum		Hundrað á		Alin.
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>F. Skinnavara.</i>									
31.	1 hndr.	4 fjórðungar	nautskinns . . .	10 pund á	17	24	68	96	57
32.	—	6 —	kýrskinns . . .	— —	13	33	79	98	67
33.	—	6 —	hross-skinns . . .	— —	11	67	70	02	58
34.	—	8 —	sauðskinns, af tvæ-						
			vetrum og eldri — —	—	9	12	72	96	61
35.	—	12 —	sauðskinns, af vet-						
			urgömlum og ám — —	—	7	64	91	68	76
36.	—	6 —	selskinns . . .	— —	13	31	79	86	67
37.	—	240	lambskinn (vorlamba), einlit	hvert á	»	31	74	40	62
<i>G. Ýmislegt.</i>									
38.	1 hndr.	6 pd.	af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		11	75	70	50	59
39.	—	40 —	— óhreinsuðum . . .	—	»	»	»	»	»
40.	—	120 —	fuglaflöri	10 pund	6	56	78	72	66
41.	—	480 —	fjallagrösom	— —	»	»	»	»	»
42.	5 álnir	1 dagsverk	um heyannir		2	85	68	40	57
43.	—	1 lambsfóður			4	65	111	60	93

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fjörtöldum land-
aurum verður:

<i>Eptir A. eða í friðu</i>	95	29	79
— <i>B. — í ullu, smjöri og tólg</i>	64	20	53
— <i>C. — í ullar-tóvöru</i>	84	08	70
— <i>D. — í fiski</i>	98	47	82
— <i>E. — í lýsi</i>	27	94	23
— <i>F. — í skinna-vöru</i>	76	84	64

En meðalverð allra landaura saman talið 446 82 371
og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða 74 47 62

Reykjavík 17. dag febrúarmán. 1892

Kristján Jónsson, Hallgrímur Sveinsson.
settur.

Óveitt sýslan,

er landshöfðinginn yfir Íslandi veitir.

Sýslanin sem framkvæmdarstjóri við landsbanka Íslands er laus frá 1. maí 1893 að telja, og verða þeir, sem sækja vilja um sýslan þessa, að senda bónarbrjef sín til landshöfðingjans innan loka ágústmánaðar þ. á. Árslaun eru 5000 krónur. Sá, er veiting fær, er skuldbundinn til að kynna sjer bankastörf við banka erlendis frá því er sýslanin verður veitt þangað til hann tekur við henni.

Augl. 17. marz 1892.

Nýtkomið í A-deild Stjórnartíðindanna.

Lög um eyðing svartbakseggja, undirskrifuð af konungi 19. febr. 1892 (A. nr. 6, bls. 12; þýðing á bls. 13.).

Lög um að meta til dýrleika nokkrar jarðir í Vestur-Skaptafellssýslu, undirskrifuð af konungi 19. febr. 1892, (A. nr. 7, bls. 14—16; þýðing á bls. 15—17.).

Opíð brjef um að almennar kosningar til alþingis skuli fram fara, undirskrifuð af konungi 26. febr. 1892, (A. nr. 8, bls. 18—19.).

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í norðuramtinu og austuramtinu um sameining Austur-Skaptafellssýslu við austuramtið. — 1. febr. 26

Eins og yður er kunnugt, herra amtmáður, var borið upp á síðasta alþingi frumvarp um að leggja Austur-Skaptafellssýslu undir amtsráð austuramtsins, en það frumvarp var fellt í efri deild alþingis, meðal annars vegna þess, að það þótti eiga miður vel við, að tjeð sýsla væri í umbodislegum efnum í suðuramtinu, en sem sveitarfjelag í austuramtinu. Hins vegar var því hreyft, hvort ekki mundi tiltækilegra að sameina Austur-Skaptafellssýslu að öllu leyti við austuramtið, annaðhvort á þann hátt, að Norður-Múlasýslu, Suður-Múlasýslu og Austur-Skaptafellssýslu væri steyppt saman í 2 sýslur, og Vestur-Skaptafellssýsla lögð við Rangárvallasýslu, eða á þann hátt að láta báðar Múlasýslurnar og Austur-Skaptafellssýslu halda sjer sem 3 sýslur, og Vestur-Skaptafellssýslu vera sýslu sjer.

Með því að mjer virðist margt mæla með því, að Austur-Skaptafellssýsla væri sameinuð að öllu leyti við austuramtið, en mjer þykir rjettara, að áður en leitað væri samþykkis löggjafarvaldsins til þeirrar sameiningar, sje hlutaðeigandi sýslunefndum og amtsráðum gefið færi á að láta uppi álit sitt um þær breytingar á sýsluskipuninni í suðuramtinu og austuramtinu, sem af sameiningunni hlyti að leiða, skal jeg þjónustusamlega skora á yður, herra amtmáður, að leita álits sýslunefndanna í Norður-Múlasýslu og Suður-Múlasýslu um áminnsta sameiningu, sem mjer virðist tiltækilegast að koma fyrir á þann hátt, að þrír nyrztu hreppar Suður-Múlasýslu: Eyða-, Vallna- og Mjóafjarðarhreppar, væru lagðir til Norður-Múlasýslu, og Austur-Skaptafellssýsla aptur sameinuð við Suður-Múlasýslu, en af því mundi hinsvegar leiða, að sýslumaðurinn í Suður-Múlasýslu yrði að búa nálægt Djúpavogi eða í Álptafirði, og að Seyðisfjörður yrði að koma í stað Eskifjarðar sem aðalkauptún í austuramtinu, að því er snertir skrásetning og mæling skipa, sóttvarnir og fleira. Ennfremur er það vitaskuld, að breytingar þessar gætu ekki komizt á nema með samþykki sýslumanna þeirra, sem hlute eiga að máli, eða jafnóðum og sýslurnar losnuðu. Til lögur sýslunefndanna bið jeg yður því næst að bera upp fyrir amtsráðinu í austuramtinu, og senda mjer síðan álitsskjöl sýslunefnda og amtsráðs ásamt með þóknanlegum ummælum yðar.

18. dag marzmán. 1892.

27 *Ágrip af brjefi landshöfðingja til amtmannsins í suðuramtinu og*
 1. febr. *vesturamtinu um sameining Austur-Skaptafellssýslu við austur-*
amtið. — Með brjefi þessu, sem að mestu er samhljóða brjefinu til amtm. í norðuramtinu og austuramtinu um sama efni, leggur landshöfðingi fyrir amtm. í suðuramtinu og vesturamtinu, »að leita álits sýslunefndanna í báðum Skaptafellssýslum og Rangárvallasýslu um áminnsta sameiningu, er tiltækilegast virðist að koma fram á þann hátt, að 3 nyrztu hrepparnir í Suður-Múlasýslu væru lagðir undir Norður-Múlasýslu, Austur-Skaptafellssýsa sameinuð við hinn hluta Suður-Múlasýslu, og Vestur-Skaptafellssýsla við Rangárvallasýslu, er ekki getur verið frágangssök, ef sýslumenn eru búsettir á hentugum stað».

28 *Brjef landshöfðingja til amtmannsins í suðuramtinu og vesturamt-*
 2. febr. *inu um sveitfesti þurfalings.* — Eptir að jeg hefi móttakið þóknanlegt brjef yðar, herra amtmáður, dags. 30. f. m. viðvikjandi áfrýjan hreppsnefndarinnar í Vatnsleysustrandarhreppi á úrskurði amtsins, dags. 27. júlí f. á., er sker svo úr ágreiningi um sveitfesti Bjarna Hinrikssonar frá Naustakoti, að hann sje sveitlægur í Vatnsleysustrandarhreppi, eins og sýslumaðurinn í Gullbringusýslu áður hafði úrskurðað, skal yður hjermeð þjónustusamlega tjáð, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, að jeg samkvæmt ástæðum þeim, er þjer takið fram í nefndu brjefi yðar, hlýt að vera yður samdóma um, að fullnægar sannanir sjeu komnar fram fyrir því, að lán það, sem tjeður Bjarni Hinriksson hefur þegið í Vatnsleysustrandarhreppi haustið 1885 hafi ekki verið löglega veittur eða lögmætur sveitarstyrkur, og með því að ekkert annan er fram komið, er varni því, að 10 ára viðurkennd dvöl Bjarna í Vatnsleysustrandarhreppi hafi aflað honum sveitfesti þar í sveit, þá skal úrskurður amtsins í máli þessu í öllum greinum óraskaður standa.¹

1) Brjef amtmannsins er svohljóðandi:

Með háttvirtu brjefi, dags. 8. desbr. f. á. hefur herra landshöfðinginn sent mjer erindi hreppsnefndarinnar í Vatnsleysustrandarhreppi, dags. 18. nóvbr. næst á undan, með 15 fylgiskjölum, þar sem áfrýjað er úrskurði amtsins, uppkveðnum 27. júlí f. á., um sveitfesti Bjarna Hinrikssonar frá Naustakoti, og jafnframt skorað á mig að segja álit mitt um nefnt erindi, og senda önnur þau skilríki, snertandi nefnt sveitfestismál, er kunní að vera í vörzlum amtsins. Samkvæmt þessu skal jeg virðingartyllst leyfa mjer að athuga um málið það er hjer segir.

Það er viðurkennt, að Bjarni Hinriksson hafi orðið heimilisfastur í Vatnsleysustrandarhreppi eigi síðar en vorið 1878, og að hann hafi stöðugt dvalið þar í hreppnum eptir það til dauðadags, en hann ljest í desembermánuði 1889. Því hefur eigi verið hreift, að vera hans í hreppnum hafi verið ólögleg (svo sem ólögleg húsmennska). Hafi hann því ekki þegið sveitarstyrk löglega á árabílinu 1878—1888, hefur hann á dánardægri verið búinn að vinna sjer sveit í Vatnsleysustrandarhreppi. Um þetta er heldur ekki deila milli hlutaðeigandi hreppafjelaga, heldur um það, hvort Bjarni hafi á tjeðu árabíli þegið sveitarstyrk í Vatnsleysustrandarhreppi. Hreppsnefndin þar tjáir, að hann hafi haustið 1885 þegið þar í hreppi fátækrastryrk, að upphæð 28 kr., og síðar, eða eptir

Brjef landshöfðinga til stiptyfirvaldanna um sölu á hálfum 29

Ormsdal. — Eptir að jeg hafði sent ráðgjafanum fyrir Ísland erindi það frá 11. febr. Júlíusi Halldórssyni hjeraðslækni, er fylgdi þóknanlegu brjefi stiptyfirvaldanna dags. 29. ág. f. á., hefur ráðgjafinn nú með brjefi dags. 31. desbr. f. á. tjáð mjer, að samkvæmt allraþegnsamlegustum tillögum sínum hafi hans hátign konunginum 11. s. m. allramildilegast þóknast að samþykkja, að selja megí tjeðum lækni þann hluta Ormsdals, sem tilheyrir Breiðabólstaðarkirkju í Vesturhópi í Húnavatnssýslu, fyrir 150 kr., en greiða verði nefndur læknir tíund og önnur gjöld til hins opinbera af nefndum landsparti, þegar hann er orðinn eign hans, svo sem af öðrum bændaegnum.

Þetta er hjermeð þjónustusamlega tjáð yður, herra amtmaður og háæruverði herra, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda.

nýjár 1886, hafi hann enn fremur fengið af fátækrafje vörur fyrir 1 kr. 44 a. En hann hafi, þegar hann ljezt, verið búinn að borga upp í skuld þessa smátt og smátt svo mikið, að eptir hafi þá staðið að eins 11 kr. 04 a.

Á hinn bóginn, eða af hálfu hins forna Álptanesshrepps, þar sem Bjarni mótmælalaust var sveitlægur þegar hann fluttist í Vatnsleysustrandarhrepp, er því haldið fram, að ofanefndur styrkur hafi eigi verið löglega veittur fátækra-styrkur, og hafi því eigi getað hamlað því, að Bjarni yrði sveitfastur í Vatnsleysustrandarhreppi.

Jeg verð nú enn að halda fram þeirri skoðun, þrátt fyrir hina nýju skýrslu hreppsnefndarinnar í Vatnsleysustrandarhreppi og hið óstaðfesta vottorð Vatnsleysubændanna (dags. 11. okt. f. á.), að vanrækt hafi verið að nauðsynjalaus, að rannsaka heimilisástæður Biarna, áður en styrkurinn var veittur, og að hann, þegar af þeirri ástæðu, verði eigi talinn lögmætur sveitarstyrkur.

En jafnframt því virðist það athugasvert, að eptir framburði ekkju Bjarna hefur hann sjálfur álitíð styrk þennan lán af hallærisfje, sem átti að endurborgast hreppnum, og af hreppnum aptur landssjóði, en það er mjer kunnugt, að slík lán (hallærislán) voru á þeim tíma, sem hjer ræðir um (1885 — 1886), almennt eigi talin fátækrastryrkur í Vatnsleysustrandarhreppi, og að sjálf sveitarstjórnin hafi framan af, eða áður en Bjarni ljezt, ekki í alvöru talið þetta löglegan sveitarstyrk, virðist mega ráða af því, að við skiptinguna á Vatnsleysustrandarhreppi, skömmu fyrir lát Bjarna, var hann og hyski hans hiklaust talið með ómögum þessa hrepps. Það er og augljóst, að það var eigi nein brýn ástæða fyrir hreppsnefndina í Vatnsleysustrandarhreppi til þess að hlaupa til og veita Bjarna fátækrastryrk, þar sem næsti hreppurinn var framfærsluhreppur hans, og hann á dagstund gat komizt þangað, og krafið *rjetta hlutaðeigendur* um, að veita sjer þann styrk, sem hann kann að hafa þarfnast. Þá sýnist það og vera athugandi, að eptir því, sem segir í úrskurði sýlumanns, hefur verið lagt aukauðsvar á Bjarna til Vatnsleysustrandarhrepps öll árin 1880—81 og 1889—90, 8 til 16 krónur árlega.

Með framanrituðum athugasemdum leyfi jeg mjer hjermeð virðingar-fyllst að endursenda herra landshöfðingjanum erindi hreppsnefndarinnar í Vatnsleysustrandarhreppi með 15 fylgiskjöllum, og læt jeg jafnframt fylgja með bref sýslumannsins í Gullbringu- og Kjósarsýslu til amtsins, dags. 4. júlí 1891, en fleiri skjöl eru eigi í mínum vörzlum, er geti verið til upplýsingar í máli-þessu.

30 *Brjef landshöfðingja til amtmannsins í norðuramtinu og austuramtinu*
 29. febr. *inu um sjerstaka manntalsþinghá fyrir Jökuldalshrepp.* — Samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður, í þóknanlegu brjefi, dagsettu 28. jan. þ. á. veiti jeg hjermeð samþykki mitt til, að Jökuldalshreppur megi eptirleiðis vera manntalsþinghá út af fyrir sig með þingstað á Skjöldólfsstöðum, með því skilyrði, að hlutaðeigandi hreppsnefnd sjái svo um, að nægilegt húsrúm fáiast þar til þinghaldsins. Leyfi þetta hefur ekki í för með sjer neina breytingu á hinni fornu Fossvallapinghá sem dómpinghá.

Þetta tilkynnist yður hjermeð til þóknanlegrar ráðstöfunar og frekari birtingar.

31 *Brjef landshöfðingja til stjórnar landsbankans um gjöf til búnaðarfelags Suðuramtsins af varasjóði sparisjóðs Reykjavíkur.*
 29. febr. — Í þóknanlegu brjefi dags. 17. þ. m. hefur stjórn landsbankans skýrt frá því, að hún hafi afráðið að veita búnaðarfelagi suðuramtsins að gjöf 6000 kr. af varasjóði sparisjóðs Reykjavíkur, er var, þannig að 5000 kr. af þessari upphæð sjeu lagðar við höfuðstól fjelagsins, en að 1000 kr. verði varið nú þegar til einhverra bráðnaudsynlegra fyrirtækja eða til undirbúnings undir þau, og hetur bankastjórnin jafnframt beiðst samþykkis míns til þessarar ráðstöfunar.

Út af þessu vil jeg hjermeð veita samþykki mitt til þess að ofannefndu búnaðarfelagi verði veittar 6000 kr. að gjöf af varasjóði sparisjóðsins, en þó ætlast jeg ekki til að neitt af þessu fje verði lagt við höfuðstól fjelagsins, heldur að því sje varið til einhverra þeirra fyrirtækja, til eflingar landbúnaði, er bankastjórnin og stjórn búnaðarfelagsins verða ásáttar um, að nauðsynlegt og æskilegt sje, að framkvæmd verði sem fyrst.

32 *Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Húnavatnssýslu um skoðun á jarðabótum búnaðarfelaga.*
 29. febr. — Með þóknanlegu brjefi dags. 5. þ. m., hafið þjer, herra sýslumaður, gjört fyrirspurn um, hvort nauðsynlegt verði, að jarðabætur þær, sem búnaðarfelögin í sýslu yðar hafi látið gjöra næstliðið sumar og sem þegar eru skoðaðar og skráðar eptir því sem fyrirskipað hefur verið að undanfögnu, verði endurskoðaðar á næsta vori eða sumri af skoðunarmönnum þeim, sem sýslunefndin væntanlega nefnir til þess starfa í vetur.

Út af þessu skal yður hjermeð þjónustusamlega tjáð, yður til þóknanlegrar leiðbeiningar, að svo framarlega sem skýrslur skoðunarmannanna um ofangreindar jarðabætur fullnægja skilyrðum þeim, sem sett eru í auglýsingu minni í 25. tölublaði Stjórnartíðindanna f. á., um skilyrði og reglur fyrir styrkveitingu úr landssjóði til búnaðarfelaga, að öllu öðru leyti en því, að skoðunarmennirnir hafi verið til þess nefndir af sýslunefndinni, þá er eigi nauðsynlegt, að ný skoðunargjörð sje látin framfara á optnefndum jarðabótum, en annars verður ný skoðun að fara fram, til þess að fjelögin geti orðið styrksaðnjótandi.

Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um lántökuleyfi 2. marz.
handa prestakalli til kirkjubyggingar. — Samkvæmt tillögum stiptsyfirvaldanna í þóknanlegu brjefi, dags. 24. f. m., vil jeg hjermeð eptir beiðni prestsins að Stað í Grunnavík, sjera Pjeturs M. Þorsteinssonar, er hlutadeigandi prófastur hefur mælt með, veita samþykki mitt til, að tjeður prestur taki enn 300 kr. lán upp á tekjur prestakallsins til kirkjubyggingarinnar á Stað, í viðbót við þær 700 kr., sem jeg með brjefi mínu dags. 25. sept. f. á.¹ leyfði að taka mætti að láni til tjeðrar byggingar; þó er lántökuleyfið bundið því skilyrði, að allt lánið, 1000 kr., verði endurborgað í síðasta lagi á 16 árum með 62 kr. 50 a. á ári auk vaxta, og að afborganir og vextir verði fyrst um sinn greitt af uppbót þeirri, sem Staðarprestakalli er lögð af landssjóði.

Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Mýra- og Borgarfjarðar- sýslu um útreikning á sýsluvegagjaldi. 33 2. marz.
 — Út af fyrirspurn yðar, herra sýslumaður, í þóknanlegu brjefi, dags. 22. jan. þ. á., um það, hvort reikna beri gjald það, sem hreppssjóðirnir eiga að greiða til kostnaðar við sýsluvegi samkvæmt 10. gr. í lögum um vegi 10. nóv. 1887, eptir þeirri verðlagsskrá, sem gildir þegar gjaldið á að greiðast sýslumanni (á manntalsþingi), eða eptir verðlagsskrá undanfarandi árs, skal yður hjermeð þjónustusamlega tjáð, að með því að þegar er skorið úr þessari spurningu með dómsmálastjórnarbrjefi 9. nóv. 1867 — en lítt virðist máli skipta að leita breytingar á þeirri fyrirskipan, er þar er gjörð, — þá tjáir ekki annað en fylgja fyrirmælum nefnds brjefs, er ekki getur álitizt úr gildi fallið, þótt ný vegalög hafi verið út gefin.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í norðuramtinu og austuramtinu, um aðalpóstleiðina í Húnavatnssýslu o. fl. 34 3. marz.
 — Í framhaldi brjefs míns 8. maí 1890² um skipan aðalpóstvega í norður- og austuramtinu tilkynnist yður hjermeð, að jeg samkvæmt lögum um vegi 10. nóv. 1887, 6. gr., hef skipað svo fyrir, að aðalpóstleiðin um Húnavatnsýslu frá Stóru Giljá skuli liggja um Blönduós og síðan fram Langadal að Bólstaðarhlíð, fram Svartárdal og norður Vatnsskarðsveg að sýslumótum Húnavatns og Skagafjarðarsýslna.

Í sambandi við þetta skal jeg hjermeð út af áskorun neðri deildar síðasta alþingis um breytingu á aðalpóstleiðinni í Þingeyjarsýslum og Norðurmúla-sýslu þjónustusamlega skora á yður, að láta leita álits og tillögu sýslunefndanna í nefndum sýslum og ef til kemur einnig amtsráðanna um það, hvort ástæða sje til að gjöra hina umræddu breytingu frá því, er samkvæmt tillögum tjeðra sýslunefnda og amtsráðsins var ákveðið með nefndu brjefi mínu 8. maí 1890, og skal jeg þjónustusamlega biðja yður að senda sýslunefndunum til leiðbeiningar

1) Stjt. 1891, B, bls. 171, nr. 126.

2) Stjt. 1890, B, bls. 74, nr. 65.

35 eptirrit af brjefi yðar til póstmeistarans, 12. jan. þ. á., svo og af erindi póstaf-
3. marz. greiðslumannsins á Grenjadarstað, dags. 28. desbr. f. á., er hjer með fylgir á-
samt 1. fylgiskjali.

**Brjef landshöfðingja til hreppsnefndaroddrítans í Stafholtstungna-
hreppi, um greiðslu á sýsluvegagjaldi.** — Út af fyrirspurn yðar í brjefi
3. marz. dags. 11. jan. þ. á., viðvikjandi niðurjöfnun á sýsluvegagjaldi á hreppsbúa, skal
yður hjermeð tjáð, að það er misskilningur, að hreppsnefndirnar eigi að jafna
sýsluvegagjaldinu sem sjerstakri greiðslu niður á gjaldendur í hreppnum. Gjald-
inu er samkvæmt lögum 10. nóv. 1887, 10. gr., jafnað niður á hreppsfjelögin í
heild sinni, þannig að sú upphæð, sem lögd er á hvert hreppsfjelag, er miðuð
við tölu verkfærra manna í hreppnum. En gjaldið hvílir beinlínis á sveitar-
sjóðunum, ekki þannig, að sjóðirnir að eins ábyrgist greiðsluna, heldur eru sjóð-
irnir sjálfir gjaldskyldir samkvæmt lögnum. Nú er það skýrt tekið fram í
lögum nr. 1, 9. jan. 1880, 1. gr., að hreppsnefndirnar eiga á hverju ári að gjöra
áætlun um allar tekjur og útgjöld hreppsfjelagsins, og að því leyti er fátækra-
tiundin og aðrar tekjur hreppsins hrökkva ekki fyrir útgjöldunum, jafna niður
því sem á vantar á alla, sem eiga lögheimili í hreppnum, eptir efnum og ástandi,
á tímabilinu frá 1.—20. októbermán. ár hvert. Meðal útgjalda þeirra, sem á
að taka upp í ofangreinda áætlun, er og það gjald, er hreppsfjelaði á að inna
af hendi til vegagjörða í sýslunni, og telst það með í því, er jafna ber niður,
et fátækra tiund og aðrar tekjur ekki hrökkva til, en ef eitthvert hreppsfjelag
væri, sem engin útgjöld hefði til fátækra og annars slíks kostnaðar, gengi fá-
tækra tiundin og aðrar tekjur til greiðslu á sýsluvegagjaldi hreppssjóðsins.

Af hinu framanritaða er það væntanlega ljóst, að það tillag, er hver
gjaldandi greiðir til sýsluvega, er jafnaðarlega innifalið í hinu almenna útsvari,
og er að öllu sömu reglum háð.

37 Brjef landshöfðingja til bæjarfógetans á Ísafirði, um ýmislegt
3. marz. **er snertir fjárstjórn kaupstaða.** — Jafnframt því að endursenda yð-
ur, herra bæjarfógeti reikning yfir tekjur og gjöld Ísafjarðar kaupstaðar 1890
með fylgiskjöllum, ásamt athugasemdum endurskoðanda og úrskurðum bæjar-
stjórnarinnar, skal jeg með skírskotun til brjefs míns 20. nóv. f. á. taka fram,
að þó að hið svo kallaða svar bæjargjaldkerans sje sem alls ekkert, þá verður
í þetta sinn að láta hjer við lenda, þar sem úrskurðum bæjarstjórnarinnar hef-
ur verið lokið áður en nýnefnt brjef mitt barst yður; en eptirleiðis vona jeg
að þjer gætið þess, að bæjargjaldkerinn, eða þá þeir bæjarfulltrúar eða nefndir
úr bæjarstjórninni, sem hlut eiga að máli, gegni þeirri skyldu sinni að svara
athugasemdunum að fullu, og að endurskoðanda gefist síðan kostur á að koma
fram með tillögur sínar.

Út af úrskurðum bæjarstjórnarinnar við ofannefndan reikning skal jeg
að öðru leyti benda yður á, að áætlun sú um tekjur og gjöld kaupstaðarins,

sem um ræðir í 19. gr. bæjarstjórnarlaganna, á, eptir að hún hefur verið sam- 37
þykkt og legið gjaldendum til sýnis, að vera regla fyrir allri fjárstjórn bæjar- 3. marz.
ins það ár, sem hún er gjörð fyrir, að sinu leyti eins bindandi í hverjum ein-
stökum lið fyrir bæjarstjórnina og starfsmenn hennar, eins og fjárlögin fyrir
landsstjórnina. Uppi þessa áætlun ber að taka öll gjöld, sem fyrir verða sjeð,
og sem samþykkt er að greiða, en óheimilar eru allar greiðslur, sem ekki er
gjört ráð fyrir í áætluninni með tiltekinni eða áætlaðri upphæð; það er vita-
skuld, að útgjöldin þurfa að vera svo sundurliðuð í áætluninni, sem unnt er, svo
að gjaldendur sjái, hver gjöld eru fyrir hendi, en það er engin sundurliðun, að
áætla riflega upphæð fyrir »óviss gjöld«, og heimfæra svo þar undir hvað sem
í hug kemur.

Loks skal jeg út af niðurlaginu á úrskurði bæjarstjórnarinnar taka fram,
að það er misskilningur, að endurskoðandi eigi ekki að gjöra athugasemdir við
gjörðir og ályktanir bæjarstjórnarinnar. Verksvið hans er engan vegin bundið
við reikningsvillur í reikningi bæjargjaldkera, heldur á hann, sem er kosinn af
öllum kjósendum í bænum eins og bæjarfulltrúarnir, einmitt að athuga vand-
lega, hvort tekjur eru rjett tilfærðar og gjöld rjettilega greidd og í reikn-
ing færð, hvort áætluninni hefur verið fylgt, svo sem vera ber, og yfir höfuð
aðgæta, hvort allt það, er lýtur að fjárhagsstjórninni, og reikningurinn hljóðar
um, hefur verið í rjettu lagi. Hvort það er heppilegt fyrirkomulag, að bæjar-
stjórn úrskurði sjálf athugasemdir, er að hennar eigin gjörðum lúta, er þessu
máli óviðkomandi, og verður ekki af því leidd nein ályktun um, að endurskoð-
anda sje óheimilt að koma með slíkar athugasemdir.

Reikningur

38

yfir tekjur og gjöld gjafasjóðs Hannesar prestaskólakennara Árnasonar árið 1891.

Tekjur:		kr. a.	kr. a.
1. Sjóður við ársbyrjun (Stj.tíð. 1891 B. 2. bls.):			
a. innritunarskirteini ltra. A. fol. 103		34000 00	
b. veðskuldabryjef		5100 00	
c. í landsbankanum með sparisjóðskjörum		875 90	39975 90
2. Ársvextir:			
a. af innritunarskirteini til $\frac{11}{6}$ og $\frac{11}{12}$ 91		1190 00	
b. af veðskuldabryjefum til $\frac{11}{6}$ 91		204 00	
c. af fje í landsbankanum til $\frac{31}{12}$ 91		39 99	1433 99
		Samtals:	41409 89
Gjöld:			
1. Líffje Sigríðar Árnadóttur, systur gefandans, til			
$\frac{11}{6}$ og $\frac{11}{12}$ 91			400 00
2. Sjóður í árslok:			
a. innritunarskirteini ltra. A. fol. 103		34000 00	
		Flyt:	400 00

	kr. a.	Kr. a.
	Flutt:	400 00
b. veðskuldabryjef	5166 67	
c. í landsbankanum með sparisjóðskjörum	1843 22	41009 89
	Samtals:	41409 89

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 6. jan. 1892.

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld styrktarsjóðs W. Fischers árið 1891.

	Tekjur:	kr. a.	kr. a.
1. Sjóður í ársbyrjun (Stj.tíð. 1891 B. 3. bls.):			
a. innritarskírteini ltra. A. fol. 373	20000 00		
b. í landsbankanum með sparisjóðskjörum	225 22	20225 22	
2. Ársvextir:			
a. af innritunarskírteini til $\frac{11}{6}$ og $\frac{11}{12}$ 91	700 00		
b. af fje í landsbankanum til $\frac{31}{12}$ 91	12 17	712 17	
	Samtals:	20937 39	

Gjöld:

1. Styrkur veittur samkvæmt stofnunarskrá sjóðsins	700 00
2. Borgað fyrir auglýsingar	10 60
3. Sjóður í árslok:	
a. innritunarskírteini ltra. A. fol. 373	20000 00
b. í landsbankanum með sparisjóðskjörum	226 79
	Samtals: 20937 39

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 6. janúar 1892.

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

EMBÆTTASKIPUN.

Hinn 26. febr. var hjeradslæknisembættið í 13. læknishjæraði (Vopnafjörður) af hans hátign konunginum veitt hjeradslækni í 9. læknishjæraði, *Árna Jónssyni*.

ÓVEITT EMBÆTTI

sem ráðgjafinn fyrir Íslandi hlutast til um veitingu á:

Hjeradslæknisembættið í 9. læknishjæraði. Árslaun 1500 krónur.

Auglýst 27. febr. 1892.

Bónarbrjefin eiga að vera komin til ráðgjafans 6. júlí 1892.

Sæki aðrir en Íslendingar um embætti þetta, eiga þeir samkvæmt konungsbrjefi 9. apríl 1844 og konungsráðskurðum 27. maí 1857 og 8. febr. 1863 að láta umsóknarbrjefum sínum fylgja tilhlýðileg vottorð um, að þeir kunni íslensku.

Verðlagsskrá,

sem gildir fyrir

Dalasýslu

frá miðju maímánaðar 1892 til sama tíma 1893.

40

17. febr

		I peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	111	75	111	75	93
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	15	25	91	50	76
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	16	88	101	28	84
4.	— 8 — tvævetrir	14	37	114	96	96
5.	— 12 — veturgamlir	11	75	141	»	117
6.	— 8 ær geldar	13	38	107	04	89
7.	— 10 — mylkar	9	12	91	20	76
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	75	»	75	»	62
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu á sama aldri hver	54	38	72	51	60
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pundið á	»	65	78	»	65
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni —	»	46	55	20	46
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu	»	56	67	20	56
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri	»	36	43	20	36
<i>C. Tóvara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	1	28	38	40	32
15.	— 60 þör eingirnissokka parið á	1	»	60	»	50
16.	— 30 — tvíbandsgjald-sokka	1	40	42	»	35
17.	— 180 — sjóvetlinga	»	30	54	»	45
18.	— 20 eingirnispesur hver	4	»	80	»	67
19.	— 15 tvíbands-gjaldpesur	5	50	82	50	69
20.	— 120 álnir gjaldvöðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin á	1	40	168	»	140
21.	— 120 álnir einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 alin á	1	»	120	»	100
<i>D. Fiskur.</i>						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á	10	28	61	68	51
23.	— 6 — — harðfiski — — —	13	»	78	»	65
24.	— 6 — — þyrsklingi — — —	11	37	68	22	57
25.	— 6 — — ýsu, hertri	10	33	61	98	52
26.	— 6 — — hákarli, hertum	10	50	63	»	52
<i>E. Lýsi.</i>						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . 8 pottar á	2	50	37	50	31
28.	— 1 — — — hákarlslýsis . . — —	2	01	30	15	25
29.	— 1 — — — selslýsis . . — —	1	68	25	20	21
30.	— 1 — — — þorskalýsis . . — —	1	75	26	25	22

22. dag marzmán. 1892.

40

17. febr.

					í peningum		Hundrað á		Alin.
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>F. Skinnavara.</i>									
31.	1 hndr.	4 fjórðungar	nautsinn	. . . 10 pund á	15	96	63	84	53
32.	—	6 —	kýrsinn	. . . — — —	13	38	80	28	67
33.	—	6 —	hross-sinn	. . . — — —	11	03	66	18	55
34.	—	8 —	sauðsinn, aftvæ-						
			vetrum og eldri.	— — —	8	82	70	56	59
35.	—	12 —	sauðsinn, af vet-						
			urgömlum og ám	— — —	6	31	75	72	63
36.	—	6 —	selsinn	. . . — — —	10	61	63	66	53
37.	—	240	lambsinn (vorlamba), einlit, hvert	—	»	27	64	80	54
<i>G. Ýmislegt.</i>									
38.	1 hndr.	6 pd.	af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		12	»	72	»	60
39.	—	40 —	— óhreinsuðum . . . — —		»	»	»	»	»
40.	—	120 —	fuglaþöri 10 pund	—	6	25	75	»	62
41.	—	480 —	fjallagrösum — — —	—	1	60	76	80	64
42.	5 álnir	1 dagsverk	um heyannir		2	72	65	28	54
43.	—	1 lambsfóður			4	63	111	12	93

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum land-
aurum verður:

<i>Eptir A. eða í friðu</i>	100	69	84
— <i>B. — í ullu, smjöri og töl</i>	60	90	51
— <i>C. — í ullar-tövoru</i>	80	61	67
— <i>D. — í fiski</i>	66	58	55
— <i>E. — í lýsi</i>	29	77	25
— <i>F. — í skinna-vöru</i>	69	29	58

En meðalverð allra landaura saman talið
og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða .

67 97 57

Reykjavík 17. dag febrúarmán. 1892.

Kristján Jónsson, Hallgrímur Sveinsson.
settur.

41

17. febr.

Verðlagsskrá,

sem gildir fyrir

Barðastrandarsýslu

frá miðju maímánaðar 1892 til sama tíma 1893.

					í peningum		Hundrað á		Alin.
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>									
1.	1 hndr.	1 kýr,	3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum						
			október til nóvembermánaðarloka, í fardög-						
			um á		109	22	109	22	91
2.	—	6 ær,	2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í						
			fardögum hver á		14	25	85	50	71
3.	—	6 sauðir,	3 til 5 vetra, á hausti . . . —	—	17	84	107	04	89
4.	—	8 —	tvævetrir . . . — — —	—	14	66	117	28	98
5.	—	12 —	veturgamlir . . . — — —	—	11	14	133	68	111

		í peningum		Hundrað á		Alin.	17. febr.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.	
6.	1 hndr. 8 ær geldar . . . á hausti . hver á	14	»	112	»	93	
7.	— 10 — mylkar . . . — — —	9	31	93	10	78	
8.	— 1 áburðarhestur taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum . . . á	62	87	62	87	52	
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu, á sama aldri . . . hver -	51	82	69	09	58	
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>							
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	»	65	78	»	65	
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — -	»	49	58	80	49	
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu . . — -	»	61	73	20	61	
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri . . — -	»	41	49	20	41	
<i>C. Tóvara af ullu.</i>							
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . . . pundið á	»	»	»	»	»	
15.	— 60 þör eingirnissokka . . . parið á	»	75	45	»	37	
16.	— 30 — tvíbandsgjald-sokka . . — -	1	54	46	20	38	
17.	— 180 — sjóvetlinga . . . — -	»	29	52	20	43	
18.	— 20 eingirnispeysur . . . hver -	4	20	84	»	70	
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur . . . — -	5	75	86	25	72	
20.	— 120 álnir gjaldvöðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin . . . á	1	45	174	»	145	
21.	— 120 álnir einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 alin . . . á	1	05	126	»	105	
<i>D. Fiskur.</i>							
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á	14	70	88	20	73	
23.	— 6 — — harðfiski — — — -	14	31	85	86	72	
24.	— 6 — — þyrsklingi — — — -	12	32	73	92	62	
25.	— 6 — — ýsu, hertri . . . — -	10	96	65	76	55	
26.	— 6 — — hákarli, hertum . . . — -	11	55	69	30	58	
<i>E. Lýsi.</i>							
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . 8 pottar á	2	40	36	»	30	
28.	— 1 — — — hákarlslýsis . — — -	2	14	32	10	27	
29.	— 1 — — — selslýsis . — — -	1	94	29	10	24	
30.	— 1 — — — þorskalýsis . — — -	1	60	24	»	20	
<i>F. Skinnavara.</i>							
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautsinnns . . 10 pund á	13	87	55	48	46	
32.	— 6 — — kýrsinnns . . — — — -	12	06	72	36	60	
33.	— 6 — — hross-sinnns . . — — — -	10	58	63	48	53	
34.	— 8 — — sauðsinnns, aftvævetrum og eldri . — — -	8	94	71	52	60	
35.	— 12 — — sauðsinnns, af veturgömlum og ám — — -	7	68	92	16	77	
36.	— 6 — — selsinnns . . — — — -	12	92	77	52	65	
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á	»	29	69	60	58	

41

17. febr.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	11	50	69	»	57
39.	— 40 — — — óhreinsuðum . — -	»	»	»	»	»
40.	— 120 — — fuglaíðri 10 pund -	6	69	80	28	67
41.	— 480 — — fjallagrösum — — -	2	20	105	60	88
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	18	52	32	44
43.	— 1 lambsfóður	4	78	114	72	96

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fjurtöldum land-
aurum verður:

Eptir A. eða í friðu	98	86	82
— B. — í ulla, smjör og tólg	64	80	54
— C. — í ullar-tövoru	87	66	73
— D. — í fiski	76	61	64
— E. — í lýsi	30	30	25
— F. — í skinna-vöru	71	73	60

En meðalverð allra landaura saman talið 429 96 358
og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða .

71 66 60

Reykjavík 17. dag febrúarmán. 1892.

Kristján Jónsson, Hallgrímur Sveinsson.
settur.

42

23. febr.

Verðlagsskrá,

sem gildir fyrir

Ísafjarðarsýslu og kaupstað

frá miðju maímánaðar 1892 til sama tíma 1893.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardög- um á	106	83	106	83	89
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	14	23	85	38	71
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . — -	17	87	107	22	89
4.	— 8 — tvævetrir . . — — — -	14	86	113	88	99
5.	— 12 — veturgamlir . — — — — -	10	91	130	92	109
6.	— 8 ær geldar . . . — — — — -	14	»	112	»	93
7.	— 10 — mylkar . . . — — — — -	9	01	90	10	75
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	56	94	56	94	47
9.	— 1 ¹ / _s hryssu, á sama aldri hver -	49	43	65	91	55
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ulla, vel þveginni, pundið á	»	65	78	»	65
11.	— 120 — af mislitri ulla, vel þveginni — -	»	47	56	40	47
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu . . — -	»	65	78	»	65
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri . . — -	»	41	49	20	41

42

C. Tóvara af ullu.

		í peningum		Hundrað á		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur. 23. febr.	
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði	pundið á	»	95	28	50	24
15.	— 60 þör eingirnissokka	parið á	»	61	36	60	30
16.	— 30 — tvíbandsgjald-sokka	—	1	51	45	30	38
17.	— 180 — sjóvetlinga	—	»	41	73	80	61
18.	— 20 eingirnispeysur	hver	4	44	88	80	74
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur	—	8	33	124	95	104
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin	á	1	22	146	40	122
21.	— 120 álnir einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 alin	á	»	96	115	20	96

D. Fiskur.

22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	14	82	88	92	74
23.	— 6 — — harðfiski — — —	14	35	86	10	72
24.	— 6 — — þyrsklingi — — —	11	55	69	30	58
25.	— 6 — — ýsu, hertri	9	42	56	52	47
26.	— 6 — — hákarli, hertum	10	84	65	04	54

E. Lýsi.

27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis.	8 pottar á	1	49	22	35	19
28.	— 1 — — — hákarlslýsis	—	1	99	29	85	25
29.	— 1 — — — selslýsis	—	1	57	23	55	20
30.	— 1 — — — þorskalýsis	—	1	48	22	20	19

F. Skinnavara.

31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautsinn	10 pund á	11	79	47	16	39
32.	— 6 — — kýrsinn	—	10	61	63	66	53
33.	— 6 — — hross-sinn	—	9	23	55	38	46
34.	— 8 — — sauðsinn, af tvævetrum og eldri. — — —	—	8	63	69	04	58
35.	— 12 — — sauðsinn, af veturgömlum og ám — — —	—	7	»	84	»	70
36.	— 6 — — selsinn	—	9	51	57	06	48
37.	— 240 lambsinn (vorlamba), einlit, hvert á	—	»	24	57	60	48

G. Ýmislegt.

38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	10	46	62	76	52	
39.	— 40 — — — óhreinsuðum	»	»	»	»	»	
40.	— 120 — — fuglafiðri	10 pund	7	08	84	96	71
41.	— 480 — — fjallagrösum	—	1	»	48	»	40
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir		2	33	58	92	47
43.	— 1 lambsfóður		5	21	125	04	104

42 Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum land-
23. febr. aurum verður:

<i>Eptir A. eða í friðu</i>	
— <i>B. — í ullu, smjöri og tólg</i>	
— <i>C. — í ullar-tóvöru</i>	
— <i>D. — í fiski</i>	
— <i>E. — í lýsi</i>	
— <i>F. — í skinnavöru</i>	

En meðalverð allra landaura saman talið
og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða .

Reykjavík 17. dag febrúarmán. 1892.

Kristján Jónsson, Hallgrímur Sveinsson.
settur.

Hundrað á		Alin.
Kr.	Aur.	Aur.
97	13	81
65	40	55
82	44	69
73	17	61
24	48	20
61	98	52
404	60	338
67	43	56

43

19. febr.

Verðlagsskrá,

sem gildir fyrir

Strandasýslu

frá miðju maímánaðar 1892 til sama tíma 1893.

		Í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum	107	50	107	50	90
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	15	92	90	12	75
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	17	90	107	40	89
4.	— 8 — tvævetrir	14	54	116	32	97
5.	— 12 — veturgamlir	11	54	138	48	115
6.	— 8 ær geldar	13	30	106	40	89
7.	— 10 — mylkar	9	50	95	»	79
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	67	50	67	50	56
9.	— 1 ¹ / ₃ hryssu, á sama aldri hver -	52	62	70	16	58
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pundið á	»	65	78	»	65
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — -	»	46	55	20	46
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu	»	56	67	20	56
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri	»	32	38	40	32
<i>C. Tóvara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	1	05	31	50	26
15.	— 60 þör eingirnissokka parið á	»	55	33	»	27
16.	— 30 — tvíbandsgjaldsokka	»	92	27	60	23
17.	— 180 — sjóvetlinga	»	41	73	80	61
18.	— 20 eingirnispeysur hver -	2	50	50	»	42
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur	3	62	54	30	45
20.	— 120 álnir gjaldvöðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin á	1	40	168	»	140
21.	— 120 álnir einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 alin á	1	08	129	60	108

						Í peningum		Hundrað á		Alin.	43 19. febr.
						Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.	
<i>D. Fiskur.</i>											
22.	1 hndr.	6 vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á				13	75	82	50	69	
23.	—	6 — — — harðfiski — — —				12	90	77	40	64	
24.	—	6 — — — þyrsklingi — — —				11	71	70	26	59	
25.	—	6 — — — ýsu, hertri				11	38	68	28	57	
26.	—	6 — — — hákarli, hertum				10	50	63	»	52	
<i>E. Lýsi.</i>											
27.	1 hndr.	1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . 8 pottar á				1	81	27	15	23	
28.	—	1 — — — hákarlslýsis . - — —				2	20	33	»	27	
29.	—	1 — — — selslýsis . . - — —				1	97	29	55	25	
30.	—	1 — — — þorskalýsis . - — —				2	»	30	»	25	
<i>F. Skinnavara.</i>											
31.	1 hndr.	4 fjórðungar nautskinn . . 10 pund á				15	17	60	68	51	
32.	—	6 — — — kýrskinn . . . — — —				12	03	72	18	60	
33.	—	6 — — — hross-skinns . . — — —				10	03	60	18	50	
34.	—	8 — — — sauðskinn, aftvævetrum og eldri. — — —				8	57	68	56	57	
35.	—	12 — — — sauðskinn, af veturgömlum og ám — — —				7	30	87	60	73	
36.	—	6 — — — selskinns . . . — — —				12	83	76	98	64	
37.	—	240 lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á				»	30	72	»	60	
<i>G. Ýmislegt.</i>											
38.	1 hndr.	6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á				11	39	68	34	57	
39.	—	40 — — — óhreinsuðum . — — —				»	»	»	»	»	
40.	—	120 — — — fuglafíðri 10 pund				6	55	78	60	65	
41.	—	480 — — — fjallagrösum — — —				1	16	55	68	46	
42.	5 álnir	1 dagsverk um heyannir				2	38	57	12	48	
43.	—	1 lambsfóður				5	38	129	12	108	

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

<i>Eptir A. eða í friðu</i>	99	87	83
— <i>B. — í ullu, smjöri og tólg</i>	59	70	50
— <i>C. — í ullar-tóvöru</i>	70	97	59
— <i>D. — í fiski</i>	72	29	60
— <i>E. — í lýsi</i>	29	92	25
— <i>F. — í skinna-vöru</i>	71	17	59

En meðalverð allra landaura saman talið 403 92 336

og skipt með 6, sýnir: **meðalverð allra meðalverða . 67 32 56**

Reykjavík 19. dag febrúarmán. 1892.

Kristján Jónsson, Hallgrímur Sveinsson.
settur.

Skýrsla

um styrktarsjóði prestaskólans árið 1891.

1. Prestaskólasjóðurinn.

Tekjur.

Kr. A.

1. Eptirstöðvar við árslok 1890:			
a, veðskuldabréf einstakra manna	3520kr. » a.		
b, á vöxtum í landsbankanum	70 — 38 -	3590	38
2. Vextir á árinu 1891:			
a. af veðskuldabréfum	140kr. 80 a.		
b, af innstæðu í landsbankanum	4 — 96 -	145	76
		Samtals	3736 14

Gjöld.

1. Styrkur veittur stúdentum		100	»
2. Eptirstöðvar við árslok 1891:			
a, veðskuldabréf einstakra manna	3520kr. » a.		
b, á vöxtum í landsbankanum	116 — 14 -	3636	14
		Samtals	3736 14

2. Gjöf Halldórs Andriðssonar.

Tekjur.

1. Eptirstöðvar við árslok 1890:			
a, veðskuldabréf einstakra manna	2680kr. » a.		
b, á vöxtum í landsbankanum	39 — 79 -	2719	79
2. Vextir á árinu 1891:			
a, af veðskuldabréfum	107 — 20 -		
b, af innstæðu í landsbankanum	2 — 83 -	110	03
		Samtals	2829 82

Gjöld.

1. Styrkur veittur stúdentum		100	»
2. Eptirstöðvar við árslok 1891:			
a. veðskuldabréf einstakra manna	2680kr. » a.		
b, á vöxtum í landsbankanum	49 — 82 -	2729	82
		Samtals	2829 82

Reykjavík 5. marz 1892.

Helgi Hálfðánarson.

STYRKUR ÚR LANDSSJÓÐI

samkvæmt fjárlögunum fyrir 1892 og 1893, 13. gr. A b. 2.

Bráðabyrgðaruppbót handa fátækum prestaköllum fyrir árið 1892, að upphæð 2600 kr., hefur verið skipt milli neðannefndra prestakalla þannig:			
1. Staður í Grindavík	fekk 300 kr.		
2. Staður í Aðalvík	— 600 —		
3. Tjörn á Vatnsnesi	— 300 —		
4. Miðgarður í Grímsey (200 kr. + viðbót handa núverandi presti) 200	— 400 —		
5. Lundarbrekka	— 300 —		
6. Skarðsþing	— 250 —		
7. Sauðlauksdalur	— 250 —		
8. Stóruvellir	— 200 —		
		Samtals	2600 kr.

Verðlagsskrá,

sem gildir í

Húnavatnssýslu

frá miðju maímánaðar 1892 til jafnlengdar 1893.

45
17. febr.

		Krónumynt		Hundrað á		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>							
1.	1 hndr., 1 kýrifardögum, ekki yngri en þrjevetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka . . .	103	48 ¹ / ₂	103	48 ¹ / ₂	»	86
2.	— 6 ær, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	16	34 ¹ / ₂	98	07	»	82
3.	— 6 sauðir á hausti þrjevetrir eða 4 vetra eða 5 vetra	16	46 ¹ / ₂	98	79	»	82
4.	— 8 sauðir á hausti tvævetrir	13	65	109	20	»	91
5.	— 12 — — — veturgamlir	10	51	126	12	105	
6.	— 8 ær — — geldar	12	24	97	92	»	82
7.	— 10 — — — mylkar	8	91	59	10	»	74
8.	— 1 áburðarhestur í fardögum, taminn, ekki yngri en 5 vetra og ekki eldri en 12 vetra	75	88	75	88	»	63
9.	90 álnir, 1 hryssa jafngömul	63	57	84	76	»	71
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>							
10.	1 hndr., 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	»	68 ¹ / ₂	82	20	»	68 ¹ / ₂
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — .	»	49	58	80	»	49
12.	— 120 — af súru smjöri, vel verkuðu — .	»	56	67	20	»	56
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri	»	31 ¹ / ₂	37	80	»	31 ¹ / ₂
<i>C. Tóvara af ullu.</i>							
14.	1 hndr., 30 pd. hespugarns, og sjeu 3, 4, 5 eða 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . . . 1 pund á	»	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka - par á	»	30	18	»	»	15
16.	— 30 — tvinnabands gjaldsokka — — .	»	97 ¹ / ₂	29	25	»	24
17.	— 120 — tvíþumlaðra sjóvetlinga	»	24	28	80	»	24
18.	— 20 eingirnispeysur hver -	1	20	24	»	»	20
19.	— 15 tvinnabands gjaldpeysur	3	10	46	50	»	39
20.	— 120 álnir gjaldvoðar vaðmáls, álnar breiðs, 1 alin á	1	28	153	60	128	
21.	— 120 álnir gjaldvoðar-einskeptu, sem er alin eða 5 kv. á breidd, 1 alin á	1	02 ¹ / ₂	123	»	102 ¹ / ₂	
<i>D. Fiskur.</i>							
22.	1 hndr., 6vættir af saltfiski 1 vætt á	8	23	49	38	»	41
23.	— 6 — — hörðum fiski — -	12	39	74	34	»	62
24.	— 6 — — smáfiski — -	13	»	78	»	»	65
25.	— 6 — — ýsu — -	12	»	72	»	»	60
26.	— 6 — — hákarli, hertum — -	9	43	56	58	»	47

4. dag aprilmán. 1892.

45

17. febr.

E. Lýsi.

27. 1 hndr., 1 tunna hvallýsis 8 pottar á

28. — 1 — hákarlsýsis —

29. — 1 — selsýsis —

30. — 1 — þorskalýsis —

F. Skinnavara.

31. 1 hndr., 4 fjórðungar nautskinns . . . 1 fjórð.á

32. — 6 — kýrskinns . . . — —

33. — 6 — hross-skinns . . . — —

34. — 8 — sauðskinns, af tvæ-
vetr. sauðum og eldri — —

35. — 12 — sauðskinns, af ám
og veturgöml.
sauðum — —

36. — 6 — selskinns . . . — —

37. — 240 lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á

G. Ýmislegt.

38. 1 hndr., 6 pund af æðardún, vel hreins-
uðum . . . 1 pund á

39. — 40 — — óhreinsuðum — —

40. — 120 — — fuglaflðri fjórð. —

41. — 480 — — fjallagrösum —

42. 5 álnir, 1 dagsverk um heyannir

43. — 1 lambsfóður

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum land-
aurum verður:

Eptir A. eða í friðu

— B. — í ullu, smjöri og tólg

— C. — í tóvöru af ullu

— D. — í fiski

— E. — í lýsi

— F. — í skinnavöru

En meðalverð allra landaura saman talin

og skipt með 6, sýna:

meðalverð allra meðalverða

Krónumynt

Kr. Aur.

Hundrað

Kr. Aur.

Alin.

Kr. Aur.

23

37

26

18

50

63

51

59

69

64

55

55

33

60

25

43^{1/2}

81

82

51

50

55

26

59

23

54

Skrifstofu norður- og austuramtsins, 17. dag febrm. 1892.

Í umboði herra biskupsins

J. Havsteen.

Davíð Guðmundsson.

Verðlagsskrá,

sem gildir í

Skagafjarðarsýslu

frá miðju maí mánaðar 1892 til jafnlengdar 1893.

46
17. febr.

		Krónumynt		Hundrað		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>							
1.	1 hndr., 1 kýr í fardögum, ekki yngri en þrjævetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka . . .	101	60	101	60	»	85
2.	— 6 ær, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum . . . hver á	17	17 ¹ / ₂	103	05	»	86
3.	— 6 sauðir á hausti, þrjævetrir eða 4 vetra eða 5 vetra . . . hver á	14	40 ¹ / ₂	86	43	»	72
4.	— 8 sauðir á hausti tvævetrir . . . —	12	70 ¹ / ₂	101	64	»	85
5.	— 12 — — veturgamlir . . . —	9	72	116	64	»	97
6.	— 8 ær — — geldar . . . —	11	»	88	»	»	73
7.	— 10 — — mylkar . . . —	8	21 ¹ / ₂	82	15	»	68
8.	— 1 áburðarhestur, í fardögum, taminn, ekki yngri en 5 vetra, og ekki eldri en 12 vetra	80	05	80	05	»	67
9.	90 álnir, 1 hryssa jafngömul	62	62 ¹ / ₂	83	50	»	70
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>							
10.	1 hndr., 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, 1 pund á	»	71	85	20	»	71
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni —	»	48	57	60	»	48
12.	— 120 — afsúru smjöri, vel verkuðu —	»	56 ¹ / ₂	67	80	»	56 ¹ / ₂
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri . . . —	»	33 ¹ / ₂	40	20	»	33 ¹ / ₂
<i>C. Tóvara af ullu.</i>							
14.	1 hndr., 30 pd. hespugarns, og sjeu 3, 4, 5 eða 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . . . 1 pund á	1	37	41	10	»	34
15.	— 60 pör eingirnissokka . . . — par —	»	46	27	60	»	23
16.	— 30 — tvinnabands gjaldsokka — —	»	92	27	60	»	23
17.	— 120 — tvíþumlaðra sjóvetlinga — —	»	26	31	20	»	26
18.	— 20 eingirnispeysur hver —	2	50	50	»	»	42
19.	— 15 tvinnabands gjaldpeysur . . . —	3	59	53	85	»	45
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin á	1	19	142	80	1	19
21.	— 120 álnir gjaldvoðar-einskeptu, sem er alin eða 5 kvartil á breidd, . . . 1 alin á	»	92 ¹ / ₂	111	»	»	92 ¹ / ₂
<i>D. Fiskur.</i>							
22.	1 hndr., 6 vættir af saltfiski 1 vætt á	10	63 ¹ / ₂	63	81	»	53
23.	— 6 — — hörðum fiski . . . — —	11	78	70	68	»	59
24.	— 6 — — smáfiski — —	11	08 ¹ / ₂	66	51	»	55
25.	— 6 — — ýsu, — —	10	23	61	38	»	51
26.	— 6 — — hákarli, hertum . . . — —	8	04	48	24	»	40

46

17. febr.

E. Lýsi.

27.	1 hndr., 1 tunna hvallýsis	8 pottar á
28.	— 1 — hákarlslýsis	—
29.	— 1 — sellýsis	—
30.	— 1 — þorskalýsis	—

F. Skinnavara.

31.	1 hndr., 4 fjórðungar nautsinnis	1 fjórð. á
32.	— 6 — kýrsinnis	—
33.	— 6 — hross-sinnis	—
34.	— 8 — sauðsinnis, aftvæ- vetr. sauðum og eldri	—
35.	— 12 — sauðsinnis, af ám og veturgöml. sauðum	—
36.	— 6 — selsinnis	—
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á	

G. Ýmislegt.

38.	1 hndr., 6 pund af æðardún, vel hreins- uðum,	1 pund á
39.	— 40 — — — óhreinsuðum — —	—
40.	— 120 — — fuglafíðri	1 fjórð. —
41.	— 480 — — fjallagrösum	—
42.	5 álnir, 1 dagsverk um heyannir	
43.	— 1 lambsfóður	

Krónumynt		Hundrað		Alin.	
Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
2	29	34	35	»	29
2	07 ¹ / ₂	31	12 ¹ / ₂	»	26
2	00 ¹ / ₂	30	07 ¹ / ₂	»	25
1	60 ¹ / ₂	24	07 ¹ / ₂	»	20
15	13	60	52	»	50
12	50	75	»	»	62 ¹ / ₂
10	52	63	12	»	53
8	03	64	24	»	54
6	71 ¹ / ₂	80	58	»	67
10	75	64	50	»	54
»	23 ¹ / ₂	56	40	»	47
10	96	65	76	»	55
»	»	»	»	»	»
5	66 ¹ / ₂	67	98	»	57
1	30	62	40	»	52
2	33	»	»	»	47
4	»	»	»	»	80

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum land-
aurum verður:

<i>Eptir A. eða í friðu</i>	93	67	»	78
— <i>B. — í ullu, smjöri og tólg</i>	62	70	»	52
— <i>C. — í tóvöru af ullu</i>	60	64	»	51
— <i>D. — í fiski</i>	62	12	»	52
— <i>E. — í lýsi</i>	29	91	»	25
— <i>F. — í skinna-vöru</i>	66	34	»	55

En meðalverð allra landaura saman talin
og skipt með 6, sýna:

meðalverð allra meðalverða 62 56 » 52

Skrifstofu norður- og austuramtsins, 17. febrm. 1892.

Í umboði herra biskupsins

J. Havsteen.

David Guðmundsson.

Verðlagsskrá,

sem gildir í

Eyjafjarðarsýslu og Akureyrarkaupstað

frá miðju maímánaðar 1892 til jafnlengdar 1893.

47
17. febr.

		Krónumynt		Hundrað		Alin	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>							
1.	1 hndr., 1 kýr í fardögum, ekki yngri en þrjevetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka . . .	95	76 ¹ / ₂	95	76 ¹ / ₂	»	80
2.	— 6 ær, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	15	04 ¹ / ₂	90	27	»	75
3.	— 6 sauðir á hausti þrjevetrir eða 4 vetra eða 5 vetra hver á	14	94	89	64	»	75
4.	— 8 sauðir á hausti tvævetrir —	13	19	105	52	»	88
5.	— 12 — — — veturgamlir —	9	77 ¹ / ₂	117	30	»	98
6.	— 8 ær — — geldar —	11	17	89	36	»	74
7.	— 10 — — — mylkar —	7	67 ¹ / ₂	76	75	»	64
8.	— 1 áburðarhestur í fardögum tamin, ekki yngri en 5 vetra og ekki eldri en 12 vetra	70	67	70	67	»	59
9.	90 álnir, 1 hryssa jafngömul	60	86	81	15	»	68
<i>B. Ull, smjör og tólq.</i>							
10.	1 hndr., 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, 1 pund á	»	70 ¹ / ₂	84	60	»	70 ¹ / ₂
11.	— 120 — af mislitri — — — — —	»	50	60	»	»	50
12.	— 120 — af súru smjöri vel verkuðu — —	»	53	63	60	»	53
13.	— 120 — af tólq, vel bræddri . . . — —	»	26 ¹ / ₂	31	80	»	26 ¹ / ₂
<i>C. Tóvara af ullu.</i>							
14.	1 hndr., 30 pd. hespugarns, og sjeu 3, 4, 5 eða 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . . . 1 pund á	»	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka par —	»	62 ¹ / ₂	37	50	»	31
16.	— 30 — tvinnabands gjaldsokka . . . — —	»	63 ¹ / ₂	19	05	»	16
17.	— 120 — tvíþumlaðra sjóvetlinga . . . — —	»	31 ¹ / ₂	37	80	»	31 ¹ / ₂
18.	— 20 eingirnispesur hver —	2	50	50	»	»	42
19.	— 15 tvinnabands gjaldpesur . . . — —	3	»	45	»	»	37 ¹ / ₂
20.	— 120 álnir gjaldvóðarvadmáls, álnar breiðs, 1 alin á	1	04	124	80	1	04
21.	— 120 álnir gjaldvóðar-einskeptu, sem er alin eða 5 kvartil á breidd, 1 alin á	»	87 ¹ / ₂	105	»	»	87 ¹ / ₂
<i>D. Fiskur.</i>							
22.	1 hndr., 6 vættir af saltfiski 1 vætt á	11	72	70	32	»	59
23.	— 6 — — hörðum fiski — —	11	38	68	28	»	57
24.	— 6 — — smáfiski — —	9	99 ¹ / ₂	59	97	»	50
25.	— 6 — — ýsu — —	8	49	50	94	»	42
26.	— 6 — — hákarli, hertum — —	9	06 ¹ / ₂	54	39	»	45

47
17. febr.

E. Lýsi.

27.	1 hndr., 1 tunna	hvallýsis	8 pottar á
28.	— 1 —	hákarlsýsis	— —
29.	— 1 —	sellýsis	— —
30.	— 1 —	þorskalýsis	— —

F. Skinnavara.

31.	1 hndr., 4 fjórðungar	nautskinnns	1 fjórð. á
32.	— 6 —	kýrskinnns	— —
33.	— 6 —	hross-skinns	— —
34.	— 8 —	sauðskinnns, af tvævetrum og eldri	— —
35.	— 12 —	sauðskinnns, af ám og veturgömlum sauðum	— —
36.	— 6 —	selskinns	— —
37.	— 240	lambskinn (vorlamba), einlít, hvert	—

G. Ýmislegt.

38.	1 hndr., 6 pund af æðardún, vel hreinsuðum,	1 pund á
39.	— 40 — — — — —	óhreinsuðum — —
40.	— 120 — — — — —	fuglafiðri
41.	— 480 — — — — —	fjallagrösum
42.	5 álnir, 1 dagsverk um heyannir	
43.	— 1 lambsfóður	

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

<i>Eptir A. eða í friðu</i>	90	71	»	76
— <i>B. — í ullu, smjöri og tólg</i>	60	»	»	50
— <i>C. — í tóvöru af ullu</i>	59	88	»	50
— <i>D. — í fiski</i>	60	78	»	51
— <i>E. — í lýsi</i>	24	87 ¹ / ₂	»	21
— <i>F. — í skinna-vöru</i>	66	09	»	55

En meðalverð allra landaura saman talin

og skipt með 6, sýna: **meðalverð allra meðalverða 60 39 » 50½**

Skrifstofu norður- og austuramtsins, 17. dag febrúarm. 1892.

Í umboði herra biskupsins

J. Havsteen.

David Guðmundsson.

Staðfesting konungs *ad mandatum á skipulagsskrá fyrir ekknasjóð* **48**
drukknæðra manna í Borgarfjarðarsýslu. 5. desbr.

Vjer, Christian hinn níundi, af guðs náð konungur Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg

gjörum kunnugt: að með því að allra þegnsamlegast hefur verið sótt og beðið um allrahæstu staðfesting Vora á skipulagsskrá fyrir »ekkna-sjóð drukknæðra manna í Borgarfjarðarsýslu,« er stofnaður hefur verið með frjálsum samskotum, en skipulagsskrá þessi er í frumriti hept hjer við, þá höfum Vjer allramildilegast staðfest nefnda skipulagsskrá, sem ráðgjafi Vor fyrir Ísland geymir samhljóða og sannað eptirrit af, eins og Vjer og hjer með staðfestum hana.

Vjer bönnum öllum og hverjum einstökum að tálma því, sem að fram-an er skráð.

Ritað í aðsetursborg Vorri Kaupmannahöfn, hinn 5. dag desemberm. 1891.

Til staðfestu Vort konungs-innsigli

(L. S.)

Samkvæmt allramildilegastri skipan Hans Hátignar konungsins.

J. Nellemann.

Skipulagsskrá

fyrir ekknasjóð drukknæðra manna í Borgarfjarðarsýslu.

1. gr.

Tilgangur þessa sjóðs er að styrkja þurfandi ekkjur eptir drukknæðamenn í Borgarfjarðarsýslu, hvort sem þeir drukknæ í sjó eða vatni, innan sýslu eða utan. Fyrir því skal hann heita: *Ekknasjóður drukknæðra manna í Borgarfjarðarsýslu.*

2. gr.

Tekjur sjóðsins eru frjálsar gjafir og árlegir vextir af höfuðstól, sem nú var orðin við síðasta nýjár kr. 2195.

3. gr.

Í stjórn sjóðsins skulu vera sýslumaðurinn í Borgarfjarðarsýslu — nú í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu — presturinn til Garða á Akranesi, hreppstjórnir í Akraneshreppum og valinkunnur maður úr sýslunni, sem sýslumaður tilnefni. Stjórn sjóðsins kys úr sínum flokki formann og fjehirði, og getur falið einum og sjerhverjum aðrar framkvæmdir í þarfir hans.

4. gr.

Stjórn sjóðsins skal eiga fund einu sinni á ári, svo snemma á árinu, sem því verður við komið, til þess að gjöra reikning yfir fjárhag sjóðsins á hinu umliðna ári, til þess að útbyta þremur hinum verðugustu ekkjum í sýslunni ársvöxtum af höfuðstóli sjóðsins, og gjöra aðrar þær ráðstafanir viðvikjandi fjárhag hans, er nauðsyn kann til að bera.

48

5. desbr.

5. gr.

Hinn árlegi fjárhagsreikningur skal að loknum ársfundi sendur landshöfðingja.

6. gr.

Höfuðstól sjóðsins má aldrei skerða, og skal hann veðtryggður á þann hátt, er fyrirskipaður er um ómyndugra fje, eða settur á vöxtu gegn annari tryggingu, er landshöfðingi telur jafnörugga.

7. gr.

Til þess að geta orðið styrks aðnjótandi útheimtist að ekkjan beiðist sjálf styrks, og að hún sje sparsöm og ráðvönd, hafi börn fram að færa, eitt eða fleiri, og fari vel með þau til sálar og líkama.

8. gr.

Styrkur sá, sem hver ekkja hlýtur, má ekki vera minni en 25 krónur, og ekki meiri en 100 krónur, þó að vextir sjóðsins kunni að leyfa það, en verði þeir nokkurn tíma 200 krónur, þá skulu fjórar ekkjur verða teknar til greina o. s. frv. Veita má sömu ekkju styrk hvert ár eptir annað. Ekki er móðurlausum börnum ætlaður styrkur, þó að faðir drukknir; þó má gjöra það, ef verðugar, þurfandi ekkjur eru eigi til. Að jöfnum verðleikum og kringumstæðum skulu ekkjur í Akraneshreppum ætíð ganga fyrir öðrum.

Guðrúnarkoti, 17. ágúst 1891.

Hallgr. Jónsson.

49

Reikningur

yfir tekjur og gjöld gjafasjóðs Örum & Wulffs 1891.

Tekjur:

Kr. Aur.

1. Eign sjóðsins 1. jan. 1891:

a. Innritunarskírteini A. fol. 92 Kr. 4000,00

b. Í peningum — 44,95 4044 95

2. Leigur af innritunarskírteini A. fol. 92 frá $\frac{11}{6}$ —90 til $\frac{11}{6}$ —91 . . . 140 00

4184 95

Gjöld:

1. Styrkur veittur Pjetri Stefánssyni á Eyðum (fylgiskjal 1.) . . . 150 00

2. Í sjóði við árslok 1891:

a. Innritunarskírteini A. fol. 92 Kr. 4000,00

b. Í peningum — 34,95 4034 95

4184 95

Íslands norður- og austuramt, Akureyri, 11. jan. 1892. Húsavík, 8. febr. 1892.

J. Havsteen.

P. Guðjohnsen.

Verðlagsskrá,

sem gildir í

Þingeyjarsýslu*frá miðju maímánaðar 1892 til jafnlengdar 1893.***50**
18. febr.

		Krónumynt		Hundrað á		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
A. Friður peningur.							
1.	1 hndr., 1 kýrifardögum, ekki yngri en þrjevetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka . . .	99	02	99	02	»	83
2.	— 6 ær, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	14	98	89	88	»	75
3.	— 6 sauðir á hausti þrjevetrir eða 4 vetra eða 5 vetra	14	71	88	26	»	74
4.	— 8 sauðir á hausti tvævetrir	13	57 ¹ / ₂	108	60	»	90 ¹ / ₂
5.	— 12 — — — veturgamlir	10	03 ¹ / ₂	120	42	1	»
6.	— 8 ær — — geldar	11	80 ¹ / ₂	94	44	»	79
7.	— 10 — — — mylkar	8	33	83	30	»	69
8.	— 1 áburðarhestur í fardögum, taminn, ekki yngri en 5 vetra og ekki eldri en 12 vetra	74	19	74	19	»	62
9.	90 álnir, 1 hryssa jafngömul	65	41 ¹ / ₂	87	22	»	73
B. Ull, smjör og tólg.							
10.	1 hndr., 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pundið á	»	76 ¹ / ₂	91	80	»	76 ¹ / ₂
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni —	»	53 ¹ / ₂	64	20	»	53 ¹ / ₂
12.	— 120 — af súru smjöri, vel verkuðu —	»	51 ¹ / ₂	61	80	»	51 ¹ / ₂
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri	»	25 ¹ / ₂	30	60	»	25 ¹ / ₂
C. Tóvara af ullu.							
14.	1 hndr., 30 pd. hespugarns, og sjeu 3, 4, 5 eða 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . . 1 pund á	»	»	»	»	»	»
15.	— 60 þör eingirnissokka - par á	»	50	30	»	»	25
16.	— 30 — tvinnabands gjaldsokka — —	»	59 ¹ / ₂	17	85	»	15
17.	— 120 — tvípumlaðra sjóvetlinga . . — —	»	27	32	40	»	27
18.	— 20 eingirnispaysur hver —	»	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvinnabands gjaldpaysur	»	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðar vaðmáls, álnar breiðs, 1 alin á	1	10 ¹ / ₂	132	60	1	10 ¹ / ₂
21.	— 120 álnir gjaldvoðar-einskeptu, sem er alin eða 5 kv. á breidd, 1 alin á	»	91	109	20	»	91
D. Fiskur.							
22.	1 hndr., 6vættir af saltfiski 1 vætt á	10	58	63	48	»	53
23.	— 6 — — hörðum fiski — —	10	27 ¹ / ₂	61	65	»	51
24.	— 6 — — smáfiski — —	8	18	49	08	»	41
25.	— 6 — — ýsu — —	»	»	»	»	»	»
26.	— 6 — — hákarli, hertum — —	7	69	46	14	»	38

7. dag aprílmán. 1892.

50

18. febr.

			Krónumynt		Hundrað		Alin.	
			Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>E. Lýsi.</i>								
27.	1 hndr.,	1 tunna hvallýsis	8 pottar á	1	93	28	95	» 24
28.	— 1	— hákarlsýsis	—	2	00 ¹ / ₂	30	07 ¹ / ₂	» 25
29.	— 1	— selsýsis	—	2	08 ¹ / ₂	31	27 ¹ / ₂	» 26
30.	— 1	— þorskalýsis	—	1	56 ¹ / ₂	23	47 ¹ / ₂	» 20
<i>F. Skinnavara.</i>								
31.	1 hndr.,	4 fjórðungar nautskinnss . . .	1 fjórð.á	11	37	45	48	» 38
32.	— 6	— kýrskinnss	—	9	87 ¹ / ₂	59	25	» 49
33.	— 6	— hross-skinns	—	8	19	49	14	» 41
34.	— 8	— sauðskinnss, af tvævetr. sauðum og eldri—	—	6	48	51	84	» 43
35.	— 12	— sauðskinnss, af ám og veturgöml. sauðum	—	5	26	63	12	» 53
36.	— 6	— selskinns	—	10	06	60	36	» 50
37.	— 240	— lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á		»	31	74	40	» 62
<i>G. Ýmislegt.</i>								
38.	1 hndr.,	6 pund af æðardún, vel hreinsuðum . . .	1 pund á	10	77 ¹ / ₂	64	65	» 54
39.	— 40	— — — óhreinsuðum —	—	»	»	»	»	» »
40.	— 120	— — — fuglaflöðri	— fjórð. —	7	46	89	52	» 75
41.	— 480	— — — fjallagrösum,	—	1	27	60	96	» 51
42.	5 álnir,	1 dagsverk um heyannir		2	52 ¹ / ₂	»	»	» 50 ¹ / ₂
43.	— 1	— lambsfóður		4	27 ¹ / ₂	»	»	» 85 ¹ / ₂
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:								
<i>Eptir A. eða í friðu</i>						93	93	» 78
— <i>B. — í ullu, smjöri og tólg</i>						62	10	» 52
— <i>C. — í tóvöru af ullu</i>						64	41	» 54
— <i>D. — í fiski</i>						55	09	» 46
— <i>E. — í lýsi</i>						28	44	» 24
— <i>F. — í skinnavöru</i>						57	66	» 48
En meðalverð allra landaura saman talin						361	63	» 302
og skipt með 6, sýna:								
meðalverð allra meðalverða .						60	27	» 50

Skrifstofu norður- og austuramtsins, 18. dag febrm. 1892.

Í umboði herra biskupsins

J. Havsteen.

David Guðmundsson.

Verðlagsskrá,

sem gildir í

Norðurmúlasýslu

frá miðju maímánaðar 1892 til jafnlengdar 1893.

51
18. febr.

		Krónumynt		Hundrað		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>							
1.	1 hndr., 1 kýr í fardögum, ekki yngri en þrjevetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka . . .	101	93	101	93	»	85
2.	— 6 ær, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	15	18	91	08	»	76
3.	— 6 sauðir á hausti, þrjevetrir eða 4 vetra eða 5 vetra hver á	16	07 ¹ / ₂	96	45	»	80
4.	— 8 sauðir á hausti tvævetrir —	14	34 ¹ / ₂	114	76	»	96
5.	— 12 — — — veturgamlir —	10	62	127	44	1	06
6.	— 8 ær — — geldar —	11	98	95	84	»	80
7.	— 10 — — — mylkar —	9	19	91	90	»	77
8.	— 1 áburðarhestur, í fardögum, taminn, ekki yngri en 5 vetra, og ekki eldri en 12 vetra	72	98 ¹ / ₂	72	89 ¹ / ₂	»	61
9.	90 álnir, 1 hryssa jafngömúl	68	98	91	97	»	77
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>							
10.	1 hndr., 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, 1 pund á	»	78 ¹ / ₂	94	20	»	78 ¹ / ₂
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni —	»	54	64	80	»	54
12.	— 120 — afsúru smjöri, vel verkuðu —	»	64 ¹ / ₂	77	40	»	64 ¹ / ₂
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri . . . —	»	31 ¹ / ₂	37	80	»	31 ¹ / ₂
<i>C. Tøvara af ullu.</i>							
14.	1 hndr., 30 pd. hespugarns, og sjeu 3, 4, 5 eða 6 hespur í pund, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . . . 1 pund á	»	»	»	»	»	»
15.	— 60 þör eingirnissokka par —	»	30	18	»	»	15
16.	— 30 — tvinnabands gjaldsokka — —	»	83	24	90	»	21
17.	— 120 — tvíþumlaðra sjóvetlinga — —	»	30	36	»	»	30
18.	— 20 eingirnispeysur hver —	1	80	36	»	»	30
19.	— 15 tvinnabands gjaldpeysur . . . —	»	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin á	1	22 ¹ / ₂	147	»	1	22 ¹ / ₂
21.	— 120 álnir gjaldvoðar-einskeptu, sem er alin eða 5 kvartil á breidd, . . . 1 alin á	»	98	117	60	»	98
<i>D. Fiskur.</i>							
22.	1 hndr., 6 vættir af saltfiski 1 vætt á	11	24 ¹ / ₂	67	47	»	56
23.	— 6 — — hörðum fiski —	11	69	70	14	»	58
24.	— 6 — — smáfiski —	10	61	63	66	»	53
25.	— 6 — — ýsu —	8	75	52	50	»	44
26.	— 6 — — hákarli, hertum —	8	69	52	14	»	43

51
18. febr.

					Krónumynt		Hundrað.		Alin.	
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>E. Lýsi.</i>										
27.	1 hndr., 1 tunna	hvallýsis	8 pottar á	-	»	»	»	»	»	»
28.	— 1 —	hákarlslýsis	- — -	-	2	10	31	50	»	26
29.	— 1 —	sellýsis	- — -	-	2	90	43	50	»	36
30.	— 1 —	þorskalýsis	- — -	-	1	56	23	40	»	19 ¹ / ₂
<i>F. Skinnavara.</i>										
31.	1 hndr., 4 fjórðungar	nautskinnns	1 fjórð. á	-	12	01	48	04	»	40
32.	— 6 —	kýrskinnns	— — -	-	10	23	61	38	»	51
33.	— 6 —	hross-skinns	— — -	-	7	99	47	94	»	40
34.	— 8 —	sauðskinnns, af tvæ-								
		vetrum og eldri . — — -			6	45	51	60	»	43
35.	— 12 —	sauðskinnns, af ám								
		og veturgömlum								
		sauðum	— — -	-	4	45	53	40	»	44 ¹ / ₂
36.	— 6 —	selskinns	— — -	-	11	75	70	50	»	59
37.	— 240	lambskinn (vorlamba), einlit, hvert	-	-	»	25 ¹ / ₂	61	20	»	51
<i>G. Ýmislegt.</i>										
38.	1 hndr., 6 pund af æðardún, vel hreins-									
		uðum,	1 pund á	-	10	61	63	66	»	53
39.	— 40 — — —	óhreinsuðum	— -	-	»	»	»	»	»	»
40.	— 120 — — —	fuglaflðri	1 fjórð. -	-	8	73	104	76	»	87
41.	— 480 — — —	fjallagrösum	— — -	-	1	33	63	84	»	53
42.	5 álnir, 1 dagsverk um heyannir				2	77 ¹ / ₂	»	»	»	55 ¹ / ₂
43.	— 1 lambsfóður				4	01	»	»	»	80
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum land-										
aurum verður:										
<i>Eptir A. eða í friðu</i>							98	26	»	82
<i>— B. — í ullu, smjöri og tólg</i>							68	55	»	57
<i>— C. — í tóvöru af ullu</i>							63	25	»	53
<i>— D. — í fiski</i>							61	18	»	51
<i>— E. — í lýsi</i>							32	80	»	27
<i>— F. — í skinna-vöru</i>							56	29	»	47
En meðalverð allra landaura saman talin							380	33	3	17
og skipt með 6, sýna:										
meðalverð allra meðalverða							63	39	»	53

Skrifstofu norður- og austuramtsins, 18. dag febrúarm. 1892.

Í umboði herra biskupsins

J. Havsteen.

Davið Guðmundsson.

Verðlagsskrá,

sem gildir í

Suðurmúlasýslu

frá miðju maímánaðar 1892 til jafnlengdar 1893.

52
19. febr.

		Krónumynt		Hundrað		Alin	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>							
1.	1 hndr., 1 kýr í fardögum, ekki yngri en þrjævetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka . . .	105	44	105	44	»	88
2.	— 6 ær, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum . . . hver á	14	80 ¹ / ₂	88	83	»	74
3.	— 6 sauðir á hausti þrjævetrir eða 4 vetra eða 5 vetra . . . hver á	15	47	92	82	»	77
4.	— 8 sauðir á hausti tvævetrir . . . —	13	67 ¹ / ₂	109	40	»	91
5.	— 12 — — — veturgamlir . . . —	9	83 ¹ / ₂	118	02	»	98
6.	— 8 ær — — — geldar . . . —	12	02	96	16	»	80
7.	— 10 — — — mylkar . . . —	8	93	89	30	»	74
8.	— 1 áburðarhestur í fardögum taminn, ekki yngri en 5 vetra og ekki eldri en 12 vetra	67	87 ¹ / ₂	67	87 ¹ / ₂	»	57
9.	90 álnir, 1 hryssa jafngömul	58	65	78	20	»	65
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>							
10.	1 hndr., 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, 1 pund á	»	78 ¹ / ₂	94	20	»	78 ¹ / ₂
11.	— 120 — af mislitri — — — — —	»	54 ¹ / ₂	65	40	»	54 ¹ / ₂
12.	— 120 — af súru smjöri vel verkuðu — —	»	68 ¹ / ₂	82	20	»	68 ¹ / ₂
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri . . . — —	»	28	33	60	»	28
<i>C. Tóvara af ullu.</i>							
14.	1 hndr., 30 pd. hespugarns, og sjeu 3, 4, 5 eða 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . . 1 pund á	»	»	»	»	»	»
15.	— 60 þör eingirnissokka . . . — par —	»	»	»	»	»	»
16.	— 30 — tvinnabands gjaldsokka . . — —	1	62 ¹ / ₂	48	75	»	41
17.	— 120 — tvíþumlaðra sjóvetlinga . . — —	»	41 ¹ / ₂	49	80	»	41 ¹ / ₂
18.	— 20 eingirnispesur hver —	»	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvinnabands gjaldpesur . . . — —	3	62 ¹ / ₂	54	37 ¹ / ₂	»	45
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin á	1	30	156	»	1	30
21.	— 120 álnir gjaldvoðar-einskeptu, sem er alin eða 5 kvartil á breidd, 1 alin á	1	01	121	20	1	01
<i>D. Fiskur.</i>							
22.	1 hndr., 6 vættir af saltfiski 1 vætt á	12	84 ¹ / ₂	77	07	»	64
23.	— 6 — — hörðum fiski — —	12	86	77	16	»	64
24.	— 6 — — smáfiski — —	11	17	67	02	»	56
25.	— 6 — — ýsu — —	9	65	57	90	»	48
26.	— 6 — — hákarli, hertum — —	8	19 ¹ / ₂	49	17	»	41

52
19. febr.

		Krónumynt		Hundrað		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>E. Lýsi.</i>							
27.	1 hndr., 1 tunna hvallýsis	8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 — hákarlsýsis	—	2 08 ¹ / ₂	31	27 ¹ / ₂	»	26
29.	— 1 — sellýsis	—	1 97 ¹ / ₂	29	62 ¹ / ₂	»	25
30.	— 1 — þorskalýsis	—	1 71	25	65	»	21
<i>F. Skinnavara.</i>							
31.	1 hndr., 4 fjórðungar nautskinn	1 fjórð. á	11 59	46	36	»	39
32.	— 6 — kýrskinn	—	9 95	59	70	»	50
33.	— 6 — hrossskinn	—	8 17	49	02	»	41
34.	— 8 — sauðskinn, aftvæ- vetr. sauðum og	—	7 66	61	28	»	51
35.	— 12 — eldri sauðskinn, af ám og veturgöml.	—	6 35	76	20	»	63 ¹ / ₂
36.	— 6 — sauðum selskinn	—	12 55	75	30	»	63
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á	—	» 28	67	20	»	56
<i>G. Ýmislegt.</i>							
38.	1 hndr., 6 pund at æðardún, vel hreins- uðum,	1 pund á	11 05	66	30	»	55
39.	— 40 — — óhreinsuðum — —	—	» »	»	»	»	»
40.	— 120 — — fuglafiðri	1 fjórð. —	10 20	122	40	1	02
41.	— 480 — — fjallagrösum	—	2 75	132	»	1	10
42.	5 álnir, 1 dagsverk um heyannir	—	3 01 ¹ / ₂	»	»	»	60
43.	— 1 lambsfóður	—	4 31 ¹ / ₂	»	»	»	86
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum land- aurum verður:							
<i>Eptir A. eða í friðu</i>				94	00 ¹ / ₂	»	78
— <i>B. — í ullu, smjöri og tölq</i>				68	85	»	57
— <i>C. — í tövöru af ullu</i>				86	02 ¹ / ₂	»	72
— <i>D. — í fiski</i>				65	66	»	55
— <i>E. — í lýsi</i>				28	85	»	24
— <i>F. — í skinna-vöru</i>				62	15	»	52
En meðalverð allra landaura saman talin				405	54	3	38
og skipt með 6, sýna:							
meðalverð allra meðalverða .				67	59	»	56

Skrifstofu norður- og austuramtsins, 19. febrm. 1892.

Í umboði herra biskupsins

J. Havsteen.

Davið Guðmundsson.

Staðfesting konungs *ad mandatum á skipulagsskrá fyrir styrktarsjóð* **53**
handa ekkjum og börnum Vestmanneyinga þeirra, er í sjó drukkna, eða **5. desbr.**
hrapa til bana. **1891**

Vjer Christian hinn níundi, af guðs náð konungur Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvik, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg

Gjörum kunnugt: að með því að allra þegnsamlegast hefur verið sótt og bedið um allrahæsta staðfesting Vora á skipulagsskrá fyrir »styrktarsjóð

handa ekkjum og börnum Vestmanneyinga þeirra, er í sjó drukkna eða hrapa til bana«, er stofnaður hefur verið með frjálsum samskotum, en skipulagsskrá þessi er í frumriti heft hjer við, þá höfum Vjer allramildilegast staðfest nefnda skipulagsskrá, sem ráðgjafi Vor fyrir Ísland geymir samhljóða og sannað eptirrit af, eins og Vjer og hjer með staðfestum hana.

Vjer bönnum öllum og hverjum einstökum að tálma því, sem að framan er skráð.

Ritað í aðsetursborg Vorri Kaupmannahöfn, hinn 5. dag desemberm. 1891.

Til staðfestu Vort konungs-innsigli

(L. S.)

Samkvæmt allramildilegastrí skipan Hans Hátignar konungsins.

J. Nellesmann.

Skipulagsskrá

fyrir styrktarsjóð

handa ekkjum og börnum Vestmanneyinga þeirra, er í sjó drukkna, eða hrapa til bana.

1. gr.

Sjóðurinn er stofnaður af frjálsum samskotum, sem voru að upphæð 204 kr. hinn 31. ágúst 1891.

2. gr.

Aðaltilgangur sjóðsins er að styrkja ekkjur og börn sjódrukknaðra eða hrapaðra Vestmanneyinga; skal styrkurinn veittur árlega eptir þörf og verðleikum.

3. gr.

Aðalumsjón sjóðsins hefur sýslunefndin í Vestmannaeyasýslu á hendi, og gefur hún út reglugjörð fyrir stjórnarnefndina.

4. gr.

Stjórn sjóðsins skal skipuð 3 mönnum, 2, er sýslunefndin kys á aðalfundi ár hvert, en hinn 3. skal vera oddvitinn í Vestmannaeyjahreppi. Auk þess skal kjósa 1 varastjórnanda. Stjórnin gengst fyrir samskotum til sjóðsins, veitir árstekjunum viðtöku, ákveður styrkveitingar allar ásamt 2 sjómönnum, sem bjargráðanefndin, sje hún til, en annars hreppsnefndin, kys þar til, semur

5. ^{desbr.} 1891 **53** reikning sjóðsins, og leggur hann árlega fyrir sýslunefndina til úrskurðar. Reikninginn skal stjórnin árlega birta á prenti.

5. gr.

Höfuðstól sjóðsins má aldrei skerða, heldur skal auka hann á þann hátt, er hjer segir:

- a. með því að leggja við hann alla ársvesti, unz þeir eru orðnir 100 krónur;
- b. með því þar eptir að leggja við hann $\frac{1}{4}$ árlegra vaxta unz þeir eru orðnir 200 kr., og upp frá því $\frac{1}{10}$ þeirra;
- c. með tillögum og gjöfum, er sjóðnum kunna sjerstaklega að hlotnast í þeim tilgangi;
- d. með því að leggja við höfuðstólinn það af árstekjunum, er eigi kann að verða útbýtt.

6. gr.

Höfuðstóll sjóðsins skal ávaxtaður í Söfnunarsjóði Íslands, en þó má sýslunefndin eptir árið 2000, með samþykki amtsráðsins í suðuramtinu, gjöra aðra ráðstöfun um ávöxtun sjóðsins, ef það virðist hagkvæmara.

7. gr.

Amtsráð suðuramtsins skal hafa eptirlit með því, að skipulagsskrá sjóðsins sje ekki brotin.

8. gr.

Á skipulagsskrá þessari skal beiðast staðfestingar konungs.

Vestmannaeyjum, 15. sept. 1891.

Þorsteinn Jónsson. Sigurður Sigurfinnsson. Jón Ingimundsson.

EMBÆTTASKIPUN OG LAUSN FRÁ SÝSLAN.

27. febr. var *Vallanesprestakall* í *Suðurmúlaþrófastsdæmi* af hans hátign konunginum veitt sóknarpresti að Þingmúla og Hallormsstað, síra *Magnúsi Bl. Jónssyni*, til framkvæmdar á lögum 27. febr. 1880, 1. gr. 10.

S. d. var *Staðarhraunsprestakall* í *Mýraþrófastsdæmi* af hans hátign konunginum veitt sóknarpresti í Hítarnesprestakalli, síra *Stefáni Jónssyni*, til framkvæmdar á 62., 63. og 64. lið í ofan nefndri lagagrein.

17. marz veitti landshöfðingi háyfirdómara L. E. Sveinbjörnssen samkvæmt beiðni hans lausn frá *framkvæmdarstjórn við landsbankann* frá 1. maí 1893 að telja (sbr. augl. 17. marz, Stjt. þ. á., B, bls. 64.).

31. marz veitti landshöfðingi sóknarpresti í Kálfafellsstaðarprestakalli, síra *Sveini Eiríkssyni*, *Ásaprestakall* í *Vestur-Skaptafellsþrófastsdæmi*, samkvæmt kosningu hlutaðeigandi safnaða.

ÓVEITT PRESTAKALL.

Kálfafellsstaður í Austur-Skaptafellsþrófastsdæmi. Á prestakallinu hvíla eptirstöðvar af landssjóðsláni, 350 kr., er afborgast með 50 kr. á ári auk vaxta. Metið 775 kr. 78 a. Augl. 6. apríl. Laust frá næstu fardögum.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um synjun 54
konungsstaðfestingar á lagafrumvarpi um breyting á lögum um 27. febr.
kosningar til alþingis, 14. sept. 1877. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 12. nóv. f. á., hafið þjer, herra landshöfðingi, sent hingað frumvarp til laga um breyting á lögum um kosningar til alþingis 14. sept. 1877, er upp hafið verið borið af þingmanna hálfu og samþykkt af síðasta alþingi, og er það efni lagafrumvarps þessa, að breyta þeirri ákvörðun í hinum núgildandi kosningalögum, að kjörskrárnar skuli gilda frá 1. júlí ár hvert til 30. júní árið eptir, í þá átt, að þær gildi frá 6. júní ár hver ttíl 5. júní næsta ár á eptir, og í samræmi við þetta er breytt tímaákvæðum um leiðrjetting skráanna og framlagning.

Eins og þjer, er þjer senduð lagafrumvarpið, hafið lagt það til, að frumvarpið hljóti staðfesting konungs, með því að það að yðar álitu hafi inni að halda hentuga breytingu á hinum núgildandi reglum, þannig hefur ráðaneytið heldur ekki fundið neitt móti aðalinnihaldi frumvarpsins að athuga. Að það samt eigi hefur getað orðið lagt til, að frumvarpið öðlist allrahæsta staðfestingu, er eingöngu því að kenna, að í frumvarpinu er fastákveðinn tími, er lögin skuli öðlast gildi, þ. e. 1. jan. 1892, en lagafrumvarpið barst eigi ráðaneytinu fyr en í desembermánuði f. á. — Jafnvel þótt konungsstaðfesting hefði getað fengizt fyrir árslok 1891, hefði eptir því fyrirkomulagi, sem er á póstsambandinu við Ísland, ekki verið mögulegt að senda lögin til Íslands fyrr en með póstskipi því, er fór hjeðan 17. janúarmán.; eptir áætluninni átti það skip ekki að koma til Reykjavíkur fyrr en í janúarlok, og með því fyrirkomulagi landpóstanna, sem er, hefði því verið óvíst og sumpart með öllu ómögulegt, að því er snertir mikinn hluta landsins, að lögin hefðu getað orðið svo tímanlega kunn almenningi, að auðið hefði verið að fylgja þetta ár ákvæðum þeirra um leiðrjetting kjörskráanna í febrúarmánuði og um framlagning skráanna til sýnis með að minnsta kosti 14 daga fyrirvara í tímabilinu frá 1. til 21. marz.

Þar sem ráðaneytið var þeirrar skoðunar, að rjett væri að fresta útkomu slíkra laga þegar þannig var ástatt, og að þannig væri rjett, að lagafrumvarp þetta yrði ekki gjört að lögum, heldur að frumvarp sama efnis en með öðrum ákvæðum um hvenær lögin skyldu öðlast gildi yrði lagt fyrir næsta alþing, hefur ráðgjafinn allraþegnsamlegast lagt það til, að hið umrædda frumvarp hljóti ekki allrahæsta staðfestingu, og hefur hans hátign konunginum hinn 19. þ. m. allramildilegast þóknast að fallast á þá tillögu.

Þetta er yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar í B-deild Stjórnartíðindanna.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um veiting 55
Staðarhraunsprestakalls. — Með skírskotun til þess, að neðri deild síð- 29. febr.
 asta alþingis felldi frumvarp það, er lagt var fyrir þingið um breyting á lögum 27. febr. 1880 um skipun prestakalla, hafið þjer, herra landshöfðingi, í þóknanlegu brjefi, dags. 23. f. m., vakið máls á því, að nú megi að ætlan yðar

12. dag aprílmán. 1892.

55 ekki fresta lengur framkvæmd á breytingum þeim á Miklaholts-prestakalli, 29. febr. Hítarnesþingum, Staðarhraunsprestakalli og Borgarprestakalli, er fyrirskipaðar eru í 1. gr. 62—64 í prestakallalögunum frá 1880, og að rjettast sje, að tjeð fyrir-mæli komist til framkvæmda frá næstu fardögum. Jafnframt hafið þjer látið í ljósi, að breytingarnar verði að yðar áliti að koma til framkvæmda þannig, að sóknarprestinum að Miklaholti sje fengin Kolbeinsstaðasókn gegn 400 króna árgjaldi til landssjóðs og gegn því að hann greiði tiltölulegan hluta af eptir-launum prestsekkju; að sóknarprestinum til Hítarnesþinga sje boðið að sleppa nýnefndri sókn, en aptur fengin Staðarhraunssókn í staðinn, gegn 500 kr. ár-gjaldsgreiðslu í landssjóð og með skyldu til að greiða uppgjafapresti Jónasi Guð-mundssyni tiltölulegan hluta eptirlauna, svo og vexti og afborganir af láni því, er Staðarhraunsprestakall hefur þegið af landssjóði, og loks að sóknarprestinum að Borg sje fengin Álptatungusókn, gegn því að hann greiði tiltölulegan hluta eptirlauna til nýnefnds uppgjafaprests, allt án auglýsingar fyrirfram eða hlut-töku af hálfu hlutaðeiganda safnaða. Í því tilliti hafið þjer tekið fram, að í lögum 8. jan. 1886 um hluttöku safnaða í veitingu brauða sje gengið út frá því, að prestakall sje laust orðið, og eigi að veitast aptur, en að hjer standi svo á, að Staðarhrauns prestakall, sem laust er orðið, eigi ekki að veitast aptur, held-ur eigi ein af sóknum þess að sameinast við Akra- og Hjörtseyjarsóknir, önnur við Borgar- og Álptanessóknir, en í hinum tveimur fyrnefndu og hinum tveimur síðarnefndu sóknum sjeu skipaðir prestar; teljið þjer því sjálfsagt, að þessir prestar beint eptir lögunum taki við sóknum þeim, sem þannig eiga að hafa prest sameiginlegan ásamt þeim sóknum, er þeim áður voru fengnar, með því að rjettur sá, sem söfnuðum er veittur til hluttöku í veitingu prestakalla með lögunum 1886, geti að yðar áliti ekki haft nein áhrif á breyting þá á prestaköllum þeim, sem hjer er um að ræða, er ákveðin hafði verið með miklu eldri lögum. Samkvæmt þessu hafið þjer lagt það til, að útvegað verði konunglegt veitingabrjef fyrir Staðarhraunsprestakalli (Staðarhrauns- Akra- og Hjörtseyjarsóknum) til handa sóknarpresti til Hítarnesþinga, síra Stefáni Jóns-syni, með því að nefnt prestakall er meðal þeirra brauða á Íslandi, er kon-ungur veitir.

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, að ráðgjafinn verður að vera yður samdóma um það, að hjer sje ekki um veiting prestakalla að ræða, er laus eru orðin, heldur að eins um framkvæmd á lögboðinni breytingu á hinum umræddu presta-köllum, er hlutaðeigandi söfnuðir ekki geta átt neina hlutdeild í, og hefur ekk-ert fundizt að athuga við það, að breytingin sje framkvæmd eins og þjer legg-ið til, og sem að framan er greint. Ráðgjafinn hefur því lagt það til við hans hátign konungiinn, að síra Stefáni Jónssyni sje veitt Staðarhraunsprestakall, og hefur hans hátign hinn 27. þ. m. allramildilegast þóknazt að samþykkja þá tillögu.

Veitingarbrjefið er yður hjer með þjónustusamlega sent til þóknanlegrar ráð-stöfunar til hlutaðeiganda.¹

1) Um veiting Vallanessprestakalls skírskotast til ástæðanna í þessu brjefi.

Útdráttur úr tveimur brjefum landshöfðingja til amtmanns- 56
ins í suðuramtinu og vesturamtinu um hlunnindi handa sparisjóðum. — 2. marz
 Með brjefum þessum voru nýstofnuðum sparisjóði í Ólafsvík og sömuleiðis nýstofnuðum sparisjóði í Dalasýslu veitt hlunnindi þau, er um ræðir í tilsk. 5. jan. 1874, báðum fyrst um sinn um fimm ára tímabil, er teljist frá 1. apríl 1892. Veitingin var bundin venjulegum skilyrðum (sjá t. d. Stjt. 1890 B, nr. 187, bls. 201).

Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um stofnun gagn- 57
fræðakennslu við lærða skólann o. fl. — Eins og yður, herra amtmað. 16. marz
 ur og háæruverðugi herra, mun vera kunnugt, var á síðasta alþingi samþykkt af báðum deildum þingsins að skora á landsstjórnina að sjá um:

1. að gagnfræðakennsla komist á við lærða skólann;
2. að latína verði eigi heimtuð til inntökuprófs í lærða skólanum, og að lærisveinar Möðruvallaskólans, er tekið hafa burtfararpróf í þeim skóla, fái rjett til að verða teknir próflaust í lærða skólann;
 og enn fremur hefur nedri deild þingsins látið þá ósk í ljósi:
3. að reglugjörð lærða skólans verði endurskoðuð, svo sem nauðsynlegt er, til þess að gagnfræðakennslunni verði viðkomið, sjerstaklega í þá átt, að kennsla í latínu og grísku verði takmörkuð.

Aðalatriðið í framannefndri þingsályktun er, að komið verði á gagnfræðakennslu í lærða skólanum, og er það í fullu samræmi við fyrirmælin í 18. gr. í reglugjörð skólans 12. júlí 1877, þar sem segir, að jafnskjótt sem því verði viðkomið, skuli innleiða gagnfræðakennslu við lærða skólann, og að ráðgjafinn fyrir Ísland skuli gjöra hinar nákvæmari ráðstafanir til þessa. Hins vegar gefa umræðurnar um þetta mál á alþingi mjög litla vísbending um það, hvernig þingið í heild sinni eða einstakir þingmenn hafa hugsað sjer fyrirkomulagið á hinni umgetnu gagnfræðakennslu í lærða skólanum, en fyrirkomulagið gæti verið með ýmsu móti, svo sem: að bætt væri við skólann nýjum bekkjum tveimur eða fleiri, þar sem kennd væri eingöngu gagnfræði, en kennslan í skólanum væri að öllu öðru leyti hin sama sem hingað til hefur verið, eða að bæði þeir sem stunda gagnfræðanámið og hinir sem stunda lærða námið væru saman í þeim námsgreinum, sem eru sameiginlegar fyrir báða, en í gagnfræðabekkjunum væru að eins kenndar þær námsgreinar, sem væru sjerstakar fyrir gagnfræðanemendur eða kenndar þeim á annan hátt eða í öðrum mæli, en þeim, sem stunda lærða námið, eða loks að gagnfræðakennslunni væri steypt saman við lærðu kennsluna, þannig að gagnfræðakennslan væri lægra stig en lærða kennslan æðra stig í sama skólanum, að gagnfræða-menntunin auk þess að vera sjerstakt menntunarstig væri jafnframt undirbúningsstig undir hina æðri, lærðu menntun.

Híð síðarnefnda fyrirkomulag hefði að minni hyggju þann mikla kost, að þá mætti kenna námsgreinarnar smátt og smátt, hinar auðveldari fyrst og

57 hinar þyngri síðar, í stað þess að nú eru flestar námsgreinarnar kenndar jafnframt, að minnsta kosti í 4 neðstu bekkjum skólans, svo að sumar þeirra hljóta að verða á hakanum, að því er tímafjöldann snertir. Til þess að koma þessu fyrirkomulagi á, mundi þurfa að bæta við skólann einum eða tveimur nýjum bekkjum, — en til þess að fá húsrúm handa þeim í skólahúsinu mætti afnema heimavistina —, og auka kennslukraptana að því skapi, en þá ætti heldur ekki að heimta önnur skilyrði fyrir inntöku í skólann, að því er kunnáttu snertir, en þau, sem heimtuð eru fyrir inntöku í gagnfræðaskólann á Möðruvöllum, sbr. reglugjörð 28. júlí 1882, 3. gr. d og e, og þá fjelli undirbúningskennsla undir lærða skólann burtu. Í 3 eða 4 neðstu bekkjum skólans (eptir því hvort aukið væri við hann 1 eða 2 bekkjum) skyldi kenna: skript, dráttlist, islenzku, dönsku, ensku, trúarbrögð, náttúrusögu (sbr. reglugjörð Möðruvallaskólans 2. gr.), stærðafræði (reikning og flatamálsfræði), landafræði og sögu (sjerstaklega lýsing og sögu Íslands), þannig að gagnfræðanáminu væri lokið á 3—4 árum, og síðan haldið aðalpróf, sem væri burtfararpróf fyrir gagnfræðanemendur, og fyrir þá, sem vildu halda náminu áfram, jafnframt (með tilteknum stigafjölda) skilyrði fyrir uppflutning í 4. (5.) bekk skólans. Kennslunni í gagnfræðaskólanum á Möðruvöllum ætti að haga að öllu leyti eins og gagnfræðakennslunni í lærða skólanum, og burtfararpróf frá honum (með tilteknum stigafjölda) veita rjett til upptöku í 4. (5.) bekk lærða skólans — skriflegu spurningarnar við áminnzt próf hinar sömu í báðum skólunum. Í 4 efstu bekkjum lærða skólans skyldi síðan halda áfram kennslu í islenzku, dönsku, sögu og stærðfræði á fullkomnara stigi, og ennfreður kenna: latínu, grísku, þýzku, frakknesku og eðlisfræði, hinar síðastnefndu tvær námsgreinar þó að eins í 2 efstu bekkjunum. Söng og leikfimi (eða Slöjd) skyldi kenna í öllum bekkjum skólans.

Að þessu fyrirkomulagi mun það verða fundið, að námið í latínu og grísku og ef til vill í þýzku yrði ófullkomnara, en það er nú í lærða skólanum, þar sem þessar námsgreinar nú eru kenndar: gríska í 5 bekkjum og latína og þýzka í öllum bekkjum, latína þaraðauki undir skóla; en á hinn bóginn kemur til greina í því efni, að þó að þessi 3 mál væru kennd að eins í 4 efstu bekkjunum, þá væru lærisveinarnir, þegar þeir byrja námið í þeim, svo miklu andlega proskaðri og hæfari til náms, búnir að fá svo góða þekking á málfræðislegum hugmyndum, og loks hinar aðrar kennslugreinar svo miklu færri en nú, að það ætti ekki að vera nein ofætlun, hvorki gagnvart kennurum nje lærisveinum, að gjöra ráð fyrir, að þekkingin í þessum málum yrði ekki að neinum mun minni við burtförina úr skólanum, heldur en hún er nú.

Með þessum athugasemdum skal jeg þjónustusamlega skora á yður, herra amtmaður og herra biskup, að útvega álit kennendanna við hinn lærða skóla um málefni þetta í heild þess og hin einstöku atriði, sem hljóta að koma til greina við úrslit þess, og að senda mjer síðan álitsskjal kennendanna með þóknanlegum ummælum yðar um málið.

Reikningur

58

yfir tekjur og gjöld Söfnunarsjóðs Íslands árið 1891.

Tekjur:		Kr.	a.	Kr.	a.
I.	Sjóður við árslok 1890:				
	a, veðskuldabryf	45980	00		
	b, skuldabryf prestakalla	7475	00		
	c, 7 skuldabryf Reykjavíkur	700	00		
	d, ógreiddir vextir	15	54		
	e, innstæða í landsbankanum	450	67		
	f, í peningum hjá fjehirði	30	49	54651	70
II.	Bætt við innstæðu vaxtaeigenda:				
	a, innlög á árinu	10071	37		
	b, vextir lagðir við höfuðstól í árslok 1891	1033	97	11105	34
III.	Vextir af útlánum fyrir 1891			2569	40
IV.	Borgun fyrir viðskiptabækur			151	00
V.	Vextir, er biða útborgunar			1265	26
VI.	Innborgað innstæðufje			3257	25
VII.	Til jafnaðar móti gjaldlið V.			12480	00
VIII.	Vextir öðrum tilheyrandi, afhentir með vöxtum sjóðsins			266	40
				85746	35

Gjöld:

I.	Vextir vaxtaeigenda fyrir 1891:				
	a, ársvextir 4% af höfuðstól	2149	49		
	b, dagvextir 3½ % um árið	149	74	2299	23
II.	Ýmisleg gjöld, verð fyrir járnskáp o. fl.			234	85
III.	Greiddir vextir, er biðu útborgunar við árslok 1890			631	00
IV.	Til jafnaðar móti tekjulið VI.			3257	25
V.	Sett á vöxtu			12480	00
VI.	Til jafnaðar móti tekjulið VIII., greiddir vextir öðrum tilheyrandi			266	40
VII.	Sjóður við árslok 1891:				
	a, veðskuldabryf	55517	75		
	b, lán til prestakalla	7160	00		
	c, 7 skuldabryf Reykjavíkur	700	00		
	d, ógreiddir vextir fyrir tímann 11/6—31/12 91	273	72		
	e, innstæða í landsbankanum	2243	00		
	f, í peningum hjá fjehirði	683	15	66577	62
				85746	35

58

Ath. Í sjóðnum við árslok er fölginn:

1. Innstæða vaxtaeigenda:			
a, í aðaldeild	52203	41	
þar af í deild hinnar æfinlegu erfingjarentu kr. 1119,94			
b, í útborgunardeild	8098	55	
c, í bústofnsdeild	4258	27	
d, í ellistyrksdeild	282	42	64842 65
2. Vextir er bíða útborgunar			1265 26
3. Varasjóður			469 71
			<u>66577 62</u>

Stjórn Söfnunarsjóðs Íslands í Reykjavík 16. Febr. 1892.

Eiríkur Briem. Jón Jensson. Björn Jensson.

59

Reikningar.

yfir tekjur og gjöld sjóða, sem standa undir stjórn amtmannsins í Norður- og austuramtinu og prófastsins í Eyjafjarðarprófastdæmi.

Gjafasjóður Jóns Sigurðssonar 1891.

	Tekjur:		Kr.	a.	Kr.	a.
1. Sjóður 1. jan. 1891:						
a. Í fasteignum	12490	00				
b. Í veðskuldabréfum	9861	85				
c. Ógoldnar leigur og landskuld af $\frac{1}{2}$ Gloppu 18 ⁸² / ₈₃	19	75				
d. Í peningum	2400	62	24772	22		
2. Vextir:						
a. Frá $\frac{11}{6}$ —90— $\frac{11}{6}$ —91 af kr. 9661,85	386	47				
b. Um mismunandi tíma af — 2600,00	51	54	438	01		
3. Jarða-afgjöld:						
a. Landskuldir í fardögum 1891						
1087 $\frac{1}{2}$ meðalalin á 51 eyr. eftir verlagsskrá 18 ⁹¹ / ₉₂	554	63				
b. Leigur haustið 1891:						
385 meðalálnir á 51 eyr. eftir verðlagsskrá 18 ⁹¹ / ₉₂	196	35				
30 smjörálnir á 52 $\frac{1}{2}$ eyr. eftir verðlagsskrá 18 ⁹¹ / ₉₂	15	75	766	73		
4. Endurborguð lán			2600	00		
5. Til jafnaðar færast gjaldliður 3			3000	00		
			<u>31576</u>	<u>96</u>		

Gjöld:

1. Umboðslaun $\frac{1}{6}$ af hinum innheimtu jarða-afgjöldum	127	79		
2. Ýms gjöld				
a. Eftirstöðvar af bankaláninu með leigum til $\frac{30}{9}$ —91	281	70		
b. Til húsakaupa á Efri-Vindheimum	112	00	393	70
			<u>Fluttar</u>	<u>521 49</u>

3. Lánað:	Flutt	521 49	59
a. Gegn fasteignarveði	600 00		
b. Gegn handveði	2400 00	3000 00	
4. Til jafnaðar færast tekjul. 4		2600 00	
5. Sjóður við árslok 1891:			
a. Í fasteign	12490 00		
b. Í veðskuldabréfum	10261 85		
c. Ógoldnar leigur og landskuld af $\frac{1}{2}$ Gloppu 18 ⁸² / ₈₃	19 75		
d. Í peningum	2683 87	25455 47	
		<u>31576 96</u>	

Gjafasjóður Jóns Sigurðssonar til Vallahrepps 1890—91.

	Tekjur:	Kr.	a.	Kr.	a.
1. Eign í fardögum 1890:					
a. Í fasteignum	2310 00				
b. Ógoldnar leigur og landskuld af $\frac{1}{2}$ Gloppu 18 ⁸² / ₈₃	19 75	2329 75			
2. Afgjöld:					
a. Leigur haustið 1890 eftir $4\frac{1}{4}$ kúgildi = 85 meðal- álnir eftir verðlagsskrá 18 ⁹⁰ / ₉₁ á 47 aur.	39 95				
b. Landsskuld í fardögum 1891, 201 $\frac{1}{2}$ meðalalin eptir verðlagsskrá 18 ⁹¹ / ₉₂ á 51 eyr.	102 77	142 72			
		<u>2472 47</u>			
	Gjöld:				
1. Umboslaun $\frac{1}{6}$ af hinum innheimtu gjöldum		23 79			
2. Borgað sveitarsjóði Vallahrepps		118 93			
3. Eign í fardögum 1891:					
a. Í fasteignum	2310 00				
b. Ógoldnar leigur og landskuld af $\frac{1}{2}$ Gloppu	19 75	2329 75			
		<u>2472 47</u>			

Íslands norður- og austuramt, Akureyri 11. jan. 1892.

J. Havsteen. Davíð Guðmundsson.

Samþykkt

60
29. maiz

*um breytingu á I. samþykkt um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opnum skip-
um fyrir Rosmhvalanesshrepp, Njarðvíkurhrepp, Vatnsleysustrandarhrepp, Garða-
hrepp, Bessastadahrepp, Seltjarnarnesshrepp og Reykjavíkurbæ, dags. 8. desbr. 1890.*

Sýslunefndin í Gullbringu- og Kjósarsýslu hefur með lögakveðinni hlut-
deild af hálfu bæjarstjórnar Reykjavíkur kaupstaðar, samkvæmt lögum 14.

60 desbr. 1877, um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opnum skipum, sbr. lög
29. marz 4. desbr. 1886, gjört svohljóðandi

»*Samþykkt*

um breytingu á I. samþykkt um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opnum skipum fyrir Rosmhvalanesshrepp, Njarðvíkurhrepp, Vatnsleysustrandarhrepp, Garðahrepp, Bessastaðahrepp, Seltjarnarnesshrepp og Reykjavíkurbæ, dags. 8. desbr. 1890.

1. gr.

Í þeim hreppum og bæjarfjlagi, sem samþykkt þessi nær yfir, sem eru: Rosmhvalanesshreppur, Njarðvíkurhreppur, Vatnsleysustrandarhreppur, Garðahreppur, Bessastaðahreppur, Seltjarnarnesshreppur og Reykjavíkurbær, má enginn leggja þorskanet í sjó fyrri en 1. apríl ár hvert.

2. gr.

Hinn 1. apríl ár hvert og upp frá þeim degi er mönnum heimilt að leggja þorskanet, hvar sem þeir vilja; þó má ekki leggja þorskanet á hraun með landi fram; varðar sektum frá 5—50 kr., ef gjört er.

3. gr.

Með samþykkt þessari eru felldar úr gildi 1. og 3. gr. í I. samþykkt um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opnum skipum o. s. frv., dags. 8. desbr. 1890.

*

*

*

Með því að almennur fundur í hjeradinu hefur fallizt á ofanritaða samþykkt, samkvæmt 4. gr. í lögum nr. 28, 14. desbr. 1877, er hún hjermeð staðfest af undirskrifuðum amtmanni til að öðlast gildi 1. dag aprilmánaðar 1892, og kunngjörist hlutaðeigendum til eptirbreytni.

Íslands suðuramt, Reykjavík, 29. marzmán. 1892.

Kristján Jónsson

settur.

YFIRSKATTANEFND.

Samkvæmt tillögum bæjarstjórnarinnar á Akureyri skipaði landshöfðingi hinn 24. dag. marzmánaðar eptirnefnda þrjá menn í yfirskattaneftnd fyrir Akureyrarkaupstað:

J. Havsteen amtmann,

Þorgrím Johnsen lækni og

Sigurð Sigurðsson smið,

en til vara:

Friðbjörn Steinsson bóksala.

**Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Mýra- og Borgarfjarðar-
sýslu um skyldu landsbankans til þess að láta skattanefndum í 24. marz.**

61

tje skýrslur um innieign viðskiptamanna bankans. — Þjer hafið, herra sýslumaður, í þóknanlegu brjefi, dags. 9. f. m., beiðst úrskurðar míns um, hvort sjörn landsbankans í Reykjavík sje ekki skyld til að láta yður, sem formanni yfirskattanefnda í sýslu yðar, eða þá skattanefndunum í tje skýrslu um það, hverjir menn í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu hafi árin 1890 og 1891 átt fje á vöxtum í landsbankanum, og hve mikið vaxtafje hverjum þeirra hefir til fallið hvort árið, en þar að lútandi áskorun yðar hefur bankastjórnin neitað með skírskotun til 9. greinar í reglugjörð landsbankans, 5. júní 1886. Ástæðu fyrir þessari áskorun yðar teljið þjer þá, að nauðsyn beri til að leiðrjetta skattskrárnar í sýslu yðar, með því að hingað til hafi þar eigi verið taldar fram aðrar eignartekjur, en tekur af fasteign, þótt vextir af innstæðufje, er bankinn helzt gæti gefið upplýsingar um að mun, sjeu engu síður skattskyldir eptir lög-unum, en heimild til þess að krefjast nefndra skýrslna teljið þjer yður hafa í 12. gr. í lögum um tekjuskatt 14. desbr. 1877.

Út af þessu skal yður hjermeð þjónustusamlega tjáð það, er hjer segir:

Á bankastjórninni eða starfsmönnum bankans hvílir engin skylda til að grennslast eptir því, hver er eigandi að fje, sem lagt er til ávöxtunar inn í sparisjóðsdeild bankans, og getur bankastjórnin eptir hlutarins eðli enga vissu haft um það. Viðskiptabækur geta gengið kaupum og sölum, án þess bankanum sje þar um nokkur vitneskja gjörð, og þurfa þær ekki að hljóða upp á neitt nafn, heldur að eins tölumerki, eins og opt er og tíðkað. Einnig má leggja fje inn undir tilbúnu nafni, og hefir bankinn enga ástæðu til að spyrja um vistfang og heimili, þótt nafn sje upp gefið, þar sem handhafi bókarinnar er rjettur hlutaðeigandi gagnvart bankanum. Af þessu leiðir, að bankastjórnin getur ekki svarað slíkum almennum spurningum, eins og þeirri, er þjer hafið borið upp fyrir henni, með því að hvorttveggja getur verið, að margir menn í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu eigi fje til ávöxtunar í bankanum, þótt bankastjórnin viti ekki, að þessir menn eiga þar heima, og eins hitt, að menn þaðan, er upphaflega hafa verið ritaðir fyrir innlögðu fje, hafi síðan afhent öðrum viðskiptabækur sínar, eður og frá upphafi lagt fje inn fyrir aðra; og jafnvel þótt álitid yrði, að bankastjórnin sje samkvæmt 12. gr. tekjuskattslaganna skyld til að láta fram þær upplýsingar, sem eptir kringumstæðunum er unnt, um *credit*upphæð tiltekinna manna, þá væri slík skýrsla engin sönnun um eign mannsins eða tekjur hans, en mundi baka bankanum allmikið óþarft erfiði og jafnvel fæla menn frá því, að nota sparisjóðinn eins og heill og hagsæld krefur. Jeg sje því ekki ástæðu til, að skylda bankann til að gefa skattanefndum eða yfirskattanefndum hinar umbeðnu skýrslur og það því síður, sem skattanefndir hafa jafnan þann veg, ef þeim þykir framtal einhvers of lágt, eða hafa grun um, að einhver eigi vaxtafje, sem hann segir ekki til, að áætla honum tekjur nógu ríflega, svo að þær sjeu vissar um, að hann hafi ekki meiri, og láta hann

61 síðan færa sönnur á sitt mál að lögum, ef hann vill kæra yfir því, að hann 24. marz sje settur of hátt í skatt.

62
25. marz

Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Mýra- og Borgarfjarðar sýslu um skattskyldu ýmsra tekjugreina. — Í þóknanlegu brjefi, dags.

5. þ. m., hafið þjer, herra sýslumaður, beint til mín fyrirspurnum þeim um rjettan skilning á tekjuskattslögunum 14. desbr. 1877, er nú skal greina:

1. Hvort sýslumönnum sje skylt að greiða tekjuskatt af innheimtulaunum af uppboðsfje.
2. Hvort hinar svo kölluðu aukatekjur presta, þ. e. borgun fyrir aukaverk, sjeu skattskyldar samkvæmt lögunum.
3. Hvort læknum beri að greiða skatt af tekjum af lækningum (praxis).
4. Hvort þau hlunnindi, að hafa leigulaust ábyli eigi ekki að reiknast með skattskyldum tekjum presta.

Hafið þjer beiðst álits míns um þessi atriði, til þess að yfirskattanefndirnar geti haft hliðsjón af því, þegar þær fara að leiðrjetta skattaskrárnar fyrir síðastliðið ár.

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð, að með því að allar þær tekjugreinir, er fyrirspurnirnar ræða um, falla undir 5. gr. tekjuskattslaganna, sem atvinnutekjur, sem ekki renna af landbúnaði nje sjáfarútvegi, þá getur að mínu áliti enginn vafi leikið á því, að jákvæði beri að greiða við öllum spurningunum.

Út af athugasemdum yðar við hverja einstaka fyrirspurn, skal jeg taka fram það, er hjer segir.

1. Greinarmunur sá, er þjer viljið gjöra á uppboðsinnheimtulaunum, er verði að skoðast sem embættistekjur, og launum fyrir innheimtu á uppboðsfje, sem sýslumenn takist á hendur sem privatmenn, án þess þeir sjeu skyldir til þess sem embættismenn, virðist stafa af misskilningi, því að eins og það er á valdi þess, sem uppboðs beiðist, að taka sjálfur að sjer innheimtuna eða fela hana öðrum manni, sem þá einnig getur verið uppboðshaldarinn sjálfur, þannig er hið sama, þegar sýslumaður gjörir í embættisnafni ráðstafanir til þess að uppboð sje haldið, t. a. m. sem lögreglustjóri á skipstrandi eða sem skiptaráðandi í dánar- eða þrotabúi, að honum er þá ávallt frjálst að kjósa um, hvort hann vill fela innheimtu uppboðsandvirðisins einhverjum skilvísu manni eða annast hana sjálfur, sbr. lög um skipströnd 14. janúar 1876, 18. gr., opið brjef 3. júní 1818 og skiptalög 12. apríl 1878, 30.—31. gr. En hvort sem sýslumaður tekur að sjer innheimtu á uppboðsfje eptir tilmælum uppboðsbeiðanda, eða hann gjörir það sem umráðamaður uppboðsmunanna, þá verða innheimtulaunin að skoðast sem tekjur af vinnu og vera skattskyldar eptir 5. gr. tekjuskatts-

laganna; sem lögákveðnar aukatekjur geta innheimtulaunin aldrei skoðast, enda 62 ættu þau þá að renna í landssjóð samkvæmt lögum um laun sýslumanna og 25. marz. bæjarfógeta 14. desbr. 1877, 1. gr.

2. Tekjur fyrir aukaverk presta eru beinar, lögákveðnar embættistekjur, sem taldar eru með í mati brauða og falla beint undir fyrirmæli laganna, því að upptalning sú á embættistekjum, sem stendur í 5. gr. þráttnefndra laga, er hvorki nje á að vera tæmandi.

3. Um borgun fyrir læknisverk er svipað að segja. Þó að slíkar tekjur væru ekki skattskyldar sem embættistekjur, þá eru þær, hvernig sem á er litið, atvinnutekjur, svo að það kemur ekkert við spurningunni um skattskyldu þeirra, hvort allar skattskyldar embættistekjur eru upp taldar í 5. gr. eða ekki.

4. Leigulaus afnot prestssetra eru, eins og þjer takið fram, beinar embættistekjur presta, en ekki tekjur, er stafa af landbúnaði. Niðurlag 5. gr. í tekjuskattslögunum getur því ekki átt þar við, heldur ber að greiða skatt af þeim arði, er leigulaus afnot prestssetursins nema, eins og af afgjaldi annara kirkjujarða, því að það getur engan mun gert, hvort leiguliði greiðir prestinum jarðarafgjald, eða presturinn tekur afgjaldið undir sjálfum sjer sem ábúandi.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í suðuramtinu og vesturamtinu 63 um flutning á þingstað. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 26. þ. m., hafið þjer, 31. marz. herra amtmaður, sent mjer brjef sýslumannsins í Ísafjarðarsýslu, þar sem hann fyrir hönd hreppsnefndarinnar í Hólshreppi fer því fram, að þingstaður hreppsins megi eptirleiðis vera að Grundum í staðinn fyrir á Hóli, og hafið þjer mælt með því, að hið umbeðna verði veitt.

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð til frekari þóknanlegrar birtingar, að jeg veiti samþykki mitt til, að manntalsþing og hreppafundir fyrir Hólshrepp verði, að þar til fengna leyfi frá eiganda og ábúanda Grunda, haldnir að Grundum, og ber hreppsnefndinni að sjá fyrir eða útvega sæmilegt hús þar á staðnum til þinghaldanna.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í suðuramtinu og vesturamtinu 64 um flutning á þingstað. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 26. þ. m., hafið þjer, 31. marz. herra amtmaður, sent mjer brjef sýslumannsins í Ísafjarðarsýslu, þar sem hann fyrir hönd hreppsnefndarinnar í Súðavíkurhreppi fer því fram, að þingstaður hreppsins megi eptirleiðis vera á Tröð í Álptafirði í staðinn fyrir á Súðavík, og hafið þjer eindregið mælt með því, að hið umbeðna verði veitt.

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð til frekari þóknan-

64 legrar birtingar, að jeg veiti samþykki mitt til, að manntalsþing og hreppsfundir 31. marz fyrir Súðavíkurhrepp verði, að þar til fengnu leyfi eiganda og ábúanda Traðar, haldnir á Tröð og ber hreppsnefndinni að sjá fyrir eða útvega sæmilegt hús, þar á staðnum til þinghaldanna.

65 **Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um bann gegn**
2. apríl **innflutningi á lifandi skepnum frá Íslandi til Englands, Wales og Skotlands.** — Til frekari birtingar læt jeg ekki hjá liða að senda yður hjer með, herra landshöfðingi, hjálagt eintak af svo nefndri »*Animals (Amendment) Order of 1892, Nr. 3*«, er hin brezka stjórn hefir út gefið 22. f. m., og sem utanríkis-ráðaneytið hefur hingað sent, en í fyrirskipun þessari er bannið gegn innflutningi á lifandi peningi til Bretlands viðkað svo, að það meðal annars gripur yfir Ísland¹.

66 **Brjef landshöfðingja til stiptyfirvaldanna um lántökuleyfi**
5. apríl **handa prestakalli til kirkjubyggingar.** — Samkvæmt beiðni prestsins að Setbergi, J. V. Hjaltalíns, meðmælum hlutaðeigandi prófasts og tillögum stiptyfirvaldanna í þóknanlegu brjefi dags. 22. f. m., veiti jeg hjer með samþykki til, að tjeður prestur taki embættislán til endurbyggingar Setbergskirkju, er nemi 1200 krónum, og afborgist á næstu 20 árum með jöfnum greiðslum auk

1) Í nefndri fyrirskipun, er gefin er út af stjórn akuryrkjumálanna (Board of Agriculture), stendur: — — — — —

Innflutningur bannaður á skepnum frá löndum þeim, sem talin eru í öðru fylgiskjali.

2. — (1.) Þar til er stjórn akuryrkjumálanna skipar öðruvísi fyrir, má ekki landsetja á Englandi, Wales eða Skotlandi skepnur, fluttar frá neinu af löndum þeim, er talin eru í 2. fylgiskjali við reglugjörð þessa. (Í hinu tilvitnaða fylgiskjali eru talin þessi lönd: Noregur, Svíþjóð, Spánn, Portúgal, Ísland).

(2.) Reglugjörð um innflutning á skepnum frá 1886 skal gilda svo sem lönd þau, sem nefnd eru í öðru fylgiskjali við þessa fyrirskipan, væru innifalin í listanum yfir bönnuð lönd, er nefnd eru í fyrsta hluta fjórða fylgiskjals við nefnda reglugjörð frá 1886, og svo sem ekkert af þeim löndum, sem talin eru á 2. fylgiskjali við þessa fyrirskipan, væri talið í listanum yfir undanskilin lönd, er nefnd eru í fimmta fylgiskjali við nefnda reglugj. 1886. — — — — —

Fyrirskipun þessi öðlast gildi þegar eptir 31. dag marzmánaðar árið átján hundruð níutíu og tvö.

(Undirskr.) I. H. Elliott.

(L. S.)

vaxta, gegn veði í tekjum prestakallsins, þannig, að skuldin hvíli á prestakallinu, að svo miklu leyti sem hún verður ekki greidd af tekjum kirkjunnar, og skal jeg 66
þjónustusamlega skora á yður, herra amtmaður og herra biskup, að gjöra nauðsynlegar ráðstafanir til þess, að eptirlit verði haft með því, að fjenu verði varið eins og að ofan segir, og að kirkjubyggingin verði forsvaranlega af hendi leyst. 5. apríl

Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um lántökuleyfi handa 67
prestakalli til kirkjubyggingar. — Samkvæmt ósk og tillögum stipts-13. apríl
yfirvaldanna í þóknanlegu brjefi, dags. 2. þ. m., vil jeg hjer með veita samþykki mitt til, að hlutaðeigandi prestur megi taka embættislán, að upphæð 300 krónur, til handa Klippstaðarprestakalli, til endurbyggingar kirkjunnar að Klippstað, þannig, að það endurgjaldist auk 4 % árlegra vaxta með 25 kr. á ári í 12 ár af tekjum prestakallsins, að því leyti sem árlegar tekjur kirkjunnar hrökkva eigi til þess. Fel jeg stiptsyfirvöldunum að sjá um, að eptirlit verði haft með því, að láninu sje forsvaranlega varið til þess, sem leyfið er við bundið.

Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um lántökuleyfi handa 68
prestakalli til húsbyggingar. — Samkvæmt beiðni prestsins að Saurbæ 13. apríl
á Hvalfjarðarströnd, sjera Jóns Benediktssonar, meðmælum prófastsins í Borgarfjarðarprófastsdæmi og tillögum stiptsyfirvaldanna í þóknanlegu brjefi, dags. 22. f. m. vil jeg hjer með veita samþykki mitt til þess að tjeður prestur taki 2,000 króna embættislán upp á Saurbæjarprestakall, til þess að byggja timburhús á prestssetrinu Saurbæ, og er lántökuleyfið bundið þessum skilyrðum:

1. Lánið skal að fullu endurborgað ásamt vöxtum á 20 árum.
2. Húsið skal byggt undir tilsjón prófasts; skal það vera portbyggt, hæflega hátt, að minnsta kosti 12 álna langt og 10 álna breitt, með járnþaki og járnvarið að öðru leyti gegn helstu regnátum. Kjallari skal vera undir húsinu, grjóthlaðinn og steinlímdu, og eldavjel og nauðsynlegir ofnar fylgja húsinu. Um herbergjaskipun skal leita samþykkis prófasts og hlíta hans úrskurði, og skal byggingunni að öðru leyti hagað samkvæmt tillögum prófastsins í brjefi til stiptsyfirvaldanna 25. febr. þ. á. Málað skal húsið vera utan, þar sem það er ekki járn klætt, svo og íveruherbergi.
3. Húsið skal vera eign staðarins, og skal það koma í stað þessara bæjarhúsa, sem nú eru þar: baðstofu, ganga frá bæjardyrum til baðstofu, bæjardyrabúrs og eldhúss. Presturinn skal skyldur að halda við húsinu, og skal hann eða dánarbú hans skila því í gildu standi eða með fullu álagi, þegar hann fer frá prestakallinu eða deyr.

68
13. apríl

4. Helminginn af upphæð lánsins má eigi taka fyrr en húsið er fullgjört, og sannað er með lögmætri skoðunargjörð undir umsjón prófasts, að það sje vel gjört og svo sem áskilið er. Jafnframt þeirri skoðunargjörð skal húsið virt, og skal presturinn váttryggja það fyrir bruna með þeirri upphæð, er það verður virt á, og halda húsinu síðan í þeirri váttryggingu. Verði farið að nota húsið til íbúðar áður en það er fullgjört, skal það váttryggt til bráðabyrgða fyrir þeirri upphæð, sem það er virt á þegar byrjað er að búa í því.

5. Húsið skal reist og að minnsta kosti gjört byggilegt sama árið og lánið er tekið, og fullgjört skal það vera eigi síðar en 30. júní árið eptir.

Þetta tilkynnist yður hjermeð, herra amtmaður og herra biskup, til þóknanlegrar ráðstöfunar og frekari birtingar, að því viðbættu, að hið umrædda lán getur ekki fengizt úr landssjóði.

69

Agrip

af reikningi yfir tekjur og gjöld landsbankans 1. janúar til 31. marz 1892.

Tekjur.

	Kr. Aur.	Kr. Aur.
1. Í sjóði		182,266 90
2. Borguð lán:		
a. Fasteignarveðslán	5,927 56	
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	5,997 25	
c. Handveðslán	7,236 00	
d. Lán gegn ábyrgð sveita og bæjarfjelaga o. fl.	710 50	19,871 31
3. Vixlar innleystir		12,363 70
4. Ávísanir innleystar		1,259 00
5. Vextir		3,564 05
6. Diskonto		222 27
7. Ýmislegar tekjur		3,151 38
8. Frá Landmandsbankanum		51,616 00
9. Innlög á hlaupareikning		20,446 26
10. Sparisjóðsinnlög		90,238 53
		<u>384,999 40</u>

Gjöld.

	Kr. Aur.	Kr. Aur.
1. Lánað gegn:		
a. Fasteignarveði	27,570 00	
b. Sjálsskuldarábyrgð	15,450 00	
	Flyt 43,020 00	

	Flutt 43,020 00	
c. Handveði	7,944 00	
d. Ábyrgð sveita og bæjarfjelaga o. fl.	750 00	51,714 00
2. Víxlar keyptir		14,768 70
3. Ávísanir keyptar		798 80
4. Keypt konungleg ríkisskuldabréf að upphæð		50,000 00
5. Útborgað af innlögum á hlaupareikning		23,425 40
6. Útborgað af sparisjóðsinnlögum	72,648 33	
að viðbættum dagvöxtum þar af	13 47	72,661 80
7. Til Landmandsbankans		53,135 63
8. Útgjöld fyrir varasjóð sparisjóðs Reykjavíkur		6,000 00
9. Kostnaður við bankahaldið (laun o. fl.)		2,250 54
10. Ýmisleg útgjöld		16 00
11. Í sjóði 31. marz		110,228 53
		<u>384,999 40</u>

Athugasemdir:

Landsbankinn átti 31. marz 1892.

	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
1. Skuldabréf fyrir lánum:				
a. Fasteignarveðsskuldabréf	649,185	48		
b. Sjálfsskuldarábyrgðarskuldabréf	112,578	59		
c. Handveðsskuldabréf	42,936	00		
d. Skuldabréf fyrir lánum gegn ábyrgð sveita og bæjarfjelaga o. fl.	22,044	97		
e. Skuldabréf fyrir reikningslánum	496	49	827,241	53
2. Önnur skuldabréf:				
a. Konungleg ríkisskuldabréf	299,200	00		
b. Skuldabréf Reykjavíkurkaupstaðar	1,500	00	300,700	00
3. Víxlar			23,800	00
4. Ávísanir			1,104	80
5. Fasteignir lagðar bankanum út fyrir lánum að upphæð			1,050	00
6. Hjá Landmandsbankanum			3,876	46
7. Í sjóði			110,228	53
	Samtals	<u>1,268,001</u>	<u>32</u>	

Sedlaskuld bankans til landssjóðs var 31. marz 1892	500,000 00
Innlög á hlaupareikning s. d.	2,416 59
Sparisjóðsinnlög s. d.	622,831 61

Flyt

69

Flutt

Varasjóður bankans var 31. desbr. 1891 . . .	102,062 88
Varasjóður sparisjóðs Reykjavíkur 31. marz 1892	16,871 15
Ýmsar tekjur, sem enn eru eigi lagðar við varasjóð	23,819 09
Samtals	<u>1,268,001 32</u>

Stjórn landsbankans, Reykjavík 11. apríl 1892.

L. E. Sveinbjörnsson. B. Kristjánsson. Eiríkur Briem.

70

Reikningur

Nemendasjóðs Möðruvallaskóla 1891.

Tekjur:

	Kr. Aur.
Innstæða í sparisjóði Arnarneshrepps	504 72
Vextir til 31. desember 1891	10 76
Gjafir.	10 21
Ágóði af tombólu . . . ,	168 76
Tillög. ,	74 00
Áheiti	1 00
Samtals	<u>769 45</u>

Gjöld:

Innstæða í sparisjóði Arnarneshrepps	504 72
Lagt í sparisjóð Arnarneshrepps	264 73
Samtals	<u>769 45</u>

Möðruvöllum í Hörgárdal 2. jan. 1892.

*Jón A. Hjaltalín. Halldór Briem. Stefán Stefánsson.***STYRKUR ÚR LANDSSJÓÐI.**

Samkvæmt fjárlögunum fyrir 1890 og 1891,

16. gr.

Veittar 200 kr. til áhaldakaupa til kennarakennslu.

Samkvæmt fjárlögunum fyrir 1892 og 1893, 12. gr. B. b.

Veittar 689 kr. 92 aur. upp í kostnað við vegagjörð um vesturhluta Húnavatnssýslu.

Veittar 125 kr. í skaðabætur fyrir slægjumissi við lagning aðalpóstleiðar um Hvammsbakka undir Eyjafjöllum.

Veittar 41 kr. 50 aur. fyrir aðgjörð á vegagjörða-verkfærum landssjóðs.

Veittar 500 kr. fyrir vegagjörð á Norðurárdal, frá Sanddalsá að Selöxl.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um þingsályktun um mæling 71 á uppsigling á Hvammsfjörð. — Eptir að ráðaneytinu hafði borizt þóknanlegt ^{14. marz.} brjef herra landshöfðingjans, dags. 12. desbr. f. á., þar sem þjer sendið þingsályktun samþykkt á síðasta alþingi um mæling á uppsigling á Hvammsfjörð, ritiði jeg sjóliðsstjórninni beiðni um, að gjöra svo fjótt sem því yrði við komið ráðstafanir til þess, að verða við óskum þeim, er nefnd þingsályktun hefur inni að halda, og sem alþingi hefur optlega í ljósi látið. Þessari beiðni hefur sjóliðsstjórnin með skírskotun til hjálagðs álitsskjals frá formanni sjókorta, safnsins (Direktören for Sökortarkivet)¹ svarað þannig, að sökum hins sjerstak-

Brjef forstjóra sjókortasafnsins til sjóliðsstjórnarinnar hljóðar þannig:

Um leið og jeg samkvæmt fyrirmælum ráðaneytisins nýt þess heiðurs að senda skrá yfir mælingar þær, er jeg óska að eptirlitsskipið »Diana« inni af hendi á ferð þeirri til Íslands og Færeyja, er nú er fyrir hendi, skal jeg útaf erindi ráðaneytisins fyrir Ísland um mæling á uppsigling á Hvammsfjörð o. fl. taka það fram, er nú skal greina:

Á síðustu 10 árum hafa verið löggilt á Íslandi eigi all fá kaupún, þar sem landtaka er svo ill og svo erfið aðsigling, að það er með öllu óskiljanlegt að þeir staðir skuli hafa verið valdir til kaupúna. Þetta, sem nú var sagt, á vel heima að því er Hvammsfjörð snertir og þá þrjá verzlunarstaði, sem nefndir eru í bréfi ráðaneytisins fyrir Ísland.

I sjóupprætti þeim, er hjer með fylgir, er mörkuð rauð lína; fyrir vestan hana hefur dýpið verið mælt, en fyrir austan hana er alveg ókannaður skerjagarður. Eptir því sem islenzkir sjómenn hafa sagt mjer, þegar jeg hef dvalið á Íslandi, er einkum mynnið á Hvammsfirði stíflað, það er að segja dýpið milli skerjanna er svo lítið, að skip fjóta ekki, nema í einni mjórri röst; hefur verið reynt að koma þar inn smáskipum, og hefur það stundum heppnast, stundum misheppnast. Auk þess, hvað röstin er mjó, eru aðrir erfiðleikar og meiri, það er óðstreymi það, er í röstinni er. Munurinn á stórstraumsflóði og stórstraumsfjöru mun vera hjerumbil hinn sami þar eins og hjá Stykkishólmi, sem er rjett nálægt, en hann er þar 12 fet, og það er auðskilið, hve ákaflegur straumpungi hlýtur að verða í álunum, er liggja gegnum hinn nefnda skerjaklasa, þegar vatnshæðin breytist svo stórkostlega á eins miklum vatnsfli og allur Hvammsfjörður er. Liggjandinn stendur að eins fjórðung stundar, og að eins á þeim tíma er mælt að róðrabátum og seglskipum sje fært, enda hafa tilraunir á öðrum tímum kostað bæði skip og mannlíf.

Það sem jeg hjer hefi sagt er ekki byggt á eigin rannsókn, heldur á því, er trúverðugir menn hafa sagt mjer, og sjóupprátturinn sýnir, að þessi lýsing getur naumast verið mjög fjarri sanni.

Það er af ýmsum ástæðum ómögulegt, að framkvæma djúpmælingar á þessum þessum stöðvum af herskipinu, er til Íslands fer. Í fyrsta lagi hefur skipið ekki meiri tíma afgangs en svo, að verkið, sem er mjög mikið, mundi standa mörg ár; skipið væri þá og fjarri þeim stöðvum, er ætlunarverk þess er að hafa eptirlit á, með því að útlendir fiskimenn koma ekki inn á innri hluta Breiðafjarðar; og loks er það vafasamt, hvort það væri yfir höfuð rjett og ráðlegt, að hætta skipinu svo mjög, að senda það inn í fullkomlega óþekktan skerjaklasa, þar sem finna þyrfti hvern klett í sjónum, án þess búast megi við neinni verulegri aðstöð til þess af hálfu landsmanna, fremur þar en annarstaðar á Íslandi.

Ef framkvæma skal slíka mælingu verð jeg að álita að hin bezta og jafnvel hin einasta aðferð, er heppnast geti, sje sú, að senda sjóliðsforingja ein-

71 14. marz. legu og óvenjulegu erfiðleika, er í nefndu brjefi er skýrt frá að sjeu á dýptarmælingu fjarðar þess, sem hjer um að ræða, geti hún, þótt sjer þyki það leitt, að minnsta kosti ekki að svo stöddu orðið við ósk ráðaneytisins fyrir Ísland um mælingar þær, sem er hjer um beðið.

Þetta er hjer með þjónustusamlega tjáð yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar í B-deild stjórnartíðindanna.

72 20. apríl. **Brjef landshöfðingja til bæjarfógetans á Ísafirði um kaup á jörð handa Ísafjarðarkaupstað.** — Eptir að hafa fengið þóknanlegt brjef yðar, herra bæjarfógeti, dags. 19. f. m. og skjöl þau, er því fylgdu, vil jeg hjermeð samkvæmt beiðni bæjarstjórnarinnar á Ísafirði, fyrir mitt leyti veita samþykki það, er í skilyrðum er haft í 29. gr. laga nr. 23. 8. okt. 1883, til þess að hjáleigan Stekkjarnes verði keypt handa Ísafjarðarkaupstað með þeim kjörum, er hlutadeigandi prestur hefur boðið og sem í einu hljóði hafa verið samþykkt af bæjarstjórninni á fundi 3. nóvbr. f. á. þ. e. gegn 200 króna árlegu gjaldi úr bæjarsjóði til prestsins í Eyrarprestakalli. En til þess að sölu þessari geti orðið framgengt verður bæjarstjórnin að senda þaraðlútandi bænarskrá til konungs með venjulegum skilríkjum, þ. e. meðmælum safnaðarfundar og hjeraðsfundar, og ber að senda skjöl þessi prófasti til þess að hann aptur sendi þau ásamt ummælum sínum til stiptsyfirvaldanna áleiðis til landshöfðingja.

73 26. apríl. **Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu um leyfi til að halda lotteri (Ágrip).** — Með brjefi þessu var Goodtemplara stúkunni »Vorblómið« nr. 3 á Akranesi leyft að halda »lotteri«, um næstkomandi nýjár, til ágóða fyrir »samskotasjóð Goodtemplara í Ytri-Akraneshrepp« um tiltekna muni, virta samtals 120 krónur, þannig að gefnir væri út 2000 seðlar, og seldir á 1 kr. hver. Leyfið var bundið venjulegum skilyrðum.

74 27. apríl. **Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um breyting á lántökuleyfi handa prestakalli (Ágrip).** — Með brjefi þessu var leyft, að endurborgunarfrestur á láni því til handa Mosfellsprestakalli í Grímsnesi, er ræðir um í landshöfðingjabrjefi 8. apríl 1891, (Stjt. 1891, B. nr. 57, bls. 66) mætti vera 28 ár í stað 15 ára, ef hlutadeigandi prestur gæti fengið lánið með slíkum kjörum.

göngu í þessum tilgangi, og láta þá hafa til umráða 1 eða 2 gufubáta og að öðru leyti útbúnað til þess að liggja í tjöldum við mælingarstöðvarnar.

Vegna þess, sem jeg hef tekið fram hjer að ofan, er ekkert viðvíkjandi Hvammsfirði tekið upp meðal þeirra rannsókna, er jeg óska eptir á þessu ári. Fylgiskjölin endursendast.

(Sign.) *Wandel.*

Brjef landshöfðingja til biskups um sóknaskipting. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 23. þ. m. hafið þjer, herra biskup, sent mjer um umsóknarbrjef sóknar-75
nefndanna í Hofteigs og Brúarsóknum í Norður-Múlaprófastsdæmi, dags. í sept-
embermán. f. á., með áritaðri yfirlýsingu sóknarprestisins og fjárráðamanns
Brúarkirkju, þar sem farið er fram á þá breytingu á sóknarskipun í Jökuldal
að 6 innstu (c: syðstu) bæirnir í Hofteigasókn verði framvegis lagðir til Brúar-
sóknar, og að Hofteigspresti verði gjört að skyldu að flytja 8 messur á ári að
Brú, þannig að 5 af messunum falli frá 15. júní til 15. október. Ennfremur
hafið þjer sent álit prófastsins um erindi þetta, þar sem hann að öllu leyti
mælir með hinni umbeðnu breytingu, og telur hana æskilega og til mikilla bóta,
og loks hafið þjer tekið fram, að á hjeradsfundi prófastsdæmisins, þar er mættir
voru 12 nefndarmenn af 19, er þar eiga sæti, hafi bæði atriði hinna umræddu
breytingar verið samþykktar með öllum atkvæðum; sjálfur hafið þjer lagt til,
að hún yrði samþykkt, og tekið sjerstaklega fram, að Hofteigskirkja muni með
góðu fjárhaldi geta borið þá tekjurýrnun, sem af þessu leiðir fyrir hana.

Með því að nauðsynlegum skilyrðum fyrir sóknarskipting þeirri, sem
um er beðið, er þannig fullnægt, vil jeg hjermeð með skírskotun til 4. gr. í
lögum nr. 3 27. febr 1880 (sbr. ráðgj.br. 5. maí 1887, Stj.tíð. s. á. B., bls. 74)
veita samþykki mitt til, að Hofteigssókn verði skipt þannig, að bæirnir Grund,
Fossgærði, Klaustursel, Hákonarstaðir, Viðirhólar og Sænautasel eigi ásamt þeim
4 bæjum, sem nefndir eru í konungsbrjefi 3. apríl 1844 eptirleiðis kirkjusókn að
Brú. Að því er snertir messufjölda að Brú verður eptir hinum framkomnu
skjölum að álíta, að það sje samhuga vilji hlutaðeigandi prests og sóknarnefnda
að messum sje hagað svo, sem að framan er tekið fram, og veiti jeg fyrir
mitt leyti samþykki til þess tyrirkomulags; þó bið jeg yður að útvega og senda
hingað við fyrstu þóknanlega hentugleika beina yfirlýsing prestsins að Hofteigi
um það, að hann vilji fyrir sína embættistíð undirgangast, að haga messum á
þann hátt, sem um er beðið.

Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Norður-Múlasýslu um leyfi til að 76
halda lotteri (Ágrip.) — Með brjefi þessu var veitt leyfi til að halda »lotteri« til 3. maí.
ágóða fyrir Vestdalseyrarkirkju í Seyðisfirði á komandi sumri um tiltekna
muni, virta á 200 kr. samtals, þannig að gefnir væri út 1200 seðlar og seldir á
1 kr. hver seðill. Leyfið var bundið venjulegum skilyrðum.

Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Ísafjarðarsýslu um virðingargjörð- 77
ir á þjóðjörðum, er selja skal. — Út af þar að lútandi fyrirspurn frá yður, herra 4. maí.
sýslumaður, í þóknanlegu brjefi dags. 13. f. m., skal yður hjermeð þjónustusam-
lega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar, að þegar ræða er um sölu á þjóðjörð-
um þeim, sem stjórninni með hinum síðustu þjóðjarðasölulögum er veitt heimild
til að selja, er ekki þörf á, að þær áður sjeu virtar til peningaverðs af dóm-
kvöddum mönnum, eins og áður hefur tíðkast.

78
4. maí.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um synjun konungsstaðfestingar á lagafrumvarpi. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 11. nóv. f. á., hafið þjer, herra landshöfðingi, sent hingað frumvarp nokkurt til laga um breyting á 35. gr. í aukatekjureglugjörð fyrir rjettarins þjóna á Íslandi, dags. 10. sept. 1830, er borið hafði verið upp af þingmanna hálfu á síðasta alþingi og samþykkt af þinginu; er það efni frumvarps þessa, að borgun fyrir að skipta dánarbúum, þar sem ómyndugir erfingjar eru, einn eða fleiri, og upphæð dánarbúsins er undir 1000 kr. skuli færast niður úr $1\frac{1}{3}\%$ í $1\frac{1}{2}\%$ af allri upphæð dánarbúsins.

Þjer hafið tekið fram, að tilgangur lagafrumvarps þessa hafi vitanlega verið sá, að ljetta á ómyndugum erfingjum í búum þessum, en að niðurfærslan verði sumpart mjög lítilsháttar, þar sem hún aldrei geti orðið meiri en 8 kr. 33 aurar fyrir alla erfingjana í dánarbúi, og sumpart sje hún eins mjög því hjóna, er eptir lifir og myndugum erfingjum í vil, ef þeir erfa ásamt ómyndugum, en engin minnsta ástæða sje til slíkrar ívilnunar við þá gagnvart ekkli eða ekkju og erfingjum í búum, þar sem engir eru ómyndugir, en opinber skipti þó verða að fara fram af einhverri ástæðu. Þjer hafið ennfremur leitt athygli að ójöfnuði þeim, er fram komi við það, að niðurfærslan er miðuð við »brutto«-upphæð búsins, með því að sú upphæð, er til arfs fellur, getur, sökum skulda, verið minni í búum, sem eru yfir 1000 kr. að upphæð alls, heldur en í búum, sem eru undir þeirri upphæð.

Samkvæmt þessu hafið þjer látið það álit yðar í ljósi, að frumvarp það, er hjer er um ræða, verði að teljast ótímabær burður og vanbugsað, og teljið þjer auk þess óhentugt, að taka þannig út úr til breytinga einstaka ákvörðun í aukatekjureglugjörðinni, án tillits til sambands hennar við aðrar ákvarðanir þar. Þjer viljið því heldur mæla með því, að aukatekjureglugjörðin í heild sinni verði endurskoðuð eða að minnsta kosti þeir kaflar í henni, er þess er sjerstaklega þörf um, en tjáist ekki geta lagt það til, að leitað verði konungsstaðfestingar á frumvarpi því, sem hjer ræðir um.

Með því að jeg hlýt að vera yður samdóma um það, að heppilegra sje að aukatekjureglugjörðin frá 1830 verði endurskoðuð í heild sinni eða sjerstaklega að því er skiptagjöld snertir, heldur en að taka svo einstakt atriði til endurbóta sem það, er hjer er farið fram á, og sem heldur ekki í sjálfu sjer getur talizt heppileg breyting, hef jeg allra þegnsamlegast lagt það til, að frumvarpinu verði neitað um konungsstaðfestingu, og hefur hans hátign konunginum hinn 27. f. m. allramildilegast þóknast að fallast á þá tillögu.

Jafnframt því að tilkynna yður þetta til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar í B-deild Stjórnartíðindanna, skal jeg þjónustusamlega skora á yður, að gjöra tillögu um þær breytingar á hinni núgildandi aukatekjureglugjörð, sjerstaklega að því er skiptagjöld snertir, er yður mætti virðast ástæða til, eptir að þjer, ef yður sýnist svo, hafið leitað álits hlutaðeigandi óæðri yfirvalda.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um synjun konungsstaðfest- 79
ingar á lagafrumvarpi. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 20. nóv. f. á., hafð þjer, 4. maí.
 herra landshöfðingi, sent hingað lagafrumvarp nokkurt um friðun á laxi, er
 borið hafði verið upp af þingmanna hálfu, og samþykkt af síðasta alþingi, og
 átti frumvarp þetta að koma í staðinn fyrir hin nágildandi lög um sama efni
 frá 19. febr. 1886; tilbreytingin er einkum fólgin í því, að með frumvarpi þessu
 er með ýmsu móti enn frekar takmörkuð notkun á veiðirjetti þeirra, er lax-
 veiði eiga. Þjer hafð út af þessu minnst á það, að síðan alþingi fékk hlutdeild
 í löggjafarvaldinu hefur það aptur og aptur tekið lögin um friðun laxa til með-
 ferðar, og eru að eins tvö regluleg þing á öllu þessu tímabili liðin svo, að þing-
 ið hafi ekki haft í smíðum frumvarp um þetta efni, og tvö frumvörp, er þing-
 ið hefur samþykkt, hið fyrra 1875 og hið síðara 1885, hafa öðlast allra hæsta
 staðfestingu; hafð þjer með tilliti til þessa látið í ljósi, að það, hve skoðanir
 þingins virðast hafa verið á reiki og hikandi í máli þessu, sje að yðar álit
 einkum því að kenna, hve erfitt sje að setja reglur út í hörgul um friðun á
 laxi, er átt geti við um allar laxár hjer á landi án tillits til stærðar þeirra og
 vatnsmegns, straummagns, fiskisældar o. s. frv., og sem falli í geð bæði þeim
 veiðieigendum, er fram við ármynni búa, og hinum, er lönd eiga að ánni ofar.
 Að því er snertir einstök atriði í lagafrumvarpinu hafð þjer talið varhugaverð
 ákvæðin um, að banna þvergirðingu í á, þar sem einn maður á alla veiði, og
 hina nýju reglu í 4. grein um selaskot o. s. frv., og hafð þjer sent hingað 2
 erindi, er til yðar hefur verið beint frá ýmsum mönnum, er hlut eiga að æðar-
 varpi eða friðuðum selalögnum, þar sem þeir fara fram á, að lagafrumvarpinu
 verði neitað um staðfestingu, af því að takmörkun sú á friðun hinna tveggja
 atvinnugreina, er nú voru nefndar, sem frumvarpið fer fram á, muni algjörlega
 eyðileggja atvinnugreinir þessar fyrir þeim. Þjer aðhyllist bænarskrár þessar, og
 leiðið athygli að þeirri ósamkvæmni í löggjöfinni, er af því mundi leiða, ef leyft væri
 að skjóta á seli allt árið, nema mánuðinamaí og júní, í nánd við æðarvarp og selalagn-
 ir, er liggja við árminni, er lax gengur í, þar sem hið sama er bannað á öllum tíma ársi
 nánd við önnur æðarvörp og selalagnir; takið þjer fram, að það verði að teljast almennt
 viðurkennt og víst, að slík reglamundi baka eigendum æðarvarpa og selalagna, er við
 laxár liggja, mikið tjón á eign og atvinnu, og að þeir að yðar ætlun ættu
 heimting á skaðabótum samkvæmt 50. gr. stjórnarskrárinnar fyrir slíkan skaða.
 Þar sem þjer þannig yfir höfuð álitíð, að frumvarpið hafi inni að halda ýmsar
 óeðlilegar og ónaúðsynlegar takmarkanir á eignarrjetti og atvinnufrelsi, hafð
 þjer ráðið frá því, að leitað sé konungsstaðfestingar á frumvarpinu.

Jafnvel þótt ráðgjafinn fyrir Ísland verði að telja það vafasamt, að það
 geti komið í nokkurn bága við 50. grein stjórnarskrárinnar, þótt sumpart sjeu
 úr lögum numin þau friðunarákvæði, er gefin hafa verið til verndunar æðar-
 varpi og öðrum atvinnugreinum, án þess skaðabætur komi fyrir, þá verður þó
 að leggja mikla áherzlu á tillit það, er löggjafarvaldið verður að taka til slíkra
 rjettinda, er styðjast við gildandi lög, og með því að jeg að öðru leyti í öllu
 verulegu verð að fallast á aðfinningar yðar við frumvarpið og nú sem fyrr

79 verð að vera þeirrar skoðunar, að það sé gagnsætt grundvallarreglum íslenzkra laga, er frá fornu fari hefur verið haldið í hefð og gildi, að banna þvergirðing í á, þar sem einn maður á alla veiði, (sjá ráðgjafabr. 31. marz 1882) eins og jeg loks einnig hlýt að telja mjög óheppilegt, að gjöra tíðar lagabreytingar um þetta efni með mjög stuttu millibili, þá hef jeg í allraþegnsamlegustum tillögum mínum um málið farið því fram, að synjað verði um allrahæsta staðfesting á lagafrumvarpi þessu, og hefur hans hátign konunginum hinn 27. f. m. allra mildilegast þóknazt, að fallast á þá tillögu.

Þetta er yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar í B-deild Stjórnartíðindanna.

80 **Konunglegt leyfisbrjef að *mandatum* til ættleiðingar.** — Með brjefi þessu er 10. maí. ekkjufrú Magdalenu Margrjeti Helgesen leyft að ættleiða skúlkuna Margrjeti Jóhönnu Andreu, dóttur verzlunarmanns Hafliða Guðmundssonar í Reykjavík og konu hans Jóhönnu Soffiu Fridrikku Lúdvíksdóttur, fædda 19. sept. 1878, þannig að nefnd stúlka skuli álitast sem ættleiðanda eigið barn, þó með tilteknum erfðarjetti, og bera ættarnafnið Helgesen.

(Útgefið af landshöfðingjanum 10. maí).

81 **Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um að bann gegn innflutning** 30. maí. **á skepnum frá Íslandi til Bretlands sje úr gildi fellt.** — Í sambandi við brjef hjedan, dags. 20 f. m. skal ekki látið hjá liða þjónustusamlega að tjá yður, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, að samkvæmt tilkynning frá utanríkisráðaneytinu hefur hin brezka stjórn (Board of Agriculture) samkvæmt því er henni hefur verið fyrir sjónir sett af hinni dönsku stjórn, útgefið nýja auglýsingu, dags. 6. maí þ. á., þar sem Ísland er lýst »a free country« frá 10. þ. m. að því er snertir innflutning á lifandi skepnum, og stendur Ísland þannig eins að vígi eins og áður en innflutningsbannið frá 22. marz þ. á. var útgefið. Þó áskilur hin brezka stjórn sjer, að taka spurninguna um innflutning fjár frá Íslandi til nýrrar yfirvegunar, ef lögunum frá 17. marz 1882, um bann gegn innflutningi á útlendu kvikfje til Íslands, verður breytt, eða þau úr gildi numin.

82 **Auglýsing um póstmál.**

14. júní.

Það auglýsist hjer með almenningi, að aukapóstferð sú milli *Fossvalla* og *Hákonarstaða* í Norður-Múlasýslu, er um ræðir í auglýsing minni, dags. 20. febr. þ. á., C. nr. 20. (Stjt. B, bls. 34) fellur burt, en í stað hennar kemur auka-póstferð milli *Skjöldólfsstaða* og *Eiríksstaða* í sömu sýslu, og verður þar stofn-

uð brjefhírding; aptur á móti fellur burt brjefhírding að Ási í Fëllum (E. nr. 82 24 í nefndri auglýsingu).

Landshöfðinginn yfir Íslandi 14. júní 1892.

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

Reglugjörð

83

3. júní

fyrir barnaskólann á Ísafirði.

I.

Um ætlunarverk skólans, inntöku barnanna í hann, kennslu þeirra og yfirheyrslu og um útskrift þeirra úr skólanum.

1. gr.

Það er ætlunarverk skólans, að innræta börnum þeim, er í hann ganga, guðsótta og góða siði og veita þeim þá þekking og kunnáttu, að þau geti orðið nýtir borgarar í þjóðfelaginu.

2. gr.

Í barnaskólann má veita viðtöku sjerhverju barni í Ísafjardarkaupstað, sem er orðið fullra 7 ára að aldri, ef það þekkir stafina og kann nokkurnveginn að kveða að, enda hafi það engan næman veikleika nje sje illa ræmt fyrir óknytti og illa siði. Svo má og taka í skólann börn, sem eiga heima annars staðar en í kaupstaðnum, með þeim skilyrðum, er nú var getið, að svo miklu leyti sem rúm er til þess.

3. gr.

Í byrjun hvers skólaárs ákveður skólanefndin, í hve margar deildir skipt skuli börnunum eptir tölu þeirra, kunnáttu og öðrum atvikum.

4. gr.

Börnin eiga almennt að koma í skólann í byrjun skólaársins, þ. e. 1. dag októbermánaðar; þó mega börn og koma í skólann um miðsvetrarprófið, og má skólanefndin þar að auki leyfa, að tekið sje við þeim á öðrum tímum, þegar einhver sjerstakleg atvik eru fyrir hendi, t. a. m. vegna flutnings eða veikinda.

Þegar einhver óskar, að barn sje tekið í skólann, skal rita um það skólanefndinni, og ákveður hún daginn, þá er prófa skuli barnið ef þess þykir þörf, svo sem þegar foreldrar þess eða vandamenn óska, að það setjist í einhvern af hinum efri bekkjum, og barnið kemur í skólann á öðrum tíma en í byrjun skólamissiris, en inntökupróf skulu almennt fara fram í byrjun skólaársins og um leið og miðsvetrarprófið.

5. gr.

Börnin skulu koma í skólann á ákveðnum tíma, þokkalega og sæmilega búin, og hafa með sjer bækur og annað, sem þau þurfa á að halda í skólanum. Þegar foreldrar eða fjárhaldsmenn hafa ekki efni á að útvega börnunum bæk-

83 ur, spjöld og annað, það er þau þurfa á að halda í skólanum, skal skólanefndin annast um, að þetta sje keypt handa þeim á kostnað bæjarsjóðs.

6. gr.

Börn, er hafa næm útbrot, mega ekki koma í skólann, fyr en þau eru heil orðin, en ef þau koma þangað, þá á yfirkennarinn þegar í stað að láta þau fara heim aptur; hann er og skyldur að gefa skólanefndinni þetta til vitundar, en hún á að annast um, að slík börn verði læknuð.

7. gr.

Börn, er hafa haft einhverja næma sýki, mega ekki koma í skólann fyrr en 3 vikum eptir að þau eru heilbrigð orðin, og sýkin er hætt í húsi því, sem þau búa í.

8. gr.

Verði barni eitthvað á, skulu kennarar skólans leitast við að bæta það með áminningum, en verði slíkar áminningar árangurslausar, skal barninu refsað á þann hátt, sem fyrir er mælt í 21. gr. í erindisbrjefinu fyrir kennara skólans.

Þeim börnum, sem taka öðrum fram að góðri hegðun og iðni, getur bæjarstjórnin eptir tillögum yfirkennarans og skólanefndarinnar veitt hæfileg verðlaun, þeim til uppörfunar. (Framh.)

EMBÆTTASKIPUN O. FL.

13. apríl var *sýslumannsembættið í Eyjafjarðarsýslu* ásamt *bæjarfógetaembættinu á Akureyri* af hans hátign konunginum veitt settum sýslumanni og bæjarfógeta cand. jur. *Klemens Jónssyni*.

20. maí veitti landshöfðingi læknisskólakandidat *Gísla Pjeturssyni* styrk sem *aukælækni* í Ólafsvík með vesturhluta Snæfellsnessýlu frá 1. maí þ. á. að telja.

23. maí var hjeradslækir í 10. læknishjeraði, *Helgi Guðmundsson*, af landshöfðingja settur til þess fyrst um sinn til loka júnímán. þ. á. að þjóna hjeradslæknisembættinu í 9. læknishjeraði eptir burtför Árna læknis Jónssonar þaðan.

11. þ. m. var *Staðarprestakall* í *Steingrímsfirði* af landshöfðingja veitt prestaskólakadídát *Hans Jónssyni* samkvæmt kosningu hlutaðeigandi safnaða.

ÓVEITT EMBÆTTI

er ráðgjafinn fyrir Ísland hlutast til um veitingu á.

Stokkseyrar prestakall í Árnessprófastdæmi (Stokkseyrar og Kaldadarnessóknir). Metið 1815 kr. 85 aura. Prestsekkja er í braudinu, er nýtur af því eptirlauna, $\frac{1}{10}$ af tekjum þess. Umsækjendur verða að setta sig við þá rýrnun í tekjum prestakallsins, sem leiða kann af ákvæðum 16. greinar í lögum 19. febr. 1886.

Bónarbrjef um embætti þetta skulu stíluð til konungs og send til landshöfðingjans yfir Íslandi.

Auglýst 2. júní 1892.

Umsóknarbrjefin eiga að vera komin 23. júlí.

Reglugjörð

83

fyrir barnaskólann á Ísafirði.

(Framh.).

9. gr.

Á hverjum degi skulu vera 5 kennslustundir í hverjum bekk; þó má skólanefndin stytta kennslutímann fyrir yngstu börnin, svo að hann sje 4 stundir á dag. Kennslan skal venjulega byrja á morgnana á dagmálum; þó skal skólanefndinni heimilt, eptir samkomulagi við yfirkennarann, að breyta því; að öðru leyti skal kennstustundunum hagað á þann hátt, sem segir í 23. og 24. gr. hjer á eptir.

10. gr.

Eigi skal kennt í skólanum 4 síðustu daga í vikunni fyrir páska, og eigi frá 23. desember til 2. janúar ár hvert, að báðum þessum dögum meðtöldum. Oddviti skólanefndarinnar má veita leyfi einn dag í senn eður hálfan dag, þegar sjerstakar ástæður eru til þess, en leyfi frá einstökum tímum má hlutaðeigandi kennari veita; þó ber skólanefndinni að gæta þess, að þetta sje ekki vanbrúkað.

11. gr.

Í skólanum skal kennt frá 1. degi októbermánaðar til 14. dags maí-mánaðar.

12. gr.

Þessar menntir skulu kenndar í skólanum: a, kristindómur, b, bóklestur; c, skript; d, reikningur (bæði á spjalði og í huganum); e, rjettritun; f, stutt landafræði; g, ágríp af mannkynssögunni, einkum Norðurlanda; h, leikfimi. Þar að auki má, að því leyti kringumstæðurnar leyfa, veita tilsögn í þessum greinum: í dönsku, ensku, uppdráttarlist, náttúrufræði, söng og uppeldisiðnaði (slöjd). Það skal leyft, að börnum, sem skortir gáfur til að nema, sje ekki kennt annað en kristindómurinn og að lesa og skrifa, eptir nákvæmari ákvörðun skólanefndarinnar.

13. gr.

Í hvert skipti sem eitthvert barn er reynt í einhverri námsgrein eða látið hafa hana um hönd, skal kennarinn gefa því ákveðna einkunn fyrir frammi-stöðu þess (15. gr. 4.) og rita hana bæði í dagbók þá, sem til þess er ætluð, og síðan í vitnisburðarbók barnsins á hverjum laugardegi eða næsta dag á undan hinum ákveðnu leyfum. Eptir þessum daglegu einkunnum og siðferðis-einkunn fyrir allan mánuðinn skal taka meðaltalseinkunn fyrir allan mánuðinn, að honum liðnum, og skipa börnunum niður eptir henni í byrjun næsta mánaðar. Foreldri eða forráðamaður hvers barns skal undirskrifa vitnisburðarbók þess um hverja helgi.

14. gr.

Á ári hverju skulu haldin 2 opinber próf, annað í lok kennsluársins, en hitt síðustu dagana í janúarmánuði, og skal vera 2 daga leyfi á undan hvoru af prófum þessum. Skal skólanefndin hlutast til um, að próf þessi sjeu haldin,

7. dag júlímán. 1892.

- 83** og hafa eptirlit með þeim. Eptir því hvernig börnunum gengur í prófum þess um ákveður skólanefndin með ráði kennaranna um flutning þeirra úr einum bekk upp í annan.

15. gr.

Við prófin skal að öðru leyti gæta þess, er hjer segir:

1. Reyna skal hvert barn í öllum þeim námsgreinum, sem því hafa verið kenndar á undanfögnu skólamißiri, og skal prófið að eins vera munnlegt, nema í þeim námsgreinum, sem eru þess eðlis, að prófið í þeim hlýtur að vera skriflegt, svo sem er um íslenzka rjettritun, skript og reikning á töflu.
2. Við hvert einstakt próf skulu auk kennarans vera viðstaddir 2 prófdómendur, og skal annar þeirra að minnsta kosti vera einn af skólanefndarmönnum. Enginn má taka þátt í prófdóminum í nokkurri kennslugrein, nema hann hafi verið viðstaddur allt prófið í þeirri grein í þeim bekk frá upphafi til enda.
3. Að loknu prófinu í hverri lærdómsgrein kveða heyrari og prófdómendur upp dóm sinn um þekkingu barnanna með einhverri af þeim einkunnum, sem talðar eru í næsta tölulið hjer á eptir, og skal taka meðaltalið af þessum sjerstöku einkunum, sem þá verður einkunn sú, sem hvert barn fær í þeirri lærdómsgrein.
4. Hinar sjerstöku einkunnir eru: ágætlega, dável, vel, laklega, illa og afar illa, og jafngilda 6, 5, 4, 3, 2 og 1, en ákveða má einkunnirnar fyrir neðan 6 nánar með brotunum $\frac{1}{3}$ og $\frac{2}{3}$. Einkunnir þær, sem hvert barn hefur fengið í hinum sjerstöku námsgreinum, skal leggja saman, og deila summunni með einkunnaþjöldanum; tala sú (reiknuð með 2 tugabrotsstöfum) sem þá kemur út, sýnir aðaleinkunnina, er nefnist með þeirrar einkunnar nafni, sem meðaltal allra einkunnanna er næst; þannig er: 6 til 5, 84 ágætlega; 5.83 til 5.51 ágætlega—dável; 5.50 til 5.17 dável—ágætl.; 5, 16 til 4.84 dável, o. s. frv.

16. gr.

Skólakennslan hættir, þegar börnin eru tekin til fermingar, eða á annan samsvarandi hátt er bundinn endi á trúarbragðauppfræðingu þeirra, ef þau hafa aðra trúarjátning, svo og þegar þau, að áliti kennara og prófdómenda, sýna það við annaðhvort ársprófið í skólanum, að þau sjeu orðin svo vel að sjer, að þau hafi eigi veruleg not af að njóta lengur tilsagnar í skólanum. Kennarar skólans skulu gefa hverju barni, þá er það fer alfarið úr skólanum, skriflegt skirteini um, hvernig því hafi gengið í hinu síðasta prófi þar, og um iðni og hegðun þess, meðan það var í skólanum.

II.

Um það hvernig kennarar skuli skipaðir, og um skyldur þeirra og rjettindi.

17. gr.

Kennarar við skólann skulu skipaðir af bæjarstjórninni.

18. gr.

83

Laun yfirkennarans og annara kennara við skólann fara eftir samningi við bæjarstjórnina.

19. gr.

Hvort veitt skuli nokkur eptirlaun nýtum kennara, er hann fer frá embætti sökum elli eða lasleika, eða hvort veittur skuli nokkur ársstyrkur ekkju kennara, sem hefur staðið vel í stöðu sinni þangað til hann fór frá, skal komið undir úrskurði bæjarstjórnarinnar, eftir meðmælum skólanefndarinnar í hvert skipti.

III.

Um umsjón og stjórn skólans og fjárhagsmálefni hans.

20. gr.

Til þess að hafa umsjón með skólakennslunni, reglu og aga í skólanum og embættisrekstri kennaranna skal sett skólanefnd, og eru í henni sóknarpresturinn og tveir menn aðrir, sem bæjarstjórnin kýs til þess, og skal að minnsta kosti annar þeirra vera úr flokki bæjarfulltrúa. Kosningin gildir fyrir 3 ár, og eru hlutaðeigendur skyldir að takast starfa þennan á hendur launa-laust. Sóknarpresturinn er oddviti nefndarinnar. Skólakennara kaupstaðarins má ekki kjósa í skólanefndina.

21. gr.

Sóknarpresturinn kveður nefndarmenn til fundar, svo opt sem honum þykir þörf á, eða hinir kosnu nefndarmenn æskja þess. Hann ritar í gjörðabók og brjefabók nefndarinnar og aðrar embættisbækur hennar; svo semur hann og brjef og álitsskjöl fyrir hönd nefndarinnar.

22. gr.

Skólanefndin á að hafa gætur á því, að farið sje eftir öllu því, sem boðið er í reglugjörð þessari, og láta sjer annt um, að útrýmt verði, svo sem framast er auðið, öllu því, sem er velfarnan skólans til tálmunar.

23. gr.

Sóknarpresturinn og yfirkennari skólans skulu fyrir byrjun hvers skólaárs og að afloknu miðsvetrarprófi ráðgast um það, hvernig haga skuli kennslunni og hversu mikið skuli yfirfara hið næsta skólamissiri; skulu uppástungur þeirra lagðar fyrir skólanefndina og þeim fylgt næsta skólamissiri, eins og nefndin hefur samþykkt þær. Svo skal og viðhafa þær kennslubækur, sem sóknarpresturinn og yfirkennarinn stinga uppá og skólanefndin samþykkir.

24. gr.

Sóknarpresturinn og yfirkennari skólans skulu semja lestrartöflu fyrir hvert skólamissiri eftir tilhögun þeirri, sem getur um í 23. gr., og er skólanefndin hefur samþykkt lestrartöfluna, skal kennslunni hagað eftir henni á næsta skólamissiri. Í lestrartöflu þessari skal ákveða, hversu margar stundir skuli ætla hverri kennslugrein, og hvernig þeim skuli ráðað niður á hverjum degi vikunnar.

25. gr.

Stjórn á tekjum og gjöldum skólans skal bæjarstjórnin hafa á hendi og yfir höfuð alla umsjón á sjóðum og reikningum hans. Bæjargjaldkerinn hefur á hendi innheimtu á tekjum skólans og borgar útgjöld hans eptir ávísunum bæjarstjórnarinnar, sbr. lög um bæjarstjórn í Ísafjarðarkaupstað 8. október 1883

26. gr.

26. gr.

Til afnota við samningu hinnar árlegu áætlunar yfir tekjur og gjöld kaupstaðarins skal skólanefndin senda bæjarstjórninni fyrir miðjan september-mánuð ár hvert sundurliðaða skýrslu um þann kostnað, sem skólahaldið að líkindum muni hafa í för með sjer hið komandi ár, og um tekjur þær, sem búast má við að greiðist uppi þennan kostnað. Jafnframt ber skólanefndinni að bera upp tillögur sínar um upphæð aukagjalds þess, sem greiða ber hið komandi ár samkvæmt lögum 11. febrúar 1876 af öllum útmældum lóðum, tilheyrandi Ísafjarðarkaupstað, til þarfa barnaskólans.

Reikningur um tekjur og gjöld skólans á ári hverju skal tekinn inn í bæjarsjóðsreikninginn sem sjerstakur liður í honum tekju- og útgjaldamegin, sbr. áðurnefnd lög 8. október 1883, 30. gr.

27. gr.

Árlega skal skólanefndin senda stiptsyfirvöldunum áleiðis til landshöfðingja skýrslu um ástand og athafnir skólans síðastliðið ár.

28. gr.

Kennslukaup fyrir börn, sem eiga heima á Ísafirði, skal ekki fara fram úr 15 kr. um árið og 3 kr. um einstaka mánuði, og ekki fram úr 25 kr. allt skólaárið og 6 kr. um einstaka mánuði fyrir börn, sem ekki eiga heima þar í bænum. Nú eru í skólanum á sama tíma systkin, sem eiga heima á Ísafirði, og skal árskennslukaupið þá ekki fara fram úr 25 kr. fyrir tvö, 32 kr. fyrir þrjú, 36 kr. fyrir fjögur. Borgunin skal greidd fyrir fram fyrir hvert hálf missiri; þegar búið er að greiða borgunina verður henni aldrei aptur skilað. Þegar meðgjafar barn er tekið inn í skólann eptir byrjun skólaársins, þá skal jafnan reikna meðgjöfina frá byrjun þess mánaðar, er þá stendur yfir, og greiðist hún fyrirfram til enda þess hálfmissiris, sem þá er að líða, er barninu er veitt inntaka í skólann.

Eigi skal greitt kennslukaup fyrir þau börn, sem njóta styrks úr fátækra sjóði, eða þiggi foreldrar þeirra eða þeir, sem eiga fyrir þeim að sjá, slíkan styrk, eða sjeu þeir sökum fátæktar undanþegnir bæjargjöldum þeim, sem er jafnað niður eptir efnum og ástæðum. Loks getur bæjarstjórnin eptir tillögum skólanefndarinnar veitt einstökum börnum eptirgjöf á kennslukaupi að öllu eða nokkru leyti.

29. gr.

Í gjörðabók skólanefndarinnar skal í byrjun hvers skólaárs rita, hver börn sje tekin í skólann og með hverjum kjörum, sem og síðar þær breytingar, er á kunna að verða. Skal nefndin gefa bæjargjaldkeranum skýrslu um þetta,

og ritar hann samkvæmt því og gefur út gjaldseðla og heimtir saman kennslukaupið í byrjun hvers hálfmissiris. Skal yfirkennarinn í tíma gefa honum skýrslu um, ef einhver börn ætla við hálfmissiraskiptin að ganga úr skólanum. Viðurkenningu gjaldkera fyrir greiðslu kennslukaupsins skal hvert meðgjafarbarn hafa með sjer í skólann, og sýna yfirkennaranum fyrir lok hinnar fyrstu viku á hálfmissirinu, eður að öðrum kosti skírteini frá bæjarstjórninni um, að hún hafi veitt frest á greiðslu gjaldsins eða gefið það eptir. Verði misbrestur á þessu, ber yfirkennaranum að vísa barninu burt úr skólanum með skriflegu skírteini um, hvað burtvísuninni valdi, ella skal hann ábyrgjast kennslukaupið fyrir sama hálfmissiri. Hinni sömu reglu skal fylgt um hvert það barn, sem tekið er í skólann eptir byrjun skólaársins og milli hinna reglulegu gjalddaga.

30. gr.

Skólanefndin á að hafa gætur á, að í skólabekkjunum sje að minnsta kosti 90 teningsfeta rúm handa hverju af börnum þeim, sem eru í skólanum í einu, að þar sjeu áhöld þau, sem nauðsyn er á, og að þar sjeu lopthreinsunarsmugur (ventilar). Svo á og skólanefndin að öðru leyti að hafa eptirlit með, að húsinu og húsgögnum öllum sje ávallt viðhaldið í tilhlýðilegu standi.

31. gr.

Tekjur skólans eru þær, sem nú skal greina: a, kennslueyrir (28. gr.); b, gjafir; c, fje sem menn ánafna eptir sinn dag; d, gjald af útmældum lóðum á Ísafirði samkvæmt lögum 11. febrúar 1876.

IV.

Um handvinnuskólann.

32. gr.

Skólanefndin á að leitast við að koma því á, að stofnaður verði handvinnuskóli handa stúlkum, einkum þeim, sem eru í efsta bekk barnaskólans, þar sem þeim sje kennt að spinna og undirbúa ullina undir spuna, svo og að prjóna, sauma og vefa.

33. gr.

Að fengnum uppástungum skólanefndarinnar skal bæjarstjórnin skipa fyrir um fyrirkomulag kennslunnar í skóla þessum, þegar hann kemst á, svo og eptir hverjum reglum börn skuli fara í skólann og fl.

34. gr.

Reglugjörð fyrir barnaskólann á Ísafirði 15. nóvember 1877 er hjermeð úr gildi numin.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, 3. júní 1892.

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

Reglugjörð

fyrir Húnavatnssýslu um fjallskil og meðferð á óskilafjenaði.

Amtsráðið í Norðuramtinu gjörir kunnugt: Samkvæmt lögum 22. marz 1890, um löggiltar reglugjörðir sýslunefnda, er hjer með staðfest og löggilt eptirfylgjandi reglugjörð fyrir Húnavatnssýslu um fjallskil og meðferð á óskilafjenaði, sem samin er af sýslunefndinni þar, og skal reglugjörðin öðlast gildi 1. jan. 1893.

1. gr.

Þegar almennt er hætt að hýsa fje á vorum, hefur hreppsnefndin vald til, svo fje manna sleppi ekki í ullu til afrjetta, að skipa vörð fyrir framan byggðir á hentugum stöðum fram að rúnings tíma á geldfje, og skal vörður sá haldinn á kostnað þeirra fjáreigenda í hreppnum, sem not hafa varðarins. Kostnaður við slíka verði á vorum skal metinn, niðurjafnaður og innheimtur af hreppsnefndinni innan þriggja vikna frá því verðinum er lokið. Þar sem svo hagar til, að 2 hreppar geta notað sama vörð, skulu báðar hreppsnefndirnar hafa á hendi áðurtalin skylduverk, sem leiða af verðinum. Vilji önnur hreppsnefndin ekki taka tiltölulegan þátt í varðkostnaðinum, hefur sú hreppsnefndin, sem sett hefur vörðinn, vald til að selja eigendum allt það fje, er fyrir kemur í nánd við varðstöðvarnar þegar smalað er til rúnings; sömuleiðis þeim mönnum innanhrepps, sem neitað hafa að taka þátt í verðinum; þó má gjald þetta aldrei yfirstíga 50 aura fyrir hverja kind.

Samskonar verði hafa hreppsnefndirnar vald til að fyrirskipa á haustin eptir seinni rjettir, þangað til fje er almennt tekið til hýsingar, og fer um kostnað við verði þá á sama hátt, og tekið er fram um vorverðina.

2. gr.

Hreppsnefndin í hverri sveit skal annast um, að regluleg og almenn smölun fari fram á sama tíma á sauðfje til rúnings að vorinu, og að þá gangi rekstrar reglulega bæja á milli sbr. 13. gr.

3. gr.

Hreppsnefndinni ber að sjá um, að öll stóðhross sjeu rekin á afrjett svo snemma að vorinu, sem fært þykir veðráttu og færðar vegna, sömuleiðis allt geldfje, þegar það er komið úr ull, einnig fráfærnalömb að liðnum frá-færum, sem þó áður sjeu setin í heimahögum í hið minnsta 3. sólarhringa. Má ekki skemmra reka en í miðjan afrjett eða sem næst því, eptir því sem kringumstæður, veðráttu og hagar leyfa. Þar sem svo hagar til, að viðlend heimalönd eru notuð í stað afrjetta, skal reka á þær stöðvar, er búfje manna sist gengur á. Enginn má hafa ótamin stóðhross í heimalöndum, nema hann fái leyfi til þess hjá hreppsnefndinni, en fullnaðarúrslit þess máls heyrir undir sýslunefnd, eða sýslunefndaroddvita til bráðabirgða.

Nú reka eigendur ekki stóðhross sín til afrjetta í tækan tíma, eptir ákvæðum hreppsnefndar; hefur hún þá vald til að kaupa menn til að reka þau til afrjetta á kostnað eigenda þeirra, er í sama afrjettarfjelagi eru; en komi

stóðhross fyrir úr öðru afrjettarfelagi, má eptir atvikum annaðhvort reka þau til afrjetta á kostnað sveitarsjóðs eða sveitasjóða upprekstrarfélagsins, eða þá taka þau í gæslu, og gjöra eigendum aðvart að útleysa þau.

4. gr.

Hreppsnefndin skal annast um, að stóðhross þau og sauðfje, sem renna kann af afrjettum á sumrum fram til sauðfjarrjetta í búfjárhaga sveitarbænda sje af þeim, er fyrir áganginum verða, smalað og rekið til afrjetta, og mega þeir kveðja til þess nágranna sína, ef þörf krefur, eptir áliti hreppsnefndaroddvita. Heimilt er hverri hreppsnefnd að veita hæfilega þóknun fyrir rekstra þessa af sveitarsjóði eða sveitarsjóðum upprekstrarfélagsins, ef henni virðist ástæða til þess.

5. gr.

Skyldir eru allir búendur eða búlausir, sem eiga eða undir höndum hafa 12 sauðkindur og þar yfir, að leggja til fjallgangna duglegan mann þangað, og á þann hátt, sem hreppsnefndin ákveður, annaðhvort hver út af fyrir sig eða í samlögum, eptir því sem ástæður afrjettarfélagsins útheimta. Svo skulu þeir og gjöra aukaverk þau, sem nauðsyn ber til, svo sem fjárdrátt í öðrum rjettum, heimalandsgöngur og störf við rjettina, að því leyti sem nefndin skipar þau ekki þeim, sem eru svo fjárfáir eða bágstaddir, að hún finni ástæðu til að hlífa þeim við heiðargöngum. Vanræki fjáreigendur hjer að lúandi fyrirskipanir nefndarinnar án óumflýjanlegra forfalla, ber hreppsnefndinni að kæra þá til skaðabóta og sekta eptir málavöxtum.

6. gr.

Þar sem 2. hreppar reka á sömu afrjetti eða fjall-lendi, ber hlutaðeigandi hreppsnefndum að koma sjer saman um, áður en 16 vikur eru af sumri, hvernig göngum skuli haga. Hve marga menn skal leggja til gangnanna úr hverjum hrepp fer eptir fjártölu hreppanna. Verði ágreiningur um þetta milli nefndanna, þá skal sýslunefndin skera úr því, eða oddviti hennar til bráðabirgða. (Framh.).

Útdráttur úr 3 brjefum ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um veitt einkarjettindi. — Með brjefum þessum tilkynnti ráðaneytið, að hans hátign konungurinn hefði hinn 5. f. m. allramildilegast veitt þeim stórkaupmanni Th. Amlie og ingeniör E. O. Johansen, báðum frá Christjaníu, einkaleyfi gegn venjulegu gjaldi, 34 kr. fyrir hvert leyfisbrjef, er greitt hefur verið í landssjóð, 1. til þess um 5 ára tímabil að nota og láta nota á Íslandi aðferð, er þeir hafa fundið til þess að sjóða hval og bræða lýsi, og 2. til þess um 5 ára tímabil að búa til og láta búa til á Íslandi vjel, er þeir hafa gjört til þess að þvo hvalskiði o. fl. og loks að járnsmíðsmeistara Niels Jørgensen frá Kaupmannahöfn hafi sama dag verið veitt viðbót við einkaleyfi er hann hafði fengið 25. marz þ. á. til þess um 5 ára tímabil að búa til og láta búa til hvervetna í Danaríki nema á Íslandi, Færeyjum og nýlendunum, veiðarfæri, er hann hefur fundið upp, og er viðbótin í því fólgin, að einkaleyfið nái einnig til Íslands.

Reglur¹

fyrir umferð um brúna á Ölfusá hjá Selfossi.

1. gr.

Enginn má fara yfir brúna harðara en klyffjagang, hvort sem hann er riðandi eða hann teymir eða rekur hesta, einn eða fleiri.

2. gr.

Hesta með klyffjum má aldrei reka yfir brúna, heldur skal ávallt teyma þá, og hesta með trjádrætti skal ávallt teyma einn og einn.

3. gr.

Lausa hesta og stóð má aldrei reka yfir brúna fleiri í einu en 10, og ber öllum, sem yfir brúna fara, að haga svo ferð sinni, að aldrei sje fleiri hestar en 10 á brúnni í einu. Nautgripi má ekki fara með yfir brúna nema einn í einu, og þannig að tveir menn fylgi hverjum.

4. gr.

Brot á móti reglum þessum varð sektum, og fær sá, sem broti kemur upp, helming sektarinnar. Verði nokkur uppvis að því að hafa skemmt brúna af ásettu ráði, þá varðar það fangelsi eða sektum samkvæmt 295. gr. hinna almennu hegningarlaga 25. júní 1869.

Reykjavík, 5. júlí 1892.

Landshöfðinginn yfir Íslandi

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

HEIÐURSMERKI.

19. dag maímán. var *kapteinn C. Berg* á Dýrafirði af hans hátign konunginum sæmdur *riddarakrossi dannebrogssordunnar* frá 26. maí að telja.

21. maí voru eptirnefndir prófastar af hans hátign konunginum sæmdir *riddarakrossi dannebrogssordunnar* frá 26. s. m. að telja:

1. *Sæmundur prófastur Jónsson á Hraungerði,*
2. *Hjörleifur prófastur Einarsson á Undirfelli og*
3. *David prófastur Guðmundsson á Hofi,*

og *heiðursmerki dannebrogsmanna bændurnir:*

1. *Einar B. Guðmundsson á Hraunum og*
2. *Jón Jóakimsson á Þverá í Laxárdal.*

LAUSN FRÁ SÝSLAN.

17. júní veitti landshöfðingi *umboðsmanni yfir Arnarstapa- og Skógarstrandarumboðsjörðum og Hallbjarnareyri, Jóni Jónssyni á Brimilsvöllum*, samkvæmt beiðni hans lausn frá tjeðri sýslan frá 1. okt. næstkomandi að telja.

ÓVEITT SÝSLAN.

Umboðið yfir *Arnarstapa- og Skógarstrandarjörðum* ásamt *Hallbjarnareyri* verður veitt frá fardögum 1893. Umboðsmaður hefur í laun sjöttung ($\frac{1}{16}$ eða $16\frac{2}{3}\%$) af umboðstekjum þeim, er hann innheimtir, en verður að standa landssjóði skil á þeim í peningum eptir verðlagsskrá, þótt þær sjeu greiddar honum í landaurum. Bónarbrjefin um sýslan þessa á að stíla til landshöfðingja, en senda amtmanninum í suðuramtinu og vesturamtinu innan loka októbermánaðar næstkomandi.

Sá, er skipaður verður umboðsmaður, verður að setja veð eptir nákvæmari ákvörðun landshöfðingjans.

1) Reglur þessar koma í staðinn fyrir reglur um sama efni, útgefnar 14. sept. 1891.

Reglugjörð

84

fyrir Húnavatnssýslu um fjallskil og meðferð á óskilafjenaði.
(Framh.).

7. gr.

Hreppsnefndin hefur vald til, þar sem betur þykir við eiga, að kalla svo marga menn til fjallskilanna frá þeim mönnum, sem fjallskilaskyldir eru samkvæmt 5. gr., að fullkomin trygging fyrir góðum fjárheimtum fáið með einum göngum, ef veður ekki bannar, og ber henni, eptir því sem hverju upprekstrarfjelagi hæfir, að jafna mannatölunni niður á alla fjallskilaskylda menn í sveitinni eptir 5. og 6. gr. með hliðsjón af fjártölu hvers eins. Að afloknum fyrstu fjárleitum, skal nefndin ætíð fyrirskipa fjall-leitir af nokkrum mönnum í samlögum, eða fullkomnar seinni göngur, ef þess þykir þörf.

8. gr.

Fjallskilaskyldur er hver bóndi og búlaus á því svæði eða lögafrjett, þar sem honum ber upprekstur samkvæmt reglugjörð um notkun afrjetta, og það þótt hann noti aðra afrjetti eða víðlend heimalönd til uppreksturs.

9. gr.

Hreppsnefndin í hverjum hreppi skal gefa út gagnaseðil á hverju hausti, er hún kallar með sjerhvern, sem er fjallskilaskyldur eptir þessari reglugjörð, til að gjöra öll nauðsynleg skil. Má ekkert skipa í honum, sem komið getur í bága við tryggjandi fjallskil og ákvörðuð rjettarhöld í öðrum sveitum innan sýslu eða utan. Sömuleiðis skal nefndin skipa duglega gangastjóra, einn eða fleiri, til að segja fyrir fjallgöngum, og gefa honum eða þeim tilhlýðileg erindisbrjef, eptir því sem hverju upprekstrarfjelagi hæfir.

10. gr.

Nú hafa búendur ráð á fleiri mönnum, og hefur þá hreppsnefndin vald til að kalla til fjallgangna þann, sem hæfastur er, og til hvers annars starfa, sem útheimtist til góðra fjallskila. Hafi einhver ekki til þann mann, er hæfilegur sje til gangna, skal hann útvega sjer hann hjá öðrum, er hefur mann aflögum. Ef einhver sendir óduglegan mann til gangna, er hann skyldur að borga þær, eins og hann hefði engan mann látið, eptir því sem þær verða metnar af hreppsnefndinni, þar að auki varðar það sektum. Borgun fyrir gangnasvik og önnur vanskil má verja til þess að kaupa menn til gangna, ef þess er kostur, en annars fellur hún til hlutaðeigandi sveitarsjóða.

11. gr.

Ef einhver fjáreigandi, sem á að leggja mann til gangna, hvorki hefur hann sjálfur, nje getur útvegað sjer til þess hæfan mann, skal að minnsta kosti 4 dögum áður, en farið er í göngur, segja oddvita hreppsnefndarinnar frá því; skal hann þá og hreppsnefndin annast um að útvega honum mann í göngurnar fyrir svo sanngjarna borgun, sem kostur er á. Á sama hátt skal nefndin útvega hesta og fæði, ef það vantar. Geti hreppsnefndin ekki útvegað það, sem brestur, skal hann borga göngurnar samkv. 10. gr. sektalaust.

12. dag júlímán. 1892.

12. gr.

Hreppsnefndin skal hver í sínum hreppi stranglega fyrirskipa, að reglulegar heimalandsgöngur trúlega framfari undir umsjón tiltekins manns, með samtökum fleiri búanda saman, eptir því sem best hentar á hverjum stað og samkomulagi við næstu sveitir, þar sem það á við, dagana bæði fyrir fyrri og síðari rjettir. Allt það geldfje, sem fyrir kemur, rekist skilvíslega í tæka tíð til hvernar rjettar, sem því ber til að ganga. Verði ágreiningur milli hreppsnefnda um, til hvernar rjettar fje skuli ganga, sem kemur fyrir í heimalöndum, eða af hve stóru svæði af afrjettarlöndum beri til hvernar rjettar að ganga, skal sýslunefndin skera úr því, eða oddviti hennar til bráðabirgða. Allur heimrekstur á heimalandsfje á einstaka bæi til sundurdráttar skal stranglega bannaður; þó má hreppsnefndin eptir atvikum veita undanþágu frá þessu. Sömuleiðis skal hún fyrirskipa á haustin eptir rjettir, smölun sauðfjár á sama degi í hverri viku í allri sveitinni, og gangi þá rekstrar reglulega bæja á milli. Verði nokkur uppvis að vanrækt á heimalandsgöngum eða fyrirskipaðri smölun, skal hreppsnefndin kæra hann til sekta.

13. gr.

Sje sleppt fjárrekstrum, sem eiga að ganga bæ frá bæ, eða þeir komi ekki til skila í tæka tíð, sömuleiðis ef fje er selt við fjárrjettir, eða á rekstri bæja á milli frekar en minnst verður hjá komizt, þá kærast slíkt til sekta.

14. gr.

Hreppsnefndirnar skulu sjá um, að allar lögrjettir og nauðsynlegar aukarjettir sjeu vandlega uppbyggðar þegar nauðsyn ber til þess, og þeim forsvaranlega viðhaldið.

15. gr.

Öllum er stranglega bannað að brúka ofdrykkju í sauðfjárrjettum, sem veldur töfum, óreglu, ófriði og misdrætti á fje, og mega þeir, sem gjöra sig seka í henni, ekki líðast inni í rjettinni, og skal hreppsnefndin vísa þeim burtu þaðan. En sýni þeir óhlýðni og móþróa eða á annan hátt trufla aðgjörðir nefndarinnar við rjettarstörfín, þá kærast það til sekta.

16. gr.

Hreppsnefndin skal annaðhvort í gangnaseðlinum, eða í seinasta lagi rjettardagsmorguninn útnefna 1 eða fleiri menn til umsjónar í hverju dilksfjelagi, til að gæta þess, að allir sem draga í þann dilk, ræki trúlega skyldur sínar í sjerhverju tilliti við rjettarstörfín.

17. gr.

Umsjónarmaður í hverjum fjárdilk og þeir sem þar í draga gæti vandlega að því, áður en út er hleypt, hvort þar sje engin misdregin kind. Komi samt fyrir misdregið fje, þegar dilksfjelagar gjöra aðskilnað á fje sínu, skulu þeir sameiginlega skyldir að koma því tafarlaust til þess manns, sem vaktar úrtíning, eða eiganda, sje hann nær.

18. gr.

Engum leyfist að afmarka fje í sauðfjárrjettum nema í nærveru 2.

hreppsnefndarmanna eða annara tveggja manna, sem hreppsnefndin eða odd-
viti hennar útnefnir.

84

19. gr.

Hreppsnefndin eða hreppsnefndirnar, þar sem 2 eða fleiri hreppar eru í sama upprekstrarfjelagi, skulu hlutast til um, að ómerkingar sjeu í hverri rjett hirtir í einn rjettardilk út af fyrir sig, jafnóðum og þeir finnast, og skal fjáreigendum gefinn kostur á, að láta lambsmæður helga sjer lömb sín. Að afloknum rjettarstörfum skal hreppstjóri selja þá ómerkinga, sem eptir verða, við opinbert uppboð. Andvirði hinna seldu ómerkinga að frádregnum kostnaði tellur til sveitarsjóðs eða sveitarsjóða, ef fleiri hreppar eru í sama upprekstrarfjelagi, að tiltölu rjetttri eptir fjártölu í hreppnum.

20. gr.

Hreppsnefndin í hverjum hreppi skal gjöra ráðstöfun fyrir að sendir sjeu 1 eða fleiri menn eptir þörfum í rjettir annara sveita, og síðar á hreppaskil nærsveita, til að hirða fje hreppsmanna sinna, sem þar kann fyrir að koma, eða sjá um að það sje hirt á annan hátt, og mega þeir ekki fara þaðan, fyr en búíð er að grannskoða úrtíning eptir markaskrá; gildir þessi regla eins um fyrri sem seinni rjett.

21. gr.

Hreppsnefndin, eða hreppsnefndir, þar sem 2 hreppar eru í sama upprekstrarfjelagi, skal þegar í fyrri rjett láta grannskoða allan úrtíning eptir markaskrá bæði í lögrjettum og aukarjettum, og ber sjerhverjum búanda að gæta þess, að fje hans sje ekki eptir í úrtíningi. En eptir að búíð er að skoða hann og draga til hlýtar, skal setja þær óskilakindur, sem eptir verða, í vöktun milli rjettanna á kostnað upprekstrarfjelagsins.

22. gr.

Hreppsnefndin eða hreppsnefndirnar skulu skipa svo mörgum búendum, sem þær í hvert skipti álíta nægja til að hjálpa til við rjettina, að grannskoða úrtíning eptir markaskrá, og mega þeir ekki fara þaðan fyr en því starfi er lokið, nema þeir hafi til þess mann fyrir sína hönd, er hreppsnefndin álitur þar til hæfan.

23. gr.

Hreppstjóri skal eptir að úrtíningur er grannskoðaður í seinni rjettum, skrifa upp mörk, aldur, lit og auðkenni á hverri sauðkind, og tilkalla 2 markglöggva og áreiðanlega menn til að skoða og lýsa nefndum einkennum, svo rjett og hreinskilið sem framast má verða, setja síðan óskilafjeð í tryggja vöktun til 7. októbermánaðar, (eða til næsta dags, sje það helgur dagur) sem skal vera almennur söludagur á öllu óskilafje í sýslunni. Lýsingar þessar skulu tafarlaust sendar til hreppstjóranna í næstu hreppum.

24. gr.

Jafnskjótt og búíð er að skrifa upp mörk og einkenni á úrtíningnum, sbr. 23. gr., skal hreppstjórinn koma honum í vöktun fyrir ákveðna borgun, sem ekki má yfirstiga 5 aura um sólarhringinn fyrir hverja sauðkind, sem ber

- 84 að greiða til þess manns, sem fjeð vaktar, um leið og eigandi lætur vitja þess, annars er vöktunarmaður ekki skyldur að sleppa því.

25. gr.

Engin sveit eða hreppur innan sýslu, sem ekki hefur lögrjett innan sinna takmarka, má halda óskilafje hjá sjer, meðan úrtíningur er óseldur við lögrjett upprekstrarfjelagsins, heldur koma því tafarlaust til hreppstjóra í þeirri sveit, sem lögrjett stendur í. En komi óheimtar kindur saman við fje manna eptir úrtíningssölu, skal skylt að koma þeim tafarlaust til hreppstjóra í þeirri sveit, hvar slíkt slangurfje finnst, og selur hreppstjóri það eptir 8 daga á áður auglýstu uppboði. Hver sá sem verður uppvis að því að hafa haldið hjá sjer óskilafje, kærast til hæfilegra sekta.

26. gr.

Hreppstjórar skulu senda manni þeim, er sýslunefndin kys til þess, fyrir lok hvers árs greinilegar lýsingar yfir allt það óskilafje, sem selt hefur verið í sýslunni. Hinn kjörni maður sendir síðan eptirrit af lýsingum þessum til prentunar í öðruhvoru Reykjavíkurblaðinu »Þjóðólfi« eða »Ísafold«, meðan ekki er öðruvisi ákveðið. Ásamt marklýsingunum skulu hreppstjórar af verði óskilafjárins senda 30 auro fyrir hverja kind í prentunarkostnað og þóknun til þess, sem býr þær til prentunar. Á sama hátt skal lýsa seldum óskilahrossum.

27. gr.

Af andvirði óskilafjár þess, er selt verður, borgast:

- a. Vöktunarkaup, sbr. 24. gr.
- b. Sölu- og innheimtulaun.
- c. Prentunarkostnaður á lýsingum þess, og þóknun til þess manns, er semur og sendir til prentunar marklýsingar alls óskilafjár í sýslunni, sbr. 26. gr.

Að öðru leyti greiðist verðið eiganda, ef hann innan septembermánaðarloka næst á eptir sannar eignarrjett sinn. Annars fellur verðið í sveitarsjóðinn, og þar sem fleiri hreppar eru í upprekstrarfjelagi, til sveitarsjóðanna á sama hátt og ákveðið er um ómerkinga (sbr. 19. gr.).

28. gr.

Komi það fyrir, að selja verði síðla á haustum fje það, er þekkist, sökum þess, að því vegna fjarlægðar eða ótíðar verður ekki komið til eigenda, má ekki taka af verði þess nema sölu og innheimtulaun auk fundar og björgarlauna, ef með þarf sbr. 29. gr. Hinu skilist til eigenda.

29. gr.

Þegar hinum fyrirskipuðu fjarleitum í hverri sveit er lokið, skal þeim, er vilja, heimilt að gjöra eptirleit, þó með samþykki meiri hluta hreppsnefndarinnar, en þar sem fleiri hreppar eru í sama upprekstrarfjelagi skal leita samþykkis þeirrar hreppsnefndar, sem er næst afrijetinni, og semur hún þá um, hversu mikinn hluta þeir skuli fá af verði hins fundna fjár, sem þó ekki má yfirstiga helming verðs. Fje það, sem finnst í eptirleitum, skal virt af 2

skynsömum og óvilhöllum mönnum, er hreppsnefndin útnefndir. Borgun fyrir eptirleitarfje borgist af sveitarsjóði þess hrepps, hvar eigandi á heimili. Hið sama gildir um fje það, sem kemur fyrir eptir seinni rjettir úr öðrum sýslum. Eptirleitarfje, sem á heima utan sýslu, skal selt við opinbert uppboð, ef nauðsyn er til vegna fjarlægðar, og fær eigandi það, sem er afgangsfundar- og uppboðslaunum. Björgunarlaun þess fjár, sem næst úr ógönguklettum á hvaða tíma árs sem er, ákveðist af hreppsnefndinni og greiðist á sama hátt.

30. gr.

Á hverju hausti skal hreppsnefnd eða hreppsnefndir í hverju upprekstrarfjelagi sjá um, að stóðhrossum sje smalað af afrjettum og heimalöndum í fyrri eða í seinni göngum og dregin sundur í auka- og skilarjettum, sem gjörðar eru fyrir hross, og skal sá úrtíningur, er verður í aukarjett, rekast til skilarjettar. Við niðurjöfnun seinni gangna skal hver hreppsnefnd hafa tillit til stóðhrossafjölda hvers eins í hreppnum, að svo miklu leyti sem hann er skyldur að reka þau á afrjett, sbr. 3. gr. Allur nauðsynlegur kostnaður frá því hrossin koma til byggðar, þar til sundurdrætti á þeim er lokið, skal greiðast af sveitarsjóði, eða þar sem fleiri hreppar eru í upprekstrarfjelagi, af sveitarsjóðum þeirra. Skytt er hverri hreppsnefnd að láta hirða stóðhross úr sínum hreppi í öðrum rjettum.

31. gr.

Þau hross, sem eptir verða óhirt þegar sundurdrætti er lokið, skulu meðhöndlast eins og fyrir er mælt um óskilafje í reglugjörð þessari; að eins skulu þau seljast með 3 vikna auglýsingarfresti fyrir söludag. Vöktunarkaup fyrir hvert þessara hrossa má vera frá 30 til 50 aurar fyrir hvern sólarhring. Hið sama gildir og um þau hross, er koma fyrir eptir seinni rjettir, en vöktunarkaup þeirra má ekki yfirstíga 15 aura um hvern sólarhring, nema þurfi að hafa þau í húsi og á heyi.

32. gr.

Finnist hross á afrjettum eða fjarri byggðum, eptir að hin fyrirskipaða hrossasmölun hefur fram farið, skal hreppsnefndin í þeim hreppi, hvar finnandi á heima, ákveða smölunar- eða björgunarlaunin eptir atvikum, sem eigandi er skyldur að greiða, nema finnandi og eigandi semji sjálfir um borgunina.

33. gr.

Hver maður skal auðkenna fje sitt og hross með glöggu marki á eyrum, en ef sauðfje er soraðmarkað, þá brennimerkja á hornum; einnig skal almennt brennimerkja fje með hrepps- og sýslubrennimarki.

34. gr.

Öll mörk sýslunnar skal rita í eina skrá, og skal prenta hana og útbýta henni í sýslunni svo víða, sem sýslunefndin álitur nægilegt. Nú vill einhver taka upp nýtt fjármark eða breyta sínu eldra marki, eða flytur inn í sýsluna, og skal hann þá tilkynna hlutaðeigandi hreppsnefnd í tæka tíð, hvert mark hans sje, en vanræki hann þetta, eða láti ekki prenta mark sitt á markaskrá sýslunnar, má hann búast við, að með fje hans verði farið sem óskilafje.

84

35. gr.

Brot gegn reglugjörð þessari varða 2 kr. til 50 kr. sektum, eptir stærð og ítrekun afbrotanna, og renna þær í sveitarsjóð, þar er brotið er framið.

36. gr.

Með mál, sem rísa út af brotum gegn reglugjörð þessari, skal farið sem almenn lögreglumál.

Amtsráð norðuramtsins, Akureyri, 2. júní 1892.

J. Hævesten. Einar Ásmundsson. B. G. Blöndal. M. Sigurðsson. Ólafur Briem.

- 87 Amtsráðið í norðuramtinu gjörir kunnugt:** Samkvæmt lögum 22. marz 1890, um löggiltar reglugjörðir sýslunefnda, er hér með staðfest og löggilt eftirfylgjandi

Reglugjörð

um grenjaleitir og eyðing refa í Húnavatnssýslu, sem samin er af sýslunefndinni þar, og skal reglugjörðin öðlast gildi 1. jan. 1893.

1. gr.

Hreppsnefndin eða sá, er hún hefur falið eyðing refa, skal á hverju vori skipa öllum leitarskyldum hreppsmönnum (sjá 2. gr.) að leita vandlega í heimalöndum að tógrenjum, og hvort þær hafi lagt í þeim. Skal gjöra 3 leitir: þá fyrstu, er snjór álist leystur úr grenjum, aðra um fardaga og þriðju þá tíu vikur eru af sumri. Sömuleiðis ber nefndinni fyrirfram að ákveða, hverja daga leitin skuli fyrirtakast. Sömu leitarskyldur hvíla á eigendum og umráðendum afrjettarlanda; en þar skulu grenjaleitir vera að eins tvær, hin fyrri um fardaga, og hin síðari 9—10 vikur af sumri, eptir tíðarfari. Vanræki nokkur grenjaleitir, sem leitarskyldur er, þá er hreppsnefnd skylt að láta leita grenjanna á hans kostnað og kæra hann til sekta.

2. gr.

Hreppsnefndin skiptir hreppnum í leitarsvæði, og skipar leitarstjóra á hverju þeirra. Hann kallar leitarskylda menn til hinna ákveðnu grenjaleita, annaðhvort til skiptis eða alla í senn, ef þurfa þykir, og ábyrgist hann, að leitir sjeu fulltryggjandi; skal hann gæta þess, að aldrei leiti færri en 2 í hverju greni. Hver búandi, sem hefur land til umráða, er skyldur að leggja til hverrar leitar, sem honum er tilsagt, þar til hæfan mann. Enginn leitarmaður má hafa hund í för með sjer. Vanræki nokkur að leggja mann til grenjaleita þar og þá, er leitarstjóri fyrirskipar, tilkynnist það hreppsnefndinni, er kærir slíkt til sekta.

3. gr.

Ætíð skal þess vandlega gætt, þá er gren finnst, er refir hafa í lagt, hvort sem er af reglulegum leitarhöfðingjum eða öðrum, að hafa þar sem minnsta viðdvöl. Enginn má spilla tógrenjum, eða róta við þeim á nokkurn hátt, hvort sem dýr liggur í þeim eða ekki, ella varði sektum eptir málavöxtum.

4. gr.

Hver, sem finnur gren, er dýr liggur í, milli leita eða eptir þær, er

skyldur að tilkynna það tafarlaust hlutaðeigandi hreppsnefnd, er veitir honum 87 hæfilega þóknun fyrir ómak hans.

5. gr.

Strax sem gren er fundið, á hvern hátt sem er, skal hlutaðeigandi hreppsnefnd senda eptir þeirri skyttu, sem henni áður ber að hafa útvegað til grenjavinnslu; fáist hún ekki, skal leita annars, uns einhver getur fengizt; vanræki nokkur að vitja skyttu í tæka tíð, kærast það til sekta.

6. gr.

- a. Sjerhver skytta, sem fengin er á gren, skal fá í fæði og daglaun um hvern sólarhring, sem hún liggur á greni og þarf til ferðar heiman og heim kr. 2,60
- b. Fyrir hvern hest, er skyttan nauðsynlega með þarf til ferðarinnar fram og aptur um hvern sólarhring — 0,50
- c. Í aukatekjur fyrir hið fyrra fullorðna dýr, er skyttan vinnur — 3,00
- d. — — — — — síðara — — — — — — 5,00
- e. Fyrir hvern yrðling, er hún á greni nær — 0,50

Skyttan leggi til skotfæri og önnur veiðiáhöld, án sjerstakrar borgunar, en eitur fyrir yrðlinga skal hreppsnefnd leggja til.

7. gr.

Sjái skyttan hvorugt fullorðna dýrið í þau þrjú fyrstu dægur (2 nætur og einn dag), er hún liggur á greni, eða heyri ekki til yrmlinga, skal hún eigi skyld að bíða þar lengur, en sjáist annaðhvort eða bæði dýrin, skal hún dvelja þar full 5 dægur (3 nætur og 2 daga), ef eigi verður fyrri fullunnið, en lengur er hún ekki skyld að bíða, þótt ekkert vinnist. Yfirgefi hún grenið fyrr en hjer segir, án lögmætra orsaka, og liggi þó dýr þar, skal hún enga borgun fá, þá er áskilin er í 6. gr., og varðar það einnig sektum (sbr. 10 gr.).

8. gr.

Hlutaðeigandi hreppsnefnd útvegar skotmanni hæfan vökumann á gren, og fái vökumaður í daglaun og fæði fyrir hvern sólarhring kr. 2,30; sömu borgun fær sá tiltölulega, er skotmanns vitjar, og að sömu tiltölu fyrir hesta, sem tiltekið er í 6. gr. stafl. b., en sje vegur skemmri en ein míla áleiðis að vitja skotmanns eða á gren, greiðist engi sjerstök borgun fyrir hestinn. Komi það fyrir, að gren finnist eptir að sláttur er byrjaður, hefur hreppsnefnd vald til að ráða menn upp á hærri kaup, en um er getið í 6 gr.

9. gr.

Finnist gren í annars hrepps landeign, tilkynnist það þegar hlutaðeigandi hreppsnefndaroddvita, er þá annast um vinnslu þess, og greiðir kostnað þann, er af sendiförinni leiðir. Vanræki oddviti þá skyldu sína, skal hreppsnefndin í hreppi þeim, er finnandi er í, gjöra nauðsynlega ráðstöfun til þess, að grenið sje tafarlaust unnið á kostnað sveitarsjóðs þess hepps, er grenið tilheyrir, og hlífðarlaust kæra slíkt hirðuleysi fyrir sýslumanni til sekta og fullra skaðabóta eptir málavöxtum.

Komi það fyrir að grenjaleitir eða grenjavinnsla sje vanrækt af hlutaðeigendum, eða skotmaður fari af greni áður leyfilegt er (sbr. 7. gr.) kærast það til sekta. (Framh.).

Skýrsla

um amtsráðskosningar, samkvæmt lögum 11. júlí 1890.

I. Í Suðuramtinu:

1. Í Austur-Skaptafellssýslu:
 - a) aðalfulltrúi: hjeradslæknir Þorgrímur Þórðarsson.
 - b) varafulltrúi: Prófastur Jón Jónsson Stafafelli.
2. Í Vestur-Skaptafellssýslu:
 - a) aðalfulltrúi: Guðlaugur sýslumaður Guðmundsson.
 - b) varafulltrúi: hreppstj. Ingimundur Eiríksson.
3. Í Rangárvallasýslu:
 - a) aðalfulltrúi: Páll sýslumaður Briem.
 - b) varafulltrúi: Sighvatur alþm. Árnason.
4. Í Árnessýslu:
 - a) aðalfulltrúi: Ísleifur prestur Gíslason í Arnarbæli.
 - b) varafulltrúi: Sæmundur prófastur Jónsson í Hraungerði.
5. Í Gullbringu- og Kjósarsýslu:
 - a) aðalfulltrúi: Þórður hreppstj. Guðmundsson Hálsi.
 - b) varafulltrúi: Þorlákur alþm. Guðmundsson Hvammkoti.
6. Í Borgarfjardarsýslu:
 - a) aðalfulltrúi: Guðm. prófastur Helgason í Reykholti.
 - b) varafulltrúi: hjeradslæknir Páll Blöndal.

II. Í Vesturamtinu:

1. Í Strandasýslu:
 - a) aðalfulltrúi: Páll prófastur Ólafsson á Prestbakka.
 - b) varafulltrúi: sjera Arnór prestur Árnason á Felli.
2. Í Ísafjardarsýslu:
 - a) aðalfulltrúi: Skúli sýslumaður Thoroddsen.
 - b) varafulltrúi: sjera Sigurður prestur Stefánsson Vigur.
3. Í Barðastrandarsýslu eystri:
 - a) aðalfulltrúi: sjera Guðm. Guðmundsson prestur í Gufudal.
 - b) varafulltrúi: Hafiði dannebrogsmaður Eyjólfsson.
4. Í Barðastrandarsýslu vestari:
 - a) aðalfulltrúi: hjeradslæknir Davíð Sch. Thorsteinsson.
 - b) varafulltrúi: sjera Þorvaldur prestur Jakobsson.
5. Í Dalasýslu:
 - a) aðalfulltrúi: skólastjóri Torfi Bjarnason Ólafsdal.
 - b) varafulltrúi: Björn sýslumaður Bjarnarson.
6. Í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu:
 - a) aðalfulltrúi: sýslumaður Sigurður Jónsson.
 - b) varafulltrúi: óðalsbóndi Þórður Þórðarson á Rauðkollsstöðum.
7. Í Mýrasýslu:
 - a) aðalfulltrúi: Ásgeir bóndi Bjarnason Knararnesi.
 - b) varafulltrúi: Sigurður hreppstjóri Sigurðsson Kárastöðum.

Um kosningar til amtsráðanna í norðuramtinu og austuramtinu skírskotast til skýrslu um aðalfund amtsráðsins í norður- og austuramtinu 3.—6. júní 1891, Stjt. 1891 B, bls. 120—121, að því viðbættu, að aðalfulltrúi fyrir Norður-Þingeyjarsýslu hefur 12. júní f. á. verið kosinn verzlunarstjóri Jakob Gunnlaugsson á Raufarhöfn.

Reglugjörð

um grenjaleitir og eyðing refa í Húnavatnssýslu.
(Framh.).

11. gr.

Vilji maður leggja refaboga á annars manns landi, eða gjöra þar refagildrur eða skothús, til að skjóta þaðan refi, skal hann segja ábúanda, sem er skyldur til að leggja á samþykki sitt, nema hann kjósi heldur sjálfur að eyða refum í landi sínu með slíkum hætti, en ef hann synjar leyfis og vinnur þó ekkert að eyðing refa, og óvilhallir menn meta svo, að hann geti eigi bedið neinn skaða af refaveiði þeirri, er til var stofnað, þá er hann sekur um 4—10 krónur, og skyldur að þola, að hinn gjöri veiðivjelar þær, er nú var getið.

12. gr.

Fyrir hvert það dýr, sem unnið er með þeim hætti, sem nefndur er í 11. gr., fær veiðimaður 3 krónur; sömu borgun fær hver sá, er drepur dýr með skoti, hundi eða á annan hátt en við gren, nema hann hafi rjett til hærri borgunar samkvæmt 21. gr.; en sanna hlýtur veiðimaður, sem hver annar, er vinnur refi, að hann hafi drepð jafnmörg dýr og hann krefst borgunar fyrir.

13. gr.

Komi dýrbítur á sjerstökum stöðum í sveitinni, skal hreppsnefndin gjöra ítrustu tilraun til að láta vinna þau dýr, er því valda, og ákveður hún í hvert skipti daglaun og ómaksborgun til skyttunnar eptir atvikum.

14. gr.

Hreppsnefndin skal í tíma árlega útvega nægilegt at *strychnin* til að eitra agn með fyrir refi; til agnsins ber henni að útvega það æti, er henni virðist hentast, einkum rjúpur, og bera það út á hæfilega mörgum stöðum; eitrun þessi framkvæmist fyrst fyrir lok nóvembermánaðar, og svo síðar í janúar, febrúar og marzmánuðum á þeim stöðum, bæði á afrjettum og heimalöndum, er hentastir þykja, og á vorum í grenjum þeim, sem ekki vinnast að fullu. Hreppsnefndin skal árlega gjöra sýslunefndinni grein fyrir eitrunarútburði og árangri hans. Vanræki nokkur hreppsnefnd eða brjóti móti því, sem hjer er sagt, varðar það allt að 20 kr. sekt, og fær uppljóstrarmaður helminginn, en hinn helmingurinn fellur í sveitarsjóð þess hrepps, hvar brotið er framið.

15. gr.

Hvert upprekstrarfjelag fyrir sig kostar eitrunina. Hreppsnefndir þeirra hreppa, er næst liggja afrjettar- og fjall-löndum, skulu hafa á hendi alla framkvæmd með eitrunina. Þar sem fleiri hreppar eru í upprekstarfjelagi greiðist allur refaveiðakostnaður í heimalöndum hreppanna að hlutfalli rjettu við fjárfjölda þeirra.

16. gr.

Í hvert sinn, sem út er borið agn fyrir refi í byggð eða nálægt henni, lagður dýrabogi eða byggt skothús, ber hverjum þeim, er það gjörir, að auglýsa það fyrir fram í sveitinni, svo allir geti tekið sjer vara á því, og hafa

11. dag ágústmán. 1892.

- 87** eigendur hunda engan rjett til að kæra, þó hundar, sem í agn fara, drepist af því. Rjúpur, sem eitradar eru, skulu auðkenndar þannig, að stýft sje af öðrum vængnum.

17. gr.

Í refaveiðabókina, sem kaupist á kostnað sveitarsjóðs eða sveitarsjóða, þar sem fleiri hreppar eru í upprekstrarfjelagi, og löggildist af oddvita sýslunefndarinnar, skal hreppsnefndaroddviti innfæra árlega refaveiðareikninga frá fardögum til fardaga, og senda eptirrit af reikningunum til oddvita sýslunefndar í nóvembermánuði ár hvert, ásamt kvittunum fyrir öllum útgjaldaliðum reikningsins og skýrslum um vitanlegan árangur af eitruninni fyrir síðastliðið ár. Reikningar þessir skulu endurskoðaðir og úrskurðaðir af sýslunefndinni.

18. gr.

Heiðaeigendum, eða umráðamönnum þeirra, er skylt að útvega æfðan og duglegan skotmann á sinn kostnað til að vinna refi þá, er finnast kunna á grenjum á afrjettarlöndum þeirra, og gildi hið sama um dvöl skotmanns á þessum grenjum, sem ákveðið er í 7. gr. Geti heiðaeigandi eða umráðandi ekki sjálfur útvegað sjer duglegan skotmann, ber hreppsnefndinni að styrkja hann til þess, en borgun til skotmannsins greiðir heiðareigandinn eða umráðamaður hans samkvæmt 16. gr. Hreppsnefndinni ber að hafa strangt eptirlit á, að heiðareigendur og umráðamenn fullnægi því, er hjer um er fyrir mælt, en skorist nokkur undan því, sem honum eptir áðursögðu og samkvæmt 20. gr. ber að framkvæma, skal hlutaðeigandi hreppsnefnd beita þeirri aðferð, sem fyrir er mælt í 9. og 10. gr., og er afrjettareiganda skylt að borga þann kostnað, er þar af leiðir.

19. gr.

Þar sem almenningar eiga sjer stað sem afrjettir og tilheyra fleiri hreppum, skulu hlutaðeigandi hreppsnefndir annast um grenjaleitir og grenjavinnslu á þeim á sama tíma og eptir sömu reglum og ákveðið er um í tilliti til afrjetta þeirra, sem eru sjerstök eign, og greiðist sá kostnaður, sem þar af leiðir, af sveitarsjóðum þeirra hreppa, er almenninginn nota, og skiptist tiltölulega milli þeirra eptir 15. grein.

20. gr.

Skyldu þeir, sem liggja til grasa á afrjettum og fjalllöndum, eða á annan hátt ferðast þar um, finna þar melrakka, er liggja í greni, skulu þeir tafarlaust tilkynna það hlutaðeigandi hreppsnefnd, sem þegar gjörir ráðstöfun fyrir, að það sje unnið, sje það á því svæði, sem henni ber að sjá um grenjavinnslu. Sje grenið á afrjett, ber nefndinni að láta eiganda eða umráðamann hennar tafarlaust vita, að það sje fundið; er honum þá skylt að láta vinna það þegar í stað eptir því sem framast má vera; en finnist þannig gren í almenníngi, skal það tilkynnt næstu hreppsnefnd, er þá lætur vinna það.

21. gr.

Hreppsnefndin skal aðstoða og uppörfa unga menn og efnilega í hreppnum til að útvega sjer byssu og leggja sig eptir að skjóta ref, og hefur hún

heimild til að veita þeim, er í fyrsta sinn drepa ref með skoti annarsstaðar en við gren, í verðlaun 4 krónur; í annað sinn 5 krónur og í 3. sinn 6 krónur, sem borgist honum af sveitarsjóði eða sveitarsjóðum. Upp frá því fær hann borgun samkvæmt 12. gr., og er skyldur til að vera skotmaður á grenjum þess hrepps, meðan hann er þar heimilisfastur og hefur heilsu til þess. Sá, er unnið hefur 50 fullorðin dýr, fær í aukaverðlaun 20 krónur, og sömu verðlaun fær skotmaður framvegis fyrir hver 50 dýr; en sanna hlýtur hann með greinilegri skýrslu yfir dýravinnslu sína, hve mörg dýr hann hefur unnið, og í hverjum sveitum eða þeim tilheyrandi afrjettarlöndum, og greiðast honum verðlaunin til-
tölulega eptir hinni unnu dýratölu af hvers hrepps sveitarsjóði.

22. gr.

Brot móti reglugjörð þessari varða 2—30 króna sektum eptir stærð og ítrekun afbrotanna. Allar sektir, sem ekki eru ákveðnar til uppljóstrarmanna, renna í sveitarsjóð, þar er brotið er framið.

23. gr.

Með mál, sem rísa út af brotum gegn reglugjörð þessari, skal farið sem almenn lögreglumál.

Amtsráð norðuramtsins, Akureyri, 2. júní 1892.

J. Havsteen. Einar Ásmundsson. B. G. Blöndal. M. Sigurðsson. Ólafur Briem.

Reglugjörð

88

fyrir Mýrasýslu um notkun afrjetta, fjallskil, rjettir og refaveiðar.

1. Stjórn.

1. gr.

Málefni þau, er reglugjörð þessi á við, standa undir umsjón og framkvæmd hreppsnefndanna í Mýrasýslu, hverrar í sínum hreppi. Þær eiga að gæta þess, að reglugjörðinni sje hlýtt, og að þeir, sem brjóta á móti henni, verði kærðir, svo að þeir fái maklega refsing. Þar sem svo er háttað, að tveir eða fleiri hreppar eða partar af hreppum eiga einn afrjett, hafa hreppsnefndir allra þeirra af hreppunum, sem innan sýslu eru, stjórn fjelagsmála á hendi í sameiningu. Oddvitinn í þeim hreppi, er rjett sú liggur í, er afrjetturinn á að leitast til, skal kveðja hreppsnefndirnar til funda, þá er þörf gjörist, til að ræða um sameiginleg mál. Heimilt er þó oddvitum hinna hreppsnefndanna líka að kveðja til slíkra funda. Á fundum þessum ræður afl atkvæða. — Sýslunefnd Mýrasýslu hefur yfirstjórn alla. Til hennar má skjóta öllum úrskurðum og ráðstöfunum hreppsnefndanna, þótt eigi sje það með berum orðum tekið fram annarsstaðar í reglugjörðinni en hjer. Skjóta má og úrskurðum sýslunefndar til amtsráðs Vesturamtsins.

2. gr.

Margar eru þær fyrirskipanir hreppsnefnda eptir reglugjörð þessari, þær er eigi má fresta að framkvæma svo langan tíma, sem þarf til þess, að fá um þær æðri úrskurð. Þannig er t. d. um niðurjöfnun fjallskila, fyrirskipanir um

88 fjárleitir bæði í heimalöndum og á afrjetti o. fl. Öllum slíkum fyrirskipunum og niðurfjöfnunum hreppsnefnda, er þeim, er hlut eiga að máli, skylt að hlýða tafarlaust, hvort sem þeir skjóta þeim undir æðri úrskurð eða eigi. En falli seinna æðri úrskurður svo, að hreppsnefnd hafi gjört einhverjum manni annað eða meira tillag en rjett var, og að sá maður eigi að fá endurgjald eða skaðabætur fyrir það, þá skal taka endurgjaldið úr sveitarsjóði þess hrepps, er hafði notin af hinu of mikla tillagi. Komi það fyrir, að hreppsnefnd beiti við mann ber-sýnilegu ranglæti eða ólögum, getur hann kært þá hreppsnefndarmenn, er slíkt hafa samþykkt, til skaðabóta að lögum.

3. gr.

Nú er fjenaður úr annari sýslu rekinn til sumargöngu á afrjetti eða önnur beitarlönd innan ummerkja Mýrasýslu, þá skal rjetta þeim fjenaði í siðarnefndri sýslu og í þeirri rjett, sem afrjettursá eða beitarland það, er ræðir um, á að leitast til. Þetta gildir jafnt, hvort sem eigendur fjárins eiga sjálfir afrjett þann eða beitarland, er fjeð gengur á, eða eigi. Að því leyti sem utansýslubúar eiga afrjett, rjettir, fjenað innan ummerkja Mýrasýslu, eru þeir háðir reglugjörð þessari og standa í öllum þeim málum, er hún hljóðar um, undir stjórn hlutaðeigandi hreppsnefnda í Mýrasýslu og undir yfirstjórn sýslunefndarinnar í sömu sýslu og amtsráðs Vesturamtsins. Heimilt er þó, ef haganlegt þykir, að fela hreppsnefndunum í þeim utansýsluhreppum, er eiga afrjett í Mýrasýslu eða hafa ákveðið fjallland í þessari sýslu til leigu, umsjón og framkvæmd og ábyrgð fleiri eða færri slíkra mála í þeirra eigin hreppum, svo sem að jafna niður fjallskilum á fjáreigendur þá, er nota afrjettarlönd þessi. Fer um slíkt eptir samkomulagi milli allra hlutaðeigandi hreppsnefnda og samþykki sýslunefndarinnar í Mýrasýslu.

II. Greining lands og notkun.

4. gr.

Greining lands er þessi:

1. *Heimalönd.* Heimaland jarðar liggur umhverfis bæ hennar og út frá túni, og er hvergi sundur skorið af annari landareign. Sumra jarða heimalandi utanhúss má aptur skipta í tvennt:
 - a. *Búfjárhagar* er sá hluti af landareign jarðar, er búpeningur hennar gengur jafnaðarlega í árið um kring. Hjer með teljast og engjar í heimalöndum. Flestra jarða heimaland heyrir allt undir þennan staflíð.
 - b. *Útlenda* kallast hjer sá hluti af heimalandi jarðar, er liggur út frá búfjárhögum hennar á eina hlið eða fleiri, og verður sökum fjarlægðar eða afstöðu eigi varinn almennings fje, eða notaður stórum meir til sumarbeitar af ábúanda þeirrar jarðar, en mörgum öðrum. Þetta á að eins við um landmiklar jarðir, er liggja við afrjett.
2. *Kirkjufjalllönd.* Svo nefnast hjer heiðarlönd eða fjalllönd, er kirkjur eiga, eru með ákveðnum ummerkjum, og geta sakir afstöðu eða annars eigi talizt heimalönd.

3. *Fjalllönd*, sem eru einstakra eign, en að öðru leyti eins ástatt með og kirkjufjalllönd.
4. *Fjarlenda* er sá hluti af landareign jarðar, er liggur innan í annara jarða heimalöndum.
5. *Afrjettur* er beitarland á heiðum eða fjöllum, eign eins eða fleiri hreppa.

5. gr.

Nú verður vafi eða ágreiningur um, undir hverja grein eitthvert svæði heyrir, eða um takmörk milli útlendu og búfjárhaga, og sker hreppsnefnd þess hrepps, er svæðið liggur í, úr þeim ágreiningi.

6. gr.

Um þann tíma sumars, sem fje er vant að vera á afrjettum, á geldfjenaður, þar með talin trippi og stóðhross, ekki að ganga í búfjárhögum, ef annars er kostur. Þó geta yfirvöld gjört undantekningu frá þessari reglu, ef fjársýki vofir yfir, eða almennings heill krefur. Sömuleiðis getur komið fyrir, að meira eða minna af geldfjenaði verði að ganga í búfjárhögum, af því að afrjett vanti fyrir hann, eða afrjettur reynist við ítölu ónógur fyrir allan geldfjenað afrjettareigenda. Í slíkum atvikum fer um skyldu manna til að reka geldfjenað úr búfjárhögum eptir ráðstöfun hlutaðeigandi hreppsnefnda.

7. gr.

Með takmörkunum þeim, er leiða af 6. gr., er sjerhver búandi, sem á trippi, stóðhross eða geldar sauðkindur, þar með talin fráfærulömb, skyldur til að reka fjenað þann allan á afrjett. Fjenaður hjúa, húsmanna, lausamanna á vegum búanda, telst með hans eigin fjenaði.

Tamin hross má eigi á afrjett reka, nema hreppsnefnd leyfi. Mannýgar nautkindur má alls eigi á afrjett reka, og varður 20—100 kr. sekt, ef gjört er, auk skaðabóta, ef tjón hlýtt af. Að öðru leyti varða brot gegn þessari grein 1—50 kr. sekt.

8. gr.

Nú hefur maður útlendu, (sbr. 4. gr. 1, b), þá er ábúanda heimilt að nota útlenduna í stað afrjettar fyrir fjenað. Kirkjufjalland má og umráðamaður nota sjálfur eða leigja öðrum til sumargöngu fyrir fjenað.

9. gr.

Hver sem ekki rekur á sinn eiginn afrjett, heldur í útlendu eða á fjalland, eða á annan afrjett, er skyldur að tilkynna það hreppsnefndinni í hreppi sínum fyrir 15. ágúst það ár. Sömuleiðis er og hver sá, er leigir öðrum land til upprekstrar, skyldur að kunngjöra það fyrir sama dag (15. ágúst) hreppsnefnd þeirri, er á að sjá um fjallskil á leigulandið, og skal hann jafnframt skýra frá, hversu margt fje hann hafi leyft að reka á það. Brot gegn þessari grein varðar sektum.

10. gr.

Ef gróðrarleysi eða illviðri banna eigi, á allur geldfjenaður að vera kominn á afrjett fyrir 24. júní ár hvert, ella svo fljótt sem tíð leyfir, og ung-

88 lömb jafnskjótt og fært er frá. Eigi má fjenað á afrjett reka fyrir en nægur gróður er þar kominn. Brot gegn þessari grein varðar sektum.

11. gr.

Sýslunefndin skal ákveða fyrir eitt ár eða fleiri í senn, hvar íbúar hvers hrepps, er á afrjett í sýslunni eða önnur lönd reka, skuli eptir skilja rekstra sína, og skal það að öllum jafnaði vera nálægt miðju afrjettar. Brot gegn fyrir-mælum sýslunefndar um þetta varða 5—50 kr. sekt.

12. gr.

Fráfæring allan skal sitja í 3 sólarhringa, þar sem hann er eptir skil-inn á afrjetti. Þessi ákvörðun nær og til útlendna og fjalllanda. Undanþágu frá þessari reglu getur sýslunefndin gefið, þannig, að nokkuð af þessum tíma megi sitja fráfæringinn í heimalandi. Brot gegn þessari grein varða sektum.

13. gr.

Hver sem heimildarlaust rekur fjenað, er á afrjett á að fara, í annars manns land til beitar um sumar, hvort heldur það er heimaland, fjallland eða afrjettur, er sekur 10—200 kr., auk skaðabóta til landeiganda.

14. gr.

Nú gefast kindur upp í rekstri á leiðinni í þann stað afrjettar, sem á að reka þær á, en eru þó komnar í afrjettinn sjálfan, er þær eiga að ganga í, þá má, ef þær eru ekki fleiri en 10, láta þær eptir þar sem þær eru staddar. En sjeu þær fleiri en 10, skulu rekstrarmenn annaðhvort biða, unz þær eru orðnar afþreyttar, eða gjöra einhverja ráðstöfun til þess, að þær komist á hinn ákveðna stað. Brot gegn þessari grein varðar 1—10 kr. sekt.

15. gr.

Ef kindur í rekstri á leið til afrjettar gefast upp áður en þær eru komnar í þann afrjett, er þær eiga að ganga á, eða þeim af einhverjum or-sökum verður eigi komið þangað alla leið, þá skal eigandi eða umráðamaður þeirra sem skjótast láta umráðamann þess lands, er kindurnar voru skildar eptir í, vita um það og semja við hann um hagatoll og hirðingu á þeim. Nú skilur maður rekstur eða kindur úr rekstri á leið til afrjettar eptir í landi, sem hann á ekki með, án þess innan hæfilegs tíma að semja við umráðanda lands-ins um þær, þá skal svo álíta, sem hann hafi brotið á móti 13. gr. þessarar reglugjörðar, og fær refsing eptir henni.

16. gr.

Reka skal þannig gegn um heimalönd manna, að sem minnst tjón verði að. Sjerstaklega skal gæta þess, að málnytjuþjefnaður manna fari eigi saman við. Brot gegn þessari grein varða sektum.

17. gr.

Ef ítala er gjör í afrjett, skal svo álíta, sem sjerhverri jörð í afrjettar-fjelaginu fylgi hlutdeild í afrjettinum í rjettu hlutfalli við hundraðatal hennar, eptir seinasta jarðamati. Þá má ábúandi fylla sína ítölu í afrjettinn, hvort heldur af sínu fje eða annara, en ekki meir. Svo lengi sem ítala er eigi gjör,

má enginn, sem hlut á í af rjetti, taka í hann nokkurn fjenað af öðrum, og varðar 88
brot gegn þessari ákvörðun 20—200 kr. sekt.

18. gr.

Eigi má reka svo mikinn fjenað í land, að ofbeitt verði, hvort heldur er af rjettur, útlenda, kirkjufjallland eða fjalland einstakra jarða. Nú þykir nágrönnum land of beitt, og geta þeir þá krafizt ítölu í það. Einnig getur hreppsnefnd krafizt ítölu vegna hrepps síns eða af rjettar. Sýslumaðurinn í Mýrasýslu skal dómnefna menn til að gjöra ítöluna, 3 eða 5 eptir atvikum, og skal hafa það tvennt fyrir augum: að ítalan verði gjörð með greind og samvizkusemi, og að hún hafi sem minnstan kostnað í för með sjer. Íteljendur skulu eið vinna að gjörð sinni, ef krafizt er. Þeir skulu svo telja, að fullskipað sje land, en eigi of skipað, til þess að fjenaður megi vel þrífast.

19. gr.

Ef ítala fer svo, að landeigandi hafi of sett í landið, borgar hann allan kostnað við hana, ella beiðendur ítölu. Ef hreppsnefnd eða hreppsnefndir hafa beiðst ítölnnar, borgast kostnaðurinn úr hlutadeigandi sveitarsjóði eða sveitar-sjóðum, þegar landeigandi á ekki að borga hana eptir upphafi þessarar greinar.

20. gr.

Ítölu skal hlíta, og varðar sekt ef eigi er gjört. Beiðast má aptur ítölu í sama land eptir 5 ár og gildir jafnan síðasta ítalan.

21. gr.

Ef fjenaður, hvort heldur er sauðkindur eða stóðhross, gengur fyrir rjettir úr af rjetti í heimalönd, þá má sá, er fyrir ágangi verður, reka fjenað þann aptur á af rjett þann, er hann hyggur hann úr vera. Skytt er nágrönnum hans, að við lagðri sekt, að gjöra þetta með honum, ef hann kveður þá til. Reka má hann fjenaðinn í rjett, til þess að kanna hann og ná sínu eigin fje úr. Að öðru leyti skal hann svo til haga, að ágangsfjenaði verði sem minnst mein að, sem auðið er. Kostnað þennan fær hann eða aðrir eigi endurgoldinn.

22. gr.

Nú er ágangur af af rjettarfjenaði kærður fyrir hreppsnefnd, annaðhvort þess hrepps, er sá býr í, sem fyrir ágangi verður, eða þess hrepps, er af rjettur sá til heyrir, er ágangur kemur frá, þá er henni skytt, ef henni þykir ástæða til, að láta smala vandlega ágangsfjenaði og reka í hlutadeigandi af rjett. Til þessarar smölunar má öðrum fremur kveðja þá, er fyrir áganginum verða. En öllum, sem til þess eru kvaddir, er skytt að hlýða. Kostnað við slíka smölun má taka af sveitarsjóði þess eða þeirra hreppa, er eiga af rjett þann, er ágangur kemur frá.

III. Fjallskil.

23. gr.

Það er skylda allra búandi manna og búlausra, þeirra, er hafa til eignar eða umráða 10 sauðkindur, að unglömbum meðtöldum, eða tvö eða fleiri stóðhross, að leggja til vinnu eða annað, er þarf til þess, að fjenaði verði á haustin smalað eða rjettað og hann rekinn á milli, svo sjerhver maður geti

88 heimt fjenað sinn. Allt tillag til slíks kallast fjallskil. Húsbóndi hver annast um fjallskil hjúa sinna og annara á vegum hans.

24. gr.

Sjerhver maður skal gjöra fullkomin fjallskil, eptir fjárfjölda til *sinnar eigin sóknarrjettar* — þ. e. þeirrar rjettar, er ábylisjörð hans liggur til eptir 52.—57. gr. — Enginn getur komizt hjá, að gjöra full fjallskil til sóknarrjettar sinnar, þótt hann hafi fjenað sinn í útlandu ábylisjarðar sinnar, en eigi á afrjetti. Með þeim nákvæmari ákvörðunum, er síðar segir í grein þessari, er það og skylda hvers manns, að gjöra fjallskil á afrjett þann eða beitarland það, er hann notar (rekur á). Nú stendur svo á, að eiginlegur afrjettur manns á að leitast til annarar rjettar, en hans sóknarrjettar, þá er sá maður eigi skyldur til að gjöra líka fjallskil á afrjettinn, nema hann hafi rekið á hann það sumar. En hafi hann gjört það, skal hann auk fjallskilanna til sinnar eigin sóknarrjettar, gjöra svo fjallskil á afrjett sinn, að öll fjallskil hans til samans til beggja rjettanna verði í rjettu hlutfalli við fjallskil manna í því rjettarfjelaginu, þar sem þau eru þyngri. Nú rekur einhver nokkuð af fjenaði sínum í afrjett sinn, en nokkuð hefur hann í útlandu, eða á öðrum afrjetti, þá skal hann gjöra fjallskil á bæði eða öll þau beitarlönd, að svo miklu leyti, sem það samrýmzt getur ákvörðunum hjer á undan í þessari grein. Kirkjufjallland, sem ekki er leigt öðrum, skal leitað sem afrjettur af öllu því rjettarfjelagi, er það liggur undir. Sje það öðrum leigt, skulu leiglendingar gjöra öll fjallskil á það. Þessar ákvarðanir um kirkjufjalllönd gilda og um fjallskil á lönd eyðijarða og um fjalllönd, sem eru einstakra eign. Ekki er skilt að gjöra fjallskil á afrjett, sem maður hvorki á nje notar. Brot gegn þessari grein varðar sektum.

25. gr.

Prennar leitir (göngur) skal á hverju hausti gjöra á afrjettum og fjalllöndum, til þess að smala fjenaði af þeim til rjetta. Í öllum leitum ber að smala sauðfje, en hrossum að eins í 2. og 3. leit. Um það, hverjir leita skuli hvert land fyrir sig, fer eptir 24. gr., og í 52.—57. gr. er ákveðið, til hvernar rjettar hvert svæði eigi að leitast. Jafnframt skal og senda menn úr sjerhverjum hreppi til að hirða fje hreppsúa í þeim utansveitar- og utansýslurjettum, er þeir eiga helzt fjárvon að.

26. gr.

Hreppsnefnd hver jafnar niður fjallskilum á hreppsúa sína, og þá utan-sýslubúa, er fjallskil eiga að gjöra til rjettar í hreppnum, nema öðruvísi sje um samið eða ákveðið (sbr. 3. gr.). Fela má hreppsnefndin einum eða fleiri mönnum úr sínum flokki á hendur að jafna niður fjallskilunum og að hafa yfir-stjórn allra fjallskilamálefna í hreppnum (fjallskilastjóri). Við niðurfjöfnun fjallskila skal einungis litið á fjenaðarfjölda manna. Þess skal vandlega gætt, að nægilegur mannaflí sje ætlaður til sjerhvers verks, svo að það verði vel af hendi leyst, og þó einkum aðalleitir á afrjettum. (Framh.).

Reglugjörð

fyrir Mýrasýslu um notkun afrjetta, fjallskil, rjettir og refaveiðar.

(Framh.).

27. gr.

Niðurjöfnun allra fyrirsjáanlegra fjallskila haust hvert skal lokið svo snemma, að hún geti verið kunnug orðin öllum hlutaðeigendum 3 dögum fyrir en til framkvæmda fjallskilanna kemur, og þó aldrei síðar en 15. september. Niðurjöfnunina skal birta öllum hlutaðeigendum á einhvern haganlegan hátt. Meðal annars má gjöra það með því, að láta niðurjöfnunarskrána berast bæ frá bæ eptir boðleið, og hefur hún þá þingboðsrjett. Í niðurjöfnunarskránni skal greinilega tekið fram, hvaða fjallskil sjerhver á að gjöra það haust, hvenær hver leit eigi að byrja, hver verði leitarforingi í hverri leit, hver rjettarstjóri og annað því um líkt, er þörf er á.

28. gr.

Hreppsnefnd hver skal árlega kjósa leitarforingja (gangnaforingja) einn eða fleiri fyrir hvern afrjett, er hún á yfir að segja. Enga aðalleit má gjöra á afrjett svo, að eigi sje rjett kjörinn leitarforingi til að stjórna henni. Eigi getur neinn maður skorazt undan kosningu til þess starfa í 3 ár í senn, nema hann sanni, að hann geti það eigi sökum heilsubrests. Sá sem hefur verið leitarforingi 3 ár í röð, er ekki skyldur til að vera það í næstu 3 ár. Eigi þarf leitarforingi að vera úr flokki hreppsnefndarmanna.

29. gr.

Leitarforingi skal jafnan vera sjálfur í leitunum, og geti hann það eigi sökum löglegra forfalla, setur hann annan duglegan mann í sinn stað. Leitarforingi hefur alla stjórn yfir leitunum, skipar fyrir um, hvar hver leitarmaður skuli ganga hvern dag, sem göngurnar standa yfir, gætir þess, að allir vandi vel verk sín í leitunum og að fjenaðarsöfnin sjeu rekin með reglu til rjetta, að þau komi þangað í tækan tíma og að þeirra sje gætt, unz rjettarstjóri tekur við umsjóninni. Óhlýðni við leitarforingja varðar sektum 5—100 kr.

30. gr.

Sjerhver sá maður, er fjallskil á að gjöra, skal vanda vel allt tillag sitt, svo sem það, að leggja til fullgilda menn, gjöra þá vel út, bæði að klæðnaði, nesti og hestum o. s. frv. Þeir, sem að fjallskilaverkum starfa, eiga og að vanda verk sitt sem bezt í alla staði. Sá skal talinn hæfur til fjallskila, er leitarforingi og helmingur hlutaðeigandi leitarmanna tekur gildan, enda sje hann eigi yngri en fullra 14 ára.

31. gr.

Skyt er hverjum þeim, er fjallskil á að gjöra, að hlýðnast tafarlaust fyrirskipunum hreppsnefndar, og það engu síður, þótt hann sje óánægður með þær og ætli að kæra þær fyrir sýslunefndinni (2. gr.). Nú vanrækir einhver að gjöra fjallskil, er á hann voru lögð, þá má hreppsnefndin eða leitarstjórinn, ef því verður við komið, kaupa það, er hann lætur á vanta til fullra fjallskila

15. dag ágústmán. 1892.

88 sinna. Varðar brot hans sekt 5—100 kr., og gjalda skal hann fullu verði eptir dómi það, er hann ljét á vanta.

32. gr.

Jafnframt hverri fyrir sig af hinum þremur aðalleitum á afrjetti haust hvert, skal á sama tíma smala vandlega öll heimalönd og reka allt afbæjarfje úr þeim til þeirrar rjettar, er hvert heimaland liggur til. Ábúandi hverrar jarðar skal sjálfur annast um smölun á öllu sínu heimalandi og fjarlendum þeim, er að því liggja. Hreppsnefndin getur eptir því, sem henni þykir þörf á, skipað fyrir um, hverja daga skuli smala heimalönd, hvernig skuli haga smöluninni o. s. frv. Nú hefur heimaland útlendu, þá skal útlendan leituð sem afrjettur af gangnamönnum þess rjettarfjelags, er búandi gjörir fjallskil með, og það í öllum þremur aðalleitum. Útlenda jarðar hverrar skal leituð til þeirrar rjettar, er jörðin liggur til eptir 52.—57. gr., og það jafnt, þótt ábúandi gjöri fjallskil til annarar rjettar. Brot gegn þessari grein varðar sektum.

33. gr.

Auk heimalandasmalana þeirra, er talað er um í 32. gr., skal svo opt, sem hreppsnefnd hvers hrepps fyrirskipar, gjöra almenna rækilega smölun á öllum heimalöndum í hreppnum, og reka afbæjarfje á milli bæ frá bæ í átt haga sína eptir venjulegri eða fyrirskipaðri boðleið. Ef fje eða hross, sem eigi finnst eigandi að, kemur fyrir eptir seinustu (3.) aðalleit á haustin, skal láta fjenað þann sem skjótast ganga bæ frá bæ til hreppstjóra, sem þá ráðstafar honum. Eins skal fara með þann fjenað, sem reyndar er kunnugt um hver á, en eigandi hans er í fjarlægum sveitum eða sýslum, nema því að eins, að einhver áreiðanlegur maður taki fjenað þann til hirðingar fyrir eiganda upp á sína ábyrgð. Nú kemur til búanda rekstur, sem á að ganga bæ frá bæ, þá skal búandi láta tafarlaust rannsaka hann og taka úr kindur, er eigi eru á rjetttri leið, ef nokkrar eru og beina í rjetta átt, en síðan reka reksturinn til næsta bæjar, sem hann á að ganga til, nema kvöld sje komið eða illviðri hamli, en þá þó svo fljótt sem audið er. Öllum, sem hlut eiga að máli, er skylt að lofa rekstrarfjenaði að bíta við og við og gæta þess, að hann svelt eigi, líka varast, að nokkuð týnist af honum. Brot gegn þessari grein varðar sektum 1—50 kr.

34. gr.

Eptir að hinar þrjár aðalleitir eru afstaðnar, getur hreppsnefnd hver, ef henni þykir ástæða til, látið gjöra enn eina almenna leit á afrjetti þá og fjallönd, er hún á að sjá um. Til þeirrar leitar má nefndin gjöra aukaniðurfjöfnun verka eða fjártillags eptir atvikum á alla hlutaðeigendur. Leitin kallast eptirleit. Heimilt er og hverjum einstökum manni, sem vill, að gjöra eptirleit á afrjetti og fjallönd.

35. gr.

Fyrir fjenað, áður óheimtan, þann er finnst í fyrirskipaðri eptirleit samkvæmt 34. gr., eða endrarnær eptir 3. leit á haustin, skal eigandi gjalda fundarlaun eptir mati að minnsta kosti tveggja hreppsnefndarmanna. Um fundarlaun fyrir áður heimt fje fer eptir samningum eða almennum reglum.

Fundarlaun eptir þessari grein er eigi skylt að greiða af öðrum fjenaði en þeim, er finnst annaðhvort á afrjetti eða fjallandi. 88

Fundarlaun skiptast milli þeirra, er eptirleit kostuðu, í rjettu hlutfalli við tillag hvers fyrir sig.

36. gr.

Nú þykir einhverjum niðurjöfnun fjallskila eigi rjett og vill fá leiðrjettinu á því, þá skal hann fyrir lok septembermánaðar það sama haust senda hreppsnefndinni rökstudda kæru og biðja hana lagfæringar. Hreppsnefndin skal þá fyrir 7. okt. s. á. eiga fund með sjer, kalla kæranda fyrir sig og gefa honum kost á að skýra munnlega frá rökum sínum. Fyrir 10. dag sama mánaðar skal hún skriflega tilkynna honum úrskurð sinn um málið. Vilji hann skjóta úrskurðinum til sýslunefndarinnar, skal kæra hans vera komin til oddvita hennar fyrir 20. s. m., og skal sýslunefndin úrskurða um málið á næsta fundi sínum. Kæur, sem eigi koma í tæka tíð eptir því sem nú var sagt, verða eigi teknar til greina, nema kærandi geti sannað, að það sje ekki hans sök, að þær urðu of seinar.

Ákvæði þessarar greinar eiga eigi við niðurjafnanir til eptirleita eða annara aukafjallskila, sem eigi eru fyrirsjáanleg 15. september, og verður því að jafna seinna niður. Kæur yfir þeim skulu athugaðar, þótt þær komi þeim mun seinna, en áður er sagt, sem niðurjöfnun sú var seinna gjör.

IV. Rjettir.

37. gr.

Fjenaður allur úr hinum þremur aðalleitum á haustin skal rekinn til rjetta. Það kallast *skilarjett*, er fjenaði er rjettað úr þriðju aðalleit. Rjett á að vera á sem haganlegustum stað og svo gjörð:

- a. Að almenningur hennar sje nógu stór.
- b. Að sjerhver búandi maður, sem annaðhvort á fjallskil að gjöra til rjettarinnar eða á hlut í afrjetti þeim, er til hennar á að leitast, hafi nógu stórt dilkrúm fyrir allt afrjettarfje af heimili hans, án þess að út þurfi að hleypa fyr en búid er að rjetta.
- c. Að nógu margir og stórir dilkar sjeu fyrir allt það utanrjettarsóknafje, er líklegt er að komi til rjettarinnar.
- d. Að dilkur sje til fyrir ómerkinga.
- e. Að dilkur sje til fyrir sölufje.
- f. Að allir veggir rjettarinnar sjeu traustir og stöðugir, svo sem verða má, og svo háir hvervetna, að engin sauðkind geti stokkið upp á þá.

38. gr.

Það er sameigin skylda allra þeirra, er hlut eiga í afrjetti þeim, er til rjettar skal leitast, og allra þeirra, er til hennar eiga fjallskil að gjöra, að byggja þá rjett og viðhalda henni. Sjerhver búandi maður meðal þeirra skal eiga dilk við rjettina, annaðhvort einn eða með öðrum, nægilega stóran fyrir allt geldfje af heimili hans, og á hann sjálfur að byggja dilkinn og við halda

88. honum, svo að hann sje í góðu standi. Hreppsnefndin í þeim hreppi, sem rjettin liggur í, hefir umsjón yfir henni og ábyrgð á, að hún sje jafnan í fyrirskipuðu standi. Hreppsnefnd sú skal eptir þörfum kveðja til skylduvinnu við rjettina þá menn, er að henni eiga að starfa eptir upphafi þessarar greinar, fyrst og fremst til þess, að sjerhver hafi sinn eiginn dilk í fyrirskipuðu standi — og á hver einn að vinna að því út af fyrir sig — og í annan stað til þess, að byggja eða endurbæta utanrjettarsóknardilka, ómerkingadilk og annað slíkt, sem allir í rjettarfjelaginu eiga sameiginlega að starfa að. Hver sá, er sýnir óhlýðni eða hirðuleysi í þessari grein, er sekur 5—50 kr.

Utanrjettarsóknardilka er rjettarfjelaði eigi skylt að byggja á sinn kostnað, nema fyrir þær sveitir eða sýslur, er gjöra því sömu skil.

39. gr.

Nú þykir hreppsnefnd innansýslu þörf á að fjölga aðalrjettum, færa rjett á annan stað, eða ákveða annan rjettardag, en til tekinn er í reglugjörðinni, þá skal hreppsnefnd sú sjá um, að allir bændur, er þar eiga beinlínis hlut að máli, hvort heldur þeir eru innan sýslu eða utan, sjeu kvaddir á fund til þess að ræða um breytinguna og greiða atkvæði um hana. Verði meiri hluti atkvæða á fundinum með breytingunni, skal málefnið borið undir sýslunefndina í Mýrasýslu og leggur hún svo úrskurð á það. Hafi sá úrskurður það í för með sjer, að nauðsynlegt sje að gjöra breyting á rjettum eða leitum í öðrum sveitum eða sýslum, annast sýslunefndin um það, er gjöra þarf í því efni.

Aðrar breytingar, en nú var sagt, á hverri rjett sem er, svo sem að stækka hana eða minnka, breyta lögun hennar o. s. frv., mega hreppsnefndir allra þeirra innansýsluhreppa, er íbúar þeirra hafa viðhaldsskyldu við rjettina (sbr. 37. gr.), gjöra án þess að leita atkvæða búenda um það, eða samþykkis sýslunefndarinnar. En ef einhver hlutaðeigandi er óánægður með slíkar aðgjörðir er honum heimilt að kæra þær fyrir sýslunefndinni, sem þá getur fellt þær úr gildi, ef henni sýnist ástæða til þess.

40. gr.

Sá sem ljær land undir rjett, hefir engin umráð yfir henni fyrir það. En rjettartoll skal hann fá eptir því, sem um semur. Upp í rjettartollinn má láta fyrst ganga alla þá ómerkinga í rjettinni, er eigendur eigi helga sjer. Þurfi meiri rjettartoll að greiða, skal hann tekinn af óskiptu andvirði óskilafjár úr rjettinni. Ef ómerkingar gjöra meira en að borga rjettartollinn, gengur afgangurinn saman við óskilafje. En ef bæði ómerkingar og óskilafje nægir eigi fyrir rjettartolli, skal viðbóttin greidd úr sveitarsjóði eða sveitarsjóðum rjettarfjelagsins.

41. gr.

Hreppsnefnd hvers þess hrepps, er rjett er í, skal kjósa einn mann úr sínum flokki til þess að taka við stjórn af leitarforingja, þegar safn er til rjettar komið. Sá nefnist rjettarstjóri. Um skyldu manns til að gegna þeim starfa gilda sömu reglur sem um leitarforingja (28. gr.). Rjettarstjóri skal koma til rjettar í birtingu hvern rjettardag. Hann á að sjá um, að byrjað sje að rjetta

svo snemma, sem á að vera, skipa fyrir um, hvernig fjárdrætti skuli haga og halda mönnum til starfa. Yfir höfuð á hann að gæta þess, að allt gangi í góðri reglu í rjettinni. Hann hefir vald til að kveðja menn til að reka söfn í almenn-ing og til annars, er nauðsyn krefur, til þess að rjettun geti gengið í reglu. Að því leyti sem slík verk, svo sem gæzla safnsins meðan rjettað er o. fl., eru fjall-skil vissra manna, heldur hann þeim til að gæta skyldu sinnar. Óhlýðni við rjettarstjóra varðar sektum. Hreppstjóri þess hrepps, er rjett liggur í, skal jafn-an vera við rjettun og gæta lögreglu.

42. gr.

Þegar er markljóst er orðið rjettardag, skal byrja að rjetta, og skulu þá allir þeir, er fje eiga að draga, vera komnir til rjettar. Það er skylda sjer-hvers manns í rjettarsókninni og annara, er fjárvon eiga í rjett, að hafa þar nægilegan mannafla, til þess að hirða fjenað sinn. Ef einhver vanrækir þetta, og sje honum það sjálfrátt, varðar það sektum. En hvort sem honum er sjálf-rátt eða eigi, skal rjettarstjóri láta draga fje hans og reka heim til hans upp á eiganda sjálfs kostnað.

43. gr.

Fjeð skal draga eptir *mörkum*. Það er skylda hvers fjáreiganda, að hafa glögggt mark (einkenni) á öllu sínu fje. Sýslunefndin skal svo opt sem þurfa þykir, og að minnsta kosti 10. hvert ár, láta prenta markaskrá fyrir alla sýsluna. Skal sjerhver markeigandi koma marki sínu í hana og borga fyrir það í prentkostnað, það sem sýslunefndin ákveður, en rjett hefur hann til að fá eitt eintak af markaskránni ókeypis. Markið helgar markeiganda kind, sem það ber, nema full sönnun komi fyrir að annar eigi. Kind, sem ekki ber fullkomið mark manns, er heimildarlaust að draga sjer, þótt lítið eitt vanti á fullt mark. Ef kind hefur eyrnamark eins manns, en hornamark eða brenni-mark annars manns, þá skal sá talinn eigandi, sem á hornamarkið eða brenni-markið, og skal hann þó, ef eigandi eyrnamarks krefst þess, gjöra grein fyrir, hvernig hann er að henni kominn. Kind, sem hefur eyrnamark eins manns, hornamark annars og brennimark hins þriðja, skal talin eign þess, er brenni-markið á; þó skal hann, ef eigendur hinna markanna krefjast þess, gjöra grein fyrir, hvernig hann hefir eignast kindina. Nú er kind ómörkuð eða afeyrð, eða á henni er óglögggt mark eða mýjetið, og vill maður þó eigna sjer hana af líkum, þá skal hann skýra hlutaðeigandi hreppstjóra frá. Hreppstjóri kveður þá til fjóra skynsama og óvilhalla menn, er skulu ásamt honum sjálfum skoða kindina og meta líkur þær og ástæður, er hinn hefur til síns máls. Ef þeir þá allir í einu hljóði kveða upp þann úrskurð, að það sje *miklu líklegra*, að hlut-aðeigandi eigi kindina, heldur en að hann eigi hana ekki, þá má hann hirða hana sem sína eign, ella telst hún með óskilafje. Þessi ákvörðun nær eigi til ómerkinga, er ær helga sjer.

44. gr.

Enginn má hleypta út úr dilk fyr en rjettarstjóri leyfir, enda sje þá allt fje komið í rjett og búið að kanna úrgang vandlega. Áður en hleypt er út úr

88. nokkrum dilki skal hreppstjóri láta markglögga menn kanna fjeð í honum. Brot gegn þessari grein varða sektum.

45. gr.

Ómerkingar allir skulu dregnir í ómerkingadilk (sbr. 37. gr. d). Þar skal þeim, er vilja, gefinn kostur á að reyna til að láta ær eða gimbrar sínar helga sjer ómerkinga. Þetta skal gjört undir umsjón rjettarstjóra eða hreppstjóra og tveggja votta. Þeir ómerkingar, sem eigi ganga þannig út, ganga til rjettarbónda upp í rjettartoll (40. gr.), ef svo hefur verið um samið við hann. Þá ómerkinga, er eigi ganga til rjettarbónda, skal hreppstjóri selja þá þegar við rjettina.

46. gr.

Leyfilegt er að kaupa og selja fje í rjettum. En þeir, sem það gjöra, skulu vera háðir eptirliti og fyrirskipunum hreppstjóra og þeim ákvörðunum, er gjörðar kunna að verða um fjársölu, og varðar sektum ef óhlýðni er sýnd.

47. gr.

Fje það, sem verður eptir ódregið, þegar lokið er að rjetta fje úr fyrstu aðalleit í rjett hverri (óskilafje, úrtíningur, úrgangur), skal hlutaðeigandi hreppsnefnd láta geyma og reka til sömu rjettar, þegar rjetta skal þar fje úr annari aðalleit, og sama ber henni að gjöra við fje það, er þá verður í úrgangi, að láta geyma það og reka til skilarjettar. Sá sem geymir óskilafje milli rjetta skal taka við því þannig, að honum sje talið það í votta viðurvist, og á sama hátt skal hann aptur afhenda það við rjettina rjettarstjóra eða hreppsnefndinni með fullri tölu. Má hann hvorki láta það fjölga nje fækka. Þótt eigandi gefi sig fram að einhverju af óskilafjenu milli rjettanna, má geymandi eigi afhenda það, nema með leyfi hreppsnefndaroddvitans. Sje geymslan vel og rjettilega af hendi leyst skal geymandi fá sanngjarna borgun fyrir hana frá eigendum þess fjenaðar, er út gengur, en af andvirði þess fjenaðar, er seldur er.

Ef óskilafjenaði er eigi hey gefið, mega geymslulaunin eigi meiri vera en 4 aurar um sólarhringinn fyrir hverja sauðkind og 10 aurar fyrir hvert hross.

Gjöra má (eitt skipti fyrir öll) þann samning við sveitir þær eða sýslur, er óskilafje eiga í rjettum í Mýrasýslu, að fje það skuli eigi í gæzlu tekið upp á kostnað eiganda, ef Mýrasýslubúar njóta aptur sömu rjettinda á móti. Þá er rjettarbónda hverjum skylt að leyfa að sleppa úrgangi úr 1. og 2. rjett í land sitt gegn sanngjarnri hækkun rjettartollsins. Yfir höfuð skal þessi (47.) grein eigi vera til fyrirstöðu frjálsum samningum um gæzlu óskilafjár, og má einnig, ef haganlegt þykir, greiða gæzlukostnað óskilafjár úr sveitarsjóði.

48. gr.

Óskilafje úr skilarjett hverri skal rjettarstjóri afhenda hlutaðeigandi hreppstjóra, sem þá lætur kanna það vandlega og síðan selur það við uppboð þá þegar við rjettina, og skulu þeir báðir í sameiningu, ásamt tveimur markglöggu valinkunnum mönnum, þá þegar semja nákvæma skrá yfir fjeð, lýsa þar lit þess, kynferði, eyrnamörkum, hornamörkum, brennimörkum og aldri.

Skrá þessa skulu þeir allir fjórir undirskrifa og skal hún vera tvirituð. Annað eintak hennar afhendir rjettarstjóri oddvita hreppsins, en hitt hefur hreppstjóri, og skulu bæði eintökin vera til sýnis þeim, er sjá vilja. Óskilakindur, sem koma fyrir í hreppnum eptir skilarjett, skal hreppstjóri og selja við opinbert uppboð (sbr. 33. gr.).

49. gr.

Fyrir 15. desember ár hvert skal hreppstjóri senda hlutaðeigandi sýslumanni eptirrit af uppboðsgjörð um allt það óskilafje, er hann hefur selt á árinu. Eptirriti því skal fylgja andvirði fjárins, að frá dregnum öllum kostnaði eptir reikningi, og enn fremur eintak það, er hreppstjóri fjekk af skrá rjettarstjóra og hreppstjóra yfir óskilafjeð. Hafi eigandi fundizt að einhverju af fjenu frá því, er sú skrá var samin, og þangað til skýrslan er send sýslumanni, skal skýra sýslumanni frá því. Því næst skal sýslumaður auglýsa í prentuðu blaði allt óskilafje, er á því ári hefur verið selt í sjerhverjum hreppi sýslunnar, með mörkum þess og öðrum einkennum. Auglýsing sú skal sett í blað það, er opinberar auglýsingar eiga að prentast í, og koma út ekki seinna en einum mánuði eptir lok þess árs, er hún á við. Andvirði þess óskilafjár, er eigi hefur fundizt eigandi að fyrir 1. júní næst á eptir, fellur, að frá dregnum öllum kostnaði, í hlutaðeigandi sveitarsjóði eptir reglunum í 52.—57. gr. Skal sýslumaðurinn þegar eptir 1. júní senda hverjum hreppi sinn hluta andvirðisins, og skal hluti sá talinn með tekjum hreppsins í jafnaðarreikningi hans fyrir það fardagaár, er salan fram fór á.

50. gr.

Hrossum skal smala í 2. og 3. aðalleit, bæði af afrjettum og öðrum löndum, og skal rjetta þeim. Með óskilahross skal farið að öllu leyti eptir reglunum í 33., 47. og 49. gr., þó með þeirri undantekningu, að þau skulu ekki seld fyr en 3 vikum eptir skilarjett, að undangenginni auglýsingu, og að haft skal í söluskilmálum, þá er þau eru seld, að eigandi hvers hross má, ef hann gefur sig fram innan 12 vikna frá söludegi, innleysa það, gegn því að borga allan kostnað og til kaupanda 10 % af uppboðsverðinu.

51. gr.

Sex skulu vera aðallrjettir í sýslunni, ein í hverjum hreppi, nema engin í Stafholtstungnahreppi. Í sjerhverri þeirra skal halda skilarjett.

52. gr.

Hvítársíðurjett (Fljótstungurjett). Til hennar eiga að sækja ábúendur allra jarða í Hvítársíðu frá Gilsbakka að Kalmanstungu, að báðum þeim jörðum með töldum, og enn fremur íbúar Reykholtisdalshrepps og Hálsasveitar í Borgarfjarðarsýslu. Ber því að leita til hennar í öllum 3 aðalleitum öll heimalönd nefndra jarða í Hvítársíðu, allt fjallland Gilsbakkakirkju, þar á meðal Lambatungur, afrjett fyrnefndra hreppa í Borgarfjarðarsýslu, og yfir höfuð öll fjalllönd að Kjarará og Skjaldartjörn, Kvislavatni og Urðhæðavatni að norðvestan og að löndum Húnvetninga, jöklum og Hvítá að norðan, austan og sunnan. Leita má og til Hvítársíðurjettar hinn svo nefnda Vatnaflóa allt vestur að

88 Langavatnsskvið, en þó því að eins, að hreppsnefndunum í Hvítársíðu, Hálsa-sveit og Reykholtstal komi saman um það. Ella leitast hann til Þverárrjettar.

Fyrsta leit til Hvítársíðurjettar skal fram fara föstudag, laugardag og sunnudag í 22. viku sumars, og skal rjetta fje úr þeirri leit *mánudag* í sömu sumarviku.

Önnur leit skal fram fara þriðjudag og miðvikudag í sömu (22.) sum-arviku og fimmtudag í 23. viku og skal rjetta fjenaði úr henni næsta föstu-dag á eptir.

Þriðja leit skal gjör næstu daga á undan skilarjett eptir nákvæmari ákvörðun hreppsnefndarinnar í Hvítársíðuhreppi og skal skilarjett haldin föstu-dag í 25. viku sumars.

Andvirði alls óskilafjár í Hvítársíðuhreppi, að öllum kostnaði frá dregnum og rjettartolli eptir 40. gr., skiptist að jöfnum pörtum milli Hvítársíðuhrepps, Þverárhliðarhrepps og Stafholtstungnahrepps (sbr. 49. gr.).

53. gr.

Þverárrjett (nú hjá Kvíum) til heyrir öllum jörðum fyrir sunnan Sand-dalsá og Norðurá að Hvítá allt fram að Bjarnastöðum í Hvítársíðu, að þeirri jörð með talinni og enn fremur Stafholtsey, og skal því leita til hennar í öllum þremur leitum öll heimalönd og fjallönd þeirra jarða (þó eigi heimaland Stafholtseyjar) og sameiginlegan afrjett þeirra, allt að löndum Dalasýslu, Stranda-sýslu og Húnavatnssýslu, og að löndum þeim, er leitast eiga til Hvítársíðu-rjettar.

Fyrstu leit til Þverárrjettar gjöra Hvítársíðingar mánudag, þriðjudag og miðvikudag í 22. viku sumars, en aðrir í rjettarfjelaginu (Þverhliðingar, Norð-dælingar og Stafholtstungnamenn) að eins nýnefndan þriðjudag og miðvikudag, og skal fje úr þeirri leit rjettað *fimmtudaginn næstan á eptir*.

Önnur leit skal fram fara þriðjudag og miðvikudag í 28. viku sumars, og skal fjenaði úr henni rjettað næsta fimmtudag.

Þriðja leit skal gjör næstu daga á undan skilarjett eptir nákvæmari ákvörðun hlutaðeigandi hreppsnefnda. Skilarjettin á að vera laugardaginn í 25. viku sumars.

Andvirði alls óskilafjenaðar, sem seldur er í Þverárhlið og Stafholts-tungum, greiðist í sveitarsjóðina í Hvítársíðuhreppi, Þverárhliðarhreppi og Stafholtstungnahreppi, að frá dregnum öllum kostnaði og rjettartolli, og fær hver hreppurinn fyrir sig þriðjung (sbr. 49. gr.).

54. gr.

Norðurárdalsrjett (nú hjá Brekku) til heyrir öllum jörðum í Norðurárdal og Stafholtstungum fyrir vestan Norðurá og Sanddalsá, og skal því leita til hennar öll heimalönd þeirra jarða, ásamt þeim fjallöndum, sem þar að liggja gegnt löndum Dalamanna og að þeim.

Fyrsta leit til þessarar rjettar skal fram fara þriðjudag í 22. viku sum-ars, og skal fje úr henni rjettað næsta *miðvikudag* á eptir.

(Framh.).

Reglugjörð

88

fyrir Mýrasýslu um notkun afrjetta, fjallskil, rjettir og refaveiðar.

(Framh.).

Önnur leit skal gjör mánudag í 23. viku sumars, og skal fjenaði úr henni rjettað næsta þriðjudag á eptir.

Þriðja leit skal fram fara fyrir skilarjett á þeim tíma, er hreppsnefndin ákveður ár hvert. *Skilarjett* skal haldin föstudag í 25. viku sumars.

Andvirði alls óskilafjenaðar, sem seldur er í Norðurárdalshreppi, gengur, að frá dregnum kostnaði, óskipt í sveitarsjóð þess hrepps (sbr. 49. gr.).

55. gr.

Borgarhreppsrjett (nú kennd við Þinghól) til heyrir öllum jörðum í Borgarhreppi og skal leita til hennar í öllum leitum öll heimalönd þeirra jarða og fjalllönd þau, er þar að liggja, allt að löndum Dalamanna.

Fyrsta leit til þessarar rjettar skal gjör mánudag, þriðjudag og miðvikudag í 22. viku sumars, og skal fje úr henni rjettað næsta *fimmtudag* á eptir.

Önnur leit skal fram fara mánudag og þriðjudag í 23. viku sumars, og skal rjetta fjenaði úr henni síðari part þriðjudagsins eða næsta miðvikudag.

Þriðja leit skal fram fara fyrir skilarjett eptir nákvæmari ákvörðun hreppsnefndarinnar. *Skilarjettin* skal haldin *laugardaginn* í 25. viku sumars.

Andvirði þess óskilafjár, er selt er í Borgarhreppi, fellur, að frá dregnum kostnaði, í sveitarsjóð þess hrepps (sbr. 49. gr.).

56. gr.

Álptaneshreppsrjett (nú hjá Hraundal) til heyrir öllum jörðum í Álptaneshreppi, og skal leita til hennar öll heimalönd tjeðra jarða og öll fjalllönd þau, er þar að liggja, allt að löndum Dalamanna og afrjettarlöndum Hraunhreppinga að vestan og Borghreppinga að sunnan.

Fyrsta leit til þessarar rjettar skal gjör mánudag, þriðjudag og miðvikudag í 22. viku sumars, og skal fje úr henni rjettað *föstudag* næstan á eptir.

Önnur leit skal fram fara mánudag og þriðjudag í 23. viku sumars og skal fjenaði úr henni rjettað næsta *miðvikudag* á eptir.

Þriðja leit skal gjör fyrir skilarjett eptir nákvæmari ákvörðun hreppsnefndarinnar. *Skilarjettin* skal haldin *föstudag* í 25. viku sumars.

Andvirði þess óskilafjár, er selt er í Álptaneshreppi, greiðist, að frá dregnum öllum kostnaði, í sveitarsjóð þess hrepps (sbr. 49. gr.).

57. gr.

Hraunhreppsrjett (nú hjá Hitardal) til heyrir öllum jörðum í Hraunhreppi, og skal til hennar leita í öllum leitum öll heimalönd þeirra jarða og fjalllönd, er þar að liggja, allt að löndum Dalamanna að norðan.

Fyrsta leit til þessarar rjettar skal gjör mánudag, þriðjudag og miðvikudag í 22. viku sumars, og skal fje úr henni rjettað næsta *fimmtudag* á eptir.

16. dag ágústmán. 1892.

88.

Önnur leit skal fram fara mánudag og þriðjudag í 23. viku sumars, og skal rjetta fjenaði úr henni seinni part sama þriðjudags.

Þriðja leit skal gjör fyrir skilarjett eptir nákvæmari ákvörðun hreppsnefndarinnar. *Skilarjettin* skal haldin *fimmtudag* í 25. viku sumars.

Andvirði þess óskilafjár, er selt er í Hraunhreppi, gengur, að kostnaði frá dregnum, í sveitarsjóð þess hrepps (sbr. 49. gr.).

V. *Refaveiðar.*

58. gr.

Það er skylda sjerhverrar hreppsnefndar, að gjöra allt, sem í hennar valdi stendur, til þess að eyða refum bæði í heimalöndum og á afrjettum sveitarinnar. Umsjón og framkvæmd þess, er þar að lýtur, má hún fela einum manni eða fleirum úr sínum flokki.

59. gr.

Hver búandi maður er skyldur til að leita árlega grenja í heimalandi ábýlisjarðar sinnar. Nú notar maður annað land en sinnar eigin ábýlisjarðar fyrir málnytufjenað, og skal hann þá einnig þar gjöra grenjaleit. Hreppsnefndin skal brýna þessa skyldu fyrir búendum, og gæta þess, að þeir gegni henni. Skipa má hún þeim, er enga grenjavon á í heimalandi, að leita með hinum, er hafa hana.

60. gr.

Hreppsnefnd hver skal svo opt sem þurfa þykir, og að minnsta kosti einu sinni á vori hverju láta gjöra rækilega grenjaleit á afrjetti hrepps síns, svo og á öðrum þeim löndum (eyðijörðum, kirkjufjalllöndum, utansýslumanna-afrjetti), sem liggja í hreppnum og eigi eru notuð af eiganda eða öðrum leigð. Sjeu þau notuð af eiganda eða öðrum leigð, skal sá, er notar, annast um grenjaleit á þeim, og skal hlutadeigandi hreppsnefnd halda honum til að gæta þeirrar skyldu.

Enginn má hafa hund í grenjaleit.

61. gr.

Áður en grenjaleitatími er kominn vor hvert, skal sjerhver hreppsnefnd hafa útvegað sjer skotmann, er hún á vísan, til að leggjast á gren, ef á þarf að haldá, og skal hún auglýsa hreppsúum, hver hann er. Skotmaður skal, þegar því verður við komið, vera sjálfur með í grenjaleit, einkum á afrjetti. Nú finnst gren, og er skotmaður eigi með í leitinni, þá skal finnandi, sje grenið í heimalandi, tafarlaust sækja skotmann, og leggja honum til vökumann og annað, er hann þarf. En sje grenið annarstaðar en í heimalandi, skal finnandi láta næsta hreppsnefndarmann og þó helst oddvita, vita, sem þá skal sækja skotmann og leggja honum til vökumann og annað það, er hann þarf.

62. gr.

Skotmaður og vökumaður skulu, ef unnt er, dvelja að minnsta kosti 3 sólarhringa á greni, ef ekki eru áður unnir þeir fullorðnu refir, er þar eiga

heima. Vinnist eigi gren að fullu og öllu, skal skotmaður annast um, að eitrað agn sje látið í það, áður en það er yfirgefið.

88

Eigi má rjúfa gren nje raska því.

63. gr.

Hreppsnefndin skal að minnsta kosti fimmta hvert ár rita í gjörðabók hreppsnefndarinnar skrá yfir öll þau gren, er menn þekkja, að sjeu í landeign hreppsins (afrjetti, heimalöndum o. s. frv.), með stuttri lýsingu á hverju greni og afstöðu þess. Finnist ný gren, skal þeim þegar bætt við í bókina.

64. gr.

Sjerhverri hreppsnefnd ber að annast um, að árlega sje eitrað fyrir refi á hagfelldum stöðum og á hentugum árstíma, einkum á afrjettarlöndum.

65. gr.

Eigi skal borgun greiða fyrir grenjaleitir í heimalandi eða fjarlendu. En fyrir grenjaleitir á afrjettum og þeim eyðijörðum og kirkjufjallöndum og einstakra fjallöndum, er umráðamaður notar eigi nje leigir öðrum, svo og fyrir að sækja skotmann, ber að greiða hæfileg daglaun eptir sveitarvenju og samningum.

66. gr.

Skotmanni og vökumanni skal fyrir dvöl þeirra á greni, hvort sem það er í heimalandi eða annarstaðar, greiða daglaun á sama hátt og segir í 65. gr. Auk þess á skotmaður að fá 3 kr. fyrir hinn fyrsta fullorðinn ref, er hann við gren vinnur, en 5 kr. fyrir annan ref, og sömuleiðis 5 kr. fyrir hvern fullorðinn ref, ef fleiri en 2 vinnast við sama gren. Enn fremur ber að greiða 50 aura fyrir hvern irðling, er við gren næst, og skiptist það gjald til jafnaðar milli skotmanns og vökumanns. Fyrir hvern ref, sem unninn er annarstaðar en við gren, á hverjum tíma, eða á hvern hátt sem unninn er, ber að greiða tvær krónur þeim, er vinnur. En leiða verður hann rök að því, að hann hafi unnið refinn og eigi fundið hann dauðan. Auk þess, sem nú er talið, mega hreppsnefndir veita verðlaun manni, sem er framúrskarandi duglegur og heppinn í að eyða refum.

67. gr.

Allan þann kostnað, sem varið er til þess að eyða refum í hverju heimalandi sem er, að undan teknum grenjaleitakostnaði (sbr 65. gr.), skal greiða úr sveitarsjóði þess hrepps, er landið liggur í.

68. gr.

Borgun fyrir eyðing refa á landi, sem leigt er til upprekstrar eða sel- farar, greiðist úr sveitarsjóði þess hrepps, er leigjendingar búa í, nema öðruvísi sje um samið.

69. gr.

Borgun fyrir grenjaleitir, refaveiðar og eitrun á afrjetti greiðist úr sveitarsjóði þess eða þeirra hreppa, er jarðir þær liggja í, er hlut eiga í afrjettinum, og skal kostnaðinum skipt milli hreppanna eptir rjettu hlutfalli við hundraðatal jarða þessara. Hreppsnefndirnar í hreppum þessum annast um

86 skiptin og skal haga þeim þannig, að refaveiðakostnaðinum, sem allir hrepparnir hafa lagt út almanaksár hvert, skal jafnað niður milli hreppanna ekki seinna en fjórum vikum eptir lok þess sama almanaksárs. Það sem einn hreppur á samkvæmt niðurjöfnun þessari að greiða öðrum, skal greitt vera fyrir næstu fardaga á eptir, og skal gjald það teljast í jafnaðarreikningum hreppanna fyrir það fardagaár, sem yfir stendur á gjalddaga. Niðurjöfnunina ásamt reikningum þeim, er hún er byggð á, er öllum búandi mönnum í afrjettarfelaginu heimilt að fá að skoða.

70. gr.

Hver sá er gjörir kröfu til borgunar fyrir grenjaleit eða fyrir eitthvað það, er að eyðingu refa lýtur, skal senda oddvitanum í þeim hreppi, sem hlut á að máli, reikning fyrir 20. sept. ár hvert. Reikningum skal fylgja nákvæm skýrsla um verk það eða tillag, er borgunar er krafist fyrir. Ef um grenjaleit er að ræða, eða tilraun til að vinna gren, skal í skýrslu þeirri nákvæmlega tekið fram, hvort gren það eða gren þau, er um ræðir, voru á afrjetti og þá hvar, eða á kirkjufjallandi eða heimalandi, og þá hvar. Enn fremur skal skýrt frá, hverja mánaðardaga verkið var unnið, hvaða menn unnu að því, hve margir fullorðnir refir og hve margir irðlingar náðust. Ef um eitrun er að ræða, skal skýrt frá, hvaða eitur var haft, hvað eitrad var og hvar á afrjett eða annarstaðar agnið var látið. Refaveiðakostnaðarreikning, sem eigi er þannig úr garði gjör, sem nú var sagt, þurfa hreppsnefndirnar eigi að taka til greina.

71. gr.

Reikninga þá yfir refaveiðakostnað, er oddviti hver hefur meðtekið 20. sept. ár hvert, leggur hann fram fyrir alla hreppsnefndina til úrskurðar. Samþykki hún reikning, hefur hún ábyrgð á, að hann sje rjettur, og borgar þá út upphæð hans, annaðhvort þá þegar úr sveitarsjóði, eða hún leggur hlutaðeiganda borgunina út við niðurjöfnun hreppsgjalda það haust. Um það, að hve miklu leyti hreppurinn eigi aptur að fá eitthvað af því, er hann þannig leggur út, endurgoldið frá öðrum hreppum, fer eptir ákvörðun 69. gr.

VI. Ábyrgð verka. Sektir. Málsókn.

72. gr.

Um það, hver ber ábyrgð til sekta og skaðabóta fyrir brot móti reglugjörð þessari, fer eptir almennum reglum.

73. gr.

Þar sem upphæð sektar er eigi ákveðin við einstakar greinir í reglugjörð þessari, varðar brot gegn henni 1—200 kr. sekt. Uppljóstrarmaður eða uppljóstrarmenn fá helming sektar; en helmingurinn rennur í sveitarsjóð þess hrepps, er brotið er framið í.

74. gr.

Með mál út af brotum gegn reglugjörð þessari skal farið sem almenn lögreglumál.

75. gr.

Með reglugjörð þessari er numin úr gildi reglugjörð um notkun afrjetta, rjettir, fjallskil og aðrar fjárleitir og fjárskil í Mýrasýslu frá 13. júlí 1878 og reglugjörð fyrir Mýrasýslu um eyðingu refa og dýratoll frá 14. júlí 1887.

Framanskriðuð reglugjörð, sem sýslunefndin í Mýrasýslu hefur samið, var staðfest og löggilt, samkvæmt lögum 22. marzm. 1890 um löggiltar reglugjörðir sýslunefnda, af amtsráði Vesturamtsins á fundi 16.—18. þ. m., og skal reglugjörðin öðlast gildi 15 dögum eptir útkomu þess tölublaðs Stjórnartíðindanna, þar sem hún er fullprentuð.

Íslands Vesturamt, Reykjavík, 25. júlí 1892.

Kristján Jónsson,
settur.

Agrip

af reikningi landsbankans 1. apríl — 30. júní 1892.

Tekjur.

	kr.	a.	kr.	a.
1. Í sjóði 1. apríl 1892			110,228	53
2. Borguð lán:				
a. Fasteignarveðslán	16,094	30		
b. Sjálfsskuldarábyrgðarlán	9,035	75		
c. Handveðslán	642	»		
d. Lán gegn ábyrgð sveita og bæjarfélaga o. fl. —	1,325	»		
			<u>27,097</u>	<u>05</u>
3. Vixlar innleystir	23,850	»		
4. Ávisanir innleystar	1,104	80		
5. Bráðabirgðalán úr landssjóði	40,000	»		
6. Vextir	7,466	63		
7. Diskonto	550	57		
8. Ýmislegar tekjur	62	30		
9. Frá Landmandsbankanum	3,862	38		
10. Innlög á hlaupareikning	36,400	»		
11. Sparisjóðsinnlög	76,261	27		
			<u>76,261</u>	<u>27</u>
Tekjur alls	326,883	53		

Gjöld.

	kr.	a.	kr.	a.
1. Lánað gegn:				
a. Fasteignarveði	51,250	»		
b. Sjálfsskuldarábyrgð	20,685	»		
c. Handveði	4,170	»		
			<u>76,105</u>	<u>»</u>

Flyt

	kr.	a.	kr.	a.
Flutt	76,105	»		
d. Ábyrgð sveita- og bæjarfélaga o. fl.	3,550	»		
			79,655	»
2. Víxlar keyptir			43,413	»
3. Ávísanir keyptar			1,120	»
4. Útborgað af innlögum á hlaupareikning			28,140	»
5. Útborgað af sparisjóðsinnlögum að við bættum dagvöxtum	129,631	48	260	18
			129,891	66
6. Kostnaður við bankahaldið (laun o. fl.)			2,315	77
7. Í sjóði 30. júní			42,348	10
Gjöld alls			326,883	53

Athugasemdir.

Landsbankinn átti 30. júní 1892:

1. Skuldabréf fyrir lánum:				
a. Fasteignarveðskuldabréf . . .	684,341	kr. 18 a.		
b. Sjálfsskuldarábyrgðarskuldabréf . . .	124,227	— 84 -		
c. Handveðsskuldabréf	46,464	— » -		
d. Skuldabréf fyrir lánum gegn ábyrgð sveita- og bæjarfélaga o. fl.	24,269	— 97 -		
e. Skuldabréf fyrir reikningslánum . . .	496	— 49 -		
			879,799	kr. 48 a.
2. Önnur skuldabréf:				
a. kgl. ríkisskuldabréf	299,200	kr. » a.		
b. skuldabréf Reykjavíkur kaupstaðar	1,500	— » -		
			300,700	— » -
3. Víxla			43,363	— » -
4. Ávísanir			1,120	— » -
5. Fasteignir lagðar bankanum út fyrir lánum að upphæð			1,050	— » -
6. Hjá Landmandsbankanum			14	— 08 -
7. Í sjóði			42,348	— 10 -
			Alls	1,268,394 kr. 66 a.

Seðlaskuld bankans til landssjóðs var 30. júní 1892.	500,000	kr. » a.
Skuld út af bráðabirgðaláni s. d.	40,000	— » -
Innlög á hlaupareikning s. d.	10,676	— 59 -
Sparisjóðsinnlög	569,461	— 40 -
	Flyt	1,120,137 kr. 99 a.

	Flutt 1,120,137 kr. 99 a.	89
Varasjóður bankans var 31. desbr. 1891.	102,062 — 88 -	
Varasjóður sparisjóðs Reykjavíkur 30. júní 1892.	16,871 — 15 -	
Ýmsar tekjur, sem enn eru eigi lagðar við varasjóð	29,322 — 64 -	
	<u>Alls 1,268,394 kr. 66 a.</u>	

Landsbankinn, Reykjavík 15. júlí 1892.

L. E. Sveinbjörnsson. B. Kristjánsson. Eiríkur Briem.

Ágrip

af reikningum nokkurra sjóða, sem eru undir umsjón biskupsins yfir Íslandi, fyrir árið 1891.

I. Prestaekkna sjóðurinn.

Tekjur:

1. Sjóður við árslok 1890.	18,621 kr. 82 a.
2. Árstíllög og gjafir:	
a, frá próföstum, prestum o. fl.	191,00
b, — undirskriftum	20,00
	211 — » -
3. Vextir:	
a, af skuldabréfum til 11. júní 1891.	155,12
b, — seldum skuldabréfum til $31/12$ 1890	266,40
c, — innritunarskírteini til $11/6$ 1891.	56,00
d, — innstæðu í sparisjóði Lb. til $31/12$ 1891	26,73
	504 — 25 -
4. Sekt frá einum presti	10 — » -
	<u>Alls 19,347 kr. 07 a.</u>

Gjöld:

1. Úthlutað prestaekkjum á synodus 1891	500 kr. » a.
2. Borguð auglýsing á gjöfum fyrir 1891	7 — 04 -
3. Sjóður við árslok 1891:	
a, veðskuldabréf	4,128 kr. » a.
b, innritunarskírteini	1,600 — » -
c, í aðaldeild söfnunarsjóðsins	12,000 — » -
d, í sparisjóði landsbankans	1,022 — 69 -
e, í peningum hjá undirskriftum	89 — 34 -
	18,840 — 03 -
	<u>Alls 19,347 — 07 a.</u>

II. Gjafasjóður Guttorms próf. Þorsteinssonar.

Tekjur:

1. Sjóður við árslok 1890	2,357 kr. 11 a.
2. Vextir á árinu:	
	Flyt 2,357 — 11 -

a. af skuldabréfum einstakra manna 64 kr. » a.

b, ríkisskuldabréfum 21 — » —

c, innstæða í sparisjóði Landsb. 4 — 71

89 — 71 a.

Alls 2,446 kr. 82 a.

Gjöld.

Sjóður við árslok 1891:

a, veðskuldabréf 1,600 kr. » a.

b, ríkisskuldabréf 600 — » -

c, í sparisjóði landsbankans 212 — 32 -

d, í peningum hjá undirrituðum 34 — 50

2,446 — 82 -

III. Sjóður af árgjöldum brauða,

er með öllu óbreyttur.

Innstæða hans er:

a, veðskuldabréf 1,860 kr.

b, ríkisskuldabréf 200 —

2,060 kr.

Ársvöxtunum 81,40 kr. var úthlutað á synodus 1891 einum uppgjafapresti, eins og að undanfögnu.

IV. Vallholtslegat.

Tekjur:

1. Sjóður við árslok 1890 1,687 kr. 66 a.

2. Afgjald af Ytra-Vallholti:

a, smjörleigur 60 pd., 30 pd. á 0,56¹/₂,

30 pd. á 0,60 34 kr. 95 a.

b, landsskuld í peningum 80 — » -

114 — 95 -

3. Vextir á árinu:

a, af veðskuldabréfum 52 kr. » a.

b, — ríkisskuldabréfi. 11 — 04 -

c, — sparisjóðsinnstæðu 3 — 71 -

66 — 75 -

Alls 1,869 kr. 36 a.

Gjöld:

1. Úthlutað 7 fátækum ekkjum 114 kr. 95 a.

2. Sjóður við árslok 1891:

a, veðskuldabréf 1,300 kr. » a.

b, ríkisskuldabréf 276 — » -

c, í sparisjóði landsbankans 178 — 41 -

1,754 — 41 -

Alls 1,869 kr. 36 a.

Skrifstofa biskupsins yfir Íslandi, 25. júní 1892.

Hallgr. Sveinsson.

Útdráttur úr brjefi landshöfðingja til amtmannsins í suðuramtinu og vestur- 91
amtinu um hlunnindi handa sparisjóði. — Með brjefi þessu voru sparisjóði í Stykk- 15. júní.
 ishólmi veitt hlunnindi þau, er um ræðir í tilsk. 5. jan. 1874 um 5 ára tímabil, er teljist frá 1. júlí 1892 til 1. júlí 1897. Hlunnindin voru bundin venju-
 legum skilyrðum.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um þingsályktan út af tillögum við 92
landsreikningana 1888 og 1889. — Með þóknanlegu brjefi, dagsettu 20. desbr. f. á., hafið 24. júní.
 þjer, herra landshöfðingi, sent hingað 2 ályktanir, samþykktar á síðasta alþingi
 út af tillögum endurskoðunarmanna við landsreikningana 1888 og 1889, og er
 önnur samþykkt af efri deild alþingis, svohljóðandi:

»Alþingi ályktar, að skora á landsstjórnina að hlutast til um:

1. Að fækkað verði býlum á jörðum landssjóðs í Vesturskaptafellssýslu, jafn-
 óðum og tækifæri býðst.
2. Að landsreikningnum fylgi árlega aðalreikningur yfir viðskipti íslenzku
 og dönsku pósthjónnarinnar.
3. Að gengið verði ríkt eptir því, að afborganir af skuld nokkurra hreppa í
 Snæfellsnessýslu sjeu greiddar á rjettum gjalddaga.
4. Að gjaldheimtumönnum landssjóðs verði gjört að skyldu að senda ávísanir
 upp í landssjóðstekjur til landshöfðingja eigi síðar en svo, að hann geti
 komið þeim til ráðgjafans með síðustu pósthjónsferð ár hvert, nema því að
 eins, að ávísunin eigi að ganga upp í tekjur, sem síðar falla í gjalddaga,
 þá sje hún afgreidd sem fyrst eptir árslok.

En hin er samþykkt af neðri deild þingsins, og hefur auk áskorana þeirra, er
 efri deild hefur samþykkt, tvo aðra liði inni að halda:

1. »Að skýrsla um allar reikningsábyrgðir, sem úrskurðaðar eru á hverju ári,
 fylgi landsreikningnum framvegis;
2. Að afgjaldaskrár umboðsjarða sjeu árlega prófaðar á manntalsþingi.

Þjer hafið af ástæðum þeim, er fram eru teknar í brjefi yðar, lagt það
 til, að allar þær ofangreindar tillögur, sem samþykktar eru af báðum deildum,
 og hin fyrri af tillögum þeim, er neðri deild ein hefir samþykkt, sjeu til greina
 teknar. Viðvíkjandi hinni síðari tillögu neðri deildar hafið þjer tekið fram, að
 þjer getið ekki sjeð þörf eða gagnsemi slíkrar ráðstöfunar; prófun afgjalda-
 skráanna á þingi mundi fara svo fram, að hlutaðeigandi sýslumaður á mann-
 talsþingi hverju læsi upp skrá, er umboðsmaður semdi, um afgjöld þeirra lands-
 sjóðsjarða, er innan þinghár lægju, og spyrði síðan þingheim, hvort nokkur
 hefði nokkuð gegn skránni að athuga, og skyldi sýslumaður svo rita vottorð
 sitt á skrána, er síðan væri til leiðbeiningar við endurskoðun umboðsreikning-
 anna; en þetta álitíð þjer enga tryggingu, þar sem það væri undir atvikum
 komið, hvort hlutaðeigandi leiguliðar væru á þingi við upplestur skráanna, og
 auk þess ónaðsynlegt, með því að enginn hafi betri föng á að sannfæra sig
 um, hvort skrárnar eru rjettar, en hin umboðslega endurskoðun, sem árlega

1. dag septbr.mán. 1892.

92 fær staðfest eptirrit af öllum byggingarbrjefum fyrir landssjóðsjörðum, sem út eru
24. júní. gefin og staðfest af amtinu.

Út af þessu skal yður þjónustusamlega tjáð, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar í B-deild Stjórnartíðindanna, að eins og jeg fellst á tillögur yðar, að því er snertir ályktunarliði þá, er báðar deildir þingsins hafa samþykkt, og hinn fyrri ályktunarliði, er neðri deildin hefir samþykkt, þannig verð jeg að vera yður samdóma um, að ekki sje ástæða til, að gjöra neitt til fullnægju hinum síðari ályktunarliði, er samþykktur er af neðri deildinni einni.

93 **Brjef landshöfðingja til amtmannsins í suðuramtinu og vesturamtinu um**
11. júlí. **skipting Helgafellssveitar í 2 hreppsfjelög.** — Með þóknanlegu brjefi, dags. 28. f. m., hafið þjer, herra amtmaður, sent mjer brjef sýslumannsins í Snæfellsnes- og Hnappadalssýslu, dags. 23. maí f. á., og þar með fylgjandi erindi hreppsnefndarinnar í Helgafellssveit um skipting á Helgafellssveit í 2 hreppsfjelög, ásamt meðmælum sýslunefndarinnar, og hefur bæði sýslumaðurinn og þjer, herra amtmaður, lagt það til, að tjeðri hreppaskipting verði framgengt á þann hátt, er nákvæmar er greint í brjefi sýslumannsins.

Fyrir því skal samkvæmt 23. gr. sveitarstjórnartilskipunarinnar 4. maí 1872 skipað fyrir svo, sem hjer segir:

1. Helgafellssveit í Snæfellsnessýslu skal skipt í tvo hreppa, er nefnist Stykkishólmshreppur og Helgafellssveit. Takmörk milli hreppanna skal vera landamerkjaliná sú, er nú er haldin milli Jónsness og Ögurs, þannig, að Jónsnes verði í hinum nýja hreppi Helgafellssveit, og Helgafellssókn öll og Bjarnarhafnar, svo og bæirnir Kárastaðir, Örlygsstaðir og Úlfarsfell, en Stykkishólmshreppur nái yfir alla Stykkishólmssókn.
2. Öllum eignum, skuldum og ómagameðlögum hinnar núverandi Helgafellssveitar, þeim er verða þegar skiptingin fer fram, skal skipt á milli hinna nýju hreppa að tiltölu við sveitarútsvörin 5 síðastliðin fardagaár, eins og þau hafa verið í hvorum hluta hins núverandi hrepps fyrir sig, og eptir sama hlutfalli skal skipta ómagameðlögum, sem síðar kunna til að koma og sem eiga rót sína í því ástandi sem var, meðan hinir nýju hreppar voru eitt sveitarfjelag.
3. Aðskilnaður hreppanna skal fara fram þegar er amtmaður hefir ákveðið tölu hreppsnefndarmanna í hvorum hreppi samkvæmt 2. gr. sveitarstjórnartilskipunarinnar, og hinar nýju hreppsnefndir þar eptir hafa verið kosnar, en þær skulu síðan framkvæma skiptinguna á eignum, skuldum og ómagameðlögum, og sýslunefndin skera úr, ef ágreiningur verður.

Þetta tilkynnist yður hjer með þjónustusamlega, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í suðuramtinu- og vesturamtinu um skipting á Holtamannahreppi í 2 hreppsþjelög. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 28. 11. júlí. f. m. hafið þjer, herra amtmaður, sent hingað erindi frá hreppsnefndinni í Holtamannahreppi, þar sem hún fer þess á leit, að hreppi þessum verði skipt í tvö hreppsþjelög, ásamt ýmsum fylgiskjöllum, þar á meðal skýrslu um lausafjárþiund og útsvör síðastliðin 5 fardagaár, svo og um býli og búendur í hinum fyrirhuguðu hreppum, og hefur bæði sýslunefndin í Rangárvallasýslu og sýslumaðurinn mælt eindregið fram með, að jeg samþykki hina umbeðnu hreppa-skipting eins og hreppsnefndin hefur stungið upp á henni, og þjer einnig lagt það til, að skiptingin fái framgang. Fyrir því skal hjer með samkvæmt 23. grein sveitarstjórnartilskipunarinnar 4. maí 1872 skipað svo fyrir sem hjer segir:

1. Holtamannahreppi í Rangárvallasýslu skal skipt í tvo hreppa, þannig að Efri-Holtaprestakall verði hreppur útaf fyrir sig, sem sjerstök þinghá með þingstað að Marteinstangu og nefnist Holtahreppur, en Kálfholtsprestakall með Oddasókn utan Rangár hreppur fyrir sig sem sjerstök þinghá með þingstað að Ási, og nefnist Áshreppur.

2. Öllum eignum, skuldum og sveitarþyngslum hins núverandi Holtamannahrepps, þeim sem verða, þegar skiptingin fer fram, skal skipt milli hinna nýju hreppa að tiltölu við hina samanlögðu tölu lausafjárhundraða og sveitarútsvara hin síðastliðnu 5 fardagaár, eins og þau hafa verið í hvorum hluta hins sameinaða hrepps, sem nú eiga að verða hreppar útaf fyrir sig, og eptir sama hlutfalli skal skipta sveitarþyngslum, sem síðar kunna að koma til og sem eiga rót sína í fjelagsskap þeim, sem hingað til hefur átt sjer stað milli hinna nýju hreppa.

3. Aðskilnaður hreppanna skal fara fram undir eins og amtmaður hefur ákveðið tölu hreppsnefndarmanna í hvorum hreppi samkv. 2. gr. sveitarstjórnartilskipunarinnar, og hinar nýju hreppsnefndir þar á eptir hafa verið kosnar, en þær skulu síðan framkvæma skiptinguna á eignum, skuldum og sveitarþyngslum, og verði ágreiningur útaf skiptingunni, skal skorið úr honum af sýslunefndinni, sem einnig ákveður um fjallskil hreppanna og afrjettir.

Þetta tilkynnist yður hjer með, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar.

Brjef landshöfðingja til bæjarfógetans í Reykjavík um aðflutningsgjald af kola. — Í þóknanlegu brjefi, dags. 2. þ. m. hafið þjer, herra bæjarfógeti, skýrt mjer frá, að með síðustu ferð gufuskipsins »Laura« hafi verið sendar hjeðan til útlanda nokkrar tunnur af söltuðum kola, og hafi þessi fiskitegund eigi, svo yður sje kunnugt, áður verið útflutt hjeðan af landi eða útflutningsgjald verið tekið af henni samkv. lögum 4. nóv. 1881 um útflutningsgjald af fiski og lýsi. Með því að yður þykir vafasamt, hvort rjett sje að heimta útflutningsgjald af ofangreindri fiskitegund, hafið þjer beiðst úrskurðar míns þar að lútandi, og jafnframt tekið fram, að þar sem talað sje um fisk í 2. gr. hinna tilvitnuðu

95 laga, sje að yðar ætlun að eins átt við fiskitegundir þær, sem venjulega hafa
 11. júl. verið útfluttar hjeðan, sem sje þorskkynjaða fiska, þorsk, ísu, löngu, keilu og upsa, en ekki við allar fiskitegundir yfir höfuð, eins og ljóst sje af því, að sjerstakt gjald sje lagt á síld og lax, og sje það álit yðar, að heimild bresti til þess að heimta útflutningsgjald af kola.

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð, að jeg af ástæðum þeim, er þjer þannig hafið tekið fram, og með því að sú skoðun, að koli falli ekki undir 2. lið í 2. gr. í nefndum lögum, enn fremur styrkist af því, að gjaldið er þar reiknað eptir tölu en ekki eptir þyngd eða ílátamáli, hlýt jeg að vera yður samdóma um það, að heimild bresti til að heimta gjald af niður-söltuðum kola.

96 Brjef landshöfðingja til amtmannsins í suðuramntinu og vesturamntinu um
 4. ágúst. hve verja skuli styrkshluta suðuramtsins af gullbrúðkaupssjóði Bjarna amtm. Þorsteinssonar og konu hans árin 1892—1894. — Út af þóknanlegu brjefi yðar, herra amtmáður, dags. 19. f. m., skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð, að jeg er því samþykkur, að styrk þeim, sem þetta ár og tvö næstu ár (1892—1894 incl.) á að hlotnast Suðuramntinu af gullbrúðkaupslegati Bjarna amtmanns Þorsteinssonar og konu hans frú Þórunnar Hannesdóttur sje varið til brúargjörðar á Hólmsá við austanverðan Mýrdalssand, eins og hlutaðeigandi amtsráð hefur lagt til, en styrkurinn getur ekki orðið útborgaður fyrr en verkið er komið á þann rekspöl, að vissa er fyrir að því verði framgengt.

97 Brjef landshöfðingja til stiptysfirvaldanna um lántökuleyfi handa prestakalli
 9. ágúst. til húsakaupa og jarðabóta. — Samkvæmt tillögum stiptysfirvaldanna í þóknanlegu brjefi, dags. 5. þ. m. og eptir beiðni prestsins að Borg á Mýrum, sjera Einars Friðgeirssonar, er hlutaðeigandi prófastur hefir mælt með, vil jeg hjer með veita samþykki mitt til, að tjeður prestur taki lán handa Borgarprestakalli, að upphæð 2000 krónur, gegn veði í tekjum prestakallsins, til þess að hann fyrir annan helming lánsins, eða 1000 krónur, kaupi handa prestakallinu timburhús það, er hann hefur byggt á prestssetrinu, og þann hluta baðstofunnar, sem hann á sjálfur, en að hann fyrir hinn síðari helming lánsins byggi heyllöðu, er taki 400 til 500 hesta af heyi, og sje með járnþaki og járnlögð utan á grindum gegn veðuráttum, en timburklædd mót norðri og vestri, og að hann fyrir það, sem þá yrði eptir af þessum síðari helmingi lánsins, afgirði hið forna Borgarengi, er liggur með fram vikinni innanverðri milli túnsins á Borg og Borgarnessins, og haldi girðingunni svo áfram með túninu á tvo vegu, þannig, að engjaefni þetta ásamt túninu verði afgirt á þrjá vegu, og að hann enn fremur þurki upp tjeð engjaefni og túnmýrarnar, sem liggja inni í sjálfu túninu.

Lántökuleyfið er bundið þeim skilyrðum:

1. Að lánið sje að fullu endurborgað eigi síðar en á 28 árum.

2. Að presturinn haldi timburhúsinu og baðstofunni, sem hvorttvegja er orðið eign prestakallsins þegar fyrri helft lánsins er tekin, vel við, og að hann eða dánarbú hans á sínum tíma skili hvorutveggja í góðu standi eða með fullu álagi. 97
9. ágúst.
3. Að húsinu og baðstofunni sje jafnan haldið í váttryggingu fyrir eldsvoða fyrir eigi minna en 1000 — eitt þúsund — krónum, hjá brunabótafjelagi, er hefur umboðsmann á Íslandi.
4. Að helmingur lánsins sje eigi tekinn fyrir en presturinn með lögmætri skoðunargjörð hefur sannað fyrir prófasti, að bæði hlaðan og jarðabæturnar sjeu svo gjörðar, sem að framan er til tekið, og að hvorttvegja sje vel og vandlega af hendi leyst.

Skýrsla

98

um aðalfund amtsráðsins í Norðuramtinu 1.—3. júní 1892.

Ár 1892, miðvikudaginn 1. júní, var aðalfundur amtráðs Norðuramtsins settur á Akureyri og haldinn af amtmanni J. Havsteen, forseta amtráðsins ásamt amtráðsmönnum Benedikt Blöndal í Hvammi, Ólafi Briem á Álfgæirsvöllum, Magnúsi Sigurðssyni á Grund og Einari Ásmundssyni í Nesi.

Þessi mál komu til umræðu á fundinum:

1. Var kosinn skrifari fundarins Ólafur Briem samkvæmt 50. gr. sveitarstjórnartilskipunarinnar.

Ennfremur ákveðið, að verja mætti til skripta við amtsráðið milli funda 50 kr.

2. Forseti lagði fram brjef landshöfðingja 25. apríl f. á., sem prentað er í Stjórnartíðindunum 1891, B, bls. 156—157, um skiptin á sjóðum, eignum og skyldum Norður- og Austuramtsins, og ennfremur brjef amtsins 14. maí s. á., um tillögur þess viðvikjandi þessari skipting, sem fram fór um síðastliðin áramót.
3. Fram var lagður reikningur yfir tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs Norður- og Austuramtsins 1891 með fylgiskjöllum. Við reikning þenna fannst ekkert að athuga og var hann því samþykktur.
4. Fram voru lagðir eptirfylgjandi reikningar ýmsra sjóða fyrir 1891:
 - a. Búnaðarsjóðs Norður- og Austuramtsins.
 - b. Búnaðarskólasjóðs Norður- og Austuramtsins, sem nú til heyrir Norður-Þingeyjarsýslu.
 - c. Styrktarsjóðs fátækra ekkna og munaðarlausra barna í Eyjafjarðarsýslu og Akureyrarkaupstað.
 - d. Prentsmiðjusjóðs Norður- og Austuramtsins.

Reikningar þessir voru endarskoðaðir og var ekkert að reikningunum a, b og d fundið, en því leyti, er snerti reikninginn c, úrskurðaði amtsráðið 54 kr. 30 a. ábyrgð á hendur fyrrum sýslumanni í Eyjafjarðarsýslu, St. Thorarensen.

- 98 5. Amtsráðið sá sjer eigi fært að veita ekkjunni Ögn Guðmundsdóttur styrk úr búnaðarsjóði, sem hún nú aptur hafði sótt um, svo sem verðlaun fyrir þær miklu jarðabætur, sem hún hefur gjört á Þingeyrarkautursjörðinni Illugastöðum. Ekki gat amtsráðið heldur sinnt styrkbeiðni frá stjórnarnefnd Hólaskólans, en ákvað aptur á móti, að árstekjur sjóðsins skyldu renna til skólans á meðan hann stæði á Hólum.
6. Fram var lagður reikningur yfir tekjur og gjöld amtsbókasafnsins fyrir 1891 og framhaldsbókaskrá sú, sem samin hafði verið og prentuð samkvæmt ályktun amtráðsins 3. júní f. á. Amtsráðið fann ekkert að athuga við reikninginn og var hann samþykktur. Amtsráðið veitti bókasafninu 200 kr. styrk og skyldu þar af 100 kr. ganga til 7. afborgunar af kaupverðinu fyrir stofu bókasafnsins.
7. Fram var lagður reikningur yfir tekjur og gjöld kvennaskólans á Laugalandi 1891 og beiðni um 300 kr. styrk úr jafnaðarsjóði fyrir 1892. Ráðið veitti skólanum hinn umbeðna styrk með því skilyrði, að forseta væri send skýrsla um framkvæmdir skólans á skólaárinu 1891—92.
8. Kvennaskólanum á Ytri-ey voru einnig veittar 300 kr. úr jafnaðarsjóði. Frá sýslunefndinni í Skagafjarðarsýslu var aptur komið frumvarp það til skipulagsskrár fyrir skólann, sem sýslunefndin í Húnavatnssýslu hafði samið og samþykkt og sent amtsráðinu til staðfestingar, sbr. skýrslu um fund amtsráðsins 3.—6. júní 1891, 5 (Stj.tíð. 1891, B, bls. 119). Sýslunefndin í Skagafjarðarsýslu hafði að eins gjört eina breytingartillögu við frumvarpið, sem sje þá, að í síðustu málsgrein 7. gr. komi í stað: »árs fyrirvara«, »hálfis árs fyrirvara«. Amtsráðið samþykkti skipulagsskrána með þeirri breytingu, sem sýslunefndin í Skagafjarðarsýslu hafði stungið upp á.
9. Forseti lagði fram bænaskrá frá sjera O. V. Gíslasyni á Stað í Grindavík, þar sem hann biður enn um 300 kr. styrk úr jafnaðarsjóði Norður- og Austuramtsins til þess að ferðast norður og svo austur í sumar, til þess að hvetja sjómenn til framfara í atvinnuvegi sínum, prjedika bjargráð og koma á sjómannaþfjellagi eða sambandi milli allra bjargráðanefnda á landinu. Amtsráðið veitti honum 100 kr. styrk úr jafnaðarsjóði Norðuramtsins.
10. Umsögn sýslunefndarinnar í Skagafjarðarsýslu var nú komin um erindi nokkurt frá hreppsnefndinni í Akrahrepp, þar sem hún óskar eptir því, að lagfæring komist á um kosningar til hreppsnefndar þar í hrepp, sem framfæri stöðugt ári síðar en í hinum hreppum sýslunnar, sbr. skýrslu um fund amtsráðsins 3.—6. júní 1891, 21, (Stj.tíð. 1891, B, bls. 124). Sýslunefndin var samdóma forseta amtsráðsins um það, að bezt væri að koma slíkri lagfæring á með því, að þegar kosningar fari fram í Akrahreppi 1893, væri kosið til 5 ára og svo til 5 ára aptur, þegar kosið væri 1896. Amtsráðið fjellst á þetta og skipaði svo fyrir um kosningar, sem nú var sagt.
11. Með skírskotun til ályktunar amtráðsins á fundi þess 3.—6. júní 1891

(Stj.tíð. 1891, B, bls. 122—123), um að leggja megi fyrst um sinn árlega 50 kr. úr sýslusjóði Eyjafjardarsýslu í búnaðarsjóð fyrir nefnda sýslu, sem er stofnaður af fje, sem upphaflega hafði verið veitt sýslufjelaginu til eflingar búnaði úr landssjóði, að upphæð alls 618 kr. 50 a., var lagður fram reikningur yfir tekjur og gjöld búnaðarsjóðs þessa fyrir 1891.

Amtsráðið yfirfór reikningina og úrskurðaði hann, og áleit þar hjá, að nauðsynlegt væri, að samin yrði stofnunarskrá í samhljóðun við það, sem amtsráðið hafði áður ákveðið í brjefi sínu 12. júní f. á.; skyldi þar settar nákvæmari reglur fyrir styrkveitingum úr sjóðnum og um það, hve stór hann skyldi vera orðinn, áður farið væri að nota hann. Konungsstaðfesting skyldi svo útvega þessum sjóði til handa.

12. Amtsráðið samþykkti þær tillögur sýslunefndarinnar í Eyjafjardarsýslu, að greiða mætti úr sýslusjóði kostnað við að skoða brúarstæði á Hörgá og Eyjafjarðará, og að leggja mætti í sjerstakan sjóð 500 kr. á þessu ári og 500 kr. næsta ár úr sýslusjóði, svo sem undirstöðu kostnaðar við að brúa Hörgá.

13. Forseti skýrði ráðinu frá vegagjörðum þeim og vegabótum, sem fram höfðu farið á árinu, sem leið.

Ennfremur skýrði forseti frá því, að fje væri lagt til þessara vegagjörða á aðalpóstleið á þessu sumri: 1, til framhalds vegagjörðinni um vesturhluta Húnavatnssýslu, 2, til vegagjörðar milli Akureyrar og Oddeyrar og 3, til vegagjörðar frá Þverárbrú út að Vaðlaheiðarveginum.

14. Forseti leiddi athygli amtsráðsins að brjefi landshöfðingja, 15. júlí 1891 (Stj.tíð. 1891, B, bls. 99), þar sem það er leyft, að þeim helmingi sýsluvegagjaldsins úr Húnavatnssýslu, sem skyldi ganga til aðalpóstleiða, mætti verja til þess, að endurborga lán það með vöxtum, sem sýslufjelaðið fjekk á sínum tíma úr landssjóði til sýsluvegagjörðar á Hrutafjarðarhálsi og Miðfjarðarhálsi.

Reikningur sýslumanns yfir notkun þess hluta sýsluvegagjaldsins, sem gengur til aðalpóstleiðar fyrir 1891, var lagður fram til eptirlits.

15. Sýslunefndin í Eyjafjardarsýslu hafði leitað samþykkis amtsráðsins til þess að greiða mætti úr sýsluvegasjóði 50 kr. til hreppavega í Skriðuhreppi, en með því þessi upphæð fer ekki fram úr helmingi á móts við hreppavegagjaldið, þurfti sýslunefndin ekki að biðja um samþykki til þessa, sbr. 16. gr. laga 10. nóvbr. 1887, um vegi.

16. Forseti lagði fram brjef landshöfðingja, 3. marz 1892, um stefnu aðalpóstleiðarinnar í Húnavatnssýslu frá Stóru-Giljá austur eptir (Stj.tíð. 1892, B, bls. 69—70), og vegna þess, að breyta yrði samkvæmt þessu sýsluvegum þar í sýslu frá því, sem amtsráðið hafði samþykkt á fundi sínum 16. apríl 1888, hafði forseti í brjefi, dags. 21. marz 1892, skorað á sýslunefndina, að láta uppi tillögur sínar hjer að lútandi.

17. Amtsráðið samþykkti þá tillögu sýslunefndarinnar í Eyjafjardarsýslu, að nýr vegur yfir Eyjafjarðará af Brunnáreyrum um Eyrarlandshólma og

98

Staðarey á aðalpóstleiðina við Þverárbrú gagnvart ferjustaðnum á Gili yrði gerður sem sýsluvegur, með því skilyrði, að landsdrottinn, sem ættu engi, er vegurinn lægi um, eigi heimti skaðabætur af sýsluvegasjóði fyrir landsþjöll.

(Framh.).

99

26. ágúst.

Auglýsing um póstmál.

1. Til þess að koma á póstsambandi milli Ísafjarðarsýslu og Barðastrandar-sýslu verður aukapóstferðin (a) frá *Ísafirði* um *Þingeyri* að *Rafnseyri* frá 11. ferð landpóstanna í haust (að þeirri ferð með taldri) aukin svo sem nú skal greina:

Aukapósturinn frá *Ísafirði* til *Rafnseyrar* stendur svo stuttan tíma við á Þingeyri, sem frekast er unnt vegna afgreiðslunnar, og flytur þaðan, auk póstsins til *Rafnseyrar*, póstflutning til *Bildudals*, er verður fluttur sjóveg frá *Rafnseyri* til *Bildudals* svo fljótt sem veður leyfir. Flutningsmenn hverfa aptur um hæl til *Rafnseyrar*, og sje tími nægur og önnur atvik eigi til fyrirstöðu, biður Ísafjarðarpósturinn eftir komu þeirra frá *Bildudal*, en ella skal senda með póstflutning þann, er þeir koma með, sem fyrst til Þingeyrar, allt eftir ákvörðun póstaafgreiðslumannsins á Þingeyri í hverri ferð.

2. *Flateyjarpósturinn* fer frá *Stykkishólmi* til *Flateyjar* strax eftir komu Stykkishólmspóstsins í 12. og 14. ferð (ekki 10. ferð), og fer að öðru leyti eins og í ferðaáætlun landpóstanna segir.

Reykjavík 26. ágúst 1892.

Landshöfðinginn yfir Íslandi,

Magnús Stephensen.*Hannes Hafstein.*

EMBÆTTASKIPAN.

Hinn 4. júlí var *Höfðaprestakall* í *Suðurþingeyjarprófastsdæmi* af landshöfðingja veitt presti að Þönglabakka *Árna Jóhannessyni*, eftir að tillögu hlutadeigandi safnaðar hafði verið um það leitað.

Hinn 11. júlí var *hjeraðslæknisembættið* í 9. læknishjéraði af hans hátign konunginum allramildilegast veitt cand. med. & chir. *Guðmundi Magnússyni*.

ÓVEITT PRESTAKALL.

Þönglabakki í *Suður-Þingeyjarprófastsdæmi* (Þönglabakka- og Flateyjarsóknir). Mat: 1071.⁹² kr. Tillagið til brauðsins, 500 kr., greiðist með afgjaldi fasteigna, sem brauðinu eru útlagðar frá Laufáss- og Grenjadarstaðar prestaköllum.

Leiðrjetting. Í reglugj. fyrir Mýrasýslu um notkun afrjetta, fjallskil, rjettir og refaveiðar, 4. gr. (bls. 140 hjer að framan) hefur misprentast *utanhúss* les: *utantúns*, og í sömu reglugjörð, 53. gr., bls. 152 hjer að framan er misprentað: í 28. viku sumars í staðinn fyrir í 23. viku sumars.

Skýrsla

98

um aðalfund amtsráðsins Norðuramtinu 1.—3. júní 1892.

(Framh.).

18. Forseti lagði fram áðurnefnt brjef landshöfðingja, 3. marz 1892, þar sem hann einnig út af áskorun neðri deildar alþingis 1891, um breytingar á aðalpóstleiðinni í Þingeyjarsýslum og Norður-Múlasýslu (sbr. þskj. 412), mælist til að fá álit hlutaðeigandi sýslunefnda og amtsráða um það, hvort ástæða væri til að gjöra breytingu þá, sem áskorunin fer fram á. Amtmaður hafði þvinæst þegar skrifað hlutaðeigandi sýslumönnum um þetta, 21. marz 1892, en fundur sýslunefndarinnar í Suður-Þingeyjarsýslu var afstaðinn, þegar þetta brjef amtsins barst sýslumanni. Samt sem áður var nú komið álit sýslunefndarinnar, sem heldur sér að tillögum þeim, sem hún hafði gjört á fundi sínum 24. apríl 1888, að minnsta kosti, eins og komið er að orði, þangað til útkljáð væri um það, hvað landsstjórnin gerði viðvikjandi ályktun alþingis um póstgöngur, hvað alþingi hefir aldrei gert, heldur að eins neðri deild (þingskjal 412). Orsökina til þess, að sýslunefndin hafði nú tekið þetta mál til umræðu er sú, að hún hafði meðtekið frá amtsráðinu alvarlega áskorun um, að láta uppi tillögur sínar um sýsluvegi í samhljóðun við brjef landshöfðingja 8. maí 1890 um aðalpóstvegi, sbr. skýrslu um fund amtsráðsins 3.—6. júní 1891, 22 (Stj.tíð. 1891, B, bls. 124), hvað hún þegar hefði átt að gera á fundi sínum 1891, en það litur svo út, sem dráttur hafi orðið á þessu máli af því, að oddviti nefndarinnar hafi beðið eftir einhverri þingsályktun um þetta málefni, þótt þingið hafi engan tillögurjett á borð við amtsráð og sýslunefndir um það, hvar aðalpóstleið skuli liggja, sbr. skýlaus fyrirmæli 6. gr. laga 10. nóvbr. 1887, um vegi.

Ennfremur var lagt fram álit sýslunefndarinnar í Norður-Þingeyjarsýslu, sem heldur fast við álit sitt og tillögur um aðalpóstvegi, þær, er hún lét uppi á aðalfundi sínum 1888, og fjellst hún yfir höfuð að tala á álit neðri deildar alþingis 1891 um þetta mál.

Sýslunefndin í Norður-Múlasýslu hafði á aðalfundi sínum 14. f. m. skipað að nefnd, er skyldi íhuga málið og láta uppi álit sitt, sem yrði lagt fyrir næsta fund sýslunefndarinnar 1. júlí næstk.

Amtsráðið, sem þetta mál er eigi meira skylt en svo, vildi halda sjer við það álit, sem amtsráðið í Norður- og Austuramtinu ljet uppi á fundi sínum 28.—29. júní 1888, sjerstaklega með tilliti til þess, að heppilegast mundi vera, að aðalpóstvegurinn milli Akureyrar og Seyðisfjarðar yrði miðaður við væntanlega brú yfir Jökulsá, skammt frá Svínadal; því væri eigi rjett, að leggja út í það að búa til nýjan aðalpóstveg eftir stefnu þeirri, sem neðri deild alþingis hefir fyrir augum, heldur nota gamla veginn, sem nú er farinn, þangað til áður nefnd brú kæmist á. Að gera nú

3. dag septbr.mán. 1892.

98

breytingu, til þess aptur að gjöra breytingu að svo og svo mörgum árum liðnum, virðist ótíðtækiegt.

Amtsráðið fann eigi ástæðu til að ræða nú tillögur sýslunefndarinnar í Suður-Þingeyjarsýslu um sýsluvegi, þar sem þessar tillögur eru miðaðar við stefnu þessarar aðalpóstleiðar, er nefndin heldur fram, en þeir sýsluvegir, sem nú eru, skulu haldast fyrst um sinn, að svo miklu leyti, sem þeir ekki eru fallnir saman við þá aðalpóstleið um sýsluna, sem ákveðin er með brjefi landshöfðingja 8. maí 1890.

19. Forseti lagði fram reikning frá hjeradslækninum í 9. læknishjæraði, að upphæð 4 kr. og 50 a., fyrir ferð á Sauðárkrók til þess að kveikja þar bólu. Þótt amtsráðið hefði í einu tilfelli leyft það, að slíkur kostnaður mætti greiðast úr jafnaðarsjóði, þegar hjeradslæknir tækist á hendur sjer-staka ferð til þess að kveikja bólu í hjæraði sínu, — enda hafði amtsráðið þá haft fyrir augum heldur umfangsmikil ferðalög — þá áleit amtsráðið, að hjer væri öðru máli að gegna, því bæði mundi hjeradslæknirinn opt þurfa að koma á Sauðárkrók, enda væri örskammt þangað af heimili læknisins, sbr. kgs. úrsk. 24. marz 1830, 2. Amtsráðið vildi því eigi, að þessi upphæð yrði greidd úr jafnaðarsjóði.
20. Amtsráðið ályktaði, að koma skyldi til náms hjer á landi heyrnar- og málleysingjanum Jónasi Stefánssyni frá Marbæli í Skagafjarðarsýslu, og fól forseta sínum, að annast um það í samráði við amtsráðsmanninn úr Eyjafjarðarsýslu, að Sigurði Jónannessyni frá Öxnafellskoti í Eyjafjarðar-sýslu, sem er óeiginlega daufdumbur, yrði komið til kennslu á sem hag-anlegastan hátt.
21. Var rædd og samþykkt svohljóðandi

Áætlun

um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs Norðuramtsins 1893.

Tekjur:

1. Áætlaðar eptirstöðvar frá 1892 . . .	kr. 1200,00
2. Jafnaðarsjóðsgjald	— 2000,00 = 3200,00

Gjöld:

1. Amtsráðið	kr. 500,00
2. Sáttamál	— 50,00
3. Heilbrigðismál	— 300,00
4. Menntamál	— 800,00
5. Heyrnar- og málleysingjar	— 700,00
6. 6. afborgun og leigur af láninu til Skjálf- andafljótsbrúarinnar	— 118,52
7. Kostnaður til fangahússins á Akureyri	— 100,00
8. Óviss gjöld	— 631,48 = 3200,00

22. Amtsráðið staðfesti frumvörp til reglugjörða fyrir Húnavatnssýslu um fjallskil og meðferð á óskilafjenaði, og um grenjaleitir og eyðing refa, sem skyldu öðlast gildi 1. jan. 1893, en aptur á móti sá amtsráðið sjer af til-

greindum ástæðum alls eigi fært, að staðfesta samskonar frumvörp fyrir **98** Skagafjarðarsýslu, og Suður-Píngeyjarsýslu, og skoraði á sýslunefndirnar að taka þessi mál til yfirvegunar og umræðu aptur á næstu fundum sínum.

23. Forseti lagði fram brjef sýslumannsins í Húnavatnssýslu, 12. f. m., þar sem látið er uppi álit sýslunefndarinnar um áfrýjunarskjal hreppsnefndarinnar í Vindhælishrepp til landshöfðingja um úrskurð amtsráðsins á fundi þess 3.—6. júní f. á., sem staðfestir þá ályktun sýslunefndarinnar, að Skrapatungurjett skuli vera skilarjett eða aðalrjett fyrir Vindhælishrepp, en Landsendarjett að eins aukarjett. Mál þetta hafði landshöfðingi eptir tillögum forseta amtsráðsins beðið lagt aptur fyrir sýslunefndina til umræðu og ályktunar eptir að hreppsnefndinni í Vindhælishrepp hefði verið gert aðvart í tíma um hina nýju fyrirtekt málsins. Nú hefur sýslunefndin á aðalfundi sínum 14.—19. marz þ. á. ályktað, að rjett væri, að Skrapatungurjett væri skilarjett, en Landsendarjett aukarjett, og fjellst amtsráðið á þetta að öllu leyti, og vonast til að landshöfðingi geri hið sama.

Að því leyti, sem sýslunefndin hafði sektað hreppsnefndina í Vindhælishrepp fyrir það, að hún haustið 1890 ekki hafði notað Skrapatungurjett sem skilarjett, þá er það mál dottið úr sögunni, þar sem sýslunefndin hefir felld úr gildi þennan úrskurð sinn.

24. Framlagt var skjal nokkurt frá Páli Ólafssyni á Akri og Guðmundi Guðmundssyni á Torfalæk, þar sem þeir áfrýja til amtsráðsins úrskurði sýslunefndarinnar í Húnavatnssýslu, sem hún kvað upp á fundi sínum 14.—19. marz þ. á., og þar sem svo er ákveðið, að kærendurnir skuli inna af hendi tiltekna upphæð eptirá, fyrir það, að þeir hefðu eigi gert full gangnaskil út af því, að þeir höfðu rekið ær sínar með dilk á afrjett síðastliðið sumar, en til þess hafði eigi verið tillit tekið í tæka tíð við niðurjöfnun fjallskilaskyldna um haustið.

Amtsráðið ályktaði, að leita skyldi álits sýslunefndarinnar um áfrýjunarskjal þetta.

25. Framlagt var skjal frá hreppsnefndinni í Torfalækjarhrepp, þar sem hún skýtur til amtsráðsins úrskurðum sýslunefndarinnar um, hver greiða eigi kostnað við grenjaleit og refaeyðing í svonefndum Dalkvísllum og á hálfum Sauðadal.

Amtsráðið ályktaði, að leita álits sýslunefndarinnar um áfrýjunarskjal þetta, og vildi um leið skjóta því til sýslunefndarinnar, að athuga, hvort ekki þessi mál heyrðu fremur undir dómstólana, en umboðsvaldið.

26. Samkvæmt fyrirmælum landshöfðingja hafði forseti amtsráðsins leitað álita sýslunefndanna um sameining hinna núverandi búnaðarskóla samkvæmt áskorun frá alþingi og var athygli sýslunefndanna sjer í lagi leitt að þingskjali 429 í C-deild alþingistiðindanna, sem er álit nefndar þeirrar, er neðri deild alþingis skipaði til þess, að íhuga þetta mál. Nú voru álitsskjöl komin frá sýslunefndunum í Húnavatnssýslu, Skagafjarðarsýslu,

98

og Eyjafjarðarsýslu, sem hafa látið í ljós, að bezt væri tilfallið, að halda að eins 2 búnaðarskóla fyrir allt land. Sýslunefndin í Suður-Píngeyjarsýslu hafði kosið 3 manna nefnd úr sínum flokki til þess að búa málið undir til næsta fundar sýslunefndar.

Eptir all-langar umræður um þetta mál komst amtsráðið að þeirri niðurstöðu, að æskilegast væri, að það fyrirkomulag hjeldist, sem nú er í Norður- og Austurömtunum fyrst um sinn, því skólarnir þar væru nú fyrst farnir að komast á fastan fót, enda mikill kostnaður framlagður af þeim sýslufjelögum, sem í hlut ættu, og svo þegar, hvað Hólaskólan snertir, umfangsmiklar ráðstafanir gerðar til þess að koma upp húsum þar. Á hinn bóginn vildi amtsráðið alls ekki vera því mótfallið, að einn væri búnaðarskóli fyrir bæði ömtin, en samt skyldi þetta eigi afráðið, sem bezt væri að löggjafarvaldið tæki endilega ákvörðun um, fyrr en málið með þessu fyrir augum væri ítarlega rætt af þeim sveitarstjórnarvöldum, sem hlut ættu að máli. Amtsráðið lét þar að auki í ljósi þá föstu von, að fjárveitingavaldið vildi sýna búnaðarskólunum þá sömu velvild framvegis á meðan búnaðarskólamálið væri eigi endilega útkljáð, sem það hingað til hefur gert í fullkominni samhljóðun við það, sem ákveðið var og gert var á alþingi 1881, og sem einmitt gerði það að verkum, að sýslufjelög rjeduð í það, að koma upp búnaðarskólum, sem bæði hafa kostað þau mikil fjárframlög og mikinn tíma.

Vegna þess að það þannig er komið til tals að hafa einn búnaðarskóla fyrir Norður- og Austurland, var enn fremur framlagt brjef sýslumannsins í Norður-Múlasýslu, 27. apríl þ. á., þar sem hann skýrir svo frá, að sýslunefndin þar hafi á fundi sínum ný-afstöðnum sett nefnd til þess að íhuga málið og semja nefndarálit um það. Sömuleiðis hafði sýslunefndin í Norður-Píngeyjarsýslu kosið nefnd til þess, að segja álit sitt um málið og enn fremur sýslunefndin í Norður-Múlasýslu, en sú nefnd skyldi hafa lokið starfi sínu til næsta fundar nefndarinnar 1. júlí næstkomandi.

27. Í sambandi við þetta stendur spursmálið um hluttekning Norður-Píngeyjarsýslu annaðhvort í búnaðarskólanum á Hólum eða í skólanum á Eyðum, og skírskotaði forseti til þess, sem gerzt hafði í þessu tilliti á fundi amtsráðsins í Norður- og Austuramtinu 3.—6. júní f. á. (sbr. Stj.tíð. 1891, B, bls. 127). Nú var komin yfirlýsing sýslunefndarinnar í Suður-Múlasýslu, og vill hún taka Norður-Píngeyjarsýslu í skólasamband með þeim skilyrðum, að sýslan leggi til það, sem hún á í búnaðarskólasjóði og hið árlega búnaðarskólagjald sitt og taki tiltölulegan þátt í kostnaðinum við skólahaldið á Eyðum, en ef skólaeigninni yrði skipt, þá skyldi Norður-Píngeyjarsýsla eiga part í henni að tiltölu við upphæð þá sem búnaðarskólasjóðs hlutinn næmi.

Frá Norður-Múlasýslu var ekkert álit komið, og hafði verið áminnt um það með brjefi dags. 27. f. m.

Amtsráðið ályktaði, að biðja landshöfðingja, að fresta enn úrslitum

þessa máls, þangað til álit sýslunefndarinnar í Norður-Múlasýslu væri komið og álit amtsráðsins í Austuramtinu, enda lítur nú út fyrir, að talsverðar byltingar og breytingar verði á búnaðarskóla fyrirkomulagi landsins.

98

28. Forseti skýrði amtsráðinu frá því, að endurnýjaðar kosningar í Norður-Þingeyjarsýslu í amtsráð Austuramtsins í stað sjera Ólafs Petersens á Svalbarði, sem hafði verið kosinn ólöglega, sbr. skýrslu um fund amtsráðsins, 3.—6. júní f. á. (Stj.tíð. 1891, B, bls. 120) hefði fallið á þá leið, að kosinn var verzlunarstjóri Jakob Gunnlögsson á Raufarhöfn.
29. Framlögð voru eptirnefnd eptirrit af gjörðabókum sýslunefnda, sem voru yfirfarin.
 - a. Frá Húnavatnssýslu fundargjörðir frá 14.—19. marz þ. á.
 - b. Frá Skagafjarðarsýslu fundargjörðir frá 2.—5. febr. þ. á. og 4. apríl þ. á.
 - c. Frá Eyjafjarðarsýslu fundargjörðir frá 9.—12. marz þ. á.
 - d. Frá Suður-Þingeyjarsýslu fundargjörðir frá 13. sept. 1890, sem sýslumaður hafði gleymt að senda á sínum tíma, og frá 22.—24. marz þ. á.

Sýslunefndin hefur ályktað, að selja skólahúsið í Hljeskógum við opinbert uppboð um manntalsþingaleitið. Til þessa hefði þurft samþykki amtsráðsins samkvæmt 43. gr. (26. gr.) sveitarstjórnartilskipunarinnar, og veitti amtsráðið það samþykki. Oflítið fje er áætlað úr sýslusjóði og sýsluvegasjóði til afborgunar Skjálfandafljótsbrúarlánsins og vaxtagreiðslu af því, þar sem eigi hefur verið aðgætt, að lög 11. desbr. 1891, um brýrnar á Skjálfandafljóti eigi öðluðust gildi fyr en 29. apríl 1892. Þetta má samt með engu móti vera því til fyrirstöðu, að hinar rjettu upphæðir verði borgaðar á tilsettum tíma eða á rjettum gjalddaga.

30. Framlagðir voru eptirfylgjandi sýslusjóðsreikningar fyrir 1891, sem forseti amtsráðsins hafði yfirfarið, til rannsóknar og úrskurðar amtsráðsins.
 - a. Við reikninginn úr Húnavatnssýslu fannst ekkert að athuga og var hann því samþykktur.
 - b. Við reikninginn úr Skagafjarðarsýslu fannst ekkert að athuga og var hann því samþykktur.
 - c. Við reikninginn úr Eyjafjarðarsýslu fannst að athuga: Gjaldið úr Þór-oddstaðahrepp er vantalið um 3 kr., úr Arnarneshrepp um 6 aur., og úr Grímseyjarhrepp um 1 eyr. Þetta ber að leiðrjetta í næsta reikningi. Samkvæmt athugasemd endurskoðenda sýslunefndarinnar má færa til útgjalda í næsta reikningi 25 aur. fyrir sparisjóðsbók handa búnaðarsjóði Eyjafjarðarsýslu, sem nú er tekinn úr sýslusjóði.
 - d. Við reikninginn úr Suður-Þingeyjarsýslu fannst ekkert að athuga og var hann því samþykktur.
31. Framlagðir voru til rannsóknar og úrskurðar eptirnefndir sýsluvegasjóðsreikningar fyrir 1891, sem forseti amtsráðsins hafði yfirfarið.

98

- a. Við reikninginn úr Húnavatnssýslu fannst ekkert að athuga, nema það, að fylgiskjal 15 vantaði, og var hann samþykktur með því skilyrði, að fylgiskjalið yrði sent forseta. Amtsráðið athugaði, að því leyti, sem taldar eru með tekjum, 88 kr. 88 a., sem væntanleg endurborgun úr landssjóði vegna þess, að þessari upphæð hafði verið varið til aðalpóstleiðarinnar 1891 fram yfir það, sem sýslunni bar skylda til, sbr. brjef landshöfðingja 15. júlí 1891, að þessar 88 kr. 88 a. mundi mega taka af þeim helmingi sýsluvegagjaldsins fyrir yfirstandandi ár, sem gengi til aðalpóstleiðarinnar, þar sem afborgun og vaxtagreiðsla af landssjóðsláni því, sem ræðir um í fyrnefndu brjefi landshöfðingja 15. júlí 1891, nær eigi þessum helmingi.

Reikningur þessi inn kom til amtsráðsins sama dag og amtsráðsfundur var settur, 1. júní, sbr. 41. gr. sveitarstjórnartilskipunarinnar.

- b. Við reikninginn úr Skagafjarðarsýslu fannst ekkert að athuga og var hann því samþykktur.
- c. Við reikninginn úr Eyjafjarðarsýslu fann amtsráðið að athuga:
- A. Athugasemdir þær, sem endurskoðendur sýslunefndarinnar höfðu gert við reikninginn, úrskurðast á þessa leið:
- Oftalið vegabótagjald Skriðuhrepps 2 kr. 14 a. ber að endurgjalda hreppnum og færa til útgjalda í næsta reikningi.
 - Oftalið vegabótagjald Hvanneyrarhrepps, 3 aur., ekki 2 aur., ber að endurgjalda hreppnum og færa til útgjalda í næsta reikningi.
 - Að því leyti, sem snertir kostnað við aðgerð á aðalpóstleiðinni við Skjaldarvík, að upphæð 16 kr. 40 a., þá mun forseti amtsráðsins reyna til að fá þessa upphæð endurgoldna úr landssjóði, þegar beiðni þar um kemur fram frá sýslumanni með fullnægjandi skýrslu um, í hverju vegabótin hafi verið fölgín.
- B. Amtsráðið athugaði, að með reikningi þessum fylgdi eigi aðalskýrsla um sýsluvegagjörðir á árinu 1891, sbr. 13. gr. laga 10. nóvbr. 1887, og skyldi sýslumaður senda slíka skýrslu sem fyrst.
- Hinn fyrri sýslumaður hafði ekki fullnægt úrskurði amtsráðsins á reikningnum fyrir 1890 í þessu tilliti og ályktaði amtsráðið, að það yrði nú við svo búið að standa, úr því hlutaðeigandi væri farinn úr landi burt.
- C. Matsgjörðir á hinum unnu vegagjörðum (sbr. 24. gr. laga 10. nóvbr. 1887, um vegi), fylgdu ekki með og heldur ekki lýsing tveggja valinkunnra manna um minni háttar vegabætur. Amtsráðið fól forseta sínum að skora á hinn núverandi sýslumann, að bæta úr þessu eptir því sem honum væri hægt.
- D. Amtsráðið vonast fastlega eptir því, að útistandandi vegagjöld úr Þór-oddstaðahrepp fyrir 1890 og 1891 innheimtist á þessu yfirstandi ári.
- d. Við reikninginn úr Suður-Þingeyjarsýslu fann amtsráðið ekkert að athuga og samþykkti hann með því skilyrði, að vottorð tveggja

valinkunnra manna yrði sent forseta um vegabætur þær, sem gerðar hafa verið í Hálshrepp og Skútustaðahrepp, en þegar um eiginlegar vegagjörðir er að ræða skyldi, eptir 24. gr. laga 10. nóbr. 1887 um vegi, útnefna tvo góða menn til þess að skoða og meta vegagjörðina.

Aðalskýrsla á einnig að fylgja reikningnum samkvæmt 13. gr. nefndra laga.

Forseti skýrði amtsráðinu frá úrskurði þeim, er hann samkvæmt umboði amtsráðsins hefði lagt á reikninginn fyrir 1890, sem reikningshaldari hafði tekið til greina.

(Framh.).

STYRKUR ÚR LANDSSJÓÐI

samkvæmt fjárlögunum fyrir 1892 og 1893 13. gr. A. b. 6.

Á Synodus, er haldin var 1. dag júlímánaðar, var fje því, að upphæð 3,100 krónur, sem ræðir um undir þessum lið, að við bættum 500 krónum af prestsekknasjóði og 81 kr. 40 aurum af sjóði af árgjöldum brauda skipt þannig milli.

A. Uppgjafapresta:

1. Jón Brynjólfsson frá Kálfholti	65 kr. « au.
2. Þorvaldur Böðvarsson frá Saurbæ	65 — « —
3. Jón Bjarnason frá Skarðsþingum	35 — « —
4. Jón B. Thorarensen frá Saurbæjarþingum . . .	81 — 40 —
5. Magnús Gíslason frá Sauðlauksdal	65 — « —
6. Meðlagsuppbót með síra Guðm. G. Sigurðssyni sál.	100 — « —
7. Einar Vernharðsson frá Stað í Grunnavík . . .	50 — « —

B. Prestaekkna:

1. Ragnhildur Metúsalemsdóttir frá Hjaltastað . .	120 — « —
2. Guðlaug Guttormsdóttir frá Skeggsstöðum . .	80 — « —
3. Ragnheiður Sveinsdóttir frá Kafafellsstað . .	40 — « —
4. Helga Guðmundsdóttir frá Eydölum	80 — « —
5. Guðríður Jónsdóttir frá Ási	50 — « —
6. Guðrún Helga Jónsdóttir frá Vallanesi	40 — « —
7. Björg Magnúsdóttir frá Dvergasteini	40 — « —
8. Steinunn Eiríksdóttir frá Þingmúla	80 — « —
9. Guðrún Þorsteinsdóttir frá Þingmúla	70 — « —
10. Helga Árnadóttir frá Skarðsþingum	50 — « —
11. Guðríður Magnúsdóttir frá Kolfreyjustað . . .	20 — « —
12. Solveig Einarsdóttir frá Kirkjubæjarklaustri . .	70 — « —
13. Valgerður Jónsdóttir frá Ásum	50 — « —
14. Solveig Einarsdóttir frá Holti undir Eyjafjöllum	40 — « —
15. Ingibjörg Jónsdóttir frá Stóruvöllum	40 — « —
16. Sesselja Ísleifsdóttir frá Stóranúpi	30 — « —
17. Guðrún Pálsdóttir frá Stóranúpi	20 — « —

18.	Anna M. Bech frá Þingvöllum	40	—	«	—
19.	Helga Pálsdóttir frá Reynivöllum	60	—	«	—
20.	Vilhelmina K. Steinsen frá Árnosi	120	—	«	—
21.	Helga Magnúsdóttir frá Glæsibæ	90	—	«	—
22.	Eggþóra Eggertsdóttir frá Flatey	50	—	«	—
23.	Margrjet Þórðardóttir frá Gaulverjabæ	60	—	«	—
24.	Sigríður Thordersen frá Vestmannaeyjum	30	—	«	—
25.	Metta Einarsdóttir frá Stafafelli	70	—	«	—
26.	Kristín Jónsdóttir frá Hvammi	80	—	«	—
27.	Sigríður Guðmundsdóttir frá Hitarnesþingum	30	—	«	—
28.	Halldóra Jónsdóttir úr Nesþingum	70	—	«	—
29.	Helga Arnórsdóttir frá Ísafirði	30	—	«	—
30.	Guðlaug Eiríksdóttir frá Reynivöllum	30	—	«	—
31.	Guðrún Ólafsdóttir frá Melstað	90	—	«	—
32.	Margrjet Magnúsdóttir frá Saurbæjarþingum	40	—	«	—
33.	Margrjet Magnúsdóttir frá Hvammi	50	—	«	—
34.	Elín Einarsdóttir frá Þingeyraklaustri	70	—	«	—
35.	Helga Arnfinnsdóttir frá Breiðabólstað í Vesturhópi	70	—	«	—
36.	Valgerður Benjamínsdóttir frá Gufudal	80	—	«	—
37.	Málfríður Ólafsdóttir frá Brjámslæk	50	—	«	—
38.	Jónína Markúsdóttir frá Húsavík	20	—	«	—
39.	Sigríður Oddsdóttir úr Dýrafjarðarþingum	60	—	«	—
40.	Guðrún Þjetursdóttir frá Arnarbæli	50	—	«	—
41.	Oddfríður Gísladóttir frá Tröllatungu	50	—	«	—
42.	Guðrún Ólafsdóttir frá Árnosi	90	—	«	—
43.	Steinunn Jónsdóttir frá Höskuldsstöðum	80	—	«	—
44.	Sigurbjörg Hansína Þorgrímsdóttir frá Þingeyrum	20	—	«	—
45.	Gróa Erlindsdóttir frá Stað í Stgr.firði	40	—	«	—
46.	Maren Nielsdóttir frá Höskuldsstöðum	90	—	«	—
47.	Anna S. Jónsdóttir frá Viðvík	50	—	«	—
48.	Hólmfríður Jónsdóttir frá Mælifelli	50	—	«	—
49.	Valgerður Jónsdóttir frá Bergstöðum	40	—	«	—
50.	Þóra Rósa Sigurðardóttir frá Miklabæ	20	—	«	—
51.	Guðrún Thorlacius frá Reynistaðaklaustri	30	—	«	—
52.	Kristjana Pálsdóttir frá Möðruvallaklaustri	20	—	«	—
53.	Guðbjörg Aradóttir frá Þóroddstað	20	—	«	—
54.	Sigríður Þorbergsdóttir frá Húsavík	30	—	«	—
55.	Anna Ingibjörg Kristjánsdóttir frá Þóroddstað	90	—	«	—
56.	Síðríður Jónsdóttir frá Þönglabakka	40	—	«	—
57.	Guðrún Bjarnadóttir frá Saudanesi	80	—	«	—
58.	Kristín Tómasdóttir Thorlacius frá Saurbæ	80	—	«	—
59.	Guðrún Ólafsdóttir frá Garpsdal	40	—	«	—

Alls 3681 kr. 40 au.

og samþykkti landshöfðingi með bræfi dags. 2. júlí skiptinguna, að því er ofan nefndar 3,100 krónur snertir.

Ný-útkomið í A-deild Stjórnartíðindanna.

Auglýsing um bann gegn innflutningi á hundum til Íslands, undirskrifuð af ráðgjafanum fyrir Ísland, (A. nr. 9, bls. 20—21).

Auglýsing um mótun á gullbrúllaups tveggja króna peningum, undirskrifuð af fjárhagsráðgjafanum 24. maí 1892 (A. nr. 10, bls. 22—23).

Konungleg auglýsing um að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkisarfa í fjarvist konungs, undirskrifuð af konungi 13. júlí 1892, (A. nr. 11, bls. 24—25).

Auglýsing um austurlenzka kólerusótt í Rússlandi o. fl., undirskrifuð af ráðgjafanum fyrir Ísland 16. ágúst 1892, (A. nr. 12, bls. 26—27).

Skýrsla

98

um aðalfund amtsráðsins Norðuramtinu 1.—3. júní 1892.

(Framh.).

32. Framlögð voru eptirnefnd skjöl, brjef og reikningar viðvíkjandi búnaðarskólanum á Hólum.

a. Fundargjörðir stjórnarnefndarinnar frá 9.—12. f. m., sem voru yfirfarnar nákvæmlega og íhugaðar. Formaður stjórnarnefndarinnar ljet þar auki uppi skýringar viðvíkjandi skólahaldinu og bússtjórn yfir höfuð.

b. Úrskurður amtsráðsins á reikningi skólabúsins 1889—90, með áritun skólastjórnar um fullnustu úrskurðarins.

c. Úrskurður amtsráðsins á reikningi skólabúsins 1889—90 með áritun stjórnarnefndar um fullnustu úrskurðarins.

d. Út af úrskurði amtsráðsins um reikning Hólakirkju 1888—89 voru lögð fram skilríki fyrir því, að lánin úr sýslusjóðum Húnavatnssýslu og Skagafjardarsýslu væru endurborguð. Að öðru leyti verður úrskurðurinn hafður til leiðbeiningar eptirleiðis, að því leyti, er reikningsfærslu snertir.

e. Úrskurður amtsráðsins á reikningi Hólakirkju 1889—90, með áritun um fullnustu úrskurðarins.

f. Reikningur yfir tekjur og gjöld skólasjóðsins 1890—91, ásamt athugasemdum endurskoðenda og svörum stjórnarnefndarinnar.

g. Reikningur yfir tekjur og gjöld skólabúsins 1890—91, með athugasemdum endurskoðenda, svörum reikningshaldara og úrskurðartillögum stjórnarnefndarinnar.

h. Reikningur Hólakirkju 1890—91, með athugasemdum, svörum og úrskurðartillögum stjórnarnefndarinnar.

i. Endurrit af reikningi skólasjóðs 1891—92 til athugunar. Amtsráðið yfir fór skjöl þessi og úrskurðaði athugasemdir endurskoðenda við reikningana f, g. og h.

k. Framlagt var brjef stjórnarnefndarinnar, 30. f. m., þar sem hún leitar

5. dag septbr.mán. 1892.

98

samþykkis amtsráðsins til þess, að mega taka bráðabirgðalán upp á allt að 2000 kr. gegn sjálfskuldarábyrgð stjórnarnefndarmanna, þar fje vantaði til þess að skólahúsbyggingin, sem byrjað er á, kæmist upp, og í annan stað til þess að mega útvega ábyrgð þeirra 4 sýslufjelaga sem skólastofnunina eiga, til að taka lán, sem næmi hjer um bil þeirri upphæð, sem áður er nefnd, eða ef til vildi nokkuð meira, og sem mætti standa um lengri tíma, en það fje, sem stofnunin á nú fyrirbyggjandi, nemur hjer um bil 6500 krónum, sem eigi munu hrökkva til þess, að ljúka við smíði hússins.

Amtsráðið samþykkti, að stjórnarnefndin mætti taka hið umrædda bráðabirgðalán, og fól jafnframt stjórnarnefndinni að útvega ábyrgð hlutaðeigandi sýslunefnda fyrir láni úr landsbankanum, sem nægði til þess, að fullkomna húsið, og sem mætti standa ef unnt væri í 10—15 ár. Ábyrgð sýslunefnda yrði að vera orðuð á þá leið, að þær skuldbindi sig allar fyrir eina og ein fyrir allar, en að því leyti er snertir innbyrðis samband sýslunefndanna í þessu tilliti, byggir amtsráðið á því, að hvert sýslufjelag beri $\frac{1}{4}$ hluta lánsins.

1. Brjef skólastjórans á Hólum, 19. f. m., þar sem hann ber undir amtsráðið úrskurð stjórnarnefndarinnar um ýmisleg atriði, er snerta skyldur námssveina og rjettindi þeirra. Amtsráðið ályktaði, að leita skyldi álits stjórnarnefndarinnar um þetta skjal.

- m. Framlagt var annað brjef skólastjórans dags. 19. f. m., þar sem hann ber undir amtsráðið, hvort stjórnarnefndinni sje heimilt, að gera nokkrar verulegar breytingar, sem miða til þess, að auka skaðaprócentur hans eða draga úr gróðaprócentum fram yfir það, sem ákveðið hafi verið og venja hafi verið til, þegar honum var veitt forstaða skólans, að öðru leyti en því, sem ákveðið sje með hinni gildandi reglugjörð.

Amtsráðið ályktaði, að það gæti ekki fengizt við, að svara slíkri almennti fyrirspurn, en öðru máli væri að gegna, ef eitthvert sjerstaklegt mislíðarefni lægi fyrir í þessu tilliti milli skólastjóra og stjórnarnefndar, sbr. 5. gr. reglugjörðarinnar.

Fleiri mál komu eigi til umræðu og var því fundi slitið á 3. fundardeg.

Akureyri, 24. júní 1892.

J. Havsteen.

100

Skýrsla

um aðalfund amtsráðsins í austuramtinu 4.—6. júlí 1892.

Ár 1892, mánudaginn 4. júlí var aðalfundur amtsráðsins í austuramtinu settur og haldinn á Seyðisfirði af forseta amtsráðsins amtmanni J. Havsteen og amtsráðsmönnunum sjera Einari Jónssyni á Kirkjubæ og Sigurði búfræðing

Einarssyni á Hafursá. Amtsráðsmaður Jakob Gunnlögsson hafði teppst á leið- **100**
inni og kom ekki fyr en á öðrum fundardegi.

1. Forseti skýrði frá endurnýjaðri amtsráðsmannskosningu í Norður-Pingeyjarsýslu (sbr. Stj.tíð. 1891, bls. 120), sem fjell þannig að kosinn var verzlunarstjóri Jakob Gunnlögsson á Raufarhöfn.

Skrifari amtsráðsins var kosinn sjera Einar Jónsson í Kirkjubæ.

Ákveðið var að verja mætti til skipta við amtsráðið milli funda 40 kr.

2. Forseti lagði fram brjef landshöfðingja, 25. ág. f. á., sem prentað er í Stj.tíð. 1891, B, bls. 156—157, um skiptin á sjóðum, eignum og skyldum Norður- og Austuramtsins, og enn fremur brjef amtsins 14. maí s. á. um tillögur þess viðvíkjandi þessari skipting, sem fram fór um síðastliðin áramót, og skýrði forseti frá, hvernig skiptin hefðu fallið, sbr. tölul. 2. í skýrslu um fund amtsráðs Norðuramtsins 1.—3. júní 1892.
3. Framlagður var reikningur yfir tekjur gjöld jafnaðarsjóðs Norður- og Austuramtsins 1891, sem amtsráðið í Norðuramtinu hafði þegar úrskurðað. Amtsráðið yfirfór reikninginn og samþykkti hann.
4. Framlagðir voru eptirfylgjandi reikningar ýmsra sjóða fyrir 1891:
 - a. Búnaðarsjóðs Norður- og Austuramtsins.
 - b. Búnaðarskólasjóðsins, sem nú tilheyrir Norður-Pingeyjarsýslu.
 - c. Gjafasjóðs Guttorms prófests Þorsteinssonar.
 - d. Gjafasjóðs Pjeturs sýslumanns Þorsteinssonar.

Amtsráðið yfirfór reikninga þessa og samþykkti þá.

Forseti skýrði frá, að búnaðarsjóður Austuramtsins ætti nú sem stæði í peningum 107 kr. 15 aur., en þegar rentur í júnigjaldþaga nú koma inn, verða til í sjóði 172 kr. 67 aur. Amtsráðið ályktaði, að það, sem til yrði í sjóði við árslok næstu, skyldi leggjast til búnaðarskólans á Eyðum og hinar árlegu tekjur sjóðsins eptirleiðis fyrst um sinn.

5. Amtsráðið veitti sjera O. V. Gíslasyni 100 kr. af jafnaðarsjóði í sama tilgangi og amtsráð Norðuramtsins, (sbr. tölul. 9. í fundargjörð 1.—3. júní 1892).
6. Forseti framlagði bænarskrá frá forstöðunefnd kvennaskólans á Ytri-Ey, ásamt endurriti og reikningi skólans og skólaskýrslu fyrir 1890—91, um nokkurn styrk af jafnaðarsjóði Austuramtsins. Amtsráðið veitti skólanum 100 kr. úr jafnaðarsjóði en gekk út frá því sem sjálfsögðu, að námsmeyjar úr amtinu fengju aðgang að skólanum eins og hingað til.
7. Framlagt var brjef frá sýslumanninum í Eyjafjarðarsýslu, þar sem hann mæltist til þess, að amtsráðið vildi veita kvennaskólanum á Laugalandi styrk úr jafnaðarsjóði, og fylgdi brjefinu reikningur skólans 1891 og skóla-skýrsla fyrir 1891—92. Amtsráðið veitti skólanum 50 kr. styrk, en gekk út frá því sem sjálfsögðu, að námsmeyjar úr amtinu fengju aðgang að skólanum sem hingað til.
8. Forseti lagði fram brjef frá ritstjóra cand. phil. Skapta Jósepssyni, 4. þ. m., þar sem hann skýrir frá framkvæmdum sínum í Kaupmannahöfn til

100

þess að stofna bókasafn handa Austuramtinu. Hafði hann eptir framlögðum skilríkjum fengið 300 kr. styrk í 3 ár (1892, og 1893 og 1894) til stofnunar safnsins hjá hinu Classenska Fideikominis; enn fremur hafði Árna Magnússonar nefndin gefið til bókasafnsins þau rit, sem nefndin hefir gefið út og hafði til. Svo hafði og Þjóðvinaafjelagið gefið til hins fyrirhugaða bókasafns allar bækur, sem það hefur útgefið, og bókasöllumennirnir Hegel og Höst í Kaupmannahöfn gefið hvor nálægt 100 bækur. Þessar bækur eru í vörzlum ritstjórans, sem skýrði svo frá, að hann hefði fengið loforð frá hinu íslenzka bókmenntafjelagi og frá ýmsum bóksölum öðrum í Kaupmannahöfn, en áður voru nefndir, um bækur.

Amtsráðið ályktaði, að þakka skyldi ritstjóra Skapta Jósepssyni fyrir góðar framkvæmdir hans í þessu tilliti, og að stofna bókasafn fyrir Austuramtið, sem skyldi geymast á Seyðisfirði, og veitti safninu 200 kr. af jafnaðarsjóði fyrir yfirstandandi ár. Í stjórn safnsins voru kosnir: amtsráðsmaður sjera Einar Jónsson í Kirkjubæ, sem skyldi vera formaður nefndarinnar og gjaldkeri, ritstjóri Skapti Jósepsson og skólakennari Lárus Tómasson á Seyðisfirði, sem skyldi vera bókavörður og hafa í árleg laun 20 kr. fyrst um sinn, og voru nefnd þessari settar ýmsar reglur um stjórn og meðferð safnsins.

9. Var rædd og samþykkt áætlun um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs Austuramtsins 1893.

Tekjur:

1. Áætlaðar eptirstöðvar frá 1892	kr. 800,00
2. Jafnaðarsjóðsgjald	— 1600,00
	Kr. 2400,00

Gjöld:

1. Amtsráðið	kr. 500,00
2. Sáttamál	— 20,00
3. Heilbrigðismál	— 250,00
4. Menntamál	— 350,00
5. Heyrnar- og málleysingar	— 580,00
6. 6. afborgun og vextir af Skjálfandafljótsbrúarláninu	— 81,48
7. Kostnaður við notkun fangahússins á Eskifirði	— 50,00
8. Óviss gjöld	— 568,52
	Kr. 2400,00

10. Forseti lagði fram brjef landshöfðingja, 1. febr. þ. á., þar sem heimtað er álit amtsráðs og sýslunefndanna í Múlasýslunum um hina fyrirhuguðu sameining Austur-Skaptafellssýslu við Austuramtið, og hjer að lútandi brjef sýslumanna og sýslunefndanna eða álit þeirra um þetta mál. Enn fremur var framlagt brjef frá sýslunefndarmanni Þorvarði Kerúlf, 22. f. m., viðvíkjandi þessu máli.

Álit sýslunefndarinnar í Suður-Múlasýslu gengur út á, að sameiningin

fari fram eða komiðt á; á hinn bóginn hafa ýmsar skoðanir komið fram **100** um það, hvernig þessari sameining yrði bezt ákomið; 7 atkvæði eru með því, að Austur-Skaptafellssýsla sameinist við Austuramtíð í sveitarstjórnarlegu tilliti, en skuli eptir sem áður að öðru leyti tilheyra Suðuramtinu; svo hafa 6 atkvæði verið með því, að Austur-Skaptafellssýsla sameinist að öllu leyti við Austuramtíð, en þannig, að Austur-Skaptafellssýsla yrði sýsla sjer undir sjerstökum sýslumanni, en Múlasýslurnar látnar halda sjer eins og þær eru nú. Svo er tekið fram, að 2 sýslunefndarmenn hafi beðið atkvæði sín bókuð þannig, að Austur-Skaptafellssýsla yrði sýsla sjer, en ef það ekki fengist, vildu hlutaðeigendur ekki álíta það frágangssök, að nefnd sýsla verði sameinuð við Suður-Múlasýslu í eina sýslu, sem yrði hin nýja Suður-Múlasýsla, þannig að Mjóafjarðar, Norðfjarðar, Eyða, Valla og Skriðdalshreppar sameinuðust við Norður-Múlasýslu.

Álit meiri hluta sýslunefndarinnar í Norður-Múlasýslu fer fram á, að sameining Austur-Skaptafellssýslu við Austuramtíð eigi sjer stað þannig, að nefnd sýsla verði lögð til Suður-Múlasýslu, en úr henni skyldi aptur Eyðahreppur, Vallahreppur, Skriðdalshreppur, Mjóafjarðarhreppur, Norðfjarðarhreppur og Reyðarfjarðarhreppur leggjast til Norður-Múlasýslu. Minni hlutinn vill aptur að hinn síðast nefndi hreppur verði eigi tekinn frá syðri sýslunni.

Í framlögðu brjefi er sýslumaðurinn í Norður-Múlasýslu á móti þessu fyrirkomulagi, þar sem sýslan sje nógu stór eins og hún nú er; samt virðist hann ekki hafa neitt á móti því, að Eyðahreppur, Vallahreppur og Skriðdalshreppur verði lagðir undir Norður-Múlasýslu án launaviðbótar.

Í brjefi Þorvarðar læknis Kerúlfs eru ástæður færðar fyrir því, að Reyðarfjarðarhreppur sje lagður til Norður-Múlasýslu.

Eptir ítarlegar umræður um þetta mál varð niðurstaðan sú, að meiri hluti amtsráðsins (2 atkvæði, því einn amtsráðsmaður var ókominn) lagði það til að Austur-Skaptafellssýsla yrði að öllu leyti lögð undir Austuramtíð þannig að sýslan yrði sameinuð við Suður-Múlasýslu í eitt lögsagnarumdæmi og að Eyða, Valla, Skriðdals, Mjóafjarðar og Norðfjarðarhreppar í Suður-Múlasýslu yrðu sameinaðir við Norður-Múlasýslu; sýslumaðurinn í Suður-Múlasýslu skyldi helzt vera búsettur á Djúpavogi. Tillaga minni hlutans (forseta) var sú, að ef Austur-Skaptafellssýsla yrði lögð undir Austuramtíð þá skyldi það vera að öllu leyti, bæði í sveitarstjórnarlegu- og umboðslegu tillilli, og þannig að hún yrði sýsla eða lögsagnarumdæmi út af fyrir sig.

11. Forseti lagði fram frumvarp til reglugjörðar fyrir Suður-Múlasýslu um refaveiðar, notkun afrjetta og fjallskil m. fl. Amtsráðið staðfesti þetta frumvarp þannig, að það næði gildi 1. jan. 1893. Samt vildi amtsráðið taka það fram, að síðasti stafl. í 4. gr., um það, hvernig færi, ef skotmaður vanrækti skyldur sínar, yrði að skiljast á þá leið, að hlutaðeigandi gæti lagt mál sitt undir dóm, ef hann ekki gerði sig ánægðan með það, að

100

hreppsnefnd eigi vildi borga honum kaup hans. Að því leyti sem svo er ákveðið í 5. gr., að sá, sem drepí svonefndar hlaupatóur, skuli hafa fyrir hverja 6 kr., sem greiðist úr sýslusjóði, þá áleit amtsráðið, að þetta gjald væri skoðað sem sjerstök verðlaun, en kostnaður við vinnslu grenja greiðast annars úr sveitarsjóðunum, sbr. 7. gr. reglugjörðarinnar.

12. Frumvarpi til reglugjörðar fyrir Norður-Píngeyjarsýslu um fjallskil var synjað um staðfesting.
13. Frumvarpi til reglugjörðar fyrir Norður-Píngeyjarsýslu um eyðing refa var einnig synjað um staðfesting.
14. Forseti lagði fram brjef landshöfðingja 3. marz þ. á., þar sem hann út af áskorun neðri deildar alþingis 1891 um breyting á aðalpóstleiðinni í Píngeyjarsýslu og Norður-Múlasýslu (sbr. þingskjal 412), mælist til þess, að fá álit hlutaðeigandi sýslunefnda og amtsráða um það, hvort ástæða væri til að gera breytingu þá, sem áskorunin fer fram á. Forseti skýrði amtsráðinu frá hjer að lútandi álití sýslunefndanna í Píngeyjarsýslunum, sem fallast á tillögu neðri deildar í samhljóðun við álit það, sem nefndirnar höfðu látið uppi 1888, (sbr. þó tillögu sýslunefndarinnar í Norður-Píngeyjarsýslu um stefnu aðalpóstleiðar yfir Hólsstíg að Raufarhöfn), en sem eigi var farið eptir, heldur eptir álití amtsráðsins í Norður- og Austuramtinu, sbr. brjef landshöfðingja, 8. maí 1890, (Stj.tíð. 1890, B, bls. 74—75).

Forseti skýrði amtsráðinu frá niðurstöðu þeirri, sem amtsráðið í Norðuramtinu hefði komizt að á ný-afstöðnum fundi þess 1.—3. júní þ. á., sem er í samhljóðun við það álit, sem amtsráðið hafði látið uppi á fundi sínum 28.—29. júní 1888, en þar hafði amtsráðið haft fyrir augum, að einhverntíma mundi koma að því, að brúuð yrði Jökulsá á Fjöllum skammt frá Svinadal, og væri þá rjettast að leggja aðalpóstveginn þar um.

Framlagt var álit sýslunefndarinnar í Norður-Múlasýslu ásamt ítarlegri umsögn nefndar þeirrar, sem sýslunefndin hafði skipað til þess að íhuga þetta mál. Álitsskjöl þessi falla saman við ályktun neðri deildar alþingis 1891 um stefnu aðalpóstleiðarinnar eða göngu aðalpóstsins milli Akureyrar og Seyðisfjarðar, þó að því undanteknu, að aðalpóstleiðin skyldi ekki ganga norður að Sauðanesi og þaðan yfir Sauðanesháls, sem er illur yfirferðar, heldur að Ytri-Brekkum eða Þórshöfn og svo þaðan yfir Brekknaheiði, og skyldi pósturinn ekki þurfa að leggja leið sína um Krossavík, sem neðri deild alþingis tilnefnir. Auk þess hafa þessi álitsskjöl inni að halda ítarlegar tillögur um göngu aðalpósta um Norður-Múlasýslu.

Eptir ítarlegar umræður varð það niðurstaðan, að meiri hluti amtsráðsins (forseti og amtsráðsmaðurinn úr Norður-Píngeyjarsýslu), lagði það til, að það fyrirkomulag á aðalpóstleiðinni milli Akureyrar og Seyðisfjarðar, sem nú er, sbr. brjef landshöfðingja 8. maí 1890, hjeldist, svo og ganga aðalpóstsins milli nefndra staða og ganga aukapóstsins milli Grenjadarstaðar og Vopnafjarðar um Raufarhöfn.

Minni hluti amtsráðsins aðhylltist tillögur sýslunefndarinnar í Norður- 100
Múlasýslu að öllu leyti.

15. Forseti skýrði frá, hverjar aðgerðir hefðu fram farið á aðalpóstleiðinni í Suður-Múlasýslu 1891 fyrir þann helming sýsluvegasjóðsgjaldsins, sem nota skal til aðalpóstvega, og hvað vinna skyldi að vegabótum þar á yfirstandandi ári, og gat þess, að hann hefði góðar vonir um, að fje yrði veitt á næsta ári til vegagjörðar á Fjarðarheiði. Forseti gat þess að landshöfðingi hefði endurveitt 250 kr. til vörðuhleðslu á Möðrudalsheiði, sem framkvæmd verður nú í sumar.
16. Forseti lagði fram brjef sýslumannsins í Norður-Múlasýslu 5. þ. m. og þar með útdrátt úr gjörðabók sýslunefndarinnar, viðvikjandi fundarhaldi hennar 1. þ. m., þar sem minnst er á framkvæmdir búnaðarfjelaga. Amtsráðið áleit sjer þetta mál óviðkomandi.
17. Forseti lagði fram brjef sýslumannsins í Norður-Múlasýslu 5. þ. m. og útskrípt úr gjörðabók sýslunefndarinnar viðvikjandi samþykki til þess, að hreppsnefndin í Seyðisfjarðarhrepp megi verja 1300 kr. af innstæðu hreppsins til skólahúsbyggingar á Vestdalseyri. Amtsráðið áleit, að þetta mál næði eigi til sín, sbr. 26. gr. 6. sveitarstjórnartilskipunarinnar.
18. Reikningar búnaðarskólans á Eyðum, fyrir árin 18^{89/90}, 18^{90/91} og 18^{91/92} voru lagðir fram og úrskurðaðir.

Jafnframt þessu var lagt fram brjef sýslumannsins í Norður-Múlasýslu, 5. þ. m., ásamt endurriti af brjefi hans til sýslumannsins í Suður-Múlasýslu, 9. marz þ. á., en eptir því eiga að standa inni hjá síðar nefndum sýslumanni eða sýslusjóðnum 1262 kr. 43 a. Þetta áðurnefnda brjef sjest að vera lagt fram á fundi sýslunefndarinnar í Suður-Múlasýslu 30. marz til 1. apríl þ. á., en það sem bókað er um þetta mál undir tölulið 23 er enganveginn fullnægjandi, og ályktaði amtsráðið, að sýslumaðurinn í Suður-Múlasýslu skyldi láta frá sjer til gjaldkera skólans hið árlega tilfallandi búnaðarskólagjald jafnóðum og það til fjelli, því þetta gjald er engin tekjugrein sýslusjóðsins. Ennfremur ber sýslumanni tafarlaust að gera upp viðskipti sýslusjóða Múlasýslunnanna við sýslumanninn í Norður-Múlasýslu og borga út það, sem til kann að vanta af hálfu Suður-Múlasýslu, en það, að fé kann að leggjast til skólans úr Norður-Þingeyjarsýslu, kemur alls ekki þessu máli við.

19. Samkvæmt fyrirætlum landshöfðingja hafði forseti amtsráðsins leitað álita sýslunefnda um sameining hinna núverandi búnaðarskóla hjer á landi samkvæmt ályktun alþingis, og sjer í lagi leitt athygli að þingskjali 429 í C-deild alþingistiðindanna, sem er álit nefndar þeirrar, er neðri deildin skipaði til þess að ihuga þetta mál. Forseti skýrði frá því, að 3 af hinum 4 sýslunefndum í norðuramtinu hefðu verið á því, að hafa að eins 2 búnaðarskóla fyrir allt land, og skyldi þá annar vera fyrir norður- og austuramtíð; nefndin í Suður-Þingeyjarsýslu hafði sett nefnd til þess að ihuga þetta mál og segja álit sitt um það. Ennfremur skýrði forseti frá

100

niðurstöðu þeirri, sem amtsráðið í norðuramtinu hefði komizt að, sem var sú, að þeir tveir skólar, sem væru í norður- og austurlandi fengju að haldast fyrst um sinn, en á hinn bóginn var ráðið því ekki mótfallið, að einn búnaðarskóli væri fyrir bæði ömtin.

Sýslunefndin í Norður-Þingeyjarsýslu hafði sett nefnd til að semja álit um málið, er skyldi lagt fyrir næsta fund sýslunefndarinnar. Sömuleiðis höfðu sýslunefndirnar í Norður-Múlasýslu og Suður-Múlasýslu skipað nefndir til þess að íhuga þetta mál og segja álit sitt um það, en nú var að eins komið álit nefndarinnar í Norður-Múlasýslu, sem er það, að búnaðarskólunum verði haldið jafnmörgum og nú væru þeir, í samhljóðun við álit það, sem nefnd, er sýslunefndin hafði skipað og tveir alþingismenn sátu í, hafði látið uppi, og sem var lagt fram.

Það var samhuga álit amtráðsins, að rjett væri, að búnaðarskólar þeir, sem nú væru, fengju að haldast, og vildi, eins og sýslunefndin í Norður-Múlasýslu láta þá ósk í ljósi, að meiri styrkur yrði veittur skólanum á Eyðum úr landssjóði, en hann hingað til hefir orðið aðnjótandi.

20. Í sambandi við það spursmál, sem nú var rætt, stendur spursmálið um hluttekning Norður-Þingeyjarsýslu annaðhvort í búnaðarskólanum á Eyðum eða í skólanum á Hólum, og skírskotaði forseti til þess, sem gerst hafði í þessu tilliti á fundi amtsráðsins 3.—6. júní f. á. (sbr. Stj.tíð. 1891, B, bls. 127). Nú var komin yfirlýsing sýslunefndarinnar í Suður-Múlasýslu og vill hún taka Norður-Þingeyjarsýslu í sambandið með þeim skilyrðum, að sýslan leggi það til, sem hún á í búnaðarskólasjóði og hið árlega búnaðarskólagjald sitt, og taki tiltölulegan part í kostnaðinum við skólahaldið á Eyðum, en ef skólaeigninni yrði skipt, þá skyldi Norður-Þingeyjarsýsla eiga part í henni að tiltölu við upphæð þá, sem búnaðarskólasjóðshlutinn næmi.

Sýslunefndin í Norður-Múlasýslu hafði nú á fundi sínum 1. þ. m. látið í ljósi, að hún vildi taka Norður-Þingeyjarsýslu í samband við Múlasýslurnar um búnaðarskólalahaldið á Eyðum, með þeim skilyrðum, að til skólans rynni sá hluti, sem Norður-Þingeyjarsýsla á í búnaðarskólasjóði og hið árlega búnaðarskólagjald, og að sýslan öðlaðist þar með rjett til að eiga tiltölulegan hluta í skólaeigninni. Amtsráðið fjellst að öllu leyti á tillögur sýslunefndarinnar í Norður-Múlasýslu um þetta mál, þannig, að þessi tiltölulegi hluti reiknist eptir tillögum sýslufjelaganna til skólans frá upphafi, og vænti þess, að sýslunefndin í Suður-Múlasýslu, sem forseti aptur hafði lagt mál þetta fyrir með brjefi 7. f. m., mundi sýna þá tilslökun, að heimta eigi, að Norður-Þingeyjarsýsla tæki tiltölulegan part í hinum árlega kostnaði við skólalahaldið á Eyðum, enda mundi tillag sýslunnar í þessu tilliti verða mjög lítið, og svo væri slíkt skilyrði ekki heimtað fyrir sameining Norður-Þingeyjarsýslu við norðuramtið um Hólaskóla. (Framhald.).

VEITT SÝSLAN.

5. september var kaupstjóri *Tryggvi Gunnarsson*, r. af dbr. og dbrm. af landshöfðingja skipaður framkvæmdastjóri landsbankans frá 1. maí 1893 að telja.

Skýrsla

um aðalfund amtsráðsins í austuramtinu 4.—6. júlí 1892.

(Framh.).

Ef nú ályktun sýslunefndarinnar í Suður-Múlasýslu færi í þá átt, sem amtsráðið vonaði eptir og álitu æskilegast, ályktaði það, að biðja landshöfðingja að skipa svo fyrir, að Norður-Píngeyjarsýsla tæki þátt í skólahaldinu á Eyðum með þeim skilmálum, sem sýslunefndin í Norður-Múlasýslu og amtsráðið stingur upp á, en skyldi sýslunefndin í Suður-Múlasýslu móti von verða því alveg fráhverf, að fylgja amtsráði og sýslunefndinni í Norður-Múlasýslu, þá væri ekki annað fyrir, en að Norður-Píngeyjarsýsla gengi í fje­lagsskap við norðuramtíð um Hólaskóla, sem væri þó heldur óviðkunn­legt og til tjóns fyrir Eyðaskólann.

21. Samþykkt var, að sýsluvegasjóður Norður-Múlasýslu tæki að sjer þriðjung af 4,000 kr. láni, sem Seyðisfjarðarhreppur vill taka til þess að brúa Fjarðará.
22. Samþykkt var, að sýslunefndin í Norður-Múlasýslu mætti verja 750 kr. á þessu ári og 750 kr. næsta ár til gufubátsferða um Lagarfljótsós, ef fje fengist á móti úr landssjóði, sem amtsráðinu þótti eigi líklegt.
23. Forseta var falið að staðfesta frumvarp til fjallskilareglugjörðar fyrir Norður-Múlasýslu, þegar frumvarpið kæmi frá sýslumanni, eða synja því um staðfestingu, eptir því sem við ætti.
24. Fram voru lög eptirnefnd eptirrit af gjörðabókum sýslunefnda, sem voru yfirfarin:
 - a. Frá Norðurpíngeyjarsýslu fundargjörðir frá 12. júní 1891 og frá 4.—6. apríl 1892.
 - b. Frá Norður-Múlasýslu fundargjörðir frá 8. oktbr. 1891, frá 19. apríl 1892 og frá 1.—2. júlí s. á.

Sýslunefndin hafði jafnað niður of háu sýslusjóðsgjaldi og var það samþykkt.

 - c. Frá Suður-Múlasýslu fundargjörðir frá 6. október 1891 og frá 30.—31. marz 1892.

Samkvæmt beiðni sýslunefndarinnar samþykkti amtsráðið, að sýslunefndin mætti jafna niður 1687 kr. og 14 aur., eða 21 e. á hvert hundrað, sem fer langt fram úr því, sem mátti jafna niður, sem sje 760 kr. og 80 aur. samkvæmt 43. gr. (sbr. 26. gr.) sveitarstjórnartilskipunarinnar. Á fundi sínum 6. nóvbr. f. á, hafði sýslunefndin ályktað, að leggja 250 kr. í 2 ár til þess, að koma upp gufudragferju á Lagarfljótsós upp á væntanlegt til­lag upp á 6000 kr. úr landssjóði, sbr. fjárlögin 1892—93, 12. gr. C., e. Út af þessu hafði forseti í brjefi til sýslumannsins, dags. 5. jan. þ. á., látið í ljósi, að tillagið mundi ekki fást út borgað úr landssjóði með þessu móti, því tillagið væri veitt til gufubátsferða á austfjörðum. Forseti hafði því ráðið til þess, að sýslunefndin tæki þetta málefni til ítarlegrar yfirvegunar

7. dag septbr.mán. 1892.

á næsta aðalfundi sínum, en á þeim fundi felldi nefndin málefnið frá frekari umræðu; svo hefir nefndin sett í áætlun sína um tekjur og gjöld sýslusjóðsins 1892, 250 kr. til »gufuskipsferða á Austfjörðum«. Forseti lýsti því yfir, að hann ljeti sjer það liggja í ljettu rúmi, þótt sýslunefndin gengi út frá því, að fje, sem í fjárlögunum væri ætlað til gufuskipsferða á Austfjörðum, fengist útborgað til þess að koma upp gufuferju á Lagarfljótsós. Amtsráðið veitti samþykki sitt til þess, að áðurnefndar upphæðir mættu greiðast úr sýslusjóði, þótt það lægi í augum uppi, að þetta fjárframlag mundi lítið duga nema styrkurinn fengist úr landssjóði.

25. Fram voru lagðir til rannsóknar og úrskurðaðir eptirnefndir sýslusjóðs-reikningar fyrir 1891, sem forseti ráðsins hafði yfirfarið.

a. Við reikninginn úr Norður-Þingeyjarsýslu fannst ekkert að athuga og var hann því samþykktur.

b. Við reikninginn úr Norður-Múlasýslu fannst að eins að athuga, að fylgiskjöl 6, 7, 8 og 14 um fæðispeninga og ferðakostnað sýslunefndarmanna úr Fljótsdalshrepp, Fellnahrepp, Hlíðarhrepp og Jökuldalshrepp eru að eins yfirlýsingar oddvita, og þarf að senda kvittanir hlutaðeigandi sýslunefndarmanna. Með því skilyrði, að þetta yrði gert sem fyrst, samþykkti amtsráðið reikninginn. Út af því, að þessi reikningur kom eigi til forseta tyr en í gær (5. júlí) vildi amtsráðið leiða athygli sýslumanns að fyrirmælum 41. gr. sveitarstjórnartilskipunarinnar, en samt væri nóg að reikningar væru endurskoðaðir af endurskoðanda sýslunefndarinnar á aðalfundi nefndarinnar.

c. Við reikninginn úr Suður-Múlasýslu hafði endurskoðandi gert þær athugasemdir, sem ritaðar eru á reikninginn.

Jafnframt því, að geta þess, að svör reikningshaldara væru eigi allveg fullnægjandi, lagði amtsráðið úrskurð á þessar athugasemdir.

26. Forseti lagði fram til rannsóknar og úrskurðar eptirfylgjandi sýsluvegasjóðsreikninga fyrir 1891.

a. Við reikninginn úr Norður-Þingeyjarsýslu fannst ekkert að athuga og var hann því samþykktur.

b. Við reikninginn úr Suður-Múlasýslu hafði endurskoðandi sýslunefndarinnar gert athugasemdir og var úrskurður lagður á þær.

Reikningurinn úr Norður-Múlasýslu var ókominn, og fól amtsráðið forseta að úrskurða hann, þá er hann væri kominn; jafnframt vildi ráðið leiða athygli sýslumannsins að fyrirmælum 41. gr. sveitarstjórnartilskipunarinnar.

27. Amtsráðið samþykkti að borga mætti 8 kr. úr jafnaðarsjóði fyrir fundarstofu með hita.

Fleiri mál komu eigi til umræðu og var svo fundi slitið.

J. Havsteen. Einar Jónsson. Sigurður Einarsson. Jakob Gunnlögsson.

Akureyri, 12. ágúst 1892.

J. Havsteen.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs Norður- og Austuramtsins 1891.

Tekjur:

	kr.	a.	kr.	a.
1. Í sjóði f. á.:				
a. Óendurgoldnar fyrirframborganir frá 1885	255	92		
b. — — — — — 1886	89	20		
c. Ógildið jafnaðarsjóðsgjald úr Suður-Múlasýslu	86	89		
d. Í peningum	2406	12	2838	13
2. Samkvæmt brjefti amtsráðsins 17. febr. 1891 var 10 a. jafnað niður á hvert gjaldskytt lausafjórðundrað Jafnaðarsjóðsgjald				
úr Húnavatnssýslu	337	25		
— Skagafjarðarsýslu	315	15		
— Eyjafjarðarsýslu	354	90		
— Þingeyjarsýslu	396	75		
— Norður-Múlasýslu	405	05		
— Suður-Múlasýslu	365	65	2174	75
3. Eptirstöðvar af jafnaðarsjóðsgjaldi 1890 úr Suður- Múlasýslu			86	89
4. Endurgoldnar fyrirframborganir				
a. Fyrir selda karbólsýru á Húsavík	11	58		
b. — — — — — Oddeyri	51	15	62	73
			5162	50

Gjöld:

	kr.	a.	kr.	a.
1. Kostnaður við amtsráðið:				
a. Fyrir mót á amtsráðsfundi 3.—5. júní	65	00		
b. — skriptir við amtsráðið	50	00		
c. — band á Stjórnartíðindi	2	50	117	50
2. Sáttamál:				
a. Ferðakostnaður sáttasemjara í utanhjæðssáttam.	4	00		
b. Fyrir sáttabók	2	00	6	00
3. Heilbrigðismál:				
a. Fyrir bólusetningar	435	75		
b. — ómök við að kveikja bólu	92	25		
c. — prentun bóluvottorða	20	00		
d. — bólusetningabók	2	00	550	00
4. Menntamál:				
a. Til kvennaskólans á Laugalandi	300	00		
b. — — — — — Ytri-Ey	300	00		
c. — amtsbókasafnsins	265	34		
d. — sjera O. V. Gíslasonar	100	00	965	34
			Flyt	1638 84

		Flutt	kr. a.
5.	Heyrnar- og málleysingar:	kr. a.	1638 84
a.	Meðlag með Pjetri Bjarnasyni frá 1. jan. til 24. maí	75 00	
b.	Meðlag með Guðbjörgu Jóhannesdóttur fyrir sama tíma	75 00	150 00
6.	Ýmislegt:		
a.	4. afborgun og leigur til 4. nóv. 1891 af Skjálfa- andafljótsbrúaláninu	400 00	
b.	Kostnaður við að semja verðlagsskrár	63 00	
c.	— — prentun verðlagsskráreyðublaða	17 00	
d.	— — notkun fangahússins á Akureyri	27 66	507 66
7.	Til endilegra útgjalda færirst skaði, sem varð við sölu á karbólsýru á Oddeyri		38 05
8.	Til jafnaðar færirst tekjuliður 3		86 89
9.	— — — — — 4		62 73
10.	Í sjóði til næsta árs:		
a.	Óendurgoldnar fyrirframborganir frá 1885	244 34	
b.	Í peningum	2433 99	2678 33
			5162 50

Skrifstofu Norðuramtsins og Austuramtsins, 2. jan. 1892.

J. Havsteen.

Framanstandandi reikning hefur amtsráðið á fundi sínum í dag endurskoðað og samþykkt án breytinga.

Í amtsráði Norðuramtsins, 1. júní 1892.

J. Havsteen. Einar Ásmundsson. B. G. Blöndal.

M. Sigurðsson. Ólafur Briem.

Framanstandandi reikning hefir amtsráðið á fundi sínum í dag endurskoðað og samþykkt án breytinga.

Í amtsráði Austuramtsins, 4. júlí 1892.

J. Havsteen. Einar Jónsson. Sigurður Einarsson.

Yfirlit

yfir efnahag sýsluvegasjóða í norðuramtinu 1891.

1. Húnavatnssýsla.

Tekjur:

	kr. aur.	kr. aur.
1. Eign frá fyrra ári	39 76	
2. Sýsluvegagjald	821 74	
3. Aðrar tekjur	» 80	
4. Endurborgun af láni	10 »	
5. Til jafnaðar fært	88 88	
		961 18

	Gjöld:	kr. a.	kr. a.
1. Borguð lán		55 68	
2. Ýmisleg útgjöld		10 »	
3. 9. afborgun og vextir af landssjóðsláni		320 »	
4. Varið til aðalpóstleiða		90 87	
5. Ennfremur varið til aðalpóstleiða fram- yfir það sem skylt var		88 88	
6. Til jafnaðar fært		10 »	
7. Eign til næsta árs		385 75	
			961 18

2. Skagafjarðarsýsla

Tekjur:

1. Eign frá f. á.	51 46	
2. Sýsluvegagjald	1004 56	
3. Tillag úr einum hreppavegasjóði . .	20 »	
		1076 02

Gjöld:

1. Vegabótakostnaður	754 67	
2. Annar kostnaður	116 »	
3. Eign til næsta árs.	205 35	
		1076 02

3. Eyjafjarðarsýsla.

Tekjur:

1. Eign frá f. á.	382 85	
2. Eptir úrskurði amtsráðsins á reikningn- um 1891	1 »	
3. Sýsluvegagjald	1026 40	
4. Borguð útistandandi gjöld frá fyrri árum	113 10	
5. Endurborgað af landssjóði fyrir vega- bætur á aðalpóstleið	114 33	
		1637 68

Gjöld:

1. Vegabótakostnaður	1207 65	
2. Annar kostnaður	12 »	
3. Til jafnaðar fært	113 10	
4. Eign til næsta árs, þar með talin úti- standandi sýsluvegagjöld	304 93	
		1637 68

4. Suður-Þingeyjarsýsla.

Tekjur:

1. Eign frá f. á.	48 64	
2. Sýsluvegagjald	891 22	
3. Endurborgun úr landssjóði á framlagi til aðalpóstvega 1890.	130 88	
		1070 74

	Gjöld:	kr. a.	kr. a.
1. Vegabótakostnaður m. m.		617	33
Eign til næsta árs.		453	41
			1070 74

Íslands norðuramt og austuramt.

Akureyri 18. júlí 1892.

J. Havsteen.

Yfirlit

yfir efnahag sýslusjóða í norðuramtinu 1891.

1. Húnavatnssýsla.

Tekjur:

	kr. aur.	kr. aur.
1. Eign frá f. á.	88	97
2. Niðurjöfnun 10 aur. á hundrað . . .	1064	39
		1153 36

Gjöld:

1. Kostnaður sjóðsins	921	50
2. Eign til næsta árs.	231	86
		1153 36

2. Skagafjarðarsýsla.

Tekjur:

1. Eign frá f. á.	287	23
2. Niðurjöfnun 10 aur. á hundrað . . .	1088	99
3. Aðrar tekjur	211	23
		1587 45

Gjöld:

1. Kostnaður sjóðsins	1026	50
2. Eign til næsta árs.	560	95
		1587 45

3. Eyjafjarðarsýsla.

Tekjur:

1. Eign frá f. á.	1101	03
2. Niðurjöfnun, 12 aur. á hundrað . . .	1376	62
3. Endurborguð lán og greidd vangoldin sýslusjóðsgjöld frá f. á.	259	54
4. Aðrar tekjur	100	»
		2837 19

Gjöld:

1. Kostnaður sjóðsins	1848	95
2. Til jafnaðar fært	259	54
3 Eign til næsta árs	728	70
		2837 19

4. Suður-Þingeyjarsýsla

1892

Tekjur:		kr.	a.	kr.	a.
1. Eign frá f. á.		447	03		
2. Niðurjöfnun. 13 aur. á hundrað . . .		1051	80		
3. Aðrar tekjur, þar með talin endurborg- uð lán		451	20		
				1950	03

103

Gjöld:

1. Kostnaður sjóðsins	1849	50		
2. Eign til næsta árs	100	53		
				1950 03

Íslands norðuramt og austuramt.

Akureyri 18. júlí 1892.

J. Havsteen.

Reikningar

104

yfir tekjur og gjöld sjóða, sem standa undir stjórn og umsjón amtsráðsins í
Norður- og Austuramtinu 1891.

I. Búnaðarsjóður Norður- og Austuramtsins.

Tekjur:

	kr.	a.	kr.	a.
1. Í sjóði 1. jan. 1891:				
a. Í uppsegjanlegum konunglegum skuldabréfum . .	1430	18		
b. Innritunarskirteini A. fol. 98	400	00		
c. Í skuldabréfum einstakra manna	2400	00		
d. Í peningum	451	13	4681	31
2. Vextir:				
a. Af uppsegjanlegum kgl. skuldabréfum	57	21		
b. — innritunarskirteini A. fol. 98	14	00		
c. — skuldabréfum einstakra manna	88	23	159	44
3. Til jafnaðar færast gjaldliður 1			450	00
				5290 75

Gjöld:

1. Lánað gegn fasteignarveði	450	00		
2. Í sjóði við árslok:				
a. Í uppsegjanlegum kgl. skuldabréfum	1430	18		
b. Innritunarskirteini A. fol. 98	400	00		
c. Í skuldabréfum einstakra manna	2850	00		
d. Í peningum	160	57	4840	75
				5290 75

II. Búnaðarskólasjóður Norður- og Austuramtsins.

Tekjur:

	kr. a.	kr. a.
1. Í sjóði 1. jan. 1891:		
a. Í lánum mót veði	850 00	
b. Í peningum	548 50	1398 50
2. Vextir af veðskuldum		32 00
3. Búnaðarskólagjald úr Norður-Píngeyjarsýslu		56 39
4. Til jafnaðar færist gjaldliður 1		600 00
		<u>2086 89</u>

Gjöld:

1. Lánað gegn handveði		600 00
2. Í sjóði við árslok:		
a. Í lánum mót veði	1450 00	
b. Í peningum	36 89	1486 89
		<u>2086 89</u>

III. Gjafasjóður Guttorms prófasts Þorsteinssonar.

Tekjur:

	kr. a.	kr. a.
1. Í sjóði 1. jan. 1891:		
Innritunarskírteini A. fol. 91		1600 00
2. Vextir frá 11. júní 1890 til 11. júní 1891		56 00
		<u>1656 00</u>

Gjöld:

1. Styrkur veittur Frimanni Ágústssyni á Ljótssstöðum		56 00
2. Í sjóði við árslok:		
Innritunarskírteini A. fol. 91		1600 00
		<u>1656 00</u>

EMBÆTTASKIPAN OG LAUSN FRÁ EMBÆTTI.

15. ágúst var sýslumanni í Ísafjardarsýslu og bæjarfógeta á Ísafirði *Skúla Thoroddson* af ráðgjafanum fyrir Ísland vikið frá embætti um stundarsakir frá 1. sept. að telja, fyrir grun um brot gegn 125., 127., 135., 142., og 144. grein hinna almennu hegningarlaga.

29. ágúst var yfirjettarmálfærslumaður, cand. jur. *Lárus K. Bjarnason* af landshöfðingja settur til þess fyrst um sinn á eigin ábyrgð að gegna sýslumannsembættinu í Ísafjardarsýslu og bæjarfógetaembættina á Ísafirði frá 1. sept. að telja.

Reikningar

104

yfir tekjur og gjöld sjóða, sem standa undir stjórn og umsjón amtsráðsins í
Norður- og Austuramtinu 1891.

(Framh.).

IV. Gjafasjóður Pjeturs sýslumanns Þorsteinssonar.

Tekjur:

	kr.	a.	kr.	a.
1. Í sjóði 1. jan. 1891:				
a. Í uppsegjanlegum kgl. skuldabréfum	1089	66		
b. Innritunarskirteini A. fol. 90.	800	00		
c. Í skuldabréfum einstakra manna	1050	00		
d. Í peningum	40	80	2980	46
2. Vextir:				
a. Af uppsegjanlegum kgl. skuldabréfum	43	59		
b. — innritunarskirteini A. fol. 90	28	00		
c. — skuldabréfum einstakra manna	40	00	111	59
			3092	05

(Framh.).

Gjöld:

1. Styrkur veittur tveim fátækum bændum í Vallanes- sókn, Guttormi Vigfússyni á Strönd og Sigurði Pálssyni í Beinárgerði			113	58
2. Í sjóði við árslok:				
a. Í uppsegjanlegum kgl. skuldabréfum	1089	66		
b. Innritunarskirteini A. fol. 90	800	00		
c. Í skuldabréfum einstakra manna	1050	00		
d. Í peningum	38	81	2978	47
			3092	05

V. Prentsmiðjusjóður Norður- og Austuramtsins.

Tekjur:

	kr.	a.	kr.	a.
1. Í sjóði 1. jan. 1891:				
Í skuldabréfum einstakra manna	2700	00		
2. Vextir af skuldabréfum			108	00
			2808	00

Gjöld:

1. Styrkur veittur:				
a. Námspiltum á Möðruvallaskóla, Páli Bergssyni og Jóni Stefánssyni	54	00		
b. Námsmeyjum á Laugalandsskóla, Sigríði Jónsdóttur og Þorbjörgu Guðmundsdóttur	54	00	108	00
			Flyt	108 00

16. dag septbr.mán. 1892.

	Flutt	108 00
2. Í sjóði við árslok:		
Í skuldabriefum einstakra manna		2700 00
		<u>2808 00</u>

VI. *Styrktarsjóður fátækra ekkna og munaðarlausra barna í Eyja-
fjarðarsýslu og Akureyrarkaupstað.*

Tekjur:

	kr. a.	kr. a.
1. Í sjóði 1. jan. 1891:		
a. Jörðin Einarssstaðir með Pjetursborg	2000 00	
b. Peningar	0 42	
c. Í sparissjóði	<u>140 00</u>	2140 42
2. Jarðarafgjöld:		
a. Landskuld í fardögum 1891:		
1. 12 sauðir veturgamlir eptir gangverði $7,40^{1/2} =$	88 86	
2. 40 pör tvinnabandsgjaldsokka . . . $0,50 =$	20 00	
b. Leigur haustið 1891, 80 pd. smjörs . . . $0,52^{1/2} =$	<u>42 00</u>	150 86
3. Í gjafahirzlunni fundust		30 40
4. Vextir af sparissjóðsinnlögum til 1. desbr. 1891		8 99
5. Til jafnaðar færirst gjaldliður 3.		<u>41 03</u>
		2371 70

Gjöld:

1. Styrkur veittur 14 ekkjum		140 00
2. Lás fyrir gjafahirzluna		» 65
3. Lagt í sparissjóð		41 03
4. Eign við árslok:		
a. Jörðin Einarssstaðir með Pjetursborg	2000 00	
b. Í sparissjóði	<u>190 02</u>	2190 02
		<u>2371 70</u>

VII. *Bókasafn Norður- og Austuramtsins.*

Tekjur:

	kr. a.
1. Í sjóði 1. jan. 1891	90 05
2. Styrkur úr landssjóði	200 00
3. » » jafnaðarsjóði	265 34
4. Tillög frá notendum safnsins	38 00
5. Aðrar tekjur	1 50
6. Skuld við reikningshaldara ,	<u>15 11</u>
	610 00

Gjöld:

104

1.	Fyrir bækur	165 72
2.	» bókband	66 78
3.	» ritaukaskrá	190 34
4.	» bókasafnsstofuna 6. afborgun	100 00
5.	Bókavarðarlaun	50 00
6.	Annar kostnaður	28 16
7.	Eptirstöðvar við árslok:	
	Óborguð tillög	9 00
		610 00

Skrifstofu Norðuramtsins og Austuramtsins, 1. marz 1892.

J. Havsteen.

Amtsráðið í austuramntinu gjörir kunnugt: Samkvæmt lögum 22. marz 1890 um löggiltar reglugjörðir sýslunefnda, er hjermeð staðfest og löggilt eptirfylgjandi

105

REGLUGJÖRÐ

fyrir Suður-Múlasýslu um refaveiðar, notkun afrjetta, fjallskil m. fl., sem samin er af sýslunefndinni þar, og skal reglugjörðin öðlast gildi 1. jan. 1893.

I. *Um hreinsun afrjetta og heimalanda frá dýrbíti.*

1. gr.

Allir búendur, sem sauðfje eiga, eru skyldir að gjöra þrjár grenjaleitir hvert vor í heimalöndum og afrjettum hverrar sveitar. Skal hreppsnefndin ákveða leitardaga hvert sinn, nokkrum dögum fyrirfram með seðli, og hverjir búendur skuli leggja menn til leitar á afrjettir og ákveða leitarsvæði. Skal engu ráða um þessa kvöð, hverjir afrjettina nota, þó þannig, að þetta á ekki við þar, sem tveir eða fleiri afrjettir tilheyra sömu sveit (hrepp), því þar, sem svo stendur á, skal hreppsnefnd helst láta hvern leita í þeirri afrjett, sem hann notar. Rjett er hreppsnefnd að kveðja tvo menn til leitar frá þeim, sem flest fje eiga og liðflestir eru. Enda er henni rjett, að veita nokkrum bágstöddum einyrkjum undanþágu frá sumum grenjaleitum í afrjett. Leitir í heimalöndum skal hún ákveða jafnframt. Þar má hún undantaka sum þau heimalönd, sem svo eru litil, að heita má, að daglega sje um þau gengið, enda sjeu þar eigi grenjastöðvar og landið náí ekki til fjalls.

Refaleitardaga skal ákveða aðra í heimalöndum og aðra í afrjettum, nema hvorttveggja verði hæglega leitað sama dag.

Nú hlýðir búandi ei fyrirmælum hreppsnefndar, að leggja mann í grenjaleitir ákveðna daga, og er hann þá sekur 5 til 10 kr., er hann vanrækir að leggja mann í grenjaleit. Sama varðar, ef búandi leggur til ónýtan mann í leit. Ræður um það álit leitarforingja, hversu nýtur sá var.

Nú kemur upp dýrbitur eptir allar grenjaleitar, og skipar þá hreppsnefnd nýjar leitir, ákveður tölu leitarmanna og hverjir leita skuli. Rjett er, að

105 þeim, sem í þær leitir leggja, sje goldinn tilkostnaður þeirra úr sveitarsjóði eptir sanngjörnum reikningi.

2. gr.

Grenjaleitarmenn á hverju afrjettarsvæði skulu kjósa sjer leitarforingja, nema hreppsnefnd hafi áður gjört það. Ber öllum í hverri leit að hlýða fyrir-mælum leitarforingja. Skyldur er hver að taka við kosningu sem leitarforingi, ella sekur um 1—5 krónur.

3. gr.

Hreppsnefndin skal útvega skotmenn nógu snemma hvert vor, einn eða fleiri á greni, sem finnast kynni í heimalöndum eða afrjettum sveitarinnar, og eru menn skyldir að láta sig fala, gegn sanngjarnri borgun, nema þeir sanni lögleg forföll. Búandi, sem greni finnst í landi hans, skal leggja til vökumann á greni með skotmanni gegn borgun. Nú hefir hann eigi nýtan mann til, og ákveður þá hreppsnefnd annan, eða búandi útvegar hann.

4. gr.

Þegar greni finnst, skal fara með það, þangað til skotmaður kemur, eptir fyrirsögn leitarforingja, og hafi hann til þess ákveðna reglu í sveitarsamþykkt.

Nú veikist skotmaður eða fatlast á annan hátt, svo hann verður að yfirgefa greni, skal hann tafarlaust tilkynna það hreppsnefnd; en vökumaður annast greni, þar til hreppsnefnd gjörir ráðstafanir á ný.

Sýni skotmaður eða vökumaður skaðlega vanrækt um vinnzlu grens, og það verður sannað, missa þeir af kaupi eptir málavöxtum, eptir því sem hreppsnefnd ákveður. Skjóta má úrskurði hreppsnefndar til sýslunefndar.

5. gr.

Skotmaður skal fá 3 kr. fyrir fyrra dýrið, er hann vinnur á greni, og 5 krónur fyrir hið síðara, en 50 aura fyrir yrðling hvern, auk daglauna; sanna verður hann fyrir hreppsnefnd, að hann hafi unnið dýrin.

Nú sýna einhverjir sveitamenn dugnað í því að eyða refum með dýrhundum, skotum úr skothúsum, dýrabogum, gildrum eða með því að ganga uppi refi og skjóta þá o. s. frv., skal borga þeim 6 kr. fyrir hvert unnið dýr; það greiðist úr sýslusjóði. Bani maður tóu (á þennan hátt) og vilji laun fyrir taka, skal hann sýna skinnið hreppstjóra eða oddvita, er þá brennir eða sker mark í ilveginn, og gefur síðan vottorð um.

6. gr.

Til að eyða refum skal og bera út eitur, eitrad kjöt, grotta eða hvað annað, er henta þykir, á haustum og vetrum, á afrjettir sveitarinnar og á fjöll, sem að henni liggja. Skal hreppsnefnd á hausti hverju skipa menn til að framkvæma það, og segja fyrir um staði og aðferð við eitrunina.

Sýni hreppsnefnd, eða þeir, er hún skipar til að framkvæma eiturútburð vanrækslu í því, varðar það sektum.

7. gr.

Alla reikninga um kostnað til refaveiða á grenjum og við eiturútburð skulu þeir, sem að því vinna og verja fje til, leggja fram fyrir hreppsnefndina

hvert ár fyrir hausthreppamót. Skal nefndin yfirfara þessa reikninga og laga þá þar, sem þess þykir þurfa, og samþykkja þá síðan. Kjósa má hún búendur 1 eða fleiri með sjer til að endurskoða reikningana og stinga upp á breytingum. Allan kostnað til refaveiða, annan en þann, sem um er talað í síðari kafla 5. greinar, skal borga af sveitarsjóði; endurborga skulu afrjettarbændur, sem afrjettartoll taka, sjóðnum helming þess, sem af honum er borgað fyrir greni í þeirra afrjettarlöndum, þó aldrei meira en nemur hálfum afrjettartolli. Þeir skulu og skyldir vera að bera út eitur á sína afrjetti borgunarlaust. Eitur og það sem eitrað er má borga þeim. Sama skal og gilda með eiturútburð í heimalöndum. Öðrum, sem eigi ráða afrjettum, má greiða borgun fyrir eiturútburð á afrjettir.

II. *Um fjármörk.*

8. gr.

Hver fjáreigandi skal hafa eyrnamark fyrir sig á fje sínu, og brennimark eða önnur skýlaus einkenni, ef hann vill og mark verður óglögg. Sama mark (eða annað) skal hann hafa á hestum sínum, ef hann vill marka. Mark sitt skal hann marka svo skýrt, að auðþekkt sje.

Hver hreppur skal eiga mark og brennimark.

9. gr.

Hver hreppsnefnd skal mörkum safna til nýrrar markaskrár fimmta hvert ár á vetri eptir nýár; skal þá hver, sem eyrnamark á, brennimark eða einkenni á fje eða gripum, segja til þess, og láta vandlega rita, og greiða ákveðna borgun fyrir mark sitt og einkenni. Hreppsnefnd raðar mörkum niður í sín. um hreppi eptir fyrirmælum sýslunefndar, og lætur þá skrá liggja til sýnis hreppsbúum í tvær vikur, sem skal auglýst með sedli; afhendir síðan sýslunefnd á vörfundi; þá kýs sýslunefnd menn til að raða skipulega niður mörkum sýslunnar og annast um prentun skrárinnar.

10. gr.

Nú er samt ekki mark einhvers í skránni og enginn rjettarmanna þekkir mark hans, skulu rjettarstjórar fara með það fje eins og óskilafje. Komi eigandi síðar til, fær hann fje sitt, en borgar allan kostnað sem fyrir því hefur hafður verið, og auk þess hæfilega þóknun, er renni í sveitarsjóð þess hrepps, sem fjeð er í, fyrir vanrækslu sína. Geti hann sannað, að hann hafi ekki vanrækt skyldu sína samkv. 9. og 11. gr., er hann sýkn.

11. gr.

Þegar einhver tekur upp mark, eptir að safnað er mörkum til markaskrár, og áður en til nýrrar er safnað, eða kemur að með mark inn í sýsluna, þá skal hann þegar auglýsa það nefnd síns hrepps og öðrum hreppsnefndum sýslunnar, svo og hið sama næstu hreppum hinnar sýslunnar, og skulu þær sjá um, að slíkt mark verði inn fært í markaskrá hvers rjettarbónda. Ef hann vanrækir það, fer, sem segir í 10. gr., að fje hans er óskilafje; þó má hann fá það borgunarlaust, er hann kemur til, ef mark hans er í gildandi markaskrá næstu sýslu. Nú ber það til, að mark verður rangprentað í markaskrá,

105 og skal eigandi þegar auglýsa það sinni hreppsnefnd og hinum öðrum nefndum sýslunnar. Nú sannast, að mark er misprentað, og eigandi ekki hefur getað lagfært það, eða að hreppsnefnd hefur vanrækt að láta innfæra í rjettar markaskrár, og er þá eigandi vítalaus.

Um sam-mörk fjáreigenda gildir það, sem á er kveðið í landsleigubálki Jónsb. 48. kapitula.

III. *Um notkun afrjettu.*

12. gr.

Afrjett er þar, sem venja hefur verið, enda sje eigi búsmala haldið þar á sumrum að staðaldri, og eptir því skal í hverri sveit aðgreina afrjettarlönd og heimalönd og ákveða takmörk. Til þess skulu bændur kjósa 3 kunnuga hreppsmenn. Skulu þau takmörk gilda, er þeir ákveða. Rjett er að kjósa til þessa 3 menn í tveimur eða fleiri stöðum í víðlendum hreppum. Ákvæði gjörðarmanna skulu rituð í gjörðabók hreppsins, eða geymd við skjalasafn hans.

13. gr.

Hver búandi er skyldur til að reka geldfje sitt og lömb og þeirra, sem hjá honum eiga fje, á einhverja sveitarafrjett ellegar á afrjett annara sveita, og er honum það heimilt. Sekt varðar, ef hann sleppir geldfje sínu í heimalandi. Hún skal ekki lægri vera en 4 aurar fyrir hverja kind. Þó má hreppsnefnd leyfa undanþágu frá þessari reglu, þar sem afrjettarlönd eru þröng, en heimalönd víðlend.

14. gr.

Nú getur fjáreigandi hvergi fengið afrjett, sem hann getur rekið fje sitt á, þá skal hann segja til hreppsnefnd og skora á hana, að útvega sjer afrjett. Vinnist henni það eigi, er honum vítalaust að hafa fje sitt í heimalandi. En varast skal hann að reka það í annara land eða að þeim.

Skyldur er búandi að reka á afrjett, sem fæzt, sje hún ekki meira en hálfa þingmannaleið á burtu.

15. gr.

Þegar fje rennur á sumrum úr afrjett í heimalönd, svo spillir málnytu og engjum búenda, mega þeir, sem fyrir átroðningi verða, kveðja næstu búendur, er á þá afrjett ráku, er fje rann úr, til að leggja mann til að reka fje á afrjett af nýju; þó skulu utansveitarmenn lausir við þá kvöð. Skyldir eru þeir, sem næst búa afrjett, að varna geldfje, hvað þeir geta án verulegs tilkostnaðar, að renna út um sveit.

16. gr.

Nú þykir 2 eða fleiri búendum ofsett geldfje á eina sveitarafrjett fram-
ar en aðra, og bera það upp fyrir hreppsnefnd, þá skal hún láta búendur kjósa 3 menn til að gjöra áætlun um, eptir kunnugleikum og því, sem reynzt hefur, hversu margt fje sú afrjett muni bera til góðra nota. Þessa áætlun auglýsir hreppsnefnd hreppsbum og afrjettarbónda, og skal hún rituð í gjörðabók hreppsins. Ber afrjettarbónda að haga fjártöku í afrjettina eptir þeirri áætlun. Sekt varðar, ef hann tekur hundraði fleira, en ákveðið var, í afrjettina. Um upphæð hagatolla verður að fara eptir því, sem tíðkast hefur í hverri sveit; 2 til 6 aurar fyrir kind.

(Framh.).

STYRKUR ÚR LANDSSJÓÐI.

Samkvæmt fjárlögunum fyrir 1892 og 1893,

10. gr. C. 4. b.

31. ágúst var, samkv. augl. 23. desbr. f. á. (Stj.tíð. 1891. B, bls. 191), úthlutað styrk þeim, er um ræðir í ofangreindum fjárlagalið, til eptirnefndra búnaðarfjelaga, er sent höfðu bónarbrjef til landshöfðingja og sem fullnægðu skilyrðum þeim, sem sett eru í nefndri auglýsingu, sem hjer segir, auk búnaðarfjeldags Suðuramtsins, er samkvæmt fjárlögunum fjekk 2000 krónur.

<i>Í Suðuramntinu.</i>		Dagsv. sem tekin hafa verið til greina.	Styrk- ur. kr. au.
1.	Búnaðarfjeldag Holtahrepps	227	77.50
2.	Framfarafjeldag Landmannahrepps	193	65.80
3.	Búnaðarfjeldag Hvollhrepps	339	115.60
4.	— Austur-Landeyjahrepps	510	173.90
5.	Jarðabótafjeldag Merkurþæja	447	152.40
6.	Búnaðarfjeldag Ölfushrepps	1235	421.10
7.	— Grímsneshrepps	1947	663.90
8.	Jarðabótafjeldag Biskupstungna	538	183.50
9.	Búnaðarfjeldag Hrunamannahrepps	522	178.00
10.	— Gnúpverjahrepps	209	71.30
11.	— Skeiðahrepps	372	126.90
12.	— Hraungerðishrepps	302	103.00
13.	— Gaulverjabæjahrepps	811	276.60
14.	— Stokkseyrarhrepps	270	92.10
15.	— Seltjarnarneshrepps	497	169.50
16.	Jarðræktarfjeldag Reykjavíkur	3185	1086.10
17.	Búnaðarfjeldag Reykdæla	435	148.30
18.	— Andakílshrepps	457	155.80
19.	— Skorradalshrepps	228	77.70
20.	— Hvalfjarðarstrandahrepps	744	253.70
21.	— Leirár- og Melahrepps	344	117.30
22.	— Skilmannahrepps	168	57.30
23.	— Innri-Akraneshrepps	462	157.50
Samtals		14442	4924.80

Í Vesturamntinu.

1.	Búnaðarfjeldag Stafholtstungnahrepps	246	83.90
2.	— Borgahrepps	482	164.40
3.	Framfarafjeldag Skógarstrandahrepps	426	145.30
4.	Búnaðarfjeldag Staðarsveitar	176	60.00
5.	— Miklaholtshrepps	405	138.10
6.	— Kolbeinsstaðahrepps	197	67.20
7.	— Laxárdalshrepps	176	60.00
8.	— Hvammshrepps	252	85.90
9.	— Fellsstrandahrepps	198	67.50
10.	— Reykhólahrepps	307	104.60
11.	— Gufudalshrepps	285	97.20
12.	— Múlahrepps	155	52.90
13.	— Barðastrandahrepps	240	81.80
14.	— Rauðasandshrepps	180	61.40
15.	— Tálknatjarðahrepps	210	71.60

			Dagsv. sem tekin hafa verið til greina.	Styrk- ur. kr. au.
16.	---	Dalahrepps	254	86.60
17.	---	Suðurfjarðarhrepps	158	53.90
18.	---	Mosvallahrepps	303	103.30
19.	---	Ögurhrepps	380	129.60
20.	---	Reykjafjarðarhrepps	493	168.10
21.	---	Bæjarhrepps	279	95.10
22.	---	Kirkjubólshrepps	172	58.70
23.	---	Hrófbergshrepps	253	86.30
		Samtals	6227	2123.40

Í Norðuramtinu.

1.	Búnaðarfelag	Vindhælishrepps	187	63.80
2.	---	Engihlíðarhrepps	226	77.10
3.	---	Bólstaðarhlíðarhrepps	506	172.50
4.	---	Svínavatnshrepps	873	297.70
5.	---	Torfalækjarhrepps	337	114.90
6.	---	Sveinsstaðahrepps	201	68.50
7.	---	Áshrepps	295	100.60
8.	---	Þorkelshólshrepps	219	74.70
9.	---	Þverárhrepps	485	165.40
10.	---	Kirkjubármshrepps	249	84.90
11.	---	Ytri-Torfastaðahrepps	518	176.60
12.	---	Akrahrepps	394	134.40
13.	---	Lýtingsstaðahrepps	167	56.90
14.	---	Seiluhrepps	203	69.20
15.	---	Staðarhrepps	188	64.10
16.	Framfarafjelag	Glæsibæjarhrepps	390	133.00
17.	Búnaðarfelag	Svarfdælinga	371	126.50
18.	Framfarafjelag	Arnarneshrepps	469	159.90
19.	---	Öngulstaðahrepps	460	156.90
20.	---	Hrafnagilshrepps	237	80.80
21.	---	Yxndælinga	172	58.70
22.	Búnaðarfelag	Fnjóskdæla	250	85.30
23.	Framfarafjelag	Grýtubakkahrepps	150	51.20
24.	Búnaðarfelag	Ljósavatnshrepps	199	67.90
25.	---	Mývatnssveitar	320	109.10
		Samtals	8066	2750.60

Í Austuramtinu.

1.	Búnaðarfelag	Keldhverfinga	381	129.90
2.	---	Fellna og Framtungu	209	71.30
		Samtals	590	201.20

HEIÐURSGJAFIR.

Af vöxtunum af styrktarsjóði Kristjáns konungs IX. fyrir árið 1891 voru þeim Guðmundi Guðmundssyni á Auðnum á Vatnsleysuströnd og Jóni Guðmundssyni á Efri-Brú í Grímsnesi hinn 31. d. ágústm. veittar heiðursgjafir, 140 krónur hvorum, hinum fyrri fyrir framúrskarandi húsabyggingar, jarðabætur og sjávarútveg, en hinum síðari fyrir framúrskarandi jarðabætur og byggingar.

Út komið í A-deild Stjórnartíðindanna:

Auglýsing um austurlenzka kólerusótt á Þýzkalandi og í höfnum á Frakklandi, og Belgíu og fl., undirskrifuð af ráðgjafanum fyrir Ísland 5. sept. 1892 (A. n. 13., bls. 28—31).

Konungleg auglýsing um að konungur sje kominn heim aptur, undirskrifuð af konungi 4. sept. 1892 (A. n. 14., bls. 32—33).

Auglýsing um austurlenzka kólerusótt í höfnum á Hollandi og fl., undirskrifuð af ráðgjafanum fyrir Ísland 28. sept. 1892 (A. n. 15., bls. 34—37).

REGLUGJÖRÐ

105

fyrir Suður-Múlasýslu um refaveiðar, notkun afrjetta, fjallskil m. fl.
(Framh.).

17. gr.

Ef búandi rekur eða lætur reka fje sitt heimildarlaust í annars manns heimaland eða afrjett, má landráðandi bera sig upp um það fyrir hjerads-dómara.

IV. Um fjallgöngur.

18. gr.

Fjórar skulu fjallgöngur hvert haust. Skal byrja hina fyrstu í allri Suður-Múlasýslu á mánudag í 22. viku sumars, hina aðra á mánudag í 23. viku sumars, hina þriðju á mánudag í 24. viku sumars og hina fjórðu á mánudag í 25. viku sumars. Ef veður bannar göngu eða ónýtir á rjettum göngudögum, skal taka næsta dag, er veður leyfir. — Skipa má hreppsnefnd aukagöngur, þegar hún álitur nauðsyn til bera eða aðalgöngur misheppnast; eru þá og þeir menn, sem hún ákveður, skyldir til að leggja menn í þær göngur.

19. gr.

Skipa mega hreppsnefndir eina eða fleiri löggöngur hvert vor, þegar safna þarf geldfje til rúningar, og skulu oddvitar hreppsnefnda koma sjer fyrir- fram saman um göngudaga, þar sem samgöngur fjár eru sveita milli.

20. gr.

Hreppsnefnd skal kveðja menn með gönguseðlum nógu snemma fyrir fram til hverrar göngu, ákveða þar hverjir ganga skuli hvert afrjettarsvæði og kjósa gangnaforingja eða fela það á hendur hverjum flokki gangnamanna.

Enginn má skorast undan gangnaforustu nema hann sje löglega hindraður. Sektum varðar, ef móti er brotið.

Í sömu seðlum skal og ákveða göngudaga í heimalöndum og skulu þeir vera sömu daga og á afrjettum.

V. Um skyldur búanda við fjallgöngur.

21. gr.

Skyldur er hver hreppsúi, sem er sjálfum sjer ráðandi og á fjalli á

24. dag októbermán. 1892.

105 minnst 10 kindur, að leggja til í 4 fjallgöngur mann hvert haust og aukagöngur, þá hreppsnefnd ákveður. Skyldur er hver að hreinsa heimaland sitt. Skal hver hreppsnefnd, er hún ákveður leitarmenn eptir 20. gr., sem mest fara eptir fjárhæð manna. Þar skal hver ganga, sem hreppsnefnd ákveður.

22. gr.

Veita má hreppsnefnd bágstöddum einyrkjum og heilsulitlum undanþágu frá einni eða fleiri göngum. Sömuleiðis þeim, er mjög fátt fje eiga.

23. gr.

Nú hefur búandi engann göngufæran mann, og skal hann þá fá annan mann fyrir sig.

24. gr.

Þar sem afrjettir eru víðlendar, og hreppsnefnd þykir þurfa skal á kostnað sveitarinnar byggja göngukofa á hentugum stöðum, svo göngumenn geti notið þar húsaskjóls þegar þarf, meðan á göngum stendur. Þeir kofar skulu vera svo rúmgóðir, að í þeim geti verið allir þeir menn, sem þá afrjett þurfa að ganga. Skulu þrep vera umhverfis í þeim inni eða með annari hlið, svo breið, að menn geti legið á þversum, og hafa á þeim hey eða lyng til mýkinda; svo skal ganga frá dyrum, að eigi fenni inn á vetrum. Tópt skal byggja hjá gangnakofum til að hýsa í um nótt kindur, sem finnast í seinni göngum, þá menn þrýtur dag til að ná til byggða.

25. gr.

Enginn fjáreigandi má skorast undan að leggja menn í þær göngur, sem hjer eru ákveðnar, og hreppsnefnd nefnir menn til. Leggi hann eigi liðgengan mann í hverja af þeim, er hann sekur um 1 til 12 kr. fyrir hverja göngu, er hann lætur mann vanta í, nema hann hafi undanþágu fengið. Sömu sekt skal varða, ef hann lætur ónýtan mann í löggöngur, eða þeim mun minni, sem heldur verður not að ljettingi, er hann sendir. Skal um það mestu ráða vottorð gangnaforingja. Enda er hann aðili þessara mála.

26. gr.

Nú eiga einhverjir búendur fje á afrjettum annara hreppa og verður að leggja þangað menn í göngur. Skulu þeir engu að síður skyldir til að hreinsa sín heimalönd og leggja menn í allar göngur í sínum hreppi, eptir því og þar, sem hreppsnefnd ákveður, nema þeir hafi ekki getað fengið afrjett í sínum hrepp, og hafi fengið vottorð hreppsnefndar þar um, eða þeir sanni, að sú afrjett sje ofhlaðin. Veita má hreppsnefnd undanþágu frá þessari ákvörðun, ef henni virðist ástæða til.

VI. Um gangnaforingja.

27. gr.

Þeir sem ganga eiga hverja afrjett eða hverja samgöngu, skulu koma saman á næsta bæ henni eða í göngukofa, ef hann er til, næsta dag fyrir göngudag; þar skulu þeir kjósa, ef hreppsnefnd hefir ekki áður kosið, gangnaforingja þann, sem vel er kunnugur afrjettinni og kenndur er að ráðdeild og gætni.

Fatlist gangnaforingi, kjósa leitarmenn annan úr sínum flokki í hans stað. 105

28. gr.

Pegar gangnaforingi er kosinn, skal hann skipta liði sínu og ákveða hvar hverjir skuli ganga, hvað langt og hverjir skuli færa fjeð saman eptir landslagi. Hann ákveður og, hverjir gæta skuli fundins fjár, og hverjir gjöra víðari leitir. Enda eiga gangnamenn hans ráða að leita, ef til hans nær, meðan á göngum stendur, og nýrra úrræða þurfa. Allir í samleit eru skyldir að hlýða gönguforingja, meðan á göngum stendur, og bregða eigi út af meðan fært er. Sektum varðar, ef göngumenn óhlýðnast skipun gangnaforingja.

29. gr.

Nú spillist veður eða göngur ónýtast fyrsta göngudaginn, og skal þá gangnaforingi skipa nýja leit hinn næsta eða næstu daga, þá veður leyfir, og eigi hverfa frá fyrr en svo er hreinsuð afrjettin, sem kostur er að því sinni.

30. gr.

Pegar gangnaforingi vanrækir svo skyldur sínar að mjög sýnist vítavert, varðar það sektum eptir málavöxtum.

VII. *Um rjettir og fjárdrátt.*

31. gr.

Lögrjettir skulu vera í hverjum hrepp þar sem verið hafa eða hreppsnefnd ákveður nú með ráði búenda. Þær rjettir skulu byggja og þeim viðhalda þeir hreppsþúar, sem þær nota helzt og þeim eru næstir, eptir fyrirmælum hreppsnefndar. Þegar lögrjett skal byggja eða bæta kveður hreppsnefnd til þeirra starfa þá menn, sem þeirri rjett eiga uppi að halda, og svo marga, sem hún ætlar til þurfa. Rjettarbóndi skal stýra þeim verkum eða sá, sem hreppsnefnd ákveður. Ef sá kemur eigi til rjettarhleðslu, sem kvaddur er, þá skal hann greiða 4 krónur fyrir hvert dagsverk, er honum ber að vinna.

32. gr.

Til sveitarrjettar skal allt fje rekast á haustum, þá gengið er á sama degi úr afrjettum og heimalöndum, er til hverrar rjettar liggja, og draga það þar sundur eptir mörkum og einkunn, sem markaskrár og dráttarmenn segja til.

33. gr.

Rjettarstjóri skal vera við hverja sveitarrjett, þá dregið er. Hann skal hreppsnefnd velja og setja.

Rjettarstjóri skal segja fyrir, hvernig draga skuli, hvaða fje fyrst og eptir hvaða röð; hann skal hafa í höndum markaskrá sýslunnar og hinna næstu sýslna, svo og hið sama skriflegar marklýsingar, er til hreppsnefndar hafa komið og ekki eru áður innfærðar í markaskrá hreppsins. Þegar allt hrepps fje og hinna næstu hreppa, sem menn eru til að taka á móti, er úr dregið, svo úrtíningurinn er eptir, skal rjettarstjóri fá til tvo eða fleiri gætna menn og markglögga, að draga úr honum allt það fje, sem eigendur finnast að, og ráðstafar hann því í rekstra í þær áttir, er helzt á við, en því fje, sem enginn

105 finnst eigandi að, ráðstafar hann til hreppsnefndaroddvita, eða þess manns, er hreppsnefnd hefir falið á hendur að veita því móttöku og annast það. Allir dráttarmenn í sveitarrjettum eru skyldir að hlýða fyrirmælum rjettarstjóra um fjárdrátt og annað, sem þar að lýtur. Sektum varðar öll óhlýðni við hann þessu erindi viðvíkjandi.

34. gr.

Þegar fje kemur fram í haustrjettum, sem enginn veit hver á, markað eða ómarkað, þá skal rjettarstjóri skora á dráttarmenn, að leita eptir mæðrum, sem helgi sjer ómerkinga. Nú verða þær eigi fundnar og lætur hann þá þegar auðkenna ómerkinga hreppsmarki eða brennimarki hrepps, en merktu kindurnar lagði eða lit, verði ekki komið á þær að minnsta kosti brennimarki hreppsins, og skrifar nákvæma lýsingu marka og einkenna á þeim. Eptirrit af þeirri lýsingu skal hann senda þá þegar oddvita, sem aptur sendir lýsingarnar með fyrstu ferð oddvitum hreppsnefnda í næstu hreppum; vel má og hreppsnefndaroddviti biða þess, að hann fái lýsingar af óskilakindum saman af öllum sveitarrjettum, og sendir hann þá eptirrit af þeim í allar næstu sveitir oddvitum þar. Sama ber og að gjöra, ef óskilakindur koma fram í hreppnum eptir rjettir; þær skal afhenda hreppsnefnd til umsjóunar.

VIII. *Um rekstra.*

35. gr.

Utansveitarfje það, sem enginn er til að taka á móti í sveitarrjettum, skal dregið í rekstra eptir því, sem það á samleið til, og rekið hrepp úr hreppi beinustu leið til eigenda, þannig að hreppsúar hvers hrepps annist rekstur þess um sinn hrepp og til næsta bæjar í næsta hreppi, sem rekstur á leið um.

36. gr.

Þeir, sem taka við rekstrum hjá haustrjettum, skulu reka þá þangað, sem rjettarstjóri mælir fyrir, og eins og hann ákveður. Hann skal láta sedla um mark og eigendur fylgja kindum, sem mark þeirra er ekki í markatöflum sýslunnar, ef hann veit það af markaseðlum.

37. gr.

Enginn búandi skal láta fje annara manna vera saman við sitt fje lengur en hann fær hjá komizt, heldur skilja það úr og láta reka til næsta bæjar í þær áttir, sem eigendur eru. Seðil um mörk og eigendur skal hann láta fylgja þeim kindum, sem vafamörk eru á; viti hann eigi hver á, þá skal hann reka það fje áleiðis til oddvita hreppsnefndar.

38. gr.

Þegar rekstur kemur á bæ skal búandi eða annar í hans stað rannsaka kindurnar og sedla, ef fylgja, og taka úr ef rangrekið er, og stefna í rjettar áttir. Nú er enginn rekstrarfær maður heima, er rekstur kemur á bæ, og skal þá rekstrarmaður skilja úr fje, sem eptir skal verða, en reki svo rekstur áfram til næsta rekstrarfærs manns, en heimti endurgjald af bónda. Það sem áfram á að halda skal reka tafarlaust til næstu bæja, ef fje er hvorki

þreytt nje hungrað, beita því og gefa hey ef þarf, að öðrum kosti; þannig skal reka og fara með þangað til hver eigandi fær sitt. Eina kind er eigi skylt að reka; skal búandi geyma hana sem sitt fje og láta eiganda vita. Fari annar rekstur í sömu átt, skal hann koma kindinni í hann, ef þess er kostur. 105

39. gr.

Það skal vera aðalregla um meðferð á rekstrum, að hver fari svo vel með þá, sem hann eigi, reki hvorki hart, meiði eða ofþreyti, svelti eigi, láti eigi standa inni í illum húsum eða úti í fárviðrum. Lýsingarseðlum, sem rekstrum fylgja, má enginn týna; afhendi þá með rekstrunum. Ef öðruvísi er farið með rekstra varðar það sekt eptir málavöxtum.

40. gr.

Enginn má sleppa rekstrum eða týna af þeim; varðar sektum, ef upp kemst.

41. gr.

Nú kemur fram utansveitarfje eptir göngur, og skal sá, er finnur, tafarlaust segja til þess oddvita hreppsnefndar, og ráðstafar hann því fje eptir málavöxtum.

42. gr.

Þegar áfelli dettur á, svo hýsa þurfi og gefa utansveitarfje, sem er í hreppnum, áður en löggöngur eru úti, þá skal þar hirða sem það er statt, þegar áfelli dettur á, nema hreppsnefnd skipi öðruvísi fyrir, þangað til kostur verður að koma því til eigenda. Borgun fyrir hjúkrun þess fjár má greiða þeim, er það taka, eptir sanngjörnum reikningi. Það skal gjöra af sveitarsjóði þess hrepps, er fjeð á heima í.

Kostnað á utansveitarfje, sem kemur fyrir eptir löggöngur, svo sem hey, hirðing og rekstur hreppa á milli, skal borga úr sveitarsjóði þess hrepps er fjeð er í, gegn endurgjaldi úr sveitarsjóði þess hrepps sem fjeð á heima í, eptir sanngjörnum reikningi, en sveitarsjóður þar á aptur aðgang að eigendum fjárins.

IX. *Um óskilafje.*

43. gr.

Það er skylda hvers manns, er finnur dilka ómarkaða á sumrum, og hann getur handsamað dilk og móður, að marka dilk móðurmarki á eyrum, eða hornum.

44. gr.

Þegar lýsing á óskilafje er komið til oddvita hreppsnefndar, skal hann auglýsa hana sem fyrst í sínum hreppi, með því að láta eptirrit af henni berast bæ frá bæ, eða á annan hátt, sem hreppsnefnd þar þykir bezt henta. Nú finnst eigandi þar að óskilakind, og auglýsir oddviti það hreppsnefnd þar sem óskilakindur eru, og gjörir ráðstöfun fyrir að kindin verði sótt.

45. gr.

Komi áfelli áður en óskilafje er selt, skulu þeir, sem fjeð er hjá, ann-

105 ast það eptir föngum; allan kostnað til óskilafjár skal borga í bráð af sveitar-sjóði, þegar hreppsnefnd hefir samþykkt hann.

46. gr.

Ef eigi spyrjast upp eigendur að óskilafje fyrir Marteinsmessu skal hreppstjóri selja það með reglulegu uppboði eptir fyrirmælum hreppsnefndar. Þó skal í uppboðsskilmálum hafa þann fyrirvara, að hinn fyrri eigandi geti fengið aptur kindur sínar, ef hann fyrir nýjár sannar, að hann ekki í neinu hafi vanrækt skyldu sína með mark sitt og lýsingu þess, eptir þessarar reglu-gjörðar II. kafla.

Drepist óskilakind á tímabilinu frá uppboði til nýjárs, verður það skaði markeiganda, ef uppspyrst, eða þá hreppssjóðs, nema handvömm sje um að kenna.

47. gr.

Mörk og einkenni á óskilafje því, sem selt var í hreppnum, sendir odd-viti sýslumanni fyrir nýjár ár hvert, en hann annast um að það verði birt í ein-hverju dagblaði, gegn borgun úr sýslusjóði.

X. Um sektir.

48. gr.

Fyrir brot gegn reglugjörð þessari koma sektir frá 1 til 100 krónur, nema þyngri hegning liggi við eptir öðrum lögum; má uppljóstarmaður, ef nokkur er, hljóta allt að því helming sektafjárins.

Með afbrot gegn reglugjörð þessari skal farið sem almenn lög-reglumál.

49. gr.

Ef hreppsnefnd vanrækir skyldur þær, sem henni eru á herðar lagðar í reglugjörð þessari, þá ber það mál undir sýslunefnd, og skal meðfarið, sem fyrir er mælt í 38. grein tilskipunar 4. maí 1872, um sveitarstjórn á Íslandi.

Amtsráð Austuramtsins, 4. dag júlím. 1892.

J. Havsteen.

Einar Jónsson.

Sigurður Einarsson.

Skýrsla

um aðalfund amtsráðsins í Suðuramtinu 5.—6. júlí 1892.

Ar 1892 hinn 4. dag júlímánaðar átti amtsráðið í Suðuramtinu fund með sjer á skrifstofu amtmannsins í Suðuramtinu. Á fundinum voru mættir hinn setti amtmaður í Suðuramtinu, assessor Kristján Jónsson, amtsráðsmaður Vestur-Skaptafellssýslu, sýslumaður Guðlaugur Guðmundsson, amtsráðsmaður Rangár-vallasýslu, sýslumaður Páll Briem, amtsráðsmaður Árnessýslu, Ísleifur prestur Gíslason, amtsráðsmaður Gullbringu- og Kjósarsýslu, Þórður hreppstjóri Guð-mundsson á Neðra-Hálsi, amtsráðsmaður Borgarfjarðarsýslu, Guðmundur pró-fastur Helgason. Amtsráðsmaður Austur-Skaptafellssýslu, Þorgrímur læknir Þórðarson, var ekki mættur og hafði engin forföll tilkynnt.

Þessi málefni komu til umræðu á fundinum:

106

1. Forseti lagði fram skýrslu hlutaðeigandi sýslumanna um kosningar hinna nýju amtsráðsmanna og varaamtsráðsmanna og voru þær rannsakaðar og samþykktar.
2. Forseti lagði fram reikning yfir tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs Suðuramtsins fyrir árið 1891 með fylgiskjöllum.
3. Forseti lagði fram reikning yfir tekjur og gjöld búnaðarskólasjóðs Suðuramtsins fyrir árið 1891, með fylgiskjöllum.
4. Forseti lagði fram leiguliðasjóðsreikning Suðuramtsins fyrir árið 1891.
5. Forseti lagði fram reikning yfir tekjur og gjöld eldgos-sjóðs Suðuramtsins fyrir árið 1891. Endurskoðun jafnaðarsjóðsreikningsins var falin sýslumanni Páli Briem og hreppstjóra Þórði Guðmundssyni; en endurskoðun hinna þriggja reikninganna, sýslumanni Guðlaugi Guðmundssyni og Ísleifi presti Gíslasyni.
6. Forseti lagði fram eptirfylgjandi sýslusjóðsreikninga:
 - a, Reikning fyrir Austur-Skaptafellssýslu fyrir árið 1891.
 - b, — — Vestur-Skaptafellssýslu fyrir sama ár.
 - c, — — Rangárvallasýslu fyrir sama ár.
 - d, — — Vestmannaeyjasýslu fyrir sama ár.
 - e, — — Árnessýslu fyrir sama ár.
 - f, — — Gullbringu- og Kjósarsýslu fyrir sama ár.
 - g, — — Borgarfjarðarsýslu fyrir sama ár.

Endurskoðun reikninganna fyrir Borgarfjarðar- og Rangárvallasýslur var falin sýslumanni Guðlaugi Guðmundssyni og Ísleifi presti Gíslasyni, reikninganna fyrir Árness- og Skaptafellssýslur sýslumanni Páli Briem og Þórði hreppstjóra Guðmundssyni og reikninganna fyrir Vestmannaeyja- og Gullbringu- og Kjósarsýslur forseta og Guðmundi prófasti Helgasyni.

7. Forseti lagði fram eptirrit þau, er nú skal greina, af fundarbókum sýslunefndanna:
 - a, í Austur-Skaptafellssýslu, fundargjörðir 11. apríl 1892. Fannst ekkert athugavert við þær.
 - b, í Vestur-Skaptafellssýslu, fundargjörðir 29.—30. marz 1892. Fannst ekkert athugavert við þær.
 - c, í Vestmannaeyjasýslu, fundargjörðir 7. okt. 1891, fundargjörðir 21. jan. 1892. Við þær athugast, að þar sem sýslunefndin hefur ákveðið, að almennt skuli lóð undir tómthús eigi minni vera en 350 □ faðmar, en að þetta skuli nægja, þá kemur slík ákvörðun í bága við lög nr. 1, 12. jan. 1888. Fundargjörðir 28. marz 1892, við þær og hinar fyrstgreindu fundargjörðir fannst ekkert athugavert.
 - d, í Rangárvallasýslu, fundargjörðir 17. okt. 1891, fundargjörðir 25.—27. apríl 1892. Við hinar fyrri fannst ekkert athugavert; við hinar síðari athugast, að þar sem sýslunefndin undir tölul. 27 hefur ákveðið, að bera

það undir hreppsnefndirnar, hvort eigi mundi heppilegt að veita hrepps-búum rjett til, þegar kým drepast fyrir ófyrirsjáanleg óhöpp, að fá endurgoldinn helming verðs þeirra úr sveitarsjóði, og þar sem hún enn fremur hefur látið í ljósi, að hún mundi samþykkja slík útgjöld sveitar-sjóðanna, þá álitur amtsráðið, að þessi ályktun sýslunefndarinnar sje ólögmæt.

e, í Árnessýslu, fundargjörðir, 15.—16. marz 1892. Við þær athugast, að ákvörðun sýslunefndarinnar undir tölul. 42 um veiðitímann í Litlu-Laxá fellist úr gildi af amtsráðinu, sem komandi í bága við 1. gr. í lögum nr. 5, 19. febr. 1886.

f, í Gullbringu- og Kjósarsýslu, fundargjörðir 30. október 1891 og fundar-gjörðir 23. maí 1892. Við þær fannst ekkert athugavert.

g, í Borgarfjarðarsýslu, fundargjörðir 28.—29. marz 1892. Við þær fannst ekkert athugavert.

8. Forseti lagði fram beiðni frá sýslunefnd Árnessýslu um, að vegurinn frá Þorlákshöfn út í Selvog verði gjörður að sýsluvegi, en samhliða sýsluvegur, sem nú er, leggst niður. Amtsráðið veitti samþykki sitt til þessa.

9. Forseti lagði fram brjef landshöfðingja, dags. 5. marz þ. á., til amtmanns-ins í Suðुरamtinu, þar sem hann leggur fyrir hann, að útvega tillögur amtsráðsins um, hvernig verja skuli styrk þeim, sem þetta ár og 2 hin næstu eigi að hlotnast Suðुरamtinu af gullbrúðkaupslegati Bjarna amtmanns Þorsteinssonar og konu hans, frú Þórunnar Hannesdóttur. Með því að amtsráðsmaðurinn fyrir Vestur-Skaptafellssýslu skýrði frá, að í ráði væri, að brúa Hólmsá við austanverðan Mýrdalssand, sem mikil umferð er yfir, en opt er ófær á vetrardag, á kostnað hlutaðeigandi hjerads, en fje mundi breyta til þess, og fór þess á leit, að þessum styrk væri varið til þessa fyrirtækis, — þá lagði amtsráðið það til í einu hljóði, að nefndum styrk verði um þessi 3 ár varið til að styrkja að brúargjörð á tjeða Hólmsá. (Framh.).

EMBÆTTASKIPUN.

Hinn 7. septbr. skipaði biskup settan prófast Ólaf Ólafsson í Saurbæjarþingum til að vera reglulegan prófast í Dala prófastsdæmi.

Hinn 28. septbr. veitti landshöfðingi prestaskólakandidat *Diðrik Knud Ludvig Knudsen Þóróddstaðaprestakall* í Suður-Þingeyjarprófastsdæmi, eptir að tillögu hlutaðeigandi safnaða hafði verið um það leitað.

ÓVEITT PRESTAKALL.

Staður í Grunnavík í Norður-Ísafjarðarprófastsdæmi. Lán til kirkjubyggingar, að upphæð 1000 kr., tekið 1891 og 1892, er afborgast með 62 kr. 50 a. árlega í 16 ár auk vaxta, hvílir á prestakallinu, að því leyti sem tekjur kirkjunnar nægja ekki því til endurborgunar.

Mat: 1041,61; augl. 28. september.

HEIÐURSMERKI.

Hinn 27. septbr. var sögukennari við lærða skólann *Páll Melsted* af hans hátign konunginum sæmdur riddarakrossi dannebrogsorðunnar.

Skýrsla

106

um aðalfund amtsráðsins í Suðuramtinu 5.—6. júlí 1892. Framh.

10. Var lagt fram brjef frá kvennaskóla-nefndinni í Reykjavík, dags. 4. f. m., sem fer þess á leit, að kvennskólanum verði veittur styrkur af jafnaðarsjóði suðuramtsins, eptir því sem amtsráðið sjái sjer frekast unnt, og fylgdi þessu brjefi reikningur skólans, skýrsla um skólann og einkunnartafla við síðasta vorpróf. Amtsráðið ákvað, að veita skólanum 100 kr. í ár af jafnaðarsjóði.
11. Forseti lagði fram bónarbrjef, dags. 13. f. m., frá Oddi presti Gíslasyni um 300 kr. styrk af jafnaðarsjóði til bjargráða framkvæmda. Amtsráðið veitti 100 kr. í þessu skyni.
12. Amtsráðið veitti 100 kr. styrk til sæluhúss-varðarins á Kolviðarhóli, Jóns Jónssonar. Þar sem amtsráðinu er kunnugt, að sæluhúsið á Kolviðarhóli bæði þarf bráðrar aðgjörðar og jafnframt stækkunar við, fól amtsráðið forseta sínum, að snúa sjer til landshöfðingjans með áskorun um, að landsstjórnin, samkvæmt lögum um vegi 10. nóv. 1887, 25. gr., gjöri nauðsynlegar ráðstafanir til, að húsið verði hið bráðasta bæði endurbætt og stækkað á kostnað landssjóðs.
13. Sýslunefndin í Borgarfjarðarsýslu hafði á síðasta fundi sínum ályktað, uppá væntanlegt samþykki amtsráðsins, að bjóða fram að leggja 1000 kr. til brúargjörðar á Flókadalsá, með því skilyrði, að landssjóður kosti brúna að öðru leyti. Gengi landssjóður eigi að þessu boði, hafði nefndin ályktað að bjóða fram 500 kr. til brúargjörðar á Hvítá á Kláffossi, móti því, að jafnt tillag komi frá Mýrasýslu og landssjóður kosti brúna að öðru leyti. Tilboð þessi eru enn fremur því skilyrði bundin, að brúargjörðin fram fari á þessu eða næsta ári. Hið framboðna fje skal, ef til kemur, greitt á þann hátt, að lán sje tekið uppá vegasjóð sýslunnar og afborgað af árstekjum hans með 100 kr. á ári. Amtsráðið veitti leyfi sitt til lántöku þessarar og fól forseta að beina því til landshöfðingja með meðmælum sínum.
14. Sýslunefnd Borgarfjarðarsýslu hafði leitað samþykkis amtsráðsins til þess að taka 500 kr. lán í landsbankanum í viðbót við lán það, er hún hefur áður tekið í bankanum til þess að greiða Birni búfræðing Bjarnarsyni eptir stöðvar af kaupverði Hvanneyrar, og greiða af hinu sameinaða láni 100 kr. árlega. Amtsráðið veitti leyfi sitt til þessa.
15. Endurskoðendur jafnaðarsjóðsreikningsins, er kosnir voru daginn fyrir lögðu fram reikninginn, og hreifðu nokkrum athugasemdum, og þótti amtsráðinu af þeim að eins athugavert, hvort gjald fyrir bólusetningar í Reykjavík að rjettu lagi bæri að greiða úr jafnaðarsjóði.
16. Hinir kosnu endurskoðendur búnaðarskólasjóðsreikningsins lögðu fram reikninginn og var hann eptir tillögum þeirra samþykktur af amtsráðinu.
17. Hinir sömu lögðu fram leiguliðasjóðsreikninginn, og var hann einnig eptir tillögum þeirra samþykktur af amtsráðinu. Framh.

7. dag nóvembermán. 1892.

	Póstleiðir.	Póststöðvar.	1. ferð.	2. ferð.	3. ferð.	4. ferð.	5. ferð.
I. Vestanpóstur.	A. Milli Reykjavíkur og Hjarðarholts. <i>1. Frá Reykjavík (vesturleið).</i>	<i>Frá Reykjavík</i>	5. jan.	1. febr.	24. febr.	21. marz	12. apríl
		— Leirvogstungu	5. —	1. —	24. —	21. —	12. —
		— (Fossá)	5. —	1. —	24. —	21. —	12. —
		— Saurbæ	6. —	2. —	25. —	22. —	13. —
		— Hesti	6. —	2. —	25. —	22. —	13. —
		— Arnarholti	7. —	3. —	26. —	23. —	14. —
		— Harastöðum	7. —	3. —	26. —	23. —	14. —
		<i>að Hjarðarholti</i>	9. —	5. —	28. —	25. —	16. —
		<i>Frá Hjarðarholti</i>	10. jan.	7. febr.	2. marz	26. marz	17. apríl
	<i>2. Frá Hjarðarholti (framh. suðurleiðar)</i>	— Harastöðum	10. —	7. —	2. —	26. —	17. —
		— Arnarholti	11. —	8. —	3. —	27. —	18. —
		— Hesti	11. —	8. —	3. —	27. —	18. —
		— Saurbæ	12. —	9. —	4. —	28. —	19. —
		— (Fossá)	12. —	9. —	4. —	28. —	19. —
		— Leirvogstungu	12. —	9. —	4. —	28. —	19. —
		<i>í Reykjavík</i>	14. —	10. —	5. —	29. —	20. —
	B. Milli Ísafjarðar og Hjarðarholts <i>1. Frá Ísafirði (suðurleið)</i>	<i>Frá Ísafirði</i>	5. jan.	2. febr.	25. febr.	22. marz	13. apríl
		— Vigur	5. —	2. —	25. —	22. —	13. —
		— Vatnsfirði	6. —	3. —	25. —	22. —	13. —
		— Arngerðareyri	7. —	4. —	26. —	23. —	14. —
		— Bæ	8. —	5. —	27. —	24. —	15. —
		— Brunná	8. —	5. —	27. —	24. —	15. —
		<i>að Hjarðarholti</i>	9. —	6. —	28. —	25. —	16. —
		<i>Frá Hjarðarholti</i>	12. jan.	9. febr.	3. marz	27. marz	18. apríl
	<i>2. Frá Hjarðarholti (framh. vesturleiðar)</i>	— Brunná	12. —	9. —	3. —	27. —	18. —
		— Bæ	13. —	10. —	4. —	28. —	19. —
		— Arngerðareyri	14. —	11. —	5. —	29. —	20. —
		— Vatnsfirði	14. —	11. —	5. —	29. —	20. —
		— Vigur	14. —	11. —	5. —	29. —	20. —
		<i>á Ísafirði</i>	15. —	12. —	6. —	30. —	21. —
II. Norðanpóstur.	A. Milli Reykjavíkur og Staðar <i>1. Frá Reykjavík (norðurleið)</i>	<i>Frá Reykjavík</i>	6. jan.	2. febr.	25. febr.	22. marz	13. apríl
		— Leirvogstungu	6. —	2. —	25. —	22. —	13. —
		— Fossá	6. —	2. —	25. —	22. —	13. —
		— Saurbæ	7. —	3. —	26. —	23. —	14. —
		— Hesti	7. —	3. —	26. —	23. —	14. —
		— Arnarholti	8. —	4. —	27. —	24. —	15. —
		<i>að Stað</i>	10. —	6. —	1. marz	26. —	17. —
		<i>Frá Stað</i>	12. jan.	9. febr.	3. marz	28. marz	19. apríl
	<i>2. Frá Stað (framh. suðurleiðar)</i>	— Arnarholti	13. —	10. —	4. —	29. —	20. —
		— Hesti	14. —	11. —	5. —	30. —	21. —
		— Saurbæ	15. —	12. —	6. —	31. —	22. —
		— Fossá	15. —	12. —	6. —	31. —	22. —
		— Leirvogstungu	15. —	12. —	6. —	31. —	22. —
		<i>í Reykjavík</i>	16. —	13. —	8. —	1. apríl	23. —

-un

107

póstanna árið 1893.

6. ferð.	7. ferð.	8. ferð.	9. ferð.	10. ferð.	11. ferð.	12. ferð.	13. ferð.	14. ferð.
3. maí	15. júní	5. júlí	31. júlí	31. ágúst	20. sept.	14. okt.	7. nóv.	28. nóv.
3. —	15. —	5. —	31. —	31. —	20. —	14. —	7. —	28. —
3. —	15. —	5. —	31. —	31. —	20. —	14. —	7. —	28. —
4. —	16. —	6. —	1. ágúst	1. sept.	21. —	15. —	8. —	29. —
4. —	16. —	6. —	1. —	1. —	21. —	15. —	8. —	29. —
5. —	17. —	7. —	2. —	2. —	22. —	16. —	9. —	30. —
5. —	17. —	7. —	2. —	2. —	22. —	16. —	9. —	1. desbr.
7. —	18. —	8. —	3. —	3. —	23. —	17. —	10. —	2. —
9. maí	19. júní	10. júlí	5. ágúst	4. sept.	25. sept.	20. okt.	13. nóv.	5. desbr.
9. —	19. —	10. —	5. —	4. —	25. —	20. —	13. —	5. —
10. —	20. —	11. —	6. —	5. —	26. —	21. —	14. —	6. —
10. —	20. —	11. —	6. —	5. —	26. —	21. —	14. —	6. —
11. —	21. —	12. —	7. —	6. —	27. —	22. —	15. —	7. —
11. —	21. —	12. —	7. —	6. —	27. —	22. —	15. —	7. —
11. —	21. —	12. —	7. —	6. —	27. —	22. —	15. —	7. —
12. —	22. —	13. —	8. —	7. —	28. —	23. —	16. —	8. —
5. maí	15. júní	6. júlí	1. ágúst	31. ágúst	21. sept.	16. okt.	9. nóv.	1. —
5. —	15. —	6. —	1. —	31. —	21. —	16. —	9. —	1. —
5. —	15. —	6. —	1. —	31. —	21. —	16. —	9. —	1. —
6. —	16. —	7. —	2. —	1. sept.	22. —	17. —	10. —	2. —
7. —	17. —	8. —	3. —	2. —	23. —	18. —	11. —	3. —
7. —	17. —	8. —	3. —	2. —	23. —	18. —	11. —	3. —
8. —	18. —	9. —	4. —	3. —	24. —	19. —	12. —	4. —
10. maí	21. júní	11. júlí	6. ágúst	6. —	26. sept.	21. okt.	14. nóv.	6. desbr.
10. —	21. —	11. —	6. —	6. —	26. —	21. —	14. —	6. —
11. —	22. —	12. —	7. —	7. —	27. —	22. —	15. —	7. —
12. —	23. —	13. —	8. —	8. —	28. —	23. —	16. —	8. —
12. —	23. —	13. —	8. —	8. —	28. —	23. —	16. —	8. —
12. —	23. —	13. —	8. —	8. —	28. —	23. —	16. —	8. —
13. —	24. —	14. —	9. —	9. —	29. —	24. —	17. —	9. —
4. maí	16. júní	6. júlí	2. ágúst	1. sept.	22. sept.	16. okt.	9. nóv.	30. nóv.
4. —	16. —	6. —	2. —	1. —	22. —	16. —	9. —	30. —
4. —	16. —	6. —	2. —	1. —	22. —	16. —	9. —	1. desbr.
5. —	17. —	7. —	3. —	2. —	23. —	17. —	10. —	2. —
5. —	17. —	7. —	3. —	2. —	23. —	17. —	10. —	2. —
6. —	18. —	8. —	4. —	3. —	24. —	18. —	11. —	3. —
8. —	19. —	9. —	5. —	4. —	25. —	20. —	13. —	5. —
10. —	21. júní	11. júlí	7. ágúst	6. sept.	27. sept.	22. okt.	15. nóv.	7. desbr.
11. —	22. —	12. —	8. —	7. —	28. —	23. —	16. —	8. —
11. —	22. —	12. —	8. —	7. —	28. —	24. —	17. —	9. —
12. —	23. —	13. —	9. —	8. —	29. —	25. —	18. —	10. —
12. —	23. —	13. —	9. —	8. —	29. —	25. —	18. —	10. —
12. —	23. —	13. —	9. —	8. —	29. —	25. —	18. —	10. —
13. —	24. —	14. —	10. —	9. —	30. —	26. —	19. —	11. —

107

II. Norðanpóstur (frh.).

Póstleiðir	Póststöðvar.	1. ferð	2. ferð	3. ferð	4. ferð	5. ferð
B. Milli Akureyrar og Staðar.	<i>Frá Akureyri</i>	4. jan.	1. febr.	24. febr.	20. marz	12. apríl
	— Möðruvöllum	4. —	1. —	24. —	20. —	12. —
1. <i>Frá Akureyri</i> (suðurleið).	— Steinsstöðum	5. —	2. —	25. —	21. —	12. —
	— Miklabæ	5. —	2. —	25. —	21. —	13. —
	— Viðimýri	6. —	3. —	26. —	22. —	13. —
	— Bólstaðarhlíð	7. —	4. —	26. —	23. —	14. —
	— Blönduósi	8. —	5. —	27. —	23. —	14. —
	— Sveinsstöðum	8. —	5. —	27. —	24. —	15. —
	— Lækjamóti	9. —	6. —	28. —	25. —	15. —
	— Staðarbakka	9. —	6. —	28. —	25. —	16. —
	að Stað	10. —	7. —	1. marz	26. —	17. —
	<i>Frá Stað</i>	12. jan.	8. febr.	2. marz	27. marz	18. apríl
2. <i>Frá Stað</i> (framh. norðurleiðar).	— Staðarbakka	13. —	9. —	3. —	28. —	19. —
	— Lækjamóti	13. —	9. —	3. —	28. —	19. —
	— Sveinsstöðum	14. —	10. —	4. —	29. —	20. —
	— Blönduósi	14. —	10. —	4. —	29. —	20. —
	— Bólstaðarhlíð	15. —	11. —	5. —	30. —	21. —
	— Viðimýri	15. —	11. —	5. —	30. —	21. —
	— Miklabæ	15. —	11. —	5. —	30. —	21. —
	— Steinsstöðum	16. —	12. —	6. —	31. —	22. —
	— Möðruvöllum	16. —	12. —	6. —	31. —	22. —
	að Akureyri	17. —	13. —	8. —	1. apríl	23. —

III. Seyðisfjarðarpóstur.

A. Milli Akureyrar og Grímsstaða	<i>Frá Akureyri</i>	19. jan.	15. febr.	11. marz	3. apríl	25. apríl
	— Ljósavatni	20. —	15. —	11. —	3. —	25. —
1. <i>Frá Akureyri</i> (austurleið).	— Grenjadarstað	21. —	16. —	12. —	4. —	26. —
	— Reykjahlíð	22. —	17. —	13. —	5. —	27. —
	að Grímsstöðum	23. —	18. —	14. —	6. —	28. —
	<i>Frá Grímsstöðum</i>	25. jan.	19. febr.	15. marz	7. apríl	29. apríl
2. <i>Frá Grímsstöðum</i> (framh. vesturleiðar).	— Reykjahlíð	26. —	20. —	16. —	8. —	30. —
	— Grenjadarstað	27. —	21. —	17. —	9. —	1. maí
	— Ljósavatni	28. —	21. —	17. —	9. —	1. —
	á Akureyri	29. —	22. —	18. —	10. —	2. —
B. Milli Seyðisfjarðar og Grímsstaða.	<i>Frá Seyðisfirði</i>	19. jan.	15. febr.	11. marz	3. apríl	25. apríl
	— Höfða	20. —	16. —	11. —	3. —	25. —
1. <i>Frá Seyðisfirði</i> (vesturleið).	— Bót	20. —	16. —	12. —	4. —	26. —
	— Fossvöllum	21. —	17. —	12. —	4. —	26. —
	— Skjöldólfsstöðum	22. —	17. —	13. —	5. —	27. —
	að Grímsstöðum	23. —	18. —	14. —	6. —	28. —
2. <i>Frá Grímsstöðum</i> (framh. austurleiðar).	<i>Frá Grímsstöðum</i>	25. jan.	19. febr.	15. marz	7. apríl	29. apríl
	— Skjöldólfsstöðum	26. —	20. —	16. —	8. —	30. —
	— Fossvöllum	26. —	20. —	16. —	8. —	30. —
	— Bót	26. —	20. —	16. —	8. —	30. —
	— Höfða	27. —	21. —	17. —	9. —	1. maí
	að Seyðisfirði	28. —	22. —	18. —	10. —	2. —

6. ferð.	7. ferð.	8. ferð.	9. ferð.	10. ferð.	11. ferð.	12. ferð.	13. ferð.	14. ferð.
4. maí	14. júní	6. júlí	1. ágúst	29. ágúst	20. sept.	14. okt.	7. nóv.	29. nóv.
4. —	14. —	6. —	1. —	29. —	20. —	14. —	7. —	29. —
4. —	14. —	6. —	1. —	29. —	20. —	15. —	8. —	30. —
5. —	15. —	7. —	2. —	30. —	21. —	15. —	8. —	30. —
5. —	15. —	7. —	2. —	30. —	21. —	16. —	9. —	1. des.
6. —	16. —	8. —	3. —	31. —	22. —	17. —	10. —	2. —
6. —	16. —	8. —	3. —	1. sept.	23. —	17. —	10. —	2. —
7. —	17. —	9. —	4. —	1. —	23. —	18. —	11. —	3. —
7. —	17. —	9. —	4. —	2. —	24. —	18. —	12. —	3. —
8. —	18. —	9. —	4. —	2. —	24. —	18. —	12. —	3. —
9. —	19. —	10. —	5. —	3. —	25. —	20. —	13. —	5. —
10. maí	20. júní	11. júlí	6. ágúst	5. sept.	26. sept.	21. —	14. nóv.	6. des.
11. —	21. —	12. —	7. —	6. —	27. —	22. —	15. —	7. —
11. —	21. —	12. —	7. —	6. —	27. —	22. —	15. —	7. —
12. —	22. —	13. —	8. —	7. —	28. —	23. —	16. —	8. —
12. —	22. —	13. —	8. —	7. —	28. —	23. —	16. —	8. —
13. —	23. —	14. —	9. —	8. —	29. —	24. —	17. —	9. —
13. —	23. —	14. —	9. —	8. —	29. —	24. —	17. —	9. —
13. —	23. —	14. —	9. —	8. —	29. —	24. —	17. —	9. —
14. —	24. —	15. —	10. —	9. —	30. —	25. —	18. —	10. —
14. —	24. —	15. —	10. —	9. —	30. —	25. —	18. —	10. —
15. —	25. —	15. —	10. —	9. —	30. —	27. —	19. —	11. —
18. maí	27. júní	17. júlí	13. ágúst	11. sept.	3. okt.	29. okt.	20. nóv.	14. des.
18. —	27. —	17. —	13. —	11. —	3. —	29. —	20. —	14. —
19. —	28. —	18. —	14. —	12. —	4. —	30. —	21. —	15. —
20. —	29. —	19. —	15. —	13. —	5. —	31. —	22. —	16. —
21. —	30. —	20. —	16. —	14. —	6. —	1. nóv.	23. —	17. —
22. maí	1. júlí	21. —	18. ágúst	15. sept.	7. okt.	2. nóv.	25. nóv.	19. des.
23. —	2. —	22. —	19. —	16. —	8. —	3. —	26. —	20. —
24. —	2. —	23. —	20. —	17. —	9. —	4. —	27. —	21. —
24. —	3. —	23. —	21. —	17. —	9. —	4. —	27. —	21. —
25. —	4. —	24. —	22. —	18. —	10. —	5. —	28. —	22. —
18. maí	27. júní	17. júlí	13. ágúst	11. sept.	3. okt.	29. okt.	20. nóv.	14. des.
18. —	27. —	17. —	14. —	11. —	3. —	29. —	21. —	15. —
19. —	28. —	18. —	15. —	12. —	4. —	30. —	22. —	16. —
19. —	28. —	18. —	15. —	12. —	4. —	30. —	22. —	16. —
20. —	29. —	19. —	16. —	13. —	5. —	31. —	23. —	17. —
21. —	30. —	20. —	17. —	14. —	6. —	1. nóv.	24. —	18. —
22. maí	1. júlí	21. júlí	18. ágúst	15. sept.	7. okt.	2. nóv.	25. nóv.	19. des.
23. —	2. —	22. —	19. —	16. —	8. —	3. —	26. —	20. —
23. —	2. —	22. —	19. —	16. —	8. —	3. —	26. —	20. —
23. —	2. —	22. —	19. —	16. —	8. —	3. —	26. —	20. —
24. —	3. —	23. —	20. —	17. —	9. —	4. —	27. —	21. —
25. —	4. —	24. —	21. —	18. —	10. —	5. —	28. —	22. —

Suðanstánlandspóstur.

IV. Austanpóstur.

Póstleiðir.	Póststöðvar.	1. ferð.	2. ferð.	3. ferð.	4. ferð.	5. ferð.	6. ferð.
A. Milli Reykjavíkur og Odda. 1. Frá Reykjavík (austurleið). 2. Frá Odda (frh. suðurleið). B. Milli Prestsbakka og Odda. 1. Frá Prestsbakka (frh. suðurleið). 2. Frá Odda (frh. austurleið).	Frá Reykjavík	8. jan.	2. febr.	27. febr.	21. marz	12. apríl	5. maí
	— Kotströnd	9. —	3. —	28. —	22. —	13. —	6. —
	— Hraungerði	9. —	3. —	28. —	22. —	13. —	6. —
	— Ási	10. —	4. —	1. marz	23. —	14. —	7. —
	að Odda	11. —	5. —	2. —	24. —	15. —	8. —
	Frá Odda	12. jan.	6. febr.	3. marz	25. marz	16. apríl	9. maí
	— Ási	13. —	7. —	3. —	25. —	16. —	9. —
	— Hraungerði	14. —	8. —	4. —	26. —	17. —	10. —
	— Kotströnd	14. —	8. —	4. —	26. —	17. —	10. —
	i Reykjavík	15. —	9. —	6. —	28. —	19. —	12. —
	Frá Prestsbakka	8. jan.	2. febr.	27. febr.	21. marz	12. apríl	5. maí
	— Rofabæ	9. —	3. —	28. —	22. —	13. —	6. —
1. Frá Prestsbakka (frh. suðurleið).	— Mýrum	9. —	3. —	28. —	22. —	13. —	6. —
	— Vík	9. —	3. —	28. —	22. —	13. —	6. —
	— Holti	10. —	4. —	1. marz	23. —	14. —	7. —
	— Seljalandi	10. —	4. —	1. —	23. —	14. —	7. —
	að Odda	11. —	5. —	2. —	24. —	15. —	8. —
	Frá Odda	13. jan.	6. febr.	3. marz	25. marz	16. apríl	9. maí
	— Seljalandi	13. —	6. —	3. —	25. —	16. —	9. —
	— Holti	13. —	6. —	3. —	25. —	16. —	9. —
	— Vík	14. —	7. —	4. —	26. —	17. —	10. —
	— Mýrum	14. —	7. —	4. —	26. —	17. —	10. —
	— Rofabæ	15. —	8. —	5. —	27. —	18. —	11. —
	að Prestsbakka	16. —	9. —	6. —	28. —	19. —	13. —
A. Milli Prestsbakka og Bjarnaness. 1. Frá Prestsbakka (frh. austurleið). 2. Frá Bjarnanesi (frh. suðurleið). B. Milli Eskifjarðar og Bjarnaness. 1. Frá Eskifjarði (suðurleið). 2. Frá Bjarnanesi (frh. austurleið).	Frá Prestsbakka	19. jan.	12. febr.	9. marz	1. apríl	23. apríl	15. maí
	— Sandfelli	20. —	13. —	10. —	2. —	24. —	16. —
	— Kálfafellsstað	21. —	14. —	11. —	3. —	25. —	17. —
	— Hólmi	21. —	14. —	11. —	3. —	25. —	17. —
	að Bjarnanesi	22. —	15. —	12. —	4. —	26. —	19. —
	Frá Bjarnanesi	23. jan.	17. febr.	14. marz	6. apríl	28. apríl	20. maí
	— Hólmi	23. —	17. —	14. —	6. —	28. —	20. —
	— Kálfafellsstað	24. —	18. —	15. —	7. —	29. —	21. —
	— Sandfelli	25. —	19. —	16. —	8. —	30. —	22. —
	að Prestsbakka	26. —	20. —	17. —	10. —	1. maí	23. —
	Frá Eskifjarði	18. jan.	12. febr.	8. marz	1. apríl	23. apríl	15. maí
	— Höfða	18. —	12. —	8. —	1. —	23. —	15. —
1. Frá Eskifjarði (suðurleið).	— Arnhallsst.	19. —	13. —	9. —	2. —	24. —	16. —
	— Höskuldsst.	19. —	13. —	9. —	2. —	24. —	16. —
	— Djúpavogi	20. —	14. —	10. —	3. —	25. —	17. —
	— Starmýri	20. —	14. —	10. —	3. —	25. —	17. —
	— Stafafelli	21. —	15. —	11. —	4. —	26. —	18. —
	að Bjarnanesi	22. —	16. —	12. —	5. —	27. —	19. —
	Frá Bjarnanesi	24. jan.	18. febr.	14. marz	6. apríl	28. —	21. maí
	— Stafafelli	25. —	19. —	15. —	7. —	29. —	22. —
	— Starmýri	25. —	19. —	15. —	7. —	29. —	22. —
	— Djúpavogi	26. —	20. —	16. —	8. —	30. —	23. —
	— Höskuldsst.	26. —	20. —	16. —	8. —	30. —	23. —
	— Arnhallsst.	27. —	21. —	17. —	9. —	1. maí	24. —
2. Frá Bjarnanesi (frh. austurleið).	— Höfða	27. —	21. —	17. —	9. —	1. —	24. —
	að Eskifjarði	28. —	22. —	18. —	10. —	2. —	25. —

7. ferð.	8. ferð.	9. ferð.	10. ferð.	11. ferð.	12. ferð.	13. ferð.	14. ferð.	15. ferð.	16. ferð.	107
27. maí	15. júní	6. júlí	1. ágúst	30. ágúst	21. sept.	16. okt.	8. nóv.	2. des.	20. des.	
28. —	16. —	7. —	2. —	31. —	22. —	17. —	9. —	3. —	21. —	
28. —	16. —	7. —	2. —	31. —	22. —	17. —	9. —	3. —	21. —	
29. —	17. —	8. —	3. —	1. sept.	23. —	18. —	10. —	4. —	22. —	
30. —	18. —	9. —	4. —	2. —	24. —	19. —	11. —	5. —	23. —	
31. maí	19. júní	10. júlí	5. ágúst	3. sept.	25. sept.	20. okt.	12. nóv.	6. des.	25. des.	
31. —	19. —	10. —	5. —	3. —	25. —	20. —	12. —	7. —	26. —	
1. júní	20. —	11. —	6. —	4. —	26. —	21. —	13. —	8. —	27. —	
1. —	20. —	11. —	6. —	4. —	26. —	21. —	13. —	8. —	27. —	
3. —	21. —	13. —	8. —	6. —	28. —	23. —	15. —	9. —	28. —	
27. maí	15. júní	6. júlí	1. ágúst	30. ágúst	21. sept.	16. okt.	8. nóv.	1. des.	20. des.	
28. —	16. —	7. —	2. —	31. —	22. —	17. —	9. —	2. —	21. —	
28. —	16. —	7. —	2. —	31. —	22. —	17. —	9. —	2. —	21. —	
28. —	16. —	7. —	2. —	31. —	22. —	17. —	9. —	3. —	22. —	
29. —	17. —	8. —	3. —	1. sept.	23. —	18. —	10. —	4. —	23. —	
29. —	17. —	8. —	3. —	1. —	23. —	18. —	10. —	4. —	23. —	
30. —	18. —	9. —	4. —	2. —	24. —	19. —	11. —	5. —	24. —	
31. maí	19. júní	10. júlí	5. ágúst	3. sept.	25. sept.	20. okt.	12. nóv.	6. des.	25. des.	
31. —	19. —	10. —	5. —	3. —	25. —	20. —	12. —	6. —	25. —	
31. —	19. —	10. —	5. —	3. —	25. —	20. —	12. —	6. —	25. —	
1. júní	20. —	11. —	6. —	4. —	26. —	21. —	13. —	7. —	26. —	
1. —	20. —	11. —	6. —	4. —	26. —	21. —	13. —	7. —	26. —	
2. —	21. —	12. —	7. —	5. —	27. —	22. —	14. —	8. —	27. —	
3. —	22. —	13. —	8. —	6. —	28. —	23. —	15. —	9. —	28. —	
5. júní	25. júní	16. júlí	12. ág.	9. sept.	1. okt.	27. okt.	19. nóv.	11. des.	29. des.	
6. —	26. —	17. —	13. —	10. —	2. —	28. —	20. —	12. —	30. —	
7. —	27. —	18. —	14. —	11. —	3. —	29. —	21. —	13. —	31. —	
7. —	27. —	18. —	14. —	11. —	3. —	29. —	21. —	13. —	31. —	
8. —	28. —	19. —	15. —	12. —	4. —	30. —	22. —	15. —	1. jan.	
9. júní	30. júní	20. júlí	17. ág.	14. sept.	6. okt.	1. nóv.	24. nóv.	16. des.	3. jan.	
9. —	30. —	20. —	17. —	14. —	6. —	1. —	24. —	16. —	3. —	
10. —	1. júlí	21. —	18. —	15. —	7. —	2. —	25. —	17. —	4. —	
11. —	2. —	22. —	19. —	16. —	8. —	3. —	26. —	18. —	5. —	
12. —	4. —	23. —	20. —	17. —	9. —	4. —	27. —	19. —	6. —	
5. júní	24. júní	15. júlí	12. ág.	9. sept.	1. okt.	27. okt.	19. nóv.	11. des.	29. des.	
5. —	24. —	15. —	12. —	9. —	1. —	27. —	19. —	11. —	29. —	
6. —	25. —	16. —	13. —	10. —	2. —	28. —	20. —	12. —	30. —	
6. —	25. —	16. —	13. —	10. —	2. —	28. —	20. —	12. —	30. —	
7. —	26. —	17. —	14. —	11. —	3. —	29. —	21. —	13. —	31. —	
7. —	26. —	17. —	14. —	11. —	3. —	29. —	21. —	13. —	31. —	
8. —	27. —	18. —	15. —	12. —	4. —	30. —	22. —	14. —	1. jan.	
8. —	28. —	19. —	16. —	13. —	5. —	30. —	23. —	15. —	2. —	
9. júní	30. júní	20. júlí	17. ág.	14. sept.	6. okt.	1. nóv.	24. nóv.	18. des.	3. jan.	
10. —	1. júlí	21. —	18. —	15. —	7. —	2. —	25. —	19. —	4. —	
10. —	1. —	21. —	18. —	15. —	7. —	2. —	25. —	19. —	4. —	
11. —	2. —	22. —	19. —	16. —	8. —	3. —	26. —	20. —	5. —	
11. —	2. —	22. —	19. —	16. —	8. —	3. —	26. —	20. —	5. —	
12. —	3. —	23. —	20. —	17. —	9. —	4. —	27. —	21. —	6. —	
12. —	3. —	23. —	20. —	17. —	9. —	4. —	27. —	21. —	6. —	
13. —	4. —	24. —	21. —	18. —	10. —	5. —	28. —	22. —	7. —	

107

Þessir eru aukapóstar:

1. **Gullbringusýslupósturinn**, milli Reykjavíkur og Hvalsness, leggur af stað frá *Reykjavík* eptir komu aðalpóstanna að norðan og vestan, fer um *Hafnarfjörð*, *Kálfatjörn*, *Keflavík* og *Útskála* að *Hvalsnesi*, og snýr þá aptur sömu leið til Reykjavíkur.
2. **Eyrarbakkapósturinn**, milli Keflavíkur og Eyrarbakka, leggur af stað frá *Keflavík* eptir komu Gullbringusýslupóstsins þangað frá Reykjavík, fer um *Kirkjuvog*, *Tóptir* í Grindavík, *Vogsósa* og Þorlákshöfn til *Eyrarbakka*, dvelur þar að minnsta kosti 6 klukkutíma og fer þá aptur sömu leið til Keflavíkur.
3. **Borgarfjarðarsýslupóstarnir** eru tveir:
 - a. Fer annar frá *Saurbæ* á Hvalfjarðarströnd eptir komu norðan- og vestanpóstsins þangað á suðurleið út á *Akranes* að Skipaskaga, dvelur þar að minnsta kosti í 6 klukkutíma, og fer síðan sömn leið aptur að *Saurbæ*.
 - b. Hinn pósturinn fer frá *Arnarholti* þegar eptir komu vestanpóstsins þangað frá Reykjavík um *Reykholt* að *Gílsbakka* í Hvítársíðu, og snýr þaðan aptur beina leið að *Arnarholti*.
4. **Mýrasýslupósturinn** fer frá *Arnarholti* í Mýrasýslu, svo fljótt sem unnt er eptir komu aðalpóstanna þangað frá Reykjavík, að *Borgarnesi* í Borgarhreppi og snýr þaðan þegar aptur að *Arnarholti*.
5. **Stykkishólmspósturinn**, milli Arnarholts og Stykkishólms, fer frá *Arnarholti* í hvert skipti strax eptir komu vestanpóstsins þangað frá Reykjavík og kemur við á *Staðarhrauni* og *Rauðkollsstöðum*; snýr aptur frá Stykkishólmi eptir 12 tíma viðstöðu þar, og fer sömu leið aptur að *Arnarholti*; kemur þangað áður en annarhvor aðalpóstanna leggur þaðan af stað til Reykjavíkur.
Daginn eptir að póstur þessi er kominn frá *Arnarholti* að *Rauðkollsstöðum*, fer aukapóstur þaðan um *Staðastað* til *Ólafsvíkur* og snýr þaðan strax aptur sömu leið að *Rauðkollsstöðum*.
6. **Flateyjarpósturinn** fer frá Stykkishólmi til *Flateyjar*, strax eptir komu Stykkishólmspóstsins í 2. og 4. og 12. og 14. ferð, og snýr aptur til Stykkishólms eptir sólarhringsdvöl.
7. **Snæfellsnessýslupósturinn** fer frá Stykkishólmi eptir komu aukapóstsins frá Stað í Hrútafirði, og fer um *Grundarfjörð* til *Ólafsvíkur* og sömu leið aptur eptir 6 tíma dvöl.
8. **Dalasýslupóstarnir** eru tveir:
 - a. Fer annar frá *Stað í Hrútafirði*, þegar eptir að norðanpósturinn er kominn þangað frá Akureyri, að *Hjarðarholti* í Dölum. Eptir komu vestanpóstsins þangað frá Ísafirði heldur hann áfram um *Harastaði* og *Breiðabólstað* á Skógarströnd til *Stykkishólms*, og eptir sólarhringsdvöl þar snýr hann aptur sömu leið að *Stað í Hrútafirði*.
 - b. Hinn pósturinn fer frá *Hjarðarholti* í Dölum, þegar eptir komu Reykjavíkupóstsins þangað, fram Fellsströnd um *Staðarfell* og Skarðsströnd að *Skarði*, og þaðan alla leið að *Brunná*, þaðan snýr hann aptur sömu leið að *Hjarðarholti* í Dölum.
9. **Barðastrandarsýslupóstarnir** eru þrír:
 - a. Hinn fyrsti fer frá *Bæ* í *Króksfirði*, þegar eptir að vestanpóstur er þangað kominn frá *Hjarðarholti*, fer um *Gufudal*, *Brjámslæk*, *Geirseyri*, *Sveinseyri* að *Bíldudal* og snýr aptur sömu leið að *Bæ*.
 - b. Annar fer frá *Flatey*, eptir komu Flateyjarpóstsins þangað, að *Brjámslæk*, að snýr aptur þaðan til *Flateyjar*.

c. Hinn þriðji fer frá *Bæ í Króksfirði* eptir komu vestanpóstsins þangað frá Ísafirði, að *Stað í Hrútafirði*. Eptir komu norðanpóstsins frá Akureyri að Stað fer hann þaðan aptur að *Bæ*, og sje kominn þangað áður en vestanpósturinn fer þaðan áleiðis til Ísafjarðar.

10. **Ísafjarðarsýslupóstarnir** eru fjórir:

a. Hinn fyrsti fer frá *Ísafirði*, þegar eptir komu vestanpóstsins þangað, um *Veddrá, Holt í Ömundarfirði, Mýrar* í *Dýrafirði*, og *Þingeyri* að *Rafnseyri*, en þaðan er póstflutningur sendur til *Bildudals* eptir þeim reglum, sem settar eru með augl. landsh. 26. ág. 1892 (Stjórnartíð. 1892 B, bls. 168), og þaðan aptur til *Rafnseyrar*; snýr síðan aukapósturinn aptur sömu leið til *Ísafjarðar*.

b. Annar fer, þegar eptir komu vestanpóstsins, frá *Ísafirði* sjóleiðis til *Snæfjalla*, þaðan að *Stað í Grunnavík* og þaðan aptur til *Hesteyrar* í *Sljettuhreppi*, og, ef tími er nægur, að *Stað í Áðalvík*, og síðan, sem fyrst að unnt er, sömu leið aptur til Ísafjarðar.

c. Hinn þriðji fer frá *Ísafirði*, eptir komu vestanpóstsins þangað í 2., 4., 6., 8., 11. og 13. ferð, að *Botni í Súgandafirði* og snýr þaðan aptur á *Ísafjörð*.

d. Hinn fjórði fer frá *Arngerðareyri*, eptir komu vestanpóstsins frá Ísafirði, að *Kálfanesi* í *Steingrímsfirði*, og snýr aptur þaðan að *Arngerðareyri*.

11. **Strandasýslupóstarnir** eru tveir:

a. Annar fer frá *Stað í Hrútafirði*, daginn eptir komu norðanpóstsins þangað frá Reykjavík, fer um *Borðeyri, Bæ, Prestsbakka, Kollafjarðarnes, Kálfanes* og *Hrófberg* í *Steingrímsfirði*, um *Kúvíkur* við Reykjarfjörð að *Árnesi* í *Trjeyllisvík*, og snýr aptur þaðan sömu leið að *Stað í Hrútafirði*.

b. Hinn fer frá *Bæ í Króksfirði*, eptir komu vestanpóstsins þangað frá Hjarðarholti, að *Kálfanesi* í *Steingrímsfirði*, og snýr þaðan aptur að *Bæ*.

12. **Húnavatnssýslupóstarnir** eru þrír:

a. Hinn fyrsti fer frá *Sveinsstöðum*, daginn eptir komu norðanpóstsins þangað frá *Stað*, um *Vesturhópshóla* að *Tjörn á Vatnsnesi* og snýr aptur þaðan sömu leið að *Sveinsstöðum*.

b. Annar fer sömuleiðis frá *Sveinsstöðum*, eptir komu póstsins frá *Stað*, að *Audkúlu* í *Svinadal*, og snýr aptur að *Sveinsstöðum*.

c. Hinn þriðji fer frá *Blönduósi*, eptir komu norðanpóstsins þangað frá *Sveinsstöðum* um *Ytri-Ey*, til *Skagastrandar verzlunarstaðar*, og eptir sólarhringsdvöl þar fer hann aptur að *Blönduósi*.

13. **Skagafjarðarsýslupóstarnir** eru fjórir:

a. Hinn fyrsti fer frá *Víðimýri*, eptir komu norðanpóstsins þangað frá *Stað*, um *Mælifell* að *Goðdölum* og sömu leið aptur að *Víðimýri*.

b. Annar fer frá *Víðimýri*, daginn eptir komu norðanpóstsins þangað frá *Stað*, um *Sauðárkrók, Lón, Hofsó, Haganes* og *Hraun* til *Siglufjarðar*, og snýr aptur sömu leið eptir sólarhringsdvöl þar.

c. Hinn þriðji fer frá *Sauðárkróki*, eptir komu *Siglufjarðarpóstsins* frá *Víðimýri*, að *Hvammi* í *Laxárdal*, og snýr aptur á *Sauðárkrók*.

d. Hinn fjórði fer frá *Lóni*, eptir komu *Siglufjarðarpóstsins* þangað frá *Víðimýri*, að *Hólum* í *Hjaltadal* og snýr aptur þaðan að *Lóni*.

14. **Eyjafjarðarsýslupóstarnir** eru þrír, og fara allir frá Akureyri daginn eptir komu norðanpóstsins þangað frá *Stað*:

a. Hinn fyrsti um *Tjörn í Svarfaðardal* og *Reyki* í *Ólafsfirði* að *Hraunum* í *Fljótum*, og snýr aptur þaðan eptir komu aukapóstsins frá *Siglufirði* sömu leið á *Akureyri*.

17. dag nóvembermán. 1892.

107

- b. Annar um *Hrafnagil* að *Saurbæ* í *Eyjafrði* og sömu leið aptur á *Akureyri*.
 c. Hinn þriðji um *Grytubakka* í *Höfðahverfi* að *Þönglabakka* og sömu leið aptur á *Akureyri*.

15. **Þingeyjarsýslupóstarnir** eru tveir: Fer annar þeirra frá *Grenjaðarstað*, þegar er Seyðisfjarðarpósturinn er þangað kominn frá *Akureyri*, kemur við á *Húsavík*, *Skinnastöðum* og *Presthólum* og mætir á *Raufarhöfn* hinum Þingeyjarsýslupóstinum, sem fer frá *Vopnafrði* sama dag og hinn pósturinn á að fara frá *Grenjaðarstað* og kemur við á *Sauðanesi* og *Svalbarði*. Þegar báðir þessir póstar eru komnir til *Raufarhafnar*, snúa þeir aptur sömu leið, annar til *Grenjaðarstaðar* og hinn til *Vopnafrjarðar*, og má Seyðisfjarðarpósturinn ekki fara frá *Grenjaðarstað* á leiðinni til *Akureyrar* fyr en aukapósturinn er kominn aptur að *Grenjaðarstað*.

16. **Múlasýslupóstarnir** eru átta:

- Hinn fyrsti er milli Seyðisfjarðar og Vopnafrjarðar. Hann fer frá *Seyðisfrði* svo tímanlega, að hann sje kominn að *Höfða*, áður en Seyðisfjarðarpósturinn kemur þangað frá *Akureyri*, en undir eins og Seyðisfjarðarpósturinn er þangað kominn, heldur aukapósturinn áfram um *Bót* og *Fossvelli* til *Vopnafrjarðar* og snýr aptur þaðan eptir sólarhrings dvöl sömu leið á *Seyðisfjörð*.
- Annar fer frá *Seyðisfrði* eptir komu aðal-póstsins þangað frá *Akureyri* um *Stakkahlíð* að *Desjarmýri* og sömu leið aptur til *Seyðisfjarðar*.
- Hinn þriðji fer sömuleiðis frá *Seyðisfrði*, þegar eptir komu norðanpóstsins þangað frá *Akureyri*, að *Brekku* í *Mjóafirði*, og snýr þaðan aptur til *Seyðisfjarðar*.
- Hinn fjórði fer frá *Höfða*, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá *Akureyri*, um *Hjaltastað* að *Kirkjubæ* í *Hróarstungu* og sömu leið aptur að *Höfða*.
- Hinn fimmti fer sömuleiðis frá *Höfða*, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá *Akureyri*, yfir *Lagarfljót* um *Ás* í *Fellum* að *Valþjófsstað* og sömu leið aptur að *Höfða*.
- Hinn sjötti fer frá *Skjöldólfsstöðum*, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá *Akureyri*, að *Eiríksstöðum* og sömu leið aptur að *Skjöldólfsstöðum*.
- Hinn sjöundi fer frá *Eskifrði*, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá *Bjarnanesi*, um *Búðareyri* við *Reyðarfjörð* og *Kolfreyjjustað* að *Stöð* í *Stöðv-arfrði* og sömu leið aptur að *Eskifrði*.
- Hinn áttundi fer sömuleiðis frá *Eskifrði*, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá *Bjarnanesi*, að *Skorrastað* í *Norðfrði* og snýr þaðan aptur á *Eskifjörð*.

17. **Skaptafellssýslupósturinn** fer frá *Prestsbakka*, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá *Odda*, að *Borgarfelli* í *Skaptártungu* og snýr þaðan aptur að *Prestsbakka*.

18. **Vestmannaeyjapósturinn** fer frá *Odda* að *Ljótarstöðum*, daginn eptir komu aðal-póstsins frá *Reykjavík*, og snýr þegar aptur að *Odda*. Þegar póst-taskan kemur frá *Vestmannaeyjum* að *Ljótarstöðum*, skal henni komið svo snemma að *Odda*, að hún komist á aðalpóstin á leið hans til *Reykjavíkur*.

19. **Rangárvallasýslupóstarnir** eru tveir:

- Fer annar frá *Ási* í *Holtum*, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá *Reykjavík*, að *Skarði* á *Landi* og snýr þaðan aptur að *Ási*.
- Hinn fer frá *Odda*, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá *Reykjavík*, um *Stórólfsuhl* að *Teigi* í *Fljótshlíð* og þaðan aptur sömu leið að *Odda*.

20. **Árnessýslupóstarnir** eru fjórir:

- a. Hinn fyrsti fer frá *Kotströnd* í *Ölfusi*, þegar eptir komu aðal-póstsins þangað frá Reykjavík, að *Úlfjótssvatni* í *Grafningi* og snýr þaðan aptur að *Kotströnd*.
- b. Annar fer frá *Hraungerði*, sem fyrst eptir komu aðal-póstsins frá Reykjavík, um *Arnarbæli* í *Grímsnesi* og *Mosfell* að *Torfastöðum* í *Biskupstungum* og þaðan aptur sömu leið að *Hraungerði*.
- c. Hinn þriðji fer sömuleiðis frá *Hraungerði*, sem fyrst eptir komu aðal-póstsins frá Reykjavík, um *Ólafsvelli* að *Reykjum* á *Skeiðum* og þaðan aptur sömu leið að *Hraungerði*.
- d. Hinn fjórði fer frá *Hraungerði*, sem fyrst eptir komu aðal-póstsins frá Reykjavík ofan á *Eyrarbakka*, og snýr þaðan aptur daginn eptir að *Hraungerði*.

Reykjavík, 29. október 1892.

Landshöfðinginn yfir Íslandi

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

Skýrsla

um aðalfund amtsráðsins í Suðuramtinuð.—6. júlí 1892. Framh.

18. Enn lögðu hinir sömu fram eldgoss-sjóðsreikninginn og var hann samþykktur af amtsráðinu.
19. Endurskoðendur sýslusjóðsreiknings Austur-Skaptafellssýslu fyrir 1891 lögðu fram reikninginn, og samkvæmt tillögum þeirra og eptir að amtsráðið í heild sinni hafði rannsakað hann, athugaði það það eitt, að rjettara væri, að tilfæra í reikningnum einnig þann helming sýsluvegagjaldsins, sem lagður er til aðalpostleidda, svo og að láta honum fylgja skýrslu um útborgun tjeðs helmings.
20. Hinir sömu lögðu fram sýslusjóðsreikning Vestur-Skaptafellssýslu fyrir sama ár, og athugaði amtsráðið hið sama við hann, og ekki frekar.
21. Endurskoðendur sýslusjóðsreiknings Rangárvallasýslu fyrir sama ár lögðu fram reikninginn, og var hann eptir tillögum þeirra samþykktur af amtsráðinu.
22. Endurskoðendur sýslusjóðsreiknings Árnessýslu fyrir sama ár lögðu fram reikninginn, og var hann eptir tillögum þeirra samþykktur, þó með þeirri athugasemd, að framvegis beri að senda með sýsluvegareikningnum skrár hreppstjóranna yfir verkfæra menn í sýslunni.
23. Endurskoðendur sýslusjóðsreiknings Vestmannaeyjasýslu fyrir sama ár lögðu fram reikninginn, og var hann eptir tillögum þeirra samþykktur af amtsráðinu.
24. Endurskoðendur sýslusjóðsreiknings Gullbringu- og Kjósarsýslu fyrir sama ár lögðu fram reikninginn, og var hann eptir tillögum þeirra samþykktur með þessum athugasemdum: Við tekjulið I: Sýsluvegagjaldið er á reikningnum talið 2021 kr. 82 a., en á eptir fylgiskjölunum að vera 2030 kr. 23 a.: mismunurinn 8 kr. 41 færirst til tekna á næsta reikningi. — Við gjaldlið I:

106

Engin grein er gjörð fyrir því, hvernig varið hefur verið 100 kr., er veittar hafa verið til sýsluvegagjörðar í Rosmhvalanesshreppi. Enn fremur athugast, að engar bætur á sýsluvegunum hafa verið teknar út, og er það sjer-staklega óheppilegt að því er snertir vegabót á Kúagerðisbrúnni, er varið hefur verið til 906 kr. 33 aenum.

25. Endurskoðendur sýslusjóðs- og sýsluvegareiknings Borgarfjarðarsýslu fyrir sama ár lögðu fram reikninginn, og var hann eptir tillögum þeirra samþykktur með þessum athugasemdum: 1. 91 kr. 54 a., eptirstöðvar af fjárkláðakostnaði, ber að innheimta, samkvæmt yfirlýsingu reikningshaldara. 2. Fylgiskjal nr. 20, kvittun fyrir hálfum yfirsetukonulaunum, ber að senda. 3. Sú venja, sem virðist eiga sjer stað í þessari sýslu, að hreppsnefndum sje að nokkru leyti leyft að greiða sýsluvegagjaldið í vinnu, getur eigi staðizt samkvæmt vegalögunum og auk þess hefur reynslan sýnt, að þessi venja hefur mjög skaðlegar afleiðingar, bæði til að safna skuldum á hreppana og hefur orðið sýsluvegasjóðum að fjártjóni beinlinis. Amtsráðið væntir þess að reikningshaldari innheimti hinar útistandandi skuldir og framvegis hið árlega sýsluvegagjald í peningum á manntalsþingum eptir fyrirmælum laganna.

26. Því næst var rædd og samin áætlun um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs Suðuramtsins fyrir árið 1893, svo látandi:

Tekjur:

1. Eptirstöðvar 1892	1000,00
2. Niðurjöfnun	2800,00
	3800,00

Gjöld:

1. Til bólusetninga og annara heilbrigðismálefna	800,00
2. — ferðakostnaðar	200,00
3. — kennslu heyrnar og málleysingja	300,00
4. — sáttamálefna	100,00
5. — kostnaður við amtsráðið	700,00
6. — Ýmisleg gjöld	700,00
7. — Eptirstöðvar	1000,00
	3800,00

27. Forseti lagði fram brjef landshöfðingja, dags. 31. desbr. f. á., þar sem hann, samkvæmt áskorun alþingis, leggur fyrir amtmanninn, að leita álita allra sýslunefnda í amtinu um sameining hinna núverandi búnaðarskóla, og að fengnum álitsskjölum sýslunefndanna um málið, þá að leggja þau fyrir amtsráðið til álits og umsagnar, og síðan senda álitsskjöl sýslunefndanna og amtsráðanna svo tímanlega, að þau getið orðið lögð fyrir næsta alþingi. Amtsráðið ákvað, að fresta til næsta reglulegs amtsráðsfundar að segja álit sitt um þetta mál, með því að álit vantar um það frá einni sýslunefnd í amtinu, enda er samkvæmt landshöfðingjabrjefinu nægilega tímanlegt, að útkljá málið á næsta fundi amtsráðsins. Amtsráðið fól forseta að

krefja hlutaðeigandi sýslunefnd (o: Gullbringu- og Kjósarsýslu) um hið **106**
vantandi álit.

28. Þá var í amtsráðinu borin upp svo hljóðandi tillaga: Amtsráðið felur forseta að brýna fyrir lögreglustjórum, að láta fram fara almenna rannsókn á fje nú í haust, einkum á markaðsfje, og að kveðja þar til hæfa menn í hverjum hreppi, þar sem fjárrjett er eða markaður er haldinn, hreppstjórum til aðstoðar við slíka rannsókn. Amtsráðinu þykir enn fremur nauðsynlegt að eptirlit sje haft með útflutningi á fje, og felur því forseta á hendur, að leggja fyrir lögreglustjóra í verzlunarstöðum þeim í amtinu, þar sem fjenu er skipað út, að kveðja til hæfilega marga menn til þess að skoða hverja sauðkind, sem ætluð er til útflutnings, og taka frá þær sauðkindur, sem varúðarvert er að flytja út, og ákveður, að veita þessum mönnum sanngjarna þóknun úr jafnaðarsjóði fyrir starf sitt.

Tillagan var samþykkt í einu hljóði, og forseta jafnframt falið, að fara þess á leit við amtsráðin í hinum ömtunum, að samskonar ráðstafanir verði gjörðar þar.

29. Forseti lagði fram brjef landhöfðingja, dags. 1. febr. þ. á., þar sem hann skorar á amtmanninn að leita álits sýslunefndanna í báðum Skaptafells-sýslunum og Rangárvallasýslu um sameiningu Austur-Skaptafellssýslu við austuramtið á þann hátt, að 3 nyrðstu hrepparnir í Suður-Múlasýslu væru lagðir undir Norður-Múlasýslu, Austur-Skaptafellssýsla sameinuð við hinn hluta Suður-Múlasýslu og Vestur-Skaptafellssýsla við Rangárvallasýslu, — bera síðan tillögur sýslunefndanna upp fyrir amtsráðinu og senda síðan álitsskjöl sýslunefnda og amtsráðs, ásamt með ummælum amtmannsins sjálfs. Álitsskjöl voru framlögð bæði frá hinum 3 hlutaðeigandi sýslunefndum og hlutaðeigandi sýslumönnum. Sýslunefnd Austur-Skaptafellssýslu leggur til, að sú sýsla sje sameinuð Suður-Múlasýslu á þann hátt, sem tekið er fram í brjefi landshöfðingja, þó þannig, að sýslan haldi sjer eptirleiðis sem sjerstakt sýslufjelag með sjerstakri sýslunefnd, sjerstakri verðlagsskrá o. s. frv., og bústaður sýslumannsins sje settur í Álptafirði, eða ekki austar en á Djúpavogi. Sýslunefnd Vestur-Skaptafellssýslu leggur það eindregið til, að Austur-Skaptafellssýsla sje sameinuð við Suður-Múlasýslu, en telur það mjög miklum erfiðleikum bundið, að sameina Vestur-Skaptafellssýslu við Rangárvallasýslu, þótt það sje ekki með öllu ókleyft, og leggur því til, að Vestur-Skaptafellssýsla sje framvegis lögsagnarumdæmi sjer, og að jafnframt sje umboðssýslan þjóðjarða í Vestur-Skaptafellssýslu fengin sýslumanni í hendur. Sýslunefnd Rangárvallasýslu kemur fram með hjer um bil samhljóða tillögu þeirri, er kemur frá sýslunefnd Vestur-Skaptafellssýslu. — Sýslumennirnir í þessum sýslum hafa ritað álitsskjöl, samhljóða álitu sýslunefndanna í sýslum þeirra.

Eptir nokkrar umræður um málið samþykkti amtsráðið, að láta það álit í ljósi, 1., að það sje ráðlegt, að leggja Austur-Skaptafellssýslu undir Austuramtið, að því er sveitarstjórn snertir. 2., að það sje tiltækilegt, að

sameina Austur-Skaptafellssýslu við Suður-Múlasýslu í umboðslegu tilliti með þeirri breytingu á Suður-Múlasýslu að öðru leyti, sem bent er á í bræfi landshöfðingja. 3., að eigi sje ráðlegt, eins og nú stendur, að sameina Vestur-Skaptafellssýslu við Rangárvallasýslu. 4., að samkvæmt þessu verði Vestur-Skaptafellssýsla lögsagnarumdæmi sjer, þannig, að Þykkvabæjar-klaustur- og Kirkjubæjarklausturs-umboð verði sameinað við sýslumanns-embættið í þeirri sýslu og launin ákveðin með tilliti til þess. Álitur amtsráðið, að með þessu móti muni hin fyrirhugaða breyting ekki þurfa að hafa neinn sjerstakan kostnað fyrir landssjóð í för með sjer.

30. Voru lagðar fram ýmsar skýrslur og reikningar viðvikjandi Hvanneyrar-skólanum, lesin upp skýrsla skólanefndarinnar og skýrsla hins setta skólastjóra. Við rannsókn á fjárhag skólans komst amtsráðið að þeirri niðurstöðu, eptir þeim ófullkomnu upplýsingum, sem fyrir hendi voru, að inneign Sveins sál. Sveinssonar skólastjóra í skólabúinu muni ekki fara fram úr 1000 kr. Að öðru leyti fól amtsráðið forseta, ásamt skólanefndinni, að gjöra reikning skólans og skólabúsins, svo ýtarlegan sem unnt væri, frá stofnun skólans árið 1889 til fardaga 1892, og leggja hann fyrir næsta amtsráðsfund, með því að hinar framlögðu reikningsskýrslur ekki þóttu fullnægjandi. Var þá rætt um peningabörf skólans og athugað, að eigi mundi unnt að inna af hendi nauðsynleg útgjöld, bæði til aukningar á bústofni, greiðslu á áföllnum skuldum og undirbúnings á næstkomandi hausti til endurbyggingar kirkjunni, nema því að eins að tekið sje verulegt lán í þessu skyni.

Amtsráðið samþykkti, að fela forseta, að útvega á þessu sumri samþykki landshöfðingja til þess að taka allt að 4000 kr. láni í þessu skyni, og setja veð fyrir því í skuldabréfum búnaðarskólasjóðsins. Þegar Sveinn sál. Sveinsson fjell frá, setti amtmáður aðstoðarkennara við skólann, Ólaf Jónsson, til þess að veita skólanum og skólabúinu forstöðu, þangað til amtsráðið kæmi saman. — Nú er nefndur Ólafur mættur fyrir amtsráðinu, og samdist svo milli hans og amtsráðsins, að hann tekur að sjer sem settur, forstöðu skólans og skólabúsins, fyrst um sinn þangað til amtsráðið kemur saman næsta ár, með 800 kr. launum um árið, og tiltölulega sömu launum fyrir þann tíma, sem liðinn er síðan Sveinn sál. fjell frá, auk ókeypis fæðis, húsnæðis og þjónustu. Amtsráðið samþykkti, að heimilt væri skólanefndinni að ráða aðstoðarkennara við skólann fyrir næsta vetur, ef þess álitist þörf sökum mannfjölda, með allt að 100 kr. launum.

Var þá aptur vakið máls á ofanumræddri lántöku í þarfir Hvanneyrar-skólans og vill ráðið taka það fram, að ef mögulegt skyldi vera, að fá lán úr landssjóði (viðlagasjóði) veðsetningarlaust og þannig, að það ávaxtist og endurborgist á 28 árum með 6% afborgun, þá skuli reyna að fá þessa lántökukosti, og ef þeir fáist, skuli taka allt að því 10,000 kr. lán úr viðlagasjóði til þess að inna af hendi hinn nauðsynlega kostnað, sem nefndur er að ofan, þó svo, að fyrst og fremst sje innleyst landsbankalánið, ef svona stórt viðlagasjóðslán

skyldi fást. Forseta var falið, að gjöra nauðsynlegar ráðstafanir í þessu efni. **106**

Að því búnu var fundarbókin upplestin og samþykkt, og var síðan fundi slitið.

Íslands Suðuramt, Reykjavík 14. september 1892.

Kristján Jónsson,
settur.

Skýrsla

108

um aðalfund amtsráðsins í Vesturamtinu 16. til 18. júlí 1892.

Árið 1892, hinn 16. júlímán. átti amtsráð Vesturamtsins fund með sjer í Stykkishólmi.

Á fundinum mættu forseti amtsráðsins, settur amtmaður, yfirdómari Kristján Jónsson og amtsráðsmennirnir Ásgeir Bjarnason, Guðmundur Guðmundsson, Davíð Sch. Thorsteinsson, Sigurður Jónsson, Skúli Thoroddsen, Torfi Bjarnason og Páll Ólafsson. Skrifari amtsráðsins var kosinn Páll Ólafsson. Eptirfylgjandi málefni voru tekin fyrir á fundinum:

1. Forseti lagði fram kjörbrjef amtsráðsmannanna; voru þau athuguð og tekin gild.
2. Forseti lagði fram reikning yfir tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs Vesturamtsins fyrir árið 1891. Reikningurinn var afhentur Skúla Thoroddsen og Torfa Bjarnasyni til endurskoðunar.
3. Forseti lagði fram reikninga búnaðarsjóðs og búnaðarskólasjóðs Vesturamtsins 1891. Voru reikningarnir afhentir Sigurði Jónssyni og Guðmundi Guðmundssyni til endurskoðunar.
4. Forseti lagði fram reikning yfir tekjur og gjöld amtsbókasafnsins 1891. Reikningurinn var afhentur Páli Ólafssyni til endurskoðunar.
5. Forseti lagði fram þessa sýslusjóðsreikninga:
 - a) fyrir Mýrasýslu 1890 og 1891. Þessir reikningar voru afhentir Skúla Thoroddsen og Torfa Bjarnasyni til endurskoðunar.
 - b) fyrir Austur-Barðastrandarsýslu 1890, og
 - c) — Vestur- og Austur-Barðastrandarsýslu 1891. Þessir reikningar voru afhentir Ásgeiri Bjarnasyni og Páli Ólafssyni til endurskoðunar.
 - d) fyrir Snæfellsness- og Hnappadalssýslu 1891, og
 - e) — Ísafjardarsýslu 1891. Þessir reikningar voru afhentir Davíð Scheving og Guðm. Guðmundssyni til endurskoðunar.
 - f) fyrir Dalasýslu 1891, og
 - g) — Strandasýslu 1891. Þessa reikninga tók Sigurður Jónsson til endurskoðunar ásamt forseta amtsráðsins.
6. Forseti lagði fram eptirrit af gjörðabókum sýslunefndanna 1891—1892.
 - a) Strandasýslu 3.—5. marz 1892.
 - b) Ísafjardarsýslu 27. októbr. 1891 og 3.—7. marz 1892.

- c) Austur-Barðastrandarsýslu 10. júní 1891 og 30. maí 1892. Við þessar fundargjörðir var ekkert að athuga.
- d) Vestur-Barðastrandarsýslu 30. apríl 1892. Við þessar sýslunefndarfundargjörðir fannst það að athuga, að gjörðirnar bera með sjer, að sýsluvegagjaldið er eigi innheimt í peningum, heldur jafnað á alla hreppa sýslunnar eptir dagsverkatölu í hverjum þeirra, þannig að hver hreppur vinnur af sjer sitt gjald, og er það alveg ósamkvæmt vegalögunum, og var forseta falið á hendur að áminna sýslunefndina um, að gæta fyrir-mæla laganna í þessu efni.
- e) Dalasýslu 8. marz 1892. Við þessar sýslunefndargjörðir gjörir amtsráðið sömu athugasemd og við sýslunefndargjörðir Vestur-Barðastrandarsýslu. Enn fremur er það að athuga, að sjálfskuldarábyrgð sýslusjóðs fyrir peningaláni til einstaks manns, er með öllu óleyfleg, og felur amtsráðið forseta sínum að tilkynna það sýslunefndinni.
- f) Snæfellsness- og Hnappadalssýslu 24. oktbr. 1891 og 21.—23. apríl 1892. Við þessar gjörðir var athugað, að sýsluvegagjaldið er eigi að öllu leyti innheimt í peningum. Amtsráðið fól forseta að áminna sýslunefndina um, að innheimta gjaldið allt í peningum.
- g) Mýrasýsla 17. og 18. marz og 11. júní 1892. Við þessar sýslunefndarfundargjörðir var ekkert að athuga.
7. Var lagt fram brjef 12. marz 1892, þar sem sýslunefndin í Strandasýslu óskar leyfis amtsráðsins til þess, að stofnað verði nýtt yfirsetukonuhjerað fyrir Óspakseyrar- og Fellshreppa. Amtsráðið veitti hið umbeðna leyfi.
8. Samkvæmt beiðni forstöðunefndar kvennaskólans í Reykjavík ákvað amtsráðið að veita skólanum 100 króna styrk af jafnaðarsjóði fyrir yfirstandandi ár.
9. Forseti framlagði beiðni um styrk til síra Odds Gíslasonar til bjargráðastarfa. Amtsráðið fann ekki ástæðu til að veita slíkan styrk.
10. Var lögð fram beiðni frá presti Jóhanni Þorsteinssyni í Stafholti um 50 króna þóknun handa konunni Rósu Jónsdóttur í Eskiholti fyrir kennslu á dauðdumbri stúlku, Guðrúnu Kristjánsdóttur, umfram gjörða samninga við amtið, 18. júní 1891. Amtsráðið sá sjer ekki fært að veita hina umbednu þóknun fyrri en útsjæð er um, að hve miklu leyti kennsla sú, sem stúlkan hefur fengið, sparar kostnað við sendingu hennar og veru á dauðdumbra stofnun. (Framh.).

ÓVEITT PRESTAKALL.

Arnarbæli í Árnesprófastsdæmi, metið 1708 kr. 19 a. Auglýst 8. nóvember. Prestsekkjur 2 eru í braudinu, og nýtur hin eldri $\frac{1}{8}$ af föstum tekjum þess, svo lengi sem hún lifir og heldur eptirlaunarjetti. Við fráfall hennar geta eptirlaun til prestsekkju orðið $\frac{1}{10}$ af matsupphæðinni. Á prestakallinu hvíla eptirstöðvar af láni til jarðabóta, teknu 1875, og verða þær í fardögum 1893 væntanlega 120 kr., er ávaxtast með 4% og endurborgast með 60 kr. á ári.

Skýrsla

um aðalfund amtsráðsins í Vesturamtinu 16. til 18. júlí 1892.

(Framh.).

11. Var lagt fram brjef sýslumannsins í Ísafjarðarsýslu 9. febr. 1892 og því meðfylgjandi tillögur til breytinga á fjallskilareglugjörð Ísafjarðarsýslu.

Breytingartillögurnar voru ræddar, og síðan bornar undir atkvæði:

- a) að 2. gr. orðist þannig: »Markaskrá fyrir sýsluna skal semja að minnsta kosti 5. hvert ár, og annast hreppsnefndir, hver í sínum hreppi, undirbúning hennar, eptir fyrirskipunum sýslunefndarinnar. Fyrir að láta innfæra mark sitt í markaskrána, greiðir hver markeigandi 10 aura í hvert skipti til hreppsnefndarinnar; rennur gjald þetta í sýslusjóð, og skal afhent oddvita sýslunefndarinnar um leið og markaskráin«. Samþykkt.
- b) við 5. gr. að orðin: »og hefur — til enda greinarinnar«, falli burt. Felld.
- c) Að 7. gr. falli burt. Samþykkt.
- d) Að 9. gr. (sem verður 8. gr.) orðist þannig: »Í nyrðri hluta sýslunnar, sbr. 7. gr., skal 1. leitardagur vera mánudagurinn í 21. viku sumars; en í hinum hlutanum sje hann mánudaginn í 22. viku sumars. Seinni leitir fara eptir fyrirmælum sveitarnefnda«. Samþykkt.
- e) Að 13. gr. falli burt. Felld.
- f) Að 20. gr., (sem verður 19. gr.), orðist þannig: »Hreppsnefndin annast geymslu óskilafjár, og sendir þegar lýsing þess í næstu hreppa«. Samþykkt.
- g) Við 21. gr. (sem verður 20. gr.). Í stað orðanna: »sýnist — geymir«, komi: »skal sá er geymir fá þóknun« o. s. frv. Samþykkt.

12. Forseti bar upp svolátandi tillögu:

»Amsráðið felur forseta að brýna fyrir lögreglustjórum að láta fram fara almenna rannsókn á fje nú í haust, einkum á markaðsfje, og að kveðja til hæfa menn í hverjum hreppi, þar sem fjárrjett er, eða markaður er haldinn, hreppstjórum til aðstoðar við slíkar rannsóknir.

Amsráðinu þykir enn fremur nauðsynlegt, að eptirlit sje haft með útflutningi á fje, og felur því forseta á hendur að leggja fyrir lögreglustjóra í verzlunarstöðum þeim í amtinu, þar sem fjenu er skipað út, að kveðja til hæfilega marga menn til þess, að skoða hverja sauðkind, sem ætluð er til útflutnings, og taka frá þær sauðkindur, sem varúðarvert er að flytja út, og ákveður að veita þessum mönnum sanngjarna þóknun fyrir úr jafnaðarsjóði.

Tillagan var samþykkt í einu hljóði.

13. Forseti lagði fram brjef landshöfðingja, er leggur fyrir að leita álits sýslunefnda og amtsráðs um sameining hinna núverandi búnaðarskóla, samkvæmt ályktun alþingis 1891. Tillögur voru komnar frá öllum sýslunefndum.

21. dag nóvembermán. 1892.

108

Amtsráðið ályktaði að fresta því að láta uppi tillögur sínar til næsta fundar, er væntanlega verður haldinn fyrir alþingi 1893.

14. Amtsráðið ákvað í tilefni af fundargjörð sýslunefndarinnar í Mýrasýslu að veita tjeðri nefnd leyfi til þess að taka, ef á þarf að halda, 500 króna lán til brúargjörðar yfir Hvítá á Kláffossi.
15. Forseti lagði fram brjef sýslumannsins í Mýrasýslu 7. júní 1891 um eptirlit með fjársölu í rjettum og á mörkuðum og fjárrekstrum. Þar með fylgdi álit nefndar, er sýslunefndin hafði sett og falið að senda álit sitt amtsráðinu, sem komið frá sýslunefndinni í heild sinni. Var það tilætlun nefndarinnar, að málinu yrði komið fyrir alþingi í því skyni, að lög yrðu samin samkvæmt bendingum þeim, er nefndarálitid hefur inni að halda.

Amtsráðið sá sjer eigi fært, að gjöra neitt við mál þetta, eins og það liggur fyrir.

16. Amtsráðsmaðurinn úr Ísafjardarsýslu bar upp, samkvæmt ályktun sýslunefndar tjeðrar sýslu á fundi 27. október 1891, beiðni sýslunefndarinnar um 2000 kr. lántökuleyfi til viðbótar við það 10,000 króna lán, er amtsráðið áður hefur veitt sýslunefndinni leyfi til að taka til gufubátskaupa. Jafnframt lagði forseti fram skjal frá 3 mönnum úr vesturhluta Ísafjardarsýslu, fyrir hönd fundar, er haldinn var á Þingeyri 26. febr. 1892, er lýsir óánægju sinni yfir hinum fyrirhuguðu gufubátskaupum, og biður amtsráðið synja leyfis til þessarar lántöku.

Amtsráðið ákvað að veita sýslunefndinni hið umbeðna leyfi til að taka 2000 króna lán til gufubátskaupa.

17. Var lagt fram brjef sýslunefndar Strandasýslu 18. apríl 1891, sem fer fram á, að amtsráðið hlutist til um, að kvennaskólastofnun verði komið á fót fyrir Vesturamtið, taki lán til skólahússbyggingar, er endurborgist af jafnaðarsjóði, og jafnaðarsjóðurinn taki síðan að sjer, að viðhalda skólanum með væntanlegum tilstyrk landssjóðs.

Samskonar tillaga var komin úr Dalasýslu með brjefi 30. apríl 1891.

Amtsráðið ákvað að sinna eigi þessum málaleitunum.

Framhald fundar 18. júlí:

18. Hinir kosnu amtsráðsmenn lögðu fram reikninga þá, er þeim höfðu verið faldir til endurskoðunar.

Amtsráðið yfirleit síðan reikningana.

- a) Reikningur yfir tekjur og gjöld jafnaðarsjóðsins 1891,
- b) — yfir tekjur og gjöld búnaðarsjóðsins 1891,
- c) — yfir tekjur og gjöld búnaðarskólasjóðsins 1891,
- d) — yfir tekjur og gjöld amtsbókasafnsins í Stykkishólmi 1891.

Við þessa reikninga fannst ekkert athugavert, og voru þeir samþykktir af amtsráðinu.

19. Hinir kosnu amtsráðsmenn skiluðu aptur sýslusjóðsreikningum þeim, er þeim höfðu verið faldir til yfirskoðunar. Amtsráðið tók síðan reikningana til rannsóknar.

- a) Sýslusjóðsreikningur Strandasýslu 1891. Við hann gjörði amtsráðið svolátandi athugasemd:

108

Í reikningnum er talið sýsluvegagjald innistandandi (hjá hreppsnefndum?), að upphæð 289 kr. 28 a. Eptirstöðvar þessar ber sýslunefndinni að innheimta og telja með tekjum sýsluvegasjóðsins í reikningi yfirstandandi árs. Með þessari athugasemd var reikningurinn samþykktur.

- b) Sýslusjóðsreikningur Ísafjarðarsýslu 1891. Við þennan reikning var ekkert að athuga.
- c) Sýslusjóðsreikningur Vestur-Barðastrandarsýslu 1891. Við þennan reikning var ekkert að athuga.
- d) Sýslusjóðsreikningur Austur-Barðastrandarsýslu 1890 og 1891. Við þessa reikninga var ekkert að athuga.
- e) Sýslusjóðsreikningur Dalasýslu 1891. Við þennan reikning gjörði amtsráðið þessar athugasemdir:

1. Þar sem í reikningnum hundaskattur er talinn tekjugrein sýslusjóðs, þá er þetta eigi rjett í raun og veru, þótt niðurjöfnunargjaldið (sýslusjóðsgjaldið) sje greitt af hinum einstöku hreppum með hundaskattinum, sem er tekjugrein hreppanna.
2. Gjaldamegin (tölul. 4) er talið til útgjalda bráðabirgðarlán til yfirsetukonu að upphæð 20 krónur. Þessi gjaldaliður er heimildarlaus, og ber reikningshaldara að færa tjeðar 20 kr. til inngjalda í reikningi fyrir yfirstandandi ár.
3. Undir gjaldlið 10. færir reikningshaldari meðal annars til útgjalda (fylgiskj. nr. 30) »fyrir að semja aðal-sveitarsjóðsreikning Dalasýslu 5 kr.«. Með því eigi er lagaheimild fyrir greiðslu þessari úr sýslusjóði, ber reikningshaldara að endurgjalda þessar 5 krónur.
4. Undir gjaldlið 11 eru talðar 400 kr., sem lán til einstaks manns úr sýslusjóði. Út af þessu athugar amtsráðið, að það er heimildarlaust að leggja gjald á sýslubúa til sýslusjóðs, fram yfir þarfir sýslufjelagsins, og að eigi er rjett, að sýslunefnd safni sjóði, til að lána einstökum mönnum.
5. Til athugunar skal þess getið, að í reikningnum er talið að innheimt hafi verið upp í hallærislán með vöxtum 2559 kr. 57 a., og að þessi upphæð hafi verið greidd í landssjóð, en í raun og veru hefur landfógeta verið greitt í þessu skyni 2839 kr. 57 a., og má því ætla að þessi síðartalda upphæð hafi í raun og veru verið innheimt hjá sýslubúum.
6. Við sýsluvegasjóðsreikninginn athugast, að honum fylgir engin skýrsla um kostnaðinn við vegagjörðirnar, önnur en sú, að sýslumaður tjáir að unnið hafi verið fyrir 507 kr. 60 a., og nokkurskonar skoðunargjörð á vegabótunum. Reikningshaldara er því fyrirlagt, að senda tafarlaust til amtsins ýtarlega og sundurliðaða skýrslu, með viðeigandi

fylgiskjölum, sjer í lagi greiðslukvittunum yfir kostnað við vegabætur á sýsluvegum í umdæmi hans árið 1891.

- f) Sýslusjóðsreikningur Snæfellsness- og Hnappadalssýslu 1891. Við þann reikning var ekkert að athuga.
- g) Sýslusjóðsreikningur Mýrasýslu 1890. Þar sem fært er til útgjalda 48 kr. 65 a., sem ófáanlegt gjald fyrir verzlunarleyfi handa Þorbirni Jónassyni, þá ber reikningshaldara að innheimta það gjald tafarlaust. Með þessari athugasemd var reikningurinn samþykktur.
- h) Sýslusjóðsreikningur sömu sýslu 1891. Við þann reikning er gjörð sú athugasemd: að amtsráðið ályktar, að brýna fyrir reikningshaldara, að láta öll fylgiskjöl vegasjóðsreikningsins eptirleiðis fylgja honum, um leið og hann er sendur endurskoðara, og úrskurðaður ásamt sýslusjóðsreikningnum.
20. Var lagt fram brjef varaformanns æðaræktarfelagsins við Breiðafjörð og Strandaflóa 11. júlí 1892, þar sem farið er fram á, að amtsráðið ráðist í að taka það 5000 kr. lán, sem heimilað er með lögum 15. jan. 1892 til eflingar æðarvarpsræktar, einkum til vargaeyðslu. Amtsráðið ályktaði að taka þessa beiðni eigi til greina, en í tilefni af sama brjefi tjáði amtsráðið sig fúst til þess að taka fyrir hönd sýslunefndarinnar í Strandasýslu, ef hún beiðist þess, og þegar hún gjörir það, 500 króna lán af nefndu fje.
21. Var lagt fram og rætt frumvarp til reglugjörðar fyrir Mýrasýslu um notkun afrjetta, fjallskil, rjettir og refaveiðar. Frumvarpið var samþykkt með atkvæðafjölda, og öðlast reglugjörðin gildi 15 dögum eptir að það númer Stjórnartíðanna er út komið, sem hún er prentuð í, og fellur því síðasta grein reglugjörðarfrumvarpsins burtu.
22. Var lögð fram og lesin upp skýrsla um búnaðarskólann í Ólafsdal, kennsluárið 1891—92.
23. Ákveðið var að verja fje til Ólafsdalsskólans á þessu ári eins og hjer segir:

1. Meðgjöf með 8 piltum í eldri deild 150 kr. með hverjum . . .	1200 00
2. — með 5 piltum í yngri deild, 250 kr. með hverjum . . .	1250 00
3. Laun forstöðumanns	800 00
4. — aðstoðarkennara . . . ,	350 00
5. Til verkfærakaupa og viðhalds á áhöldum	100 00
6. — prófdómenda	40 00
7. Vextir af afborgun á bankaláni	120 00
Samtals	3860 00

og skyldi til þess ganga:

1. Styrkur úr landssjóði	2500 00
2. Búnaðarskólagjald (áætlað)	634 00
3. Vextir af búnaðarskólasjóði (áætlað)	348 00
4. — af búnaðarsjóði	378 00
Samtals	3860 00

24. Eptir ósk amtsráðsmannsins úr Dalasýslu var tekið aptur til umræðu málið **108** nr. 13, og óskaði amtsráðsmaðurinn að ráðið nú þegar tæki endilega ályktun í því máli. Forseti bar uppástungu þessa undir atkvæði, en ráðið felldi hana með 5 atkvæðum gegn 3.
25. Var rædd og samþykkt eptirfylgjandi

ÁÆTLUN

um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðsins í Vesturamtinu 1893.

Tekjur:

1. Væntanlegar eptirstöðvar 31. des. 1892 . . .	800 00
2. Niðurjöfnunargjald	2350 00
Samtals	3150 00

Gjöld:

1. Til bólusetninga og heilbrigðismála	700 00
2. — heyrnar- og málleysingja	300 00
3. — kostnaðar við amtsráðið	900 00
4. Ferðakostnaður	150 00
5. Ýmisleg gjöld	300 00
6. Eptirstöðvar	800 00
Samtals	3150 00

Fleiri málefni voru ekki fyrirtekin, og var fundi slitið eptir að hann hafði staðið í 3 daga.

Íslands Vesturamt, Reykjavík, 17. septbr. 1892.

Kristján Jónsson
settur.

Reikningur

109

yfir tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs Vesturamtsins árið 1891.

Tekjur:

I. Eptirstöðvar við árslok 1890	952 49
II. Niðurjöfnun á lausafje í amtinu	1317 35
Tekjur alls	2269 84

Gjöld:

I. Til bólusetninga og annara heilbrigðismálefna	343 58
II. — ferðakostnaðar	» »
III. — heyrnar- og málleysingja	266 58
IV. — sáttamála	» »
V. — kostnaðar við amtsráðið	208 »
VI. — Ýmisleg gjöld	283 75
VII. — Eptirstöðvar við árslok 1891	1167 93
Gjöld alls	2269 84

Íslands Vesturamt, Reykjavík, 30. marz 1892

Kristján Jónsson
settur.

110

Reikningur

yfir tekjur og gjöld búnaðarskólasjóðs Vesturamtsins árið 1891.

Tekjur:

I.	Eptirstöðvar við árslok 1890:		
a)	Veðskuldabréf einstakra manna	8218	»
b)	Í sparisjóði Reykjavíkur	914	94
c)	Útstandandi vextir	4	»
d)	Í peningum	105	19
			9242 13
II.	Búnaðarskólagjald 1891	634	08
III.	Vextir alls á árinu	369	16
IV.	Endurgoldin lán	200	00
			<u>Tekjur alls 10445 37</u>

Gjöld:

I.	Greitt í búnaðarsjóð Vesturamtsins til skólans í Ólafsdal	1003	24
II.	Til jafnaðar gegn IV. tekjulið færast til útgjalda . .	200	»
III.	Eptirstöðvar við árslok 1891:		
a)	Veðskuldabréf einstakra manna	8018	»
b)	Í sparisjóði Reykjavíkur	940	13
c)	Útistandandi vextir	14	»
d)	Í peningum	270	»
			9242 13
			<u>Gjöld alls 10445 37</u>

Íslands Vesturamt, Reykjavík, 9. marz 1892.

Kristján Jónsson

settur.

111

Reikningur

yfir tekjur og gjöld búnaðarsjóðs Vesturamtsins árið 1891.

Tekjur:

I.	Eptirstöðvar við árslok 1890:		
a)	Innritunarskrteini Litr. A. Fol. 88	1500	00
b)	Veðskuldabréf einstakra manna	8780	00
c)	Í sparisjóði Reykjavíkur	533	95
d)	1 skuldabréf Reykjavíkur kaupstaðar	100	00
e)	Í peningum	317	96
			11231 91
II.	Vextir alls	427	08
III.	Styrkur úr landssjóði til búnaðarskólans í Ólafsdal . .	2500	00
IV.	Árstekjur af búnaðarskólagjaldi Vesturamtsins og vextir 1891, lagt til búnaðarskólans í Ólafsdal, samkv. landsh. brjefi 13. júlí 1885 og ályktun amtsráðsins	1003	24
V.	Endurgoldin lán á árinu	520	00
VI.	Sjóðurinn hefur eignast ný skuldabréf á árinu fyrir . .	600	00
			<u>Tekjur alls 16282 23</u>

Gjöld:

111

I.	Styrkur til búnaðarskólans í Ólafsdal og til endurgjalds á láni, er tekið var af amtsráðinu 1886 í landsbankanum í þarfir skólans	3956 79
II.	Til jafnaðar við V. og VI. tekjulið færirst til útgjalda	1120 00
III.	Eptirstöðvar við árslok 1891.	
a)	Innritunarskírteini Lítr. A. Fol. 88	1500 00
b)	Veðskuldabréf	8860 00
c)	Í sparisjóði Reykjavíkur	478 16
d)	1 skuldabréf Reykjavíkur kaupstaðar	100 00
e)	Útistandandi vextir	8 00
f)	Í peningum	259 28
	Gjöld alls	11205 44
		16282 23

Íslands Vesturamt, Reykjavík, 30. marz 1892.

Kristján Jónsson

settur.

Reikningur

112

yfir tekjur og gjöld amtsbókasafnsins í Stykkishólmi árið 1891.

Tekjur:

1.	Eptirstöðvar við árslok 1890	11 84
2.	Styrkur úr landssjóði 1891	200 00
	Tekjur alls	211 84

Gjöld:

1.	Borgað vátryggingargjald	12 00
2.	— fyrir keyptar bækur	15 20
3.	— — — —	64 10
4.	Sömuleiðis — —	13 25
		104 55
5.	Eptirstöðvar við árslok 1891	107 29
	Gjöld alls	211 84

Íslands Vesturamt, Reykjavík, 30. júní 1892.

Kristján Jónsson

settur.

Reikningur

113

yfir tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs Suðuramtsins árið 1891.

Tekjur:

I.	Eptirstöðvar við árslok 1890	1194 48
II.	Niðurfjöfnun á lausafje í amtinu	2112 53
	Tekjur alls	3307 01

Gjöld:

I.	Til bólusetninga og annara heilbrigðismálefna .	796 09
II.	— ferðakostnaðar	» »
III.	— heyrnar- og málleysingja	» »
IV.	— sáttamála	18 25
V.	— kostnaðar við amtsráðið	98 64
VI.	Bráðabirgðarlán til Hvanneyrarskólans , . . .	643 50
VII.	Ýmislegur kostnaður	814 84
VIII.	Eptirstöðvar við árslok 1891	935 69
Gjöld alls		3307 01

Íslands Suðuramt, Reykjavík, 31. marz 1892.

Kristján Jónsson

settur.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld búnaðarskólasjóðs Suðuramtsins árið 1891.

Tekjur:

I.	Eptirstöðvar við árslok 1890:	
a)	Veðskuldabryf	17640 00
b)	Í sparisjóði Reykjavíkur	835 00
c)	Skuldabryf Reykjavíkur kaupstaðar	100 00
d)	Útistandandi vextir	12 00
e)	Í peningum	289 23
		18876 23
II.	Vextir alls á árinu	749 53
III.	Búnaðarskólagjald 1891	877 00
Tekjur alls		20502 76

Gjöld:

I.	Borgað til Hvanneyrarskólans, samkvæmt landhöfðingja- bryfi 5. febr. 1889 og ályktun amtsráðsins	2126 53
II.	Móti tekjul. I. d., sem einnig innfaldar í tekjul. II. a., færast til útgjalda	12 00
III.	Eptirstöðvar við árslok 1891:	
a)	Veðskuldabryf	17890 00
b)	Í sparisjóði Reykjavíkur	83 87
c)	1 skuldabryf Reykjavíkurkaupstaðar	100 00
d)	Útistandandi vextir	40 00
e)	Í peningum	250 36
		18364 23
Gjöld alls		20502 76

Íslands Suðuramt, Reykjavík, 31. marz 1892.

Kristján Jónsson

settur.

Útkomið í A-deild Stjórnartíðindanna.

Auglýsing um austurlenzka kólerusótt í frönskum höfnum við Miðjarðarhafið o. fl., undirskrifuð af ráðgjafanum fyrir Ísland 7. nóv. 1892 (A. nr. 16. bls. 38—41).

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í suðuramtinu og vesturamtinu um 115
útmæling á túnstæði hjá Borðeyri. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 18. júní þ. á., ^{13. ágúst.} hafið þjer, herra amtmaður, sent mjer brjef sýslumannsins í Strandasýslu, dags. 6. maí þ. á., þar sem hann skýrir frá, að annar þeirra kaupmanna, sem reka fasta verzlun á Borðeyri, hafi æskt þess, að sjer yrði útmældur graslaus melblettur í grennd við verzlunarstaðinn til þess að rækta þar tún; álitur sýslumaður mjög hentugt að þessu geti orðið framgengt, þar sem mikið af áburði tilfalli í sjálfum verzlunarstaðnum undan gripum, sem fóðraðir sjeu á aðkeyptu fódri, og geti á þennan hátt orðið að miklum notum, en eptir afstöðu sjeu ekki líkindi til, að á ofangreindum melbletti þurfi nokkru sinni að halda til hússtæðis. Með því að hjer er um landssjóðseign að ræða, hafið þjer leitað úrskurðar míns í þessu tilliti, og lagt það til, að útmælingin verði leyfð og eptirgjaldið ákveðið mjög lágt.

Útaf þessu skal yður hjermeð þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, að jeg veiti leyfi til hinnar umbeðnu útmælingar þannig, að eptirgjaldið sje fyrst um sinn ákveðið 10 álnir eptir meðalverði verðlagsskrár ár hvert fyrir túnadagsláttu hverja (900 □ faðma), og ber sýslumanni að innheimta gjald þetta og greiða það í landssjóðinn.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í norðuramtinu og austuramtinu um endurgjald á veittum sveitarstyrk. 116
 Með þóknanlegu brjefi dags. 24. nóv. f. á., hafið ^{30. ágúst.} þjer, herra amtmaður, sent mjer erindi hreppsnefndarinnar í Vopnafjarparhreppi, dags. 9. s. m., þar sem hún áfrýjar til mín úrskurði yðar, dags. 12. febr. f. á., er sýknar Breiddalshrepp í Suðurmúlasýslu af kröfu Vopnafjarðarhrepps um endurgjald á meðlagi með stúlkunni Guðnýju Þorsteinsdóttur á tímabilinu frá 1. jan. 1887 til 5. ágúst 1888, nema að því er snertir 64 kr. fyrir tímann frá 23. júlí til 10. okt. 1887. Jafnframt hafið þjer og sent mjer þau önnur skjöl, er mál þetta snerta.

Eptir að jeg nú loks með brjefi sýslumannsins í Norður-Múlasýslu, dags. 28. f. m., hef meðtekið ný skilríki, málinu viðvíkjandi, er jeg hafði beiðst eptir, skal jeg hjermeð leggja úrskurð á málið sem hjer segir:

Málavextir eru þeir, að stúlkann Guðný Þorsteinsdóttir kom sjer fyrir til lækninga í ágústmán. 1886 hjá Ágúst bónda Jónssyni á Ljótstöðum í Vopnafirði, sem fæst eitthvað við lækningar, og borgaði með sjer fyrst framan af, en þegar hana þraut fje, sneri Ágúst Jónsson sjer til hreppsnefndarinnar í Vopnafjarðarhreppi, nokkru fyrir áramótin 1886 og 1887 um að fá endurgjald á á-

21. dag nóvembermán. 1892.

116 föllnum kostnaði sínum út af sjúkdómslegu Guðnýjar; hreppsnefndin synjaði þess að endurgjalda honum kostnað þennan, en aptur á móti tók nefndin stúlkuna á framfærzlu frá 1. jan. 1887 og kom henni niður hjá Ágúst Jónssyni fyrir 80 aura borgun dag hvern, sem hún dveldi hjá honum, og var hún síðan með Ágúst Jónssyni til 5. ágúst 1888. Krafa hreppsnefndarinnar í Vopnafjarðarhreppi er því, að framfærsluhreppur Guðnýjar, Breiðdalshreppur í Suðurmúlasýslu, endurborgi fyrnefndum hreppi upphæð, er nemi 80 aurum á dag frá 1. jan. 1887 til 5. ágúst 1888, alls 465 kr. 60 a., og hafa verið færðar sönnur á það með útdráttum úr sveitarbókinni og kvittunum frá Ágúst Jónssyni, að þessi upphæð hafi verið borguð úr sveitarsjóði Vopnafjarðarhrepps fyrir dvöl Guðnýjar þar eptir 1. jan. 1887. Kröfunni er af hálfu Breiðdalshrepps mótmælt af þeim ástæðum, að tilkynning um styrkveitinguna hafi eigi komið frá Vopnafjarðarhreppi fyrr en 23. júlí 1887, er hún ritaði sýslumanni sínum um málið, að síðan hafi verið vanrækt að flytja Guðnýju á sveit sína þá um sumarið, er vegabryjef hefði verið gefið út handa henni eptir beiðni hreppsnefndarinnar, og að meðlagið sje allt of hátt sett.

Jeg verð nú að vera yður, herra amtmaður, samdóma um það, að telja megí nægileg skilríki framkomin fyrir því, að hreppsnefndinni í Vopnafjarðarhreppi hafi borið skylda til, eptir kringumstæðunum, að annast Guðnýju til bráðabirgða, og að ekki hafi verið unnt að koma henni fyrir til nauðsynlegrar aðhlynningar fyrir minni meðgjöf en 80 aura á dag, sbr. vottorð hjerads-læknisins um þetta atriði og yfirlýsing hreppsnefndarinnar. Sömu-leiðis verð jeg að vera yður samdóma um, að ekkert sje framkomið, er rjettlæti það, að hreppsnefndin í Vopnafjarðarhreppi hefur látið farast fyrir til 23. júlí 1887 að rita sýslumanni um styrkveitinguna, og verður sú forsómun að hafa þá afleiðing, að Vopnafjarðarhreppur missi þá kröfu, sem hann annars hefði haft til endurgjalds fyrir tímabilið frá 1. jan. til 23. júlí 1887. Úrskurður yðar skal því vera óhaggður að því leyti, og eins að því leyti sem hann ákveður, að Breiðdalshreppur skuli endurgjalda Vopnafjarðarhreppi meðlagið frá síðastnefndum degi til 10. október, er þjer álitíð að fyrst hafi verið tiltök að flytja Guðnýju, sökum þess að hafisar höfðu hamlað skipaferðum allt sumarið, en þá fjell ferð með gufuskipinu »Thyra« (10. október). En aptur á móti get jeg ekki fallízt á, að neín sönnun sje framkomin gagnvart skýrslum þeim, er hreppsnefndin í Vopnafjarðarhreppi hefur gefið, fyrir því, að hægt hefði verið eða jafnvel heimilt að flytja Guðnýju á sveit sína um haustið með strandferðaskipinu »Thyra«. Þvert á móti hefur hlutaðeigandi læknir vottað, að þó að hann vilji ekki fortaka að *mögulegt* hefði verið að koma henni frá Ljótsstöðum í Vopnafjörð í rúmi á kviktrjám, þá hefði þó verið eins líklegt, að slíkur flutningur yrði henni til heilsutjóns eins og hitt, að hún þyldi hann, og er þó ótalinn hrakningur á sjó þar á eptir og flutningur frá landtökustað svo seint á árinu.

Samkvæmt þessu ber að skylda sveitarsjóð Breiðdalshrepps til að endurgjalda Vopnafjarðarhreppi 80 aura á dag frá 23. júlí 1887 til 5. ágúst

1888 incl. er telst vera 380 dagar, og verður þá upphæð sú, er Breiðdalshreppur á að inna af hendi 304 kr., eða auk upphæðar þeirrar, sem þegar er greidd samkvæmt úrskurði yðar, 240 krónur. 116
30. ágúst.

Þetta tilkynnist yður hjermeð, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar og ráðstöfunar.

Endurskoðuð reglugjörð fyrir yfirsetukonur.

117

1. grein.

Sjerhver yfirsetukona er skyld að breyta samvizkusamlega eptir fyrir-mælum yfirsetukvennalaganna frá 17. desbr. 1875 og þessarar reglugjörðar: svo eru og allar yfirsetukonur að því er snertir skylduverk þeirra, háðar um-sjón og nánari fyrirskipunum hlutaðeigandi hjeraðslæknis og landlæknis.

2. grein.

Sjerhverri yfirsetukonu ber ávallt að hegða sjer vel og siðsamlega og vera jafnan til taks, er á þarf að halda; fari hún burt af heimili sínu, skal hún jafnan láta heimilisfólkið vita, hvar hana sje að finna.

3. grein.

Hún á að vera vinaleg og mannúðleg í umgengni við alla, sem leita hennar, hugga þá og hughreysta, ef lítilmótlegir eða huglitlir eru, og eigi láta á sjer finna, þótt eitthvað beri út af, svo að hún hræði eigi þá, sem hennar er vitjað til; hún skal og forðast allt málæði, bæði um ástand konunnar og barns-ins, og eigi láta á því bera fyrr en í síðustu lög, ef hún finnur, að barnið er andvana eða vanskapað.

4. grein.

Hún má ekki segja frá neinu, sem henni er sagt í trúnaði, eða hún kemst að vegna stöðu sinnar um veikindi eða líkamslýti konu, eða annað það, er konunni kynni að vera óþægilegt að yrði almenningi kunnugt.

5. grein.

Hún á að láta fúslega í tje aðstöð sína hverjum, sem hennar leita, jafnt fátækum sem ríkum, og engan mann mun gjöra sjer, hvorki af ábatavon nje öðru.

6. grein.

Þegar hún situr yfir, skal hún hafa nákvæmar gætur á öllum ástæðum og atvikum, er að bera, og leita sængurkonunni allrar hægðar eptir fremsta mætti. Beri nokkuð út af, sem hún heldur að hættulegt geti orðið, annaðhvort fyrir konuna eða fóstrið, ber henni að ráðfæra sig við lækni eða aðrar yfir-setukonur, ef þess er kostur; sje það eigi, eða óttist hún, að lífi eða heilsu barnsins eða móðurinnar sje hætta búin í fæðingunni, skal hún láta nánustu viðstadda vandamenn sængurkonunnar vita af því í tíma, og heimta læknis leitað tafarlaust.

7. grein.

Þá er sængurkona lætur vitja læknis til kvenna, skal hún rita í eyðu-blöð, sem til þess eru prentuð, lýsing á því, hvernig ástatt er.

8. grein.

Sje læknishjálp að fá, má hún eigi fást við neinar lækningatilraunir um fram það, sem til er tekið í yfirsetufræðinni.

9. grein.

Eigi má hún yfirgefa neina sængurkonu, meðan nokkur hætta er á ferðum, fyr en hún hefur gjört allt, sem í hennar valdi stendur, til þess að afstýra hættunni.

10. grein.

Allt sem út af ber hjá einhverjum þunguðum kvennmanni eða sængurkonu, er hennar er vitjað til, á hún að rita í minnisbók hjá sjer, til að geta skýrt læknum frá því, ef þörf gjörist.

11. grein.

Sje tilefni til þess, ber henni að vara þungaðar konur, giptar sem ógiptar, við öllum fóstureyðandi meðölum, og sje eigi látið að orðum hennar í því efni, ber henni að tilkynna það yfirvaldinu.

12. grein.

Yfirsetukona má eigi segja neinum til nokkurra lyfja, sem geta eytt burði eða valdið því, að hann fæðist fyrir tímann; yfirsetukona, sem gefur konum lyf í þeim tilgangi að eyða burði eða valda því, að hann fæðist fyrir tímann, eða á nokkurn hátt tekur þátt í slíkum glæp, skal hegnt samkvæmt hegningarlögunum.

13. grein.

Hafi hún fengið vitneskju um, að nokkur hafi borið út barn eða alið barn í dul, ber henni þegar að skýra hlutaðeigandi lögreglustjóra frá því.

14. grein.

Skýrslu um andvanafædd börn ber henni að gefa samkvæmt eyðublaði því, er henni mun verða sent frá hlutaðeigandi hjeraðslækni.

15. grein.

Þegar ný-fætt barn er mjög veikt, skal hún minna foreldrana á, að láta skýra það sem fyrst.

Verði ekki náð í prest og skorist faðir barnsins eða aðrir ráðsettir dánumenn, er við eru staddir, undan að skíra barnið skemmri skírn, skal hún gjöra það sjálf, og gefa presti skýrslu um það innan 4 daga.

16. grein.

Minnsta þóknun fyrir að sitja yfir konu skal vera 3 kr., auk ókeypis fararbeina. Þurfi yfirsetukona að vera hjá sængurkonu lengur en 1 dag eða sem því svarar, ber henni 1 kr. fyrir hvern dag, sem fram yfir er, auk fæðis. Fyrir að setja stólpípu, taka blóð, o. s. frv., bera henni 25 aurar í hvert skipti. Þiggi sængurkonan af sveit eða sje svo fátæk, að hún geti ekki borgað yfirsetukonunni, er sveitin skyld að greiða henni auk fararbeina 3 kr. þóknun.

17. grein.

Það er skylda yfirsetukvenna að láta hver annari í tje þá liðsemd og

leiðbeiningu, er þær mega við koma, og varast allan ríð eða óvild og allt er slíku má valda. 117

18. grein.

Eigi má yfirsetukona vinna mein vansköpuðum burði, er hún tekur við, hversu fjarri sem er rjettu sköpulagi, heldur skal hún kosta kapps um að halda lífi í slíku atkvæmi, unz til læknis næst. Rita skal hún nákvæma skýrslu um vanskapnaðinn og senda lækni.

19. grein.

Fái yfirsetukona grun um, að barni, sem fæðist andvana eða deyr skömmu eptir fæðinguna, hafi verið fyrirfarið annaðhvort eptir fæðinguna eða með því, að móðirin hefur tekið inn föstureyðandi meðöl áður en hún ól barnið, ber henni að senda sem fyrst lögreglustjóra skýrslu um það, og skulu þar 1. tilgreind nöfn foreldranna og heimili, 2. skýrt frá, hvernig fæðingunni hafi verið háttað, og 3. hvað muni hafa valdið dauða afkvæmisins, að því er yfirsetukonan kemst næst.

20. grein.

Hverri yfirsetukonu ber, eins og fram er tekið í yfirsetufræðinni, að viðhafa hið mesta hreinlæti, bæði að því, er hana sjálfa snertir og eins áhöld hennar og verkfæri, og sjerstaklega ef barnsfarasótt kemur upp í umdæmi hennar. Þá er slíkt ber að hendi, skal hún tafarlaust gefa læknum vitneskju um það, og nákvæmlega fylgja þeim ráðstöfunum, sem hann kann að gjöra.

21. grein.

Verði yfirsetukona þess vör, að einhver sjerstök óhollusta eða óþrifnaður, er skaðvænn getur álitizt fyrir líf og heilsu manna, eigi sjer stað í umdæmi hennar, skal hún skyld að skýra hjeraðslækni frá því, og vara fólk við hinum skaðlegu áhrifum, er slíkt getur haft á heilsu þess.

22. grein.

Skipuð yfirsetukona má eigi vera burtu úr umdæmi sínu lengur en einn sólarhring án leyfis hlutaðeigandi hjeraðslæknis.

23. grein.

Brjóti nokkur yfirsetukona gegn þessari reglugjörð, skal hún sæta sektum, nema þyngri hegning liggi við afbroti hennar að lögum. Verði hún sek af nýju og eru miklar sakir til, einkum ef hún optar en einu sinni hefur skorazt undan að vitja sængurkonu tafarlaust og að forfallalaus, skal henni víkið frá sýslun sinni.

Landlæknisembættið, Reykjavík, 15. dag nóvembermán. 1892.

Schierbeck.

*

*

*

Reglugjörð þessi samþykkist hjer með

Reykjavík 17. nóv. 1892.

Landshöfðinginn yfir Íslandi

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

STYRKUR ÚR LANDSSJÓÐI
samkv. fjárlögunum fyrir 1892 og 1893
13. gr. B. VI. b. 1.

Til barnaskóla í sjóþorpum og verzlunarstöðum öðrum en kaupstöðum var 29. sept. veittur þessi styrkur fyrir árið 1892:

1.	Barnaskóla á Útskálum	360 kr.
2.	— á Seltjarnarnesi	500 —
3.	— í Garðahreppi	540 —
4.	— í Hólshreppi	180 —
5.	— í Hnífsdal	260 —
6.	— í Flatey á Breiðafirði	150 —
7.	— í Súðavíkurhreppi	210 —
8.	— í Flatey á Skjálfanda	160 —
9.	— í Keflavík	160 —
10.	— á Vestmannaeyjum	160 —
11.	— í Bessastaðahreppi	240 —
12.	— á Skipaskaga	210 —
13.	— í Njarðvík	110 —
14.	— á Vatnsleysuströnd	200 —
15.	— í Ólafsvík	320 —
16.	— á Sandi	110 —
17.	— á Vopnafirði	130 —
		4000 —

13. gr. B. VI. b. 2.

Til sveitakennara var með brjefi landshöfðingja, dags. 14. okt., veittur þessi styrkur fyrir 1892:

A. Norður- og Austuramtið.

1. *Í Húnavatnssýslu.*
Eggert Helgason í Melstaðarprestakalli og Tjarnarsókn kr. 50
2. *Í Skagafjarðarsýslu:*
 - a, Guðvarður Guðvarðsson í Viðvíkur prestakalli og Hofsókn kr. 50
 - b, Þorsteinn Kristjánsson í Hofsókn — 50
 - c, Benidikt Hannesson í Hofstaðaseli — 30
 - d, Halldóra Bjarnadóttir í Saudárhreppi — 40
 - e, Sigurður Björnsson í Rípur- og Hvamms prestaköllum og Fagranessókn — 50
 - f, Guðmundur Jónsson í Seiluhreppi — 45
 - g, Baldvin Bergvinsson í Miklabæjar, Glaumbæjar- og Rípur prestaköllum — 50
 - h, Sigrún Daniélsdóttir í Viðvíkur prestakalli — 30
 - i, Benidikt H. Sigmundsson í Hólasókn — 40
3. *Í Eyjafjarðarsýslu:*
 - a, Þorsteinn Þorkelsson í Vallahreppi — 50
 - b, Hallgrímur Halldórsson í Svarfaðardalshreppi — 50
 - c, Tómas Davíðsson í Lögmannshlíðarsókn — 50
 - d, Jón Hansson í Saurbæjarprestakalli og Grundarþingum — 35
 - e, Einar Helgason í Öngulstaðahreppi — 35
 - f, Benidikt Þorkelsson í Stærtaárskógssókn- og Möðruvallasókn — 40
 - g, Kristinn Guðnason í Stærtaárskógssókn — 35
 - h, Árni Hólm í Saurbæjarhreppi — 40
4. *Í Þingeyjarsýslu:*
 - a, Hjálmar J. Stefánsson í Mývatnssveit — 50
 - b, Steinþór Gunnlaugsson í Saudaneshreppi — 45

c, Guðmundur Hjaltason í Axarfirði og Kelduhverfi	— 50	
d, Sigurður Jónsson á Yztafelli	— 50	
e, Ari Jochumsson í Húsavíkursókn	— 40	235
5. Í Norður-Múlasýslu:		
a, Þorlákur Hallgrímsson í Hofteiggsókn	— 50	
b, Jón Snorrason í Kirkjubæjarsókn	— 50	
c, 3 umferðakennarar, Þorkell Jónsson, Ólafur J. Bergsson og Stefán Benidiktsson í Valþjófsstaðar prestakalli	— 120	
d, Steinn Jónsson í Seyðisfirði	— 50	
e, 4 umferðakennarar: E. Thomsen, A. Sigurðarson, Þ. Jósef Guttormsson og Hallgrímur Sigurðsson í Vopnafirði	— 140	410
6. Í Suður-Múlasýslu:		
a, Dómhildur Briem í Álptafirði	— 45	
b, Bjarni Sigurðsson á Djúpavogi	— 50	
c, Þorvarður Bjarnason í Beruneshreppi	— 50	
d, Runólfur Sigurðsson í Vallanessókn	— 50	195
B. Suður- og Vesturamtíð.		Alls 1610
1. Í Skaptafellssýslu:		
a, Guðmundur Jónsson í Stafafells, Bjarnaness og Hoffellssóknum	— 50	
b, Bergþór Ófeigsson í Einholtssókn	— 30	
c, Sigurður Þorsteinsson í Hofshreppi	— 30	
d, Gísli Arnbjarnarson í Kálfafellssókn og Austursíðu	— 40	
e, Lárus Helgason í Útsíðu og Landbroti	— 35	
f, Þorsteinn Þorsteinsson í Langholtssókn	— 35	
g, Einar Einarsson í Þykkvabæjarklausturssókn	— 30	
h, Jón Brandsson í Ása prestakalli	— 40	
i, Jónatan Jónsson í Dyrhólahreppi og Hvammshreppi	— 45	
j, Jóhann M. Oddsson í Hvammshreppi	— 25	360
2. Í Rangárvallasýslu:		
a, Magnús Magnússon í Austur-Eyjafjallahreppi	— 40	
b, Sigurgeir Gíslason í Vestur-Eyjafjallahreppi	— 40	
c, Jóhann Kristmundarson í Austur-Landeyjahreppi	— 45	
d, Einar Jónsson í Vestur-Landeyjahreppi	— 40	
e, Nikulás Þórðarson í Breiðabólstaðar- og Odda prestakalli	— 50	
f, Pálmi Guðmundsson í Þykkvabæ	— 35	
g, Brynjólfur Magnússon í Efriholtapingum og á Landi	— 50	300
3. Í Árnessýslu:		
a, Guðni Símonarson í Ölfushreppi	— 40	
b, Jón Jónsson í Hrunasókn	— 45	
c, Þórður Jasonsson í Villingaholtshreppi	— 40	
d, Jón Vernharðsson í Skeiðahreppi	— 30	
e, Jón Sigurðsson í Gaulverjabæjarhreppi	— 30	
f, Sigurður Jónsson í Mosfells prestakalli	— 50	235
4. Í Gullbringu- og Kjósarsýslu:		
a, Halldór M. Ólafsson	— 20	
b, Ásmundur Þórðarson	— 30	
c, Mattías Þórðarson	— 25	
d, Ásmundur Sigurðsson	— 35	
e, Björn Björnsson í Mosfellssveit	— 35	
f, Jón Jónsson í Miðneshreppi	— 50	

	g, síra Brynjólfur Gunnarsson í Hafnahreppi	— 40	
	h, Erlendur Oddsson í Grindavík	— 50	285
5.	<i>Í Borgarfjarðarsýslu:</i>		
	a, Valgerður Bjarnadóttir í Reykholtssdal	— 50	
	b, Jóhanna Þorsteinsdóttir í Lundareykjadal	— 35	
	c, Gísli Hinriksson í Ytri-Akraneshreppi	— 40	125
6.	<i>Í Mýrasýslu:</i>		
	a, Kristján Guðmundsson í Hraunhreppi og Álptaneshreppi	— 50	
	b, Eyjólfur Magnússon í Stafholtstungum og Norðurárdal	— 35	85
7.	<i>Í Snæfellsnessýslu:</i>		
	a, Gunnar H. Jónsson í Stykkishólmi	— 50	
	b, Þórður Sveinbjarnarson í Staðastadar- og Miklaholtsprestakalli	— 50	
	c, Skúli Guðmundsson í Breiðavíkurhreppi	— 50	
	d, Torfi J. Tómasson í Eyrarsveit	— 50	200
8.	<i>Í Dalasýslu:</i>		
	a, Magnús Magnússon í Fellstrandarhreppi	— 40	
	b, Hjörtur Snorrason, í Miðdalahreppi	— 50	90
9.	<i>Í Barðastrandarsýslu:</i>		
	a, Hólmgeir Jónsson í Múlahreppi	— 40	
	b, Þórður Bjarnason í Reykhólasveit	— 40	
	c, Guðmundur Sigfrédsson á Raudasandi	— 40	
	d, Bjarni Bjarnason í Sauðlauksdals-prestakalli	— 50	
	e, Þórarinn Ó. Thorlacius í Brjámslækjar-prestakalli	— 45	
	f, Samúel Eggertsson í sama prestakalli	— 40	
	g, Ásmundur Kristjánsson í Dalasveit	— 40	295
10.	<i>Í Ísafjarðarsýslu:</i>		
	a, Guðmundur Kjartansson í Aðalvíkur-prestakalli	— 50	
	b, Þorgeir Þorgeirsson í Vatnsfjarðar-prestakalli	— 40	90
11.	<i>Í Strandarsýslu:</i>		
	a, Magnús Júlíus Jónsson í Árnes- og Steingrímsfjarðar-prestaköllum	— 40	
	b, Jón Jónsson í Steingrímsfirði	— 50	90
	Í Suður- og Vesturamtinu		kr. 2155

EMBÆTTASKIPAN OG SÝSLANA.

Frá 1. okt. þ. á. að telja var verzlunarstjóri *Einar Markússon* í Ólafsvík settur til þess að gegna sýsluninni sem umboðsmaður *Arnarstapa og Skógarstrandarumboðs og Hallbjarnar-eyrar*, þangað til sýslan þessi verður veitt.

25. okt. var *Meðallandsþinga prestakall* í *Vestur-Skaptafells prófastsdæmi* veitt prestaskólakandidat *Gisla Jónssyni*, samkvæmt yfirlýsingu hlutadeigandi safnaðar.

17. nóv. var *Kálfaþellsstaðar prestakall* í *Austur-Skaptafells prófastsdæmi* veitt sjera *Pjetri Jónssyni*, presti að Hálsi í Fnjóskadal, eptir að hlutadeigandi söfnuður hafði afsalað sjer kosningarrjetti sínum.

YFIRSKATTANEFND

Samkvæmt tillögum bæjarstjórnarinnar í Reykjavík skipaði landshöfðingi 24. okt. eptirnefnda menn í yfirskattaneftnd fyrir Reykjavíkurkaupstað um næstu 3 ár.

L. E. Sveinbjörnsson, háyfirdómara

Eirík Briem, prestaskólakennara

Halldór Friðriksson, yfirkennara

en til vara

Kristján Jónsson, yfirdómara.

Ágrip af brjefi landshöfðingja til amtmannsins í norðuramtinu og austuramtinu 119
um hlunnindi handa sparisjóði. — Með brjefi þessu voru hlunnindi þau, er ræðir 30. ág.
 um í tilsk. 5. jan. 1874, með venjulegum skilyrðum veitt »Sparisjóði Kinnunga«
 í Ljósavátnshreppi í Þingeyjarsýslu, stofnuðum 1889, um 5 ára tímabil frá 1.
 okt. 1892 að telja.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í suðuramtinu og vesturamtinu um 120
virðingargjörðir á þjóðjörðum, er selja skal. — Í þóknanlegu brjefi dags. 17. maím. 10. sept.
 síðastliðins, hafið þjer, herra amtmáður, skýrt frá því, að ábúendurnir á þjóðjörð-
 unum Brattlandi, Heiðarseli, Mörk, Seglbúðum og Heiði, öllum í Skaptafellssýslu,
 hafi lýst því yfir, að þeir óski að kaupa ábýli sín fyrir það verð, sem heimild er veitt
 til að selja þau fyrir í lögum 11. desbr. 1891 og hafi sýslum. í Skaptafellssýslu
 jafnframt því að tilkynna yður þetta, spurst fyrir um, hvort honum sje eigi heimilt
 án frekari fyrirskipunar í hvert sinn, að útnefna matsmenn og láta fara fram
 mat á jörðum, þar sem þannig er ástatt, eins og með hinar ofangreindu jarðir,
 að heimild er til að selja og ábúendur óska að kaupa, og beiðist þjer úrlausn-
 ar minnar um, hve svara beri greindri fyrirspurn sýslumannsins.

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð það er hjer segir.
 Eins og yður er kunnugt, er í 2. gr. í lögum um sölu þjóðjarða 8. nóv. 1883
 ákveðið, að landshöfðingi gjöri þær ráðstafanir, sem með þarf um sölu jarðanna,
 ákveði kaupverð það, er jarðirnar megi seljast fyrir, en láti áður 2 dómkvadda
 menn virða hverja jörð fyrir sig, og er ákveðið, að kostnaðurinn við þetta
 greiðist úr landssjóði. Til þessarar ákörðunar er skírskotað í þjóðjarðasölulög-
 unum 8. jan. 1886, 4. nóv. 1887 og 9. desbr. 1889, en í hinum síðustu lögum
 um heimild til að selja þjóðjarðir 11. desbr. f. á. er þessari skírskotun sleppt,
 og engin heimild veitt til að greiða af landssjóði kostnað við virðingargjörðir á
 undan söluinni. Með því að jarðirnar hafa verið virtar og skoðaðar áður en
 uppástungur um sölu þeirra komu fyrir þingið, virðist því ekki ástæða til, að
 láta nýja skoðun fara fram aptur á ný, þegar það er ekki fyrirskipað, og ber
 því að svara fyrirspurn sýslumannsins á þá leið, að þegar ræða sje um jarðir,
 sem heimild er veitt til að selja í lögum nr. 31, 11. desbr. 1891, þá þurfi alls
 engin ný virðingargjörð að fara fram, og verði ekki borguð úr landssjóði, þótt
 framkvæmd hafi verið, en þegar kaups hafi verið beiðst á jörðum, sem eldri
 lög heimila að selja, þá megi hann kveðja menn til virðingar og láta virðing-
 argjörð framfara, þegar ábúendur hafa skuldbundið sig til að kaupa að minnsta
 kosti fyrir það verð, sem lögin greina, án þess að leita sjerstakra fyrirskipana
 þar að lútandi.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í suðuramtinu og vesturamtinu um 118
sjerstaka manntalsþinghá í Álptavershreppi. — Samkvæmt tillögum yðar, herra 22. sept.
 amtmáður, í þóknanlegu brjefi, dags. 31. f. mán., vil jeg hjer með samþykkja

21. dag desembermán. 1892.

120 þá beiðni hreppsnefndarinnar í Álptavershreppi í Skaptafellssýslu, er hlutaðeig-
22. sept. andi sýslumaður hefir mælt með, að tjeður hreppur sje eptirleiðis sjerstök
manntalsþinghá, með þingstað að Herjólfstöðum, og ber hreppsnefndinni að
annast um sæmilegt hús til þinghaldanna.

Þetta tilkynnist yður hjer með þjónustusamlega til þóknanlegrar leið-
beiningar og frekari birtingar.

121 *Brjef landshöfðingja til amtmannsins í norðuramtinu og austuramtinu um*
30. sept. *sjerstaka manntalsþinghá fyrir Vallahrepp.* — Samkvæmt tillögum yðar, herra amt-
maður, í þóknanlegu brjefi dags. 13. þ. m. vil jeg hjer með samþykkja þá
beiðni hreppsnefndarinnar í Vallahreppi og hreppsnefndarinnar í Eyðahreppi í
Suður-Múlasýslu, er hlutaðeigandi sýslunefnd hefur mælt með, að Vallahreppur
verði manntalsþinghá út af fyrir sig með þingstað að Höfða og Eyðahreppur
sömuleiðis manntalsþinghá fyrir sig með þingstað að Eyvindará, og ber hrepps-
nefndunum að annast um sæmilegt hús til þinghaldanna.

Með þessari ákvörðun er engin breyting gjörð á hinni fornu Eyðaþing-
há sem dóþinghá.

Þetta tilkynnist yður hjer með þjónustusamlega til þóknanlegrar leið-
beiningar og frekari birtingar.

122 *Brjef landshöfðingja, til amtmannsins í norðuramtinu og austuramtinu um*
4. nóv. *skipting á Skinnastaðahreppi í 2 hreppsþjelög.* — Eptir að mjer, með þóknanlegu
brjefi yðar, herra amtmaður, dags. 1. f. m., hefir borizt formleg beiðni frá hrepps-
nefndinni í Skinnastaðahreppi um skipting tjeðs hrepps í 2 hreppsþjelög, sbr.
brjef mitt til yðar, dags. 7. nóv. f. á., og með því að málið nú hefur verið rætt
og samþykkt á reglulegum hreppsnefndarfundum og hlotið eindregin meðmæli
sýslnefndarinnar í Norður-Þingeyjarsýslu, skal hjer með samkvæmt tillögum yðar
og eptir 23. gr. sveitarstjórnartilskipunarinnar 4. maí 1872 skipað svo fyrir
sem hjer segir:

1. Skinnastaðahreppi í Norður-Þingeyjarsýslu skal skipt í 2 hreppa, er nefn-
ist Axarfjarðarhreppur og Fjallahreppur, þannig að takmörk hinna nýju
hreppa verði landamerkin milli jarðanna Hóls á Hólsfjöllum og Hafursstaða
í Axarfirði.
2. Öllum eignum, skuldum og sveitarþyngslum hins núverandi Skinnastaða-
hrepps, þeim sem verða þegar skiptingin fer fram, skal skipt milli hinna
nýju hreppa að tiltölu við hina samanlögðu tölu lausafjárftundarinnar til
fátækra og sveitarútsvaranna hin síðustu 5 fardagaár, 1886—91, eins og þau
hafa verið í hvorum hluta hins sameinaða hrepps. Eptir sama hlutfalli skal
einnig skipta sveitarþyngslum, sem síðar kunna að koma til, og sem eiga rót
sína í fjelgsskap þeim, er hingað til hefir átt sjer stað milli hinna nýju hreppa.
3. Aðskilnaður hreppanna skal fram fara undir eins og amtið hefir ákveðið

tölu hreppsnefndarmanna í hvorum hreppi samkvæmt 2. gr sveitarstjórn-
artilskipunarinnar, og hinar nýju hreppsnefndir þar eptir hafa verið kosn-
ar, en þær skulu síðan framkvæma skiptinguna á eignum, skuldum og
sveitarþyngslum, og verði ágreiningur út af skiptingunni, skal úr honum
skorið af sýslunefndinni, sem einnig skal ákveða um fjallskil og afrjettir.

Þetta tilkynnist yður hjermeð, herra amtmaður, til þóknanlegrar leið-
beiningar og frekari birtingar, að því viðbættu, að með framangreindri fyrir-
skipun er ekki gjörð nein breyting á Skinnastaðapínghá, hvorki sem mann-
talspínghá nje sem dómpínghá.

Ágrip

123

af reikingi landsbankans 1. júlí—30. sept. 1892.

	Tekjur:	Kr.	a.	Kr.	a.
1. Í sjóði 1. júlí 1892				42,348	10
2. Borgað af lánum:					
a. Fasteignarveðslán	15,466	87			
b. Sjálfsskuldarábyrgðarlán	15,789	»			
c. Handveðslán	6,373	»			
d. Lán gegn ábyrgð sveita- og bæjarfjelaga o. fl.	1,828	60			
e. Reikningslán	10	»		39,467	47
3. Vixlar innleystir				35,820	»
4. Ávisanir innleystar				275	»
5. Bráðabyrgðarlán úr landssjóði				25,000	»
6. Seðlar frá landssjóði				16,000	»
7. Vextir				9,655	19
8. Diskonto				455	30
9. Seld kgl. ríkisskuldabréf að upphæð				60,000	»
10. Ýmislegar tekjur				99	63
11. Frá Landmandsbankanum				1,429	10
12. Innlög á hlaupareikning				123,250	»
13. Sparisjóðsinnlög				71,516	12
				425,378	91

Gjöld:

1. Lánað gegn:					
a. Fasteignarveði	14,300	»			
b. Sjálfsskuldarábyrgð	11,515	»			
c. Handveði	1,600	»			
d. Ábyrgð sveita- og bæjarfjelaga o. fl.	2,200	»		29,615	»
2. Vixlar keyptir				40,975	»
3. Ávisanir keyptar				4,922	83
			Flyt: kr.	75,512	83

123

	Flutt: kr.	75,512 83
4. Endurborgað bráðabyrgðarlán til landssjóðs	65,000 »	
5. Til landssjóðs í ónýtum seðlum	16,000 »	
7. Til Landmandsbankans	1,892 91	
6. Útborgað af innlögum á hlaupareikning	32,764 61	
8. Útborgað af sparisjóðsinnlögum	110,147 59	
Að viðbættum útborguðum dagsvöxtum	258 64	110,406 23
9. Kostnaður við bankahaldið (laun o. fl.)	2,590 01	
10. Ýmisleg útgjöld	3,045 56	
11. Vextir til landssjóðs af seðlaskuld bankans	4,650 »	
12. Í sjóði 30. sept 1892	113,516 76	
		<u>425,378 91</u>

Athugasemdir:

Landsbankinn átti 30. sept. 1892:	kr.	a.	Kr.	a.
1. Skuldabrfjef fyrir lánun:				
a. Fasteignarveðsskuldabrfjef	683,174 31			
b. Sjálfsskuldarábyrgðarbrfjef	119,953 84			
c. Handveðsskuldabrfjef	41,691 »			
d. Skuldabrfjef fyrir lánun gegn ábyrgð sveita- og bæjarfjelaga o. fl.	24,641 37			
e. Skuldabrfjef fyrir reikningslánun	486 49		869,947 01	
2. Önnur skuldabrfjef:				
a. Kgl. ríkisskuldabrfjef	239,200 »			
b. Skuldabrfjef Reykjavíkurkaupstaðar	1,500 »		240,700	
3. Vixla			48,518 »	
4. Ávísanir			5,767 83	
5. Fasteignir lagðar bankanun út fyrir lánun að upphæð			1,050 »	
6. Hjá Landmandsbankanun			414 89	
7. Í sjóði			113,516 76	
			<u>1,279,914 49</u>	
Seðlaskuld bankans til landssjóðs var 30. sept. 1892			500,000 »	
Innlög á hlaupareikning s. d.			101,161 98	
Innlög með sparisjóðskjörum s. d.			530,829 93	
Varasjóður bankans var 31. desbr. 1891			102,062 88	
Varasjóður sparisjóðs Reykjavíkur 30. sept. 1892			16,871 15	
Ymsar tekjur, sem enn eru eigi lagðar við varasjóð			28,988 55	
			<u>1,279,914 49</u>	

Landsbankinn, Reykjavík 14. okt. 1892.

L. E. Sveinbjörnsson. Eiríkur Briem. B. Kristjánsson.

Reikningur**124**

yfir tekjur og gjöld styrktarsjóðs verðugra og þurfandi þjóðjarða-landseta og ekkna þeirra í Suðuramtinu árið 1891.

Tekjur:

I. Eptirstöðvar við árslok 1890:		
a, Innritunarskýrteini Litr. A. Fol. 82	Kr. 3300.00	
b, Veðskuldabréf	— 200.00	
c, Í sparisjóði Reykjavíkur	— 530.63	4030 kr. 63 a.
II. Vextir alls á árinu	141 — 45 —	
Tekjur alls		4172 kr. 08 a.

Gjöld:

I. Styrkur veittur þjóðjarða-landsetum og ekkjum þeirra	140 kr. 00 a.	
II. Skuld frá fyrra ári, sbr. reikning 1890:	1 — 00 —	
III. a, Innritunarskýrteini Litr. A. Fol. 82 Kr. 3300.00		
b, Veðskuldabréf	— 300.00	
c, Í sparisjóði Reykjavíkur	— 370.33	
d, Í peningum, sem ætlað er til útborgunar á yfirstandandi ári	— 60.75	4031 — 08 —
Gjöld alls		4172 kr. 08 a.

Íslands Suðuramt, Reykjavík, 31. Marz 1892.

Kristján Jónsson
settur.

Reikningur**125**

yfir tekjur og gjöld eldgossjóðs Suðuramtsins árið 1891.

Tekjur.

I. Eptirstöðvar við árslok 1890:		
a, Í veðskuldabréfum	Kr. 850.00	
b, Í sparisjóði Reykjavíkur	— 118.55	
c, Útistandandi vextir	— 4.00	972 kr. 55 a.
II. Vextir alls	38 — 49 —	
Tekjur alls		1011 kr. 04 a.

Gjöld:

Eptirstöðvar við árslok 1891:		
a, Í veðskuldabréfum	Kr. 850.00	
b, Í sparisjóði Reykjavíkur	— 153.04	
c, Útistandandi eldri vextir	— 8.00	1011 kr. 04 a.
Gjöld alls		1011 kr. 04 a.

Íslands Suðuramt, Reykjavík, 31. Marz 1892.

Ksistján Jónsson
settur.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld Thorkillii-barnaskólasjóðs árið 1891.

Tekjur:

I. Eptirstöðvar við árslok 1890:		
a, Innritunarskírteini Littr. A. Fol. 87.	Kr. 28500.00	
b, Skuldabrfjef einstakra manna	— 36394.14	
c, Í Sparisjóði Reykjavíkur	— 2858.75	
d, Útistandandi vextir	— 10. »	
e. Í peningum	— 262.43	68025 kr. 32 a.
II. Vextir alls á árinu	2468	— 39 —
III. Endurgoldin lán og afborganir	2892	— 42 —
IV. Ný skuldabrfjef, er sjóðurinn hefur eignazt	3500	— 00 —
Tekjur alls		76886 kr. 13 a

Gjöld:

I. Styrkur veittur til uppfósturs og menntunar fátækum börnum		
í hinu forna Kjalarnessþingi 1891	2400 kr.	» a.
II. Lánað út á árinu	3500	— 00 —
III. Til jafnaðar gegn III. tekjulið	2892	— 42 —
IV. Ýmislegur kostnaður	»	— » —
V. Mót tekjulið I. d. færast til útgjalda, sem tvisvar komið til inntektar	10	— » —
IV. Eptirstöðvar við árslok 1891:		
a, Innritunarskírteini Littr. A. Fol. 87	Kr. 28500.00	
b, Skuldabrfjef einstakra manna	— 37001.72	
c, Í sparisjóði Reykjavíkur	— 936.51	
d, Útistandandi vextir	— 59.36	
e, Í peningum, sem síðan hefir verið lagt í sparisjóð	— 1586.12	
Gjöld alls		76886 kr. 13 a.

Stiptsyfirvöld Íslands, Reykjavík, 22. septbr. 1892.

*Kristján Jónsson,**Hallgrímur Sveinsson.*

settur.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld landsbókasafnsins árið 1891:

Tekjur:

I. Sjóður við árslok 1890:		
a, Innritunarskírteini Littr. A. Fol. 101	Kr. 6600.00	
b, 3½% ríkisskuldabrfjef Littr. E. No. 21830 —	200.00	
c, — — — — — Littr. E. No. 11601 —	200.00	
d, Í sjóði hjá gjaldkera	— 29.42	7029 kr. 42 a.
		Flyt 7029 kr. 42 a.

	Fluttar 7029 kr. 42 a.	127
II. Vextir alls til $\frac{1}{6}$ 1891	245 — » —	
III. Styrkur úr landssjóði alls	1900 — » —	
IV. Borgun frá Páli Þorkelssyni fyrir glataða bók	4 — » —	
V. Bætt við einu $3\frac{1}{2}\%$ ríkisskuldabréfi að upphæð	200 — » —	
	Tekjur alls	9378 kr. 42 a.

Gjöld:

I. Til að kaupa bækur og handrit og til bókbands	1094 kr. 88 a.	
II. Fyrir eldivið og ilagning	193 — 52 —	
III. Fyrir hreinsun og ræsting	72 — 54 —	
IV. Fyrir ýmislegt	71 — 97 —	
V. Fyrir aðstoð við bókavörð við að lagfæra gömul handrit og koma þeim í reglu	100 — » —	
VI. Brunabótagjald fyrir safnið	200 — » —	
VII. Varið til að kaupa ríkisskuldabréf að upphæð 200 kr.	190 — 05 —	
VIII. Sjóður við árslok 1891:		
a. Innritunarskirteini Lit. A. Fol. 101	Kr.6600.00	
b. $3\frac{1}{2}\%$ ríkisskuldabréf Lit. E. No. 21830	— 200.00	
c, — — — — — Lit. E. No. 11601	— 200.00	
d, — — — — — Lit. E. No. 5327	— 200.00	
e, Í sjóði hjá gjaldkera	— 255.46	7455 — 46 —
	Gjöld alls	9378 kr. 42 a.

Reykjavík, 15. marz 1892.

Eiríkur Briem.

Ágrip af brjefi landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um viðbótarlán handa 128
prestakalli. — Með brjefi þessu var leyft að taka lán handa Eyvindarhóla- 10. okt.
 prestakalli, að upphæð 504 kr. 76 au., til þess að greiða með það, sem óborg-
 að er af byggingarkostnaði Eyvindarhólakirkju, í viðbót við 1000 kr. lán, er
 prestakallinu var leyft að taka með landsh.br. 17. okt 1890 (Stjt. 1890 B, bls. 165),
 þannig að viðbótarlán þetta ásamt eptirstöðvum fyrra lánsins afborgist með
 jöfnum greiðslum á næstu 15 árum, og verði ásamt vöxtum borgað af Eyvind-
 arhólaprestakalli, að svo miklu leyti sem tekjur kirkjunnar ekki skyldu hrökka
 til að endurborga og ávaxta skuldina.

Árip af brjefi landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um viðbótarlán handa 129
prestakalli. — Með brjefi þessu var leyft að taka lán handa Holtsprestakalli 13. okt.
 undir Eyjafjöllum, að upphæð 462 kr. 32 au. til að greiða með eptirstöðvar af
 kostnaði við kirkjubygging á Ásólfskála, í viðbót við lán það, er hvíllir á
 prestakallinu, sem nú er talið 2437 kr. 68 aurar, þannig að báðum lánunum verði
 steypt saman, og skuldabréf út gefið fyrir 2900 kr., er sjeu endurborgaðar ásamt
 vöxtum á næstu 28 árum.

- 130** **Ágrip af bræfi landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um viðbótarlán handa**
 10. nóv. **prestakalli.** — Með bræfi þessu var leyft að taka 200 kr. lán handa Sanda-
 prestakalli í Dýrafirði til húsaþýggingar í viðbót við lán það, er leyft var að
 taka með landsh.br. 1. júlí 1891 (Stjtt. 1891 B bls. 98) með sömu kjörum og
 skilyrðum og aðallánið, að því viðbættu, að greiðslu viðbótarlánsins verði lokið
 jafnsnemma og greiðslu aðallánsins, og að húsinu sje eptirleidis haldið í 2500
 kr. váttryggingu.

131**Yfirlit**

yfir efnahag sýsluvegasjóða í Austuramtinu 1891.

1. Norður-Þingeyjarsýsla.

Tekjur:		Kr. a.
1. Eign frá f. á.	Kr. 35,51	
2. Sýsluvegagjald	— 323,96	359 47
Gjöld:		
1. Vegabótakostnaður	Kr. 315,00	
2. Eign til næsta árs	— 44 47	359 47

2. Norður-Múlasýsla.

Tekjur:		
1. Sýsluvegagjald		1196 64
Gjöld:		
1. Berguð skuld sjóðsins frá f. á.	Kr. 23,76	
2. Vegabótakostnaður	— 1007,25	
3. Eign til næsta árs	— 165,63	1196 64

3. Suður-Múlasýsla.

Tekjur:		
1. Eign frá f. á.	Kr. 122,33	
2. Sýsluvegagjald	— 1232,38	1355 71
Gjöld:		
1. Vegabótakostnaður	Kr. 563,85	
2. $\frac{1}{2}$ sýsluvegagjald gengur frá samkvæmt 3. gr. laga, 10. nóv. 1887, um vegi	— 616,69	
3. Eign til næsta árs	— 175,17	1355 71

Íslands norður- og austuramt, Akureyri 26. nóvbr. 1892.

Í fjarveru amtmanns J. Havsteen

Kl. Jónsson,
settur.

LAUSN FRÁ EMBÆTTI.

4. nóv. veitti konungur sóknarpresti að *Hólmum í Suður-Múlaprófastsdæmi*, præp.
 hon. *Daniel Halldórssyni*, samkvæmt beiðni hans, lausn í náð frá embætti sínu, með eptirlaun-
 um samkv. eptirlaunalögunum.

HEIÐURSMERKI.

2. nóv. var forstöðumaður prestaskólans, *Helgi Hálfðánarson*, r. af dbr., af konungi
 sæmdur *heiðursmerki dannebrogsmanna*.

ÓVEITT PRESTAKALL.

Hólmar í Suður-Múlaprófastsdæmi; brauðið er metið 1937 kr. 81 a.; veitist frá far-
 dögum 1893; auglýst 10. desbr. 1892. Uppgjafaprestur er í brauðinu, sem nýtur eptirlauna
 af því samkv. eptirlaunalögunum.

Reikningur

132

yfir tekjur og gjöld landsbankans árið 1891.

Tekjur.		Kr.	a.
1. Í sjóði 1. janúar		178,673	48
2. Seðlar frá landssjóði		70,000	»
3. Borguð lán:	kr. a.		
a, fasteignarveðslán	72,667	28	
b, sjálfskuldarábyrgðarlán	38,555	»	
c, lán gegn ábyrgð sveita- og bæjarfjelaga	2,469	15	
d, reikningslán	123	51	
e, handveðslán	4,039	»	117,853 94
4. Fasteignir lagðar bankanum út fyrir lánnum að upphæð		3,350	»
5. Vixlar innleystir		169,952	»
6. Ávisanir innleystar		8,076	31
7. Vextir:			
a, af lánnum	38,186	63	
(Hjer af er áfallið fyrir lok reikningstímabilsins	19,025 kr.	23 a.	
Fyrirfram greiddir vextir fyrir síðari reikningstímabil	19,161 —	40 -	
	38,186 —	63 -)	
b, af kgl. ríkisskuldabréfum	8,793	63	
c, af skuldabréfum Reykjavíkurborgar	60	»	
d, af innstæðufje í Landmandsbankanum	61	80	47,102 06
8. Diskonto			2,061 79
9. Ýmislegar tekjur (t. d. leiga af fasteignum bankans, ágóði á ríkisskuldabréfum o. fl.			793 76
10. Fasteign tilheyrandi bankanum seld			2,600 »
11. Frá Landmandsbankanum			11,117 15
12. Seld konungleg ríkisskuldabréf að upphæð			4,800 »
13. Innlög á hlaupareikning ,	136,560	87	
Vextir fyrir 1891	76	03	136,636 90
14. Sparisjóðsinnlög	351,816	15	
Vextir fyrir 1891	18,775	21	370,591 36
15. Til jafnaðar móti gjaldlið 11. c.			2,918 28
Tekjur alls		1,126,527	03

Gjöld.		Kr.	a.
1. Lán veitt:	kr. a.		
a, fasteignarveðslán	148,831	»	
b, sjálfskuldarábyrgðarlán	85,042	»	
c, handveðslán	17,980	»	
d, lán gegn ábyrgð sveita og bæjarfjelaga o. fl.	9,250	»	
e, reikningslán	620	»	261,723 »

31. dag desembermán. 1892.

132

	Flutt	
2. Vixlar keyptir	168,942 »	
3. Keyptar ávísanir	7,930 97	
4. Keypt kgl. ríkisskuldabréf að upphæð	800 »	
5. Útborgað af innlögum á hlaupareikning	135,529 52	
6. Útborgað af sparisjóðsinnlögum	326,892 33	
að viðbættum dagvöxtum	395 08	327,287 41
7. Til Landmandsbankans		9,505 17
8. Kostnaður við bankahaldið:		
a, laun	5,500 »	
b, húsaleiga, eldiviður, ljós og ræsting	527 86	
c, bækur, ritföng og prentunarkostnaður	256 91	
d, burðareyrir	59 35	
e, önnur útgjöld	477 05	6,821 17
9. Ýmisleg útgjöld (kostnaður við veðsölu, endurborgaðir vextir o. fl.)		601 37
10. Til jafnaðar móti tekjulið 4.		3,350 »
11. Vextir af		
a, innstæðufje á hlaupareikning	76 03	
b, innstæðufje með sparisjóðskjörum	18,775 21	
c, innstæðu varasjóðs bankans fyrir 1891	2,918 28	21,769 52
12. Í sjóði 31. desember		182,266 90
	Gjöld alls	1,126,527 03

Jafnaðarreikningur landsbankans 31. desbr. 1891.

	Activa:	Kr. a.
1. Skuldabréf fyrir lánum:	kr. a.	
a, fasteignaveðskuldabréf	627,543 04	
b, sjálfskuldarábyrgðarskuldabréf	103,125 84	
c, handveðsskuldabréf	42,228 »	
d, skuldabréf fyrir lánum gegn ábyrgð sveita og bæjarfjelaga o. fl.	22,005 47	
e, skuldabréf fyrir reikningslánunum	496 49	795,398 84
2. Önnur skuldabréf:		
a, konungleg ríkisskuldabréf	249,200 »	
b, skuldabréf Reykjavíkur kaupstaðar	1,500 »	250,700 »
3. Vixlar		21,395 »
4. Ávísanir		1,565 »
5. Fasteignir lagðar bankanum út fyrir lánunum að upphæð		1,050 »
6. Hjá Landmandsbankanum		2,356 83
7. Útistandandi vextir áfallnir 31. desbr. 1891		2,439 74
8. Í sjóði		182,266 90
	Samtals	1,257,172 31

Passiva.

Kr. a.

1. Útgefnir seðlar	500,000 »
2. Innlög á hlaupareikning	5,395 73
3. Innlög með sparisjóðskjörum	605,241 41
4. Varasjóður sparisjóðs Reykjavíkur	22,871 15
5. Varasjóður bankans	102,062 88
6. Fyrirfram greiddir vextir er eigi áfalla fyr en eptir 31. des. 1891	19,161 40
7. Til jafnaðar móti tölul. 7. í Activa færast	2,439 74
	<u>Samtals 1,257,172 31</u>

kr. aur.

Athugasemdir:

- Fasteignarveðslán* þau, er bankinn átti útistandandi 1. janúar 1891 voru 782 að tölu og að upphæð 554,729 32

Hjeraf var endurborgað árið 1891 72,667 kr. 28

og bankanum lögð út til eignar veð fyrir lánum

að upphæð 3,350 — 00 76,017 28

478,712 04

Árið 1891 voru veit 136 lán, alls að upphæð 148,831 00

Námu fasteignarveðslánnin 31. des. 1891 þannig alls 627,543 04

og voru 845 að tölu
- Sjálfskuldarábyrgðarlán* átti bankinn 120 að tölu 1. jan. 1891, er voru að upphæð 56,638 84

Veitt voru á árinu 168 lán, alls að upphæð 85,042 00

141,680 84

En hjeraf er aptur endurborgað á árinu 38,555 00

Eru þá eptir í árslok 103,125 84

er skiptist niður á 207 lán.
- Handveðslán.* Hinn 1. jan. 1891 átti bankinn útistandandi 24 slík lán að upphæð 28,287 00

Hjer við bætast þau 10 lán, er veitt voru árið 1891 17,980 00

46,267 00

Árið 1891 var borgað hjer af 4,039 00

Í árslok eru þá eptir 42,228 00

og voru lánnin þá alls 26.
- Lán gegn ábyrgð sveita- og bæjarfjelaga o. fl.* I byrjun ársins 1891 voru þessi lán 24 og námu alls 15,224 62

Veitt voru árið 1891 12 lán að upphæð 9,250 00

Endurborgað var á árinu 2,469 15

Eptir eru þá 31. desbr. 1891 22,005 47

og voru lánnin 31 alls.
- Reikningslán.* Veitt var að láni árið 1891 620 00

Hjer af endurborgað 123 51

Eptir 31. desbr. 1891 496 49

132

Aðeins 1 skuldunautur.

6. *Víxlar*. Bankinn átti 38 víxla 1. janúar 1891 að upphæð alls 22,405 00
 Árið 1891 voru keytir samtals 156 víxlar, alls að upphæð 168,942 00
 191,347 00
 Hjer af voru á árinu 166 víxlar innleystir og námu þeir . 169,952 00
 Átti bankinn þannig 31. des. 1891 28 víxla, er samtals námu 21,395 00
7. *Ávísanir* þær. er bankinn átti 1. janúar 1891, voru að upphæð 1,710 34
 og voru 10 að tölu.
 Keyptar voru árið 1891 samtals 35 ávísanir, að upphæð alls 7,930 97
 9,641 31
 Innleystar voru 33 ávísanir er námu til samans 8,076 31
 Eptir 31. des. 12 ávísanir að upphæð samtals 1,565 00
8. *Innlög á hlaupareikning*. Hinn 1. jan. 1891 stóðu inni 4,288 35
 Lagt var inn á árinu 136,560 87
 140,849 22
 En borgað út aptur 135,529 52
 Eptir 5,319 70
 Hjer við bætast vextir fyrir árið 1891 76 03
 Verða innlög þá 31. des. 1891 5,395 73
- og áttu það fje 4 menn.
9. *Sparisjóðsinnlög* voru í ársbyrjun 1891 561,542 38
 er 2163 menn áttu.
 Lagt var inn árið 1891 351,816 15
 913,358 53
 Aptur var á árinu útborgað af innlögum 326,892 33
 Eptir 586,466 20
 Þegar hjer við er bætt vöxtum til ársloka 1891 18,775 21
 Verða innlögin 31. des. 1891: 605,241 41
 Þeir, sem fje áttu innistandandi í bankanum með sparisjóðs-
 kjörum, voru í árslok 2323 að tölu.
10. *Sedlar*. Af 50 króna sedlum var búið að gefa út í ársbyrjun
 3000 stk. að upphæð 150,000 00
 og hefur engu þar við verið bætt árið 1891.
 Af 10 króna sedlum höfðu verið útgefnir fyrir
 1. jan. 1891 17,000 stk. = 170,000 kr.
 Þar við bætt árið 1891: 5,500 — = 55,000 — 225,000 00
 Af 5 króna sedlum var útgefið fyrir 1. janúar
 1891: 22,000 stk. = 110,000 kr.
 Þar við bætt árið 1891: 3,000 — = 15,000 — 125,000 00
 Samtals: 500,000 00
11. *Af þeim samtals 182,266 kr. 90 aur. sem voru í sjóði 31. desbr.*
1891 voru:

	kr.	aur.
í dönsku gulli	22,000	
- ensku gulli	33,000	
- útlendum brjefpeningum . .	4,000	
- silfri og kopar	4,066	90
- íslenzkum seðlum	119,200	
	<u>182,266</u>	90

Stjórn landsbankans, Reykjavík 12. marz 1892.

L. E. Sveinbjörnsson. B. Kristjánsson. Eiríkur Briem.

Yfirlit

yfir efnahag sýslusjóða í Austuramtinu 1891.

1. Norður-Pingeyjarsýsla.

Tekjur:

Kr. a.

Eign frá f. á.	Kr.	382,66	
Niðurjöfnun, 13 aur. hvert hundrað	—	<u>387,37</u>	770 03

Gjöld:

Kostnaður sjóðsins	Kr.	702,00	
Eign til næsta árs	—	<u>68,03</u>	770 03

2. Norður-Múlasýsla.

Tekjur:

Eign frá f. á.	Kr.	360,11	
Niðurjöfnun, 10 aur. á hvert hundrað	—	837,70	
Aðrar tekjur	—	100,00	
Skuld við árslok	—	<u>87,69</u>	1385 50

Gjöld:

Kostnaður sjóðsins			1385 50
------------------------------	--	--	---------

3. Suður-Múlasýsla.

Tekjur:

Eign frá f. á.	Kr.	460,49	
Niðurjöfnun, 21½ eyr. á hvert hundrað	—	1657,49	
Aðrar tekjur	—	170,81	
Eftir úrskurði amtsráðsins	—	<u>29,93</u>	2318 72

Gjöld:

Kostnaður sjóðsins	Kr.	1592,86	
Eftir úrskurði amtsráðsins	—	12,00	
Eign til næsta árs	—	<u>713,86</u>	2318 72

Íslands Norður- og Austuramt, Akureyri 26. nóvbr. 1892.

Í fjarveru amtmanns J. Havsteen

Kl. Jónsson,
settur.

Ferðaaætlun

póstgufuskipanna millum Kaupmannahafnar, Granton, Færeyja og Íslands 1893.

Frá Kaupmannahöfn til Íslands.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
	Laura.	Laura.	Laura.	Thyra.	Laura.	Thyra.	Laura.	Laura.	Thyra.	Laura.	Laura.
<i>Frá Kaupmannahöfn</i>	17. jan.	1. marz	21. apríl	7. maí	3. júní	2. júlí	14. júlí	22. ág.	6. sept.	3. okt.	8. nóv.
— Granton . . .	21. —	5. —	25. —	11. —	7. —	6. —	18. —	26. —	10. —	7. —	12. —
— Trángisvogi . . .	24. jan.	7. —	27. —	13. —	9. —	8. júlí	20. —	28. —	12. sept.	9. —	14. —
— Þórshöfn . . .	24. —	8. —	28. —	14. —	10. —	21. —	21. —	29. —	12. sept.	10. —	15. —
— Klakksvík . . .		9. —			10. —					10. —	16. —
— Eskifirði . . .				16. maí		10. júlí			14. sept.		
— Seyðisfirði . . .				17. —		10. —			14. —		
— Vopnafirði . . .				18. —							
— Húsavík . . .				18. —							
— Eyjafirði . . .				19. —		13. júlí			16. sept.		
— Siglufirði . . .				20. maí		14. —			17. sept.		
— Sauðarkrók . . .						15. —					
— Skagaströnd . . .				22. maí		16. —			19. sept.		
— Ísafirði . . .									19. —		
— Önundarfirði . . .				23. —		17. júlí			20. sept.		
— Dýrafirði . . .						18. —			21. —		
— Arnarfirði . . .						19. —			22. —		
— Patreksfirði . . .				24. maí		20. —					
— Stykkishólmi . . .						20. —					
— Flatey . . .											
— <i>í Reykjavík</i> . . .	28. jan.	13. marz	1. maí	28. maí	13. júní	24. júlí	25. júlí	2. sept.	26. sept.	13. okt.	21. nóv.
<i>Til vesturlandsins:</i>											
<i>frá Reykjavík</i> . . .			4. maí		16. júní			4. sept.			
— Stykkishólmi . . .			4. —								
— Patreksfirði . . .			5. —								
— Arnarfirði . . .			5. —								
— Dýrafirði . . .			6. —								
— <i>í Ísafirði</i> . . .			7. —		18. júní			6. sept.			

* Þaðan fer skipið til *Vestmanna* í þessari ferð.

Fjælagið áskilur sjer, að mega hafa önnur skip í ferðum þessum en þau, sem hjer eru nefnd.

Aths. 1. Fjælagið áskilur sjer, að mega láta skipin koma við í *Leith* í staðinn fyrir *Granton*.

Frá Íslandi til Kaupmannahafnar.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
	Laura.	Laura.	Laura.	Thyra.	Laura.	Thyra.	Laura.	Laura.	Thyra.	Laura.	Laura.
Frá Vesturlandinu:											
<i>frá Ísafirði</i>	.	.	9. maí	.	20. júní	.	.	8. sept.	.	.	.
— Öndarfirði	.	.	.	.	20. —	.	.	8. —	.	.	.
— Dýrafirði	.	.	.	.	20. —	.	.	9. —	.	.	.
— Arnarfirði	.	.	.	.	21. —	.	.	9. —	.	.	.
— Patreksfirði	.	.	.	.	.	.	.	10. —	.	.	.
— Stykkishólmi	.	.	.	.	21. júní	.	.	11. —	.	.	.
<i>í Reykjavík</i>	.	.	11. maí	.	23. —	.	.	11. —	.	.	.
frá Reykjavík	5. febr.	19. marz	14. maí	4. júní	25. júní	29. júlí	3. ág.	14. sept.	1. okt.	20. okt.	28. nóv.
— Stykkishólmi	.	.	.	4. —	.	29. —	.	.	.	.	.
— Flatey	.	.	.	4. —	.	29. —	.	.	.	.	.
— Patreksfirði	.	.	.	5. —	.	30. —	.	.	2. okt.	.	.
— Arnarfirði	.	.	.	.	.	31. —	.	.	2. —	.	.
— Dýrafirði	.	.	.	6. júní	.	31. —	.	.	3. —	.	.
— Öndarfirði	.	.	.	.	.	.	.	.	3. —	.	.
— Ísafirði	.	.	.	7. júní	.	1. ág.	.	.	4. —	.	.
— Skagaströnd	.	.	.	8. —	.	.	.	.	5. okt.	.	.
— Sauðárkrók	.	.	.	9. —	.	3. ág.	.	.	6. —	.	.
— Siglufirði	.	.	.	10. —	.	4. —	.	.	7. —	.	.
— Eyjafirði	.	.	.	12. —	.	5. —	.	.	8. okt.	.	.
— Húsavík	.	.	.	.	.	6. —	.	.	9. —	.	.
— Vopnafirði	.	.	.	14. júní	.	7. —	.	.	10. —	.	.
— Seyðisfirði	.	.	.	.	.	8. —	.	.	12. —	.	1. des.
— Eskifirði	.	.	.	.	.	.	6. ág.	17. sept.	13. —	23. okt.	2. —
— Klakksvík	.	22. marz	16. maí	.	27. júní	.	6. —	18. —	16. —	23. —	5. —
— Þórshöfn	8. febr.	23. —	17. —	16. júní	28. —	10. ág.	7. —	20. —	22. —	1. nóv.	11. —
— Þrangisvogi	.	23. —	17. —	20. júní	1. júlí	13. ág.	10. —	24. —	22. —	1. nóv.	11. —
— Granton	11. febr.	26. —	20. —	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>í Kaupmannahöfn.</i>	17. —	2. apríl	24. —	24. —	6. —	18. —	14. —	24. —	22. —	1. nóv.	11. —

Aths. 2. Þegar unnt er, fara skipin af stað á hinum tilteknu farardögum, en farþegar mega vera við því búinir, að það kunnir að verða síðar, einkum frá millistöðvunum. Gangi allt vel, getur skipið komið nokkrum dögum fyrr til Kaupmannahafnar og Reykjavíkur, en tiltekið er, en auðvitað getur það einnig orðið síðar. Viðstaðan á millistöðvunum er höfð sem allra stýzt, verði þangað annars komið fyrir veðurs sakir eða íss.

Aths. 3. A *Vestmannaejgum* er komið við í hverri ferð sunnan um land, út og utan. ef kringumstæður leyfa. Eptir komu »*Lauru*» til Reykjavíkur frá Kaupmannahöfn verður auk þess farið til *Hafnarfjarðar*, ef skipið hefur næglegan flutning þangað.

Aths. 4. Með »Thyruc» verður því að eins tekið við flutningi til Reykjavíkur, að rúmið verði eigi fyllt flutningi til annara hafna á Íslandi.

Aths. 5. Banni is eða veðráttu fyrirhugaða leið, verða farþegar, sem ætla á einhvern stað, sem ekki verður komið til, látnir fara í land á næstu höfn, sem komið verður inn á: Vilji þeir heldur verða með skipinu til annara hafna, mega þeir það. Fargjaldi verður engum skilað aptur þegar slíkt kemur fyrir, og tæðispeninga verða farþegar að greiða meðan þeir eru á Skipinu. Þegar svo tekst til verður farið eins með flutning. Skipstjórar ráða, hvort þeir skipa honum í land á næstu höfn, sem komið verður inn á, eða hafa hann með sjer lengra og skila honum á apturleiðinni.

135 Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um veiting einkaleyfis. —

28. okt. Eptir allra þegnsamlegustum tillögum ráðaneytisins hefur hans hátign konunginum hinn 24. dag þ. m. allra mildilegast þóknast að veita Peter Möller í Kristiania allrahæst framhaldseinkaleyfi, þar sem einkaleyfi það, er honum hinn 12. sept. þ. á. var veitt um 5 ára tímabil til þess að gjöra meðalalýsi á þann hátt, er hann hefur tiltekið, allstaðar í Danaríki nema á Íslandi, Færeyjum og í nýlendunum, er rýmkað svo, að leyfið gildi einnig fyrir Ísland.

Þetta er hjermeð þjónustusamlega tjáð yður, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar í B-deild Stjórnartíðindanna.

136 Útdráttur úr brjefi landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um sveitakennara-

18. nóv. styrk. — Fyrirspurn frá sóknarnefndinni í Húsavíkursókn svarað á þá leið, að styrkurinn til sveitakennara væri samkvæmt orðum fjárlaganna ekki veittur þeim, er sveitakennara nota, til afdráttar í launum sveitakennaranna, heldur sveitakennurunum sjálfum, eptir nemendafjölda og kennslutímalengd, án alls tillits til launa þeirra, er þeir fá fyrir starfa sinn af þeim, er ráða þá til kennslunnar.

Reikningur

137 fyrir styrktarsjóði Kristjáns konungs hins níunda frá 1. september 1891 til 31. ágúst 1892.

Tekjur:

1. Eptirstöðvar 1. september 1891 (sjá Stj.tíð. 1891 B, 179. bls.):
 - a. Innritunarskírteini Ltra A fol. 84 kr. 8600,00
 - b. Í landsbankanum með sparisjóðskjörum . . . — 553,23 kr. 9153,23
2. Ársvextir af innstæðu sjóðsins:
 - a. Af innritunarskírteini til $11\frac{1}{6}$ '92 á $3\frac{1}{2}\%$. . . — 301,00
 - b. — innstæðu í landsbankanum — 23,66 — 324,66

kr. 9477,89

Gjöld:

1. Heiðursgjafir veittar:
 - a. Guðmundi Guðmundssyni á Auðnum kr. 140,00
 - b. Jóni Guðmundssyni á Efri-Brú — 140,00 kr. 280,00
2. Eptirstöðvar 31. ágúst 1892:
 - a. Innritunarskírteini Ltra A fol. 84 — 8600,00
 - b. Í landsbankanum með sparisjóðskjörum . . . — 597,89 — 9197,89

kr. 9477,89

Reykjavík 1. október 1892.
Landshöfðinginn yfir Íslandi.

Magnús Stephensen.

Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Kjósar- og Gullbringusýslu um dag- og náttmerki á skipum. — Að gefnu tilefni skal yður, herra sýslumaður hjer með til vitundar gefið, yður til þóknanlegrar leiðbeiningar, að reiðafelld fiskiskip, sem lagt er mannlausum til vetrarlegu við land, út úr venjulegri skipalegu og skipaleið, verða ekki álitin falla undir fyrirmæli 5. greinar a. í tilsk. 26. sept. 1890 um að alþjóðlegum sjóferðareglum skuli fylgt á íslenskum skipum, og ber því eigi að heimta dag- og náttmerki á slíkum skipum, sem lagt er til vetrarlegu á Hafnarfirði, ef þeim er lagt svo, sem að framan greinir, á þeim stað, er þjer ásamt hafnsögumanninum veljið og vísið á til vetrarlegunnar. 18. nóv.

Útdráttur úr brjefi landshöfðingja til sýslumannsins í Skagafjardarsýslu um toll af sykri. — Fyrirspurn sýslumannsins um það, hvort kaupmaður nokkur á Sauðárkrók yrði skyldaður til að greiða toll af 295 pd sykurs, er talin voru send honum á tollskrá og *manifesti* skipsins »Thyra« í síðustu ferð, en sem vissa var fyrir, að hann hafði ekki fengið, með því að varan fannst ekki í skipinu við komu þess til Sauðárkróks, svarað neitandi. 30. nóv.

Brjef landshöfðingja til beggja amtmanna um fast reikningsform fyrir sparisjóði. — Eins og yður, herra amtmaður, er kunnugt, hefur það jafnan verið haft í skilyrðum, þegar sparisjóðum hjer á landi hafa af landshöfðingja verið veitt hlunnindi þau, sem ræðir um í tilsk. 5. jan. 1874, að sparisjóðirnir sendu hingað eptirrit af reikningum sjóðanna, þegar búið er að semja þá í lok hvers árs eður reikningstímabils, ef reikningstímabilið eigi fellur saman við almanaksárið. Þessum fyrirmælum hefur reyndar optast verið fylgt, en stundum að eins að nafninu til, því eigi sjaldan hafa reikningar þessir verið svo óljósir og ófullkomnir, að enga greinilega hugmynd hefur verið unnt að fá um hag sjóðanna, og margra atriða eigi verið getið í reikningunum, er talsverða þýðingu getur haft að fá upplýsingar um, og sem eru skilyrði fyrir því, að hægt sje að fá viðunanlegar hagfræðislegar skýrslur um sparisjóðina. 30. nóv.

Út af þessu hef jeg samkvæmt heimild þeirri, er mjer er til þess veitt í ofanefndri tilskipun, álitíð það nauðsynlegt, að fyrirskipa fast form fyrir reikningum þeirra sparisjóða, sem njóta þeirra hlunninda, er nefnd tilskipun ræðir um, og skal jeg hjer með. um leið og jeg sendi yður, herra amtmaður, sýnishorn af reikningsformi þessu, þjónustusamlega skora á yðar að leggja fyrir stjórnir allra slíkra sparisjóða í umdæmi yðar, að haga reikningsfærslu sinni nákvæmlega eptir þessu formi, þannig að bæði sjeu samdir og sendir hingað reikningar yfir tekjur og gjöld sjóðanna fyrir hlutaðeigandi reikningstímabil og auk þess jafnaðarreikningar yfir ástandið í lok reikningstímabilsins, svo að jafnan sje hægt að hafa sem ljósast yfirlit yfir allan fjárhag sjóðanna, og mun veiting ofanefndra hlunninda eptirleiðis verða bundin því skilyrði, að þessu reikningsformi sje fylgt af hálfu sparisjóðanna.

31. dag desembermán. 1892.

140 Ef einhverjir eru sparisjóðir í amti yðar, er ekki njóta margnefndra 30. nív. hlunninda, bið jeg yður samt tjá þeim áskorun mína um, að fylgja sama formi og senda hingað reikninga sína til afnota við hagfræðislegar skýrslur um sparisjóði á landinu.

(Sýnishorn:)

Reikningur

yfir tekjur og gjöld sparisjóðsins í fyrir árið

Tekjur:

1. Peningar í sjóði frá f. á.	» » »
2. Borgað af lánum:	
a. fasteignarveðslán	» » »
b. sjálfskuldarábyrgðarlán	» » »
c. lán gegn annari trygginu	» » » » » »
3. Innlög í sparisjóðinn	» » »
Vextir þar af fyrir reikningstímabilið, lagðir við höfuðstól	» » » » » »
4. Vextir:	
a. af lánum	» » »
b. aðrir vextir ¹	» » » » » »
5. Ýmislegar tekjur ²	» » »
6. Til jafnaðar móti gjaldlið ³	» » »
7. ⁴	» » »
	<u>Alls » » »</u>

Gjöld:

1. Lánað út á reikningstímabilinu:	
a. gegn fasteignarveði	» » »
b. — sjálfskuldarábyrgð	» » »
c. — annari tryggingu	» » » » » »
2. Útborgað af innlögum samlagsmanna	» » »
þar við bætast dagsvextir ⁵	» » » » » »
3. Kostnaður við sjóðinn:	
a. laun	» » »
b. annar kostnaður	» » » » » »
4. Vextir:	
a. af sparisjóðsinnlögum	» » »
b. aðrir vextir ⁶	» » » » » »

1) t. d. af kgl. ríkisskuldabréfum, innstæðu í Landsbankanum o. fl.

2) hjer telst andvirði seldra viðskiptabóka o. þvíuml.

3) ef með þarf.

4) hjer teljast fleiri tekjuliðir, ef til eru.

5) þegar allt er tekið út úr einhverri viðskiptabók.

6) t. d. vextir af innstæðu varasjóðs, sjeu hjer af reiknaðir vextir, og vextir aflánun, er sjóðurinn tekur.

5. Ýmisleg útgjöld ⁷	» » »	140
6. Til jafnaðar móti tekjulið ⁸	» » »	30. nív.
7. ⁹	» » »	
8. Í sjóði hinn	» » »	
	Alls	» » »

Jafnaðarreikningur

sparisjóðsins í í lok reikningstímabilsins

Aktiva.

1. Skuldabryf fyrir lánum:		
a. fasteignarveðskuldabryf	» » »	
b. sjálfsskuldarábyrgðarskuldabryf	» » »	
c. skuldabryf fyrir lánum gegn annari trygging ¹	» » »	» » »
2. Konungleg ríkisskuldabryf	» » »	» » »
3. ²	» » »	» » »
4. Útistandandi vextir, áfallnir við lok reikningstímabilsins	» » »	» » »
5. Í sjóði	» » »	» » »
	Alls	» » »

Passiva.

1. Innlög samlagsmanna ³ alls	» » »	
2. Varasjóður	» » »	» » »
3. Fyrirfram greiddir vextir, sem eigi áfalla fyrr en eptir lok reikningstímabilsins	» » »	» » »
4. ⁴	» » »	» » »
5. Til jafnaðar móti tölulið 5 í aktiva	» » »	» » »
	Alls	» » »

Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Eyjafjarðarsýslu um húsaskatt af 141 bræðsluhúsum. — Jafnframt því að senda yður hjer með, herra sýslumaður, 30. nív. jarðabókarsjóðsávisun fyrir 18 kr., sem er upphæð reiknings þess yfir kostnað við húsavirðingar á Akureyri, er þjer senduð mjer með þóknanlegu brjefi, dags. 4. þ. m., skal jeg út af fyrirspurn yðar í nefndu brjefi taka fram, að enginn vafi getur leikið á því, að þegar hús eru virt til húsaskatts, á að virða þau með öllu múr- og naglföstu, og er engu meiri heimild til að sleppa úr virðing-

7) t. d. kostnaður við innheimtu lána, endurborgaðir fyrirframgreiddir vextir af lánum o. fl.

8) ef þess þarf með.

9) sje um fleiri útgjaldaliði að ræða, en komnir eru á undan í sjóði.

1) hjer undir vixillán, keyptar ávisanir, handveðslán og þess háttar.

2) önnur aktiva, ef nokkur eru, svo sem innstæða í bankanum; þó má ekki telja áhöld með.

3) í eyðunni bér að greina tölu þeirra, er fje eiga inni í sjóðnum (tölu viðskiptabóka)

4) önnur passiva, ef nokkur eru, svo sem lán, er sjóðurinn kann að hafa tekið, koma þeir hjer.

141 unni innmúruðum pottum, hvort heldur þeir eru hafðir til þvotta eða bræðslu, 30. nóv. heldur en innmúruðum ofnum og eldstóm. Það er þannig ekki rjett, að hafa sjerstaka virðingu á innmúruðum bræðslupottum í bræðsluhúsum Höepfnersverzlunar og undanskilja þá skatti, heldur ber að virða húsin í heild sinni og heimta húsaskatt eptir virðingarverði húsanna eins og þau koma fyrir, með öllu múr- og naglföstu.

142 Útdráttur úr brjefi landshöfðingja til sýslumannsins í Vestmannaeyjasýslu 30. nóv. um skyldu póstgufuskipanna til þess að greiða afgreiðslugjald á Vestmannaeyjum.— Með brjefi þessu var þar að lútandi fyrirspurn sýslumannsins svarað svo, að samkvæmt 8. gr. laga 15. apríl 1854 verði ekki heimtað, að skipstjórnarnir sendi skipsskjölin í land, og greiði afgreiðslugjald þó að póstskipin staðnæmist í nánd við eyjarnar og hafist þar við litla hríð til þess að ljúka pósterindum sínum og koma af sjer og taka við farþegum og flutningi, án þess að akkerum sje varpað, með því að eigi verði álitid, að skipin með þessu *hafni sig* við eyjarnar, heldur að eins þegar í höfn er farið, eða þau leggjast akkerisföst að eyjunum.

143 Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um lántökuleyfi handa prestakalli.— 29. des. Samkvæmt tillögum stiptsyfirvaldanna í þóknanlegu brjefi, dags. 5. okt. þ. á. og samkvæmt beiðni prestsins að Hofi í Álptafirði, síra Jóns Finnssonar, er hlutaðeigandi prófastur hefur mælt með, vil jeg hjer með veita leyfi til þess, að tjeður prestur taki 2000 króna embættislán uppá nefnt prestakall til endurbyggingar Hálskirkju við Hamarsfjörð, er fauk og brotnaði í spón í ofviðri 9. marz þ. á., þannig að lánið ávaxtist og endurborgist á 28 árum af tekjum prestakallsins, að svo miklu leyti sem kirkjunnar eigin tekjur ekki hrökkva til; þó er lántökuleyfið bundið því skilyrði, að helmingur lánsins verði ekki útborgaður fyr en sannað er með lögmætri skoðunargjörð, að kirkjubyggingin sje vel af hendi leyst. Lánið mun geta fengizt af landssjóði þegar þar að lútandi ráðstafanir verða gjörðar.

Þetta tilkynnist yður hjer með, herra amtmaður og herra biskup, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar.